Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ភយោ ពឃ្យ ឝកចពោ អឧហពោ ឃយ្អាឃយ្ញ្គឃ្យ

ឲ្ទ្គកតិកាឃេ

ក្ទ្យអតិទេ្គឃបិញ្ញ

បិរាឃភចក្កោ

ចព្ទកាឆា

១៍

កោឃលិភ៌ បុរា រយ្អា, អកយា ឝក្លិលាបធ៌;

អាកិញ្ញាព្ញា បព្ទឃាភោ, ព្រាហ្អលោ យត្តបិរក្ទ៍

១៍

សោ អឃ្យកឃ្យ ចិឃឃេ, យញអកឃ្យ [អញអកឃ្យ (ឃុ៍ តិ៍ ដប័ព្ទ) យុញអកឃ្យ (ឃ្យា៍), យ្ទញហកឃ្យ (ក៍)] ឃយាឃតេ [ឃយាឃត្តេ (ក៍)];

ចឃិ កោឆាចទឹក្ទលេ, ក្ទឡោភ ច ថលេភ ច៍

១៍

ពឃ្យេច [ព៌យេច (ក៍) អក្ទកឆា ព្ទលេិកោពព្ញា] ក្ទបតិឃ្យាឃ, កាយោ ច ចិបុលេិ អហ្យ;

ពពោ ឌាភេព អាឃេភ, យហាឃព្ញាយកប្យឃិ៍

᪓᪨

ᨾᩉᩣᨿᨬ᩠ᨬᩴ ᨿᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᨸᩩᨶ ᨸᩣᩅᩥᩈᩥ ᩋᩈ᩠ᩈᨾᩴ;

ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᨭᩥᨸᩅᩥᨭ᩠ᨮᨾ᩠ᩉᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩋᩣᨣᨬ᩠ᨨᩥ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ᪨

᪔᪨

ᩏᨣ᩠ᨥᨭ᩠ᨭᨸᩣᨴᩮᩣ ᨲᩈᩥᨲᩮᩣ [ᨲᩈ᩠ᩈᩥᨲᩮᩣ (ᨠ᪨)], ᨸᨦ᩠ᨠᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩁᨩᩈ᩠ᩈᩥᩁᩮᩣ;

ᩈᩮᩣ ᨧ ᨶᩴ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾ᩠ᨾ, ᩈᨲᩣᨶᩥ ᨸᨬ᩠ᨧ ᨿᩣᨧᨲᩥ᪨

᪕᪨

ᨲᨾᩮᨶᩴ ᨻᩣᩅᩁᩦ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ, ᩋᩣᩈᨶᩮᨶ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᨿᩥ;

ᩈᩩᨡᨬ᩠ᨧ ᨠᩩᩈᩃᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥ, ᩍᨴᩴ ᩅᨧᨶᨾᨻ᩠ᩁᩅᩥ [ᩅᨧᨶᨾᨻ᩠ᩁᩩᩅᩥ (ᩈᩦ᪨)]᪨

᪖᪨

“ᨿᩴ ᨡᩮᩣ ᨾᨾ ᨴᩮᨿ᩠ᨿᨵᨾ᩠ᨾᩴ, ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᩥᩈᨩ᩠ᨩᩥᨲᩴ ᨾᨿᩣ;

ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᩉᩥ ᨾᩮ ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᩮ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᩈᨲᩣᨶᩥ ᨾᩮ”᪨

᪗᪨

“ᩈᨧᩮ ᨾᩮ ᨿᩣᨧᨾᩣᨶᩈ᩠ᩈ, ᨽᩅᩴ ᨶᩣᨶᩩᨸᨴᩈ᩠ᩈᨲᩥ [ᨸᨴᩮᩈ᩠ᩈᨲᩥ (ᨠ᪨)];

ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩮ ᨴᩥᩅᩈᩮ ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩴ, ᨾᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᨹᩃᨲᩩ ᩈᨲ᩠ᨲᨵᩣ”᪨

៩៍

អភិសង្ខរិត្វា កុហកោ, កេរចំ សោ អកិត្តយិ;

តស្ស តំ វចនំ សុត្វា, ពាចទី ក្សុក្លិតោ អហុ៍

១០៍

ក្សុស្សស្សតិ អភាហារោ, សោកសល្លសមប្បិតោ;

អតោបិ ខុចំ ចិត្តស្ស, ឈារោភ ភ រមតី មកោ៍

១១៍

ក្រោន្តំ ក្សុក្លិតំ ខិស្វា, ខេចតា អត្តកាយិកី;

ពាចទិ ក្សុបសង្កម្ម, ញាណំ ចចភមព្រាចិ៍

១២៍

“ភ សោ មុទ្ធំ បជានាតិ, កុហកោ សោ ឆភត្តិកោ;

មុទ្ធតិ មុទ្ធបាតេ [មុទ្ធតិមុទ្ធបាតេ (ក៍)] ចា, ពោលាំ តស្ស ភ ចិជ្ជតិ”៍

១៣៍

“កោតី [កោតិ (ក៍)] ចរហិ ជានាតិ, តំ មេ អក្ខាហិ បុច្ឆិតា;

មុទ្ធំ មុទ្ធាធិបាតញ្ច [មុទ្ធាតិបាតញ្ច (ក.)], តំ សុណោម វចោ តវ”។

១៣។

“អហម្បេតំ ន ជានាមិ, ញាណំ មេត្ថ ន វិជ្ជតិ;

មុទ្ធនិ មុទ្ធាធិបាតេ ច, ជិនានញ្ហេត្ថ [ជនានញ្ហេត្ថ (ក.)] ទស្សនំ”។

១៤។

“អថ កោ ចរហិ [យោ ចរតិ (ក.)] ជានាតិ, អស្មិំ បថវិមណ្ឌលេ [បុថវិមណ្ឌលេ (សី.)];

មុទ្ធំ មុទ្ធាធិបាតញ្ច, តំ មេ អក្ខាហិ ទេវតេ”។

១៥។

“បុរា កបិលវត្ថុម្ហា, និក្ខន្តោ លោកនាយកោ;

អបច្ចោ ឱក្កាករាជស្ស, សក្យបុត្តោ បភង្ករោ។

១៦។

“សោ ហិ ព្រាហ្មណ សម្ពុទ្ធោ, សព្ពធម្មាន បារគូ;

សព្ពាភិញ្ញាពលប្បត្តោ [ផលប្បត្តោ (ក.)], សព្ពធម្មេសុ ចក្ខុមា;

សព្ពកម្មក្ខយំ បត្តោ, វិមុត្តោ ឧបធិក្ខយេ។

១៧។

“ພຸເທ຺ຘາ ເສາ ພຄວາ ເລາເກ, ສຍໍ ເທເສຕິ ຈກ຺ຂຸມາ;

ຕໍ ຕ຺ວໍ ຄນ຺ຕ຺ວານ ປຸຈ຺ຉສ຺ສຸ, ເສາ ເຕ ຕໍ ພ຺ຍາກຣິສ຺ສຕິ”ˋ

໑໙ˋ

ສມ຺ພຸເທ຺ຘາຕິ ວເຈາ ສຸຕ຺ວາ, ອຸທເຄ຺ຄາ ພາວຣີ ອຫຸ;

ເສາກສ຺ສ ຕນຸເກາ ອາສິ, ປີຕິຎ຺ຈ ວິປຸລໍ ລຠິˋ

໒໐ˋ

ເສາ ພາວຣີ ອຕ຺ຕມເນາ ອຸທເຄ຺ຄາ, ຕໍ ເທວຕໍ ປຸຈ຺ຉຕິ ເວທຊາເຕາ;

“ກຕມມ຺ຫິ ຄາເມ ນິຄມມ຺ຫິ ວາ ປນ, ກຕມມ຺ຫິ ວາ ຊນປເທ ເລາກນາເຖາ;

ຍຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວານ ປເສ຺ສມຸ, ສມ຺ພຸທ຺ຘໍ ທ຺ວິປທຸຕ຺ຕມໍ”ˋ

໒໑ˋ

“ສາວຕ຺ຖິຍໍ ເກາສລມນ຺ທິເຣ ຊິເນາ, ປຫູຕປເຎ຺ຎາ ວຣຠູຣິເມເຘສາ;

ເສາ ສກ຺ຍປຸເຕ຺ຕາ ວິຘຸເຣາ ອນາສເວາ, ມຸທ຺ຘາຘິປາຕສ຺ສ ວິທູ ນຣາສເຠາ”ˋ

໒໒ˋ

ຕເຕາ ອາມນ຺ຕຍີ ສິເສ຺ສ, ພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ມນ຺ຕປາຣເຄ [ປາຣເຄ (ສ຺ຍາ)];

“ເອຖ ມາຓວາ ອກ຺ຂິສ຺ສໍ, ສຸຓາຖ ວຈນໍ ມມ.

໑໒.

“ຍສ຺ເສໂສ ທຸລ຺ລໂຠ ໂລເກ, ປາຕຸຠາໂວ ອຠິຓ຺ຫໂສ;

ອຊ຺ຊ ໂລກມ຺ຫິ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ, ສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ອິຕິ ວິສ຺ສຸໂຕ;

ຂິປ຺ປໍ ຄນ຺ຕ຺ວານ ສາວຕ຺ຖິໍ, ປສ຺ສວ຺ໂຫ ທ຺ວິປທຸຕ຺ຕມໍ”.

໑໓.

“ກຖໍ ຈຣຫິ ຊາເນມຸ, ທິສ຺ວາ ພຸທ຺ໂຘຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ;

ອຊານຕໍ ໂນ ປພ຺ຣູຫິ, ຍຖາ ຊາເນມຸ ຕໍ ມຍໍ”.

໑໔.

“ອາຄຕານິ ຫິ ມນ຺ເຕສຸ, ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓາ;

ທ຺ວຕ຺ຕິໍສານິ ຈ ພ຺ຍາກ຺ຂາຕາ, ສມຕ຺ຕາ ອນຸປຸພ຺ພໂສ.

໑໕.

“ຍສ຺ເສເຕ ໂຫນ຺ຕິ ຄຕ຺ເຕສຸ, ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓາ;

ເທ຺ວເຍວ ຕສ຺ສ ຄຕິໂຍ, ຕຕິຍາ ຫິ ນ ວິຊ຺ຊຕິ.

໑໖.

“ᩈᩮᨧ ᩋᨠᩣᨾᩴ ᩋᩣᩅᩈᨲᩥ, ᨧᩥᩁᩮᨩ᩠ᨿ ᨷᨨᨧᩥ ᨴ᩠ᨳᩩᨿᩴ;

ᩋᨽᩮᩃ᩠ᩃᨠ ᩋᩈᩮᨲ᩠ᨲᨠ, ᨹᩮᨿ᩠ᨿᨠ ᩋᨲ᩠ᨲᩈᩣᩈᨲᩥ᪨

᪑᪕᪨

“ᩈᩮᨧ ᨧ ᩈᩮᩣ ᨸᨱ᩠ᨯᨲᩥ, ᩋᨠᩣᩁᩣ ᩋᨽᨠᩣᩁᩥᨿᩴ;

ᨧᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩮᨶ [ᨧᩥᨧ᩠ᨲᨶ᩠ᨴᩮᨶ (ᩈᩦ᪨)] ᩈᨷ᩠ᨷᩮᨶ᩠ᨴ, ᩋᩁᩉᩣ ᨠᨧᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ᪨

᪑᪖᪨

“ᨩᩣᨲᩥᩴ ᨠᩮᩣᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨬᩣ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ, ᨿᩮᨲ᩠ᨲ ᩈᩥᩈ᩠ᩈ ᨷᩩᨽᩣᨷᩁᩮ;

ᨿᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᨿᩩᨴ᩠ᨵᩣᨽᩥᨸᩦᨲᨬ᩠ᨬᩣ, ᨿᨽᩈᩣᩅᩮᨧ ᨷᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ᪨

᪑᪗᪨

“ᩋᨽᩣᨧᩁᨱᨶ᩠ᩈᩣᨧᩦ, ᨥᩁᩴ ᨴᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᨠᨧᩥᩔᨲᩥ;

ᨿᨽᩈᩣ ᨷᩩᨴ᩠ᨵᩥᨲᩮᩣ ᨷᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᨧᩣᨧᩣᨿ ᨧᩥᩈᨩ᩠ᨫᩥᩔᨲᩥ” [ᨧᩥᩔᨩᩥᩔᨲᩥ (ᨠ᪨)]᪨

᪑᪘᪨

ᨴᩦᨧᩁᩥᩔ ᨧᩮᨧᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ, ᩈᩥᩔᩣ ᩈᩮᩣᨴ᩠ᨿᩋᩈ ᨷᩣᩉᩪᩃᩣ;

ᩋᨩᩥᨲᩣ ᨲᩥᩔᨿᩮᨲ᩠ᨲᨿᩮᨿ᩠ᨿᩣ, ᨷᩩᨱ᩠ᨱᨠᩣ ᩋᨳ ᨿᩮᨲ᩠ᨲᨠᩣ᪨

១១។

សោតកោ រូបសីហោ ច, ភត្តា ច អច ហេយកោ;

តោឃ្យេ-កប្យា ខុរឃោ, ឌត្យកល្លិ ច បល្លិតោ។

១២។

កច្រាចុឆោ រូឃោ ច, បៀសាលៀ ចាបិ ច្រាហូណោ;

យោឈទាឌា ច យឆាចិ, បិក្កិឃោ ច យហាត្តុសិ។

១៣។

បច្ចេកាលិភោ សត្ត, សត្តលៀកស្ស ចិស្សុតា;

ឥសាឃិ ឥសាភទតា ឆីទា, បុត្តចាសភចាសិតា។

១៤។

ឥៀចទិ អភិចាឆេត្វា, កត្វា ច តំ បឆក្លិលំ;

ឌបីខិភឆទា សត្ត, បក្កាយុំ រូត្តទាយុលា។

១៥។

យត្ថអកស្ស បតិដ្ឋាតិ, បុទយាហិស្សតិ [បុទយាហិឃតិ (ក។)] តឆា [សឆា (ក។)];

រូខ្ពុតិញ្ញាបិ កោភដ្ឋំ, ចេចិសំ ចតសច្យំ។

໑໗.

ເກາສມ຺ພິຍ຺ຈາປິ ສາເກຕໍ, ສາວຕ຺ຖິຍ຺ຈ ປຸຣຸຕ຺ຕມໍ;

ເສຕພ຺ຍໍ ກປິລວຕ຺ຖຸໍ, ກຸສິນາຣຍ຺ຈ ມນ຺ທິຣໍ.

໑໘.

ປາວຍ຺ຈ ເນາຄນຄຣໍ, ເວສາລິ ມາຄທໍ ປຸຣໍ;

ປາສາຓກໍ ເຈຕິຍຍ຺ຈ, ຣມນີຍໍ ມເນາຣມໍ.

໑໙.

ຕສິເຕາຕຸລກໍ ສີຕໍ, ມຫາລິກິຈ ຈາລິເຂາ;

ລາມໍ ຊມ຺ພູກິຕເຕ຺ຕາຈ ທຸຣິຕາ ບຕ຺ຕຕມາຣຸທໍ.

໒໐.

ສາຈາ ຕມິ຺ຍສມເຍ, ກິກ຺ຂຸສຊ຺ຊສຸຣກ຺ຂເຕາ;

ກິກ຺ຂຸຕໍ ຝຍິ່ ເຣເສຕິ, ສີເຫາຈ ນຣຕີ ຈເນ.

໒໑.

ອຊິເຕາ ອຊ຺ຍສ ທຸຊ຺ຊ, ປີຕທິສີຈ [ຊີຕທິສີ ສີຕທິສີ (ກ.), ຈີຕທິສີ (ສີ. ສ຺ຍາ.)] ກາລຸມໍ;

ចត្តំ យថា បត្តរេស, បរិបុទំ [បរិបុទិ (សី· ស្យា·)] ភូបិកតំ។

៣១។

អថស្ស កទេត្វ ជិស្វាត, បរិបុទេញ្ញា ញ្យញ្ញាតំ;

ទុកយត្តំ ជិទេហា ហទេដ្ឋា, យទោបទេត្យាអបុច្ឆថ។

៣២។

“អាភិស្ស ឌយុតំ ទ្វាហិ, ទេហាត្តំ ទ្វាហិ សលក្ខណំ;

យទេត្តស្ស បិទេយិ ទ្វាហិ, កតិ ចាទេចតិ ទ្រាហុទេណា”។

៣៣។

“ឱសំ ចស្សសតំ អាយុ, ទេសា ច ទេកាទេត្តត ឆាំចទី;

តីលិស្ស លក្ខណា កទេត្វ, តិស្លា ទេចតាត បិទេក្វ។

៣៤។

“លក្ខទេណ ឆ្នតិហាទេស ច, សតិឈញ្ញាសទេពដុទេក;

បញ្ញាសតាតិ ចាទេចតិ, សឆទេយុ បិទេយិ កទេតា”។

៣៥។

“លក្ខណាតំ បចិចយំ, ឆាំចទិស្ស តទុត្តយ;

តណ្ហច្ឆិទ [កង្ខច្ឆិទ (ក.)] បកាសេហិ, មា នោ កង្ខាយិតំ អហុ”។

៣៧។

“មុខំ ជិវ្ហាយ ឆាទេតិ, ឧណ្ណស្ស ភមុកន្តរេ;

កោសោហិតំ វត្ថគុយ្ហំ, ឯវំ ជានាហិ មាណវ”។

៣៨។

បុច្ឆញ្ហិ កិញ្ចិ អសុណន្តោ, សុត្វា បញ្ហេ វិយាកតេ;

វិចិន្តេតិ ជនោ សព្វោ, វេទជាតោ កតញ្ជលី។

៣៩។

“កោ នុ ទេវោ វា ព្រហ្មា វា, ឥន្ទោ វាបិ សុជម្បតិ;

មនសា បុច្ឆិតេ បញ្ហេ កមេតំ បដិភាសតិ។

៤០។

“មុទ្ធំ មុទ្ធាធិបាតញ្ច, ពាវរី បរិបុច្ឆតិ;

តំ ព្យាករោហិ ភគវា, កង្ខំ វិនយ នោ ឥសេ”។

៤១។

“អចិន្តា ពុទ្ធាតិ ញាតាហិ, ចិន្តា ពុទ្ធាធិបតិតី;

សទ្ធាសតិសមាធីហិ, លទ្ធិវីរិយេន សំយុតា”។

៣១។

តតោ ចេតេន មហតា, សត្ថុំ ថោមេត្វាន មាលេចា;

ឯកំសំ អជិនំ កត្វា, បាទេសុ សិរសា បតិ។

៣២។

“ញាតិទឹ ព្រាហ្មណោ កោតោ, សហ សិស្សេហិ យាទិស;

ភូតក្កមិត្វា សុមេធា, បាទេ ចត្តិ ចក្ខុយ”។

៣៣។

“សុលិតោ ញាតិទឹ ហោតុ, សហ សិស្សេហិ ព្រាហ្មណោ;

ត្វញ្ចាបិ សុលិតោ ហោហិ, ចិរំ ជីវាហិ មាលេច។

៣៣។

“ញាតិទិស្ស ច តុយ្ហាចា, សទ្ធាសំ សទ្ធាសំសយំ;

កតាចការសា បុច្ឆេយ្យ, យំ កិញ្ចិ មនសិច្ឆធ”។

៣៤។

សម្ពុទ្ធេន កតាវកាសា, និសីទិត្វាន បញ្ជលី;

អជិតោ បឋមំ បញ្ហំ, តត្ថ បុច្ឆិ តថាគតំ។

វត្ថុគាថា និដ្ឋិតា។

១. អជិតមាណវបុច្ឆា

១០៣២.

“កេនស្សុ និវុតោ លោកោ, [ឥច្ចាយស្មា អជិតោ]

កេនស្សុ នប្បកាសតិ;

កិស្សាភិលេបនំ ព្រូសិ, កិំសុ តស្ស មហព្ភយំ”។

១០៣៣.

“អវិជ្ជាយ និវុតោ លោកោ, [អជិតាតិ ភគវា]

វេវិច្ឆា បមាទា នប្បកាសតិ;

ជប្បាភិលេបនំ ព្រូមិ, ទុក្ខមស្ស មហព្ភយំ”។

១០៣៤.

“សវន្តិ សព្ពធិ សោតា, [ឥច្ចាយស្មា អជិតោ]

សោតានំ កិំ និវារណំ;

សោតានំ សំវរំ ព្រូហិ, កេន សោតា បិធិយ្យរេ”។

១០។

“យានិ សោតានិ លោកស្មិំ, [អជិតាតិ ភគវា]

សតិ តេសំ និវារណំ;

សោតានំ សំវរំ ព្រូមិ, បញ្ញាយេតេ បិធិយ្យរេ”។

១១។

“បញ្ញា ចេវ សតិ ចាបិ [សតី ចេវ (សី។)], [ឥច្ចាយស្មា អជិតោ]

នាមរូបញ្ច មារិស;

ឯតំ មេ បុដ្ឋោ បព្រូហិ, កត្ថេតំ ឧបរុជ្ឈតិ”។

១២។

“យមេតំ បញ្ហំ អបុច្ឆិ, អជិត តំ វទាមិ តេ;

យត្ថ នាមញ្ច រូបញ្ច, អសេសំ ឧបរុជ្ឈតិ;

វិញ្ញាណស្ស និរោធេន, ឯត្ថេតំ ឧបរុជ្ឈតិ”។

១៣។

“ເຍ ຈ ສງ຺ຂາຕທມ຺ມາເສ, ເຍ ຈ ເສຂາ [ເສກ຺ຂາ (ກ.)] ປຸຖູ ອິທ;

ເຕສໍ ເມ ນິປໂກ ອິຣິຍໍ, ປຸຏ຺ໂຐ ປພ຺ຣູຫິ ມາຣິສ”.

໔໓.

“ກາເມສຸ ນາພິຄິຊ຺ເຌຍ຺ຍ, ມນສານາວິໂລ ສິຍາ;

ກຸສໂລ ສພ຺ພທມ຺ມານໍ, ສໂຕ ພິກ຺ຂຸ ປຣິພ຺ພເຊ”ຕິ.

ອຊິຕມາຓວປຸຈ຺ຉາ ປຐມາ.

໒. ຕິສ຺ສເມຕ຺ເຕຍ຺ຍມາຓວປຸຈ຺ຉາ

໔໕.

“ໂກທ ສນ຺ຕຸສິໂຕ ໂລເກ, [ອິຈ຺ຈາຍສ຺ມາ ຕິສ຺ສເມຕ຺ເຕຍ຺ໂຍ]

ກສ຺ສ ໂນ ສນ຺ຕິ ອິຎ຺ຊິຕາ;

ໂກ ອຸພນ຺ຕມພິຎ຺ຎາຍ, ມຊ຺ເຌ ມນ຺ຕາ ນ ລິປ຺ປຕິ [ນ ລິມ຺ປຕິ (ສ຺ຍາ. ກ.)];

ກໍ ພ຺ຣູສິ ມຫາປຸຣິໂສຕິ, ໂກ ອິທ ສິພ຺ພິນິມຈ຺ຈຄາ”ຕິ [ສິພ຺ພນິມຈ຺ຈຄາ (ສີ. ສ຺ຍາ.)].

໔໔.

“ກາເມສຸ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາ, [ເມຕ຺ເຕຍ຺ຍາຕິ ພຄວາ]

ວີຕຕເຓ຺ຫາ ສທາ ສເຕາ;

ສງ຺ຂາຍ ນິພ຺ພເຕາ ພິກ຺ຂຸ, ຕສ຺ສ ເນາ ສນ຺ຕິ ອິຎ຺ຊິຕາ.

໔໗.

“ເສາ ອຸພນ຺ຕມພິຎ຺ຎາຍ, ມເຊ຺ຌ ມນ຺ຕາ ນ ລິປ຺ປຕິ;

ຕໍ ພ຺ຣູມິ ມຫາປຸຣິເສາຕິ, ເສາ ອິທ ສິພ຺ພິນິມຈ຺ຈຄາ”ຕິ.

ຕິສ຺ສເມເຕ຺ຕຍ຺ຍມາຓວປຸຈ຺ຉາ ທຸຕິຍາ.

໓. ປຸຓ຺ຓກມາຓວປຸຈ຺ຉາ

໔໘.

“ອເນຊໍ ມູລທສ຺ສາວິໍ, [ອິຈ຺ຈາຍສ຺ມາ ປຸຓ຺ຓເກາ]

ອຕ຺ຖິ ປເຎ຺ຫນ ອາຄມໍ;

ກິໍ ນິສ຺ສິຕາ ອິສເຍາ ມນຸຊາ, ຂຕ຺ຕິຍາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເທວຕານໍ;

ຍຎ຺ຎມກປ຺ປຍິໍສຸ ປຸຖູທ ເລາເກ, ປຸຈ຺ຉາມິ ຕໍ ພຄວາ ພ຺ຣູຫິ ເມຕໍ”.

໔໙.

“ເຍ ເກຈິເມ ອິສເຍາ ມນຸຊາ, [ປຸຓ຺ຓກາຕິ ພຄວາ]

ຂຕ຺ຕິຍາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເທວຕານໍ;

យញ្ញមកប្បយិំសុ បុថូធ លោកេ, អាសីសមានា បុណ្ណក ឥត្ថត្តំ;

ជរំ សិតា យញ្ញមកប្បយិំសុ”។

៥០។

“យេ កេចិមេ ឥសយោ មនុជា, [ឥច្ចាយស្មា បុណ្ណកោ]

ខត្តិយា ព្រាហ្មណា ទេវតានំ;

យញ្ញមកប្បយិំសុ បុថូធ លោកេ, កច្ចិស្សុ តេ ភគវា យញ្ញបថេ អប្បមត្តា;

អតារុំ ជាតិញ្ច ជរញ្ច មារិស, បុច្ឆាមិ តំ ភគវា ព្រូហិ មេតំ”។

៥១។

“អាសីសន្តិ ថោមយន្តិ, អភិជប្បន្តិ ជុហន្តិ; [បុណ្ណកាតិ ភគវា]

កាមាភិជប្បន្តិ បដិច្ច លាភំ, តេ យាជយោគា ភវរាគរត្តា;

នាតរិំសុ ជាតិជរន្តិ ព្រូមិ”។

៥២។

“តេ ចេ នាតរិំសុ យាជយោគា, [ឥច្ចាយស្មា បុណ្ណកោ]

យញ្ញេហិ ជាតិញ្ច ជរញ្ច មារិស;

អថ កោ ចរហិ ទេវមនុស្សលោកេ, អតារិ ជាតិញ្ច ជរញ្ច មារិស;

ពុច្ឆាមិ តំ ភគវា ព្រូហិ មេតំ”។

១០៤៨.

“សង្ខាយ លោកស្មិ បរោបរានិ, [បុណ្ណកាតិ ភគវា]

យស្សិញ្ជិតំ នត្ថិ កុហិញ្ចិ លោកេ;

សន្តោ វិធូមោ អនីឃោ និរាសោ, អតារិ សោ ជាតិជរន្តិ ព្រូមី”តិ។

បុណ្ណកមាណវបុច្ឆា ចតុត្ថី។

៥។ មេត្តគូមាណវបុច្ឆា

១០៤៩.

“ពុច្ឆាមិ តំ ភគវា ព្រូហិ មេតំ, [ឥច្ចាយស្មា មេត្តគូ]

វេទគូ មញ្ញាមិ តំ ភាវិតត្តំ;

កុតោ នុ ទុក្ខា សមុទាគតា ឥមេ, យេ កេចិ លោកស្មិមនេករូបា”។

១០៥០.

“ទុក្ខស្ស វេ មំ បភវំ អបុច្ឆសិ, [មេត្តគូតិ ភគវា]

តំ តេ បវក្ខាមិ យថា បជានំ;

ឧបធិនិទានា បភវន្តិ ទុក្ខា, យេ កេចិ លោកស្មិំ អនេករូបា។

៤៣។

“យោ វេ អវិទ្វា ឧបធិំ ករោតិ, បុនប្បុនំ ទុក្ខមុបេតិ មន្ទោ;

តស្មា បជានំ ឧបធិំ ន កយិរា, ទុក្ខស្ស ជាតិប្បភវានុបស្សី”។

៤៤។

“យំ តំ អបុច្ឆិម្ហ អកិត្តយី នោ, អញ្ញំ តំ បុច្ឆាម តទិង្ឃ ព្រូហិ;

‘កថំ នុ ធីរា វិតរន្តិ ឱឃំ, ជាតិំ ជរំ សោកបរិទ្ទវញ្ច’;

តំ មេ មុនិ សាធុ វិយាករោហិ, តថា ហិ តេ វិទិតោ ឯស ធម្មោ”។

៤៥។

“កិត្តយិស្សាមិ តេ ធម្មំ, [មេត្តគូតិ ភគវា]

ទិដ្ឋេ ធម្មេ អនីតិហំ;

យំ វិទិត្វា សតោ ចរំ, តរេ លោកេ វិសត្តិកំ”។

៤៦។

“តញ្ចាហំ អភិនន្ទាមិ, មហេសិ ធម្មមុត្តមំ;

ឃំ ចិជិត្វា សោតា ចទំ, តេទ លោកេ ចិសត្តិកំ”។

ប៉០។

“ឃំ កិញ្ចិ សព្យុខាតាសិ, [េយត្តក្វតិ កកចា]

វុឌ្ឍិ អទេដា តិរិយញ្ចាបិ មជ្ឈេ

ឲេតសុ តក្កិញ្ចា តិនេចសតញ្ចា, បត្វុជ្ជ ចិញ្ញាណំ កនេច ត តិដ្ឋេ។

ប៉១។

“ឲចចិហារី សទោតា អប្បមត្តា, កិច្ចំ ចទំ ហិត្វា មមាឃិតានិ;

ជាតិំ ជទំ សោកបរិទ្ទចញ្ចា, ព្ទេឆច ចិទ្វា បជហេយ្យ ទុក្ខំ”។

ប៉២។

“ឲតាភិតត្វាមិ ចទោ មហេសិនោ, ឃុកិត្តិតំ គោតមនូបធីកំ;

អទ្ធា ហិ កកចា បហាសិ ទុក្ខំ, តថា ហិ តេ ចិជិតោ ឲស ធម្មោ។

ប៉៣។

“តេ ចាបិ នូនប្បជហេយ្យុ ទុក្ខំ, យេ ត្វំ មុនិ អដ្ឋិតំ ឱចទេយ្យ;

តំ តំ តមស្សាមិ សមេច្ច នាគ, អប្បេច មំ កកចា អដ្ឋិតំ ឱចទេយ្យ”។

ប៉៤។

“យំ ព្រាហ្មណំ វេទគុមាភិជញ្ញា, អកិញ្ចនំ កាមភវេ អសត្តំ;

អទ្ធា ហិ សោ ឱឃមិមំ អតារិ, តិណ្ណោ ច បារំ អខិលោ អកង្ខោ។

ប៊៥។

“វិទ្វា ច យោ វេទគូ នរោ ឥធ, ភវាភវេ សង្គមិមំ វិសជ្ជ;

សោ វីតតណ្ហោ អនីឃោ និរាសោ, អតារិ សោ ជាតិជរន្តិ ព្រូមី”តិ។

មេត្តគូមាណវបុច្ឆា ចតុត្ថី។

៥។ ធោតកមាណវបុច្ឆា

ប៊៩។

“បុច្ឆាមិ តំ ភគវា ព្រូហិ មេតំ, [ឥច្ចាយស្មា ធោតកោ]

វាចាភិកង្ខាមិ មហេសិ តុយ្ហំ

តវ សុត្វាន និគ្ឃោសំ, សិក្ខេ និព្វានមត្តនោ”។

ប៊សិ។

“តេនហាតប្បំ ករោហិ, [ធោតកាតិ ភគវា]

ឥធេវ និបកោ សតោ;

ឥតោ សុត្វាន និគ្ឃោសំ, សិក្ខេ និព្ពានមត្តនោ”។

៨៨។

“បស្សាមហំ ទេវមនុស្សលោកេ, អកិញ្ចនំ ព្រាហ្មណមិរិយមានំ;

តំ តំ នមស្សាមិ សមន្តចក្ខុ, បមុញ្ច មំ សក្ក កថំកថាហិ”។

៨៩។

“នាហំ សហិស្សាមិ បមោចនាយ, កថំកថិំ ធោតក កញ្ចិ លោកេ;

ធម្មញ្ច សេដ្ឋំ អភិជានមានោ [អាជានមានោ (សី។ ស្យា។ បី។)], ឯវំ តុវំ ឱឃមិមំ តរេសិ”។

៩០។

“អនុសាស ព្រហ្មេ ករុណាយមានោ, វិវេកធម្មំ យមហំ វិជញ្ញំ;

យថាហំ អាកាសោវ អព្យាបជ្ជមានោ, ឥធេវ សន្តោ អសិតោ ចរេយ្យំ”។

៩១។

“កិត្តយិស្សាមិ តេ សន្តិំ, [ធោតកាតិ ភគវា]

ទិដ្ឋេ ធម្មេ អនីតិហំ;

យំ វិទិត្វា សតោ ចរំ, តរេ លោកេ វិសត្តិកំ”។

៩២។

“ᨲᨬ᩠ᨧᩣᩉᩴ ᩋᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᩣᨾᩥ, ᨾᩉᩮᩈᩥ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨾᩴ;

ᨿᩴ ᩅᩥᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨲᩮᩣ ᨧᩁᩴ, ᨲᩁᩮ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩅᩥᩈᨲ᩠ᨲᩥᨠᩴ”᪨

᪔᪗᪨

“ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᩣᩈᩥ, [ᨵᩮᩣᨲᨠᩣᨲᩥ ᨽᨣᩅᩣ]

ᩏᨴ᩠ᨵᩴ ᩋᨵᩮᩣ ᨲᩥᩁᩥᨿᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᨾᨩ᩠ᨫᩮ

ᩑᨲᩴ ᩅᩥᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨦ᩠ᨣᩮᩣᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᩮ, ᨽᩅᩣᨽᩅᩣᨿ ᨾᩣᨠᩣᩈᩥ ᨲᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨵᩮᩣᨲᨠᨾᩣᨱᩅᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩦ᪨

᪖᪨ ᩏᨸᩈᩦᩅᨾᩣᨱᩅᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣ

᪔᪘᪨

“ᩑᨠᩮᩣ ᩋᩉᩴ ᩈᨠ᩠ᨠ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᨾᩮᩣᨥᩴ, [ᩍᨧ᩠ᨧᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩏᨸᩈᩦᩅᩮᩣ]

ᩋᨶᩥᩔᩥᨲᩮᩣ ᨶᩮᩣ ᩅᩥᩈᩉᩣᨾᩥ ᨲᩣᩁᩥᨲᩩᩴ;

ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᨻᩕᩪᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨧᨠ᩠ᨡᩩ, ᨿᩴ ᨶᩥᩔᩥᨲᩮᩣ ᩒᨥᨾᩥᨾᩴ ᨲᩁᩮᨿ᩠ᨿᩴ”᪨

᪔᪙᪨

“ᩋᩣᨠᩥᨬ᩠ᨧᨬ᩠ᨬᩴ ᨸᩮᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᩮᩣ ᩈᨲᩥᨾᩣ, [ᩏᨸᩈᩦᩅᩣᨲᩥ ᨽᨣᩅᩣ]

នត្ថីតិ និស្សាយ តរស្សុ ឱឃំ;

កាមេ បហាយ វិរតោ កថាហិ, តណ្ហក្ខយំ នត្តមហាភិបស្ស”។

៥២។

“សព្វេសុ កាមេសុ យោ វីតរាគោ, [ឥច្ចាយស្មា ឧបសីវោ]

អាកិញ្ចញ្ញំ និស្សិតោ ហិត្វា មញ្ញំ;

សញ្ញាវិមោក្ខេ បរមេ វិមុត្តោ [ធិមុត្តោ (ក.)], តិដ្ឋេ នុ សោ តត្ថ អនានុយាយី” [អនានុវាយី (ស្យា. ក.)]។

៥៣។

“សព្វេសុ កាមេសុ យោ វីតរាគោ, [ឧបសីវាតិ ភគវា]

អាកិញ្ចញ្ញំ និស្សិតោ ហិត្វា មញ្ញំ;

សញ្ញាវិមោក្ខេ បរមេ វិមុត្តោ, តិដ្ឋេយ្យ សោ តត្ថ អនានុយាយី”។

៥៤។

“តិដ្ឋេ ចេ សោ តត្ថ អនានុយាយី, បូគម្បិ វស្សានំ សមន្តចក្ខុ;

តត្ថេវ សោ សីតិសិយា វិមុត្តោ, ចវេថ វិញ្ញាណំ តថាវិធស្ស”។

៥៥។

“អច្ចិ យថា វាតវេគេន ខិត្តា, [ឧបសីវាតិ ភគវា]

អត្ថំ បលេតិ ត ្ករេបតិ សន្លុំ;

ឲចំ យុតឹ ភាយកាឃា ចិយុទ្ធា, អត្ថំ បលេតិ ត ្ករេបតិ សន្លុំ”៍

១០០៍

“អត្តក្កទោ ទេសា ្កគ ចា ទេសា ភត្ថិ, ្កគាហុ ទេច សឃ្យុតិឃា អទេនទោកា;

តំ ទេយ យុតឹ សាស្ហុ ចិឃាកទេនាហិ, តធា ហិ ទេត ចិជិទេតា ឲស ឌទេយ្ញា”៍

១០១៍

“អត្តក្កតឃ្យ ត បយាឈយត្ថិ, [្កបឃឹចាតិ ភកចា]

ទេឃត តំ ចន្ត្ថំ តំ តឃ្យ ភត្ថិ;

សទេច្ឆាស៊ុ ឌទេយ្ញស៊ុ សយ្ញហទេតស៊ុ, សយ្ញហតា ចាគបធាបិ សទេច្ឆា”តិ៍

្កបឃឹចយាឈចុឆ្នា ឲឌ្ជឹ៍

លិំ៍ ភត្កយាឈចុឆ្នា

១០៦៍

“សត្តិ ទេលីទេក យុតទេឃា, [ឡូឆ្នាឃឆ្នា តទេក្កា]

ឌតា ចគត្តិ តឃិជំ កធិសុ;

ធាល្វបបត្តំ យុតិ ធោ ចឥត្តិ, ឬធាហុ ធេ ឌីចិទោត្វបបត្តំ”៉

១០២៉

“ន ជិដ្ឋិយា ន ឃុតិយា ន ធាគោលន, យុតឹឆ នត្ថ ក្បុបលិ ចឥត្តិ;

ចិទេតិកញ្ចា អតឹឈា តិទាឃា, ធទត្តិ ទេឃ ទោ យុតទេឃាតិ ទ្រួបិ”៉

១០៣៉

“ទេឃ ទេកចិទេប ឃបណព្រាហ្វលាទេឃ, [ព្ថឆ្នាឃត្វា នទេត្ថា]

ជិដ្ឋឃ្យុទោនាបិ ចឥត្តិ ឃុដ្ឋិ;

ឃឹលព្តទោនាបិ ចឥត្តិ ឃុដ្ឋិ,

អទេតកទ្វទេបត ចឥត្តិ ឃុដ្ឋិ;

កច្ឆិឃ្យុ ទោ ភកចា ពព្ទ ឃពា ធទត្តា,

អពាទ្យ ឌាតិញ្ញា ឌទញ្ញា យាទិឃ;

បុឆ្នាយិ ពំ ភកចា ទ្រួហិ ទេបពំ”៉

១០៤៉

“ទេឃ ទេកចិទេប ឃបណព្រាហ្វលាទេឃ, [នត្ថាតិ ភកចា]

ជិដ្ឋឃ្យុទោនាបិ ចឥត្តិ ឃុដ្ឋិ;

ឃីលន្តានេតាបិ ចេគត្ថិ ឃុទ្ធិ, អនេភេកន្ទុនេបត ចេគត្ថិ ឃុទ្ធិ;

កិច្ចាបិ នេត តត្ថ ឃតា ចនត្ថិ, ភាតទិ ឃុ ឌាតិឌនត្ថិ ទ្វាមិ"៎

១០៩៎

"នេឃ នេកឆិនេយ ឃយលក្រោហូលានេឃ, [ឡុច្ចាឃឃ្ខា ភនេត្ត្រា]

ឌិដ្ឋ ឃ្យុនេតាបិ ចេគត្ថិ ឃុទ្ធិ;

ឃីលន្តានេតាបិ ចេគត្ថិ ឃុទ្ធិ, អនេភេកន្ទុនេបត ចេគត្ថិ ឃុទ្ធិ;

នេត នេច ឃុគ្គិ ទ្វាឃិ អនេភាឈតិនេញ្ញ, អឆ នេកា ចនហិ នេចចយត្យុឃ្យុនេលានេក;

អតាទិ ឌាតិច្ចា ឌនច្ចា យាទិឃ, បុច្ឆាមិ តំ ភកចា ទ្វាហិ នេយតំ"៎

១០លិ៎

"ភាហំ ឃនេត្តា ឃយលក្រោហូលានេឃ, [ភគ្គ្រាតិ ភកចា]

ឌាតិឌនាឃ តិច្ចតាតិ ទ្វាមិ;

នេឃ ឃីឆ ឌិដ្ឋិ ច ឃុតំ យុតំ ចា, ឃីលន្តតំ ចាបិ បហាឃ ឃន្តិ;

អនេភេកន្ទុបម្បិ បហាឃ ឃន្តិ, តណ្ហំ បរិញ្ញាយ អភាឃចានេឃ;

នេត នេច ភនា ឱឃតិណ្ណាតិ ទ្វាមិ"៎

໑໐໗.

“ເອຕາຠິນນ຺ທາມິ ວໂຈ ມເຫສິໂນ, ສຸກິຕ຺ຕິຕໍ ໂຄຕມນູປຘີກໍ;

ເຍ ສີຘ ທິຏ຺ຐໍ ວ ສຸຕໍ ມຸຕໍ ວາ, ສີລພ຺ພຕໍ ວາປິ ປຫາຍ ສພ຺ພໍ;

ອເນກຣູປມ຺ປິ ປຫາຍ ສພ຺ພໍ, ຕຓ຺ຫໍ ປຣິຎ຺ຎາຍ ອນາສວາເສ;

ອຫມ຺ປິ ເຕ ໂອຆຕິຓ຺ຓາຕິ ພ຺ຣູມີ”ຕິ.

ນນ຺ທມາຓວປຸຈ຺ຉາ ສຕ຺ຕມາ.

໗. ເຫມກມາຓວປຸຈ຺ຉາ

໑໐໘.

“ເຍ ເມ ປຸເພ຺ພ ວິຍາກໍສຸ, [ອິຈ຺ຈາຍສ຺ມາ ເຫມໂກ]

ຫຸຣໍ ໂຄຕມສາສນາ;

ອິຈ຺ຈາສິ ອິຕິ ຠວິສ຺ສຕິ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ອິຕິຫີຕິຫໍ;

ສພ຺ພໍ ຕໍ ຕກ຺ກວຑ຺ຒນໍ, ນາຫໍ ຕຕ຺ຖ ອຠິຣມິໍ.

໑໑໐.

“ຕ຺ວຎ຺ຈ ເມ ຘມ຺ມມກ຺ຂາຫິ, ຕຓ຺ຫານິຄ຺ຆາຕນໍ ມຸນິ;

ຍໍ ວິທິຕ຺ວາ ສໂຕ ຈຣໍ, ຕເຣ ໂລເກ ວິສຕ຺ຕິກໍ”ຕິ.

១១៦។

“ឥធ ទិដ្ឋសុតមុតវិញ្ញាតេសុ, បិយរូបេសុ ហេមក;

ឆន្ទរាគវិនោទនំ, និព្ពានបទមច្ចុតំ។

១១៧។

“ឯតទញ្ញាយ យេ សតា, ទិដ្ឋធម្មាភិនិព្ពុតា;

ឧបសន្តា ច តេ សទា, តិណ្ណា លោកេ វិសត្តិក”ន្តិ។

ហេមកមាណវបុច្ឆា អដ្ឋមា។

៩។ តោទេយ្យមាណវបុច្ឆា

១១៨។

“យស្មិំ កាមា ន វសន្តិ, [ឥច្ចាយស្មា តោទេយ្យោ]

តណ្ហា យស្ស ន វិជ្ជតិ;

កថំកថា ច យោ តិណ្ណោ, វិមោក្ខោ តស្ស កីទិសោ”។

១១៩។

“យស្មិំ កាមា ន វសន្តិ, [តោទេយ្យាតិ ភគវា]

ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᨿᩔ ᨶ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ;

ᨠᨳᩴᨠᨳᩣ ᨧ ᨿᩮᩣ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ, ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨲᩔ ᨠᩦᨴᩥᩈᩮᩣ”᪨

᪁᪁᪈᪨

“ᨶᩥᩁᩣᩈᩈᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᩏᨴ ᩋᩣᩈᩈᩣᨶᩮᩣ [ᩋᩣᩈᨿᩣᨶᩮᩣ (ᨠ᪨)], ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨱᩅᩣ ᩈᩮᩣ ᩏᨴ ᨸᨬ᩠ᨬᨠᨸ᩠ᨸᩦ;

ᨾᩩᨶᩥᩴ ᩋᩉᩴ ᩈᨠ᩠ᨠ ᨿᨳᩣ ᩅᩥᨩᨬ᩠ᨬᩴ, ᨲᩴ ᨾᩮ ᩅᩥᨿᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨧᨠ᩠ᨡᩩ”᪨

᪁᪁᪉᪨

“ᨶᩥᩁᩣᩈᩈᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨶ ᨧ ᩋᩣᩈᩈᩣᨶᩮᩣ, ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨱᩅᩣ ᩈᩮᩣ ᨶ ᨧ ᨸᨬ᩠ᨬᨠᨸ᩠ᨸᩦ;

ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᩮᩣᨴᩮᨿ᩠ᨿ ᨾᩩᨶᩥᩴ ᩅᩥᨩᩣᨶ, ᩋᨠᩥᨬ᩠ᨧᨶᩴ ᨠᩣᨾᨽᩅᩮ ᩋᩈᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨲᩮᩣᨴᩮᨿ᩠ᨿᨾᩣᨱᩅᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣ ᨶᩅᨾᩣ᪨

᪁᪀᪨ ᨠᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩅᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣ

᪁᪂᪀᪨

“ᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᩈᩁᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩴ, [ᩍᨧ᩠ᨧᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ]

ᩒᨥᩮ ᨩᩣᨲᩮ ᨾᩉᨻ᩠ᨽᨿᩮ;

ᨩᩁᩣᨾᨧ᩠ᨧᩩᨸᩁᩮᨲᩣᨶᩴ, ᨴᩦᨸᩴ ᨸᨻ᩠ᩁᩪᩉᩥ ᨾᩣᩁᩥᩈ;

ᨲ᩠ᩅᨬ᩠ᨧ ᨾᩮ ᨴᩦᨸᨾᨠ᩠ᨡᩣᩉᩥ, ᨿᨳᩣᨿᩥᨴᩴ ᨶᩣᨸᩁᩴ ᩈᩥᨿᩣ”᪨

១១៨។

“យេទ្ឋ្យសរស្មិំ តិដ្ឋតំ, [កប្យាតិ ភកចា]

ឱ្ឌឈេ ឌាតេ យហត្តយេ;

ឌទាយច្ចុបទេតាតំ, ឌឹបំ បទ្វាយិ កប្យ តេ។

១១៩។

“អកិច្ចាតំ អភាគាតំ, ឧតំ ឌឹបំ អភាបទិ;

តិដ្ឋាតំ ឋតិ តំ ទ្វាយិ, ឌទាយច្ចុបរិក្លយំ។

១២០។

“ឧតគញ្ញាយ ឈេ សតា, ឌិដ្ឋឆយ្ខាកិតិញ្ញតា;

ភ តេ យារចសាត្យកា, ភ តេ យារស្ស បដ្ឋក្ន”តិ [បដ្ឋក្ន (សី។)]។

កប្យយាលចបុឆ្ហា គសយា។

១១។ ឌត្យកស្លិយាលចបុឆ្ហា

១២១។

“ស្យត្វាភហំ ឱរយកាយកាយិ, [ឋ្ឋាឃស្វា ឌត្យកស្លិ]

ອູຌາຕິກັ ປຸຊ຺ຊຸຍການຍາກຍິ;

ສຕ຺ຕິປຕັ ຖ຺ວາຫິ ສຫຊເຄຕ຺ຕ, ຍຊາຕນ຺ນ ຠຄວາ ຖ຺ວາຫິ ເຍຕັˋ

໑໑໑ˋ

“ຠຄວາ ຫິ ກາເຍ ອພິພຸຍ຺ຍ ຕ຺ລຣິຍຕິ, ອາຄິເຣ຺ຈາຈ ປຊຈິ ເທຊີ ເທຊສາ;

ປຣິຕ຺ຕປຍ຺ຍາສ຺ສ ເຍ ຖ຺ຣິປຍ຺ຍາ, ອາຈິກ຺ຂ ຊຍ຺ຍ ຍຍຫັ ຈິຊຍ຺ຍາ;

ຊາຕິຊຣາຍ ຕ຺ລຊ ຈິປ຺ປຫາສິ”ˋ

໑໑໒ˋ

“ກາເຍສ຺ສ ຈິສຍ ເຄສັ, [ຊຕ຺ຕກລ຺ລີຕິ ຠຄວາ]

ເສກ຺ຂຍ຺ຍ ຊຊ຺ຊ ເຍຍເທາ;

ຖ຺ຄຫິຕັ ສິຣຕ຺ຕ ຈາ, ຍາ ເທ ຈິຊ຺ຊຕ຺ຕ ກິຈ຺ຈາສິˋ

໑໑໓ˋ

“ຍັ ປຸເທ຺ທ ຕັ ຈິເສາເສຫິ, ປຊ຺ຈາ ເທ ຍາຫຸ ກິຈ຺ຈາສິ;

ຍເຍ຺ຍເຈ ເສາ ຄເຫສ຺ສສິ, ຖ຺ປສເຕ຺ຕາ ຈຣິສ຺ສສິˋ

໑໑໔ˋ

“ສເຕ຺ຕເສາ ສາຍຖ຺ປສ຺ຍິ, ຈີທເຄຊສ຺ສ ຖ຺ວາຫຸລາ;

អាឞចាឞ្យ ត ចិជ្ជត្តិ, េឃហិ យក្ខចំ ចេឌ”តិ៑

ឌព្យកល្លិយាឈចប្ញ្ឍា ឲកាឝឞយា៑

១៦៑ ក(ក្រាច្ញឆយាឈចប្ញ្ឍា

១៦៩៑

“ឌ្លកឡ្ញាហំ តឈ្សំ្ឍិជំ អេតេជំ, [ព្លក្ខាឃប្លា ក(ក្រាច្ញេឆា]

តក្តិឡ្ញាហំ ឌ្លឈតិល្លំ ចិយ្យត្តំ;

កប្យឡ្ញាហំ អកិឃាេឆ ឞ្ញេយឆំ, ឞ្ញព្វាត តាកឞ្យ អបតយិឞ្យត្តិ ព្លេតា៑

១៦សិ៑

“តាតាឌតា ឌតបេឆហិ ឞក្កតា,

តច ចិ៍ទ ចាក្យ អកិកព្លយាតា;

េតឞំ ត្យចំ ឞាឆ្ញ ចិឃាកេទាហិ, តឆា ហិ េត ចិចិេតា ឲឞ ឆេយ្ញា”៑

១៦ប៉៑

“អាឝាតតល្យិចិតេឃឆ ឞត្តំ, [ក(ក្រាច្ញឆាតិ កកចា]

ក្លុ អេឆា តិទិឃឡ្ញាបិ យេឡ្យ

ឃំ ឃដិ្យារលោកស្មិយុបានិឃត្តិ, តេតេច យាទោ អនេ្ថតិ ឧត្តិ្យ។

១៩៨។

“តស្វា បឌាតំ ត ប្តុបិនិំយេឆ, កិល្ហូ សតោ កិញ្ចាតំ សទ្ឋលោកេ;

អាភាតសេត្ត ព្ភតិ បេក្ខូយាតោ, បឌំ ព្ភយំ យក្ខុឆេឃ្យ ចិសត្ត”ត្តិ។

ក(ព្រាច្ឆយាឈចប្ឋា ក្ខាភសយា។

១៩៩។ ក្តភឃយាឈចប្ឋា

១៩០។

“ឥសាឃំ ចិរឌយាសឹតំ, [ព្ភច្ចាឃស្វា ក្តភឃោ]

គតកិច្ចំ អភាសចំ;

បិរេកំ្យ សត្ឋឆយ្វាតំ, អត្តិ្ត បតេញ្ជភ អាគយំ;

អញ្ញាចិយោក្លុ បទ្រ្វាហិ, អចិដ្ឋាឃ បភេតំ”។

១៩១។

“បហាតំ កាយភ្ឆ្តាតំ, [ក្តភឃាតិ កគចា]

ទោយតស្សាត ឆ្វកឃំ;

ឆិតស្ស ច បត្វភតំ, ព្យក្កច្ចាតំ តិចាវលា។

១២១៍

“ឧបេក្ខាសតិសំសុទ្ធំ, ធម្មតក្កបុរេជវំ;

អញ្ញាវិមោក្ខំ បព្រូមិ, អវិជ្ជាយ បភេទនំ”៍

១២២៍

“កឹសុ សំយោជនោ លោកោ, កឹសុ តស្ស វិចារណំ;

កិស្សស្ស វិប្បហានេន, និព្ពានំ ឥតិ វុច្ចតិ”៍

១២៣៍

“នន្ទិសំយោជនោ លោកោ, វិតក្កស្ស វិចារណំ;

តណ្ហាយ វិប្បហានេន, និព្ពានំ ឥតិ វុច្ចតិ”៍

១២៤៍

“កថំ សតស្ស ចរតោ, វិញ្ញាណំ ឧបរុជ្ឈតិ;

ភគវន្តំ បុដ្ឋុមាគម្ម, តំ សុណោម វចោ តវ”៍

១២៥៍

“អជ្ឈត្តញ្ច ពហិទ្ធា ច, វេទនំ នាភិនន្ទតោ;

ᩑᩅᩴ ᩈᨲᩔ ᨧᩁᨲᩮᩣ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩏᨸᩁᩩᨩ᩠ᨫᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

ᩏᨴᨿᨾᩣᨱᩅᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣ ᨲᩮᩁᩈᨾᩣ᪨

᪑᪔᪨ ᨸᩮᩤᩈᩣᩃᨾᩣᨱᩅᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣ

᪑᪒᪕᪨

“ᨿᩮᩣ ᩋᨲᩦᨲᩴ ᩋᩣᨴᩥᩈᨲᩥ, [ᩍᨧ᩠ᨧᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᩮᩤᩈᩣᩃᩮᩣ]

ᩋᨶᩮᨩᩮᩣ ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩈᩴᩈᨿᩮᩣ;

ᨸᩣᩁᨣᩪᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ, ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᨬ᩠ᩉᩮᨶ ᩋᩣᨣᨾᩴ᪨

᪑᪒᪖᪨

“ᩅᩥᨽᩪᨲᩁᩪᨸᩈᨬ᩠ᨬᩥᩔ, ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩣᨿᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿᩥᨶᩮᩣ;

ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᨧ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩦᨲᩥ ᨸᩔᨲᩮᩣ;

ᨬᩣᨱᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨶᩩᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ, ᨠᨳᩴ ᨶᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨲᨳᩣᩅᩥᨵᩮᩣ”᪨

᪑᪒᪗᪨

“ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥᨿᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩣ, [ᨸᩮᩤᩈᩣᩃᩣᨲᩥ ᨽᨣᩅᩣ]

ᩋᨽᩥᨩᩣᨶᩴ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ;

ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᨾᩮᨶᩴ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᨸ᩠ᨸᩁᩣᨿᨱᩴ᪨

᪑᪓᪐᩺

“ᩋᩣᨠᩥᨬ᩠ᨧᨬ᩠ᨬᩣᩈᨾ᩠ᨽᩅᩴ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ, ᨶᨶ᩠ᨴᩦ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩴ ᩍᨲᩥ;

ᩑᩅᨾᩮᨲᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᨲᨲᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᨸᩔᨲᩥ;

ᩑᨲᩴ [ᩑᩅᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᩺ ᨠ᩺)] ᨬᩣᨱᩴ ᨲᨳᩴ ᨲᩔ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩔ ᩅᩩᩈᩦᨾᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᩺

ᨸᩮᩣᩈᩣᩃᨾᩣᨱᩅᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣ ᨴ᩠ᩅᩤᨴᩈᨾᩣ᩺

᪑᪓᩺ ᨾᩮᩣᨥᩁᩣᨩᨾᩣᨱᩅᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣ

᪑᪓᪑᩺

“ᨴ᩠ᩅᩤᩉᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩴ ᩋᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᩔᩴ, [ᩍᨧ᩠ᨧᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨾᩮᩣᨥᩁᩣᨩᩣ]

ᨶ ᨾᩮ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᩣᩈᩥ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨾᩣ;

ᨿᩣᩅᨲᨲᩥᨿᨬ᩠ᨧ ᨴᩮᩅᩥᩈᩥ, ᨻ᩠ᨿᩣᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ᩺

᪑᪓᪒᩺

“ᩋᨿᩴ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᨸᩁᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩈᨴᩮᩅᨠᩮᩣ;

ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨲᩮ ᨶᩣᨽᩥᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨣᩮᩣᨲᨾᩔ ᨿᩈᩔᩥᨶᩮᩣ᩺

᪑᪓᪓᩺

“ເອວໍ ອຠິກ຺ກນ຺ຕທສ຺ສາວິໍ, ອຕ຺ຖິ ປເຎ຺ຎນ ອາຄມໍ;

ກຖໍ ໂລກໍ ອເວກ຺ຂນ຺ຕໍ, ມច຺ຈຸຣາຊາ ນ ປສ຺ສຕິ”໌

໑໓໓໌

“ສຸເຎ຺ຎໂຕ ໂລກໍ ອເວກ຺ຂສ຺ສຸ, ໂມຄຣາຊ ສທາ ສໂຕ;

ອຕ຺ຕານຸທິຏ຺ຐິໍ ອູຫច຺ຈ, ເອວໍ ມច຺ຈຸຕໂຣ ສິຍາ;

ເອວໍ ໂລກໍ ອເວກ຺ຂນ຺ຕໍ, ມច຺ຈຸຣາຊາ ນ ປສ຺ສຕີ”ຕິ໌

ໂມຄຣາຊມາຓວປុច຺ឆາ ປນ຺ນຣສມາ໌

໑໖໌ ປິង຺គិយមាណវបុច຺ឆា

໑໓໔໌

“ຊិណ຺ណោហមស຺មិ អពលោ វីតវណ຺ណោ, [ឥច຺ចាយស຺មា បិង຺គិយោ]

នេត຺តា ន សុទ຺ធា សវនំ ន ផាសុ;

មាហំ នស຺សំ មោមុហោ អន຺តរាវ, អាចិក຺ខ ធម຺មំ យមហំ វិជញ຺ញំ;

ជាតិជរាយ ឥធ វិប຺បហានំ”໌

໑໓໕໌

“ទិស຺វាន រូបេសុ វិហញ຺ញមានេ, [បិង຺គិយាតិ ភគវា]

រុប្បន្តិ រូបេសុ ជនា បមត្តា;

តស្មា តុវំ បិង្គិយ អប្បមត្តោ, ជហស្សុ រូបំ អបុនព្ភវាយ”។

១៣៧។

“ទិសា ចតស្សោ វិទិសា ចតស្សោ, ឧទ្ធំ អធោ ទស ទិសា ឥមាយោ;

ន តុយ្ហំអទិដ្ឋំ អសុតំ អមុតំ [អសុតំ អមុតំ វា (សី។), អសុតាមុតំ វា (ស្យា។), អសុតំ’មុតំ វា (បី។)], អថោ អវិញ្ញាតំ កិញ្ចនមត្ថិ [កិញ្ចិ មត្ថិ (ស្យា។), កិញ្ចិ នត្ថិ (បី។), កិញ្ចិនមត្ថិ (ក។)] លោកេ;

អាចិក្ខ ធម្មំ យមហំ វិជញ្ញំ, ជាតិជរាយ ឥធ វិប្បហានំ”។

១៣៨។

“តណ្ហាធិបន្នេ មនុជេ បេក្ខមានេ, [បិង្គិយាតិ ភគវា]

សន្តាបជាតេ ជរសា បរេតេ;

តស្មា តុវំ បិង្គិយ អប្បមត្តោ, ជហស្សុ តណ្ហំអបុនព្ភវាយា”តិ។

បិង្គិយមាណវបុច្ឆា សោឡសមា។

១៧។ បារាយនត្ថុតិគាថា

ឥទមវោច ភគវា មគធេសុ វិហរន្តោ បាសាណកេ ចេតិយេ, បរិចារកសោឡសានំ [បរិចារកសោឡសន្នំ (ស្យា។ ក។)] ព្រាហ្មណានំ អជ្ឈិដ្ឋោ បុដ្ឋោ បុដ្ឋោ បញ្ហំ[បញ្ហេ(សី។ បី។)] ព្យាកាសិ។ ឯកមេកស្ស ចេបិ បញ្ហស្ស អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុធម្មំ បដិបជ្ជេយ្យ, គច្ឆេយ្យេវ ជរាមរណស្ស បារំ។ “បារង្គមនីយា ឥមេ ធម្មា”តិ – តស្មា ឥមស្ស ធម្មបរិយាយស្ស បារាយនន្តេវ [បារាយនន្ត្វេវ (សី។

អដ្ឋ៍)] អធិចចតិ៍

១៥៩៍

អឌិតោ ពិឃ្សយេត្តេឃ្យោ, បុណ្ណកោ អឆ យេត្តកុ;

ឆោតកោ ឱបសឹចោ ច, តត្ដោ ច អឆ ហេយកោ៍

១៦០៍

តោរឈ្យកប្យា ក្ខុកយោ, ឌត្យុកណ្ណី ច បស្ឋិតោ;

កទ្រាចុឆោ ឱគយោ ច, បៀសាលៀ ចាបិ ព្រាហ្មណោ;

យោឈរាខា ច យេឆាចី, បិក្កិយោ ច យហាត្ថសិ៍

១៦១៍

ឲតេ ឮទ្ធំ ឱបិកច្ឆំ, សយ្យត្កចរណំ ឥសិ;

បុច្ឆន្តា តិបុណេ បញ្ហេ, ឮទ្ធសេដ្ឋំ ឱបិកយុំ៍

១៦២៍

តេសំ ឮទ្ធោ បព្យាកាសិ, បញ្ហេបុដ្ឋោ យឆាតថំ;

បញ្ហានំ ចេឃ្យាករណេន, តោសេសិ ព្រាហ្មណេ យុតិ៍

១៦៣៍

តេ តោសិតា ចក្ខុមតា, ពុទ្ធេនាទិច្ចពន្ធុនា;

ព្រហ្មចរិយមចរិំសុ, វរបញ្ញស្ស សន្តិកេ។

១៥៤។

ឯកមេកស្ស បញ្ហស្ស, យថា ពុទ្ធេន ទេសិតំ;

តថា យោ បដិបជ្ជេយ្យ, គច្ឆេ បារំ អបារតោ។

១៥៥។

អបារា បារំ គច្ឆេយ្យ, ភាវេន្តោ មគ្គមុត្តមំ;

មគ្គោ សោ បារំ គមនាយ, តស្មា បារាយនំ ឥតិ។

១៨។ បារាយនត្ថុតិគាថា

១៥៦។

“បារាយនមនុគាយិស្សំ , [ឥច្ចាយស្មា បិង្គិយោ]

យថាទ្ទក្ខិ តថាក្ខាសិ, វិមលោ ភូរិមេធសោ;

និក្កាមោ និព្ពនោ [និព្ពានោ (ក.)] នាថោ, កិស្ស ហេតុ មុសា ភណេ។

១៥៧។

“បហិតយលយោហស្ស, យាតយក្លប្បហាឃិតោ;

ហត្ថាហំ កិត្តឃិស្សាយិ, កិំ ចណ្ហុបនិញ្ញាចំ។

១៨៨។

“តយោត្យោ ត្យុន្តោ នយត្តចក្ល, លោកិត្តក្ញ នព្ទាកចាតិចត្តោ;

អតានចោ នព្ទាត្យក្លប្បហិតោ, នច្ឆច្យាឃា ព្រតេហ្វ ក្តបិលិនតោ ន។

១៨៩។

“ឌិនោ ឃទា ក្យុព្ទាតកំ បហាឃ, ពាហ្យប្បៀលំ កាតតយាចនេឃ្យ;

ឧចយ្យហំ អប្យកស្ស បហាឃ, យតហាកឌិ ហំនោទិច អន្លូបត្តោ។

១៩០។

“ឃេយ បុព្ទោ ចិឃាកិស្យ, ហ្យុទំ កោតយនានតា;

ព្ទាច្ឆាលិ ព្ទាតិ កចិស្សតិ;

នព្ទាំ តំ ព្ទាតិហិតិហំ, នព្ទាំ តំ តក្កចឆ្នត្តំ។

១៩១។

“ឧកោ តយត្យកាលិតោ, ឌ្យុតិយា នោ បកក្ដទោ;

កោតយោ ក្ញុទិបព្ទាកោណា, កោតយោ ក្ញុទិយេឆនោ។

១៤៦។

“យោ មេ ធម្មមទេសេសិ, សន្ទិដ្ឋិកមកាលិកំ;

តណ្ហក្ខយមនីតិកំ, យស្ស នត្ថិ ឧបមា ក្វចិ”។

១៤៧។

“កិំ នុ តម្ហា វិប្បវសសិ, មុហុត្តមបិ បិង្គិយ;

គោតមា ភូរិបញ្ញាណា, គោតមា ភូរិមេធសា។

១៤៨។

“យោ តេ ធម្មមទេសេសិ, សន្ទិដ្ឋិកមកាលិកំ;

តណ្ហក្ខយមនីតិកំ, យស្ស នត្ថិ ឧបមា ក្វចិ”។

១៤៩។

“នាហំ តម្ហា វិប្បវសាមិ, មុហុត្តមបិ ព្រាហ្មណ;

គោតមា ភូរិបញ្ញាណា, គោតមា ភូរិមេធសា។

១៤៤។

“យោ មេ ធម្មមទេសេសិ, សន្ទិដ្ឋិកមកាលិកំ;

ពលញ្ញាឃយតីពិក, ឃស្ស តត្ថិ ឧបយា ក្វចិ៍

១៩ស៍

“បស្សាយិ តំ យតសា ចក្ខុតាច, រត្តិន្ទិចំ ព្រាហ្មណ អប្បយត្តោ៍

តយស្សយាតោ ចិចសេយិ រត្តិំ, តេតេច យញ្ញាយិ អចិប្បចាសំ៍

១៩ប៉

“សទ្ធា ច បីតិ ច យតោ សតិ ច,

តាបេត្តិមេ គោតយសាសតម្ហា

ឃំ ឃំ ទិសំ ចជតិ ភូរិបញ្ញោ, ស តេត តេតេច តតោហយស្មិ៍

១៩ជ៍

“ជិណ្ណស្ស មេ ទុព្ពលថាយកស្ស, តេតេច កាឃោ ត បលេតិ តត្ថ;

សង្កប្បឃត្តាឃ [សំកប្បឃត្តាឃ (សី៍)] ចជាយិ តិច្ចំ, យតោ ហិ មេ ព្រាហ្មណ តេត ឃុត្តោ៍

១ស០៍

“បង្កេ សឃាតោ បរិផន្ទយាតោ, ទីបា ទីបំ ឧបល្លចិំ;

អថទ្ទសាសិំ សម្ពុទ្ធំ, ឱឃតិណ្ណយតាសចំ៍

១ស១៍

“ឃឆា អហុ ចក្កលិ ឫត្តសន្តោ, កទ្រោចុនេឆា អាឮអចិនោកាតយោ ច;

ឲចមេច ត្វម្បិ បឫញ្ញាឃ្ញុ សត្ថិ, កាមិឃ្សមិ ត្វំ បិក្ខិឃ មក្ខុនេឆឃ្យឃ្ញ ឋវិទ៌” [មក្ខុនេឆឃ្យបវិទ៌ (ឃឹ˙)]˙

១៧៩˙

“ឲស កិរឃ្យា បឃិនាមិ, ឃុត្វាត ឫតិនតា ចនោ;

ចិចក្ខុនោ សម្ពុន្តោ, អចិលេវិ បជិភាតថា˙

១៨០˙

“អតិនេនេច អកិញ្ញាឃ, សត្ថា នេចជី បនោបទ៌;

បញ្ញាតត្តកនោ សត្វា, កង្ខឹត៌ បជិខាតតិ˙

១៨១˙

“អប៊ហិទ៌ អប៊កុប៉ំ, ឃឃ្ញ តត្តិ ក្វបយា ក្ខចិ;

អន្ត្រា កាមិឃ្យាមិ ត មេត្ត កញ្ញា, ឲថ៌ ម៌ ឆានេទហិ អឆិឫត្តទិត្ត”ត្តិ [អឌិតយាលាចឫន្ធាឃ បជ្ញាឃ ឃាចបវិទាឃតាគ្រឹតិកាតាបទិមេឃាឃាតា ឃ្យា˙ ... មេវិត្តកោ តត្តិ]˙

បវិទាឃតាគ្រឹតិកាឆា តិដ្ឋិតា˙

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

បិទាឃភចក្កតិខេ្ពឍា

១៑ អឌិតឃាឈចប្ឋាតិខេ្ពឍា

១៑

ខេពភឃ្សុតិច្ខេតា ខលិខេកា, [ប្ចូាឃប្ខា អឌិខេតា]

ខេពភឃ្សុ តប្យកាឍតិ;

កិឃ្សាកិខេលបត់ ទ្វាឃិ[ទ្វាហិ (ឃ្យា៑)], កិឃុ តឃ្ស យហប្ថឃំ៑

ខេពភឃ្សុ តិច្ខេតា ខលិខេកាតិ៑ ខលិខេកាតិ តិខឃខលិខេកា តិខេប្ថាភខលិខេកា ខេបក្តិចិឍឃខលិខេកា យភ្យុឃ្សខលិខេកា ខេឌចខលិខេកា ឈត្លខលិខេកា ឆាតុខលិខេកា អាឃតភខលិខេកា អឃំ ខលិខេកា បខេទា ខលិខេកា ទ្រាហុខលិខេកា ខេឌចខលិខេកា – អឃំ ច្ខូតិ ខលិខេកា៑ អឃំ ខលិខេកា ខេពភ អាច្ខេតា តិច្ខេតា ឌូច្ខេតា [ឌូច្ខេតា (ឃ្យា៑)] បិហិខេតា បឌិប្ឋខេត្វា បឌិក្យឌ្ឌិខេតាតិ – ខេពភឃ្សុ តិច្ខេតា ខលិខេកា?

ប្ចូាឃប្ខា អឌិខេតាតិ៑ ប្ចូាតិ បឌឍត្តិ បឌសំឍខេក្កា បឌបិទិប្ទុិ អក្លួឍយចាខេឃា ឡប្ឈូតឃិលិខ្ពតា បឌាតុប្បត្តាខេបត់ [បឌាតុប្បត្តាខេយត់ (ពហុឃុ)] ប្ចូាតិ៑ អាឃប្ខាតិ បិឃចឆត់ កុចឆត់ ឍការចឍប្យតិឃ្សាឌិចឆភខេយត់ អាឃប្ខាតិ៑ អឌិខេតាតិ តឃ្ស ទ្រាហុឈឃ្ស ភាមំ ឍប្លា ឍយប្លា បប្ញាត្តិ ខេចាហាខេទា ភាមំ ភាយកម្ខុ ភាយខេឆឃ្យ តិទុត្តិ ឡប្ឈូត់ អកិលិខេបិតិ – ប្ចូាឃប្ខា អឌិខេតា៑

ខេពភឃ្សុ តប្យកាឍតីតិ ខេពភ ខលិខេកា តប្យកាឍតិ ភ ការឍតិ ភ តបតិ ភ ចិខេទាចតិ ភ ពាាឃតិ ភ បប្ញាឃតីតិ – ខេពភឃ្សុ តប្យកាឍតិ៑

កិឃ្សាកិខេលបត់ ទ្វាឃីតិ កិ៎ ខលិកឃ្ស ខលបត់ លក្កត់ ពាត្លត់ ប្ចូបក្លិខលឍា៑ ខេពភ ខលិខេកា លិខេត្វា ឍំលិខេត្វា ប្ចូបលិខេត្វា កិលិខេ្ពា ឍំកិលិខេ្ពា យក្លិខេតា ឍំឍខេ្ពា លខេក្កា លក្កិខេតា បលិតុខេ្ពា, ទ្វាឃិ អាឌិក្លួឃិ ខេឌខេឃឃិ បប្ញាខេបឃិ [បប្ញាខេបឃិ (៣៑)] បខ្ពខេបឃិ ចិចខេឃិ ចិគឌឃិ ប្ចូត្វាតិកខេទាឃិ [ប្ចូត្វាតិ កខេទាឃិ (៣៑)] បការឍឃីតិ – កិឃ្សាកិខេលបត់ ទ្វាឃិ៑

កិឃុតឃ្ស យហប្ថឃត្តិ កិ៎ ខលិកឃ្ស កឃំ យហប្ថឃំ បីឡអត់ ឈខ្ពត់ ប្ចូបខ្ពខេចា ប្ចូបឍខេក្កាតិ – កិឃុ តឃ្ស យហប្ថឃំ៑ ខតភាហ ខេឍា ទ្រាហុខេណា –

“កេនស្សុ និវុតោ លោកោ, [ឥច្ចាយស្មា អជិតោ]

កេនស្សុ នប្បកាសតិ;

កិស្សាភិលេបនំ ព្រូសិ, កិំសុ តស្ស មហព្ភយំ”ន្តិ។

១។

អវិជ្ជាយ និវុតោ លោកោ, [អជិតាតិ ភគវា]

វេវិច្ឆា បមាទា នប្បកាសតិ;

ជប្បាភិលេបនំ ព្រូមិ, ទុក្ខមស្ស មហព្ភយំ។

អវិជ្ជាយ និវុតោ លោកោតិ។ អវិជ្ជាតិ ទុក្ខេ អញ្ញាណំ ទុក្ខសមុទយេ អញ្ញាណំ ទុក្ខនិរោធេ អញ្ញាណំ ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ អញ្ញាណំ, បុព្ពន្តេ អញ្ញាណំ អបរន្តេ អញ្ញាណំ បុព្ពន្តាបរន្តេ អញ្ញាណំ, ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ អញ្ញាណំ, យំ ឯវរូបំ អញ្ញាណំ អទស្សនំ អនភិសមយោ អននុពោធោ អសម្ពោធោ អប្បដិវេធោ អសង្គាហនា អបរិយោគាហនា អសមបេក្ខនា អបច្ចវេក្ខណា [អបច្ចវេក្ខនា (ស្យា។)] អបច្ចវេក្ខណកម្មំ ទុម្មេជ្ឈំ ពាល្យំ អសម្បជញ្ញំ មោហោ បមោហោ សម្មោហោ អវិជ្ជា អវិជ្ជោឃោ អវិជ្ជាយោគោ អវិជ្ជានុសយោ អវិជ្ជាបរិយុដ្ឋានំ អវិជ្ជាលង្គី មោហោ អកុសលមូលំ, អយំ វុច្ចតិ – អវិជ្ជា។

លោកោតិ និរយលោកោ តិរច្ឆានលោកោ បេត្តិវិសយលោកោ មនុស្សលោកោ ទេវលោកោ ខន្ធលោកោ ធាតុលោកោ អាយតនលោកោ អយំ លោកោ បរោ លោកោ ព្រហ្មលោកោ ទេវលោកោ – អយំ វុច្ចតិ លោកោ។ អយំ លោកោ ឥមាយ អវិជ្ជាយ អាវុតោ និវុតោ ឱវុតោ បិហិតោ បដិច្ឆន្នោ បដិកុជ្ជិតោតិ – អវិជ្ជាយ និវុតោ លោកោ។

អជិតាតិ ភគវា តំ ព្រាហ្មណំ នាមេន អាលបតិ។ ភគវាតិ គារវាធិវចនំ។ អបិ ច, ភគ្គរាគោតិ ភគវា; ភគ្គទោសោតិ ភគវា; ភគ្គមោហោតិ ភគវា; ភគ្គមានោតិ ភគវា; ភគ្គទិដ្ឋីតិ ភគវា; ភគ្គកណ្ដកោតិ ភគវា; ភគ្គកិលេសោតិ ភគវា; ភជិ វិភជិ បវិភជិ ធម្មរតនន្តិ ភគវា; ភវានំ អន្តករោតិ ភគវា; ភាវិតកាយោ ភាវិតសីលោ ភាវិតចិត្តោ [ភាវិតកាយោតិ ភគវា, ភាវិតសីលោតិ ភាវិតចិត្តោតិ (ស្យា។)] ភាវិតបញ្ញោតិ ភគវា; ភជិ វា ភគវា អរញ្ញវនបត្ថានិ បន្តានិ សេនាសនានិ អប្បសទ្ទានិ អប្បនិគ្ឃោសានិ

ចិឌតចាតាតិ យត្យុ្យរាហរស្ស្យឃ្យកាតិ [យត្យុ្យរាហរសឃ្យកាតិ (ឃ្យា៉)] បជិបល្លាតសារុប្យាតីតិ កពចា; ការិ ចា កពចា ឌីចរបិណ្ឌបិតសេតាសតគិលិតបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារាតត្ថិ កពចា; ការិ ចា កពចា អត្តុរសស្ស ឆយ្ញុរសស្ស ចិយុត្តិរសស្ស អឆិឃិលស្ស អឆិចិត្តស្ស អឆិបញ្ញាឃាតិ កពចា; ការិ ចា កពចា ចតុត្ថុ ឈសាតាត់ ចតុត្ថុ អប្បយញ្ញាត់ ចតុត្ថុ អន្ទុបសយាបត្តីតត្ថិ កពចា; ការិ ចា កពចា អដ្ឋត្ថុ ចិរេយាក្ខាត់ អដ្ឋត្ថុ អភិកាយតតាត់ តចត្ថុ អតុប្បុព្វសយាបត្តីតត្ថិ កពចា; ការិ ចា កពចា ឥសត្ថុ សញ្ញាកាចតាត់ ពសិលាសយាបត្តីត់ អាតាបរិតស្សុតិសយាឆិស្ស អយុកសយាបត្តិឃាតិ កពចា; ការិ ចា កពចា ចតុត្ថុ សតិបដ្ឋាតាត់ ចតុត្ថុ សម្ញប្បធាតាត់ ចតុត្ថុ ឰឌ្ឍិបាទាត់ បញ្ចុត្ថុ ឰន្ទ្រិយាត់ បញ្ចុត្ថុ ពលិត់ សត្តត្ថុ ពោជ្ឈង្គាត់ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស យគ្គស្សាតិ កពចា; ការិ ចា កពចា ឥសត្ថុ តឆាគតពលិត់ ចតុត្ថុ ចេសារជ្ជាត់ ចតុត្ថុ បជិសម្ភិទាត់ ឈត្ថុ អភិញ្ញាត់ ឈត្ថុ ពុទ្ធធម្មាតត្ថិ កពចា; កពចាតិ តេត់ តាយំ យាតទ្រា ពត់ ត បិតទ្រា ពត់ ត កាតទ្រា ពត់ ត កពិតិឃា ពត់ ត យិត្តាយតេ្ចហិ ពត់ ត ខាតិសាលោហិតេហិ ពត់ ត សយាពវ្វាហុលេហិ ពត់ ត ឥឆចតាហិ ពត់៉ ចិរេយាក្ខត្តិកេយត់ ពុទ្ធាត់ កពចត្តាត់ ខោឆិឃា ឃុលេ សហ សព្ពញ្ញុតញាណស្ស បជិលិកា សន្ធិកា បញ្ញាត្តិ, ឃជិជំ កពចាតិ – អឌិតាតិ កពចា៉

សេចិន្ធា បយាគា តប្បកាយតីតិ៉ សេចិន្ធំ ចុច្ចតិ បញ្ចុ យន្ធរិយាតិ – អាចាសយន្ធរិយំ, ក្បុលយន្ធរិយំ, លិភយន្ធរិយំ, ចណ្ណយន្ធរិយំ , ឆម្ញយន្ធរិយំ៉ ឃំ ខុចទ្ធុបំ យេន្ធរំ យន្ធរាឃតា យន្ធរាឃិតត្តំ សេចិន្ធំ ពឥរិយំ ពេ្ទុពញ្ញាពតា អក្កហិតត្តំ ចិត្តស្ស – ព្លគំ ចុច្ចតិ យន្ធរិយំ៉ អបិ ច ឈត្ថយន្ធរិយឃ្បិ យន្ធរិយំ, ឆាតុយន្ធរិយឃ្បិ យន្ធរិយំ, អាឃតតយន្ធរិយឃ្បិ យន្ធរិយំ, ពារេហា ចុច្ចតិ យន្ធរិយំ៉ បយាឥគា ចត្តរេព្ពា – កាឃទុច្ចរិតេ ចា ចចីទុច្ចរិតេ ចា យតោទុច្ចរិតេ ចា បញ្ចុសុ កាយគុលេសុ ចា ចិត្តស្ស ចោសគ្គោ [ចោស្សគ្គោ (ពហូសុ)] ចោសគ្គាតុប្បឥាត់ ក្បុសលិត់ ឆម្ញាត់ កាចតាយ អសក្កច្ចកិរិយតា អសាតច្ចកិរិយតា អតដ្ឋិតកិរិយតា [អតិដ្ឋិតកិរិយតា (ក៉) ចិក៉ ប៉៦៩] ឱលីតចុត្តិតា តិក្ខិត្តច្ឆត្តតា តិក្ខិត្តធុរតា អតាសេចតា អភាចតា អពាហុលីកម្ញុំ អតឆិដ្ឋាត់ អតត្បុយោគោ បយាឥគា៉ យោ ខុចទ្ធុបោ បយាឥគា បយជ្ជតា បយជ្ជិតត្តំ – អឃំ ចុច្ចតិ បយាឥគា៉ សេចិន្ធា បយាគា តប្បកាយតីតិ ព្លយិតា ច យន្ធរិយេត ព្លយិតា ច បយាឥគ លោពោ តប្បកាយតិ ត ការតិ ត តបតិ ត ចិរេទាចតិ ត ខាឃតិ ត បញ្ញាយតីតិ – សេចិន្ធា បយាគា តប្បកាយតិ៉

ឌប្បាភិលេបត់ ទ្វាឃីតិ ឌប្បា ចុច្ចតិ តណ្ហា៉ យោ រាគោ សារាគោ អតុតយោ អតុរោធា តត្ថិ [តត្ថិ (ឃ្យា៉)] តត្ថិរាគោ ចិត្តស្ស សារាគោ ព្លឆ្ធា យុឆ្ធា អឌ្ឍោសាត់ គេធោ បលិគេធោ សង្គោ បង្កោ ខុជា យាឃា ឌតិកា សញ្ញូតតី ឃិព្វិតី ឌាលិតី សរិតា ចិសត្តិកា ឃុត្តំ ចិសដា [សោត្តំ ចិសតា (ឃ្យា៉)] អាឃុហតី ទុតិឃា បណិឆិ កចតេត្តិ ចត់ ចតតេចា សត្ថុចេចា [សត្ថចេចា (ក៉) ចិក៉ ៥០៥] សិតេហា អបេក្ខា បជិពត្ត អាសា អាសីសតា [អាសិំសតា (ឃ្យា៉)] អាសីសិតត្តំ ទ្ធុបាសា សទ្ធាសា គត្ធាសា រសាសា ខោដ្ឋព្វាសា លិភាសា ឆតាសា បុត្តាសា ឌីចិតាសា ឌប្បា បឌប្បា អភិឌប្បា ឌប្បតា ឌប្បិតត្តំ លោលុប្បំ លោលុប្បាឃតា លោលុប្បាឃិតត្តំ បុច្ឆញ្ចិកតា សាធុកម្យតា អឆម្ញរាគោ ចិសយលោភោ តិកត្តិ តិកាយតា បត្ថតា បិហតា សម្បត្ថតា កាយតណ្ហា ភចតណ្ហា ចិភចតណ្ហា ទ្ធុបតណ្ហា អទ្ធុបតណ្ហា តិរោធតណ្ហា ទ្ធុបតណ្ហា សទ្ធតណ្ហា គត្ធតណ្ហា រសតណ្ហា ខោដ្ឋព្វតណ្ហា ឆម្ញតណ្ហា ឱឃោ យោគោ គេត្ថោ ឧបាទាត់ អាចរណំ តីចរណំ ឆឥត់ ពត្ថត់ ឧបក្កិលេសោ អតុសយោ បរិយុដ្ឋាត់ លតា ទេចិច្ឆំ ទុក្ខយូលំ ទុក្ខតិទាត់ ទុក្ខប្បភចោ យារបាសោ យារពឡិសំ យាររាឃិសំ យារចិសយោ យារតិចាសោ យារគោចរោ យារពត្ថត់ តណ្ហាតឌី តណ្ហាឌាលំ តណ្ហាគទ្ទុលំ តណ្ហាសម្ញុទ្ធោ អភិជ្ឈា លោភោ អក្បុសលយូលំ –

อยํ วุจฺจติ ชปฺปา. โลกสฺส เลปนํ ลคฺคนํ พนฺธนํ อุปกฺกิเลโส อิมาย ชปฺปาย โลโก ลิตฺโต สํลิตฺโต อุปลิตฺโต กิลิฏฺโฐ สํกิลิฏฺโฐ มกฺขิโต สํสฏฺโฐ ลคฺโค ลคฺคิโต ปลิพุทฺโธติ พฺรูมิ อาจิกฺขามิ เทเสมิ ปญฺญเปมิ ปฏฺฐเปมิ วิวรามิ วิภชามิ อุตฺตานีกโรมิ ปกาเสมีติ – ชปฺปาภิเลปนํ พฺรูมิ.

ทุกฺขมสฺส มหพฺภยนฺติ. ทุกฺขนฺติ ชาติทุกฺขํ ชราทุกฺขํ พฺยาธิทุกฺขํ มรณทุกฺขํ โสกปริเทวทุกฺขโทมนสฺสุปายาสทุกฺขํ เนรยิกํ ทุกฺขํ ติรจฺฉานโยนิกํ ทุกฺขํ เปตฺติวิสยิกํ ทุกฺขํ มานุสิกํ ทุกฺขํ คพฺโภกฺกนฺติมูลกํ ทุกฺขํ คพฺภฏฺฐิติมูลกํ [คพฺเภฐิติมูลกํ (สฺยา. ก.)] ทุกฺขํ คพฺภวุฏฺฐานมูลกํ ทุกฺขํ ชาตสฺสูปนิพนฺธกํ ทุกฺขํ ชาตสฺส ปราเธยฺยกํ ทุกฺขํ อตฺตูปกฺกมทุกฺขํ ปรูปกฺกมทุกฺขํ สงฺขารทุกฺขํ วิปริณามทุกฺขํ จกฺขุโรโค โสตโรโค ฆานโรโค ชิวฺหาโรโค กายโรโค สีสโรโค กณฺณโรโค มุขโรโค ทนฺตโรโค กาโส สาโส ปินาโส ฑาโห [ฑโห (สฺยา.)] ชโร กุจฺฉิโรโค มุจฺฉา ปกฺขนฺทิกา สูลา วิสูจิกา กุฏฺฐํ คณฺโฑ กิลาโส โสโส อปมาโร ททฺทุ กณฺฑุ กจฺฉุ รขสา [นขสา (ก.)] วิตจฺฉิกา โลหิตปิตฺตํ [โลหิตํ ปิตฺตํ (พหูสุ)] มธุเมโห อํสา ปิฬกา ภคนฺทลา ปิตฺตสมุฏฺฐานา อาพาธา เสมฺหสมุฏฺฐานา อาพาธา วาตสมุฏฺฐานา อาพาธา สนฺนิปาติกา อาพาธา อุตุปริณามชา อาพาธา วิสมปริหารชา อาพาธา โอปกฺกมิกา อาพาธา กมฺมวิปากชา อาพาธา สีตํ อุณฺหํ ชิฆจฺฉา ปิปาสา อุจฺจาโร ปสฺสาโว ฑํสมกสวาตาตปสรีสปสมฺผสฺสํ ทุกฺขํ มาตุมรณํ ทุกฺขํ ปิตุมรณํ ทุกฺขํ ภาตุมรณํ ทุกฺขํ ภคินิมรณํ ทุกฺขํ ปุตฺตมรณํ ทุกฺขํ ธีตุมรณํ ทุกฺขํ ญาติพฺยสนํ ทุกฺขํ โรคพฺยสนํ ทุกฺขํ โภคพฺยสนํ ทุกฺขํ สีลพฺยสนํ ทุกฺขํ ทิฏฺฐิพฺยสนํ ทุกฺขํ เยสํ ธมฺมานํ อาทิโต สมุทาคมนํ ปญฺญายติ. อตฺถงฺคมโต นิโรโธ ปญฺญายติ. กมฺมสนฺนิสฺสิโต วิปาโก. วิปากสนฺนิสฺสิตํ กมฺมํ, นามสนฺนิสฺสิตํ รูปํ รูปสนฺนิสฺสิตํ นามํ, ชาติยา อนุคตํ ชราย อนุสฏํ พฺยาธินา อภิภูตํ มรเณน อพฺภาหตํ ทุกฺเข ปติฏฺฐิตํ อตาณํ อเลณํ อสรณํ อสรณีภูตํ – อิทํ วุจฺจติ ทุกฺขํ. อิทํ ทุกฺขํ โลกสฺส ภยํ มหาภยํ ปีฬนํ ฆฏฺฏนํ อุปทฺทโว อุปสคฺโคติ – ทุกฺขมสฺส มหพฺภยํ. เตนาห ภควา –

“อวิชฺชาย นิวุโต โลโก, [อชิตาติ ภควา]

เววิจฺฉา ปมาทา นปฺปกาสติ;

ชปฺปาภิเลปนํ พฺรูมิ, ทุกฺขมสฺส มหพฺภย”นฺติ.

๒.

สวนฺติ สพฺพธิ โสตา, [อิจฺจายสฺมา อชิโต]

โสตานํ กึ นิวารณํ;

សោតានំ សំវរំ ព្រូហិ, កេន សោតា បិធិយ្យរេ[បិថិយ្យរេ (ស្យា។), បិធីយរេ (សី។ អដ្ឋ។)]។

សវន្តិ សព្ពធិ សោតាតិ។ សោតាតិ តណ្ហាសោតោ ទិដ្ឋិសោតោ កិលេសសោតោ ទុច្ចរិតសោតោ អវិជ្ជាសោតោ។ សព្ពធីតិ សព្ពេសុ អាយតនេសុ។ សវន្តីតិ សវន្តិ អាសវន្តិ សន្ទន្តិ បវត្តន្តិ។ ចក្ខុតោ រូបេ សវន្តិ អាសវន្តិ សន្ទន្តិ បវត្តន្តិ។ សោតតោ សទ្ទេ សវន្តិ...បេ... ឃានតោ គន្ធេ សវន្តិ... ជិវ្ហាតោ រសេ សវន្តិ... កាយតោ ផោដ្ឋព្ពេ សវន្តិ... មនតោ ធម្មេ សវន្តិ អាសវន្តិ សន្ទន្តិ បវត្តន្តិ។ ចក្ខុតោ រូបតណ្ហា សវន្តិ អាសវន្តិ សន្ទន្តិ បវត្តន្តិ។ សោតតោ សទ្ទតណ្ហា សវន្តិ អាសវន្តិ សន្ទន្តិ បវត្តន្តិ។ ឃានតោ គន្ធតណ្ហា សវន្តិ... ជិវ្ហាតោ រសតណ្ហា សវន្តិ... កាយតោ ផោដ្ឋព្ពតណ្ហា សវន្តិ... មនតោ ធម្មតណ្ហា សវន្តិ អាសវន្តិ សន្ទន្តិ បវត្តន្តីតិ – សវន្តិ សព្ពធិ សោតា។

ឥច្ចាយស្មា អជិតោតិ។ ឥច្ចាតិ បទសន្ធិ...បេ... បទានុបុព្ពតាមេតំ ឥច្ចាតិ...បេ... ឥច្ចាយស្មា អជិតោ។

សោតានំ កិំ និវារណន្តិ សោតានំ កិំ អាវរណំ នីវរណំ សំវរណំ រក្ខនំ គោបនន្តិ – សោតានំ កិំ និវារណំ។

សោតានំ សំវរំ ព្រូហីតិ សោតានំ អាវរណំ នីវរណំ សំវរណំ រក្ខនំ គោបនំ ព្រូហិ អាចិក្ខ ទេសេហិ បញ្ញបេហិ បដ្ឋបេហិ វិវរាហិ វិភជាហិ ឧត្តានីករោហិ បកាសេហីតិ – សោតានំ សំវរំ ព្រូហិ។

កេនសោតា បិធិយ្យរេតិ កេន សោតា បិធីយន្តិ បច្ឆិជ្ជន្តិ ន សវន្តិ ន អាសវន្តិ ន សន្ទន្តិ នប្បវត្តន្តីតិ – កេន សោតា បិធិយ្យរេ។ តេនាហ សោ ព្រាហ្មណោ –

“សវន្តិ សព្ពធិ សោតា, [ឥច្ចាយស្មា អជិតោ]

សោតានំ កិំ និវារណំ;

សោតានំ សំវរំ ព្រូហិ, កេន សោតា បិធិយ្យរេ”តិ។

3។

យានិ សោតានិ លោកស្មិំ, [អជិតាតិ ភគវា]

ສຕິ ເຕສໍ ນິວາຣຓໍ;

ໂສຕານໍ ສໍວຣໍ ພ຺ຣູມິ, ປຎ຺ຎາເຍເຕ ປິຘິຍ຺ຍເຣ.

ຍານິ ໂສຕານິ ໂລກສ຺ມິນ຺ຕິ ຍານິ ເອຕານິ ໂສຕານິ ມຍາ ກິຕ຺ຕິຕານິ ປກິຕ຺ຕິຕານິ ອາຈິກ຺ຂິຕານິ ເທສິຕານິ ປຎ຺ຎປິຕານິ ປຏ຺ຐປິຕານິ ວິວຣິຕານິ ວິຠຊິຕານິ [ວິຠຕ຺ຕານິ (ກ.)] ອຸຕ຺ຕານີກຕານິ ປກາສິຕານິ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ [ເສຍ຺ຍຖີທໍ (ສ຺ຍາ.)] – ຕຓ຺ຫາໂສໂຕ ທິຏ຺ຐິໂສໂຕ ກິເລສໂສໂຕ ທຸຈ຺ຈຣິຕໂສໂຕ ອວິຊ຺ຊາໂສໂຕ. ໂລກສ຺ມິນ຺ຕິ ອປາຍໂລເກ ມນຸສ຺ສໂລເກ ເທວໂລເກ ຂນ຺ຘໂລເກ ຘາຕຸໂລເກ ອາຍຕນໂລເກຕິ – ຍານິ ໂສຕານິ ໂລກສ຺ມິໍ. ອຊິຕາຕິ ຠຄວາ ຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ນາເມນ ອາລປຕິ.

ສຕິ ເຕສໍ ນິວາຣຓນ຺ຕິ. ສຕີຕິ ຍາ ສຕິ ອນຸສ຺ສຕິ ປຏິສ຺ສຕິ ສຕິ ສຣຓຕາ ຘາຣຓຕາ ອປິລາປນຕາ ອສມ຺ມຸສ຺ສນຕາ ສຕິ ສຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ສຕິພລໍ ສມ຺ມາສຕິ ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ໂຄ ເອກາຍນມຄ຺ໂຄ – ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ສຕິ. ນິວາຣຓນ຺ຕິ ອາວຣຓໍ ນີວຣຓໍ ສໍວຣຓໍ ຣກ຺ຂນໍ ໂຄປນນ຺ຕິ – ສຕິ ເຕສໍ ນິວາຣຓໍ.

ໂສຕານໍ ສໍວຣໍ ພ຺ຣູມີຕິ ໂສຕານໍ ອາວຣຓໍ ນີວຣຓໍ ສໍວຣຓໍ ຣກ຺ຂນໍ ໂຄປນໍ ພ຺ຣູມິ ອາຈິກ຺ຂາມິ...ເປ... ອຸຕ຺ຕານີກໂຣມິ ປກາເສມີຕິ – ໂສຕານໍ ສໍວຣໍ ພ຺ຣູມິ.

ປຎ຺ຎາເຍເຕ ປິຘິຍ຺ຍເຣຕິ. ປຎ຺ຎາຕິ ຍາ ປຎ຺ຎາ ປຊານນາ...ເປ... ອໂມໂຫ ຘມ຺ມວິຈເຍາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ. ປຎ຺ຎາເຍເຕ ປິຘິຍ຺ຍເຣຕິ – ປຎ຺ຎາເຍເຕ ໂສຕາ ປິຘີຍນ຺ຕິ ປຈ຺ຉິຊ຺ຊນ຺ຕິ ນ ສວນ຺ຕິ ນ ອາສວນ຺ຕິ ນ ສນ຺ທນ຺ຕິ ນປ຺ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ. "ສພ຺ເພ ສງ຺ຂາຣາ ອນິຈ຺ຈາ"ຕິ ຊານໂຕ ປສ຺ສໂຕ ປຎ຺ຎາເຍເຕ ໂສຕາ ປິຘີຍນ຺ຕິ ປຈ຺ຉິຊ຺ຊນ຺ຕິ ນ ສວນ຺ຕິ ນ ອາສວນ຺ຕິ ນ ສນ຺ທນ຺ຕິ ນປ຺ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ. "ສພ຺ເພ ສງ຺ຂາຣາ ທຸກ຺ຂາ"ຕິ ຊານໂຕ ປສ຺ສໂຕ ປຎ຺ຎາເຍເຕ ໂສຕາ ປິຘີຍນ຺ຕິ ປຈ຺ຉິຊ຺ຊນ຺ຕິ ນ ສວນ຺ຕິ ນ ອາສວນ຺ຕິ ນ ສນ຺ທນ຺ຕິ ນປ຺ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ. "ສພ຺ເພ ສງ຺ຂາຣາ ອນຕ຺ຕາ"ຕິ ຊານໂຕ ປສ຺ສໂຕ ປຎ຺ຎາເຍເຕ ໂສຕາ ປິຘີຍນ຺ຕິ ປຈ຺ຉິຊ຺ຊນ຺ຕິ ນ ສວນ຺ຕິ ນ ອາສວນ຺ຕິ ນ ສນ຺ທນ຺ຕິ ນປ຺ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ. "ອວິຊ຺ຊາປຈ຺ຈຍາ ສງ຺ຂາຣາ"ຕິ ຊານໂຕ ປສ຺ສໂຕ ປຎ຺ຎາເຍເຕ ໂສຕາ ປິຘີຍນ຺ຕິ ປຈ຺ຉິຊ຺ຊນ຺ຕິ ນ ສວນ຺ຕິ ນ ອາສວນ຺ຕິ ນ ສນ຺ທນ຺ຕິ ນປ຺ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ. "ສງ຺ຂາຣປຈ຺ຈຍາ ວິຎ຺ຎາຓນ຺"ຕິ...ເປ... "ວິຎ຺ຎາຓປຈ຺ຈຍາ ນາມຣູປນ຺"ຕິ... "ນາມຣູປປຈ຺ຈຍາ ສຬາຍຕນນ຺"ຕິ... "ສຬາຍຕນປຈ຺ຈຍາ ຜສ຺ໂສ"ຕິ... "ຜສ຺ສປຈ຺ຈຍາ ເວທນາ"ຕິ... "ເວທນາປຈ຺ຈຍາ ຕຓ຺ຫາ"ຕິ... "ຕຓ຺ຫາປຈ຺ຈຍາ ອຸປາທານນ຺"ຕິ... "ອຸປາທານປຈ຺ຈຍາ ຠໂວ"ຕິ... "ຠວປຈ຺ຈຍາ ຊາຕີ"ຕິ... "ຊາຕິປຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຓນ຺"ຕິ ຊານໂຕ ປສ຺ສໂຕ ປຎ຺ຎາເຍເຕ ໂສຕາ ປິຘີຍນ຺ຕິ ປຈ຺ຉິຊ຺ຊນ຺ຕິ ນ ສວນ຺ຕິ ນ ອາສວນ຺ຕິ ນ ສນ຺ທນ຺ຕິ ນປ຺ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ. "ອວິຊ຺ຊານິໂຣຘາ ສງ຺ຂາຣນິໂຣໂຘ"ຕິ... "ສງ຺ຂາຣນິໂຣຘາ ວິຎ຺ຎາຓນິໂຣໂຘ"ຕິ... "ວິຎ຺ຎາຓນິໂຣຘາ ນາມຣູປນິໂຣໂຘ"ຕິ... "ນາມຣູປນິໂຣຘາ ສຬາຍຕນນິໂຣໂຘ"ຕິ... "ສຬາຍຕນນິໂຣຘາ ຜສ຺ສນິໂຣໂຘ"ຕິ... "ຜສ຺ສນິໂຣຘາ ເວທນານິໂຣໂຘ"ຕິ... "ເວທນານິໂຣຘາ ຕຓ຺ຫານິໂຣໂຘ"ຕິ... "ຕຓ຺ຫານິໂຣຘາ ອຸປາທານນິໂຣໂຘ"ຕິ... "ອຸປາທານນິໂຣຘາ ຠວນິໂຣໂຘ"ຕິ... "ຠວນິໂຣຘາ ຊາຕິນິໂຣໂຘ"ຕິ... "ຊາຕິນິໂຣຘາ ຊຣາມຣຓນິໂຣໂຘ"ຕິ ຊານໂຕ ປສ຺ສໂຕ ປຎ຺ຎາເຍເຕ ໂສຕາ ປິຘີຍນ຺ຕິ ປຈ຺ຉິຊ຺ຊນ຺ຕິ ນ ສວນ຺ຕິ ນ ອາສວນ຺ຕິ ນ ສນ຺ທນ຺ຕິ ນປ຺ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ. "ອິທໍ

ទុក្ខ”ន្តិ...បេ... “អយំ ទុក្ខសមុទយោ”តិ... “អយំ ទុក្ខនិរោធោ”តិ... “អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា”តិ ជានតោ បស្សតោ បញ្ញាយេតេ សោតា បិធីយន្តិ បច្ឆិជ្ជន្តិ ន សវន្តិ ន អាសវន្តិ ន សន្ទន្តិ នប្បវត្តន្តិ។ “ឥមេ អាសវា”តិ...បេ... “អយំ អាសវសមុទយោ”តិ... “អយំ អាសវនិរោធោ”តិ... “អយំ អាសវនិរោធគាមិនី បដិបទា”តិ ជានតោ បស្សតោ បញ្ញាយេតេ សោតា បិធីយន្តិ បច្ឆិជ្ជន្តិ ន សវន្តិ ន អាសវន្តិ ន សន្ទន្តិ នប្បវត្តន្តិ។ “ឥមេ ធម្មា អភិញ្ញេយ្យា”តិ...បេ... “ឥមេ ធម្មា បរិញ្ញេយ្យា”តិ... “ឥមេ ធម្មា បហាតព្ពា”តិ... “ឥមេ ធម្មា ភាវេតព្ពា”តិ... “ឥមេ ធម្មា សច្ឆិកាតព្ពា”តិ ជានតោ បស្សតោ បញ្ញាយេតេ សោតា បិធីយន្តិ បច្ឆិជ្ជន្តិ ន សវន្តិ ន អាសវន្តិ ន សន្ទន្តិ នប្បវត្តន្តិ។ ឆន្នំ ផស្សាយតនានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច ជានតោ បស្សតោ បញ្ញាយេតេ សោតា បិធីយន្តិ បច្ឆិជ្ជន្តិ ន សវន្តិ ន អាសវន្តិ ន សន្ទន្តិ នប្បវត្តន្តិ។ បញ្ចន្នំ ឧបាទានក្ខន្ធានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច ជានតោ បស្សតោ... ចតុន្នំ មហាភូតានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច ជានតោ បស្សតោ... យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្ពំ តំ និរោធធម្ម”ន្តិ ជានតោ បស្សតោ បញ្ញាយេតេ សោតា បិធីយន្តិ បច្ឆិជ្ជន្តិ ន សវន្តិ ន អាសវន្តិ ន សន្ទន្តិ នប្បវត្តន្តីតិ – បញ្ញាយេតេ បិធិយ្យរេ។ តេនាហ ភគវា –

“យានិ សោតានិ លោកស្មិំ, [អជិតាតិ ភគវា]

សតិ តេសំ និវារណំ;

សោតានំ សំវរំ ព្រូមិ, បញ្ញាយេតេ បិធិយ្យរេ”តិ។

៣។

បញ្ញា ចេវ សតិ ចាបិ, [ឥច្ចាយស្មា អជិតោ]

នាមរូបញ្ច មារិស;

ឯតំ មេ បុដ្ឋោ បព្រូហិ, កត្ថេតំ ឧបរុជ្ឈតិ។

បញ្ញា ចេវ សតិ ចាបីតិ។ បញ្ញាតិ យា បញ្ញា បជាននា វិចយោ បវិចយោ ធម្មវិចយោ សល្លក្ខណា ឧបលក្ខណា បច្ចុបលក្ខណា បណ្ឌិច្ចំ កោសល្លំ នេបុញ្ញំ វេភព្យា ចិន្តា ឧបបរិក្ខា ភូរី [ភូរិ (ក។)] មេធា បរិណាយិកា វិបស្សនា សម្បជញ្ញំ បតោទោ បញ្ញា បញ្ញិន្ទ្រិយំ បញ្ញាពលំ បញ្ញាសត្ថំ បញ្ញាបាសាទោ បញ្ញាអាលោកោ បញ្ញាឱភាសោ បញ្ញាបជ្ជោតោ បញ្ញារតនំ អមោហោ ធម្មវិចយោ សម្មាទិដ្ឋិ។ សតីតិ យា សតិ អនុស្សតិ...បេ... សម្មាសតីតិ – បញ្ញា ចេវ សតិ ចាបិ, ឥច្ចាយស្មា អជិតោ។

ນາມຣູປຍ຺ຈ ມາຣິສາຕິ. ນາມນ຺ຕິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອຣູປິໂນ ຂນ຺ຘາ. ຣູປນ຺ຕິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈ ມຫາພູຕາ ຈຕຸນ຺ນຍ຺ຈ ມຫາພູຕານໍ ອຸປາທາຢຣູປໍ. ມາຣິສາຕິ ປິຢວຈນໍ ຄຣຸວຈນໍ ສຄາຣວສປ຺ປຕິສ຺ສາທິວຈນເມຕໍ ມາຣິສາຕິ – ນາມຣູປຍ຺ຈ ມາຣິສ.

ເອຕໍ ເມ ປຸຏ຺ໂຐ ປພ຺ຣູຫີຕິ. ເອຕໍ ເມຕິ ຢໍ ປຸຈ຺ຉາມິ ຢໍ ຢາຈາມິ ຢໍ ອຊ຺ເຌສາມິ ຢໍ ປສາເທມິ. ປຸຏ຺ໂຐຕິ ປຸຈ຺ຉິໂຕ ຢາຈິໂຕ ອຊ຺ເຌສິໂຕ ປສາທິໂຕ. ປພ຺ຣູຫີຕິ ພ຺ຣູຫິ ອາຈິກ຺ຂາຫິ ເທເສຫິ ປຍ຺ຍເປຫິ ປຏ຺ຐເປຫິ ວິວຣາຫິ ວິຠຊາຫິ [ວິຠເຊຫິ (ກ.)] ອຸຕ຺ຕານີກໂຣຫິ ປກາເສຫີຕິ – ເອຕໍ ເມ ປຸຏ຺ໂຐ ປພ຺ຣູຫິ.

ກຕ຺ເຖຕໍ ອຸປຣຸຊ຺ຌຕີຕິ ກຕ຺ເຖຕໍ ນິຣຸຊ຺ຌຕິ ວູປສມ຺ມຕິ ອຕ຺ຖໍ ຄຈ຺ຉຕິ ປຏິປ຺ປສ຺ສມ຺ຠຕີຕິ. ກຕ຺ເຖຕໍ ອຸປຣຸຊ຺ຌຕິ. ເຕນາຫ ໂສ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ –

“ປຍ຺ຍາ ເຈວ ສຕິ ຈາປິ, [ອິຈ຺ຈາຢສ຺ມາ ອຊິໂຕ]

ນາມຣູປຍ຺ຈ ມາຣິສ;

ເອຕໍ ເມ ປຸຏ຺ໂຐ ປພ຺ຣູຫິ, ກຕ຺ເຖຕໍ ອຸປຣຸຊ຺ຌຕີ”ຕິ.

໔.

ຢເມຕໍ ປຍ຺ຫໍ ອປຸຈ຺ຉິ, ອຊິຕ ຕໍ ວທາມິ ເຕ;

ຢຕ຺ຖ ນາມຍ຺ຈ ຣູປຍ຺ຈ, ອເສສໍ ອຸປຣຸຊ຺ຌຕິ;

ວິຍ຺ຍາຓສ຺ສ ນິໂຣເທນ, ເອຕ຺ເຖຕໍ ອຸປຣຸຊ຺ຌຕິ.

ຢເມຕໍ ປຍ຺ຫໍ ອປຸຈ຺ຉີຕິ. ຢເມຕນ຺ຕິ ປຍ຺ຍຍ຺ຈ ສຕິຍ຺ຈ ນາມຣູປຍ຺ຈ. ອປຸຈ຺ຉີຕິ ອປຸຈ຺ຉສິ ຢາຈສິ ອຊ຺ເຌສສິ [ອຊ຺ເຌສິ (ກ.)] ປສາເທສີຕິ – ຢເມຕໍ ປຍ຺ຫໍ ອປຸຈ຺ຉິ.

ອຊິຕ ຕໍ ວທາມິ ເຕຕິ. ອຊິຕາຕິ ຠຄວາ ຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ນາເມນ ອາລປຕິ. ເຕຕິ ປຍ຺ຍຍ຺ຈ ສຕິຍ຺ຈ ນາມຣູປຍ຺ຈ. ວທາມີຕິ ວທາມິ ອາຈິກ຺ຂາມິ ເທເສມິ ປຍ຺ຍເປມິ ປຏ຺ຐເປມິ ວິວຣາມິ ວິຠຊາມິ ອຸຕ຺ຕານີກໂຣມິ ປກາເສມີຕິ. ອຊິຕ ຕໍ ວທາມິ ເຕ.

ᨿᨲ᩠ᨳ ᨶᩣᨾᨬ᩠ᨧ ᩁᩪᨷᨬ᩠ᨧ, ᩋᩈᩮᩈᩴ ᩏᨷᩁᩩᨩ᩠ᨫᨲᩦᨲᩥ ᨶᩣᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩋᩁᩪᨷᩥᨶᩮᩣ ᨡᨶ᩠ᨵᩣ᪨ ᩁᩪᨷᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨧ ᨾᩉᩣᨽᩪᨲᩣ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᨬ᩠ᨧ ᨾᩉᩣᨽᩪᨲᩣᨶᩴ ᩏᨷᩤᨴᩤᨿᩁᩪᨷᩴ᪨ ᩋᩈᩮᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨳᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩋᩈᩮᩈᩴ ᨶᩥᩔᩮᩈᩴ ᨷᩁᩥᨿᩤᨴᩥᨿᨶᩅᨧᨶᨾᩮᨲᩴ [ᨷᩁᩥᨿᩤᨴᩤᨿᩅᨧᨶᨾᩮᨲᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)] ᩋᩈᩮᩈᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩏᨷᩁᩩᨩ᩠ᨫᨲᩦᨲᩥ ᨶᩥᩁᩩᨩ᩠ᨫᨲᩥ ᩅᩪᨷᩈᨾ᩠ᨾᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨷᨭᩥᨷ᩠ᨷᩔᨾ᩠ᨽᨲᩦᨲᩥ᪨ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨶᩣᨾᨬ᩠ᨧ ᩁᩪᨷᨬ᩠ᨧ ᩋᩈᩮᩈᩴ ᩏᨷᩁᩩᨩ᩠ᨫᨲᩥ᪨

ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᨶ, ᩑᨲ᩠ᨳᩮᨲᩴ ᩏᨷᩁᩩᨩ᩠ᨫᨲᩦᨲᩥ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨾᨣ᩠ᨣᨬᩣᨱᩮᨶ ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨽᩅᩮ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᨾᨲᨣ᩠ᨣᩮ ᩈᩴᩈᩣᩁᩮ ᨿᩮ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ ᨶᩣᨾᨬ᩠ᨧ ᩁᩪᨷᨬ᩠ᨧ, ᩑᨲ᩠ᨳᩮᨲᩮ ᨶᩥᩁᩩᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩪᨷᩈᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨭᩥᨷ᩠ᨷᩔᨾ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨠᨴᩤᨣᩤᨾᩥᨾᨣ᩠ᨣᨬᩣᨱᩮᨶ ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨽᩅᩮ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨬ᩠ᨧᩈᩩ ᨽᩅᩮᩈᩩ ᨿᩮ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ ᨶᩣᨾᨬ᩠ᨧ ᩁᩪᨷᨬ᩠ᨧ, ᩑᨲ᩠ᨳᩮᨲᩮ ᨶᩥᩁᩩᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩪᨷᩈᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨭᩥᨷ᩠ᨷᩔᨾ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨶᩣᨣᩤᨾᩥᨾᨣ᩠ᨣᨬᩣᨱᩮᨶ ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᨶ ᩑᨠᩴ ᨽᩅᩴ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᩪᨷᨵᩤᨲᩩᨿᩣ ᩅᩤ ᩋᩁᩪᨷᨵᩤᨲᩩᨿᩣ ᩅᩤ ᨿᩮ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ ᨶᩣᨾᨬ᩠ᨧ ᩁᩪᨷᨬ᩠ᨧ, ᩑᨲ᩠ᨳᩮᨲᩮ ᨶᩥᩁᩩᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩪᨷᩈᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨭᩥᨷ᩠ᨷᩔᨾ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᨬᩣᨱᩮᨶ ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᨶ ᨿᩮ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ ᨶᩣᨾᨬ᩠ᨧ ᩁᩪᨷᨬ᩠ᨧ, ᩑᨲ᩠ᨳᩮᨲᩮ ᨶᩥᩁᩩᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩪᨷᩈᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨭᩥᨷ᩠ᨷᩔᨾ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩥ ᪨ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᨷᩤᨴᩥᩈᩮᩈᩣᨿ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨵᩤᨲᩩᨿᩣ ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᨶ᩠ᨲᩔ ᨧᩁᩥᨾᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᨧ ᩈᨲᩥ ᨧ ᨶᩣᨾᨬ᩠ᨧ ᩁᩪᨷᨬ᩠ᨧ, ᩑᨲ᩠ᨳᩮᨲᩮ ᨶᩥᩁᩩᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩪᨷᩈᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨭᩥᨷ᩠ᨷᩔᨾ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ – ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᨶ ᩑᨲ᩠ᨳᩮᨲᩴ ᩏᨷᩁᩩᨩ᩠ᨫᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨽᨣᩅᩤ –

“ᨿᨾ᩠ᨷᩮᨲᩴ ᨷᨬ᩠ᩉᨾᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥ, ᩋᨩᩥᨲ ᨲᩴ ᩅᨴᩤᨾᩥ ᨲᩮ;

ᨿᨲ᩠ᨳ ᨶᩣᨾᨬ᩠ᨧ ᩁᩪᨷᨬ᩠ᨧ, ᩋᩈᩮᩈᩴ ᩏᨷᩁᩩᨩ᩠ᨫᨲᩥ;

ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᨶ, ᩑᨲ᩠ᨳᩮᨲᩴ ᩏᨷᩁᩩᨩ᩠ᨫᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

᪗᪨

ᨿᩮ ᨧ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᨵᨾ᩠ᨾᩣᩈᩮ, ᨿᩮ ᨧ ᩈᩮᨠ᩠ᨡᩣ[ᩈᩮᨡᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)]ᨷᩩᨳᩪ ᩍᨵ;

ᨲᩮᩈᩴ ᨾᩮ ᨶᩥᨷᨠᩮᩣ ᩍᩁᩥᨿᩴ, ᨷᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨷᨻ᩠ᨿᩪᩉᩥ ᨾᩣᩁᩥᩈ᪨

ᨿᩮ ᨧ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᨵᨾ᩠ᨾᩣᩈᩮᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩣ᪨ ᨠᩥᩴᨠᩣᩁᨱᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩣ? ᨲᩮ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨬᩣᨲᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨲᩩᩃᩥᨲᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨲᩦᩁᩥᨲᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᩥᨽᩪᨲᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᩥᨽᩣᩅᩥᨲᨵᨾ᩠ᨾᩣ᪨ “ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ”ᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨬᩣᨲᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨲᩩᩃᩥᨲᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨲᩦᩁᩥᨲᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᩥᨽᩪᨲᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᩥᨽᩣᩅᩥᨲᨵᨾ᩠ᨾᩣ᪨ “ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ”ᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᨵᨾ᩠ᨾᩣ…ᨷᩮ… “ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᨵᨾ᩠ᨾᩣ… “ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ

សង្ខារា”តិ សង្ខាតធម្មា… “យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្ពំ តំ និរោធធម្ម”ន្តិ សង្ខាតធម្មា ញាតធម្មា តុលិតធម្មា តីរិតធម្មា វិភូតធម្មា វិភាវិតធម្មា។ អថ វា តេសំ ខន្ធា សង្ខាតា ធាតុយោ សង្ខាតា អាយតនានិ សង្ខាតា គតិយោ សង្ខាតា ឧបបត្តិយោ សង្ខាតា បដិសន្ធិ សង្ខាតា ភវា សង្ខាតា សំសារា សង្ខាតា វដ្ដា សង្ខាតា។ អថ វា តេ ខន្ធបរិយន្តេ ឋិតា ធាតុបរិយន្តេ ឋិតា អាយតនបរិយន្តេ ឋិតា គតិបរិយន្តេ ឋិតា ឧបបត្តិបរិយន្តេ ឋិតា បដិសន្ធិបរិយន្តេ ឋិតា ភវបរិយន្តេ ឋិតា សំសារបរិយន្តេ ឋិតា វដ្ដបរិយន្តេ ឋិតា អន្តិមេ ភវេ ឋិតា អន្តិមេ សមុស្សយេ ឋិតា អន្តិមទេហធរា អរហន្តោ។

តេសំ ចាយំ [វាយំ (ក។)] បច្ឆិមកោ, ចរិមោយំ សមុស្សយោ;

ជាតិមរណសំសារោ, នត្ថិ តេសំ បុនព្ភវោតិ។

តំការណា សង្ខាតធម្មា វុច្ចន្តិ អរហន្តោ ខីណាសវាតិ។ យេ ច សង្ខាតធម្មាសេ, យេ ច សេខា បុថូ ឥធាតិ។ សេខាតិ កិំការណា វុច្ចន្តិ សេខា? សិក្ខន្តីតិ សេខា។ កិញ្ច សិក្ខន្តិ? អធិសីលម្បិ សិក្ខន្តិ, អធិចិត្តម្បិ សិក្ខន្តិ, អធិបញ្ញម្បិ សិក្ខន្តិ។ កតមា អធិសីលសិក្ខា? ឥធ ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ បាតិមោក្ខសំវរសំវុតោ វិហរតិ អាចារគោចរសម្បន្នោ អណុមត្តេសុ វជ្ជេសុ ភយទស្សាវី, សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ។ ខុទ្ទកោ សីលក្ខន្ធោ មហន្តោ សីលក្ខន្ធោ សីលំ បតិដ្ឋា អាទិ ចរណំ សំយមោ សំវរោ មុខំ បមុខំ កុសលានំ ធម្មានំ សមាបត្តិយា – អយំ អធិសីលសិក្ខា។

កតមា អធិចិត្តសិក្ខា? ឥធ ភិក្ខុ វិវិច្ចេវ កាមេហិ…បេ… បឋមំ ឈានំ… ទុតិយំ ឈានំ… តតិយំ ឈានំ… ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ – អយំ អធិចិត្តសិក្ខា។

កតមា អធិបញ្ញាសិក្ខា? ឥធ ភិក្ខុ បញ្ញវា ហោតិ ឧទយត្ថគាមិនិយា បញ្ញាយ សមន្នាគតោ អរិយាយ និព្ពេធិកាយ សម្មា ទុក្ខក្ខយគាមិនិយា។ សោ “ឥទំ ទុក្ខ”ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ, “អយំ ទុក្ខសមុទយោ”តិ…បេ… “អយំ ទុក្ខនិរោធោ”តិ… “អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា”តិ យថាភូតំ បជានាតិ។ “ឥមេ អាសវា”តិ…បេ… “អយំ អាសវសមុទយោ”តិ… “អយំ អាសវនិរោធោ”តិ… “អយំ អាសវនិរោធគាមិនី បដិបទា”តិ យថាភូតំ បជានាតិ។ “អយំ អធិបញ្ញាសិក្ខា”… ឥមា តិស្សោ សិក្ខាយោ អាវជ្ជន្តា សិក្ខន្តិ ជានន្តា សិក្ខន្តិ បស្សន្តា សិក្ខន្តិ ចិត្តំ អធិដ្ឋហន្តា សិក្ខន្តិ សទ្ធាយ អធិមុច្ចន្តា សិក្ខន្តិ វីរិយំ [វិរិយំ (ស្យា។)] បគ្គណ្ហន្តា សិក្ខន្តិ សតិំ ឧបដ្ឋបេន្តា សិក្ខន្តិ ចិត្តំ សមាទហន្តា សិក្ខន្តិ បញ្ញាយ បជានន្តា សិក្ខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អភិជានន្តា សិក្ខន្តិ បរិញ្ញេយ្យំ បរិជានន្តា សិក្ខន្តិ បហាតព្ពំ បជហន្តា សិក្ខន្តិ ភាវេតព្ពំ ភាវេន្តា សិក្ខន្តិ សច្ឆិកាតព្ពំ សច្ឆិករោន្តា សិក្ខន្តិ អាចរន្តិ សមាចរន្តិ សមាទាយ វត្តន្តិ។ តំការណា វុច្ចន្តិ – សេខា។ បុថូតិ ពហុកា។ ឯតេ សេខា សោតាបន្នា ច បដិបន្នា ច សកទាគាមិនោ ច បដិបន្នា ច អនាគាមិនោ ច បដិបន្នា ច អរហន្តោ ច បដិបន្នា ច។ ឥធាតិ ឥមិស្សា ទិដ្ឋិយា ឥមិស្សា ខន្តិយា ឥមិស្សា រុចិយា ឥមស្មិំ អាទាយេ ឥមស្មិំ ធម្មេ ឥមស្មិំ វិនយេ ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ ឥមស្មិំ បាវចនេ ឥមស្មិំ ព្រហ្មចរិយេ ឥមស្មិំ សត្ថុសាសនេ ឥមស្មិំ អត្តភាវេ ឥមស្មិំ មនុស្សលោកេតិ – យេ ច សេខា បុថូ ឥធ។

តេសំ មេ និបកោ ឥរិយំ, បុដ្ឋោ បព្រូហិ មារិសាតិ ត្វម្បិ និបកោ បណ្ឌិតោ បញ្ញវា ពុទ្ធិមា ញាណី មេធាវី។ តេសំ សង្ខាតធម្មានញ្ច សេក្ខានញ្ច ឥរិយំ ចរិយំ វុត្តឹ បវត្តឹ អាចរំ គោចរំ វិហារំ បដិបទំ។ បុដ្ឋោតិ បុច្ឆិតោ យាចិតោ អជ្ឈេសិតោ បសាទិតោ។ បព្រូហីតិ ព្រូហិ អាចិក្ខាហិ ទេសេហិ បញ្ញបេហិ បដ្ឋបេហិ វិវរាហិ វិភជាហិ ឧត្តានីករោហិ បកាសេហិ។ មារិសាតិ បិយវចនំ គរុវចនំ សគារវសប្បតិស្សាធិវចនមេតំ មារិសាតិ – តេសំ មេ និបកោ ឥរិយំ, បុដ្ឋោ បព្រូហិ មារិស។ តេនាហ សោ ព្រាហ្មណោ –

“យេ ច សង្ខាតធម្មាសេ, យេ ច សេក្ខា បុថូ ឥធ;

តេសំ មេ និបកោ ឥរិយំ, បុដ្ឋោ បព្រូហិ មារិសា”តិ។

៨។

កាមេសុ នាភិគិជ្ឈេយ្យ, មនសានាវិលោ សិយា;

កុសលោ សព្ពធម្មានំ, សតោ ភិក្ខុ បរិព្ពជេ។

កាមេសុ នាភិគិជ្ឈេយ្យាតិ។ កាមាតិ ឧទ្ទានតោ ទ្វេ កាមា – វត្ថុកាមា ច កិលេសកាមា ច។ កតមេ វត្ថុកាមា? មនាបិកា រូបា មនាបិកា សទ្ទា មនាបិកា គន្ធា មនាបិកា រសា មនាបិកា ផោដ្ឋព្ពា, អត្ថរណា បាវុរណា [បាបុរណា (ស្យា។)] ទាសិទាសា អជេឡកា កុក្កុដសូករា ហត្ថិគវាស្សវឡវា ខេត្តំ វត្ថុ ហិរញ្ញំ សុវណ្ណំ គាមនិគមរាជធានិយោ [រាជធានិយោ (ក។)] រដ្ឋញ្ច ជនបទោ ច កោសោ ច កោដ្ឋាគារញ្ច – យំ កិញ្ចិ រជនីយវត្ថុ វត្ថុកាមា។

អបិ ច អតីតា កាមា អនាគតា កាមា បច្ចុប្បន្នា កាមា អជ្ឈត្តា កាមា ពហិទ្ធា កាមា អជ្ឈត្តពហិទ្ធា កាមា, ហីនា កាមា មជ្ឈិមា កាមា បណីតា កាមា, អាបាយិកា កាមា មានុសិកា កាមា ទិព្ពា កាមា, បច្ចុបដ្ឋិតា កាមា, និម្មិតា កាមា បរនិម្មិតា កាមា, បរិគ្គហិតា កាមា អបរិគ្គហិតា កាមា, មមាយិតា កាមា អមមាយិតា កាមា, សព្ពេបិ កាមាវចរា ធម្មា, សព្ពេបិ រូបាវចរា ធម្មា, សព្ពេបិ អរូបាវចរា ធម្មា, តណ្ហាវត្ថុកា តណ្ហារម្មណា, កាមនីយដ្ឋេន រជនីយដ្ឋេន មទនីយដ្ឋេន រមណីយដ្ឋេន [នត្ថិ ស្យា។ បោត្ថកេ មហានិ។ ១] កាមា។ ឥមេ វុច្ចន្តិ វត្ថុកាមា។

កតមេ កិលេសកាមា? ឆន្ទោ កាមោ រាគោ កាមោ ឆន្ទរាគោ កាមោ សង្កប្បោ កាមោ រាគោ កាមោ សង្កប្បរាគោ កាមោ, យោ កាមេសុ កាមច្ឆន្ទោ កាមរាគោ កាមនន្ទី កាមតណ្ហា កាមសិនេហោ កាមបិបាសា កាមបរិឡាហោ កាមគេធោ កាមមុច្ឆា

កាមជ្ឈោសានំ កាមោឃោ កាមយោគោ កាមុបាទានំ កាមច្ឆន្ទនីវរណំ –

អទ្ទសំ កាម តេ មូលំ, សង្កប្បា កាម ជាយសិ;

ន តំ សង្កប្បយិស្សាមិ, ឯវំ កាម ន ហេហិសីតិ។

ឥមេ វុច្ចន្តិ កិលេសកាមា។ គេធោ វុច្ចតិ តណ្ហា, យោ រាគោ សារាគោ...បេ... អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ។ កាមេសុ នាភិគិជ្ឈេយ្យាតិ កិលេសកាមេន វត្ថុកាមេសុ នាភិគិជ្ឈេយ្យ ន បលិពុទ្ធេយ្យ [បលិពុជ្ឈេយ្យ (ស្យា។)] អគិទ្ធោ អស្ស អគធិតោ អមុច្ឆិតោ អនជ្ឈាបន្នោ [អនជ្ឈោបន្នោ (ស្យា។)] វីតគេធោ វិគតគេធោ ចត្តគេធោ វន្តគេធោ មុត្តគេធោ បហីនគេធោ បដិនិស្សដ្ឋគេធោ វីតរាគោ វិគតរាគោ ចត្តរាគោ វន្តរាគោ មុត្តរាគោ បហីនរាគោ បដិនិស្សដ្ឋរាគោ និច្ឆាតោ និព្វុតោ សីតិភូតោ សុខប្បដិសំវេទី ព្រហ្មភូតេន អត្តនា វិហរេយ្យាតិ – កាមេសុ នាភិគិជ្ឈេយ្យ។

មនសានាវិលោ សិយាតិ។ មនោតិ យំ ចិត្តំ មនោ មានសំ ហទយំ បណ្ឌរំ មនោ មនាយតនំ មនិន្ទ្រិយំ វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណក្ខន្ធោ តជ្ជា មនោវិញ្ញាណធាតុ។ កាយទុច្ចរិតេន ចិត្តំ អាវិលំ ហោតិ លុឡិតំ ឯរិតំ ឃដ្ដិតំ ចលិតំ ភន្តំ អវូបសន្តំ។ វចីទុច្ចរិតេន...បេ... មនោទុច្ចរិតេន... រាគេន... ទោសេន... មោហេន... កោធេន... ឧបនាហេន... មក្ខេន... បឡាសេន... ឥស្សាយ... មច្ឆរិយេន... មាយាយ... សាឋេយ្យេន... ថម្ភេន... សារម្ភេន... មានេន... អតិមានេន... មទេន... បមាទេន... សព្វកិលេសេហិ... សព្វទុច្ចរិតេហិ... សព្វទរថេហិ... សព្វបរិឡាហេហិ... សព្វសន្តាបេហិ... សព្វាកុសលាភិសង្ខារេហិ ចិត្តំ អាវិលំ ហោតិ លុឡិតំ ឯរិតំ ឃដ្ដិតំ ចលិតំ ភន្តំ អវូបសន្តំ។ មនសានាវិលោ សិយាតិ ចិត្តេន អនាវិលោ សិយា – អលុឡិតោ អនេរិតោ អឃដ្ដិតោ អចលិតោ អភន្តោ វូបសន្តោ អាវិលករេ កិលេសេ ជហេយ្យ បជហេយ្យ វិនោទេយ្យ ព្យន្តីករេយ្យ [ព្យន្តិំ ករេយ្យ (ក។)] អនភាវំ គមេយ្យ, អាវិលករេហិ កិលេសេហិ ច អារតោ [អារតោ អស្ស (ក។) មហានិ។ ១៥ បស្ស] វិរតោ បដិវិរតោ និក្ខន្តោ និស្សដោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរេយ្យាតិ – មនសានាវិលោ សិយា។

កុសលីសព្វធម្មានន្តិ “សព្វេ សង្ខារា អនិច្ចា”តិ កុសលី សព្វធម្មានំ, “សព្វេ សង្ខារា ទុក្ខា”តិ កុសលី សព្វធម្មានំ, “សព្វេ ធម្មា អនត្តា”តិ កុសលី សព្វធម្មានំ, “អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា”តិ កុសលី សព្វធម្មានំ...បេ... “យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វំ តំ និរោធធម្ម”ន្តិ កុសលី សព្វធម្មានំ។ ឯវម្បិ កុសលី សព្វធម្មានំ។

អថ វា, អនិច្ចតោ កុសលី សព្វធម្មានំ, ទុក្ខតោ...បេ... រោគតោ... គណ្ឌតោ... សល្លតោ... អឃតោ... អាពាធតោ... បរតោ... បលោកតោ... ឦតិតោ... ឧបទ្ទវតោ... ភយតោ... ឧបសគ្គតោ... ចលតោ... បភង្គុតោ... អទ្ធុវតោ [អធុវតោ (ក។) មហានិ។ ១៣] ... អតាណតោ... អលេណតោ... អសរណតោ... អសរណីភូតតោ... រិត្តតោ... តុច្ឆតោ... សុញ្ញតោ... អនត្តតោ... អាទីនវតោ...

ចិបរិហាយឆម្មតោ... អឋារកតោ... អឈម្ពលតោ... ចឆកតោ... ចិកចតោ... ឋាឋចតោ... ឋឌ្ឋតតោ... យារាយិឋតោ...

ឌាតិឆម្មតោ... ឌរាឆម្មតោ... ព្យាធិឆម្មតោ... យរហឆម្មតោ... សោកបរិទេចទុក្ខទោយតុប្បាយាសឆម្មតោ ... សំកិលេសិកឆម្មតោ...

ឋម្ពុទយតោ... អត្ថង្គមតោ... អឋ្សាទតោ... អាទីតចតោ... និស្សរហតោ កុសលោ ឋទ្ធាឆម្មាត៌ ឲចម្បិ កុសលោ ឋទ្ធាឆម្មាត៌

អធ ចា, ពន្ធកុសលោ ឆាតុកុសលោ អាយតតកុសលោ បដិច្ចឋម្មុប្បាទកុសលោ ឋតិបដ្ឋាតកុសលោ ឋម្មប្បឆាតកុសលោ ព្ទន្ធិបាទកុសលោ ព្ទន្ទ្រិយកុសលោ ពលកុសលោ ពោជ្ឈង្គកុសលោ យគ្គកុសលោ ឋលកុសលោ តិព្វាតកុសលោ៑ ឲចម្បិ កុសលោ ឋទ្ធាឆម្មាត៌

អធ ចា, ឋទ្ធាឆម្មា ទុច្ចត្តិ ច្ចាទឋាយតតាតិ – ចក្ខុ ចេច [ចក្ខុច្ចោច (ក៑)] ទូបិ ច, សោតច្ចា ឋទ្ទា ច, ឃាតច្ចា កន្ធា ច, ជិច្ឆ្វា ច រសា ច, កាយោ ច ផោដ្ឋព្វា ច, យតោ ច ឆម្មា ច៑ យតោ ច អជ្ឈត្តិកពាហិទេឋុ អាយតតេឋុ លត្ថុរាកោ បហីតោ ហោតិ ត្ថុច្ចិន្នមូលោ តាលាចត្ថុកតោ អតភាចំកតោ [អតភាចង្គតោ (ឋ្យា៑)] អាយតិំ អតុប្បាទឆម្មោ, ឲត្តាចតាបិ កុសលោ ឋទ្ធាឆម្មាតត្តិ – កុសលោ ឋទ្ធាឆម្មាត៌

ឋតោ កិព្ចុ បរិទ្ធាទេតិ៑ ឋតោតិ ចតូហិ ការណេហិ ឋតោ – កាយេ កាយាតុបស្សតាឋតិបដ្ឋាតំ ភាទេចន្តោ ឋតោ, ទេចតាឋុ ទេចតាតុបស្សតាឋតិបដ្ឋាតំ ភាទេចន្តោ ឋតោ, ចិត្តេ ចិត្តាតុបស្សតាឋតិបដ្ឋាតំ ភាទេចន្តោ ឋតោ, ឆម្មេឋុ ឆម្មាតុបស្សតាឋតិបដ្ឋាតំ ភាទេចន្តោ ឋតោ៑

អបរេហិបិ ចតូហិ ការណេហិ ឋតោ – អឋតិបរិចជ្ជតាយ ឋតោ, ឋតិករណីយាតំ ឆម្មាតំ កតត្តា ឋតោ, ឋតិបរិពន្ធាតំ [ឋតិបដិបក្ខាតំ (ឋ្យា៑) យហាតិំ ១] ឆម្មាតំ ហតត្តា ឋតោ, ឋតិតិមិត្តាតំ ឆម្មាតំ អឋម្មុដ្ឋត្តា [អប្បមុដ្ឋត្តា (ឋ្យា៑)] ឋតោ៑

អបរេហិបិ ចតូហិ ការណេហិ ឋតោ – ឋតិយា ឋយន្នាកតត្តា ឋតោ, ឋតិយា ចឋិតត្តា ឋតោ, ឋតិយា បាកុញ្ញតា ឋយន្នាកតត្តា ឋតោ, ឋតិយា អបច្ចោរោហណតាយ ឋតោ៑

អបរេហិបិ ចតូហិ ការណេហិ ឋតោ – ឋតិយា ឋយន្នាកតត្តា ឋតោ, ឋត្តត្តា ឋតោ, ឋមិតត្តា ឋតោ, ឋត្តឆម្មឋយន្នាកតត្តា ឋតោ៑ ព្ទន្ធាតុស្សតិយា ឋតោ, ឆម្មាតុស្សតិយា ឋតោ, ឋង្ឃាតុស្សតិយា ឋតោ, ឋីលាតុស្សតិយា ឋតោ, ចាកាតុស្សតិយា ឋតោ, ទេចតាតុស្សតិយា ឋតោ , អាតាបាតុស្សតិយា ឋតោ, យរហាស្សតិយា ឋតោ, កាយកតាឋតិយា ឋតោ, ត្ថុបឋយាតុស្សតិយា ឋតោ៑ យា ឋតិ អតុស្សតិ...បេ... ឋម្មាឋតិ ឋតិឋម្ពោជ្ឈង្គោ ឲកាយតយេកោ, អយំ ទុច្ចតិ ឋតិ៑ ព្ទមាយ ឋតិយា ត្ថុបេតោ ហោតិ ឋម្មុបេតោ ត្ថុបាកតោ ឋម្មុបាកតោ ត្ថុបបន្នោ ឋម្មុបបន្នោ [ឋម្បន្នោ (ក៑)] ឋយន្នាកតោ, សោ ទុច្ចតិ ឋតោ៑ កិព្ចុតិ ឋត្តន្នំ ឆម្មាតំ តិន្នត្តា កិព្ចុ – ឋក្កាយទិដ្ឋិ តិន្នា ហោតិ, ចិចិកិច្ឆា តិន្នា ហោតិ, ឋីលព្វតបរាមាសោ តិន្នា ហោតិ, រាកោ តិន្នា ហោតិ, ទោសោ តិន្នា ហោតិ, មោហោ តិន្នា ហោតិ, មាតោ តិន្នា ហោតិ៑ តិន្នា ហោត្តិ បាបកា អកុសលា ឆម្មា សំកិលេសិកា បោតោភាចិកា [បោតោព្ភចិកា (ឋ្យា៑

ᨠ᪨)] ᩈᨴᩁᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩅᩥᨸᩣᨠᩣ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᨩᩣᨲᩥᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩥᨿᩣ᪨

ᨸᨩ᩠ᨩᩮᨶ ᨠᨲᩮᨶ [ᨸᨩ᩠ᨩᩮᩣᨲᨠᨲᩮᨶ (ᨠ᪨) ᩈᩩ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪕᪑᪙] ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ, [ᩈᨽᩥᨿᩣᨲᩥ ᨽᨣᩅᩣ]

ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨣᨲᩮᩣ ᩅᩥᨲᩥᨱ᩠ᨱᨠᨦ᩠ᨡᩮᩣ;

ᩅᩥᨽᩅᨬ᩠ᨧ ᨽᩅᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ, ᩅᩩᩈᩥᨲᩅᩣ ᨡᩦᨱᨸᩩᨶᨻ᩠ᨽᩅᩮᩣ ᩈ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨲᩥ᪨

ᩈᨲᩮᩣᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᨩᩮᨲᩥ ᩈᨲᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᨩᩮ, ᩈᨲᩮᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿ, ᩈᨲᩮᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩮᨿ᩠ᨿ, ᩈᨲᩮᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᩮᨿ᩠ᨿ, ᩈᨲᩮᩣ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩮᨿ᩠ᨿ, ᩈᨲᩮᩣ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᨿ᩠ᨿ, ᩈᨲᩮᩣ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᨿ᩠ᨿ, ᩈᨲᩮᩣ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᨿ᩠ᨿ, ᩈᨲᩮᩣ ᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩮᨿ᩠ᨿ, ᩈᨲᩮᩣ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ, ᩈᨲᩮᩣ ᨸᩈᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᩈᨲᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᩴ ᨵᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᩈᨲᩮᩣ ᨧᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᩍᩁᩥᨿᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᨲ᩠ᨲᩮᨿ᩠ᨿ ᨸᩣᩃᩮᨿ᩠ᨿ ᨿᨸᩮᨿ᩠ᨿ ᨿᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ – ᩈᨲᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᨩᩮ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨽᨣᩅᩣ –

“ᨠᩣᨾᩮᩈᩩ ᨶᩣᨽᩥᨣᩥᨩ᩠ᨫᩮᨿ᩠ᨿ, ᨾᨶᩈᩣᨶᩣᩅᩥᩃᩮᩣ ᩈᩥᨿᩣ;

ᨠᩩᩈᩃᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ, ᩈᨲᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᨩᩮ”ᨲᩥ᪨

ᩈᩉ ᨣᩣᨳᩣᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩣ ᨿᩮ ᨲᩮ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩑᨠᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩣ ᩑᨠᨸᨿᩮᩣᨣᩣ ᩑᨠᩣᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩣ ᩑᨠᩅᩣᩈᨶᩅᩣᩈᩥᨲᩣ, ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨶᩮᨠᨸᩣᨱᩈᩉᩔᩣᨶᩴ ᩅᩥᩁᨩᩴ ᩅᩦᨲᨾᩃᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩏᨴᨸᩣᨴᩥ – “ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩈᨾᩩᨴᨿᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩔ ᩋᨶᩩᨸᩣᨴᩣᨿ ᩋᩣᩈᩅᩮᩉᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᩥ᪨ ᩈᩉ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨩᩥᨶᨩᨭᩣᩅᩣᨠᨧᩦᩁᨲᩥᨴᨱ᩠ᨯᨠᨾᨱ᩠ᨯᩃᩩᨠᩮᩈᩣ ᨧ ᨾᩔᩩ ᨧ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩉᩥᨲᩣ, ᨽᨱ᩠ᨯᩩᨠᩣᩈᩣᨿᩅᨲ᩠ᨳᩅᩈᨶᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᨵᩁᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᩅᨲ᩠ᨳᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨸᨬ᩠ᨩᩃᩥᨠᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᨾᩔᨾᩣᨶᩮᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ – “ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨾᩮ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᨽᨣᩅᩣ, ᩈᩣᩅᨠᩮᩣᩉᨾᩈ᩠ᨾᩦ”ᨲᩥ᪨

ᩋᨩᩥᨲᨾᩣᨱᩅᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᨸᨮᨾᩮᩣ᪨

᪒᪨ ᨲᩥᩔᨾᩮᨲ᩠ᨲᩮᨿ᩠ᨿᨾᩣᨱᩅᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ

᪘᪨

កោឆសត្តុសិតោ លោកេ, [ឧក្ខាឃង្ខា តិស្សយេតួឈ្យា]

ពស្ស តោ សត្តិ ឧព្ហីតា;

កោ ឋកត្តយកិទ្វាឃ, យទ្វៀយត្តា ត លិប្យតិ;

ពំ ទ្រាសិ យហាបុរិសោតិ, កោ ឧឆ សិទ្វិតិយក្ខា៍

កោឆ សត្តុសិតោ លោកេតិ កោ លោកេ ញុដ្ឋោ សត្តុដ្ឋោ អត្តយតោ បរិបុណ្ណសង្កប្បោតិ – កោឆ សត្តុសិតោ លោកេ៍

ឧក្ខាឃង្ខាតិស្សយេតួឈ្យាតិ៍ ឧក្ខាតិ បឥសត្តិ បឥសំសក្កោ បឥបរិបុរិ អក្លុសយចាឃោ ឮញ្ជាតសិលិដ្ឋតា បឥាតុប្បុត្តាតាបេតំ – ឧក្ខាតិ៍ អាឃង្វាតិ បិឃចចតំ កទុចចតំ សការចសប្យតិស្សាឆិចចតយេតំ – អាឃង្វាតិ៍ តិស្សោតិ តស្ស ទ្រាហុលាស្ស តាយំ សក្ខា សយទ្វាា បញ្ញាតិ្ត ចោហារោ តាយំ តាយកម្ពុ តាយឈៀ តិទុត្តិ ឮញ្ជាតំ អកិលិបោ៍ យេតួឈ្យាតិ តស្ស ទ្រាហុលាស្ស កោត្តំ សក្ខា សយទ្វាា បញ្ញាតិ្ត ចោហារោតិ – ឧក្ខាឃង្វា តិស្សយេតួឈ្យា៍

ពស្ស តោ សត្តិ ឧព្ហីតាតិ តល្បិញ្ហីតំ ឌិដ្ឋិញ្ហីតំ យាតិញ្ហីតំ កិលេសិញ្ហីតំ កាយិញ្ហីតំ៍ ពស្សិយ ឧព្ហីតា តត្តិ ត សត្តិ ត សំចិដ្ឋត្តិ តុបលព្ភត្តិ បហីតា សមុច្ឆិន្នា ធុបសត្តា បដិបស្សទ្ធា អភព្វុប្បត្តិកា ញាណគ្គិតា ឥទ្ធាតិ – ពស្ស តោ សត្តិ ឧព្ហីតា៍

កោ ឋកត្តយកិទ្វាឃាតិ កោ ឋកោ អនេត្ត អកិទ្វាឃ ឌាតិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា ចិកាចយិត្វា ចិភូតំ ពត្វាតិ – កោ ឋកត្តយកិទ្វាឃ៍

យទ្វៀយត្តា ត លិប្យតីតិ យទ្វៀយត្តាឃ ត លិប្យតិ, អលិតេ្តា អតុបលិតេ្តា តិក្លូតេ្តា តិស្សដោ ចិប្បមុតេ្តា ចិសញ្ញុតេ្តា ចិយរិយាឌិកតេតត ចេតសា ចិហរតីតិ – យទ្វៀយត្តា ត លិប្យតិ៍

ពំ ទ្រាសិ យហាបុរិសោតិ យហាបុរិសោ អក្កបុរិសោ សេដ្ឋបុរិសោ ចិសេដ្ឋបុរិសោ បាមោក្ខបុរិសោ ឋត្តយបុរិសោ បឆាតបុរិសោ បចរបុរិសោតិ៍ ពំ ទ្រាសិ ពំ កចេសិ ពំ យញ្ញាសិ ពំ កលាសិ ពំ បស្សតិ ពំ ចោហរសីតិ – ពំ ទ្រាសិ យហាបុរិសោតិ៍

កោ ឧឆ សិទ្វិតិយក្ខាតិ កោ ឧឆ សិទ្វិតិ៍ តល្ហាអដ្ឋៀា ឋបក្ខា អតិក្កតេ្តា សយតិក្កតេ្តា ចីតិចតេ្តាតិ – កោ ឧឆ សិទ្វិតិយក្ខា៍ តេតាហ សោ ទ្រាហុលោ –

“កោធ សន្តុសិតោ លោកេ, [ឥច្ចាយស្មា តិស្សមេត្តេយ្យោ]

កស្ស នោ សន្តិ ឥញ្ជិតា;

កោ ឧភន្តមភិញ្ញាយ, មជ្ឈេ មន្តា ន លិប្បតិ;

កំ ព្រូសិ មហាបុរិសោតិ, កោ ឥធ សិព្វិនិមច្ចគា”តិ។

១០។

កាមេសុ ព្រហ្មចរិយវា, [មេត្តេយ្យាតិ ភគវា]

វីតតណ្ហោ សទា សតោ;

សង្ខាយ និព្វុតោ ភិក្ខុ, តស្ស នោ សន្តិ ឥញ្ជិតា។

កាមេសុ ព្រហ្មចរិយវាតិ។ កាមាតិ ឧទ្ទានតោ ទ្វេ កាមា – វត្ថុកាមា ច កិលេសកាមា ច…បេ… ឥមេ វុច្ចន្តិ វត្ថុកាមា…បេ… ឥមេ វុច្ចន្តិ កិលេសកាមា។ ព្រហ្មចរិយំ វុច្ចតិ អសទ្ធម្មសមាបត្តិយា អារតិ វិរតិ បដិវិរតិ វេរមណី អកិរិយា អករណំ អនជ្ឈាបត្តិ វេលាអនតិក្កមោ។ អបិ ច, និប្បរិយាយេន ព្រហ្មចរិយំ វុច្ចតិ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ, សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ, សម្មាសង្កប្បោ, សម្មាវាចា, សម្មាកម្មន្តោ, សម្មាអាជីវោ, សម្មាវាយាមោ, សម្មាសតិ, សម្មាសមាធិ។ យោ ឥមិនា អរិយេន អដ្ឋង្គិកេន មគ្គេន ឧបេតោ សមុបេតោ ឧបគតោ សមុបគតោ ឧបបន្នោ សមុបបន្នោ សមន្នាគតោ, សោ វុច្ចតិ ព្រហ្មចរិយវា។ យថា ច ធនេន ធនវាតិ វុច្ចតិ, ភោគេន ភោគវាតិ វុច្ចតិ, យសេន យសវាតិ វុច្ចតិ, សិប្បេន សិប្បវាតិ វុច្ចតិ, សីលេន សីលវាតិ វុច្ចតិ, វីរិយេន វីរិយវាតិ វុច្ចតិ, បញ្ញាយ បញ្ញវាតិ វុច្ចតិ, វិជ្ជាយ វិជ្ជវាតិ វុច្ចតិ – ឯវមេវំ យោ ឥមិនា អរិយេន អដ្ឋង្គិកេន មគ្គេន ឧបេតោ សមុបេតោ ឧបគតោ សមុបគតោ ឧបបន្នោ សមុបបន្នោ សមន្នាគតោ, សោ វុច្ចតិ ព្រហ្មចរិយវាតិ – កាមេសុ ព្រហ្មចរិយវា។

មេត្តេយ្យាតិ ភគវា តំ ព្រាហ្មណំ គោត្តេន អាលបតិ។ ភគវាតិ គារវាធិវចនមេតំ…បេ… សច្ឆិកា បញ្ញត្តិ, យទិទំ ភគវាតិ – មេត្តេយ្យាតិ ភគវា។

វីតតណ្ហោ សទា សតោតិ។ តណ្ហាតិ រូបតណ្ហា…បេ… ធម្មតណ្ហា។ យស្សេសា តណ្ហា បហីនា សមុច្ឆិន្នា វូបសន្តា បដិប្បស្សទ្ធា អភព្វុប្បត្តិកា

ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍា, សោ វុច្ចតិ វីតតណ្ហោ ចត្តតណ្ហោ វន្តតណ្ហោ មុត្តតណ្ហោ បហីនតណ្ហោ បដិនិស្សដ្ឋតណ្ហោ វីតរាគោ ចត្តរាគោ វន្តរាគោ មុត្តរាគោ បហីនរាគោ បដិនិស្សដ្ឋរាគោ និច្ឆាតោ និព្វុតោ សីតិភូតោ សុខប្បដិសំវេទី ព្រហ្មភូតេន អត្តនា វិហរតិ។ សទាតិ សទា សព្វទា សព្វកាលំ និច្ចកាលំ ធុវកាលំ សតតំ សមិតំ អព្វោកិណ្ណំ បោង្ខានុបោង្ខំ [បោខានុបោខំ (ស្យា។)] ឧទកូមិកជាតំ អវីចិសន្តតិសហិតំ [អវីចិ សន្តតិសហិតំ (ស្យា។)] ផស្សិតំ [ផុសិតំ (ស្យា។)] បុរេភត្តំ បច្ឆាភត្តំ បុរិមយាមំ មជ្ឈិមយាមំ បច្ឆិមយាមំ កាឡេ ជុណ្ហេ វស្សេ ហេមន្តេ គិម្ហេ បុរិមេ វយោខន្ធេ មជ្ឈិមេ វយោខន្ធេ បច្ឆិមេ វយោខន្ធេ។ សតោតិ ចតូហិ ការណេហិ សតោ – កាយេ កាយានុបស្សនាសតិបដ្ឋានំ ភាវេន្តោ សតោ, វេទនាសុ វេទនានុបស្សនាសតិបដ្ឋានំ ភាវេន្តោ សតោ, ចិត្តេ ចិត្តានុបស្សនាសតិបដ្ឋានំ ភាវេន្តោ សតោ, ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សនាសតិបដ្ឋានំ ភាវេន្តោ សតោ...បេ... សោ វុច្ចតិ សតោតិ – វីតតណ្ហោ សទា សតោ។

សង្ខាយ និព្វុតោ ភិក្ខូតិ សង្ខា វុច្ចតិ ញាណំ។ យា បញ្ញា បជានានា វិចយោ បវិចយោ...បេ... អមោហោ ធម្មវិចយោ សម្មាទិដ្ឋិ។ សង្ខាយាតិ សង្ខាយ ជានិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វា, “សព្វេ សង្ខារា អនិច្ចា”តិ សង្ខាយ ជានិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វា, “សព្វេ សង្ខារា ទុក្ខា”តិ...បេ... “សព្វេ ធម្មា អនត្តា”តិ... “អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា”តិ... “យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វំ តំ និរោធធម្ម”ន្តិ សង្ខាយ ជានិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វា។

អថ វា, អនិច្ចតោ សង្ខាយ ជានិត្វា...បេ... ទុក្ខតោ... រោគតោ... គណ្ឌតោ... សល្លតោ...បេ... និស្សរណតោ សង្ខាយ ជានិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វា។ និព្វុតោតិ រាគស្ស និព្វាបិតត្តា និព្វុតោ, ទោសស្ស និព្វាបិតត្តា និព្វុតោ, មោហស្ស និព្វាបិតត្តា និព្វុតោ, កោធស្ស... ឧបនាហស្ស... មក្ខស្ស... បឡាសស្ស... ឥស្សាយ... មច្ឆរិយស្ស... មាយាយ... សាឋេយ្យស្ស... ថម្ភស្ស... សារម្ភស្ស... មានស្ស... អតិមានស្ស... មទស្ស... បមាទស្ស... សព្វកិលេសានំ... សព្វទុច្ចរិតានំ... សព្វទរថានំ ... សព្វបរិឡាហានំ... សព្វសន្តាបានំ... សព្វាកុសលាភិសង្ខារានំ និព្វាបិតត្តា និព្វុតោ។ ភិក្ខូតិ សត្តន្នំ ធម្មានំ ភិន្នត្តា ភិក្ខុ...បេ... វុសិតវា ខីណបុនព្ភវោ ស ភិក្ខូតិ – សង្ខាយ និព្វុតោ ភិក្ខុ។

តស្ស នោ សន្តិ ឥញ្ជិតាតិ។ តស្សាតិ អរហតោ ខីណាសវស្ស។ ឥញ្ជិតាតិ តណ្ហិញ្ជិតំ ទិដ្ឋិញ្ជិតំ មានិញ្ជិតំ កិលេសិញ្ជិតំ កាមិញ្ជិតំ។ តស្សិមេ ឥញ្ជិតា នត្ថិ ន សន្តិ ន សំវិជ្ជន្តិ នុបលព្ភន្តិ បហីនា សមុច្ឆិន្នា វូបសន្តា បដិប្បស្សទ្ធា អភព្ពុប្បត្តិកា ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍាតិ – តស្ស នោ សន្តិ ឥញ្ជិតា។ តេនាហ ភគវា –

“កាមេសុ ព្រហ្មចរិយវា, [តិស្សមេត្តេយ្យាតិ ភគវា]

វីតតណ្ហោ សទា សតោ;

ສງ຺ຂາຍ ນິພ຺ພຸໂຕ ຠິກ຺ຂຸ, ຕສ຺ສ ໂນ ສນ຺ຕິ ອິຎ຺ຊິຕາ”ຕິ.

໑໑.

ໂສ ອຸຠນ຺ຕມຠິຎ຺ຎາຍ, ມເຊ຺ຌ ມນ຺ຕາ ນ ລິປ຺ປຕິ;

ຕໍ ພ຺ຣູມິ ມຫາປຸຣິໂສຕິ, ໂສ ອິທ ສິພ຺ພິນິມຈ຺ຈຄາ.

ໂສ ອຸຠນ຺ຕມຠິຎ຺ຎາຍ, ມເຊ຺ຌ ມນ຺ຕາ ນ ລິປ຺ປຕີຕິ. ອນ຺ຕາຕິ ຜໂສ຺ສ ເອໂກ ອໂນ຺ຕ, ຜສ຺ສສມຸທໂຍ ທຸຕິໂຍ ອໂນ຺ຕ, ຜສ຺ສນິໂຣໂຘ ມເຊ຺ຌ ອຕີຕໍ ເອໂກ ອໂນ຺ຕ, ອນາຄຕໍ ທຸຕິໂຍ ອໂນ຺ຕ, ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ມເຊ຺ຌ ສຸຂາ ເວທນາ ເອໂກ ອໂນ຺ຕ, ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ ທຸຕິໂຍ ອໂນ຺ຕ, ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ເວທນາ ມເຊ຺ຌ ນາມໍ ເອໂກ ອໂນ຺ຕ, ຣູປໍ ທຸຕິໂຍ ອໂນ຺ຕ, ວິຎ຺ຎາຓໍ ມເຊ຺ຌ ຉ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິການິ ອາຍຕນານິ ເອໂກ ອໂນ຺ຕ, ຉ ພາຫິຣານິ ອາຍຕນານິ ທຸຕິໂຍ ອໂນ຺ຕ, ວິຎ຺ຎາຓໍ ມເຊ຺ຌ ສກ຺ກາໂຍ ເອໂກ ອໂນ຺ຕ, ສກ຺ກາຍສມຸທໂຍ ທຸຕິໂຍ ອໂນ຺ຕ, ສກ຺ກາຍນິໂຣໂຘ ມເຊ຺ຌ ມນ຺ຕາ ວຸຈ຺ຈຕິ ປຎ຺ຎາ, ຍາ ປຎ຺ຎາ ປຊານນາ...ເປ... ອໂມໂຫ ຘມ຺ມວິຈໂຍ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ.

ເລປາຕິ ເທ຺ວ ເລປາ – ຕຓ຺ຫາເລໂປ ຈ ທິຏ຺ຐິເລໂປ ຈ. ກຕໂມ ຕຓ຺ຫາເລໂປ? ຍາວຕາ ຕຓ຺ຫາສງ຺ຂາເຕນ ສີມກຕໍ ໂອຘິກຕໍ [ມຣິຍາທິກຕໍ ໂອຘິກຕໍ (ສ຺ຍາ.)] ປຣິຍນ຺ຕກຕໍ ປຣິຄ຺ຄຫິຕໍ ມມາຍິຕໍ – “ອິທໍ ມມ, ເອຕໍ ມມ, ເອຕ຺ຕກໍ ມມ, ເອຕ຺ຕາວຕາ ມມ ຣູປາ ສທ຺ທາ ຄນ຺ຘາ ຣສາ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພາ ອຕ຺ຖຣຓາ ປາວຸຣຓາ ທາສິທາສາ ອເຊຬກາ ກຸກ຺ກຸຏສູກຣາ ຫຕ຺ຖິຄວາສ຺ສວຬວາ ເຂຕ຺ຕໍ ວຕ຺ຖຸ ຫິຣຎ຺ຎໍ ສຸວຓ຺ຓໍ ຄາມນິຄມຣາຊຘານິໂຍ ຣຏ຺ຐຎ຺ຈ ຊນປໂທ ຈ ໂກໂສ ຈ ໂກຏ຺ຐາຄາຣຎ຺ຈ”. ເກວລມ຺ປິ ມຫາປຖວິໍ ຕຓ຺ຫາວເສນ ມມາຍຕິ. ຍາວຕາ ອຏ຺ຐສຕຕຓ຺ຫາວິຈຣິຕໍ – ອຍໍ ຕຓ຺ຫາເລໂປ.

ກຕໂມ ທິຏ຺ຐິເລໂປ? ວີສຕິວຕ຺ຖຸກາ ສກ຺ກາຍທິຏ຺ຐິ, ທສວຕ຺ຖຸກາ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ, ທສວຕ຺ຖຸກາ ອນ຺ຕຄ຺ຄາຫິກາ ທິຏ຺ຐິ, ຍາ ເອວຣູປາ ທິຏ຺ຐິ ທິຏ຺ຐິຄຕໍ ທິຏ຺ຐິຄຫນໍ ທິຏ຺ຐິກນ຺ຕາໂຣ ທິຏ຺ຐິວິສູກາຍິກໍ ທິຏ຺ຐິວິປ຺ຜນ຺ທິຕໍ ທິຏ຺ຐິສໍໂຍຊນໍ ຄາໂຫ ປຏິຄ຺ຄາໂຫ ອຠິນິເວໂສ ປຣາມາໂສ ກຸມ຺ມໂຄ຺ຄ ມິຈ຺ຉາປໂຖ ມິຈ຺ຉຕ຺ຕໍ ຕິຕ຺ຖາຍຕນໍ ວິປຣິເຍສຄ຺ຄາໂຫ [ວິປຣິເຍສຄ຺ຄາໂຫ (ພຫູສຸ)] ວິປຣີຕຄ຺ຄາໂຫ ວິປລ຺ລາສຄ຺ຄາໂຫ ມິຈ຺ຉາຄາໂຫ ອຍາຖາວກສ຺ມິໍ ຍາຖາວກນ຺ຕິ ຄາໂຫ, ຍາວຕາ ທ຺ວາສຏ຺ຐິ ທິຏ຺ຐິຄຕານິ – ອຍໍ ທິຏ຺ຐິເລໂປ.

ໂສ ອຸຠນ຺ຕມຠິຎ຺ຎາຍ, ມເຊ຺ຌ ມນ຺ຕາ ນ ລິປ຺ປຕີຕິ ໂສ ອຸໂຠ ຈ ອເນ຺ຕ ມຊ຺ຌຎ຺ຈ ມນ຺ຕາຍ ອຠິຎ຺ຎາຍ ຊານິຕ຺ວາ ຕຸລຍິຕ຺ວາ ຕີຣຍິຕ຺ວາ ວິຠາວຍິຕ຺ວາ ວິຠູຕໍ ກຕ຺ວາ ນ ລິປ຺ປຕິ ນ ປລິປ຺ປຕິ ນ ອຸປລິປ຺ປຕິ, ອລິໂຕ຺ຕ ອສໍລິໂຕ຺ຕ ອນຸປລິໂຕ຺ຕ ນິກ຺ຂໂນ຺ຕ ນິສ຺ສໂຏ ວິປ຺ປມຸໂຕ຺ຕ ວິສຎ຺ຎຸໂຕ຺ຕ ວິມຣິຍາທິກເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕີຕິ – ໂສ ອຸຠນ຺ຕມຠິຎ຺ຎາຍ ມເຊ຺ຌ ມນ຺ຕາ ນ ລິປ຺ປຕິ.

តំ ព្រូមិ មហាបុរិសោតិ មហាបុរិសោ អគ្គបុរិសោ សេដ្ឋបុរិសោ វិសិដ្ឋបុរិសោ បាមោក្ខបុរិសោ ឧត្តមបុរិសោ បវរបុរិសោ, តំ ព្រូមិ តំ កថេមិ តំ ភណាមិ តំ ទីបេមិ តំ វោហរាមិ·

អាយស្មា សារិបុត្តោ [បស្ស សំ· និ· ៥·៣៧៧] ភគវន្តំ ឯតទវោច – “មហាបុរិសោ មហាបុរិសោ’តិ, ភន្តេ, វុច្ចតិ· កិត្តាវតា នុ ខោ, ភន្តេ, មហាបុរិសោ ហោតី”តិ? “វិមុត្តចិត្តត្តា ខ្វាហំ, សារិបុត្ត, មហាបុរិសោតិ វទាមិ, អវិមុត្តចិត្តត្តា នោ មហាបុរិសោតិ វទាមិ·

“កថញ្ច, សារិបុត្ត, វិមុត្តចិត្តោ ហោតិ? ឥធ, សារិបុត្ត, ភិក្ខុ អជ្ឈត្តំ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ· តស្ស កាយេ កាយានុបស្សិនោ វិហរតោ ចិត្តំ វិរជ្ជតិ វិមុច្ចតិ អនុបាទាយ អាសវេហិ· វេទនាសុ…បេ… ចិត្តេ… ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ· តស្ស ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សិនោ វិហរតោ ចិត្តំ វិរជ្ជតិ វិមុច្ចតិ អនុបាទាយ អាសវេហិ· ឯវំ ខោ, សារិបុត្ត, ភិក្ខុ វិមុត្តចិត្តោ ហោតិ· វិមុត្តចិត្តត្តា ខ្វាហំ, សារិបុត្ត, មហាបុរិសោតិ វទាមិ, អវិមុត្តចិត្តត្តា នោ មហាបុរិសោតិ វទាមី”តិ – តំ ព្រូមិ មហាបុរិសោតិ·

សោធ សិព្ពិនិមច្ចគាតិ សិព្ពិនី វុច្ចតិ តណ្ហា· យោ រាគោ សារាគោ…បេ… អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ, យស្សេសា សិព្ពិនី តណ្ហា បហីនា សមុច្ឆិន្នា វូបសន្តា បដិប្បស្សទ្ធា អភព្ពុប្បត្តិកា ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍា· សោ សិព្ពិនិំ តណ្ហំ អច្ចគា ឧបច្ចគា អតិក្កន្តោ សមតិក្កន្តោ វីតិវត្តោតិ – សោធ សិព្ពិនិមច្ចគា· តេនាហ ភគវា –

“យោ ឧភន្តេ វិទិត្វាន, មជ្ឈេមន្តា ន លិប្បតិ;

តំ ព្រូមិ មហាបុរិសោតិ, សោធ សិព្ពិនិមច្ចគា”តិ·

សហ គាថាបរិយោសានា យេ តេ ព្រាហ្មណេន សទ្ធិំ ឯកច្ឆន្ទា ឯកប្បយោគា ឯកាធិប្បាយា ឯកវាសនវាសិតា, តេសំ អនេកបាណសហស្សានំ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ – “យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្ពំ តំ និរោធធម្ម”ន្តិ· តស្ស ព្រាហ្មណស្ស អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចិ· សហ អរហត្តប្បត្តា អជិនជដាវាកចីរតិទណ្ឌកមណ្ឌលុកេសា ច មស្សុ ច អន្តរហិតា· ភណ្ឌុកាសាយវត្ថវសនោ សង្ឃាដិបត្តចីវរធរោ អន្វត្ថបដិបត្តិយា បញ្ជលិកោ ភគវន្តំ នមស្សមានោ និសិន្នោ ហោតិ – “សត្ថា មេ ភន្តេ ភគវា, សាវកោហមស្មី”តិ·

តិស្សមេត្តេយ្យមាណវបុច្ឆានិទ្ទេសោ ទុតិយោ·

៣· បុណ្ណកមាណវបុច្ឆានិទ្ទេសោ

អនេតន៉ំមូលយម្បាចិ, [ព្ដច្ចាឃម្វា បុណ្ណកោ]

អត្ថិ បនេញាត អាកយ៉ំ;

កិតិស្សិតា ព្ដបនេឃា យតុដា, ពត្តិឃា ព្រាហ្វលា នេឌចតាត់;

ឃញ្ញាយកប្បឃិសុ បុឆ្នុឆ លេរិកោ, បុឆ្ឋាយិ តំ ភកចា ព្វាហិ នេយតំ៍

អនេតន៉ំ មូលយម្បាចិត្តិ ឲដា ចុច្ចុតិ តណ្យា៍ នេឃា ទានេកា បាទានេកា...នេប... អកិដ្ឋា លេរិនេកា អក្យបលឫល់ បា ឲដា តណ្យា ពុទ្ធស្ស ភកចនេតា បហីតា ពូដ្ឋិត្តមូលិ តាលិចត្ថុកតា អតភាចំកតា អាឃតិំ អតុប្បាតធម្វា៍ តម្វា ពុទ្ធ អនេតនេដា៍ ឲដាឃ បហីតត្តា អនេតនេដា៍ ភកចា លិនេកបិ ត ព្ដព្ជាតិ, អលិនេកបិ ត ព្ដព្ជាតិ, ឃនេយបិ ត ព្ដព្ជាតិ, អឃនេយបិ ត ព្ដព្ជាតិ, បសំបាឃបិ ត ព្ដព្ជាតិ, តិគ្គាឃបិ ត ព្ដព្ជាតិ, បុនេលបិ ត ព្ដព្ជាតិ, តុនេក្លបិ ត ព្ដព្ជាតិ ត ចលតិ ត នេចឆតិ តប្បនេចឆតីតិ – អនេតន៉៍ មូលយម្បាចិត្តិ ភកចា មូលយម្បាចិ នេហតុយម្បាចិ តិដាតយម្បាចិ បម្ភចយម្បាចិ បកចយម្បាចិ បមុដ្ឋាតយម្បាចិ អាហារយម្បាចិ អានេយ្ហាយម្បាចិ បច្ចុយយម្បាចិ បមុតយយម្បាចិ៍

តីហិ អក្យបលឫលិតិ – លេរិនេកា អក្យបលឫល់, នេដានេបា អក្យបលឫល់, នេយានេហា អក្យបលឫល់៍

ចុត្តនេញាតំ ភកចតា – [បញ្ញ អ៍ តិ៍ ឲ៍១១៦] “តីហិយាតិ, ភិក្ខនេច, តិដាតាតិ កម្វាត់ បមុតយាយ៍ កតយាតិ តីហិ? លេរិនេកា តិដាត់ កម្វាត់ បមុតយាយ, នេដានេបា តិដាត់ កម្វាត់ បមុតយាយ, នេយានេហា តិដាត់ កម្វាត់ បមុតយាយ៍ ត, ភិក្ខនេច, លេរិកនេដត កនេម្វត នេដាបនេដត កនេម្វត នេយាហនេដត កនេម្វត នេដចា បញ្ញាយត្តិ, យតុស្សា បញ្ញាយត្តិ, ឃា ចា បតញ្ញាបិ កាចិ បុកតិនេឃា៍ អឆ នេខា, ភិក្ខនេច, លេរិកនេដត កនេម្វត នេដាបនេដត កនេម្វត នេយាហនេដត កនេម្វត តិនេនឃា បញ្ញាយតិ, តិនេច្ឆាតនេឃាតិ បញ្ញាយតិ, នេបត្តិចិបនេឃា បញ្ញាយតិ, ឃា ចា បតញ្ញាបិ កាចិ ទុក្កតិនេឃា តិនេនឃ តិនេច្ឆាតនេឃាតិឃា នេបត្តិចិបនេឃ អត្តកាចាកិតិព្ដាត្តិឃា”៍ ព្ដយាតិ តីហិ អក្យបលឫលិតីតិ ភកចា ដាតាតិ បញ្ញតិ៍ ឲចម្ បិ ភកចា មូលយម្បាចិ...នេប... បមុតយយម្បាចិ៍ តីហិ ក្យបលឫលិតិ – អលេរិនេកា ក្យបលឫល់, អនេដានេបា ក្យបលឫល់, អនេយានេហា ក្យបលឫល់៍

ចុត្តនេញាតំ ភកចតា – “តីហិយាតិ...នេប... ត, ភិក្ខនេច, អលេរិកនេដត កនេម្វត អនេដាបនេដត កនេម្វត អនេយាហនេដត កនេម្វត តិនេនឃា បញ្ញាយតិ, តិនេច្ឆាតនេឃាតិ បញ្ញាយតិ, នេបត្តិចិបនេឃា បញ្ញាយតិ, ឃា ចា បតញ្ញាបិ កាចិ ទុក្កតិនេឃា៍ អឆ នេខា, ភិក្ខនេច,

អលោភេឌត ពេឌ្ជត អទោសេឌត ពេឌ្ជត អមោហេឌត ពេឌ្ជត ចេចា បញ្ញាយន្តិ, យត្ថស្សា បញ្ញាយន្តិ, យា ចា បតញ្ញាបិ កាចិ ឃ្ពកតិយោ ចេចេច ច យត្ថស្ស ច អត្តកាចាកិតិញ្ញត្តិយា”៍ ឰយាតិ តឹលិ ក្សលម្ពលិតឹតិ កកចា ខាតាតិ បស្សតិ៍ ឲចយ្យិ កកចា ម្ពលគស្សាចិ…ខេប… សមុគយគស្សាចិ៍

ចុត្តខេញ្យាតំ កកចតា – “ខេឃ ខេពឌិ, កិក្លុខេច, ឆម្ពុ អក្សលលិ អក្សលកាកិយា អក្សលបក្លិកា សខេព្ទ ខេត អចិខ្លាម្ពលកា អចិខ្លាសខោសខេលា អចិខ្លាសម្ពុញ្ញុតា”៍ សខេព្ទ ខេត សម្ពុញ្ញុតំ កច្ឆត្តីតិ កកចា ខាតាតិ បស្សតិ៍ ឲចយ្យិ កកចា ម្ពលគស្សាចិ…ខេប… សមុគយគស្សាចិ៍

ចុត្តខេញ្យាតំ កកចតា – “ខេឃ ខេពឌិ, កិក្លុខេច, ឆម្ពុ ក្សលលិ ក្សលកាកិយា ក្សលបក្លិកា, សខេព្ទ ខេត អបុមោគម្ពលកា អបុមោគសខោសខេលា៍ អបុមោគោ ខេតសិ ឆម្ពុតំ អក្កុមក្លាយតី”តិ កកចា ខាតាតិ បស្សតិ៍ ឲចយ្យិ កកចា ម្ពលគស្សាចិ…ខេប… សមុគយគស្សាចិ៍

អច ចា, កកចា ខាតាតិ បស្សតិ៍ “អចិខ្លា ម្ពលំ សង្ខារាតំ, សង្ខារា ម្ពលំ ចិញ្ញាណស្ស , ចិញ្ញាណំ ម្ពលំ តាមរូបស្ស, តាមរូបំ ម្ពលំ សឡាយតតស្ស, សឡាយតតំ ម្ពលំ ផស្សស្ស, ផស្សោ ម្ពលំ ខេចគតាយ, ខេចគតា ម្ពលំ តណ្ហាយ, តណ្ហា ម្ពលំ ឧបាទាតស្ស, ឧបាទាតំ ម្ពលំ កចស្ស, កខេចា ម្ពលំ ខាតិយា, ខាតិ ម្ពលំ ខរាមខេលាស្សា”តិ – កកចា ខាតាតិ បស្សតិ៍ ឲចយ្យិ កកចា ម្ពលគស្សាចិ…ខេប… សមុគយគស្សាចិ៍

អច ចា, កកចា ខាតាតិ បស្សតិ៍ “ចក្ខុ ម្ពលំ ចក្ខុខេរាកាតំ, ខេសាតំ ម្ពលំ ខេសាតខេរាកាតំ, ឃាតំ ម្ពលំ ឃាតខេរាកាតំ, ខិត្សា ម្ពលំ ខិត្សាខេរាកាតំ, កាខេយា ម្ពលំ កាយខេរាកាតំ, មខេតា ម្ពលំ ខេចតសិកាតំ ក្លាត”ន្តិ – កកចា ខាតាតិ បស្សតិ៍ ឲចយ្យិ កកចា ម្ពលគស្សាចិ ខេហតុគស្សាចិ តិទាតគស្សាចិ សម្ពុចគស្សាចិ បកចគស្សាចិ សមុដ្ឋាតគស្សាចិ អាហារគស្សាចិ អារម្ពណគស្សាចិ បច្ចយគស្សាចិ សមុគយគស្សាចីតិ – អខេតជំ ម្ពលគស្សាចិ៍

ឰច្ចាយម្ពុ បុណ្ណកោតិ ឰច្ចាតិ បគសន្ធិ…ខេប… អាយម្ពុ បុណ្ណកោ ៍

អត្ថិ បខេញ្យត អាកយន្តិ បខេញ្យត អត្ថិកោ អាកខេតាមិ,ព្រ[បញ្យត្តិកាយ ព្រាកាតា (ពហ្វុ) បស្ស មហាតិ៍ ១៨១] បញ្យាបុន្ថិតុកាខេមា អាកខេតាមិ,ព្រាបញ្យាខេសាតុកាខេមា អាកខេតាមីត្តិ – ឲចយ្យិ អត្ថិ បខេញ្យត អាកមំ៍ អច ចា, បញ្យត្តិកាតំ បញ្យាបុន្ថិតុកាមាតំ បញ្យា ខេសាតុកាមាតំ អាកមតំ អភិក្កមតំ ឧបសង្កមតំ បយិរុបាសតំ អត្ថីតិ – ឲចយ្យិ អត្ថិ បខេញ្យត អាកមំ៍ អច ចា, បញ្យាខេកាខេមា តុម្ហំអត្ថិ, ត្វម្បិ បហុ ត្វមសិ អលមខេត្តា៍ មយា បុច្ឆិតំ ពេចតុំ ចិសខេជ្ជតុំ ចហស្សតំ ការត្តិ [ចិសខេជ្ជតុំ សត្ថស្សតុំ កលិតុត្តិ (ស្យា៍) ចហស្ស + ឲតំ] – ឲចយ្យិ អត្ថិ បខេញ្យត អាកមំ៍

កិំនិស្សិតា ឥសយោ មនុជាតិ កិំ និស្សិតា អាសិតា អល្លីនា ឧបគតា អជ្ឈោសិតា អធិមុត្តា។ ឥសយោតិ ឥសិនាមកា យេ កេចិ ឥសិបព្ពជ្ជំ បព្ពជិតា អាជីវកា និគណ្ឋា ជដិលា តាបសា។ មនុជាតិ មនុស្សា វុច្ចន្តិ – កិំ និស្សិតា ឥសយោ មនុជា។

ខត្តិយា ព្រាហ្មណា ទេវតានន្តិ។ ខត្តិយាតិ យេ កេចិ ខត្តិយជាតិកា។ ព្រាហ្មណាតិ យេ កេចិ ភោវាទិកា។ ទេវតានន្តិ អាជីវកសាវកានំ អាជីវកា ទេវតា, និគណ្ឋសាវកានំ និគណ្ឋា ទេវតា, ជដិលសាវកានំ ជដិលា ទេវតា, បរិព្ពាជកសាវកានំ បរិព្ពាជកា ទេវតា, អវិរុទ្ធកសាវកានំ អវិរុទ្ធកា [អវរុទ្ធកសាវកានំ អវរុទ្ធកា (ស្យា។)] ទេវតា, ហត្ថិវតិកានំ ហត្ថី ទេវតា, អស្សវតិកានំ អស្សា ទេវតា, គោវតិកានំ គាវោ ទេវតា, កុក្កុរវតិកានំ កុក្កុរា ទេវតា, កាកវតិកានំ កាកា ទេវតា, វាសុទេវវតិកានំ វាសុទេវោ ទេវតា, ពលទេវវតិកានំ ពលទេវោ ទេវតា, បុណ្ណភទ្ទវតិកានំ បុណ្ណភទ្ទោ ទេវតា, មណិភទ្ទវតិកានំ មណិភទ្ទោ ទេវតា, អគ្គិវតិកានំ អគ្គិ ទេវតា, នាគវតិកានំ នាគា ទេវតា, សុបណ្ណវតិកានំ សុបណ្ណា ទេវតា, យក្ខវតិកានំ យក្ខា ទេវតា, អសុរវតិកានំ អសុរា ទេវតា, គន្ធព្ពវតិកានំ គន្ធព្ពា ទេវតា, មហារាជវតិកានំ មហារាជានោ ទេវតា, ចន្ទវតិកានំ ចន្ទោ ទេវតា, សូរិយវតិកានំ សូរិយោ ទេវតា, ឥន្ទវតិកានំ ឥន្ទោ ទេវតា, ព្រហ្មវតិកានំ ព្រហ្មា ទេវតា, ទេវវតិកានំ ទេវោ ទេវតា, ទិសាវតិកានំ ទិសា ទេវតា, យេ យេសំ ទក្ខិណេយ្យា តេ តេសំ ទេវតាតិ – ខត្តិយព្រាហ្មណា ទេវតានំ។

យញ្ញមកប្បយិំសុ បុថូធ លោកេតិ យញ្ញំ វុច្ចតិ ទេយ្យធម្មោ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ អន្នំ បានំ វត្ថំ យានំ មាលាគន្ធវិលេបនំ [មាលាគន្ធំ វិលេបនំ (ស្យា។) ឥតិបិ។ សី។] សេយ្យាវសថបទីបេយ្យំ។ យញ្ញមកប្បយិំសូតិ យេបិ យញ្ញំ ឯសន្តិ គវេសន្តិ បរិយេសន្តិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ អន្នំ បានំ វត្ថំ យានំ មាលាគន្ធវិលេបនំ សេយ្យាវសថបទីបេយ្យំ, តេបិ យញ្ញំ កប្បេន្តិ។ យេបិ យញ្ញំ អភិសង្ខរោន្តិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ អន្នំ បានំ…បេ…
សេយ្យាវសថបទីបេយ្យំ, តេបិ យញ្ញំ កប្បេន្តិ។ យេបិ យញ្ញំ ទេន្តិ យជន្តិ បរិច្ចជន្តិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ អន្នំ បានំ…បេ… សេយ្យាវសថបទីបេយ្យំ , តេបិ យញ្ញំ កប្បេន្តិ។ បុថូតិ យញ្ញា វា ឯតេ បុថូ, យញ្ញយាជកា [យញ្ញយជកា (ស្យា។)] វា ឯតេ បុថូ, ទក្ខិណេយ្យា វា ឯតេ បុថូ។ កថំ យញ្ញា វា ឯតេ បុថូ? ពហុកា ឯតេ យញ្ញា ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារា អន្នំ បានំ វត្ថំ យានំ មាលា គន្ធំ វិលេបនំ សេយ្យាវសថបទីបេយ្យំ – ឯវំ យញ្ញា វា ឯតេ បុថូ។

កថំ យញ្ញយាជកា វា ឯតេ បុថូ? ពហុកា ឯតេ យញ្ញយាជកា ខត្តិយា ច ព្រាហ្មណា ច វេស្សា ច សុទ្ទា ច គហដ្ឋា ច បព្ពជិតា ច ទេវា ច មនុស្សា ច – ឯវំ យញ្ញយាជកា វា ឯតេ បុថូ។

កថំ ទក្ខិណេយ្យា វា ឯតេ បុថូ? ពហុកា ឯតេ ទក្ខិណេយ្យា បុថូ សមណព្រាហ្មណា កបណទ្ធិកវណិព្ពកយាចកា [… វណិព្ពកយាចកា

(ស្យា។) ឡាតិក។ លិឱ] – ឯវំ ទក្ខិណេយ្យា វា ឯតេ បុថូ។ ឥធ លោកេតិ មនុស្សលោកេតិ យញ្ញមកប្បយិំសុ – បុថូធ លោកេ។

បុច្ឆាមិ តំ ភគវា ព្រូហិ មេតន្តិ។ បុច្ឆាតិ តិស្សោ បុច្ឆា – អទិដ្ឋជោតនា បុច្ឆា, ទិដ្ឋសំសន្ទនា បុច្ឆា, វិមតិច្ឆេទនា បុច្ឆា។ កតមា អទិដ្ឋជោតនា បុច្ឆា? បកតិយា លក្ខណំ អញ្ញាតំ ហោតិ អទិដ្ឋំ អតុលិតំ អតីរិតំ អវិភូតំ អវិភាវិតំ, តស្ស ញាណាយ ទស្សនាយ តុលនាយ តីរណាយ វិភូតត្ថាយ វិភាវនត្ថាយ បញ្ហំ បុច្ឆតិ – អយំ អទិដ្ឋជោតនា បុច្ឆា។

កតមា ទិដ្ឋសំសន្ទនា បុច្ឆា? បកតិយា លក្ខណំ ញាតំ ហោតិ ទិដ្ឋំ តុលិតំ តីរិតំ វិភូតំ វិភាវិតំ។ អញ្ញេហិ បណ្ឌិតេហិ សទ្ធិំ សំសន្ទនត្ថាយ បញ្ហំ បុច្ឆតិ – អយំ ទិដ្ឋសំសន្ទនា បុច្ឆា។

កតមា វិមតិច្ឆេទនា បុច្ឆា? បកតិយា សំសយបក្ខន្តោ [សំសយបក្ខន្ទោ (ស្យា។)] ហោតិ វិមតិបក្ខន្តោ ទ្វេឡ្ហកជាតោ – "ឯវំ នុ ខោ, ន នុ ខោ, កិំ នុ ខោ, កថំ នុ ខោ"តិ! សោ វិមតិច្ឆេទនត្ថាយ បញ្ហំ បុច្ឆតិ – អយំ វិមតិច្ឆេទនា បុច្ឆា។ ឥមា តិស្សោ បុច្ឆា។

អបរាបិ តិស្សោ បុច្ឆា – មនុស្សបុច្ឆា, អមនុស្សបុច្ឆា, និម្មិតបុច្ឆា។ កតមា មនុស្សបុច្ឆា? មនុស្សា ពុទ្ធំ ភគវន្តំ ឧបសង្កមិត្វា បុច្ឆន្តិ, ភិក្ខូ បុច្ឆន្តិ, ភិក្ខុនិយោ បុច្ឆន្តិ, ឧបាសកា បុច្ឆន្តិ, ឧបាសិកាយោ បុច្ឆន្តិ, រាជានោ បុច្ឆន្តិ, ខត្តិយា បុច្ឆន្តិ, ព្រាហ្មណា បុច្ឆន្តិ, វេស្សា បុច្ឆន្តិ, សុទ្ទា បុច្ឆន្តិ, គហដ្ឋា បុច្ឆន្តិ, បព្ពជិតា បុច្ឆន្តិ – អយំ មនុស្សបុច្ឆា។

កតមា អមនុស្សបុច្ឆា? អមនុស្សា ពុទ្ធំ ភគវន្តំ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ហំ បុច្ឆន្តិ, នាគា បុច្ឆន្តិ, សុបណ្ណា បុច្ឆន្តិ, យក្ខា បុច្ឆន្តិ, អសុរា បុច្ឆន្តិ, គន្ធព្ពា បុច្ឆន្តិ, មហារាជានោ បុច្ឆន្តិ, ឥន្ទា បុច្ឆន្តិ, ព្រហ្មានោ បុច្ឆន្តិ, ទេវតាយោ បុច្ឆន្តិ – អយំ អមនុស្សបុច្ឆា។

កតមា និម្មិតបុច្ឆា? យំ ភគវា រូបំ អភិនិម្មិនាតិ មនោមយំ សព្ពង្គបច្ចង្គំ អហីនិន្ទ្រិយំ, សោ និម្មិតោ ពុទ្ធំ ភគវន្តំ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ហំ បុច្ឆតិ; ភគវា វិសជ្ជេតិ [វិស្សជ្ជេតិ (ក។)] – អយំ និម្មិតបុច្ឆា។ ឥមា តិស្សោ បុច្ឆា។

អបរាបិ តិស្សោ បុច្ឆា – អត្តត្ថបុច្ឆា, បរត្ថបុច្ឆា, ឧភយត្ថបុច្ឆា។ អបរាបិ តិស្សោ បុច្ឆា – ទិដ្ឋធម្មិកត្ថបុច្ឆា, សម្បរាយិកត្ថបុច្ឆា, បរមត្ថបុច្ឆា។ អបរាបិ តិស្សោ បុច្ឆា – អនវជ្ជត្ថបុច្ឆា, និក្កិលេសត្ថបុច្ឆា, វោទានត្ថបុច្ឆា។ អបរាបិ តិស្សោ បុច្ឆា – អតីតបុច្ឆា, អនាគតបុច្ឆា, បច្ចុប្បន្នបុច្ឆា។ អបរាបិ តិស្សោ បុច្ឆា – អជ្ឈត្តបុច្ឆា, ពហិទ្ធាបុច្ឆា , អជ្ឈត្តពហិទ្ធាបុច្ឆា។ អបរាបិ តិស្សោ បុច្ឆា – កុសលបុច្ឆា, អកុសលបុច្ឆា, អព្យាកតបុច្ឆា។ អបរាបិ តិស្សោ បុច្ឆា – ខន្ធបុច្ឆា, ធាតុបុច្ឆា, អាយតនបុច្ឆា។ អបរាបិ តិស្សោ បុច្ឆា – សតិបដ្ឋានបុច្ឆា, សម្មប្បធានបុច្ឆា, ឥទ្ធិបាទបុច្ឆា។ អបរាបិ តិស្សោ បុច្ឆា – ឥន្ទ្រិយបុច្ឆា, ពលបុច្ឆា, ពោជ្ឈង្គបុច្ឆា។ អបរាបិ តិស្សោ បុច្ឆា – មគ្គបុច្ឆា, ផលបុច្ឆា, និព្ពានបុច្ឆា។

ປຸຏ຺ຐາຍິຕຕ຺ຖິ ປຸຏ຺ຐາຍິ ຕໍ ຆາຕາຍິ ຕໍ ອເຏ຺ຎາຍິ ຕໍ ປສາເຄຍິ ຕໍ “ກຉຆສ຺ສ ເຍ”ຕິ ປຸຏ຺ຐາຍິ ຕໍ ຫກຕາຕິ ກາຣຕາລິຕຕເຍຕໍ… ສຏ຺ຐິກາ

ປຏ຺ຎຕ຺ຕິ – ຆຣິຣໍ ຫກຕາຕິ ຖ຺ວາຫິ ເຍຕຕ຺ຖິ ຖ຺ວາຫິ ອາຣິກ຺ຂາຫິ ເຄເສຫິ ປຏ຺ຎເປຫິ ປຊ຺ເປຫິ ຮິຕຣາຫິ ຮິຫຂາຫິ ງ຺ຕ຺ຖາຄຶກເຣາຫິ ປກາເສຫີຕິ

– ປຸຏ຺ຐາຍິ ຕໍ ຫກຕາ ຖ຺ວາຫິ ເຍຕໍ ເຕສາຫ ເສາ ຢາຫ຺ຕເຬາ –

“ອເສຂໍ ຍຸລຄສ຺ສາຕິ, [ຕ຺ຕ຺ຖາຆ຺ຕາ ປຸຓ຺ຓເກາ]

ອຕ຺ຖິ ປເຕ຺ຍາສ ອາກຍໍ;

ກິໍ ນິສ຺ສິຕາ ຕ຺ສເຆາ ຍກ຺ຂາ, ຕຕ຺ຖິຆາ ຢາຫ຺ຕຬາ ເຄຕຕາສໍ;

ຆຏ຺ຎຍກຍ຺ຆິສ຺ ປຸຕ຺ຊ ເລເກ, ປຸຏ຺ຐາຍິ ຕໍ ຫກຕາ ຖ຺ວາຫິ ເຍຕ”ຕ຺ຖິ

໑໑໌

ເຆເກຮິເຍ ຕ຺ສເຆາ ຍກ຺ຂາ, [ປຸຓ຺ຓກາຕິ ຫກຕາ]

ຕຕ຺ຖິຆາ ຢາຫ຺ຕຬາ ເຄຕຕາສໍ;

ຆຏ຺ຎຍກຍ຺ຆິສ຺ ປຸຕ຺ຊ ເລເກ, ອາສີສຍາສາ ປຸຓ຺ຓກ ຕ຺ຕ຺ຕຕ຺ຕໍ[ຕ຺ຕ຺ຕໍ (ສ຺ຍາ໌), ຕ຺ຕ຺ຫາຣໍ (ກ໌)];

ຂຣໍ ສິຕາ ຆຏ຺ຎຍກຍ຺ຆິສ຺

ເຆ ເກຮິເຍ ຕ຺ສເຆາ ຍກ຺ຂາຕິ ເຆ ເກຮີຕິ ສເຕ຺ຕສ ສຕ຺ຕໍ ສຕ຺ຕຉາ ສຕ຺ຕໍ ອເສສໍ ສິເສ຺ຍສໍ ປຣິຆາຂິຆສຕຕເຍຕໍ – ເຆ ເກຮີຕິ

ຕ຺ສເຆາຕິ ຕ຺ສິສາຍກາ ເຆ ເກຮິ ຕ຺ສິປຕ຺ຕຂ຺ຂ ປຕ຺ຕຂິຕາ ອາຂີຕກາ ສິກຓ຺ຓາ ຂຊິລິ ຕາປສາ໌ ຍກ຺ຂາຕິ ຍກ຺ສ຺ຍາ ຕຸຕ຺ຖ຺ຕິຕິ – ເຆ ເກຮິເຍ

ຕ຺ສເຆາ ຍກ຺ຂາ ປຸຓ຺ຓກາຕິ ຫກຕາ໌

ຕຕ຺ຖິຆາ ຢາຫ຺ຕຬາ ເຄຕຕາສຕ຺ຖິ໌ ຕຕ຺ຖິຆາຕິ ເຆ ເກຮິ ຕຕ຺ຖິຆຂາຕິກາ໌ ຢາຫ຺ຕຬາຕິ ເຆ ເກຮິ ເຫາຕາຂິກາ໌ ເຄຕຕາສຕ຺ຖິ

ອາຂີຕກສາຕກາສໍ ອາຂີຕກາ ເຄຕຕາ…ເປ… ຂິສາຕຕິກາສໍ ຂິສາ ເຄຕຕາ໌ ເຆ ເຆສໍ ຄກ຺ລິເຬຆ຺ຍາ, ເຕ ເຕສໍ ເຄຕຕາຕິ – ຕຕ຺ຖິຆາ

ຢາຫ຺ຕຬາ ເຄຕຕາສໍ໌

ឃដ្ឋាយកប្បឃិរុបុត្ថុឆ ៖លិ៖កតិ៉ ឃដ្ឋា ចុដ្ឋតិ ៖ឝឃ្យឝ៖ខ្ញា ឌិចរបិណ្ឌបិតរសតាសតកិលិតបច្ចយ៖កសដ្ឋបរិក្ខារំ អត្ថិ បរិតំ...៖ប... ៖សឃ្យាចសឆបឌឹ៖បឃ្យំ៉ ឃដ្ឋាយកប្បឃិរុត្ថុតិ ៖ឃបិ ឃដ្ឋា ខុសត្តិ ក៖ចសត្តិ បរិ៖ឃសត្តិ...៖ប... ៖សឃ្យាចសឆបឌឹ៖បឃ្យំ, ៖តបិ ឃដ្ឋា ក៖ប្បត្តិ៉ បុត្ថុតិ ឃដ្ឋា ចា ខុ៖ត បុត្ថុ, ឃដ្ឋាឃាឌកា ចា ខុ៖ត បុត្ថុ, ឝក្លិ៖ណឃ្យា ចា ខុ៖ត បុត្ថុ...៖ប... ខុចំ ឝក្លិ៖ណឃ្យា ចា ខុ៖ត បុត្ថុ៉ ឌ្ពឆ ៖លិ៖កតិ យតុឃ្យ៖លិ៖កតិ ឃដ្ឋាយកប្បឃិរុ – បុត្ថុឆ ៖លិ៖ក៉

អាសឹសយាគា បុណ្ណក ឌ្ពត្តត្តិ៉ អាសឹសយាគាតិ រូបបដិលិកំ អាសឹសយាគា, សឌ្ឌបដិលិកំ អាសឹសយាគា, កន្ធបដិលិកំ អាសឹសយាគា, រសបដិលិកំ អាសឹសយាគា, ៖ឋាដ្ឋព្ពបដិលិកំ អាសឹសយាគា, បុត្តបដិលិកំ អាសឹសយាគា, ឌារបដិលិកំ អាសឹសយាគា, ឆតបដិលិកំ អាសឹសយាគា, ឃសបដិលិកំ អាសឹសយាគា, ឌ្ពឃ្សរិឃបដិលិកំ អាសឹសយាគា, ឍត្តិឃយហាសាលកុ៖ល អត្តភាចបដិលិកំ អាសឹសយាគា, ព្រាហ្មណយហាសាលកុ៖ល អត្តភាចបដិលិកំ អាសឹសយាគា, កហបតិយហាសាលកុ៖ល អត្តភាចបដិលិកំ អាសឹសយាគា, ចាតុយហារាឌិ៖កសុ [ចាតុម្មហារាឌិ៖កសុ (ឃ្យា៉)] ៖ឝ៖ចសុ អត្តភាចបដិលិកំ អាសឹសយាគា, តាចតិំ៖សសុ ៖ឝ៖ចសុ ឃា៖យសុ ៖ឝ៖ចសុ តុសិ៖តសុ ៖ឝ៖ចសុ តិម្មាតរតីសុ ៖ឝ៖ចសុ បរតិម្មិតចសចត្តីសុ ៖ឝ៖ចសុ ព្រហ្មកាឃិ៖កសុ ៖ឝ៖ចសុ អត្តភាចបដិលិកំ អាសឹសយាគា ឌ្ពឆ្ឆយាគា សាឌិឃយាគា បត្ថឃយាគា បិហឃយាគា អភិឌប្បយាគាតិ អាសឹសយាគា៉

បុណ្ណក ឌ្ពត្តត្តិ ខុត្ត អត្តភាចាភិតិព្វត្តិំ អាសឹសយាគា ខុត្ត ឍត្តិឃយហាសាលកុ៖ល អត្តភាចាភិតិព្វត្តិំ អាសឹសយាគា...៖ប... ខុត្ត ព្រហ្មកាឃិ៖កសុ ៖ឝ៖ចសុ អត្តភាចាភិតិព្វត្តិំ អាសឹសយាគា ឌ្ពឆ្ឆយាគា សាឌិឃយាគា បត្ថឃយាគា បិហឃយាគា អភិឌប្បយាគាតិ អាសឹសយាគា – បុណ្ណក ឌ្ពត្តត្តំ៉

ឌរំ សិតា ឃដ្ឋាយកប្បឃិរុត្ថុតិ ឌរាតិស្សិតា ព្យាធិតិស្សិតា យរណាតិស្សិតា ៖សាកបរិ៖ឝចឝុក្ខ៖ឝាយតស្សុបាឃាសតិស្សិតា៉ ឃ៖ឝច ៖ត ឌាតិតិស្សិតា ត៖ឝច ៖ត ឌរាតិស្សិតា៉ ឃ៖ឝច ៖ត ឌរាតិស្សិតា ត៖ឝច ៖ត ព្យាធិតិស្សិតា៉ ឃ៖ឝច ៖ត ព្យាធិតិស្សិតា ត៖ឝច ៖ត យរណាតិស្សិតា៉ ឃ៖ឝច ៖ត យរណាតិស្សិតា ត៖ឝច ៖ត ៖សាកបរិ៖ឝចឝុក្ខ៖ឝាយតស្សុបាឃាសតិស្សិតា៉ ឃ៖ឝច ៖ត ៖សាកបរិ៖ឝចឝុក្ខ៖ឝាយតស្សុបាឃាសតិស្សិតា ត៖ឝច ៖ត កតិតិស្សិតា៉ ឃ៖ឝច ៖ត កតិតិស្សិតា ត៖ឝច ៖ត ឧបបត្តិតិស្សិតា៉ ឃ៖ឝច ៖ត ឧបបត្តិតិស្សិតា ត៖ឝច ៖ត បដិសន្ធិតិស្សិតា៉ ឃ៖ឝច ៖ត បដិសន្ធិតិស្សិតា ត៖ឝច ៖ត ភចតិស្សិតា៉ ឃ៖ឝច ៖ត ភចតិស្សិតា ត៖ឝច ៖ត សំសារតិស្សិតា៉ ឃ៖ឝច ៖ត សំសារតិស្សិតា ត៖ឝច ៖ត ចដ្ដតិស្សិតា អល្លីគា ឧបកតា អឌ្ឈោសិតា អធិមុត្តាតិ – ឌរំ សិតា ឃដ្ឋាយកប្បឃិរុ៉ ៖តតាហ ភកចា –

“៖ឃ ៖កចិ៖យ ឌ្ពស៖ឃា យតុឌា, [បុណ្ណកាតិ ភកចា]

ឍត្តិឃា ព្រាហ្មណា ៖ឝចតាតំ;

ឃញ្ញាយកប្បឃិសុ បុច្ឆ េលិេក, អាឃឹឃយាភា បុណ្ណក ឆ្កាតត្តំ;

ឌទំ សិតា ឃញ្ញាយកប្បឃិស្ន”តិ៍

១៣៍

េឃេកឍិេយ ឆ្កឃេឃា យត្ថា, [ឆ្កច្ឆាឃទ្ធា បុណ្ណេកា]

ឈត្តិឃាព្រាហ្ពណា េឌចតាត;

ឃញ្ញាយកប្បឃិសុ បុច្ឆ េលិេក, កច្ចិសុ េត ភកចា ឃញ្ញាបេឆ អប្បយត្តា;

អតារុំ[អតារុំ (ឃ្យា៍ ក៍)]ឌាតិច្ចា ឌេច្ចា យារិឃ, បុច្ឆាយិ តំ ភកចា ព្រួហិ េយតំ៍

េឃ េកឍិេយ ឆ្កឃេឃា យត្ថាតិ៍ េឃ េកឌីតិ...េប...៍

កច្ចិសុ េត ភកចា ឃញ្ញាបេឆ អប្បយត្តាតិ៍ កច្ចិស្នតិ ឃំឃយបុច្ឆា ចិយតិបុច្ឆា េទ្វេឡហកបុច្ឆា អេតកំឃបុច្ឆា – “ឲុចំ ត្ និេលា, ត ត្ និេលា, កិំ ត្ និេលា, កធំ ត្ និេលា”តិ – កច្ចិសុ៍ េតតិ ឃញ្ញាឃាឌកា ចុច្ចត្តិ៍ ភកចាតិ ការចាឈិចចត...េប... ឃច្ឆិកា បញ្ញាត្តិ, ឃឌិឌំ ភកចាតិ – កច្ចិសុ េត ភកចា៍ ឃញ្ញាបេឆ អប្បយត្តាតិ ឃេញ្ញាេឃច ចុច្ចតិ ឃញ្ញាបេឆា៍ ឃឆា អរិយេយេក្កា អរិយបេឆា េឌចយេក្កា េឌចបេឆា ព្រាហ្មយេក្កា ព្រាហ្មបេឆា, ឲចេយច ឃេញ្ញាេឃច ចុច្ចតិ ឃញ្ញាបេឆា៍ អប្បយត្តាតិ ឃញ្ញាបេឆ អប្បយត្តា ឃក្កច្ចការិេតា ឃាតច្ចការិេតា អដ្ឋិតការិេតា អេតាលីតចុត្តិេតា អតិក្ខិត្តច្ឆន្ទា អតិក្ខិត្តធុរា តច្ចរិតា តព្ពហុលា តក្កុរុកា តន្និន្នា តេប្បាណា តប្បព្ភារា តឌធិមុត្តា តឌធិបេតយ្យាតិ – េតបិ ឃញ្ញាបេឆ អប្បយត្តា៍ េយបិ ឃញ្ញា ឲុឃត្តិ កេចឃត្តិ បរិេយឃត្តិ ឌីចរបិណ្ឌបាតេឃនាឃនកិលានបច្ចយេភឃជ្ជបរិក្ខារំ អត្ថំ បារិត...េប... េឃយ្យាចឃឆបឌឹេបឃ្យំ ឃក្កច្ចការិេតា...េប... តឌធិបេតយ្យា, េតបិ ឃញ្ញាបេឆ អប្បយត្តា៍ េយបិ ឃញ្ញា អភិឃង្ខេរាត្តិ ឌីចរបិណ្ឌបាតេឃនាឃនកិលានបច្ចយេភឃជ្ជបរិក្ខារំ អត្ថំ បារិត...េប... េឃយ្យាចឃឆបឌឹេបឃ្យំ ឃក្កច្ចការិេតា...េប... តឌធិបេតយ្យា, េតបិ ឃញ្ញាបេឆ អប្បយត្តា៍ េយបិ ឃញ្ញា េឌត្តិ យឌត្តិ បរិច្ចឌត្តិ ឌីចរបិណ្ឌបាតេឃនាឃនកិលានបច្ចយេភឃជ្ជបរិក្ខារំ អត្ថំ បារិត...េប... េឃយ្យាចឃឆបឌឹេបឃ្យំ ឃក្កច្ចការិេតា ...េប... តឌធិបេតយ្យា, េតបិ ឃញ្ញាបេឆ អប្បយត្តាតិ – កច្ចិសុ េត ភកចា ឃញ្ញាបេឆ អប្បយត្តា៍

អតារុំ ជាតិញ្ច ជរញ្ច មារិសាតិ ជរាមរណំ អតរិំសុ ឧត្តរិំសុ បតរិំសុ សមតិក្កមិំសុ វីតិវត្តិំសុ។ មារិសាតិ បិយវចនំ គរុវចនំ សគារវសប្បតិស្សាធិវចនមេតំ មារិសាតិ – អតារុំ ជាតិញ្ច ជរញ្ច មារិស។

បុច្ឆាមិតំ ភគវា ព្រូហិ មេតន្តិ។ បុច្ឆាមិ តន្តិ បុច្ឆាមិ តំ យាចាមិ តំ អជ្ឈេសាមិ តំ បសាទេមិ តំ កថយស្សុ មេតិ – បុច្ឆាមិ តំ។ ភគវាតិ គារវាធិវចនំ...បេ... សច្ឆិកា បញ្ញត្តិ – យទិទំ ភគវាតិ។ ព្រូហិ មេតន្តិ ព្រូហិ អាចិក្ខាហិ ទេសេហិ បញ្ញបេហិ បដ្ឋបេហិ វិវរាហិ វិភជាហិ ឧត្តានីករោហិ បកាសេហីតិ – បុច្ឆាមិ តំ ភគវា ព្រូហិ មេតំ។ តេនាហ សោ ព្រាហ្មណោ –

“យេ កេចិមេ ឥសយោ មនុជា, [ឥច្ចាយស្មា បុណ្ណកោ]

ខត្តិយា ព្រាហ្មណា ទេវតានំ;

យញ្ញមកប្បយិំសុ បុថូធ លោកេ, កច្ចិំសុ តេ ភគវា យញ្ញបថេ អប្បមត្តា;

អតារុំ ជាតិញ្ច ជរញ្ច មារិស, បុច្ឆាមិ តំ ភគវា ព្រូហិ មេត”ន្តិ។

១៥.

អាសីសន្តិ[អាសីសន្តិ (ស្យា.)]ថោមយន្តិ, អភិជប្បន្តិ ជុហន្តិ; [បុណ្ណកាតិ ភគវា]

កាមាភិជប្បន្តិ បដិច្ច លាភំ, តេ យាជយោគា ភវរាគរត្តា;

នាតរិំសុ ជាតិជរន្តិ ព្រូមិ។

អាសីសន្តិ ថោមយន្តិ អភិជប្បន្តិ ជុហន្តីតិ។ អាសីសន្តីតិ រូបបដិលាភំ អាសីសន្តិ, សទ្ទបដិលាភំ អាសីសន្តិ, គន្ធបដិលាភំ អាសីសន្តិ, រសបដិលាភំ អាសីសន្តិ, ផោដ្ឋព្ពបដិលាភំ អាសីសន្តិ, បុត្តបដិលាភំ អាសីសន្តិ, ទារបដិលាភំ អាសីសន្តិ, ធនបដិលាភំ អាសីសន្តិ, យសបដិលាភំ អាសីសន្តិ, ឥស្សរិយបដិលាភំ អាសីសន្តិ, ខត្តិយមហាសាលកុលេ អត្តភាវបដិលាភំ អាសីសន្តិ, ព្រាហ្មណមហាសាលកុលេ...បេ...
គហបតិមហាសាលកុលេ អត្តភាវបដិលាភំ អាសីសន្តិ, ចាតុមហារាជិកេសុ ទេវេសុ...បេ... ព្រហ្មកាយិកេសុ ទេវេសុ អត្តភាវបដិលាភំ អាសីសន្តិ ឥច្ឆន្តិ សាទិយន្តិ បត្ថយន្តិ បិហយន្តីតិ – អាសីសន្តិ។

ថោមយន្តីតិ យញ្ញំ វា ថោមេន្តិ ផលំ វា ថោមេន្តិ ទក្ខិណេយ្យេ វា ថោមេន្តិ។ កថំ យញ្ញំ ថោមេន្តិ? សុចិំ ទិន្នំ [មនាបំ ទិន្នំ (ស្យា॰)], បណីតំ ទិន្នំ, កាលេន ទិន្នំ, កប្បិយំ ទិន្នំ, វិចេយ្យ ទិន្នំ, អនវជ្ជំ ទិន្នំ, អភិណ្ហំ ទិន្នំ ទទំ ចិត្តំ បសាទិតន្តិ – ថោមេន្តិ កិត្តេន្តិ វណ្ណេន្តិ បសំសន្តិ។ ឯវំ យញ្ញំ ថោមេន្តិ។

កថំ ផលំ ថោមេន្តិ? ឥតោ និទានំ រូបបដិលាភោ ភវិស្សតិ...បេ... មហទ្ធនិកេសុ កុលេសុ អត្តភាវបដិលាភោ ភវិស្សតីតិ – ថោមេន្តិ កិត្តេន្តិ វណ្ណេន្តិ បសំសន្តិ។ ឯវំ ផលំ ថោមេន្តិ។

កថំ ទក្ខិណេយ្យេ ថោមេន្តិ? ទក្ខិណេយ្យា ជាតិសម្បន្នា គោត្តសម្បន្នា អជ្ឈាយកា មន្តធរា តិណ្ណំ វេទានំ បារគូ សនិឃណ្ឌុកេដុភានំ សាក្ខរប្បភេទានំ ឥតិហាសបញ្ចមានំ បទកា វេយ្យាករណា លោកាយតមហាបុរិសលក្ខណេសុ អនវយាតិ, វីតរាគា វា រាគវិនយាយ វា បដិបន្នា, វីតទោសា វា ទោសវិនយាយ វា បដិបន្នា, វីតមោហា វា មោហវិនយាយ វា បដិបន្នា, សទ្ធាសម្បន្នា សីលសម្បន្នា សមាធិសម្បន្នា បញ្ញាសម្បន្នា វិមុត្តិសម្បន្នា វិមុត្តិញាណទស្សនសម្បន្នាតិ – ថោមេន្តិ កិត្តេន្តិ វណ្ណេន្តិ បសំសន្តិ។ ឯវំ ទក្ខិណេយ្យេ ថោមេន្តីតិ – អាសីសន្តិ ថោមយន្តិ។

អភិជប្បន្តីតិ រូបបដិលាភំ អភិជប្បន្តិ, សទ្ទបដិលាភំ អភិជប្បន្តិ, គន្ធបដិលាភំ អភិជប្បន្តិ, រសបដិលាភំ អភិជប្បន្តិ...បេ... មហទ្ធនិកេសុ កុលេសុ អត្តភាវបដិលាភំ អភិជប្បន្តីតិ – អាសីសន្តិ ថោមយន្តិ អភិជប្បន្តិ។ ជុហន្តីតិ ជុហន្តិ ទេន្តិ យជន្តិ បរិច្ចជន្តិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ អន្នំ បានំ វត្ថំ យានំ មាលាគន្ធវិលេបនំ សេយ្យាវសថបទីបេយ្យំ ទេន្តិ យជន្តិ បរិច្ចជន្តីតិ – អាសីសន្តិ ថោមយន្តិ អភិជប្បន្តិ ជុហន្តិ បុណ្ណកាតិ ភគវា។

កាមាភិជប្បន្តិ បដិច្ច លាភន្តិ រូបបដិលាភំ បដិច្ច កាមេ អភិជប្បន្តិ, សទ្ទបដិលាភំ បដិច្ច កាមេ អភិជប្បន្តិ...បេ... មហទ្ធនិកេសុ កុលេសុ អត្តភាវបដិលាភំ បដិច្ច កាមេ អភិជប្បន្តីតិ – កាមាភិជប្បន្តិ បដិច្ច លាភំ។

តេ យាជយោគា ភវរាគរត្តា នាតរិំសុ ជាតិជរន្តិ ព្រូមីតិ តេតិ យញ្ញយាជកា វុច្ចន្តិ, យាជយោគាតិ យាជយោគេសុ យុត្តា បយុត្តា អាយុត្តា សមាយុត្តា តច្ចរិតា តព្ពហុលា តគ្គរុកា តន្និន្នា តប្បោណា តប្បព្ភារា តទធិមុត្តា តទធិបតេយ្យាតិ – តេ យាជយោគា, ភវរាគរត្តាតិ ភវរាគោ វុច្ចតិ យោ ភវេសុ ភវច្ឆន្ទោ ភវរាគោ ភវនន្ទី ភវតណ្ហា ភវសិនេហោ ភវបរិឡាហោ ភវមុច្ឆា ភវជ្ឈោសានំ។ ភវរាគេន ភវេសុ រត្តា គិទ្ធា គធិតា មុច្ឆិតា អជ្ឈោសន្នា លគ្គា លគ្គិតា បលិពុទ្ធាតិ – តេ យាជយោគា ភវរាគរត្តា។

នាតរិំសុ ជាតិជរន្តិ ព្រូមីតិ តេ យាជយោគា ភវរាគរត្តា ជាតិជរាមរណំ នាតរិំសុ ន ឧត្តរិំសុ ន បតរិំសុ ន សមតិក្កមិំសុ ន វីតិវត្តិំសុ, ជាតិជរាមរណា អនិក្ខន្តា អនិស្សដា អនតិក្កន្តា អសមតិក្កន្តា អវីតិវត្តា អន្តោជាតិជរាមរណេ បរិវត្តន្តិ អន្តោសំសារបថេ បរិវត្តន្តិ។ ជាតិយា អនុគតា ជរាយ អនុសដា ព្យាធិនា អភិភូតា មរណេន អព្ភាហតា អតាណា អលេណា អសរណា អសរណីភូតាតិ; ព្រូមិ

អាចិក្ខាមិ ទេសេមិ បញ្ញាបេមិ បដ្ឋបេមិ វិវរាមិ វិភជាមិ ឧត្តានីករោមិ បកាសេមីតិ – តេ យាជយោគា ភវរាគរត្តា នាតរិំសុ ជាតិជរន្តិ ព្រូមិ។ តេនាហ ភគវា –

“អាសីសន្តិ ថោមយន្តិ, អភិជប្បន្តិ ជុហន្តិ; [បុណ្ណកាតិ ភគវា]

កាមាភិជប្បន្តិ បដិច្ច លាភំ, តេ យាជយោគា ភវរាគរត្តា;

នាតរិំសុ ជាតិជរន្តិ ព្រូមី”តិ។

១៩។

តេ ចេ នាតរិំសុ យាជយោគា, [ឥច្ចាយស្មា បុណ្ណកោ]

យញ្ញេហិ ជាតិញ្ច ជរញ្ច មារិស;

អថ កោ ចរហិ ទេវមនុស្សលោកេ, អតារិ ជាតិញ្ច ជរញ្ច មារិស;

បុច្ឆាមិ តំ ភគវា ព្រូហិ មេតំ។

តេ ចេ នាតរិំសុ យាជយោគាតិ តេ យញ្ញយាជកា យាជយោគា ភវរាគរត្តា ជាតិជរាមរណំ នាតរិំសុ ន ឧត្តរិំសុ ន បតរិំសុ ន សមតិក្កមិំសុ ន វីតិវត្តិំសុ, ជាតិជរាមរណា អនិក្ខន្តា អនិស្សដា អនតិក្កន្តា អសមតិក្កន្តា អវីតិវត្តា អន្តោជាតិជរាមរណេ បរិវត្តន្តិ អន្តោសំសារបថេ បរិវត្តន្តិ។ ជាតិយា អនុគតា ជរាយ អនុសដា ព្យាធិនា អភិភូតា មរណេន អព្ភាហតា អតាណា អលេណា អសរណា អសរណីភូតាតិ – តេ ចេ នាតរិំសុ យាជយោគា។

ឥច្ចាយស្មាបុណ្ណកោតិ។ ឥច្ចាតិ បទសន្ធិ…បេ… អាយស្មា បុណ្ណកោ។

យញ្ញេហិជាតិញ្ច ជរញ្ច មារិសាតិ។ យញ្ញេហីតិ យញ្ញេហិ យជនេហិ យញ្ញេហិ វិវិធេហិ យញ្ញេហិ បុថូហិ។ មារិសាតិ បិយវចនំ គរុវចនំ សគារវសប្បតិស្សាធិវចនមេតំ មារិសាតិ – យញ្ញេហិ ជាតិញ្ច ជរញ្ច មារិស។

ອຖ ເກາ ຈຣຫິ ເທວມນຸສ຺ສເລາເກ, ອຕາຣິ ຊາຕິຎ຺ຈ ຊຣຎ຺ຈ ມາຣິສາຕິ ອຖ ເກາ ເອເສາ ສເທວເກ ເລາເກ ສມາຣເກ ສພ຺ຣຫ຺ມເກ ສສ຺ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓິຍາ ປຊາຍ ສເທວມນຸສ຺ສາຍ ຊາຕິຊຣາມຣຓໍ ອຕຣິ ອຸຕ຺ຕຣິ ປຕຣິ ສມຕິກ຺ກມິ ວີຕິວຕ຺ຕຍິ [ວີຕິວຕ຺ຕິ (ກ.)]. ມາຣິສາຕິ ປິຍວຈນໍ ຄຣຸວຈນໍ ສຄາຣວສປ຺ປຕິສ຺ສາຘິວຈນເມຕໍ ມາຣິສາຕິ – ອຖ ເກາ ຈຣຫິ ເທວມນຸສ຺ສເລາເກ, ອຕາຣິ ຊາຕິຎ຺ຈ ຊຣຎ຺ຈ ມາຣິສ.

ປຸຈ຺ຉາມິ ຕໍ ພຄວາ ພ຺ຣູຫິ ເມຕນ຺ຕິ. ປຸຈ຺ຉາມິ ຕນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉາມິ ຕໍ ຍາຈາມິ ຕໍ ອຊ຺ເຌສາມິ ຕໍ ປສາເທມິ ຕໍ ກຖຍສ຺ສຸ ເມຕນ຺ຕິ – ປຸຈ຺ຉາມິ ຕໍ. ພຄວາຕິ ຄາຣວາຘິວຈນໍ...ເປ... ສຈ຺ຉິກາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິ – ພຄວາຕິ. ພ຺ຣູຫິ ເມຕນ຺ຕິ ພ຺ຣູຫິ ອາຈິກ຺ຂາຫິ ເທເສຫິ ປຎ຺ຎເປຫິ ປຏ຺ຐເປຫິ ວິວຣາຫິ ວິຠຊາຫິ ອຸຕ຺ຕານີກເຣາຫິ ປກາເສຫີຕິ – ປຸຈ຺ຉາມິ ຕໍ ພຄວາ ພ຺ຣູຫິ ເມຕໍ. ເຕນາຫ ເສາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓາ –

“ເຕ ເຈ ນາຕຣິໍສຸ ຍາຊເຍາຄາ, [ອິຈ຺ຈາຍສ຺ມາ ປຸຓ຺ຓເກາ]

ຍເຎ຺ຎຫິ ຊາຕິຎ຺ຈ ຊຣຎ຺ຈ ມາຣິສ;

ອຖ ເກາ ຈຣຫິ ເທວມນຸສ຺ສເລາເກ, ອຕາຣິ ຊາຕິຎ຺ຈ ຊຣຎ຺ຈ ມາຣິສ;

ປຸຈ຺ຉາມິ ຕໍ ພຄວາ ພ຺ຣູຫິ ເມຕ”ນ຺ຕິ.

໑໔.

ສງ຺ຂາຍ ເລາກສ຺ມິ[ເລາກສ຺ມິໍ (ສ຺ຍາ. ກ.)]ປເຣາປຣານິ, [ປຸຓ຺ຓກາຕິ ພຄວາ]

ຍສ຺ສິຎ຺ຊິຕໍ ນຕ຺ຖິ ກຸຫິຎ຺ຈິ ເລາເກ;

ສນ຺ເຕາ ວິຘູເມາ ອນີເຄາ ນິຣາເສາ, ອຕາຣິ ເສາ ຊາຕິຊຣນ຺ຕິ ພ຺ຣູມິ.

ສງ຺ຂາຍ ເລາກສ຺ມິ ປເຣາປຣານີຕິ ສງ຺ຂາ ວຸຈ຺ຈຕິ ຎາຓໍ ຍາ ປຎ຺ຎາ ປຊານນາ...ເປ... ອເມາເຫາ ຘມ຺ມວິຈເຍາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ. ປເຣາປຣານີຕິ ໂອຣໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ສກຕ຺ຕຠາເວາ, ປຣໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ປຣຕ຺ຕຠາເວາ; ໂອຣໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ສກຣູປເວທນາສຎ຺ຎາສງ຺ຂາຣວິຎ຺ຎາຓໍ, ປຣໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ປຣຣູປເວທນາສຎ຺ຎາສງ຺ຂາຣວິຎ຺ຎາຓໍ ; ໂອຣໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຉ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິການິ ອາຍຕນານິ, ປຣໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຉ ພາຫິຣານິ ອາຍຕນານິ. ໂອຣໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ມນຸສ຺ສເລາເກາ, ປຣໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ເທວເລາເກາ; ໂອຣໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ກາມຘາຕຸ, ປຣໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຣູປຘາຕຸ ອຣູປຘາຕຸ; ໂອຣໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ກາມຘາຕຸ ຣູປຘາຕຸ, ປຣໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ອຣູປຘາຕຸ. ສງ຺ຂາຍ ເລາກສ຺ມິ ປເຣາປຣານີຕິ ປເຣາປຣານິ ອນິຈ຺ຈເຕາ ສງ຺ຂາຍ ທຸກ຺ຂເຕາ ເຣາຄເຕາ ຄຓ຺ຑເຕາ...ເປ... ນິສ຺ສຣຓເຕາ

សង្ខាយ ជានិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វាតិ – សង្ខាយ លោកស្មិ បរោវរានិ. បុណ្ណកាតិ ភគវាតិ. បុណ្ណកាតិ ភគវា តំ ព្រាហ្មណំ នាមេន អាលបតិ. ភគវាតិ គារវាធិវចនមេតំ...បេ... យទិទំ ភគវាតិ – បុណ្ណកាតិ ភគវា.

យស្សិញ្ជិតំ នត្ថិ កុហិញ្ចិ លោកេតិ. យស្សាតិ អរហតោ ខីណាសវស្ស. ឥញ្ជិតន្តិ តណ្ហិញ្ជិតំ ទិដ្ឋិញ្ជិតំ មានិញ្ជិតំ កិលេសិញ្ជិតំ កាមិញ្ជិតំ. យស្សិមេ ឥញ្ជិតា នត្ថិ ន សន្តិ ន សំវិជ្ជន្តិ នុបលព្ភន្តិ, បហីនា សមុច្ឆិន្នា វូបសន្តា បដិប្បស្សទ្ធា អភព្ពុប្បត្តិកា ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍា. កុហិញ្ចីតិ កុហិញ្ចិ កិម្ហិចិ កត្ថចិ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា អជ្ឈត្តពហិទ្ធា វា. លោកេតិ អបាយលោកេ...បេ... អាយតនលោកេតិ – យស្សិញ្ជិតំ នត្ថិ កុហិញ្ចិ លោកេ.

សន្តោ វិធូមោ អនីឃោ និរាសោ, អថាតិ សោ ជាតិជរន្តិ ព្រូមីតិ. សន្តោតិ រាគស្ស សន្តត្តា សន្តោ, ទោសស្ស...បេ... មោហស្ស... កោធស្ស... ឧបនាហស្ស... មក្ខស្ស... សព្វាកុសលាភិសង្ខារានំ សន្តត្តា សមិតត្តា វូបសមិតត្តា វិជ្ឈាតត្តា [និជ្ឈាតត្តា (ក.) មហានិ. ១៥] និព្ពុតត្តា វិគតត្តា បដិប្បស្សទ្ធត្តា សន្តោ ឧបសន្តោ វូបសន្តោ និព្ពុតោ បដិប្បស្សទ្ធោតិ – សន្តោ. វិធូមោតិ កាយទុច្ចរិតំ វិធូមិតំ វិធមិតំ សោសិតំ វិសោសិតំ ព្យន្តីកតំ [ព្យន្តិកតំ (ក.)], វចីទុច្ចរិតំ...បេ... មនោទុច្ចរិតំ វិធូមិតំ វិធមិតំ សោសិតំ វិសោសិតំ ព្យន្តីកតំ, រាគោ... ទោសោ... មោហោ វិធូមិតោ វិធមិតោ សោសិតោ វិសោសិតោ ព្យន្តីកតោ, កោធោ... ឧបនាហោ... មក្ខោ... បឡាសោ... ឥស្សា... មច្ឆរិយំ... មាយា... សាឋេយ្យំ... ថម្ភោ... សារម្ភោ... មានោ... អតិមានោ... មទោ... បមាទោ... សព្វេ កិលេសា សព្វេ ទុច្ចរិតា សព្វេ ទរថា សព្វេ បរិឡាហា សព្វេ សន្តាបា សព្វាកុសលាភិសង្ខារា វិធូមិតា វិធមិតា សោសិតា វិសោសិតា ព្យន្តីកតា. អថ វា, កោធោ វុច្ចតិ ធូមោ –

មានោ ហិ តេ ព្រាហ្មណ ខារិភារោ, កោធោ ធូមោ ភស្មនិ [ភស្មិ (ស្យា.)] មោសវជ្ជំ;

ជិវ្ហា សុជា ហទយំ [ហទយស្ស (ស្យា.)] ជោតិដ្ឋានំ, អត្តា សុទន្តោ បុរិសស្ស ជោតិ.

អបិ ច, ទសហាការេហិ កោធោ ជាយតិ – អនត្ថំ មេ អចរីតិ កោធោ ជាយតិ, អនត្ថំ មេ ចរតីតិ កោធោ ជាយតិ, អនត្ថំ មេ ចរិស្សតីតិ កោធោ ជាយតិ, បិយស្ស មេ មនាបស្ស អនត្ថំ អចរិ, អនត្ថំ ចរតិ, អនត្ថំ ចរិស្សតីតិ កោធោ ជាយតិ, អប្បិយស្ស មេ អមនាបស្ស អត្ថំ អចរិ, អត្ថំ ចរតិ, អត្ថំ ចរិស្សតីតិ កោធោ ជាយតិ, អដ្ឋានេ វា បន កោធោ ជាយតិ. យោ ឯវរូបោ ចិត្តស្ស អាឃាតោ បដិឃាតោ បដិឃំ បដិវិរោធោ កោបោ បកោបោ សម្បកោបោ ទោសោ បទោសោ សម្បទោសោ ចិត្តស្ស ព្យាបត្តិ មនោបទោសោ កោធោ កុជ្ឈនា កុជ្ឈិតត្តំ ទោសោ ទុស្សនា ទុស្សិតត្តំ ព្យាបត្តិ ព្យាបជ្ជនា ព្យាបជ្ជិតត្តំ វិរោធោ បដិវិរោធោ ចណ្ឌិក្កំ អសុរោបោ [អស្សុរោបោ (ស្យា.)] អនត្តមនតា ចិត្តស្ស – អយំ វុច្ចតិ កោធោ.

អបិ ច, កោធស្ស អធិមត្តបរិត្តតា វេទិតព្វា. អត្ថិ កញ្ចិ [កិញ្ចិ (ក.) មហានិ. ៥៦] កាលំ កោធោ ចិត្តាវិលករណមត្តោ ហោតិ, ន ច

តាវ មុខកុលានវិកុលានោ ហោតិ; អត្ថិ កញ្ចិ កាលំ កោធោ មុខកុលានវិកុលានមត្តោ ហោតិ, ន ច តាវ ហនុសញ្ចោបនោ ហោតិ; អត្ថិ កញ្ចិ កាលំ កោធោ ហនុសញ្ចោបនមត្តោ ហោតិ, ន ច តាវ ផរុសវាចំ និច្ឆារណោ [ផរុសវាចនិច្ឆារណោ (ស្យា.)] ហោតិ; អត្ថិ កញ្ចិ កាលំ កោធោ ផរុសវាចំ និច្ឆារណមត្តោ ហោតិ, ន ច តាវ ទិសាវិទិសានុវិលោកនោ ហោតិ; អត្ថិ កញ្ចិ កាលំ កោធោ ទិសាវិទិសានុវិលោកនមត្តោ ហោតិ, ន ច តាវ ទណ្ឌសត្ថបរាមសនោ ហោតិ; អត្ថិ កញ្ចិ កាលំ កោធោ ទណ្ឌសត្ថបរាមសនមត្តោ ហោតិ, ន ច តាវ ទណ្ឌសត្ថអព្ភុក្កិរណោ ហោតិ; អត្ថិ កញ្ចិ កាលំ កោធោ ទណ្ឌសត្ថអព្ភុក្កិរណមត្តោ ហោតិ, ន ច តាវ ទណ្ឌសត្ថអភិនិបាតនោ ហោតិ; អត្ថិ កញ្ចិ កាលំ កោធោ ទណ្ឌសត្ថអភិនិបាតនមត្តោ ហោតិ, ន ច តាវ ឆិន្នវិច្ឆិន្នករណោ ហោតិ; អត្ថិ កញ្ចិ កាលំ កោធោ ឆិន្នវិច្ឆិន្នករណមត្តោ ហោតិ, ន ច តាវ សម្ភញ្ជនបលិភញ្ជនោ ហោតិ; អត្ថិ កញ្ចិ កាលំ កោធោ សម្ភញ្ជនបលិភញ្ជនមត្តោ ហោតិ, ន ច តាវ អង្គមង្គអបកឌ្ឍនោ ហោតិ; អត្ថិ កញ្ចិ កាលំ កោធោ អង្គមង្គអបកឌ្ឍនមត្តោ ហោតិ, ន ច តាវ ជីវិតាវោរោបនោ [ជីវិតបនាសនោ (ស្យា.) ឯវមុបរិបិ.] ហោតិ; អត្ថិ កញ្ចិ កាលំ កោធោ ជីវិតាវោរោបនមត្តោ ហោតិ, ន ច តាវ សព្វចាគបរិច្ចាគាយ សណ្ឋិតោ ហោតិ. យតោ កោធោ បរំ បុគ្គលំ ឃាតេត្វា អត្តានំ ឃាតេតិ, ឯត្តាវតា កោធោ បរមុស្សទគតោ បរមវេបុល្លបត្តោ ហោតិ. យស្ស សោ ហោតិ កោធោ បហីនោ សមុច្ឆិន្នោ វូបសន្តោ បដិប្បស្សទ្ធោ អភព្ពុប្បត្តិកោ ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍោ, សោ វុច្ចតិ – វិធូមោ.

កោធស្ស បហីនត្តា វិធូមោ, កោធវត្ថុស្ស បរិញ្ញាតត្តា វិធូមោ, កោធហេតុស្ស បរិញ្ញាតត្តា វិធូមោ, កោធហេតុស្ស ឧបច្ឆិន្នត្តា វិធូមោ. អនីឃោតិ រាគោ នីឃោ, ទោសោ នីឃោ, មោហោ នីឃោ, កោធោ នីឃោ, ឧបនាហោ នីឃោ...បេ... សព្វាកុសលាភិសង្ខារា នីឃា. យស្សេតេ នីឃា បហីនា សមុច្ឆិន្នា វូបសន្តា បដិប្បស្សទ្ធា អភព្ពុប្បត្តិកា ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍា, សោ វុច្ចតិ អនីឃោ.

និរាសោតិ អាសា វុច្ចតិ តណ្ហា. យោ រាគោ សារាគោ...បេ... អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ. យស្សេសា អាសា តណ្ហា បហីនា សមុច្ឆិន្នា វូបសន្តា បដិប្បស្សទ្ធា អភព្ពុប្បត្តិកា ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍា, សោ វុច្ចតិ និរាសោ. ជាតីតិ យា តេសំ តេសំ សត្តានំ តម្ហិ តម្ហិ សត្តនិកាយេ ជាតិ សញ្ជាតិ ឱក្កន្តិ អភិនិព្វត្តិ ខន្ធានំ បាតុភាវោ អាយតនានំ បដិលាភោ. ជរាតិ យា តេសំ តេសំ សត្តានំ តម្ហិ តម្ហិ សត្តនិកាយេ ជរា ជីរណតា ខណ្ឌិច្ចំ បាលិច្ចំ វលិត្តចតា អាយុនោ សំហានិ ឥន្ទ្រិយានំ បរិបាកោ. សន្តោ វិធូមោ អនីឃោ និរាសោ, អតារិ សោ ជាតិជរន្តិ ព្រូមីតិ យោ សន្តោ ច វិធូមោ ច អនីឃោ ច និរាសោ ច, សោ ជាតិជរាមរណំ អតរិ ឧត្តរិ បតរិ សមតិក្កមិ វីតិវត្តយីតិ – សន្តោ វិធូមោ អនីឃោ និរាសោ, អតារិ សោ ជាតិជរន្តិ ព្រូមិ. តេនាហ ភគវា –

“សង្ខាយ លោកស្មិ បរោវរានិ, [បុណ្ណកាតិ ភគវា]

យស្សិញ្ជិតំ នត្ថិ កុហិញ្ចិ លោកេ;

ສເນ຺ຕາ ວິເຘູມາ ອນີເຆາ ນິຣາເສາ, ອຕາຣິ ເສາ ຊາຕິຊຣນ຺ຕິ ພ຺ຣູມີ”ຕິ.

ສຫຄາຖາປຣິເຍາສານາ…ເປ… ປຎ຺ຊລິເກາ ຠຄວນ຺ຕໍ ນມສ຺ສມາເນາ ນິສິເນ຺ນາ ເຫາຕິ – “ສຕ຺ຖາ ເມ ຠເນ຺ຕ ຠຄວາ, ສາວເກາຫມສ຺ມີ”ຕິ.

ປຸຓ຺ຓກມາຓວປຸຈ຺ຉານິເທ຺ທເສາ ຕຕິເຍາ.

໔. ເມຕ຺ຕຄູມາຓວປຸຈ຺ຉານິເທ຺ທເສາ

໑໙.

ປຸຈ຺ຉາມິຕໍ ຠຄວາ ພ຺ຣູຫິ ເມຕໍ, [ອິຈ຺ຈາຍສ຺ມາ ເມຕ຺ຕຄູ]

ມຎ຺ຎາມິ ຕໍ ເວທຄຸ ຠາວິຕຕ຺ຕໍ;

ກຸເຕາ ນຸ ທຸກ຺ຂາ ສມຸທາຄຕາ ອິເມ, ເຍ ເກຈິ ເລາກສ຺ມິມເນກຣູປາ.

ປຸຈ຺ຉາມິຕໍ ຠຄວາ ພ຺ຣູຫິ ເມຕນ຺ຕິ. ປຸຈ຺ຉາມີຕິ ຕິເສ຺ສາ ປຸຈ຺ຉາ – ອທິຏ຺ຐເຊາຕນາ ປຸຈ຺ຉາ, ທິຏ຺ຐສໍສນ຺ທນາ ປຸຈ຺ຉາ, ວິມຕິເຈ຺ຉທນາ ປຸຈ຺ຉາ. ກຕມາ ອທິຏ຺ຐເຊາຕນາ ປຸຈ຺ຉາ? ປກຕິຍາ ລກ຺ຂຓໍ ອຎ຺ຎາຕໍ ເຫາຕິ ອທິຏ຺ຐໍ ອຕຸລິຕໍ ອຕີຣິຕໍ ອວິຠູຕໍ ອວິຠາວິຕໍ. ຕສ຺ສ ຎາຓາຍ ທສ຺ສນາຍ ຕຸລນາຍ ຕີຣຓາຍ ວິຠູຕຕ຺ຖາຍ ວິຠາວນຕ຺ຖາຍ ປຎ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉຕິ – ອຍໍ ອທິຏ຺ຐເຊາຕນາ ປຸຈ຺ຉາ.

ກຕມາ ທິຏ຺ຐສໍສນ຺ທນາ ປຸຈ຺ຉາ? ປກຕິຍາ ລກ຺ຂຓໍ ຎາຕໍ ເຫາຕິ ທິຏ຺ຐໍ ຕຸລິຕໍ ຕີຣິຕໍ ວິຠູຕໍ ວິຠາວິຕໍ. ອເຎ຺ຎຫິ ປຓ຺ຑິເຕຫິ ສທ຺ຘິໍ ສໍສນ຺ທນຕ຺ຖາຍ ປຎ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉຕິ – ອຍໍ ທິຏ຺ຐສໍສນ຺ທນາ ປຸຈ຺ຉາ.

ກຕມາ ວິມຕິເຈ຺ຉທນາ ປຸຈ຺ຉາ? ປກຕິຍາ ສໍສຍປກ຺ຂເນ຺ຕາ ເຫາຕິ ວິມຕິປກ຺ຂເນ຺ຕາ ເທ຺ວຬ຺ຫກຊາເຕາ – “ເອວໍ ນຸ ເຂາ, ນ ນຸ ເຂາ, ກິໍ ນຸ ເຂາ, ກຖໍ ນຸ ເຂາ”ຕິ? ເສາ ວິມຕິເຈ຺ຉທນຕ຺ຖາຍ ປຎ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉຕິ – ອຍໍ ວິມຕິເຈ຺ຉທນາ ປຸຈ຺ຉາ. ອິມາ ຕິເສ຺ສາ ປຸຈ຺ຉາ.

ອປຣາປິ ຕິເສ຺ສາ ປຸຈ຺ຉາ – ມນຸສ຺ສປຸຈ຺ຉາ, ອມນຸສ຺ສປຸຈ຺ຉາ, ນິມ຺ມິຕປຸຈ຺ຉາ. ກຕມາ ມນຸສ຺ສປຸຈ຺ຉາ? ມນຸສ຺ສາ ພຸທ຺ຘໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຎ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຠິກ຺ຂູ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຠິກ຺ຂຸນິເຍາ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອຸປາສກາ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອຸປາສິກາເຍາ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຣາຊາເນາ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ ຂຕ຺ຕິຍາ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເວສ຺ສາ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ,

ᩈᩩᨴ᩠ᨴᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨣᩉᨭ᩠ᨮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ – ᩋᨿᩴ ᨾᨶᩩᩔᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ᪨

ᨠᨲᨾᩣ ᩋᨾᨶᩩᩔᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ? ᩋᨾᨶᩩᩔᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨬ᩠ᩉᩴ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩣᨣᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩩᨷᨱ᩠ᨱᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨿᨠ᩠ᨡᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᩈᩩᩁᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨣᨶ᩠ᨵᨻ᩠ᨻᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣᨶᩮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᩍᨶ᩠ᨴᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨴᩮᩅᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ – ᩋᨿᩴ ᩋᨾᨶᩩᩔᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ᪨

ᨠᨲᨾᩣ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ? ᨽᨣᩅᩣ ᩁᩪᨷᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨶᩣᨲᩥ ᨾᨶᩮᩣᨾᨿᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨷᨧ᩠ᨧᨦ᩠ᨣᩥᩴ ᩋᩉᩦᨶᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨬ᩠ᩉᩴ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᨽᨣᩅᩣ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ᪨ ᩍᨾᩣ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ᪨

ᩋᨷᩁᩣᨷᩥ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ – ᩋᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ, ᨷᩁᨲ᩠ᨳᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ, ᩏᨽᨿᨲ᩠ᨳᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ...ᨷᩮ... ᩋᨷᩁᩣᨷᩥ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ – ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᨲ᩠ᨳᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ, ᩈᨾ᩠ᨷᩁᩣᨿᩥᨠᨲ᩠ᨳᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ , ᨷᩁᨾᨲ᩠ᨳᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ... ᩋᨷᩁᩣᨷᩥ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ – ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩᨲ᩠ᨳᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ, ᨶᩥᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᨲ᩠ᨳᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ, ᩅᩮᩣᨴᩣᨶᨲ᩠ᨳᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ... ᩋᨷᩁᩣᨷᩥ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ – ᩋᨲᩦᨲᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ, ᩋᨶᩣᨣᨲᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ, ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ... ᩋᨷᩁᩣᨷᩥ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ – ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ, ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ, ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ... ᩋᨷᩁᩣᨷᩥ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ – ᨠᩩᩈᩃᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ, ᩋᨠᩩᩈᩃᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ, ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ... ᩋᨷᩁᩣᨷᩥ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ – ᨡᨶ᩠ᨵᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ, ᨵᩣᨲᩩᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ ᩋᩣᨿᨲᨶᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ... ᩋᨷᩁᩣᨷᩥ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ – ᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ, ᩈᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨵᩣᨶᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ, ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨷᩣᨴᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ... ᩋᨷᩁᩣᨷᩥ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ – ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ, ᨻᩃᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ, ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ... ᩋᨷᩁᩣᨷᩥ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ – ᨾᨣ᩠ᨣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ, ᨹᩃᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ...᪨

ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ ᨲᩴ ᨿᩣᨧᩣᨾᩥ ᨲᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩈᩣᨾᩥ ᨲᩴ ᨷᩈᩣᨴᩮᨾᩥ ᨲᩴ "ᨠᨳᨿᩔᩩ ᨾᩮ"ᨲᩥ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ ᨲᩴ᪨ ᨽᨣᩅᩣᨲᩥ ᨣᩣᩁᩅᩣᨵᩥᩅᨧᨶᨾᩮᨲᩴ...ᨷᩮ... ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ – ᨿᨴᩥᨴᩴ ᨽᨣᩅᩣᨲᩥ᪨ ᨻᩕᩪᩉᩥ ᨾᩮᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨻᩕᩪᩉᩥ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩣᩉᩥ ᨴᩮᩈᩮᩉᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᩉᩥ ᨷᨭ᩠ᨮᨷᩮᩉᩥ ᩅᩥᩅᩁᩣᩉᩥ ᩅᩥᨽᨩᩣᩉᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦᨠᩁᩮᩣᩉᩥ ᨷᨠᩣᩈᩮᩉᩦᨲᩥ – ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ ᨲᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᨻᩕᩪᩉᩥ ᨾᩮᨲᩴ᪨

ᩍᨧ᩠ᨧᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᨣᩪᨲᩥ ᩍᨧ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᨷᨴᩈᨶ᩠ᨵᩥ...ᨷᩮ... ᩍᨧ᩠ᨧᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᨣᩪ᪨

ᨾᨬ᩠ᨬᩣᨾᩥ ᨲᩴ ᩅᩮᨴᨣᩩᩴ ᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩅᩮᨴᨣᩪᨲᩥ ᨲᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩣᨾᩥ, ᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨲᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩣᨾᩥ, ᩑᩅᩴ ᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᩑᩅᩴ ᩋᩣᨩᩣᨶᩣᨾᩥ ᩑᩅᩴ ᨷᨭᩥᨩᩣᨶᩣᨾᩥ ᩑᩅᩴ ᨷᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᩣᨾᩥ᪨ ᩅᩮᨴᨣᩪ ᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨠᨳᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩅᩮᨴᨣᩪ? ᩅᩮᨴᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩈᩩ ᨬᩣᨱᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨻᩃᩴ...ᨷᩮ... ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨧᨿᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩮᩣ ᩅᩦᨾᩴᩈᩣ ᩅᩥᨷᩔᨶᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᩉᩥ ᩅᩮᨴᩮᩉᩥ ᨩᩣᨲᩥᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩔ ᩋᨶ᩠ᨲᨣᨲᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥᨣᨲᩮᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᨣᨲᩮᩣ ᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩮᩣᩈᩣᨶᨣᨲᩮᩣ ᩅᩮᩣᩈᩣᨶᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩣᨱᨣᨲᩮᩣ ᨲᩣᨱᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩃᩮᨱᨣᨲᩮᩣ ᩃᩮᨱᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩁᨱᨣᨲᩮᩣ ᩈᩁᨱᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨽᨿᨣᨲᩮᩣ ᩋᨽᨿᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨧ᩠ᨧᩩᨲᨣᨲᩮᩣ ᩋᨧ᩠ᨧᩩᨲᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨾᨲᨣᨲᩮᩣ ᩋᨾᨲᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨣᨲᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩅᩮᨴᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᨣᩪ; ᩅᩮᨴᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᨣᩪ; ᩈᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩅᩥᨴᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩮᨴᨣᩪ; ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᩥᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩣ ᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩦᩃᨻ᩠ᨻᨲᨷᩁᩣᨾᩣᩈᩮᩣ ᩅᩥᨴᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᨾᩮᩣᩉᩮᩣ ᨾᩣᨶᩮᩣ ᩅᩥᨴᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᩥᨴᩥᨲᩣᩔ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩣᨷᨠᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᩴᨠᩥᩃᩮᩈᩥᨠᩣ ᨷᩮᩣᨶᩮᩣᨽᩅᩥᨠᩣ ᩈᨴᩁᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩅᩥᨷᩣᨠᩣ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᨩᩣᨲᩥᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩥᨿᩣ᪨

ចេងាតិ ចិចេឃ្យ កេចលិតិ, [សកិឃាតិ ករចា]

សយណាតំ ឃាតឹឆត្តិ [ឃាតិ បត្តិ (ឈ្យា៓), ឃាតិ អត្តិ (ក៓) ស្យ៓ តិ៓ ឪ៦៣] ឲ្រាហូណាតំ;

សគ្គាចេឆតាស្យ ចឹតទាកោ;

សគ្គាំ ចេឆយតិក្ខ ចេឆក្ស សោតិ៓

៦ចំ ករចា ចេឆក្ស៓

៣ចំ ករចា កាចិតត្តោ? ករចា កាចិតកាយោ កាចិតសឹលើ កាចិតចិត្តោ កាចិតបញ្ញោ កាចិតសតិបដ្ឋានតោ កាចិតសម្ពប្បធានតោ កាចិទ៍តទ្ធិបាទោ កាចិទ៍តទ្រ្តិយោ កាចិតពលើ កាចិតពោជ្ឈង្គោ កាចិតយក្កោ, បហឹតកិលេសោ បដិចិទ្ធាក្យប្យោ សន្ធិកតតិទោឆោ៓ ក្យក្លិ តស្ស បរិញ្ញាតំ, សមុឆយោ បហឹតោ, យក្កោ កាចិតោ, តិទោឆោ សន្ធិកតោ, អភិញ្ញោយ្យ អភិញ្ញាតំ, បរិញ្ញោយ្យ បរិញ្ញាតំ, បហាតត្តាំ បហឹតំ, កាចេតត្តាំ កាចិតំ, សន្ធិកាតត្តាំ សន្ធិកតំ, អបរិត្តោ យហត្តោ កម្ពីទោ អប្យយេឃ្យោ ក្យប្យទិយោកាញ្ញហោ ពាហុទតោ សាកទ្បយោ [សាកទសយោ (ក៓)] លញ្ញអក្កបេក្លាយ សយត្តាកោ ហោតិ៓

ចក្លុតា ទ្បបំ ជិស្វា តេច ស្យុយតោ ហោតិ ត ក្យុយូតោ; ក្លបេក្លកោ ចិហទតិ សតោ សម្យជានតោ៓ សោតេត សទ្ទិ ស្យុត្វា, ឃាតេត កន្ធិ ឃាយិត្វា, ជិច្យាយ ទសំ សាយិត្វា, កាយេត ផោដ្ឋត្តាំ ផុសិត្វា, យតសា ធម្មំ ចិញ្ញាយ តេច ស្យុយតោ ហោតិ ត ក្យុយូតោ; ក្លបេក្លកោ ចិហទតិ សតោ សម្យជានតោ៓

ចក្លុតា ទ្បបំ ជិស្វា យតាបំ ទ្បបំ តាភិកិជ្ឈតិ តាភិឋំសតិ [តាភិបិហយតិ (ឈ្យា៓) យហាតិ៓ ៥០] ត ទាកំ ជតេតិ៓ តស្ស ជិតោច កាយោ ហោតិ, ជិតំ ចិត្តំ អជ្ឈត្តំ ស្យុសណ្ឋិតំ ស្យុចិយុត្តំ៓ ចក្លុតា ខោ បតេច ទ្បបំ ជិស្វា អយតាបំ ត យក្កុ ហោតិ អប្បតិដ្ឋិតចិត្តោ [អប្បតិដ្ឋីតចិត្តោ (ឈ្យា៓)] អលឹតយតសោ [អាជីតយតសោ (ឈ្យា៓) យហាតិ៓ ៥០] អញ្ញាបត្តចេតសោ៓ តស្ស ជិតោច កាយោ ហោតិ ជិតំ ចិត្តំ អជ្ឈត្តំ ស្យុសណ្ឋិតំ ស្យុចិយុត្តំ៓ សោតេត សទ្ទិ ស្យុត្វា...បេ... ឃាតេត កន្ធិ ឃាយិត្វា... ជិច្យាយ ទសំ សាយិត្វា... កាយេត ផោដ្ឋត្តាំ ផុសិត្វា... យតសា ធម្មំ ចិញ្ញាយ យតាបំ តាភិកិជ្ឈតិ តាភិឋំសតិ ត ទាកំ ជតេតិ៓ តស្ស ជិតោច កាយោ ហោតិ ជិតំ ចិត្តំ អជ្ឈត្តំ ស្យុសណ្ឋិតំ ស្យុចិយុត្តំ៓ យតសាយេច ខោ បត ធម្មំ ចិញ្ញាយ អយតាបំ ត យក្កុ ហោតិ៓ អប្បតិដ្ឋិតចិត្តោ អលឹតយតសោ អញ្ញាបត្តចេតសោ តស្ស ជិតោច កាយោ ហោតិ ជិតំ ចិត្តំ អជ្ឈត្តំ ស្យុសណ្ឋិតំ ស្យុចិយុត្តំ៓

ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា មនាបាមនាបេសុ រូបេសុ ឋិតោច កាយោ ហោតិ ឋិតំ ចិត្តំ អជ្ឈត្តំ សុសណ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ។ សោតេន សទ្ទំ សុត្វា…បេ… មនសា ធម្មំ វិញ្ញាយ មនាបាមនាបេសុ ធម្មេសុ ឋិតោច កាយោ ហោតិ ឋិតំ ចិត្តំ អជ្ឈត្តំ សុសណ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ។

ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា រជនីយេ ន រជ្ជតិ, ទុស្សនីយេ [ទោសនីយេ (ស្យា។ ក។) មហានិ។ ៨០] ន ទុស្សតិ, មោហនីយេ ន មុយ្ហតិ, កោបនីយេ ន កុប្បតិ, មទនីយេ ន មជ្ជតិ, កិលេសនីយេ ន កិលិស្សតិ។ សោតេន សទ្ទំ សុត្វា…បេ… មនសា ធម្មំ វិញ្ញាយ រជនីយេ ន រជ្ជតិ, ទុស្សនីយេ ន ទុស្សតិ, មោហនីយេ ន មុយ្ហតិ, កោបនីយេ ន កុប្បតិ, មទនីយេ ន មជ្ជតិ, កិលេសនីយេ ន កិលិស្សតិ។

ទិដ្ឋេ ទិដ្ឋមត្តា, សុតេ សុតមត្តា, មុតេ មុតមត្តា, វិញ្ញាតេ វិញ្ញាតមត្តា។ ទិដ្ឋេ ន លិម្បតិ, សុតេ ន លិម្បតិ, មុតេ ន លិម្បតិ, វិញ្ញាតេ ន លិម្បតិ។ ទិដ្ឋេ អនូបយោ [អនុបយោ (ស្យា។), អនុសយោ (ក។) មហានិ។ ៨០] អនបាយោ អនិស្សិតោ អប្បដិពទ្ធោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរតិ។ សុតេ…បេ… មុតេ … វិញ្ញាតេ អនូបយោ [អនុបយោ (ស្យា។), អនុសយោ (ក។) មហានិ។ ៨០] អនបាយោ អនិស្សិតោ អប្បដិពទ្ធោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរតិ។

សំវិជ្ជតិ ភគវតោ ចក្ខុ, បស្សតិ ភគវា ចក្ខុនា រូបំ, ឆន្ទរាគោ ភគវតោ នត្ថិ, សុវិមុត្តចិត្តោ ភគវា។ សំវិជ្ជតិ ភគវតោ សោតំ, សុណាតិ ភគវា សោតេន សទ្ទំ, ឆន្ទរាគោ ភគវតោ នត្ថិ, សុវិមុត្តចិត្តោ ភគវា។ សំវិជ្ជតិ ភគវតោ ឃានំ, ឃាយតិ ភគវា ឃានេន គន្ធំ, ឆន្ទរាគោ ភគវតោ នត្ថិ, សុវិមុត្តចិត្តោ ភគវា។ សំវិជ្ជតិ ភគវតោ ជិវ្ហា, សាយតិ ភគវា ជិវ្ហាយ រសំ, ឆន្ទរាគោ ភគវតោ នត្ថិ, សុវិមុត្តចិត្តោ ភគវា។ សំវិជ្ជតិ ភគវតោ កាយោ, ផុសតិ ភគវា កាយេន ផោដ្ឋព្ពំ, ឆន្ទរាគោ ភគវតោ នត្ថិ, សុវិមុត្តចិត្តោ ភគវា។ សំវិជ្ជតិ ភគវតោ មនោ, វិជានាតិ ភគវា មនសា ធម្មំ, ឆន្ទរាគោ ភគវតោ នត្ថិ, សុវិមុត្តចិត្តោ ភគវា។

ចក្ខុ រូបារាមំ រូបរតំ រូបសម្មុទិតំ, តំ ភគវតោ [ភគវតា (ស្យា។) មហានិ។ ៨០] ទន្តំ គុត្តំ រក្ខិតំ សំវុតំ; តស្ស ច សំវរាយ ធម្មំ ទេសេតិ។ សោតំ សទ្ទារាមំ សទ្ទរតំ…បេ… ឃានំ គន្ធារាមំ គន្ធរតំ… ជិវ្ហា រសារាមា រសរតា រសសម្មុទិតា, សា ភគវតោ ទន្តា គុត្តា រក្ខិតា សំវុតា; តស្ស ច សំវរាយ ធម្មំ ទេសេតិ។ កាយោ ផោដ្ឋព្ពារាមោ ផោដ្ឋព្ពរតោ ផោដ្ឋព្ពសម្មុទិតោ… មនោ ធម្មារាមោ ធម្មរតោ ធម្មសម្មុទិតោ, សោ ភគវតោ ទន្តោ គុត្តោ រក្ខិតោ សំវុតោ; តស្ស ច សំវរាយ ធម្មំ ទេសេតិ –

“ទន្តំ នយន្តិ សមិតិំ, ទន្តំ រាជាភិរូហតិ;

ទន្តោ សេដ្ឋោ មនុស្សេសុ, យោតិវាក្យំ តិតិក្ខតិ។

“វរមស្សតរា ទន្តា, អាជានីយា ច [អាជានីយាវ (ស្យា។) ធ។ ប។ ៣២២] សិន្ធវា;

ᨠᩩᨬ᩠ᨩᩁᩣ ᨧ [ᨠᩩᨬ᩠ᨩᩁᩣᨧ (ᩈ᩠ᨿᩣ.)] ᨾᩉᩣᨶᩣᨣᩣ, ᩋᨲ᩠ᨲᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩁᩴ᪨

“ᨶ ᩉᩥ ᩑᨲᩮᩉᩥ ᨿᩣᨶᩮᩉᩥ, ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿ ᩋᨣᨲᩴ ᨴᩥᩈᩴ;

ᨿᨳᩣᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩈᩩᨴᨶ᩠ᨲᩮᨶ, ᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨴᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨

“ᩅᩥᨵᩣᩈᩩ ᨶ ᩅᩥᨠᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩩᨶᨻ᩠ᨽᩅᩣ;

ᨴᨶ᩠ᨲᨽᩪᨾᩥᩴ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩮ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩅᩥᨩᩥᨲᩣᩅᩥᨶᩮᩣ᪨

“ᨿᩔᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣᨶᩥ, ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᨧ ᩈᨻ᩠ᨻᩃᩮᩣᨠᩮ;

ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨩ᩠ᨫ ᩍᨾᩴ ᨸᩁᨬ᩠ᨧ ᩃᩮᩣᨠᩴ, ᨠᩣᩃᩴ ᨠᩘ᩠ᨡᨲᩥ ᨽᩣᩅᩥᨲᩮᩣ ᩈ ᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥ [ᩈᩩᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ.) ᩈᩩ. ᨶᩥ. ᪕᪒᪑; ᨾᩉᩣᨶᩥ. ᪘᪐]᪨

ᩑᩅᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨾᨬ᩠ᨬᩣᨾᩥ ᨲᩴ ᩅᩮᨴᨣᩩᩴ ᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ, ᨠᩩᨲᩮᩣ ᨶᩩ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᩈᨾᩩᨴᩣᨣᨲᩣ ᩍᨾᩮᨲᩥ᪨ ᨠᩩᨲᩮᩣ ᨶᩩᨲᩥ ᩈᩴᩈᨿᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣ ᩅᩥᨾᨲᩥᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣ ᨴ᩠ᩅᩮᩊ᩠ᩉᨠᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣ ᩋᨶᩮᨠᩴᩈᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣ – “ᩑᩅᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨶ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨠᩥᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨠᨳᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ”ᨲᩥ – ᨠᩩᨲᩮᩣ ᨶᩩ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨲᩥ ᨩᩣᨲᩥᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᨩᩁᩣᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᨾᩁᨱᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᩈᩮᩣᨠᨸᩁᩥᨴᩮᩅᨴᩩᨠ᩠ᨡᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩩᨸᩣᨿᩣᩈᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᨻ᩠ᨿᩈᨶᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᨶᩮᩁᨿᩥᨠᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨿᩮᩣᨶᩥᨠᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᨸᩮᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩈᨿᩥᨠᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᨾᩣᨶᩩᩈᩥᨠᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᨣᨻ᩠ᨽᩮᩣᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩥᨾᩪᩃᨠᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᨣᨻ᩠ᨽᩮᨮᩥᨲᩥᨾᩪᩃᨠᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᨣᨻ᩠ᨽᩣᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨾᩪᩃᨠᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᨩᩣᨲᩔᩪᨸᨶᩥᨻᨶ᩠ᨵᨠᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᨩᩣᨲᩔ ᨸᩁᩣᨵᩮᨿ᩠ᨿᨠᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᩋᨲ᩠ᨲᩪᨸᨠ᩠ᨠᨾᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᨸᩁᩪᨸᨠ᩠ᨠᨾᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ , ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᩈᩮᩣᨲᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨥᩣᨶᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨠᩣᨿᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᩈᩦᩈᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨠᨱ᩠ᨱᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨾᩩᨡᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨴᨶ᩠ᨲᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨠᩣᩈᩮᩣ ᩈᩣᩈᩮᩣ ᨸᩥᨶᩣᩈᩮᩣ ᨯᩣᩉᩮᩣ ᨩᩁᩮᩣ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨾᩩᨧ᩠ᨨᩣ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᩥᨠᩣ ᩈᩪᩃᩣ ᩅᩥᩈᩪᨧᩥᨠᩣ ᨠᩩᨭ᩠ᨮᩴ ᨣᨱ᩠ᨯᩮᩣ ᨠᩥᩃᩣᩈᩮᩣ ᩈᩮᩣᩈᩮᩣ ᩋᨸᨾᩣᩁᩮᩣ ᨴᨴ᩠ᨴᩩ ᨠᨱ᩠ᨯᩩ ᨠᨧ᩠ᨨᩩ ᩁᨡᩈᩣ ᩅᩥᨲᨧ᩠ᨨᩥᨠᩣ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᨸᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨾᨵᩩᨾᩮᩉᩮᩣ ᩋᩴᩈᩣ ᨸᩥᩊᨠᩣ ᨽᨣᨶ᩠ᨴᩃᩣ ᨸᩥᨲ᩠ᨲᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᩋᩣᨻᩣᨵᩣ ᩈᩮᨾ᩠ᩉᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᩋᩣᨻᩣᨵᩣ ᩅᩣᨲᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᩋᩣᨻᩣᨵᩣ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨸᩣᨲᩥᨠᩣ ᩋᩣᨻᩣᨵᩣ ᩏᨲᩩᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨩᩣ ᩋᩣᨻᩣᨵᩣ ᩅᩥᩈᨾᨸᩁᩥᩉᩣᩁᨩᩣ ᩋᩣᨻᩣᨵᩣ ᩒᨸᨠ᩠ᨠᨾᩥᨠᩣ ᩋᩣᨻᩣᨵᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩥᨸᩣᨠᨩᩣ ᩋᩣᨻᩣᨵᩣ ᩈᩦᨲᩴ ᩏᨱ᩠ᩉᩴ ᨩᩥᨥᨧ᩠ᨨᩣ ᨸᩥᨸᩣᩈᩣ ᩏᨧ᩠ᨧᩣᩁᩮᩣ ᨸᩔᩣᩅᩮᩣ ᨯᩴᩈᨾᨠᩈᩅᩣᨲᩣᨲᨸᩈᩁᩦᩈᨸᩈᨾ᩠ᨹᩔᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᨾᩣᨲᩩᨾᩁᨱᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ , ᨸᩥᨲᩩᨾᩁᨱᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᨽᩣᨲᩩᨾᩁᨱᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᨽᨣᩥᨶᩥᨾᩁᨱᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᨸᩩᨲ᩠ᨲᨾᩁᨱᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᨵᩦᨲᩩᨾᩁᨱᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᨬᩣᨲᩥᨻ᩠ᨿᩈᨶᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᩁᩮᩣᨣᨻ᩠ᨿᩈᨶᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᨽᩮᩣᨣᨻ᩠ᨿᩈᨶᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᩈᩦᩃᨻ᩠ᨿᩈᨶᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨻ᩠ᨿᩈᨶᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ; ᨿᩮᩈᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩌᨴᩥᨲᩮᩣ ᩈᨾᩩᨴᩣᨣᨾᨶᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ, ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᨲᩮᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ, ᨠᨾ᩠ᨾᩈᨶ᩠ᨶᩥᩔᩥᨲᩮᩣ ᩅᩥᨸᩣᨠᩮᩣ, ᩅᩥᨸᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨶᩣᨾᩈᨶ᩠ᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩁᩪᨸᩴ, ᩁᩪᨸᩈᨶ᩠ᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᨶᩣᨾᩴ, ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶᩩᨣᨲᩴ, ᨩᩁᩣᨿ ᩋᨶᩩᩈᨭᩴ, ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᨶᩣ ᩋᨽᩥᨽᩪᨲᩴ, ᨾᩁᨱᩮᨶ ᩋᨻ᩠ᨽᩣᩉᨲᩴ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ, ᩋᨲᩣᨱᩴ ᩋᩃᩮᨱᩴ ᩋᩈᩁᨱᩴ ᩋᩈᩁᨱᩦᨽᩪᨲᩴ – ᩍᨾᩮ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ᪨ ᩍᨾᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨠᩩᨲᩮᩣ ᩈᨾᩩᨴᩣᨣᨲᩣ

ក្យេតា ឌាតា ក្យេតា សញ្ញាតា ក្យេតា តិគ្គាគ្គា ក្យេតា អគិតិគ្គាគ្គា ក្យេតា បិឥក្ខតា កិតិដាតា កិសយុគយា កិឌាតិកា កិបកចាតិ, ព្គសេយសំ

ក្លោគំ ម្ហល៌ បុន្តុតិ ទេហត្យំ បុន្តុតិ តិដាតំ បុន្តុតិ សយុក្ខចំ បុន្តុតិ បកចំ បុន្តុតិ សយុដ្ឋាតំ បុន្តុតិ អាហាទំ បុន្តុតិ អារេម្ពុហំ បុន្តុតិ បច្វយំ បុន្តុតិ

សយុគយំ បុន្តុតិ បបុន្តុតិ យាចតិ អន្តេញ្ញបតិ បសារេគឹតិ – ក្យេតា ត្វ ក្លូ សយុគាកតា ព្គសេយ៌

ទេយ ពោធិ លោកកុឡមេតេកាឡូបិតិ៍ ទេយ ពោធីតិ សទ្ធេត សត្តំ សត្តធា សត្តំ អទេសសំ តិទេស្សសំ បទិយាឌ៏យតចចតេយតំ – ទេយ ពោធីតិ៍

លោកកុឡត្តិ អបិយលោកោ យត្សុស្សលោកោ ទេចលោកោ លត្តលោកោ គាឥយលោកោ អាយតតលោកោ៍ អទេតកាឡូបិតិ អទេតកចិគា

តាតាបក្យកាទា ក្លូតិ – ទេយ ពោធិ លោកកុឡមេតេកាឡូបិ៍ ទេតគាហ ទេសា ព្រាហ្មណោ –

“បុន្តាយិ តំ កកចា ព្រាហិ សេតំ, [ព្គច្វាយង្ខា សេត្តក្វ]

យញ្ញាយិ តំ ទេចក្វ កាចិតត្តិ;

ក្យេតា ត្វ ក្លូ សយុគាកតា ព្គសេយ, ទេយ ពោធិ លោកកុឡមេតេកាឡូបិ”តិ៍

១៥៍

ក្លូស្ស ទេច យំ បកចំ អបុន្តុសិ, [សេត្តក្វតិ កកចា]

តំ ទេត បចក្លាយិ យធា បឌាតំ;

វ្គបតិតិដាតា បកចត្តិ ក្លូ, ទេយ ពោធិ លោកកុឡមេតេកាឡូបិ៍

ក្លូស្ស ទេច យំ បកចំ អបុន្តុសីតិ៍ ក្លូស្សាតិ ឌាតិក្លូស្ស ដទាក្លូស្ស ឮ្យាធិក្លូស្ស យទណក្លូស្ស

សោកបទិទេចក្លូទោយតស្សុបិយាសក្លូស្ស៍ បកចំ អបុន្តុសីតិ ក្លូស្ស ម្ហល៌ បុន្តុសិ ទេហត្យំ បុន្តុសិ តិដាតំ បុន្តុសិ សយុក្ខចំ បុន្តុសិ បកចំ បុន្តុសិ

សយុដ្ឋាតំ បុន្តុសិ អាហាទំ បុន្តុសិ អារេម្ពុហំ បុន្តុសិ បច្វយំ បុន្តុសិ សយុគយំ បុន្តុសិ យាចសិ អន្តេញ្ញសិ បសារេគឹតិ – ក្លូស្ស ទេច យំ បកចំ

អបុន្តុសិ៍ សេត្តក្វតិ កកចា តំ ព្រាហ្មណំ តាមេយត អាលបតិ៍ កកចាតិ កាទេចាគិចចតេយតំ...បេ... សន្តិកា បញ្ញត្តិ, យតិដំ កកចាតិ –

សេត្តក្វតិ កកចា៍

តំ ទេត បចក្លាយិ យធា បឌាតត្តិ៍ តត្តិ ក្លូស្ស ម្ហល៌ បចក្លាយិ ទេហត្យំ បចក្លាយិ តិដាតំ បចក្លាយិ សយុក្ខចំ បចក្លាយិ បកចំ បចក្លាយិ សយុដ្ឋាតំ

ປວກ຺ຂາມິ ອາຫາຣໍ ປວກ຺ຂາມິ ອາຣມ຺ພໍ ປວກ຺ຂາມິ ປພວໍ ປວກ຺ຂາມິ ສມຸທຍໍ ປວກ຺ຂາມິ ອາຈິກ຺ຂິສ຺ສາມິ ເທເສສ຺ສາມິ ປັນ຺ຍາເປສ຺ສາມິ ປຏ຺ຐເປສ຺ສາມິ ວິວຣິສ຺ສາມິ ວິພຊິສ຺ສາມິ ອຸຕ຺ຕານີກຣິສ຺ສາມິ ປກາເສສ຺ສາມີຕິ – ຕໍ ເຕ ປວກ຺ຂາມິ. ຍຖາ ປຊານນ຺ຕິ ຍຖາ ປຊານນ຺ໂຕ ອາຊານນ຺ໂຕ ວິຊານນ຺ໂຕ ປຏິວິຊານນ຺ໂຕ ປຏິວິຊ຺ຌນ຺ໂຕ. ນ ອິຕິຫີຕິຫໍ ນ ອິຕິກິຣາຍ ນ ປຣມ຺ປຣາຍ ນ ປິຏກສມ຺ປທາຍ [ນ ປິຏກສມ຺ປທານເຍນ (ກ.) ມຫານິ. ໑໔໙] ນ ຕກ຺ກເຫຕຸ ນ ນຍເຫຕຸ ນ ອາກາຣປຣິວິຕກ຺ເກນ ນ ທິຏ຺ຐິນິຊ຺ຌານກ຺ຂນ຺ຕິຍາ ສາມໍ ສຍມພິນ຺ຍາຕໍ ອຕ຺ຕປຈ຺ຈກ຺ຂທມ຺ມໍ ຕໍ ກຖຍິສ຺ສາມີຕິ – ຕໍ ເຕ ປວກ຺ຂາມິ ຍຖາ ປຊານໍ.

ອຸປທິນິທານາ ປພວນ຺ຕິ ທຸກ຺ຂາຕິ. ອຸປທີຕິ ທສ ອຸປທີ – ຕັນ຺ຫູປທິ, ທິຏ຺ຐູປທິ, ກິເລສູປທິ, ກມ຺ມູປທິ, ທຸຈ຺ຈຣິຕູປທິ, ອາຫາຣູປທິ, ປຏິຆູປທິ, ຈຕ຺ສ຺ໂສ ອຸປາທິນ຺ນທາຕຸໂຍ ອຸປທີ, ຉ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິການິ ອາຍຕນານິ ອຸປທີ, ຉ ວິນ຺ຍາຓກາຍາ ອຸປທີ, ສພ຺ພມ຺ປິ ທຸກ຺ຂໍ ທຸກ຺ຂມຕ຺ເຖນ [ທຸກ຺ຂເຖນ (ສ຺ຍາ.)] ອຸປທິ. ທຸກ຺ຂາຕິ ຊາຕິທຸກ຺ຂໍ ຊຣາທຸກ຺ຂໍ ພ຺ຍາທິທຸກ຺ຂໍ ມຣຓທຸກ຺ຂໍ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສທຸກ຺ຂໍ ເນຣຍິກໍ ທຸກ຺ຂໍ...ເປ... ທິຏ຺ຐິພ຺ຍສນໍ ທຸກ຺ຂໍ. ເຍສໍ ທມ຺ມານໍ ອາທິໂຕ ສມຸທາຄມນໍ ປັນ຺ຍາຍຕິ, ອຕ຺ຖງ຺ຄມໂຕ ນິໂຣໂທ ປັນ຺ຍາຍຕິ, ກມ຺ມສນ຺ນິສ຺ສິໂຕ ວິປາໂກ, ວິປາກສນ຺ນິສ຺ສິຕໍ ກມ຺ມໍ, ນາມສນ຺ນິສ຺ສິຕໍ ຣູປໍ, ຣູປສນ຺ນິສ຺ສິຕໍ ນາມໍ, ຊາຕິຍາ ອນຸຄຕໍ, ຊຣາຍ ອນຸສຕໍ, ພ຺ຍາທິນາ ອພິພູຕໍ, ມຣເຓນ ອພ຺ພາຫຕໍ, ທຸກ຺ເຂ ປຕິຏ຺ຐິຕໍ, ອຕາຓໍ ອເລຓໍ ອສຣຓໍ ອສຣຓີພູຕໍ – ອິເມ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ທຸກ຺ຂາ. ອິເມ ທຸກ຺ຂາ ອຸປທິນິທານາ ອຸປທິເຫຕຸກາ ອຸປທິປຈ຺ຈຍາ ອຸປທິກາຣຓາ ໂຫນ຺ຕິ ປພວນ຺ຕິ ສມ຺ປພວນ຺ຕິ ຊາຍນ຺ຕິ ສັນ຺ຊາຍນ຺ຕິ ນິພ຺ພຕ຺ຕນ຺ຕິ ປາຕຸພວນ຺ຕີຕິ – ອຸປທິນິທານາ ປພວນ຺ຕິ ທຸກ຺ຂາ.

ເຍ ເກຈິ ໂລກສ຺ມິມເນກຣູປາຕິ. ເຍ ເກຈີຕິ ສເພ຺ພນ ສພ຺ພໍ ສພ຺ພຖາ ສພ຺ພໍ ອເສສໍ ນິສ຺ເສສໍ ປຣິຍາທິຍນວຈນເມຕໍ – ເຍ ເກຈີຕິ. ໂລກສ຺ມິນ຺ຕິ ອປາຍໂລເກ ມນຸສ຺ສໂລເກ ເທວໂລເກ ຂນ຺ທໂລເກ ທາຕຸໂລເກ ອາຍຕນໂລເກ. ອເນກຣູປາຕິ ອເນກວິທາ ນານປ຺ປກາຣາ ທຸກ຺ຂາຕິ – ເຍ ເກຈິ ໂລກສ຺ມິມເນກຣູປາ. ເຕນາຫ ພຄວາ –

“ທຸກ຺ຂສ຺ສ ເວ ມໍ ປພວໍ ອປຸຈ຺ຉສິ, [ເມຕ຺ຕຄູຕິ ພຄວາ]

ຕໍ ເຕ ປວກ຺ຂາມິ ຍຖາ ປຊານໍ;

ອຸປທິນິທານາ ປພວນ຺ຕິ ທຸກ຺ຂາ, ເຍ ເກຈິ ໂລກສ຺ມິມເນກຣູປາ”ຕິ.

໑໐.

ໂຍ ເວ ອວິທ຺ວາ ອຸປທິໍ ກໂຣຕິ, ປຸນປ຺ປຸນໍ ທຸກ຺ຂມຸເປຕິ ມນ຺ໂທ;

ຕສ຺ມາ ປຊານໍ ອຸປທິໍ ນ ກຍິຣາ, ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຊາຕິປ຺ປພວານຸປສ຺ສີ.

យោ វេ អវិទ្វា ឧបធិំ ករោតីតិ។ យោតិ យោ យាទិសោ យថាយុត្តោ យថាវិហិតោ យថាបការោ យំឋានប្បត្តោ យំធម្មសមន្នាគតោ ខត្តិយោ វា ព្រាហ្មណោ វា វេស្សោ វា សុទ្ទោ វា គហដ្ឋោ វា បព្វជិតោ វា ទេវោ វា មនុស្សោ វា។ អវិទ្វាតិ អវិជ្ជាគតោ អញ្ញាណី អវិភាវី ទុប្បញ្ញោ។ ឧបធិំ ករោតីតិ តណ្ហូបធិំ ករោតិ, ទិដ្ឋូបធិំ ករោតិ, កិលេសូបធិំ ករោតិ, កម្មូបធិំ ករោតិ, ទុច្ចរិតូបធិំ ករោតិ, អាហារូបធិំ ករោតិ, បដិឃូបធិំ ករោតិ, ចតស្សោ ឧបាទិន្នធាតុយោ ឧបធី ករោតិ, ឆ អជ្ឈត្តិកានិ អាយតនានិ ឧបធី ករោតិ, ឆ វិញ្ញាណកាយេ ឧបធី ករោតិ ជនេតិ សញ្ជនេតិ និព្វត្តេតិ អភិនិព្វត្តេតីតិ – យោ វេ អវិទ្វា ឧបធិំ ករោតិ។

បុនប្បុនំ ទុក្ខមុបេតិ មន្ទោតិ បុនប្បុនំ ជាតិទុក្ខំ ជរាទុក្ខំ ព្យាធិទុក្ខំ មរណទុក្ខំ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសទុក្ខំ ឯតិ ឧបេតិ ឧបគច្ឆតិ គណ្ហាតិ បរាមសតិ អភិនិវិសតីតិ – បុនប្បុនំ ទុក្ខមុបេតិ។ មន្ទោតិ មន្ទោ មោមូហោ អវិទ្វា អវិជ្ជាគតោ អញ្ញាណី អវិភាវី ទុប្បញ្ញោតិ – បុនប្បុនំ ទុក្ខមុបេតិ មន្ទោ។

តស្មា បជានំ ឧបធិំ ន កយិរាតិ។ តស្មាតិ តំការណា តំហេតុ តប្បច្ចយា តំនិទានា ឯតំ អាទីនវំ សម្បស្សមានោ ឧបធីសូតិ – តស្មា។ បជានន្តិ បជានន្តោ អាជានន្តោ វិជានន្តោ បដិវិជានន្តោ បដិវិជ្ឈន្តោ, “សព្វេ សង្ខារា អនិច្ចា”តិ បជានន្តោ អាជានន្តោ វិជានន្តោ បដិវិជានន្តោ បដិវិជ្ឈន្តោ , “សព្វេ សង្ខារា ទុក្ខា”តិ...បេ... “សព្វេ ធម្មា អនត្តា”តិ...បេ... “យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វំ តំ និរោធធម្ម”ន្តិ បជានន្តោ អាជានន្តោ វិជានន្តោ បដិវិជានន្តោ បដិវិជ្ឈន្តោ។ ឧបធិំ ន កយិរាតិ តណ្ហូបធិំ ន ករេយ្យ, ទិដ្ឋូបធិំ ន ករេយ្យ, កិលេសូបធិំ ន ករេយ្យ, ទុច្ចរិតូបធិំ ន ករេយ្យ, អាហារូបធិំ ន ករេយ្យ, បដិឃូបធិំ ន ករេយ្យ, ចតស្សោ ឧបាទិន្នធាតុយោ ឧបធី ន ករេយ្យ, ឆ អជ្ឈត្តិកានិ អាយតនានិ ឧបធី ន ករេយ្យ, ឆ វិញ្ញាណកាយេ ឧបធី ន ករេយ្យ, ន ជនេយ្យ ន សញ្ជនេយ្យ ន និព្វត្តេយ្យ នាភិនិព្វត្តេយ្យាតិ – តស្មា បជានំ ឧបធិំ ន កយិរា។

ទុក្ខស្សាតិ ជាតិទុក្ខស្ស ជរាទុក្ខស្ស ព្យាធិទុក្ខស្ស មរណទុក្ខស្ស សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសទុក្ខស្ស។ បភវានុបស្សីតិ ទុក្ខស្ស មូលានុបស្សី ហេតានុបស្សី និទានានុបស្សី សម្ភវានុបស្សី បភវានុបស្សី សមុដ្ឋានានុបស្សី អាហារានុបស្សី អារម្មណានុបស្សី បច្ចយានុបស្សី សមុទយានុបស្សី។ អនុបស្សនា វុច្ចតិ ញាណំ។ យា បញ្ញា បជាននា...បេ... អមោហោ ធម្មវិចយោ សម្មាទិដ្ឋិ។ តាយ អនុបស្សនាយ បញ្ញាយ ឧបេតោ ហោតិ សមុបេតោ ឧបាគតោ សមុបាគតោ ឧបបន្នោ សមុបបន្នោ សមន្នាគតោ។ សោ វុច្ចតិ អនុបស្សីតិ – ទុក្ខស្ស ជាតិប្បភវានុបស្សី។ តេនាហ ភគវា –

“យោ វេ អវិទ្វា ឧបធិំ ករោតិ, បុនប្បុនំ ទុក្ខមុបេតិ មន្ទោ;

តស្មា បជានំ ឧបធិំ ន កយិរា, ទុក្ខស្ស ជាតិប្បភវានុបស្សី”តិ។

ឃំ ចំ អបុច្ឆិម្ហអកិត្តយី នោ, អញ្ញំ ចំ បុច្ឆាម តទិង្ឃ ព្រូហិ;

កថំ នុ ធីរា ចិតរន្តិ ឱឃំ, ជាតិំ ជរំ សោកបរិទ្ទវញ្ច;

ចំ មេ មុនី សាធុ ចិយាករោហិ, តថា ហិ តេ ចិទិតោ ឯស ធម្មោ៌

ឃំ ចំ អបុច្ឆិម្ហអកិត្តយី នោតិ ឃំ ចំ អបុច្ឆិម្ហអយាចិម្ហអជ្ឈេសិម្ហបសាទយិម្ហអកិត្តយី នោតិ កិត្តិតំ [អកិត្តិ ចំ (ស្យា៌) ឯចមីទិសេសុ បទេសុ អតីតចិកត្តិចសេន ឧហាតិ៌ ១១០] បកិត្តិតំ អាចិក្ខិតំ ទេសិតំ បញ្ញាបិតំ [បញ្ញាបិតំ (ក៌)] បដ្ឋបិតំ ចិចរិតំ ចិភត្តំ ឧត្តានីកតំ បកាសិតន្តិ – ឃំ ចំ អបុច្ឆិម្ហអកិត្តយី នោ៌

អញ្ញំ ចំ បុច្ឆាម តទិង្ឃ ព្រូហីតិ អញ្ញំ ចំ បុច្ឆាម, អញ្ញំ ចំ យាចាម, អញ្ញំ ចំ អជ្ឈេសាម, អញ្ញំ ចំ បសាទេម, ឧត្តរិ ចំ បុច្ឆាម៌ តទិង្ឃ ព្រូហីតិ ព្ឃង្ឃ ព្រូហិ អាចិក្ខាហិ ទេសេហិ បញ្ញបេហិ បដ្ឋបេហិ ចិចរាហិ ចិភជាហិ ឧត្តានីករោហិ បកាសេហីតិ – អញ្ញំ ចំ បុច្ឆាម តទិង្ឃ ព្រូហិ៌

កថំ នុ ធីរា ចិតរន្តិ ឱឃំ, ជាតិំ ជរំ សោកបរិទ្ទវញ្ចាតិ៌ កថំ នុតិ សំសយបុច្ឆា ចិមតិបុច្ឆា ទ្វេឡ្ហកបុច្ឆា អនេកំសបុច្ឆា – “ឯចំ នុ ខោ, ននុ ខោ, កិំ នុ ខោ, កថំ នុ ខោ”តិ – កថំ នុ៌ ធីរាតិ ធីរា បណ្ឌិតា បញ្ញចន្តោ ពុទ្ធិមន្តោ ញាណិនោ ចិភាចិនោ មេធាចិនោ ៌ ឱឃន្តិ កាមោឃំ ភចោឃំ ទិដ្ឋោឃំ អចិជ្ជោឃំ៌ ជាតីតិ យា តេសំ តេសំ សត្តានំ តម្ហិតម្ហិសត្តនិកាយេ ជាតិ សញ្ជាតិ ឱក្កន្តិ និព្ពត្តិ អភិនិព្ពត្តិ ខន្ធានំ បាតុភាចោ អាយតនានំ បដិលាភោ៌ ជរាតិ យា តេសំ តេសំ សត្តានំ តម្ហិតម្ហិសត្តនិកាយេ ជរា ជីរណតា ខណ្ឌិច្ចំ បាលិច្ចំ ចលិត្តចតា អាយុនោ សំហានិ ឥន្ទ្រិយានំ បរិបាកោ៌ សោកោតិ ញាតិព្យសនេន ចា ផុដ្ឋស្ស ភោគព្យសនេន ចា ផុដ្ឋស្ស រោគព្យសនេន ចា ផុដ្ឋស្ស សីលព្យសនេន ចា ផុដ្ឋស្ស ទិដ្ឋិព្យសនេន ចា ផុដ្ឋស្ស អញ្ញតរញ្ញតរេន ព្យសនេន ចា សមន្នាគតស្ស អញ្ញតរញ្ញតរេន ទុក្ខធម្មេន ចា ផុដ្ឋស្ស សោកោ សោចនា សោចិតត្តំ អន្តោសោកោ អន្តោបរិសោកោ អន្តោឌាហោ អន្តោបរិឌាហោ ចេតសោ បរិជ្ឈាយនា ទោមនស្សំ សោកសល្លំ៌ បរិទេចោតិ ញាតិព្យសនេន ចា ផុដ្ឋស្ស ភោគព្យសនេន ចា ផុដ្ឋស្ស រោគព្យសនេន ចា ផុដ្ឋស្ស សីលព្យសនេន ចា ផុដ្ឋស្ស ទិដ្ឋិព្យសនេន ចា ផុដ្ឋស្ស អញ្ញតរញ្ញតរេន ព្យសនេន ចា សមន្នាគតស្ស អញ្ញតរញ្ញតរេន ទុក្ខធម្មេន ចា ផុដ្ឋស្ស អាទេចោ បរិទេចោ អាទេចនា បរិទេចនា អាទេចិតត្តំ បរិទេចិតត្តំ ចាចា បលាបោ [លាបោ បលាបោ (ស្យា៌) ឧម្មសត្ថកេសុ] ចិប្បលាបោ លាលប្បោ លាលប្បនា លាលប្បិតត្តំ [លាលប្បាយនា លាលប្បាយិតត្តំ (ពហូសុ) ជរាសុត្តនិទ្ទេសដ្ឋកថា ឱលោកេតព្ពា]៌

កថំ នុ ធីរា ចិតរន្តិ ឱឃំ, ជាតិំ ជរំ សោកបរិទ្ទវញ្ចាតិ ធីរា កថំ ឱឃញ្ច ជាតិញ្ច ជរញ្ច សោកញ្ច បរិទេចញ្ច តរន្តិ ឧត្តរន្តិ បតរន្តិ

សមតិក្កមន្តិ វិតិចត្តន្តីតិ – កថំ តុ ឌីវា ចិតាទន្តិ ថ្លាឈំ, ឌាតិ៍ ឌរ៉ំ សោកបរិថ្ថិចត្ថា៌

តំ រេម យុតិ សាឆុ ចិឃាកទោហីតិ៍ តត្តិ ឃំ បុថ្ថាមិ ឃំ ឃាចាមិ ឃំ អន្ថ្លេសាមិ ឃំ បងារេមិ៍ យុតិតិ រេមាត់ ចុច្ចតិ ខោពាលំ ៍ ឃា បត្ថា បឌាតតា...រប... អរេមារហា ឌមូចិនរោយ សមូាឌ្ឌិ៍ ភពចា រេខត ខោរោហត សមត្តាពរេតា យុតិ រេមាតប្យេត្ថា៌ តីហិ រេមាតរេឃ្យាតិ – កាឃរេមាតរេឃ្យ ចចិរេមាតរេឃ្យ មនោរេមាតរេឃ្យ៌

ពតមំ កាឃរេមាតរេឃ្យំ? តិចិឌាតំ កាឃទុច្ចរិតាតំ បហាតំ កាឃរេមាតរេឃ្យ៌ តិចិធំ កាឃសុចរិតំ កាឃរេមាតរេឃ្យ៌ កាឃារម្ពណេ ខោពាលំ កាឃរេមាតរេឃ្យ៌ កាឃបរិត្ថា កាឃរេមាតរេឃ្យ៌ បរិត្ថាសហពរេតា មក្កោ កាឃរេមាតរេឃ្យ៌ កាឃេ ឈន្ទរាកស្ស បហាតំ កាឃរេមាតរេឃ្យ៌ កាឃសង្ខារតិរោធា ចតុត្ថជ្ឈានសមាបត្តិ កាឃរេមាតរេឃ្យ៌ ឥទំ កាឃរេមាតរេឃ្យ៌

ពតមំ ចចីរេមាតរេឃ្យំ? ចតុព្វិធាតំ ចចីទុច្ចរិតាតំ បហាតំ ចចីរេមាតរេឃ្យ៌ ចតុព្វិធំ ចចីសុចរិតំ ចចីរេមាតរេឃ្យ៌ ចាចារម្ពណេ ខោពាលំ ចចីរេមាតរេឃ្យ៌ ចាចាបរិត្ថា ចចីរេមាតរេឃ្យ៌ បរិត្ថាសហពរេតា មក្កោ ចចីរេមាតរេឃ្យ៌ ចាចាឃ ឈន្ទរាកស្ស បហាតំ ចចីរេមាតរេឃ្យ៌ ចចីសង្ខារតិរោធា ទុតិយជ្ឈានសមាបត្តិ ចចីរេមាតរេឃ្យ៌ ឥទំ ចចីរេមាតរេឃ្យ៌

ពតមំ មនោរេមាតរេឃ្យំ? តិចិធាតំ មនោទុច្ចរិតាតំ បហាតំ មនោរេមាតរេឃ្យ៌ តិចិធំ មនោសុចរិតំ មនោរេមាតរេឃ្យ៌ ចិត្តារម្ពណេ ខោពាលំ មនោរេមាតរេឃ្យ៌ ចិត្តបរិត្ថា មនោរេមាតរេឃ្យ៌ បរិត្ថាសហពរេតា មក្កោ មនោរេមាតរេឃ្យ៌ ចិត្តេ ឈន្ទរាកស្ស បហាតំ មនោរេមាតរេឃ្យ៌ ចិត្តសង្ខារតិរោធា សត្ថាវេទយិតតិរោធសមាបត្តិ មនោរេមាតរេឃ្យ៌ ឥទំ មនោរេមាតរេឃ្យំ ៍

កាឃមុតិំ ចចីមុតិំ [ចាចាមុតិំ (ពហុសុ) ឥតិចុ៌ ៩លិ], មនោមុតិមតាសចំ;

មុតិំ រេមាតរេឃ្យសមុត្តំ, អាហុ សត្តបុហាឃិតំ៌

កាឃមុតិំ ចចីមុតិំ, មនោមុតិមតាសចំ;

មុតិំ រេមាតរេឃ្យសមុត្តំ, អាហុ តិត្យាតបាបពត្តិ៌

ឥរេមហិ តីហិ រេមាតរេឃ្យហិ ឌមេ្ហិ សមត្តាពតា៌ ៧ មុតិនោ [មុតរេឃា (ស្យា៌) មហាតិ៍ ១១] – អការមុតិនោ, អតការមុតិនោ, រេសាលមុតិនោ [រេសក្កមុតិនោ (ស្យា៌ ព៌)], អរេសាលមុតិនោ, បច្ចេកមុតិនោ មុតិមុតិនោតិ៍ ពតមេ អការមុតិនោ? រេឃ តេ អការិកា ឌិដ្ឋបទា ចិត្ថាតសាសតា – ឥមេ អការមុតិនោ៌ ពតមេ អតការមុតិនោ? រេឃ តេ បព្ពជិតា ឌិដ្ឋបទា ចិត្ថាតសាសតា – ឥមេ

ອຄກາຣຍຸຄິເຄາ. ສຕ຺ຕ ເສຕາ ເສຕຍຸຄິເຄາ. ອຣທເຕ຺ຕາ ອເສຕຍຸຄິເຄາ. ປເຈ຺ຈກສຍ຺ຍາ ປເຈ຺ຈກຍຸຄິເຄາ. ຕຆາກຕາ ອຣທເຕ຺ຕາ ສຍ຺ຍາສຍ຺ຍາ ຍຸຄິຍຸຄິເຄາ.

ຄ ເຍາເຄຄ ຍຸຄີ [ຍຸຄິ (ສ຺ຍາ. ກ.) ຆ. ປ. ໑໙໘] ເຫາຕິ, ຍຸຍ຺ຫຕຸເປິ ອຈິນ຺ຕສຸ;

ເຍາ ຈ ຕຸລິຈ ປກ຺ກຍາ ຈເຣຍາຄາຍ ປສ຺ຊິເຕາ.

ປິປິຄິ ປຣິຈເຊ຺ຕິ, ສ ຍຸຄີ ເຕຄ ເສາ ຍຸຄິ;

ເຍາ ຍຸຄາຕິ ຖເກາ ເລີເກ, ຍຸຄິ ເຕຄ ປຈຸຈ຺ຈຕິ.

ອສຕຸຈາ ສຕຸຈາ ຍາຕ຺ວາ ຄຍໍ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ຍາຫິສ຺ຊາ ຈ ສສ຺ສເລີເກ;

ເຄຈປຄຸເຍ຺ຍຫິ ປຸຊຄີເຍາ [ປຸຊີເຕາ (ສ຺ຍາ. ກ.) ປຫາຄິ. ໑໓], ສກ຺ຂາລປຕິຈ຺ຈ [ສກ຺ຂ ຂາລປຕິຈ຺ຈ, ສຸ. ຄິ. ໓໑໑] ເສາ ຍຸຄີຕິ.

ສາຣຸ ຈິຍາກເຣາຫີຕິ ຕໍ ສາຣຸ ອາຈິກ຺ລາຫິ ເຄເສຫິ ປຊ຺ຊເປຫິ ປຊ຺ເປຫິ ຈິຈເຣາຫິ ຈິກຂາຫິ ຖຕ຺ຕາຄີກເຣາຫິ ປກາເສຫີຕິ – ຕໍ ເຍ ຍຸຄີ ສາຣຸ ຈິຍາກເຣາຫິ. ຕຄາ ຫິ ເຕ ຈິຊິເຕາ ໂສຄເຍ຺ຍາຕິ ຕຄາ ຫິ ເຕ ຈິຊິເຕາ ຕຸລິເຕາ ຕີຣິເຕາ ຈິກຸເຕາ ຈິກາຈິເຕາ ໂສ ຄເຍ຺ຍາຕິ – ຕຄາ ຫິ ເຕ ຈິຊິເຕາ ໂສ ຄເຍ຺ຍາ. ເຕຄາຫ ເສາ ຖາຫຸເລາ –

“ຍໍ ຕໍ ອປຸສ຺ຊິຍ ອກິຕ຺ຕຍີ ເຄາ, ອຊ຺ຊາ ຕໍ ປຸສ຺ຊາຍ ຕຊິສ຺ຊ ຖາຫິ;

ກຄໍ ຄຸ ຊີຣາ ຈິຕເຣຕິ ຍຸຍໍ, ຂາຕີ ຂເຣ ເສາກປຣິສ຺ຊຈຸຈາ;

ຕໍ ເຍ ຍຸຄີ ສາຣຸ ຈິຍາກເຣາຫິ, ຕຄາ ຫິ ເຕ ຈິຊິເຕາ ໂສ ຄເຍ຺ຍາ”ຕິ.

໑໑.

ກິຕ຺ຕຍິສ຺ສາຍິເຕ ຄຍໍ, [ເຍຕ຺ຕກຸຕິ ກກຈາ]

ទិដ្ឋេ ធម្មេ អនីតិហំ;

យំ វិទិត្វា សតោ ចរំ, តរេ លោកេ វិសត្តិកំ។

កិត្តយិស្សាមិ តេ ធម្មន្តិ។ ធម្មន្តិ អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ, ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ, ចត្តារោ សម្មប្បធានេ, ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទេ , បញ្ចិន្ទ្រិយានិ, បញ្ច ពលានិ, សត្ត ពោជ្ឈង្គេ, អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ, និព្ពានញ្ច និព្ពានគាមិនិញ្ច បដិបទំ កិត្តយិស្សាមិ អាចិក្ខិស្សាមិ ទេសេស្សាមិ បញ្ញបេស្សាមិ បដ្ឋបេស្សាមិ វិវរិស្សាមិ វិភជិស្សាមិ ឧត្តានីករិស្សាមិ បកាសិស្សាមីតិ – កិត្តយិស្សាមិ តេ ធម្មំ។ ធោតកាតិ ភគវា តំ ព្រាហ្មណំ នាមេន អាលបតិ។

ទិដ្ឋេ ធម្មេ អនីតិហន្តិ ទិដ្ឋេ ធម្មេតិ ទិដ្ឋេ ធម្មេ ញាតេ ធម្មេ តុលិតេ ធម្មេ តីរិតេ ធម្មេ វិភូតេ ធម្មេ វិភាវិតេ ធម្មេ សព្ពេ សង្ខារា អនិច្ចាតិ...បេ... យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្ពំ តំ និរោធធម្មន្តិ ទិដ្ឋេ ធម្មេ ញាតេ ធម្មេ តុលិតេ ធម្មេ តីរិតេ ធម្មេ វិភូតេ ធម្មេ វិភាវិតេ ធម្មេតិ – ឯវម្បិ ទិដ្ឋេ ធម្មេ កថយិស្សាមិ។ អថ វា, ទុក្ខេ ទិដ្ឋេ ទុក្ខំ កថយិស្សាមិ, សមុទយេ ទិដ្ឋេ សមុទយំ កថយិស្សាមិ, មគ្គេ ទិដ្ឋេ មគ្គំ កថយិស្សាមិ, និរោធេ ទិដ្ឋេ និរោធំ កថយិស្សាមីតិ – ឯវម្បិ ទិដ្ឋេ ធម្មេ កថយិស្សាមិ។ អថ វា, ទិដ្ឋេ ធម្មេ សន្ទិដ្ឋិកំ អកាលិកំ ឯហិបស្សិកំ ឱបនេយ្យិកំ បច្ចត្តំ វេទិតព្ពំ វិញ្ញូហីតិ – ឯវម្បិ ទិដ្ឋេ ធម្មេ កថយិស្សាមីតិ ទិដ្ឋេ ធម្មេ។ អនីតិហន្តិ ន ឥតិហីតិហំ ន ឥតិកិរាយ ន បរម្បរាយ ន បិដកសម្បទាយ ន តក្កហេតុ ន នយហេតុ ន អាការបរិវិតក្កេន ន ទិដ្ឋិនិជ្ឈានក្ខន្តិយា, សាមំ សយមភិញ្ញាតំ អត្តបច្ចក្ខធម្មំ, តំ កថយិស្សាមីតិ – ទិដ្ឋេ ធម្មេ អនីតិហំ។

យំវិទិត្វា សតោ ចរន្តិ យំ វិទិតំ កត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វា, “សព្ពេ សង្ខារា អនិច្ចា”តិ វិទិតំ កត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វា, “សព្ពេ សង្ខារា ទុក្ខា”តិ... “សព្ពេ ធម្មា អនត្តា”តិ...បេ... “យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្ពំ តំ និរោធធម្ម”ន្តិ វិទិតំ កត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វា។ សតោតិ ចតូហិ ការណេហិ សតោ – កាយេ កាយានុបស្សនាសតិបដ្ឋានំ ភាវេន្តោ សតោ...បេ... សោ វុច្ចតិ សតោ។ ចរន្តិ ចរន្តោ វិហរន្តោ ឥរិយន្តោ វត្តេន្តោ បាលេន្តោ យបេន្តោ យាបេន្តោតិ – យំ វិទិត្វា សតោ ចរំ។

តរេ លោកេ វិសត្តិកន្តិ វិសត្តិកា វុច្ចតិ តណ្ហា។ យោ រាគោ សារាគោ...បេ... អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ។ វិសត្តិកាតិ កេនដ្ឋេន វិសត្តិកា? វិសតាតិ វិសត្តិកា, វិសាលាតិ វិសត្តិកា, វិសដាតិ វិសត្តិកា, វិសមាតិ វិសត្តិកា, វិសក្កតីតិ វិសត្តិកា, វិសំហរតីតិ វិសត្តិកា, វិសំវាទិកាតិ វិសត្តិកា, វិសមូលាតិ វិសត្តិកា, វិសផលាតិ វិសត្តិកា, វិសបរិភោគាតិ វិសត្តិកា, វិសាលា វា បន សា តណ្ហា រូបេ សទ្ទេ គន្ធេ រសេ ផោដ្ឋព្ពេ កុលេ គណេ អាវាសេ លាភេ យសេ បសំសាយ សុខេ ចីវរេ បិណ្ឌបាតេ សេនាសនេ គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេ កាមធាតុយា រូបធាតុយា អរូបធាតុយា កាមភវេ រូបភវេ អរូបភវេ សញ្ញាភវេ អសញ្ញាភវេ នេវសញ្ញានាសញ្ញាភវេ ឯកវោការភវេ ចតុវោការភវេ បញ្ចវោការភវេ អតីតេ អនាគតេ បច្ចុប្បន្នេ ទិដ្ឋសុតមុតវិញ្ញាតព្ពេសុ ធម្មេសុ វិសដា វិត្ថតាតិ

ວິສຕ຺ຕິກາ. ໂລເກຕິ ອປາຍໂລເກ ມນຸສ຺ສໂລເກ ເທວໂລເກ ຂນ຺ຘໂລເກ ຘາຕຸໂລເກ ອາຍຕນໂລເກ. ຕເຣ ໂລເກ ວິສຕ຺ຕິກນ຺ຕິ ໂລເກ ເວສາ ວິສຕ຺ຕິກາ [ຍາ ສາ ໂລເກ ວິສຕ຺ຕິກາ (ສ຺ຍາ.) ກາມສຸຕ຺ຕນິທ຺ເທເສ ປາໂຐ ໂອໂລເກຕພ຺ພາ], ໂລເກ ເວຕໍ ວິສຕ຺ຕິກໍ ສໂຕ ຕເຣຍ຺ຍ ອຸຕ຺ຕເຣຍ຺ຍ ປຕເຣຍ຺ຍ ສມຕິກ຺ກເມຍ຺ຍ ວີຕິວເຕ຺ຕຍ຺ຍາຕິ – ຕເຣ ໂລເກ ວິສຕ຺ຕິກໍ. ເຕນາຫ ຠຄວາ –

"ກິຕ຺ຕຍິສ຺ສາມິ ເຕ ຘມ຺ມໍ, [ເມຕ຺ຕຄູຕິ ຠຄວາ]

ທິຏ຺ເຐ ຘມ຺ເມ ອນີຕິຫໍ;

ຍໍ ວິທິຕ຺ວາ ສໂຕ ຈຣໍ, ຕເຣ ໂລເກ ວິສຕ຺ຕິກ"ນ຺ຕິ.

໑໑.

ຕຎ຺ຈາຫໍ ອຠິນນ຺ທາມິ, ມເຫສິ ຘມ຺ມມຸຕ຺ຕມໍ;

ຍໍ ວິທິຕ຺ວາ ສໂຕ ຈຣໍ, ຕເຣ ໂລເກ ວິສຕ຺ຕິກໍ.

ຕຎ຺ຈາຫໍ ອຠິນນ຺ທາມີຕິ. ຕນ຺ຕິ ຕຸຍ຺ຫໍ ວຈນໍ ພ຺ຍປ຺ປຖໍ [ພ຺ຍປຖໍ (ສ຺ຍາ. ກ.)] ເທສນໍ ອນຸສາສນໍ ອນຸສິຏ຺ຐໍ [ເທສນໍ ອນຸສຏ຺ຐິ (ສ຺ຍາ.)]. ອຠິນນ຺ທາມີຕິ ອຠິນນ຺ທາມິ ໂມທາມິ ອນຸໂມທາມິ ອິຉ຺ຉາມິ ສາທິຍາມິ ປຕ຺ຖຍາມິ ປິຫຍາມິ ອຠິຊປ຺ປາມີຕິ – ຕຎ຺ຈາຫໍ ອຠິນນ຺ທາມິ.

ມເຫສິ ຘມ຺ມມຸຕ຺ຕມນ຺ຕິ. ມເຫສີຕິ ກິໍ ມເຫສິ ຠຄວາ, ມຫນ຺ຕໍ ສີລກ຺ຂນ຺ຘໍ ເອສີ ຄເວສີ [ເອສິ ຄເວສິ (ສ຺ຍາ.) ມຫານິ. ໑໙໐] ປຣິເຍສີຕິ ມເຫສິ, ມຫນ຺ຕໍ ສມາຘິກ຺ຂນ຺ຘໍ…ເປ… ມຫນ຺ຕໍ ປຎ຺ຎາກ຺ຂນ຺ຘໍ… ມຫນ຺ຕໍ ວິມຸຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ຘໍ… ມຫນ຺ຕໍ ວິມຸຕ຺ຕິຎາຓທສ຺ສນກ຺ຂນ຺ຘໍ ເອສີ ຄເວສີ ປຣິເຍສີຕິ ມເຫສິ, ມຫໂຕ ຕໂມກາຍສ຺ສ ປທາລນໍ ເອສີ ຄເວສີ ປຣິເຍສີຕິ ມເຫສິ, ມຫໂຕ ວິປ຺ປລ຺ລາສສ຺ສ ປເຠທນໍ ເອສີ ຄເວສີ ປຣິເຍສີຕິ ມເຫສິ, ມຫໂຕ ຕຓ຺ຫາສລ຺ລສ຺ສ ອພ຺ພູຫນໍ [ອພ຺ພຸຫນໍ (ພຫູສຸ), ອພ຺ພຸຫໍ (ສີ. ອຏ຺ຐ.)] ເອສີ ຄເວສີ ປຣິເຍສີຕິ ມເຫສິ, ມຫໂຕ ທິຏ຺ຐິສງ຺ຆາຕສ຺ສ ວິນິເວຐນໍ ເອສີ ຄເວສີ ປຣິເຍສີຕິ ມເຫສິ, ມຫໂຕ ມານທ຺ຘຊສ຺ສ ປປາຕນໍ ເອສີ ຄເວສີ ປຣິເຍສີຕິ ມເຫສິ, ມຫໂຕ ອຠິສງ຺ຂາຣສ຺ສ ວູປສມໍ ເອສີ ຄເວສີ ປຣິເຍສີຕິ ມເຫສິ, ມຫໂຕ ໂອຆສ຺ສ ນິຕ຺ຖຣຓໍ ເອສີ ຄເວສີ ປຣິເຍສີຕິ ມເຫສິ, ມຫໂຕ ຠາຣສ຺ສ ນິກ຺ເຂປນໍ ເອສີ ຄເວສີ ປຣິເຍສີຕິ ມເຫສິ, ມຫໂຕ ສໍສາຣວຏ຺ຏສ຺ສ ອຸປຉ຺ເຉທໍ ເອສີ ຄເວສີ ປຣິເຍສີຕິ ມເຫສິ, ມຫໂຕ ສນ຺ຕາປສ຺ສ ນິພ຺ພາປນໍ ເອສີ ຄເວສີ ປຣິເຍສີຕິ ມເຫສິ, ມຫໂຕ ປຣິຬາຫສ຺ສ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິໍ ເອສີ ຄເວສີ ປຣິເຍສີຕິ ມເຫສິ, ມຫໂຕ ຘມ຺ມທ຺ຘຊສ຺ສ ອຸສ຺ສາປນໍ ເອສີ ຄເວສີ ປຣິເຍສີຕິ ມເຫສິ, ມຫນ຺ເຕ ສຕິປຏ຺ຐາເນ…ເປ… ມຫນ຺ເຕ ສມ຺ມປ຺ປຘາເນ… ມຫນ຺ເຕ ອິທ຺ຘິປາເທ… ມຫນ຺ຕານິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ… ມຫນ຺ຕານິ ພລານິ… ມຫນ຺ເຕ ໂພຊ຺ຌງ຺ເຄ… ມຫນ຺ຕໍ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ… ມຫນ຺ຕໍ ປຣມຕ຺ຖໍ ອມຕໍ ນິພ຺ພານໍ ເອສີ ຄເວສີ ປຣິເຍສີຕິ ມເຫສິ, ມເຫສກ຺ເຂຫິ ສຕ຺ເຕຫິ

ৎសិតោ កេចសិតោ បរិយេសិតោ – “កឋំ ឝុទ្ធោ, កឋំ ភកចា, កឋំ ឌេចឌេចា, កឋំ តរាសេកា”តិ យេហសិ៍ ឌមុ្យតូយត្តិ ឌមុ្យត្វំយ៉

ចុច្ចតិ អយតំ តិគ្គ្ញាត៌ ឃោ សោ សត្ថុសក្លារសយទោ សត្ថុបឌិបចិតិឝ្សក្កា តឈ្យាត្លឃោ ចិរាកោ តិររាឌោ តិគ្គ្ញាត៌ ហ្គតូយត្តិ អក្កុ សេដ្ឋ៍

ចិសេដ្ឋ៍ បារែយាក្លុ ហ្គតូយំ បចរ៍ ឌមុត្តិ – យេហសិ ឌមុ្យតូយ៉

ឃំ ចិឌិត្វា សតោ ចរត្តិ ចិឌិតំ កត្វា តុលឃិត្វា តីរឃិត្វា ចិភាចឃិត្វា ចិភូតំ កត្វា, “សេទ្ហា សក្លារា អតិច្ចា”តិ ចិឌិតំ កត្វា តុលឃិត្វា

តីរឃិត្វា ចិភាចឃិត្វា ចិភូតំ កត្វា, “សេទ្ហា សក្លារា ទុក្លា”តិ... “សេទ្ហា ឌមុា អតត្តា”តិ...ឝប... “ឃំ កិញ្ចិ សមុទឃឌមុំ សត្តំ តំ

តិរោធឌមុ”ត្តិ ចិឌិតំ កត្វា តុលឃិត្វា តីរឃិត្វា ចិភាចឃិត្វា ចិភូតំ កត្វា៍ សតោតិ ចតូហិ ការណេហិ សតោ – កាយេ

កាយាតុបស្សតាសតិបដ្ឋាត៌ ភាចេទ្តោ សតោ, ចេឌតាសុ...ឝប... ចិទ្តេ... ឌមុសុ... ឌមុាតុបស្សតាសតិបដ្ឋាត៌ ភាចេទ្តោ សតោ... សោ

ចុច្ចតិ សតោ៍ ចរត្តិ ចរទ្តោ ចិហរទ្តោ ឝ្ញរិយទ្តោ ចត្តទ្តោ បាលទ្តោ ឃបេទ្តោ ឃាបេទ្តោតិ – ឃំ ចិឌិត្វា សតោ ចរេ៍

តរេរលោកេ ចិសត្តិកត្តិ ចិសត្តិកា ចុច្ចតិ តណ្ហា៍ ឃោ រាកោ សារាកោ...ឝប... អភិឈ្ឈា លោភោ អកុសលមូល៌ ចិសត្តិកាតិ កោតដ្ឋេត

ចិសត្តិកា...ឝប... ចិសដា ចិត្ថតាតិ ចិសត្តិកា៍ លោកេតិ អបាយលោកេ...ឝប... អាឃតតលោកេ៍ តរេ លោកេ ចិសត្តិកត្តិ លោកេ ចេសា

ចិសត្តិកា, លោកេ ចេតំ ចិសត្តិកំ សតោ តរេយ្យ ហ្គតូរេយ្យ បតរេយ្យ សយតិក្កមេយ្យ ឌីតិចត្តេយ្យាតិ – តរេ លោកេ ចិសត្តិកំ៍ តេតាហ

សោ ឡោហ្ខណោ –

“តញ្ចាហំ អភិតត្ថាមិ, យេហសិ ឌមុ្យតូយំ;

ឃំ ចិឌិត្វា សតោ ចរំ, តរេ លោកេ ចិសត្តិក”ត្តិ៍

ៗ៣៍

ឃំ កិញ្ចិ សម្បជាតាសិ, [មេត្តកូតិ ភកចា]

ហ្គទ្ធំ អឌោ តិរិឃញ្ចាបិ មជ្ឈេ

ៗតេសុ តត្ថិញ្ច តិវេសតញ្ច, បតុជ្ជ ចិញ្ញាណំ ភចេ ត តិដ្ឋេ៍

ឃំ កិញ្ចិ សម្បជាតាសីតិ ឃំ កិញ្ចិ បជាតាសិ អាជាតាសិ ចិជាតាសិ បដិចិជាតាសិ បដិចិជ្ឈសីតិ – ឃំ កិញ្ចិ សម្បជាតាសិ៍ មេត្តកូតិ

ភកចា តំ ឡោហ្ខណំ តាមេត អាលបតិ៍ ភកចាតិ ការចាឌិចចតមេតំ...ឝប... សច្ឆិកា បញ្ញត្តិ, ឃឌិឌំ ភកចាតិ – មេត្តកូតិ ភកចា៍

ອຸທ຺ທໍ ອເຘາ ຕິຣິຍຎ຺ຈາປິ ມເຊ຺ຌຕິ. ອຸທ຺ທນ຺ຕິ ອນາຄຕໍ [ອຸທ຺ທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ອນາຄຕໍ (ສ຺ຍາ. ກ.)]; ອເຘາຕິ ອຕີຕໍ; ຕິຣິຍຎ຺ຈາປິ ມເຊ຺ຌຕິ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ. ອຸທ຺ທນ຺ຕິ ເທວເລາເກາ; ອເຘາຕິ ນິຣຍເລາເກາ; ຕິຣິຍຎ຺ຈາປິ ມເຊ຺ຌຕິ ມນຸສ຺ສເລາເກາ. ອຖ ວາ, ອຸທ຺ທນ຺ຕິ ກຸສລາ ຘມ຺ມາ; ອເຘາຕິ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ; ຕິຣິຍຎ຺ຈາປິ ມເຊ຺ຌຕິ ອພ຺ຍາກຕາ ຘມ຺ມາ. ອຸທ຺ທນ຺ຕິ ອຣູປຘາຕຸ; ອເຘາຕິ ກາມຘາຕຸ; ຕິຣິຍຎ຺ຈາປິ ມເຊ຺ຌຕິ ຣູປຘາຕຸ. ອຸທ຺ທນ຺ຕິ ສຸຂາ ເວທນາ; ອເຘາຕິ ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ; ຕິຣິຍຎ຺ຈາປິ ມເຊ຺ຌຕິ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ເວທນາ. ອຸທ຺ທນ຺ຕິ ອຸທ຺ທໍ ປາທຕລາ; ອເຘາຕິ ອເຘາ ເກສມຕ຺ຖກາ; ຕິຣິຍຎ຺ຈາປິ ມເຊ຺ຌຕິ ເວມເຊ຺ຌຕິ – ອຸທ຺ທໍ ອເຘາ ຕິຣິຍຎ຺ຈາປິ ມເຊ຺ຌ

ເອເຕສຸ ນນ຺ທິຎ຺ຈ ນິເວສນຎ຺ຈ, ປນຸຊ຺ຊ ວິຎ຺ຎາຓໍ ພເວ ນ ຕິຏ຺ເຐຕິ ເອເຕສູຕິ ອາຈິກ຺ຂິເຕສຸ ເທສິເຕສຸ ປຎ຺ຎປິເຕສຸ ປຏ຺ຐປິເຕສຸ ວິວເຏສຸ ວິຠຕ຺ເຕສຸ ອຸຕ຺ຕານີກເຕສຸ ປກາສິເຕສຸ. ນນ຺ທີ ວຸຈ຺ຈຕິ ຕຓ຺ຫາ. ເຍາ ຣາເຄາ ສາຣາເຄາ...ເປ... ອພິຊ຺ຌາ ເລາເຠາ ອກຸສລມູລໍ. ນິເວສນນ຺ຕິ ເທ຺ວ ນິເວສນາ – ຕຓ຺ຫານິເວສນາ ຈ ທິຏ຺ຐິນິເວສນາ ຈ. ກຕມາ ຕຓ຺ຫາ ນິເວສນາ? ຍາວຕາ ຕຓ຺ຫາສງ຺ຂາເຕນ ...ເປ... ອຍໍ ຕຓ຺ຫານິເວສນາ. ກຕມາ ທິຏ຺ຐິນິເວສນາ? ວີສຕິວຕ຺ຖຸກາ ສກ຺ກາຍທິຏ຺ຐິ ...ເປ... ອຍໍ ທິຏ຺ຐິນິເວສນາ.

ປນຸຊ຺ຊ ວິຎ຺ຎາຓນ຺ຕິ ປຸຎ຺ຎາພິສງ຺ຂາຣສຫຄຕໍ ວິຎ຺ຎາຓໍ, ອປຸຎ຺ຎາພິສງ຺ຂາຣສຫຄຕໍ ວິຎ຺ຎາຓໍ, ອາເນຎ຺ຊາພິສງ຺ຂາຣສຫຄຕໍ ວິຎ຺ຎາຓໍ. ເອເຕສຸ ນນ຺ທິຎ຺ຈ ນິເວສນຎ຺ຈ ອພິສງ຺ຂາຣສຫຄຕຎ຺ຈ ວິຎ຺ຎາຓໍ ນຸຊ຺ຊ ປນຸຊ຺ຊ ນຸທ ປນຸທ ຊຫ ປຊຫ ວິເນາເທຫິ ພ຺ຍນ຺ຕີກເຣາຫິ ອນພາວໍ ຄເມຫີຕິ – ເອເຕສຸ ນນ຺ທິຎ຺ຈ ນິເວສນຎ຺ຈ ປນຸຊ຺ຊ ວິຎ຺ຎາຓໍ.

ພເວ ນ ຕິຏ຺ເຐຕິ. ພວາຕິ ເທ຺ວ ພວາ – ກມ຺ມພເວາ ຈ ປຏິສນ຺ທິເກາ ຈ ປຸນພ຺ພເວາ. ກຕເມາ ກມ຺ມພເວາ? ປຸຎ຺ຎາພິສງ຺ຂາເຣາ ອປຸຎ຺ຎາພິສງ຺ຂາເຣາ ອາເນຎ຺ຊາພິສງ຺ຂາເຣາ – ອຍໍ ກມ຺ມພເວາ. ກຕເມາ ປຏິສນ຺ທິເກາ ປຸນພ຺ພເວາ? ປຏິສນ຺ທິກາ ຣູປໍ ເວທນາ ສຎ຺ຎາ ສງ຺ຂາຣາ ວິຎ຺ຎາຓໍ – ອຍໍ ປຏິສນ຺ທິເກາ ປຸນພ຺ພເວາ. ພເວ ນ ຕິຏ຺ເຐຕິ ເອເຕສຸ ນນ຺ທິຎ຺ຈ ນິເວສນຎ຺ຈ ອພິສງ຺ຂາຣສຫຄຕຎ຺ຈ ວິຎ຺ຎາຓໍ ກມ຺ມພວຎ຺ຈ ປຏິສນ຺ທິກຎ຺ຈ ປຸນພ຺ພວໍ ປຊຫເນ຺ຕາ ວິເນາເທເນ຺ຕາ ພ຺ຍນ຺ຕີກເຣານ຺ເຕາ ອນພາວໍ ຄເມເນ຺ຕາ ກມ຺ມພເວ ນ ຕິຏ຺ເຐຍ຺ຍ ປຏິສນ຺ທິເກ ປຸນພ຺ພເວ ນ ຕິຏ຺ເຐຍ຺ຍ ນ ສນ຺ຕິຏ຺ເຐຍ຺ຍາຕິ – ປນຸຊ຺ຊ ວິຎ຺ຎາຓໍ ພເວ ນ ຕິຏ຺ເຐ. ເຕນາຫ ພຄວາ –

“ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ສມ຺ປຊານາສິ, [ເມຕ຺ຕຄູຕິ ພຄວາ]

ອຸທ຺ທໍ ອເຘາ ຕິຣິຍຎ຺ຈາປິ ມເຊ຺ຌ

ເອເຕສຸ ນນ຺ທິຎ຺ຈ ນິເວສນຎ຺ຈ, ປນຸຊ຺ຊ ວິຎ຺ຎາຓໍ ພເວ ນ ຕິຏ຺ເຐ”ຕິ.

໑໓.

ឯវំវិហារី សតោ អប្បមត្តោ,

ភិក្ខុចរំ ហិត្វា មមាយិតានិ;

ជាតិំ ជរំ សោកបរិទ្ទវញ្ច, ឥធេវ វិទ្វា បជហេយ្យ ទុក្ខំ។

ឯវំវិហារីសតោ អប្បមត្តោតិ។ ឯវំវិហារីតិ នន្ទិញ្ច និវេសនញ្ច អភិសង្ខារសហគតវិញ្ញាណញ្ច កម្មភវញ្ច បដិសន្ធិកញ្ច បុនព្ភវំ បជហន្តោ វិនោទេន្តោ ព្យន្តីករោន្តោ អនភាវំ គមេន្តោតិ – ឯវំវិហារី។ សតោតិ ចតូហិ ការណេហិ សតោ – កាយេ កាយានុបស្សនាសតិបដ្ឋានំ ភាវេន្តោ...បេ... សោ វុច្ចតិ សតោ។ អប្បមត្តោតិ សក្កច្ចការី សាតច្ចការី អដ្ឋិតការី អនោលីនវុត្តិ [អនោលីនវុត្តិកោ (ក។) មហានិ។ ១៣] អនិក្ខិត្តច្ឆន្ទោ អនិក្ខិត្តធុរោ អប្បមត្តោ កុសលេសុ ធម្មេសុ – "កថាហំ [កទាហំ (ស្យា។)] អបរិបូរំ វា សីលក្ខន្ធំ បរិបូរេយ្យំ, បរិបូរំ វា សីលក្ខន្ធំ តត្ថ តត្ថ បញ្ញាយ អនុគ្គណ្ហេយ្យ"ន្តិ យោ តត្ថ ឆន្ទោ ច វាយាមោ ច ឧស្សាហោ ច ឧស្សោឡ្ហី ច អប្បដិវានី [អប្បដិវានិ (ក។) មហានិ។ ១៣] ច សតិ ច សម្បជញ្ញញ្ច អាតប្បំ បធានំ អធិដ្ឋានំ អនុយោគោ អប្បមាទោ កុសលេសុ ធម្មេសុ។ "កថាហំ អបរិបូរំ វា សមាធិក្ខន្ធំ...បេ... បញ្ញាក្ខន្ធំ... វិមុត្តិក្ខន្ធំ... វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធំ បរិបូរេយ្យំ បរិបូរំ វា វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធំ តត្ថ តត្ថ បញ្ញាយ អនុគ្គណ្ហេយ្យ"ន្តិ យោ តត្ថ ឆន្ទោ ច វាយាមោ ច ឧស្សាហោ ច ឧស្សោឡ្ហី ច អប្បដិវានី ច សតិ ច សម្បជញ្ញញ្ច អាតប្បំ បធានំ អធិដ្ឋានំ អនុយោគោ អប្បមាទោ កុសលេសុ ធម្មេសុ។ "កថាហំ អបរិញ្ញាតំ វា ទុក្ខំ បរិជានេយ្យំ, អប្បហីនេ វា កិលេសេ បជហេយ្យំ , អភាវិតំ វា មគ្គំ ភាវេយ្យំ, អសច្ឆិកតំ វា និរោធំ សច្ឆិករេយ្យ"ន្តិ យោ តត្ថ ឆន្ទោ ច វាយាមោ ច ឧស្សាហោ ច ឧស្សោឡ្ហី ច អប្បដិវានី ច សតិ ច សម្បជញ្ញញ្ច អាតប្បំ បធានំ អធិដ្ឋានំ អនុយោគោ អប្បមាទោ កុសលេសុ ធម្មេសុតិ – ឯវំវិហារី សតោ អប្បមត្តោ។

ភិក្ខុ ចរំ ហិត្វា មមាយិតានីតិ។ ភិក្ខូតិ បុថុជ្ជនកល្យាណកោ [កល្យាណបុថុជ្ជនោ (ស្យា។), ឯវមីទិសេសុ ឋានេសុ] វា ភិក្ខុ សេក្ខោ វា ភិក្ខុ។ ចរន្តិ ចរន្តោ វិហរន្តោ ឥរិយន្តោ វត្តេន្តោ បាលេន្តោ យបេន្តោ យាបេន្តោ។ មមត្តាតិ ទ្វេ មមត្តា – តណ្ហាមមត្តញ្ច ទិដ្ឋិមមត្តញ្ច...បេ... ឥទំ តណ្ហាមមត្តំ...បេ... ឥទំ ទិដ្ឋិមមត្តំ... តណ្ហាមមត្តំ បហាយ ទិដ្ឋិមមត្តំ បដិនិស្សជ្ជិត្វា មមត្តេ ជហិត្វា ចជិត្វា បជហិត្វា វិនោទេត្វា ព្យន្តីករិត្វា អនភាវំ គមេត្វាតិ – ភិក្ខុ ចរំ ហិត្វា មមាយិតានិ។

ជាតិំជរំ សោកបរិទ្ទវញ្ច, ឥធេវ វិទ្វា បជហេយ្យ ទុក្ខន្តិ។ ជាតីតិ យា តេសំ តេសំ សត្តានំ...បេ... ជរាតិ យា តេសំ តេសំ សត្តានំ...បេ... សោកោតិ ញាតិព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស...បេ... បរិទេវោតិ ញាតិព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស...បេ... ឥធាតិ ឥមិស្សា ទិដ្ឋិយា...បេ... ឥមស្មិំ មនុស្សលោកេ។ វិទ្វាតិ វិជ្ជាគតោ ញាណី វិភាវី មេធាវី។ ទុក្ខន្តិ ជាតិទុក្ខំ...បេ... ទោមនស្សុបាយាសទុក្ខំ។ ជាតិំ ជរំ សោកបរិទ្ទវញ្ច, ឥធេវ វិទ្វា បជហេយ្យ ទុក្ខន្តិ វិជ្ជាគតោ ញាណី វិភាវី មេធាវី ឥធេវ ជាតិញ្ច ជរញ្ច សោកបរិទ្ទវញ្ច ទុក្ខញ្ច បជហេយ្យ

ចិនោតេយ្យ ញ្ញត្តិកនេយ្យ អតកាច៎ កនេយ្យាតិ – ខាតិំ ជរំ សោកបរិទ្ទេចញ្ចា, ញ្ញធេច ចិទ្វា បជហេយ្យ ទុក្ខំ តេនាហ ភគវា –

“ឧច៎ចិហារិ៍ សតោ អប្បមត្តោ, កិក្ខុ ចរំ ហិត្វា មមាយិតានិ;

ខាតិំ ជរំ សោកបរិទ្ទេចញ្ចា, ញ្ញធេច ចិទ្វា បជហេយ្យ ទុក្ខ”ន្តិ៍

១៩៍

ឧតាកិតក្ខាយិចតេចា មតេហសិតោ, សុកិត្តិតំ កោតមត្ទុបធិកំ;

អទ្ធា ហិ ភគចា បហាសិ ទុក្ខំ, តធា ហិ តេ ចិជិតោ ឧស ធម្មោ៍

ឧតាកិតក្ខាយិ ចតេចា មតេហសិតោតិ៍ ឧតក្តិ ពុយ៉ាចចត៌ ញ្ញបុម៌ ចេសត៌ អត្ថសាសត៌ អត្ថសិជ្ជ៌ តក្ខាយិ អកិតក្ខាយិ មោគាយិ អត្ថមោគាយិ ញ្ញត្ថាយិ សាជិយាយិ បត្តយាយិ បិហយាយិ អកិជប្បាយិ៍ មតេហសិតោតិ កិំ មតេហសិ ភគចា? មហត្តំ សីលក្ខន្ធំ ឧសិ កចេសិ បរិមេសិតិ មតេហសិ... មេ... កហំ តនាសកោតិ មតេហសីតិ – ឧតាកិតក្ខាយិ ចតេចា មតេហសិតោ៍

សុកិត្តិតំ កោតមត្ទុបធិកន្តិ៍ សុកិត្តិតន្តិ សុកិត្តិតំ សុអាចិក្ខិតំ សុទេសិតំ សុបញ្ញាបិតំ សុបដ្ឋបិតំ សុចិចរិតំ សុចិកជិតំ សុឧត្តានីកតំ សុបកាសិតន្តិ – សុកិត្តិតំ៍ កោតមត្ទុបធិកន្តិ ឧបធី ចុច្ចន្តិ កិលេសា ច ខន្ធា ច អភិសង្ខារា ច៍ ឧបធិប្បហានំ ឧបធិចូបសមំ ឧបធិបដិនិស្សគ្គំ ឧបធិបដិបស្សទ្ធិ អមតំ និព្ពានន្តិ – សុកិត្តិតំ កោតមត្ទុបធិកំ៍

អទ្ធាហិ ភគចា បហាសិ ទុក្ខន្តិ៍ អទ្ធាតិ ឧកំសចចត៌ និស្សំសយចចត៌ និក្កង្ខាចចត៌ អទ្វេជ្ឈចចត៌ អទ្វេឡ្ហកចចត៌ និយោគចចត៌ អប្បណ្ណកចចត៌ អចត្ថាបតចចតមេតំ – អទ្ធាតិ៍ ភគចាតិ កាវចាធិចចតមេតំ...មេ... សច្ឆិកា បញ្ញត្តិ, យទិទំ ភគចាតិ៍ បហាសិទុក្ខន្តិ ខាតិទុក្ខំ ជរាទុក្ខំ ញ្ញាធិទុក្ខំ មរណទុក្ខំ សោកបរិទេចទុក្ខទោមនស្សុបាយាសទុក្ខំ បហាសិ បជហិ ចិនោតេសិ ញ្ញត្តិកនោសិ អតកាច៎ កមេសីតិ – អទ្ធា ហិ ភគចា បហាសិ ទុក្ខំ៍

តធា ហិ តេ ចិជិតោ ឧស ធម្មោតិ តធា ហិ តេ ចិជិតោ ពុលិតោ តីរិតោ ចិភូតោ ចិភាចិតោ ឧស ធម្មោតិ – តធា ហិ តេ ចិជិតោ ឧស ធម្មោ៍ តេនាហ សោ ព្រាហ្មណោ –

“ឧតាកិតក្ខាយិ ចតេចា មតេហសិតោ, សុកិត្តិតំ កោតមត្ទុបធិកំ;

ອທ຺ຘາ ຫິ ກາມາ ປຫາສິ ໂລເກ, ຕຖາ ຫິ ເຕ ວິທິໂຕ ລົບ ຂເຍາ”ຕິ.

໑໕໙.

ເຕ ຈາປິ ນູນປ຺ປຊເຫຍ຺ຍ ໂລເກ, ເຍ ຕ຺ວໍ ຍຸຕີ ອຕ຺ຖິຕໍ ໂພຊເນຍ຺ຍ;

ຕໍ ຕໍ ຠເຊຍ຺ຍາສິ ສເທວ ຕາຕ, ອເນຍ຺ຈ ຍໍ ກາມາ ອຕ຺ຖິຕໍ ໂພຊເນຍ຺ຍ.

ເຕຈາປິ ນູນປ຺ປຊເຫຍ຺ຍ ໂລເກຕິ. ເຕ ຈາປີຕິ ຂຕ຺ຕິຍາ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຈ ເວສ຺ສາ ຈ ສຸທ຺ທາ ຈ ຄຫຏ຺ຐາ ຈ ປພ຺ພຊິຕາ ຈ ເທວາ ຈ ມນຸສ຺ສາ ຈ. ປຊເຫຍ຺ຍ ໂລເກຕິ ຊາຕິໂລເກ ຊຣາໂລເກ ພ຺ຍາຘິໂລເກ ມຣຓໂລເກ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສໂລເກ ປຊເຫຍ຺ຍຸໍ ວິໂນເທຍ຺ຍຸໍ ພ຺ຍນ຺ຕີກເຣຍ຺ຍຸໍ ອນຠາວໍ ຄເມຍ຺ຍຸນ຺ຕິ – ເຕ ຈາປິ ນູນປ຺ປຊເຫຍ຺ຍ ໂລເກ.

ເຍ ຕ຺ວໍ ຍຸຕີ ອຕ຺ຖິຕໍ ໂພຊເນຍ຺ຍາຕິ. ເຍຕິ ຂຕ຺ຕິເຍ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ຈ ເວສ຺ເສ ຈ ສຸທ຺ເທ ຈ ຄຫຏ຺ເຐ ຈ ປພ຺ພຊິເຕ ຈ ເທເວ ຈ ມນຸສ຺ເສ ຈ. ຕ຺ວນ຺ຕິ ກາມນ຺ຕໍ ກາມຕິ. ຍຸຕີຕິ ໂຍຄາ ວຸຈ຺ຈຕິ ຍາຓໍ...ເປ... ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ໂຍ ຍຸຕິ. ອຕ຺ຖິຕໍ ໂພຊເນຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ຖິຕໍ ໂພຊເນຍ຺ຍ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ໂພຊເນຍ຺ຍ ອພິຓ຺ຫໍໂພຊເນຍ຺ຍ ປຸນປ຺ປຸນໍ ໂພຊເນຍ຺ຍ ອນຸສ຺ສເຣຍ຺ຍາຕິ – ເຍ ຕ຺ວໍ ຍຸຕີ ອຕ຺ຖິຕໍ ໂພຊເນຍ຺ຍ.

ຕໍ ຕໍ ຠເຊຍ຺ຍາສິ ສເທວ ຕາຕາຕິ. ຕຕ຺ຖ ກາມຕ຺ຖໍ ກາມຕິ. ຠເຊຍ຺ຍາສີຕິ ກາເຍນ ວາ ຠເຊຍ຺ຍາສິ, ວາຈາຍ ວາ ຠເຊຍ຺ຍາສິ, ຈິຕ຺ເຕນ ວາ ຠເຊຍ຺ຍາສິ, ອຕ຺ຖູປຕິປຕ຺ຕິຍາ ວາ ຠເຊຍ຺ຍາສິ, ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປຕິປຕ຺ຕິຍາ ວາ ຠເຊຍ຺ຍາສິ, ສກ຺ກເຣຍ຺ຍາສິ ຄຣຸໍ ກເຣຍ຺ຍາສິ [ຄຣຸກເຣຍ຺ຍາສິ (ສ຺ຍາ.)] ມາເນຍ຺ຍາສິ ປູເຊຍ຺ຍາສິ. ສເທວາຕິ ສເທວ ອພິຓ຺ຫສເທວ ສມາກໍ຺ ອພິສມາກໍ຺ ສມ຺ມາ ຕໍ ຠເຊຍ຺ຍາສິ. ຕາຕາຕິ ຕາເຣກາ ຈ ກາມາ ອາກາ຺ ນ ຄເຣາຕີຕິ – ຕາເຣກາ, ນ ຄນ຺ຖີຕິ – ຕາເຣກາ, ນ ອາຄນ຺ຖີຕິ – ຕາເຣກາ. ຄໍ ກາມາ ອາຄ຺ນ ຄເຣາຕີຕິ – ຕາເຣກາ? ອາຄູ ວຸຈ຺ຈຕິ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ສໍກິເລສິກາ ໂປໂນພ຺ພິກາ ສທຣາ ທຸກ຺ຂວິປາກາ ອາຍຕິໍ ຊາຕິຊຣາມຣຓິຍາ.

ອາຄູ ນ ຄເຣາຕິ ກິຍ຺ຈິ ໂລເກ, [ສກິຍາຕິ ກາມາ]

ສພ຺ພສໍໂຍເຄ [ສພ຺ພໂຍເຄ (ກ.), ສຸ. ນິ. ໕໒໙] ວິສຊ຺ຊ ພນ຺ຘນານິ;

ສພ຺ພຕ຺ຖ ນ ສຊ຺ຊຕີ ວິມຸຕ຺ໂຕ, ຕາເຣກາ ຕາທິ ປວຸຈ຺ຈເຕ ຕຖຕ຺ຕາຕິ.

ឲចំ ករចា អាក្វុ ត ករទាតីតិ – តាេកា។

ពចំ ករចា ត កច្ឆតីតិ – តាេកា។ ករចា ត ឆន្ទាកតឹ កច្ឆតិ, ត ទោសាកតឹ កច្ឆតិ, ត មោហាកតឹ កច្ឆតិ, ត ភយាកតឹ កច្ឆតិ, ត រាកចសេត កច្ឆតិ, ត ទោសចសេត កច្ឆតិ, ត មោហចសេត កច្ឆតិ, ត មាតចសេត កច្ឆតិ, ត ទិដ្ឋិចសេត កច្ឆតិ, ត ឧទ្ធច្ចចសេត កច្ឆតិ, ត ចិចិកិច្ឆាចសេត កច្ឆតិ, ត អតុសយចសេត កច្ឆតិ, ត ចគ្គេហិ ធម្មេហិ យាយតិ តីយតិ [តិយ្យតិ (ស្យា។ ក។)] ចុយ្ហតិ សំហរីយតិ។ ឲចំ ករចា ត កច្ឆតីតិ – តាេកា។

ពចំ ករចា ត អាកច្ឆតីតិ – តាេកា។ សោតាបត្តិមគ្គេត យេ កិលេសា បហីតា តេ កិលេសេ ត បុតេតិ ត បច្ចេតិ ត បច្ចាកច្ឆតិ។ សកទាកាមិមគ្គេត...បេ... អតាកាមិមគ្គេត... អរហត្តមគ្គេត យេ កិលេសា បហីតា តេ កិលេសេ ត បុតេតិ ត បច្ចេតិ ត បច្ចាកច្ឆតិ។ ឲចំ ករចា ត អាកច្ឆតីតិ តាេកាតិ – តំ តំ តយស្សាមិ សមេច្ច តាក។

អសេស្ស យំ ករចា អដ្ឋិតំ ខ្លចទេយ្យាតិ អសេស្ស យំ ករចា អដ្ឋិតំ ខ្លចទេយ្យ សព្ពច្ចំ ខ្លចទេយ្យ អកិលាំខ្លចទេយ្យ បុតប្បុតំ ខ្លចទេយ្យ អតុសារេសយ្យាតិ – អសេស្ស យំ ករចា អដ្ឋិតំ ខ្លចទេយ្យ។ តេតាហ សោ ព្រាហ្មណោ –

“តេ ចាបិ តូតប្បជហេយ្យ ទុក្ខំ, សេយ ក្វំ មុតី អដ្ឋិតំ ខ្លចទេយ្យ;

តំ តំ តយស្សាមិ សមេច្ច តាក, អសេស្ស យំ ករចា អដ្ឋិតំ ខ្លចទេយ្យា”តិ។

១ប៉។

ឃំ ព្រាហ្មណំ ចេទកុ្យាកិដន្ញា, អកិច្ចាតំ កាមភចេ អសត្តំ;

អទ្ធា ហិ សោ ខ្លឈមិមំ អតារិ, តិណ្ណោ ច បារំ អខិលោ អកង្ខោ។

ឃំ ព្រាហ្មណំ ចេទកុ្យាកិដន្ញាតិ។ ព្រាហ្មណោតិ សត្តន្នំ ធម្មាតំ ពាហិតត្តា ព្រាហ្មណោ។ សក្កាយទិដ្ឋិ ពាហិតា ហោតិ, ចិចិកិច្ឆា ពាហិតា ហោតិ, សីលព្វតបរាមាសោ ពាហិតោ ហោតិ, រាគោ ពាហិតោ ហោតិ, ទោសោ ពាហិតោ ហោតិ, មោហោ ពាហិតោ ហោតិ, មាតោ ពាហិតោ ហោតិ។ ពាហិតាស្ស ហោត្តិ បាបកា អកុសលា ធម្មា សំកិលេសិកា បេរាេតាភចិកា សទរា ទុក្ខចិបាកា អាយតឹ ជាតិជរាមរណិយា។

ពាហិត្វា សព្ពបាបកានិ, [សភិយាតិ ភគវា]

វិមលោ សាធុសមាហិតោ ឋិតត្តោ;

សំសារមតិច្ច កេវលី សោ, អសិតោ [អនិស្សិតោ (ស្យា.) សុ. និ. ៥១៩] តាទិ បវុច្ចតេ ស ព្រហ្មា.

វេទគូតិ វេទា វុច្ចន្តិ ចតូសុ មគ្គេសុ ញាណំ...បេ... សព្ពំ វេទមតិច្ច វេទគូ សោតិ. អភិជញ្ញាតិ អភិជានេយ្យ អាជានេយ្យ វិជានេយ្យ បដិវិជានេយ្យ បដិវិជ្ឈេយ្យាតិ – យំ ព្រាហ្មណំ វេទគុមាភិជញ្ញា.

អកិញ្ចនំ កាមភវេ អសត្តន្តិ. អកិញ្ចនន្តិ រាគកិញ្ចនំ ទោសកិញ្ចនំ មោហកិញ្ចនំ មានកិញ្ចនំ ទិដ្ឋិកិញ្ចនំ កិលេសកិញ្ចនំ ទុច្ចរិតកិញ្ចនំ, យស្សេតេ កិញ្ចនា បហីនា សមុច្ឆិន្នា វូបសន្តា បដិប្បស្សទ្ធា អភព្ពុប្បត្តិកា ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍា, សោ វុច្ចតិ អកិញ្ចនោ. កាមាតិ ឧទ្ទានតោ ទ្វេ កាមា – វត្ថុកាមា ច កិលេសកាមា ច...បេ... ឥមេ វុច្ចន្តិ វត្ថុកាមា...បេ... ឥមេ វុច្ចន្តិ កិលេសកាមា. ភវាតិ ទ្វេ ភវា – កម្មភវោ ច បដិសន្ធិកោ ច បុនព្ភវោ ...បេ... អយំ បដិសន្ធិកោ បុនព្ភវោ. អកិញ្ចនំ កាមភវេ អសត្តន្តិ អកិញ្ចនំ បុគ្គលំ កាមភវេ ច អសត្តំ អលគ្គំ អលគ្គិតំ អបលិពុទ្ធំ និក្ខន្តំ និស្សដំ វិប្បមុត្តំ វិសញ្ញុត្តំ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរន្តន្តិ – អកិញ្ចនំ កាមភវេ អសត្តំ.

អទ្ធា ហិ សោ ឱឃមិមំ អតារីតិ. អទ្ធាតិ ឯកំសវចនំ...បេ... អបណ្ណកវចនមេតំ – អទ្ធាតិ. ឱឃន្តិ កាមោឃំ ភវោឃំ ទិដ្ឋោឃំ អវិជ្ជោឃំ. អតារីតិ ឧត្តរិ បតរិ សមតិក្កមិ វីតិវត្តយីតិ – អទ្ធា ហិ សោ ឱឃមិមំ អតារិ.

តិណ្ណោ ច បារំ អខិលោ អកង្ខោតិ. តិណ្ណោតិ កាមោឃំ តិណ្ណោ, ភវោឃំ តិណ្ណោ, ទិដ្ឋោឃំ តិណ្ណោ, អវិជ្ជោឃំ តិណ្ណោ, សំសារបថំ តិណ្ណោ ឧត្តិណ្ណោ និត្តិណ្ណោ [និត្ថិណ្ណោ (ស្យា.)] អតិក្កន្តោ សមតិក្កន្តោ វីតិវត្តោ. សោ វុដ្ឋវាសោ [វុត្ថវាសោ (ស្យា.) ឯវមុបរិបិ] ចិណ្ណចរណោ គតទ្ធោ គតទិសោ គតកោដិកោ បាលិតព្រហ្មចរិយោ ឧត្តមទិដ្ឋិប្បត្តោ ភាវិតមគ្គោ, បហីនកិលេសោ បដិវិទ្ធាកុប្បោ សច្ឆិកតនិរោធោ. ទុក្ខំ តស្ស បរិញ្ញាតំ, សមុទយោ បហីនោ, មគ្គោ ភាវិតោ, និរោធោ សច្ឆិកតោ, អភិញ្ញេយ្យំ អភិញ្ញាតំ, បរិញ្ញេយ្យំ បរិញ្ញាតំ, បហាតព្ពំ បហីនំ, ភាវេតព្ពំ ភាវិតំ, សច្ឆិកាតព្ពំ សច្ឆិកតំ. សោ ឧក្ខិត្តបលិឃោ សំកិណ្ណបរិក្ខោ អព្ពូឡ្ហេសិកោ និរគ្គឡោ អរិយោ បន្នទ្ធជោ បន្នភារោ វិសញ្ញុត្តោ បញ្ចង្គវិប្បហីនោ ឆឡង្គសមន្នាគតោ ឯការក្ខោ ចតុរាបស្សេនោ បនុណ្ណបច្ចេកសច្ចោ [បណុន្នបច្ចេកសច្ចោ (ក.)] សមវយសដ្ឋេសនោ អនាវិលសង្កប្បោ បស្សទ្ធកាយសង្ខារោ សុវិមុត្តចិត្តោ សុវិមុត្តបញ្ញោ កេវលី វុសិតវា ឧត្តមបុរិសោ បរមបុរិសោ បរមបត្តិប្បត្តោ. សោ នេវ អាចិនាតិ ន អបចិនាតិ, អបចិនិត្វា ឋិតោ. នេវ បជហតិ ន ឧបាទិយតិ, បជហិត្វា ឋិតោ. នេវ វិសិនេតិ ន ឧស្សិនេតិ, វិសិនេត្វា ឋិតោ. នេវ វិធូបេតិ ន សន្ធូបេតិ, វិធូបេត្វា ឋិតោ. អសេខេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតត្តា ឋិតោ. អសេខេន សមាធិក្ខន្ធេន...បេ... បញ្ញាក្ខន្ធេន... វិមុត្តិក្ខន្ធេន... វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតត្តា ឋិតោ. សច្ចំ សម្បដិបាទយិត្វា [បដិបាទយិត្វា (ស្យា.)] ឋិតោ. ឯជំ សមតិក្កមិត្វា ឋិតោ.

ᨠᩥᩃᩮᩈᨣ᩠ᨣᩥ ᨷᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨷᩁᩥᨣᨾᨶᨲᩣᨿ ᨮᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨠᨭᩴ [ᨠᨳᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨) ᨠᩣᨿᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩣᨴᩥᨠᨳᩣ ᨷᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩮᩈᩩ] ᩈᨾᩣᨴᩣᨿ ᨮᩥᨲᩮᩣ? ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨷᨭᩥᩈᩮᩅᨶᨲᩣᨿ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᪨ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨠᩁᩩᨱᩣᨿ ...ᨷᩮ... ᨾᩩᨴᩥᨲᩣᨿ... ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨲᨾ᩠ᨾᨿᨲᩣᨿ [ᩋᨠᨾ᩠ᨾᨿᨲᩣᨿ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩈᨶ᩠ᨲᩩᩔᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨡᨶ᩠ᨵᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨵᩣᨲᩩᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩌᨿᨲᨶᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨣᨲᩥᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩏᨷᨷᨲ᩠ᨲᩥᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨽᩅᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩴᩈᩣᩁᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩅᨭ᩠ᨭᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩥᨾᨽᩅᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩥᨾᩮ ᩈᨾᩩᩔᨿᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩥᨾᨴᩮᩉᨵᩁᩮᩣ ᩋᩁᩉᩣ᪨

ᨲᩔᩣᨿᩴ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᨠᩮᩣ ᨽᩅᩮᩣ, ᨧᩁᩥᨾᩮᩣᨿᩴ ᩈᨾᩩᩔᨿᩮᩣ;

ᨩᩣᨲᩥᨾᩁᨱᩈᩴᩈᩣᩁᩮᩣ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨲᩔ ᨷᩩᨶᨻ᩠ᨽᩅᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨧ ᨷᩣᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩣᩁᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩋᨾᨲᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ᪨ ᨿᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᨳᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩪᨷᨵᩥᨷᨭᩥᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨠ᩠ᨡᨿᩮᩣ ᩅᩥᩁᩣᨣᩮᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ᨷᩣᩁᨣᨲᩮᩣ ᨷᩣᩁᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᨣᨲᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥᨣᨲᩮᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᨣᨲᩮᩣ ᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩮᩣᩈᩣᨶᨣᨲᩮᩣ ᩅᩮᩣᩈᩣᨶᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩣᨱᨣᨲᩮᩣ ᨲᩣᨱᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩃᩮᨱᨣᨲᩮᩣ ᩃᩮᨱᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩁᨱᨣᨲᩮᩣ ᩈᩁᨱᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨽᨿᨣᨲᩮᩣ ᩋᨽᨿᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨧ᩠ᨧᩩᨲᨣᨲᩮᩣ ᩋᨧ᩠ᨧᩩᨲᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨾᨲᨣᨲᩮᩣ ᩋᨾᨲᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨣᨲᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨳᩅᩣᩈᩮᩣ ᨧᩥᨱ᩠ᨱᨧᩁᨱᩮᩣ...ᨷᩮ...
ᨩᩣᨲᩥᨾᩁᨱᩈᩴᩈᩣᩁᩮᩣ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨲᩔ ᨷᩩᨶᨻ᩠ᨽᩅᩮᩣᨲᩥ – ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨧ ᨷᩣᩁᩴ᪨

ᩋᨡᩥᩃᩮᩣᨲᩥ ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨡᩥᩃᩮᩣ, ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᨡᩥᩃᩮᩣ, ᨾᩮᩣᩉᩮᩣ ᨡᩥᩃᩮᩣ, ᨠᩮᩣᨵᩮᩣ ᨡᩥᩃᩮᩣ, ᩏᨷᨶᩣᩉᩮᩣ ᨡᩥᩃᩮᩣ...ᨷᩮ... ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨠᩩᩈᩃᩣᨽᩥᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᨡᩥᩃᩣ᪨ ᨿᩔᩮᨲᩮ ᨡᩥᩃᩣ ᨷᩉᩦᨶᩣ ᩈᨾᩩᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᩅᩪᨷᩈᨶ᩠ᨲᩣ ᨷᨭᩥᨷ᩠ᨷᩔᨴ᩠ᨵᩣ ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᨬᩣᨱᨣ᩠ᨣᩥᨶᩣ ᨴᨯ᩠ᨰᩣ ᩈᩮᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩋᨡᩥᩃᩮᩣ᪨ ᩋᨠᩘ᩠ᨡᩮᩣᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮ ᨠᨦ᩠ᨡᩣ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨾᩩᨴᨿᩮ ᨠᨦ᩠ᨡᩣ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮ ᨠᨦ᩠ᨡᩣ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩥᨿᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣᨿ ᨠᨦ᩠ᨡᩣ, ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩮ ᨠᨦ᩠ᨡᩣ, ᩋᨷᩁᨶ᩠ᨲᩮ ᨠᨦ᩠ᨡᩣ, ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩣᨷᩁᨶ᩠ᨲᩮ ᨠᨦ᩠ᨡᩣ, ᩍᨴᨷ᩠ᨷᨧ᩠ᨧᨿᨲᩣᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨠᨦ᩠ᨡᩣ, ᨿᩣ ᩑᩅᩁᩪᨷᩣ ᨠᨦ᩠ᨡᩣ ᨠᨦ᩠ᨡᩣᨿᨶᩣ ᨠᨦ᩠ᨡᩣᨿᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨾᨲᩥ ᩅᩥᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩣ ᨴ᩠ᩅᩮᩊ᩠ᩉᨠᩴ ᨴ᩠ᩅᩮᨵᩣᨷᨳᩮᩣ ᩈᩴᩈᨿᩮᩣ ᩋᨶᩮᨠᩴᩈᨣ᩠ᨣᩣᩉᩮᩣ ᩌᩈᨷ᩠ᨷᨶᩣ ᨷᩁᩥᩈᨷ᩠ᨷᨶᩣ ᩋᨷᩁᩥᨿᩮᩣᨣᩣᩉᨶᩣ ᨳᨾ᩠ᨽᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨾᨶᩮᩣᩅᩥᩃᩮᨡᩮᩣ᪨ ᨿᩔᩮᩈᩣ ᨠᨦ᩠ᨡᩣ ᨷᩉᩦᨶᩣ ᩈᨾᩩᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᩅᩪᨷᩈᨶ᩠ᨲᩣ ᨷᨭᩥᨷ᩠ᨷᩔᨴ᩠ᨵᩣ ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᨬᩣᨱᨣ᩠ᨣᩥᨶᩣ ᨴᨯ᩠ᨰᩣ ᩈᩮᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩋᨠᩘ᩠ᨡᩮᩣᨲᩥ – ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨧ ᨷᩣᩁᩴ ᩋᨡᩥᩃᩮᩣ ᩋᨠᩘ᩠ᨡᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨽᨣᩅᩣ –

“ᨿᩴ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩴ ᩅᩮᨴᨣᩩᨾᩣᨽᩥᨩᨬ᩠ᨬᩣ, ᩋᨠᩥᨬ᩠ᨧᨶᩴ ᨠᩣᨾᨽᩅᩮ ᩋᩈᨲ᩠ᨲᩴ;

ᩋᨴ᩠ᨵᩣ ᩉᩥ ᩈᩮᩣ ᩒᨥᨾᩥᨾᩴ ᩋᨲᩣᩁᩥ, ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨧ ᨷᩣᩁᩴ ᩋᨡᩥᩃᩮᩣ ᩋᨠᩘ᩠ᨡᩮᩣ”ᨲᩥ᪨

ចិន្ត្វាង ឈោ ចេឥក្ស ភទោ ញ្គឆ,កចាកចេ សក្តុយិម ចិសដ្ឋ;

សោ ឪតតញ្យា អតិឈោ តិរាសោ, អតារិ សោ ឌាតិឌរត្តិ ទ្រ្វាយិ៍

ចិន្ត្វា ឆ ឈោ ចេឥក្ស ភទោ ញ្គឆាតិ៍ ចិន្ត្វាតិ ចិដ្ឋាកេតា ចាលិ ចិកាឌិ យេឆាឌិ៍ ឈោតិ ឈោ ឃាឌិសោ...េប... យត្សេឃ្សា ចា៍ ចេឥក្សតិ ចេឥា ទុច្ឆត្តិ ចត្សុ យេក្កុ ចាលំ បញ្ញា បញ្ញាត្រ្តិយំ បញ្ញាពលំ ឆយុចិឆឃសេម្មាឌ្ឌា ឌិយំសា ចិបឃ្សតា សយុាឌិដ្ឋិ [ចាលំ... េប... សញ្ញាចេឥយតិច្ច ចេឥក្ស សោតិ៍ (ឃ្យា៍) បឃ្ស យហាតិ៍ ប័១]៍ តេហិ ចេឥហិ ឌាតិឌរាយរលាឃ្ស អត្តកេតា អត្តប្យេត្តា កោឌិកេតា កោឌិប្យេត្តា បរិឃត្តកេតា បរិឃត្តប្យេត្តា ចោសាតកេតា ចោសាតប្យេត្តា តាលាកេតា តាលាប្យេត្តា លោកេតា លោប្យេត្តា សរលាកេតា សរលាប្យេត្តា អកឃកេតា អកឃប្យេត្តា អច្ឆតកេតា អច្ឆតប្យេត្តា អយតកេតា អយតប្យេត្តា តិញ្ញាតកេតា តិញ្ញាតប្យេត្តា៍ ចេឥាតំ ចា អត្តកេតាតិ ចេឥក្ស, ចេឥហិ ចា អត្តកេតាតិ ចេឥក្ស, សត្តត្តំ ចា ឆយុាតំ ចិឌិតត្តា ចេឥក្ស៍ សក្កាឃឌិដ្ឋិ ចិឌិតា ហោតិ, ចិចិកិច្ឆា...េប... សីលញ្ញតបរាយាសោ... រាកោ... ឥោសោ... យោហោ... យាតោ ចិឌិតោ ហោតិ៍ ចិឌិតាឃ្ស ហោត្តិ បិបកា អក្សលំ ឆយុា សំកិលេសិកា បោតោកចិកា សឥរា ទុក្ខចិបិកា អាឃតិ ឌាតិឌរាយរលិឃា៍

ចេឥាតិ ចិចេឃ្យ កោចលិតិ, [សកិឃាតិ កកចា]

សយលាតំ ឃាតិឆត្តិ ទ្រាហូលាតំ;

សញ្ញាចេឥភាសុ ឪតរាកោ, សញ្ញាំ ចេឥយតិច្ច ចេឥក្ស សោ៍

ភទោតិ សត្តា ភទោ យាតចោ បោសោ បុក្កលេ ឌីចោ ឌាក្យ [ឌាត្យ (ឃ្យា៍)] ឌត្វ ញ្គត្វក្យ [ញ្គត្វក្ស (ឃ្យា៍)] យត្សឌោ៍ ញ្គឆាតិ ញ្គយិឃ្សា ឌិដ្ឋិឃា...េប... ញ្គយឃ្យិ យត្សឃ្សលោកតិ – ចិន្ត្វា ឆ ឈោ ចេឥក្ស ភទោ ញ្គឆ៍

កចាកចេ សក្តុយិម ចិសដ្ឋាតិ៍ កចាកចេតិ កចាកចេ កយុកចេ បុតញ្ញុចេ កាយកចេ, កយុកចេ កាយកចេ បុតញ្ញុចេ ទ្វបកចេ, កយុកចេ ទ្វបកចេ បុតញ្ញុចេ អទ្វបកចេ, កយុកចេ អទ្វបកចេ បុតញ្ញុចេ បុតប្យតកចេ, បុតប្យតកាតិឃា បុតប្យទិតាបបត្តិឃា បុតប្យតបឌិសត្តិឃា បុតប្យតអត្តកាចាកិតិញ្ញត្តិឃា៍ សក្កាតិ សត្ត សក្កា – រាកសក្កា, ឥោសសក្កា, យោហសក្កា, យាតសក្កា, ឌិដ្ឋិសក្កា, កិលេសសក្កា, ទុច្ចរិតសក្កា៍ ចិសដ្ឋាតិ សក្កេ ចោសដ្ឋេត្វា ចា ចិសដ្ឋ៍ អឆ ចា, សក្កេ ពាត្តេ ចិពាត្តេ អាពាត្តេ លក្កេ លក្កិតេ បលិពុទ្ធេ ពាត្តេតេ ចោឌឃិត្វា [យោឆឃិត្វា (ឃ្យា៍)] ចា ចិសដ្ឋ៍ ឃឆា ឃាតំ ចា ចឃ្យាចា រថំ ចា សកឌំ ចា សត្តយាតិកំ ចា សជ្ជំ ចិសជ្ជំ កទោត្តិ

វិកោបេត្តិ – ឧចបេច ពេ សង្គេ វោសជ្ជេត្វា វា វិសជ្ជ។ អថ វា, សង្គេ ពន្ធេ វិពន្ធេ អាពន្ធេ លគ្គេ លគ្គិតេ បលិពុទ្ធេ ពន្ធនេ ផោដយិត្វា វា វិសជ្ជាតិ – ភវាភវេ សង្គមិមំ វិសជ្ជ។

សោ វីតតណ្ហោ អនីឃោ និរាសោ, អតារិ សោ ជាតិជរន្តិ ព្រូមីតិ។ តណ្ហាតិ រូបតណ្ហា…បេ… ធម្មតណ្ហា… យស្សេសា តណ្ហា បហីនា សមុច្ឆិន្នា វូបសន្តា បដិប្បស្សទ្ធា អភព្ពុប្បត្តិកា ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍា, សោ វុច្ចតិ វីតតណ្ហោ វិគតតណ្ហោ ចត្តតណ្ហោ វន្តតណ្ហោ មុត្តតណ្ហោ បហីនតណ្ហោ បដិនិស្សដ្ឋតណ្ហោ វីតរាគោ ចត្តរាគោ បហីនរាគោ បដិនិស្សដ្ឋរាគោ និច្ឆាតោ និព្ពុតោ សីតិភូតោ សុខប្បដិសំវេទី ព្រហ្មភូតេន អត្តនា វិហរតីតិ – សោ វីតតណ្ហោ។ អនីឃោតិ រាគោ នីឃោ, ទោសោ នីឃោ, មោហោ នីឃោ, កោធោ នីឃោ, ឧបនាហោ នីឃោ…បេ… សព្ពាកុសលាភិសង្ខារា នីឃា។ យស្សេតេ នីឃា បហីនា សមុច្ឆិន្នា វូបសន្តា បដិប្បស្សទ្ធា អភព្ពុប្បត្តិកា ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍា, សោ វុច្ចតិ អនីឃោ។ និរាសោតិ អាសា វុច្ចតិ តណ្ហា។ យោ រាគោ សារាគោ…បេ… អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ។ យស្សេសា អាសា តណ្ហា បហីនា សមុច្ឆិន្នា វូបសន្តា បដិប្បស្សទ្ធា អភព្ពុប្បត្តិកា ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍា, សោ វុច្ចតិ និរាសោ។ ជាតីតិ យា តេសំ តេសំ សត្តានំ…បេ… អាយតនានំ បដិលាភោ។ ជរាតិ យា តេសំ តេសំ សត្តានំ …បេ… ឥន្ទ្រិយានំ បរិបាកោ។ អយំ វុច្ចតិ ជរា។ សោ វីតតណ្ហោ អនីឃោ និរាសោ, អតារិ សោ ជាតិជរន្តិ ព្រូមីតិ យោ សោ វីតតណ្ហោ អនីឃោ ច និរាសោ ច, សោ ជាតិជរាមរណំ អតរិ ឧត្តរិ បតរិ សមតិក្កមិ វីតិវត្តយីតិ ព្រូមិ អាចិក្ខាមិ ទេសេមិ បញ្ញបេមិ បដ្ឋបេមិ វិវរាមិ វិភជាមិ ឧត្តានីករោមិ បកាសេមីតិ – សោ វីតតណ្ហោ អនីឃោ និរាសោ, អតារិ សោ ជាតិជរន្តិ ព្រូមិ។ តេនាហ ភគវា –

“វិទ្វា ច យោ វេទគូ នរោ ឥធ, ភវាភវេ សង្គមិមំ វិសជ្ជ;

សោ វីតតណ្ហោ អនីឃោ និរាសោ, អតារិ សោ ជាតិជរន្តិ ព្រូមី”តិ។

សហ គាថាបរិយោសានា…បេ… សត្ថា មេ, ភន្តេ, ភគវា, សាវកោហមស្មីតិ។

មេត្តគូមាណវបុច្ឆានិទ្ទេសោ ចតុត្ថោ។

៥. ធោតកមាណវបុច្ឆានិទ្ទេសោ

១០។

បុច្ឆាមិ តំ ភគវា ព្រូហិ មេតំ, [ឥច្ចាយស្មា ធោតកោ]

ຈາຈາກິກັມມານິ ຍເທນີ ຄຸຍຸ່າ

ຫະບ ຣຸຕຸວາສ ສິເຫຼຸາສັ, ນີເກົ່ງ ສິຖຸາສຍຕຸເສາ໌

ປຸຈຸາຍິ ຕໍ ກາງຈາ ຖ໌າທິ ເຍຕຸຕິ໌ ປຸຈຸາຍີຕິ ຕິເຫຼຸາ ປຸຈຸາ – ອຕິຖເຊາຕສາ ປຸຈຸາ, ຕິຖສໍສຸນຸທສາ ປຸຈຸາ, ວິຍຕິເຈຸທສາ ປຸຈຸາ...ເປ... ຖຸຍາ ຕິເຫຼຸາ ປຸຈຸາ...ເປ... ສິຖຸາສປຸຈຸາ໌ ປຸຈຸາຍິ ຕຸຕິ ປຸຈຸາຍິ ຕໍ ຍາຈາຍິ ຕໍ ອເຖຸສາຍິ ຕໍ ປສາເທຍິ ຕໍ, ກຈຍຸສຸ ເຍຕິ – ປຸຈຸາຍິ ຕໍ໌ ກາງຈາຕິ ການຈານິຈຈສເຍຕໍ...ເປ... ສນຸຖິກາ ປຖຸາຕຸຕິ, ຍທີທໍ ກາງຈາຕິ໌ ຖ໌າທິ ເຍຕຸຕິ ຖ໌າທິ ອາຈິກຸມທິ ເທເສທິ ປຖຸາເປທິ ປຖເປທິ ວິຈຣາທິ ວິກຊາທິ ງຸຕຸາສິກເຣາທິ ປກາເສທີຕິ – ປຸຈຸາຍິ ຕໍ ກາງຈາ ຖ໌າທິ ເຍຕໍ໌

ຖຸຈຸາຍຖຸາ ເສາຕເກາຕິ໌ ຖຸຈຸາຕິ ປເສຖິ...ເປ... ອາຍຖຸາຕິ ປິຍຈຈສໍ ກຸຈຈສໍ ສການເຈສປຸຕິຫຼຸານິຈຈສເຍຕໍ ອາຍຖຸາຕິ໌ ເສາຕເກາຕິ ຕສຸສ ຖາຫຸຸລສຸສ ສາຍໍ ສຖຸາ ສຍຖຸາ ປຖຸາຕຸຕິ ເວາຫາເຣາ ສາຍໍ ສາຍກຍໍ ສາຍເທຍຸ ສິຣຸຕຸຕິ ຍຸຍຸສໍ ອກິລາເປາຕິ – ຖຸຈຸາຍຖຸາ ເສາຕເກາ໌

ຈາຈາກິກັມມານິ ຍເທນີ ຄຸຍຸຕິ ຄຸຍຸາຈຈສໍ ຍຸປຸຈໍ ເທສສໍ ອຕຸສາສສໍ ອຕຸສິຖໍ ກມຸມານິ ອກິກມຸມານິ ຖຸຈຸາຍິ ສາຊິຍາຍິ ປຕຸຍາຍິ ປິທຍາຍິ ອກິຊປຸປາຍິ໌ ຍເທນີຕິ ກິ ຍເທນີ ກາງຈາ? ຍທຸຕຸ ນີລກຸຸຖໍ ຊີ ກເຈນີ ປຣິເຍນີຕິ ຍເທນີ...ເປ... ກທໍ ສຣາສເກາຕິ ຍເທນີຕິ – ຈາຈາກິກັມມານິ ຍເທນີ ຄຸຍຸາ

ຫະບ ຣຸຕຸວາສ ສິເຫຼຸາສຕຸຕິ ຄຸຍຸາຈຈສໍ ຍຸປຸຈໍ ເທສສໍ ອຕຸສາສສໍ ອຕຸສິຖໍ ຣຸຕຸວາ ຣຸລິຕຸວາ ງຸກຸເທຕຸວາ ງຸປເສາເຍຕຸວາ ງຸປລກຸຍຕຸວາຕິ – ຫະບ ຣຸຕຸວາສ ສິເຫຼຸາສໍ໌

ນີເກົ່ງ ສິຖຸາສຍຕຸເສາຕິ໌ ນີກຸາຕິ ຕິເຫຼຸາ ນີກຸາ – ອທິນີລນີກຸາ, ອທິຈິຕຸຕນີກຸາ, ອທິປຖຸາານີກຸາ...ເປ... ອຍໍ ອທິປຖຸານີກຸາ໌ ສິຖຸາສຍຕຸເສາຕິ ອຕຸເຕາ ຣາກສຸສ ສິຖຸາປສາຍ, ເທາສສຸສ ສິຖຸາປສາຍ, ເຍາຫສຸສ ສິຖຸາປສາຍ, ເກາທສຸສ ສິຖຸາປສາຍ , ງຸປສາຫສຸສ ສິຖຸາປສາຍ...ເປ... ສຖຸາກຸສລາກິສຖຸາຣາສໍ ສຍາຍ ງຸປສຍາຍ ວຸປສຍາຍ ສິຖຸາປສາຍ ປຕິສິສຸຄຸາຍ ປຕິປສຸຖິຍາ ອທິນີລຍິ ນີເກົ່ງຍຸ, ອທິຈິຕຸຕຍິ ນີເກົ່ງຍຸ, ອທິປຖຸາຍິ ນີເກົ່ງຍຸ໌ ຖຸຍາ ຕິເຫຼຸາ ນີກຸາເຍາ ອາຈຊຸເຣຸຕຸາ ນີເກົ່ງຍຸ, ຊາສເຣຸຕຸາ ນີເກົ່ງຍຸ, ປສຸເຣຸຕຸາ ນີເກົ່ງຍຸ, ປຈຸເຈກຸເຣຸຕຸາ ນີເກົ່ງຍຸ, ຈິຕຸຕໍ ປເທຫເຣຸຕຸາ ນີເກົ່ງຍຸ, ສຖຸາຍ ອທິຍຸຈຸເຣຸຕຸາ ນີເກົ່ງຍຸ, ວີຣິຍໍ ປຄຸຫຸເຣຸຕຸາ ນີເກົ່ງຍຸ, ສຕິ ງຸປຖເປເຣຸຕຸາ ນີເກົ່ງຍຸ, ຈິຕຸຕໍ ສຍາເທເຣຸຕຸາ ນີເກົ່ງຍຸ, ປຖຸາຍ ປຊາສເຣຸຕຸາ ນີເກົ່ງຍຸ, ອກິເຖຸຍຸໍ ອກິຊາສເຣຸຕຸາ ນີເກົ່ງຍຸ, ປຣິເຖຸຍຸໍ ປຣິຊາສເຣຸຕຸາ ນີເກົ່ງຍຸ, ປຫາຕຕຸໍ ປຊທເຣຸຕຸາ ນີເກົ່ງຍຸ, ການເຈຕຸໍ ການເຈເຣຸຕຸາ ນີເກົ່ງຍຸ, ສຈຸຈິກາຕຕຸໍ ສຈຸຈິກເຣາເຣຸຕຸາ ນີເກົ່ງຍຸ, ອາຈເຣຍຸ ສຍາຈເຣຍຸ ສຍາທາຍ ຈເຣຕຸຍຸາຕິ – ນີເກົ່ງ ສິຖຸາສຍຕຸເສາ໌ ເຕສາຫ ເສາ ຖາຫຸເຣຸາ –

“បុច្ឆាមិ តំ ភគវា ព្រូហិ មេតំ, [ឥច្ចាយស្មា ធោតកោ]

វាចាភិកង្ខាមិ មហេសិ តុយ្ហំ

តវ សុត្វាន និគ្ឃោសំ, សិក្ខេ និព្ពានមត្តនោ”តិ។

១៨។

តេនហាតប្បំ ករោហិ, [ធោតកាតិ ភគវា]

ឥធេវ និបកោ សតោ;

ឥតោ សុត្វាន និគ្ឃោសំ, សិក្ខេ និព្ពានមត្តនោ។

តេនហាតប្បំ ករោហីតិ អាតប្បំ ករោហិ, ឧស្សាហំ ករោហិ, ឧស្សោឡ្ហិំ ករោហិ, ថាមំ ករោហិ, ធិតិំ ករោហិ, វីរិយំ ករោហិ, ឆន្ទំ ជនេហិ សញ្ជនេហិ ឧបដ្ឋបេហិ សមុដ្ឋបេហិ និព្ពត្តេហិ អភិនិព្ពត្តេហីតិ – តេនហាតប្បំ ករោហិ។

ធោតកាតិ ភគវា តំ ព្រាហ្មណំ នាមេន អាលបតិ។ ភគវាតិ គារវាធិវចនំ...បេ... សច្ឆិកា បញ្ញត្តិ, យទិទំ ភគវាតិ – ធោតកាតិ ភគវា។

ឥធេវ និបកោ សតោតិ។ ឥធាតិ ឥមិស្សា ទិដ្ឋិយា ឥមិស្សា ខន្តិយា ឥមិស្សា រុចិយា ឥមស្មិំ អាទាយេ ឥមស្មិំ ធម្មេ ឥមស្មិំ វិនយេ ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ ឥមស្មិំ បាវចនេ ឥមស្មិំ ព្រហ្មចរិយេ ឥមស្មិំ សត្ថុសាសនេ ឥមស្មិំ អត្តភាវេ ឥមស្មិំ មនុស្សលោកេ។ និបកោតិ និបកោ បណ្ឌិតោ បញ្ញវា ពុទ្ធិមា ញាណី វិភាវី មេធាវី។ សតោតិ ចតូហិ ការណេហិ សតោ – កាយេ កាយានុបស្សនាសតិបដ្ឋានំ ភាវេន្តោ សតោ...បេ... សោ វុច្ចតិ សតោតិ – ឥធេវ និបកោ សតោ។

ឥតោសុត្វាន និគ្ឃោសន្តិ ឥតោ តុយ្ហំ វចនំ ព្យប្បថំ ទេសនំ អនុសាសនំ អនុសិដ្ឋំ សុត្វា ឧគ្គហេត្វា ឧបធារយិត្វា ឧបលក្ខយិត្វាតិ – ឥតោ សុត្វាន និគ្ឃោសំ។

សិក្ខេ និព្ពានមត្តនោតិ។ សិក្ខាតិ តិស្សោ សិក្ខា – អធិសីលសិក្ខា, អធិចិត្តសិក្ខា, អធិបញ្ញាសិក្ខា...បេ... អយំ អធិបញ្ញាសិក្ខា។

ត៌ន្ណាតបត្តនោតាតិ អត្តនោ ទាកឃ្ស ត៌ន្ណាបតាឃ, ឌោឃឃ្ស ត៌ន្ណាបតាឃ, ឌយាហឃ្ស ត៌ន្ណាបតាឃ, ឌកាឆឃ្ស ត៌ន្ណាបតាឃ, ្កបតាហឃ្ស ត៌ន្ណាបតាឃ...ឌប... ឃន្ណាក្យឃលាភ៌ឃន្លាទាត់ ឃយាឃ ្កបឃយាឃ ច្ញបឃយាឃ ត៌ន្ណាបតាឃ បដិត៌ឃ្សក្កាឃ បដិបឃ្សន្ធិឃា អឆិឃឹលយ៌ ឃិឌក្លឃ្យ, អឆិចិត្តយ៌ ឃិឌក្លឃ្យ, អឆិបន្ណាយ៌ ឃិឌក្លឃ្យ៉ ន្កុយា តិឌឃ្សា ឃិក្លាឌឃា អាចន្ថឌត្តា ឃិឌក្លឃ្យ, ឌាភឌត្តា ឃិឌក្លឃ្យ...ឌប... ឃន្ធិកាតត្ថា ឃន្ធិកឌទាឌត្តា ឃិឌក្លឃ្យ, អាចឌទឃ្យ ឃយាចឌទឃ្យ ឃយាឌាឃ ចឌត្តឃ្យាតិ – ឃិឌក្ល ត៌ន្ណាតបត្តនោ៉ ឌតតាហ ភកចា –

“ឌតភហាតប៌ ពឌទាហិ, [ឌឆាតកាតិ ភកចា]

ន្កឌឆច ត៌បឌកា ឃឌតា;

ន្កឌតា ឃុត្វាភ ត៌ឌញ្ញុឃំ, ឃិឌក្ល ត៌ន្ណាតបត្តនោ”តិ៉

១១៉

បឃ្សាយហំ ឌេចយត្យឃ្សឌលាឌក,អកិន្ចាត់ព្រាហ្មណយីទិឃយាត់;

តំ តំ តយឃ្សាយិ ឃយត្តចក្លុ, បយុន្ចា យំ ឃក្ក កធំកធាហិ៉

បឃ្សាយហំ ឌេចយត្យឃ្សឌលាឌកតិ៉ ឌេចាតិ តឌយា ឌេចា – ឃយុតិឌេចា, ្កបបត្តិឌេចា, ចិឃុទ្ធិឌេចា៉ កតឌយ ឃយុតិឌេចា? ឃយុតិឌេចា ចុន្ចត្តិ ទាឌាឌតា ច ទាឌក្យាទា ច ឌេចិឌឃា ច៉ ន្កុឌយ ចុន្ចត្តិ ឃយុតិឌេចា៉ កតឌយ ្កបបត្តិឌេចា? ្កបបត្តិឌេចា ចុន្ចត្តិ ចាត្យហាទាឌិកា ឌេចា តាចតិំឃា ឌេចា ឃាយា ឌេចា ត្យឃិតា ឌេចា ត៌យ្មាភទតី ឌេចា បទត៌យ្មិតចឃចត្តិ ឌេចា ព្រាហ្មកាឃិកា ឌេចា ឌឃ ច ឌេចា តត្យត្តទិ [តព្យបទិ (ឃ្យា៉)]៉ ន្កុឌយ ចុន្ចត្តិ ្កបបត្តិឌេចា៉ កតឌយ ចិឃុទ្ធិឌេចា? ចិឃុទ្ធិឌេចា ចុន្ចត្តិ តធាកតឃាចកា អទហឌត្តា ណីណាឃចា ឌឃ ច បឌច្ចកព្យុទ្ធា៉ ន្កុឌយ ចុន្ចត្តិ ចិឃុទ្ធិឌេចា៉ ភកចា ឃយុតិឌេចាភញ្ចា ្កបបត្តិឌេចាភញ្ចា ចិឃុទ្ធិឌេចាភញ្ចា ឌេឌចា ច អតិឌេឌចា ច ឌេចាតិឌេឌចា ច ឃីហឃីឌហា ភាកភាឌកា កណិកណី យុភិយុភី ទាឌទាឌា៉ បឃ្សាយហំ ឌេចយត្យឃ្សឌលាឌកតិ យត្យឃ្សឌលាឌក ឌេចំ បឃ្សាយិ អតិឌេចំ បឃ្សាយិ ឌេចាតិឌេចំ បឃ្សាយិ ឌក្លាយិ ឈ្លឌលាឌកយិ ត៌ន្ណាឃាយិ ្កបបទិក្លាយីតិ – បឃ្សាយហំ ឌេចយត្យឃ្សឌលាឌក៉

អាកិន្ចាត់ព្រាហ្មណយីទិឃយាតត្តិ៉ អកិន្ចាតត្តិ ទាកកិន្ចាត់ ឌោឃកិន្ចាត់ ឌយាហកិន្ចាត់ យាភកិន្ចាត់ ឌិដ្ឋិកិន្ចាត់ កិឌលឃកិន្ចាត់ ទុច្ចទិតកិន្ចាត់, ឌត កិន្ចាតា ព្យុទ្ធឃ្ស ភកចឌតា បហីតា ្កច្ឆិន្នម្មុលា តាលាចត្ថុកតា អតភាចំកតា អាឃតិំ អត្យប្បាឌឆយ្មា, តស្មា ព្យុឌទ្ធា អកិន្ចាឌតា៉ ព្រាហ្មឌណាតិ ភកចា ឃត្តន្នំ ឆយ្មាត់ ពាហិតត្តា ព្រាហ្មឌណា – ឃក្កាយឌិដ្ឋិ ពាហិតា ឌហាតិ, ចិចិកិច្ឆា ពាហិតា ឌហាតិ,

ສີລພ຺ພຕປຣາຍເນາ ຄາຫິເຕາ ເຫາຕິ, ຣາເກາ ຄາຫິເຕາ ເຫາຕິ, ເທາເນາ ຄາຫິເຕາ ເຫາຕິ, ເຍາເຫາ ຄາຫິເຕາ ເຫາຕິ, ຍາເຄາ ຄາຫິເຕາ ເຫາຕິ, ຄາຫິຕາສ຺ສ ເຫາຕ຺ຕິ ປາປກາ ອກຸນລາ ຜຍ຺ຍາ ນໍກິເລນິກາ ເປາເນາຄ຺ຄວິກາ ນທຣາ ທຸກ຺ຂວິປາກາ ອາຍຕິໍ ຊາຕິຊຣາຍເຣທີຍາ

ຄາຫິຕ຺ວາ ນພ຺ພປາປການິ, [ນຄິຍາຕິ ກກຈາ]

ຮິຍເລາ ນາທຸນຍາຫິເຕາ ຜິຕເຕ຺ຕາ;

ນໍນາຣຍຕິຈ຺ຈ ເກຈລີ ເນາ, ອນິເຕາ ຕາທິ ປຈ຺ຸຈ຺ຈເຕ ນ (ຄາຫ຺ຍາຕິ

ຂ຺ລຣີຍາຄ຺ຄີ ຈຣ຺ຄີ ຈິຫຣ຺ຄີ ຂ຺ລຣີຍ຺ຄີ ຈເຕ຺ຕ຺ຄີ ປິເລ຺ຄີ ຍເປ຺ຄີ ຍາເປ຺ຄ຺ຄີ – ອກິຈ຺ຈາຄ (ຄາຫ຺ຍລີຣີຍາຄ

ຕໍ ຕໍ ຄຍສ຺ສາຍິ ນຍຄ຺ຕຈກ຺ຂຸຕິ ຕຄ຺ຕິ ກກຈຄ຺ຕິ ກລາຕິ ຄຍສ຺ສາຍີຕິ ກາເຍຄ ຈາ ຄຍສ຺ສາຍິ, ຈາຈາຍ ຈາ ຄຍສ຺ສາຍິ, ຍິເຕ຺ຕຄ ຈາ ຄຍສ຺ສາຍິ, ອຄ຺ຕ຺ຕປຊິປຕ຺ຕິຍາ ຈາ ຄຍສ຺ສາຍິ, ຜຍ຺ຍາຄຸຜຍ຺ຍປຊິປຕ຺ຕິຍາ ຈາ ຄຍສ຺ສາຍິ ນກ຺ກເຣາຍິ ກໍ ກເຣາຍິ ຍາເຄຍິ ປຸເຊຍິ ນຍຄ຺ຕຈກ຺ຂຸຕິ ນຍຄ຺ຕຈກ຺ຂຸຈ຺ຸຈຕິ ນຄ຺ຄຍ຺ຍຸຕຕາກາລາ ກກຈາ ນຄ຺ຄຍ຺ຍຸຕກາເຣາຄ ວຸເນເຕາ ນຍຸເນເຕາ ວຸປິເກເຕາ ນຍຸປິເກເຕາ ວຸປເຄ຺ຕາ ນຍຸປເຄ຺ຕາ ນຍເຄ຺ຕາກເຕາ

“ຄ ຕສ຺ສ ອຊິ຺ຌຍິຜຕ຺ຕິ [ອຊິ຺ຌຍິຜຕ຺ຕິ (ນ຺ຍາ ກ) ຍທາຄີ ໑໓໙] ກິຈ຺ຈິ, ອເຜາ ອຍິຍ຺ຍາຕຍຊາຄີຕຄ຺ຄໍ;

ນຄ຺ຄໍ ອກິຍ຺ຍານິ ຍເຜ຺ຕິ ເຄຍ຺ຍ, ຕຜາເກເຕາ ເຕຄ ນຍຄ຺ຕຈກ຺ຂຸ”ຕິ

ຕໍ ຕໍ ຄຍສ຺ສາຍິ ນຍຄ຺ຕຈກ຺ຂຸ

ປຍ຺ຸຈາ ຍໍ ນກ຺ກ ກຄໍກຜາຫີຕິ ນກ຺ກາຕິ ນເກ຺ກາ ກກຈາ ນກ຺ຍກຸລີ ປຄ຺ຄຊິເຕາຕິປິ ນເກ຺ກາ ອຜ ຈາ, ອເທ຺ທາ [ອເທ຺ທາ (ນ຺ຍາ ກ)] ຍຫເທ຺ທເຄາ ຜຄຈາຕິປິ ນເກ຺ກາ ຕສ຺ສິຍາຄິ ຜຄາຄິ, ເນຍ຺ຍຜິທໍ – ນທ຺ທາຜຄ຺ ສີລຜຄ຺ ທິຣິຜຄ຺ ອຸຕ຺ຕປ຺ປຜຄ຺ ສຸຕຜຄ຺ ຈາກຜຄ຺ ປຄ຺ຄາຜຄ຺ ນຕິປຊ຺ຊາຄຜຄ຺ ນຍ຺ປຍ຺ຍາຄຜຄ຺ ຄ຺ລທິ຺ທປິເທຜຄ຺ ຄ຺ລຣ຺ຣິຍຜຄ຺ ຄລຜຄ຺ ເຄາຊ຺ຊ຺ຌຜຄ຺ ຍກ຺ກຜຄ຺ ຜລຜຄ຺ ຄິຄ຺ຄາຄຜຄ຺ ຄ຺ລເຍຫິ ອເຄກຈິເທຫິ ຜຄຣຕເຄຫິ ອເທ຺ທາ ຍຫເທ຺ທເຄາ ຜຄຈາຕິປິ ນເກ຺ກາ ອຜ ຈາ, ນເກ຺ກາ ປທຸ ຈິນຈີ ອລຍເຕ຺ຕາ ນຸເຣາ ຈີເຣາ ຈິກ຺ກເຕ຺ຕາ ອຄີ຺ຣ ອຄ຺ຌຍີ ອຄ຺ຸຣຕານີ ອປລີຍີ ປທີຄກຍເກເຣຈາ ຈິກຕເລີຍຕໍເນາຕິປິ ນເກ຺ກາ ກຄໍກຜາ ຈ຺ຸຈຕິ ຈິຈິກິ຺ຉາ ທຸເກ຺ຂ ກງ຺ຂາ, ທຸກ຺ຂນຍຸທເຍ ກງ຺ຂາ, ທຸກ຺ຂຄິເຣາເຜ ກງ຺ຂາ, ທຸກ຺ຂຄິເຣາຜກາຍີຄິຍາ ປຊິປທາຍ ກງ຺ຂາ, ປຸຄ຺ຄເຕ຺ຕ ກງ຺ຂາ, ອປເຣເຕ຺ຕ ກງ຺ຂາ, ປຸຄ຺ຄຕ຺ຕາປເຣເຕ຺ຕ ກງ຺ຂາ, ຄ຺ລທປ຺ປຈ຺ຈຍຕາປຊິ຺ຈນຍຸປ຺ປເຄ຺ຄຸ ຜເຍ຺ຍຸ ກງ຺ຂາ ຍາ ເອວຣູປີ ກງ຺ຂາ ກງ຺ຂາຍຄາ ກງ຺ຂາຍິຕຄ຺ຄໍ ຈິຍຕິ ຈິຈິກິ຺ຉາ ເຈ຺ຍຫກໍ ເຈ຺ຜາປເຜາ ນໍນເຍາ ອເຄກໍນກ຺ກເທາ ອານປ຺ປຄາ

បរិសប្បតា អបរិយោគាហតា លម្ពិតត្តំ ចិត្តស្ស យតោចិលេរោ។ បយុត្តា យំ សក្ក កចំកចាហីតិ យុត្តា យំ បយុត្តា យំ យោគេហិ យំ បយោគេហិ យំ វុត្តេន យំ សយុត្តេន យំ ចុដ្ឋានេបហិ យំ កចំកចាសល្លេតាតិ – បយុត្តា យំ សក្ក កចំកចាហិ។ តេនាហ សោ ព្រាហ្មណោ –

“បស្សាមហំ ទេវមនុស្សលោកេ, អកិញ្ចនំ ព្រាហ្មណមិរិយមានំ;

តំ តំ នមស្សាមិ សមន្តចក្ខុ, បយុត្តា យំ សក្ក កចំកចាហី”តិ។

១១។

តាហំ សហិស្សាមិ បយោគតាយ, កចំកចិំ ធោតក កញ្ចិ លោកេ;

ធម្មញ្ច សេដ្ឋំ អាជានមានោ, ឯវំ តុវំ ឱឃមិមំ តរេសិ។

តាហំ សហិស្សាមិ[សមីហាមិ (ក។)]បយោគតាយាតិ តាហំ តំ សក្កោមិ យុញ្ជិតុំ បយុញ្ជិតុំ យោគេតុំ បយោគេតុំ វុត្តិតុំ សមុត្តិតុំ វុដ្ឋាបេតុំ សមុដ្ឋាបេតុំ កចំកចាសល្លេតាតិ។ ឯវម្បិ តាហំ សហិស្សាមិ បយោគតាយ។ អថ វា, ន ព្រាហាមិ ន សមីហាមិ ន វុស្សហាមិ ន វាយមាមិ ន វុស្សាហំ ករោមិ ន វុស្សោឡ្ហិំ ករោមិ ន ថាមំ ករោមិ ន ធិតិំ ករោមិ ន វីរិយំ ករោមិ ន ឆន្ទំ ជនេមិ ន សញ្ជនេមិ ន និព្វត្តេមិ ន អភិនិព្វត្តេមិ អស្សទ្ធេ បុគ្គលេ អច្ឆន្ទិកេ កុសីតេ ហីនវីរិយេ អប្បដិបជ្ជមានេ ធម្មទេសនាយាតិ។ ឯវម្បិ តាហំ សហិស្សាមិ បយោគតាយ។ អថ វា, នត្ថញ្ញោ កោចិ មោចេតា។ តេ យទិ មោចេយ្យុំ សកេន ថាមេន សកេន ពលេន សកេន វីរិយេន សកេន បរក្កមេន សកេន បុរិសថាមេន សកេន បុរិសពលេន សកេន បុរិសវីរិយេន សកេន បុរិសបរក្កមេន អត្តនា សម្មាបដិបទំ អនុលោមបដិបទំ អបច្ចនីកបដិបទំ អន្វត្ថបដិបទំ ធម្មានុធម្មបដិបទំ បដិបជ្ជមានា មោចេយ្យុន្តិ។ ឯវម្បិ តាហំ សហិស្សាមិ បយោគតាយ។

វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា – “សោ វត, ចុន្ទ, អត្តនា បលិបបលិបន្នោ បរំ បលិបបលិបន្នំ វុទ្ធរិស្សតីតិ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ សោ វត, ចុន្ទ, អត្តនា អទន្តោ អវិនីតោ អបរិនិព្ពុតោ បរំ ទមេស្សតិ វិនេស្សតិ បរិនិព្ពាបេស្សតីតិ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតីតិ។ ឯវម្បិ តាហំ សហិស្សាមិ បយោគតាយ។

វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា –

“អត្តនា ហិ [អត្តនាវ (ពហូសុ) ធ។ ប។ ១៦៥] កតំ បាបំ, អត្តនា សង្កិលិស្សតិ;

អត្តនា អកតំ បាបំ, អត្តនាវ វិសុជ្ឈតិ;

សុទ្ធី អសុទ្ធិ បច្ចត្តំ, នាញ្ញោ អញ្ញំ វិសោធយេ”តិ។

ឯវម្បិ នាហំ សហិស្សាមិ បមោចនាយ។

វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា – “ឯវមេវ ខោ, ព្រាហ្មណ, តិដ្ឋតេវ និព្ពានំ តិដ្ឋតិ និព្ពានគាមិមគ្គោ តិដ្ឋាមហំ សមាទបេតា, អថ ច បន មម សាវកា មយា ឯវំ ឱវទិយមានា ឯវំ អនុសាសិយមានា អប្បេកច្ចេ អច្ចន្តនិដ្ឋំ និព្ពានំ អារាធេន្តិ ឯកច្ចេ នារាធេន្តីតិ។ ឯត្ថ ក្យាហំ, ព្រាហ្មណ ករោមិ? មគ្គក្ខាយី, ព្រាហ្មណ, តថាគតោ។ មគ្គំ ពុទ្ធោ អាចិក្ខតិ។ អត្តនា បដិបជ្ជមានា មុច្ចេយ្យុន្តិ [មុញ្ចេយ្យុន្តិ (ស្យា.)]។ ឯវម្បិ នាហំ សហិស្សាមិ បមោចនាយ”។

កថំកថិំធោតក កញ្ចិ លោកេតិ កថំកថិំ បុគ្គលំ សកង្ខំ សវិលេខំ សទ្វេឡ្ហកំ សវិចិកិច្ឆំ។ កញ្ចីតិ កញ្ចិ ខត្តិយំ វា ព្រាហ្មណំ វា វេស្សំ វា សុទ្ទំ វា គហដ្ឋំ វា បព្ពជិតំ វា ទេវំ វា មនុស្សំ វា។ លោកេតិ អបាយលោកេ...បេ... អាយតនលោកេតិ – កថំកថិំ ធោតក កញ្ចិ លោកេ។

ធម្មញ្ច សេដ្ឋំ អភិជានមានោតិ ធម្មំ សេដ្ឋំ វុច្ចតិ អមតំ និព្ពានំ។ យោ សោ សព្ពសង្ខារសមថោ សព្ពូបធិបដិនិស្សគ្គោ តណ្ហក្ខយោ វិរាគោ និរោធោ និព្ពានំ។ សេដ្ឋន្តិ អគ្គំ សេដ្ឋំ វិសេដ្ឋំ បាមោក្ខំ ឧត្តមំ បវរំ ធម្មំ អភិជានមានោ អាជានមានោ វិជានមានោ បដិវិជានមានោ បដិវិជ្ឈមានោតិ – ធម្មញ្ច សេដ្ឋំ អភិជានមានោ។

ឯវំ តុវំ ឱឃមិមំ តរេសីតិ ឯវំ កាមោឃំ ភវោឃំ ទិដ្ឋោឃំ អវិជ្ជោឃំ តរេយ្យាសិ ឧត្តរេយ្យាសិ បតរេយ្យាសិ សមតិក្កមេយ្យាសិ វីតិវត្តេយ្យាសីតិ – ឯវំ តុវំ ឱឃមិមំ តរេសិ។ តេនាហ ភគវា –

“នាហំ សហិស្សាមិ បមោចនាយ, កថំកថិំ ធោតក កញ្ចិ លោកេ;

ធម្មញ្ច សេដ្ឋំ អភិជានមានោ, ឯវំ តុវំ ឱឃមិមំ តរេសី”តិ។

១៣។

អនុសាស ព្រហ្មេ ករុណាយមានោ, វិវេកធម្មំ យមហំ វិជញ្ញំ;

យថាហំ អាកាសោវ [អាកាសោ ច (ស្យា.)] អព្យាបជ្ជមានោ [អព្យាបជ្ឈមានោ (ស្យា.)], ឥធេវ សន្តោ អសិតោ ចរេយ្យំ។

អនុសាស ព្រហ្មេ ករុណាយមានោតិ អនុសាស ព្រហ្មេ អនុគ្គណ្ហ ព្រហ្មេ អនុកម្ប ព្រហ្មេតិ – អនុសាស ព្រហ្មេ ករុណាយមានោតិ ករុណាយមានោ អនុទយមានោ [អនុទ្ទយមានោ (ពហូសុ)] អនុរក្ខមានោ អនុគ្គណ្ហមានោ អនុកម្បមានោតិ – អនុសាស ព្រហ្មេ ករុណាយមានោ។

វិវេកធម្មំ យមហំ វិជញ្ញន្តិ វិវេកធម្មំ វុច្ចតិ អមតំ និព្ពានំ។ យោ សោ សព្ពសង្ខារសមថោ សព្ពូបធិបដិនិស្សគ្គោ តណ្ហក្ខយោ វិរាគោ និរោធោ និព្ពានំ។ យមហំ វិជញ្ញន្តិ យមហំ ជានេយ្យំ អាជានេយ្យំ វិជានេយ្យំ បដិវិជានេយ្យំ បដិវិជ្ឈេយ្យំ អធិគច្ឆេយ្យំ ផស្សេយ្យំ សច្ឆិករេយ្យន្តិ – វិវេកធម្មំ យមហំ វិជញ្ញំ។

យថាហំ អាកាសោវ អព្យាបជ្ជមានោតិ យថា អាកាសោ ន បជ្ជតិ ន គណ្ហតិ [នត្ថិ... ស្យា. ... បោត្ថកេ] ន ពជ្ឈតិ ន បលិពជ្ឈតិ, ឯវំ អបជ្ជមានោ អគណ្ហមានោ អពជ្ឈមានោ អបលិពជ្ឈមានោតិ – ឯវម្បិ អាកាសោវ អព្យាបជ្ជមានោ។ យថា អាកាសោ ន រជ្ជតិ លាខាយ វា ហលិទ្ទិយា [ហលិទ្ទេន (ស្យា.)] វា នីលិយា [នីលេន (ស្យា.)] វា មញ្ជេដ្ឋាយ វា ឯវំ អរជ្ជមានោ អទុស្សមានោ អមុយ្ហមានោ អកិលិស្សមានោតិ [អកិលិយមានោ (ស្យា.)] – ឯវម្បិ អាកាសោវ អព្យាបជ្ជមានោ។ យថា អាកាសោ ន កុប្បតិ ន ព្យាបជ្ជតិ ន បតិលីយតិ [បតិដ្ឋីយតិ (ក.)] ន បដិហញ្ញតិ, ឯវំ អកុប្បមានោ អព្យាបជ្ជមានោ អប្បតិលីយមានោ អប្បដិហញ្ញមានោ អប្បដិហតមានោតិ – ឯវម្បិ អាកាសោវ អព្យាបជ្ជមានោ។

ឥធេវ សន្តោ អសិតោ ចរេយ្យន្តិ។ ឥធេវ សន្តោតិ ឥធេវ សន្តោ ឥធេវ សមានោ ឥធេវ និសិន្នោ សមានោ ឥមស្មិំយេវ អាសនេ និសិន្នោ សមានោ ឥមិស្សាយេវ បរិសាយ និសិន្នោ សមានោតិ, ឯវម្បិ – ឥធេវ សន្តោ។ អថ វា, ឥធេវ សន្តោ ឧបសន្តោ វូបសន្តោ និព្ពុតោ បដិប្បស្សទ្ធោតិ, ឯវម្បិ – ឥធេវ សន្តោ។ អសិតោតិ ទ្វេ និស្សយា – តណ្ហានិស្សយោ ច ទិដ្ឋិនិស្សយោ ច...បេ... អយំ តណ្ហានិស្សយោ...បេ... អយំ ទិដ្ឋិនិស្សយោ... តណ្ហានិស្សយំ បហាយ ទិដ្ឋិនិស្សយំ បដិនិស្សជ្ជិត្វា ចក្ខុំ អនិស្សិតោ, សោតំ អនិស្សិតោ, ឃានំ អនិស្សិតោ, ជិវ្ហំ អនិស្សិតោ, កាយំ អនិស្សិតោ, មនំ អនិស្សិតោ, រូបេ... សទ្ទេ... គន្ធេ ... រសេ... ផោដ្ឋព្ពេ... កុលំ... គណំ... អាវាសំ... លាភំ... យសំ... បសំសំ... សុខំ... ចីវរំ... បិណ្ឌបាតំ... សេនាសនំ... គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ... កាមធាតុំ... រូបធាតុំ... អរូបធាតុំ... កាមភវំ... រូបភវំ... អរូបភវំ... សញ្ញាភវំ... អសញ្ញាភវំ... នេវសញ្ញានាសញ្ញាភវំ... ឯកវោការភវំ... ចតុវោការភវំ... បញ្ចវោការភវំ... អតីតំ... អនាគតំ... បច្ចុប្បន្នំ... ទិដ្ឋសុតមុតវិញ្ញាតព្ពេ [ទិដ្ឋំ, សុតំ, មុតំ, វិញ្ញាតំ, សព្ពេ មហានិ. ៦៩ បស្សិតព្ពំ] ធម្មេ អសិតោ អនិស្សិតោ អនល្លីនោ អនុបគតោ អនជ្ឈោសិតោ អនធិមុត្តោ និក្ខន្តោ និស្សដោ [និស្សដ្ឋោ (ស្យា.)] វិប្បមុត្តោ វិសំយុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា ចរេយ្យន្តិ ចរេយ្យ វិហរេយ្យ ឥរិយេយ្យ វត្តេយ្យ បាលេយ្យ យបេយ្យ យាបេយ្យន្តិ – ឥធេវ សន្តោ អសិតោ ចរេយ្យ។ តេនាហ សោ ព្រាហ្មណោ –

“អនុសាស ព្រហ្មេ ករុណាយមានោ, វិវេកធម្មំ យមហំ វិជញ្ញំ;

យថាហំ អាកាសោវ អព្យាបជ្ជមានោ, ឥធេវ សន្តោ អសិតោ ចរេយ្យ”ន្តិ។

៦៧។

កិត្តយិស្សាមិ តេ សន្តិំ, [ធោតកាតិ ភគវា]

ទិដ្ឋេ ធម្មេ អនីតិហំ;

យំ វិទិត្វា សតោ ចរំ, តរេ លោកេ វិសត្តិកំ។

កិត្តយិស្សាមិ តេ សន្តិន្តិ រាគស្ស សន្តិំ, ទោសស្ស សន្តិំ, មោហស្ស សន្តិំ, កោធស្ស សន្តិំ, ឧបនាហស្ស...បេ... មក្ខស្ស... បឡាសស្ស... ឥស្សាយ... មច្ឆរិយស្ស... មាយាយ... សាឋេយ្យស្ស... ថម្ភស្ស... សារម្ភស្ស... មានស្ស... អតិមានស្ស... មទស្ស... បមាទស្ស... សព្វកិលេសានំ... សព្វទុច្ចរិតានំ... សព្វទរថានំ... សព្វបរិឡាហានំ... សព្វសន្តាបានំ... សព្វាកុសលាភិសង្ខារានំ សន្តិំ ឧបសន្តិំ វូបសន្តិំ និព្វុតិំ បដិប្បស្សទ្ធិំ កិត្តយិស្សាមិ បកិត្តយិស្សាមិ អាចិក្ខិស្សាមិ ទេសេស្សាមិ បញ្ញបេស្សាមិ បដ្ឋបេស្សាមិ វិវរិស្សាមិ វិភជិស្សាមិ ឧត្តានីករិស្សាមិ បកាសិស្សាមីតិ – កិត្តយិស្សាមិ តេ សន្តិំ។

ធោតកាតិ ភគវាតិ។ ធោតកាតិ ភគវា តំ ព្រាហ្មណំ នាមេន អាលបតិ។ ភគវាតិ គារវាធិវចនមេតំ...បេ... សច្ឆិកា បញ្ញត្តិ, យទិទំ ភគវាតិ – ធោតកាតិ ភគវា។

ទិដ្ឋេ ធម្មេ អនីតិហន្តិ។ ទិដ្ឋេ ធម្មេតិ ទិដ្ឋេ ធម្មេ ញាតេ ធម្មេ តុលិតេ ធម្មេ តីរិតេ ធម្មេ វិភូតេ ធម្មេ វិភាវិតេ ធម្មេ សព្វេ សង្ខារា អនិច្ចាតិ...បេ... យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វំ តំ និរោធធម្មន្តិ ទិដ្ឋេ ធម្មេ ញាតេ ធម្មេ តុលិតេ ធម្មេ តីរិតេ ធម្មេ វិភាវិតេ ធម្មេ វិភូតេ ធម្មេតិ, ឯវម្បិ – ទិដ្ឋេ ធម្មេ...បេ...។ អថ វា, ទុក្ខេ ទិដ្ឋេ ទុក្ខំ កថយិស្សាមិ, សមុទយេ ទិដ្ឋេ សមុទយំ កថយិស្សាមិ, មគ្គេ ទិដ្ឋេ មគ្គំ កថយិស្សាមិ, និរោធេ ទិដ្ឋេ និរោធំ កថយិស្សាមីតិ, ឯវម្បិ – ទិដ្ឋេ ធម្មេ...បេ...។ អថ វា, សន្ទិដ្ឋិកំ អកាលិកំ ឯហិបស្សិកំ ឱបនេយ្យិកំ [ឱបនយិកំ (ស្យា។ ក។)] បច្ចត្តំ វេទិតព្វំ វិញ្ញូហីតិ, ឯវម្បិ – ទិដ្ឋេ ធម្មេ។ អនីតិហន្តិ ន ឥតិហីតិហំ ន ឥតិកិរាយ ន បរម្បរាយ ន បិដកសម្បទាយ ន តក្កហេតុ ន នយហេតុ ន អាការបរិវិតក្កេន ន ទិដ្ឋិនិជ្ឈានក្ខន្តិយា សាមំ សយមភិញ្ញាតំ អត្តបច្ចក្ខធម្មំ, តំ កថយិស្សាមីតិ – ទិដ្ឋេ ធម្មេ អនីតិហំ។

ᨿᩴ ᩅᩥᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨲᩮᩣ ᨧᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩴ ᩅᩥᨴᩥᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩩᩃᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩦᩁᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨽᩣᩅᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨽᩪᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ; “ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᩘᨡᩣᩁᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ”ᨲᩥ ᩅᩥᨴᩥᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩩᩃᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩦᩁᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨽᩣᩅᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨽᩪᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ; “ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᩘᨡᩣᩁᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ”ᨲᩥ…ᨷᩮ… “ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ…ᨷᩮ… “ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩈᨾᩩᨴᨿᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨴᩥᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩩᩃᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩦᩁᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨽᩣᩅᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨽᩪᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩈᨲᩮᩣᨲᩥ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨠᩣᩁᨱᩮᩉᩥ ᩈᨲᩮᩣ – ᨠᩣᨿᩮ ᨠᩣᨿᩣᨶᩩᨷᩔᨶᩣᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨽᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨲᩮᩣ…ᨷᩮ… ᩈᩮᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩈᨲᩮᩣ᪨ ᨧᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩍᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩣᩃᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨿᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨿᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ – ᨿᩴ ᩅᩥᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨲᩮᩣ ᨧᩁᩴ᪨

ᨲᩁᩮ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩅᩥᩈᨲ᩠ᨲᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᩈᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨲᨱ᩠ᩉᩣ᪨ ᨿᩮᩣ ᩁᩣᨣᩮᩣ ᩈᩣᩁᩣᨣᩮᩣ…ᨷᩮ… ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣ ᩃᩮᩣᨽᩮᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᨾᩪᩃᩴ᪨ ᩅᩥᩈᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨲᩥ ᨠᩮᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩅᩥᩈᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ…ᨷᩮ… ᩅᩥᩈᨭᩣ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᨲᩣᨲᩥ ᩅᩥᩈᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ᪨ ᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩥ ᩋᨷᩣᨿᩃᩮᩣᨠᩮ…ᨷᩮ… ᩋᩣᨿᨲᨶᩃᩮᩣᨠᩮ᪨ ᨲᩁᩮ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩅᩥᩈᨲ᩠ᨲᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩅᩮᩈᩣ ᩅᩥᩈᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ, ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩅᩮᨲᩴ ᩅᩥᩈᨲ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᩈᨲᩮᩣ ᨲᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᨷᨲᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩦᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ – ᨲᩁᩮ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩅᩥᩈᨲ᩠ᨲᩥᨠᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨽᨣᩅᩣ –

“ᨠᩥᨲ᩠ᨲᨿᩥᩔᩣᨾᩥ ᨲᩮ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᩴ, [ᨵᩮᩣᨲᨠᩣᨲᩥ ᨽᨣᩅᩣ]

ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᨶᩦᨲᩥᩉᩴ;

ᨿᩴ ᩅᩥᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨲᩮᩣ ᨧᩁᩴ, ᨲᩁᩮ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩅᩥᩈᨲ᩠ᨲᩥᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪑᪙᪨

ᨲᨬ᩠ᨧᩣᩉᩴ ᩋᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᩣᨾᩥ, ᨾᩉᩮᩈᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᨾᩩᨲ᩠ᨲᨾᩴ;

ᨿᩴ ᩅᩥᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨲᩮᩣ ᨧᩁᩴ, ᨲᩁᩮ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩅᩥᩈᨲ᩠ᨲᩥᨠᩴ᪨

ᨲᨬ᩠ᨧᩣᩉᩴ ᩋᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᩣᨾᩦᨲᩥ᪨ ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩴ ᩅᨧᨶᩴ ᨻ᩠ᨿᨷ᩠ᨷᨳᩴ ᨴᩮᩈᨶᩴ ᩋᨶᩩᩈᩣᩈᨶᩴ ᩋᨶᩩᩈᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨶᨶ᩠ᨴᩣᨾᩥ ᩋᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᩣᨾᩥ ᨾᩮᩣᨴᩣᨾᩥ ᩋᨶᩩᨾᩮᩣᨴᩣᨾᩥ ᩍᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ ᩈᩣᨴᩥᨿᩣᨾᩥ ᨷᨲ᩠ᨳᨿᩣᨾᩥ ᨷᩥᩉᨿᩣᨾᩥ ᩋᨽᩥᨩᨷ᩠ᨷᩣᨾᩦᨲᩥ – ᨲᨬ᩠ᨧᩣᩉᩴ ᩋᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᩣᨾᩥ᪨

ᨾᩉᩮᩈᩥᨵᨾ᩠ᨾᨾᩩᨲ᩠ᨲᨾᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨾᩉᩮᩈᩦᨲᩥ ᨠᩥᩴ ᨾᩉᩮᩈᩥ ᨽᨣᩅᩣ? ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩴ ᩈᩦᩃᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩴ ᩑᩈᩦ ᨣᩅᩮᩈᩦ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᩦᨲᩥ ᨾᩉᩮᩈᩥ, ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩴ ᩈᨾᩣᨵᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩴ…ᨷᩮ… ᨠᩉᩴ ᨶᩁᩣᩈᨽᩮᩣᨲᩥ ᨾᩉᩮᩈᩥ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᨾᩩᨲ᩠ᨲᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨾᨲᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ᪨ ᨿᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᨳᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩪᨷᨵᩥᨷᨭᩥᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᨠ᩠ᨡᨿᩮᩣ ᩅᩥᩁᩣᨣᩮᩣ

និរោធោ និព្ពានំ។ ឧត្តមន្តិ អគ្គំ សេដ្ឋំ វិសេដ្ឋំ បាមោក្ខឧត្តមំ បវរន្តិ – មហេសិ សន្តិមុត្តមំ។

យំ វិទិត្វា សតោ ចរន្តិ យំ វិទិតំ កត្វា...បេ... "សព្វេ សង្ខារា អនិច្ចា"តិ វិទិតំ កត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វា; "សព្វេ សង្ខារា ទុក្ខា"តិ... "សព្វេ ធម្មា អនត្តា"តិ...បេ... "យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វំ តំ និរោធធម្ម"ន្តិ វិទិតំ កត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វា។ សតោតិ ចតូហិ ការណេហិ សតោ – កាយេ កាយានុបស្សនាសតិបដ្ឋានំ ភាវេន្តោ សតោ...បេ... សោ វុច្ចតិ សតោ។ ចរន្តិ ចរន្តោ...បេ... យាបេន្តោតិ – យំ វិទិត្វា សតោ ចរំ។

តរេ លោកេ វិសត្តិកន្តិ វិសត្តិកា វុច្ចតិ តណ្ហា។ យោ រាគោ សារាគោ...បេ... អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ។ វិសត្តិកាតិ កេនដ្ឋេន វិសត្តិកា...បេ... វិសដា វិត្ថតាតិ វិសត្តិកា។ លោកេតិ អបាយលោកេ...បេ... អាយតនលោកេ។ តរេ លោកេ វិសត្តិកន្តិ លោកេ វេសា វិសត្តិកា, លោកេ វេតំ វិសត្តិកំ សតោ តរេយ្យ ឧត្តរេយ្យ...បេ... វីតិវត្តេយ្យាតិ – តរេ លោកេ វិសត្តិកំ។ តេនាហ សោ ព្រាហ្មណោ –

"តញ្ចាហំ អភិនន្ទាមិ, មហេសិ សន្តិមុត្តមំ;

យំ វិទិត្វា សតោ ចរំ, តរេ លោកេ វិសត្តិក"ន្តិ។

៦៥។

យំ កិញ្ចិ សម្បជានាសិ, [ធោតកាតិ ភគវា]

ឧទ្ធំ អធោ តិរិយញ្ចាបិ មជ្ឈេ

ឯតំ វិទិត្វា សង្គោតិ លោកេ, ភវាភវាយ មាកាសិ តណ្ហំ

យំ កិញ្ចិ សម្បជានាសីតិ យំ កិញ្ចិ សម្បជានាសិ អាជានាសិ បដិវិជានាសិ បដិវិជ្ឈសីតិ – យំ កិញ្ចិ សម្បជានាសិ។ ធោតកាតិ ភគវាតិ។ ធោតកាតិ ភគវា តំ ព្រាហ្មណំ នាមេន អាលបតិ។ ភគវាតិ គារវាធិវចនមេតំ...បេ... សច្ឆិកា បញ្ញត្តិ, យទិទំ ភគវាតិ – ធោតកាតិ ភគវា។

ឧទ្ធំ អធោ តិរិយញ្ចាបិ មជ្ឈេតិ។ ឧទ្ធន្តិ អនាគតំ; អធោតិ អតីតំ; តិរិយញ្ចាបិ មជ្ឈេតិ បច្ចុប្បន្នំ។ ឧទ្ធន្តិ ទេវលោកោ; អធោតិ អបាយលោកោ; តិរិយញ្ចាបិ មជ្ឈេតិ មនុស្សលោកោ។ អថ វា, ឧទ្ធន្តិ កុសលា ធម្មា; អធោតិ អកុសលា ធម្មា; តិរិយញ្ចាបិ មជ្ឈេតិ

អញ្ញាកតា ឆព្ពា ្វុឆ្នត្តិ អទ្ទុបឆាត្យ; អឆេឆាតិ កាយឆាត្យ; តិទិឃត្ថាបិ យឆ្ពេ្យាតិ ទ្វុបឆាត្យ ្វុឆ្នត្តិ ឃ្យុលា ឆេចឆតា; អឆេឆាតិ ឆ្យុល្លា ឆេចឆតា;

តិទិឃត្ថាបិ យឆ្ពេ្យាតិ អឆ្យុល្លយឃ្យុលា ឆេចឆតា ្វុឆ្នត្តិ ្វុឆ្និ បិឆេតលិ; អឆេឆាតិ អឆេឆា ឆេកឃយត្តុកា; តិទិឃត្ថាបិ យឆ្ពេ្យាតិ ឆេចយឆ្ពេ្យាតិ – ្វុឆ្និ

អឆេឆា តិទិឃត្ថាបិ យឆ្ពេ្យ

ឲតំចិឌិត្វា ឃឆ្កោតិ ឆេលិឆេកតិ ឃឆ្កោ ឲឆេឃា លក្កត់ ឲតំ ពាត្តត់ ឲតំ បលិឆេពឆេឆា ឲឆេឃាតិ ឆាត្វា ឌាតិត្វា ត្យលយិត្វា តឹទឃិត្វា

ចិកាចឃិត្វា ចិក្ខតំ កត្វាតិ – ឲតំ ចិឌិត្វា ឃឆ្កោតិ ឆេលិឆេក

កចាកចាឃ យាកាឃិ តល្យត្តិ តល្យាតិ ទ្វុបតល្យា ឃត្តុតល្យា...ឆេប... ឆព្ពតល្យា កចាកចាឃាតិ កចាកចាឃ កព្ពកចាឃ ប្យុតត្ថចាឃ

កាយកចាឃ, កព្ពកចាឃ កាយកចាឃ ប្យុតត្ថចាឃ ទ្វុបកចាឃ, កព្ពកចាឃ ទ្វុបកចាឃ ប្យុតត្ថចាឃ អទ្ទុបកចាឃ, កព្ពកចាឃ

អទ្ទុបកចាឃ ប្យុតត្ថចាឃ ប្យុតប្យុតត្ថចាឃ, ប្យុតប្យុតកតិឃា ប្យុតប្យុតិតាបបត្តិឃា ប្យុតប្យុតបឌិឃត្តិឃា ប្យុតប្យុតអត្តកាចាកិតិត្ថាតិឃា

តល្យាយាកាឃិ យា ឌឆេតឃិ យា ឃត្ថឆេតឃិ យា តិត្ថឆេត្តឃិ យាកិតិត្ថឆេត្តឃិ, បឌហ ចិឆេតាឆេឆហិ ត្យត្តិកឆេទាហិ អតកាចំ កឆេយហឹតិ – កចាកចាឃ

យាកាឃិ តល្យត្តិ ឆេតតាហ កកចា –

“ឃំ កិត្ថិ ឃយ្យឌាតាឃិ, [ឆេឆាតកាតិ កកចា]

្វុឆ្និ អឆេឆា តិទិឃត្ថាបិ យឆ្ពេ្យ

ឲតំ ចិឌិត្វា ឃឆ្កោតិ ឆេលិឆេក, កចាកចាឃ យាកាឃិ តល្យត្តិ

ឃហ កាឆាបទិឆេឃាឃាតា...ឆេប... ឃត្តុ ឆេយ, កឆេត្ត កកចា, ឃាចឆេកាហយឆ្ពិតិ

ឆេឆាតកយាលាចប្យុត្ថាតិឆេត្តឆេឃា បត្ថឆេយា

៩ ្វុបឃឹចយាលាចប្យុត្ថាតិឆេត្តឆេឃា

៦ប

ឲឆេកាអហំ ឃក្ក យហត្តឆេយាឈ, [ត្តត្ថាឃត្ពា ្វុបឃឹឆេចា]

អតិស្សិតោ តោ ចិរហាយិ តាទិតំ;

អារម្ម៉ណំ[អារមណំ (ក៉)]ទ្វាហិ រយត្តចក្ខុ, ឃំ តិស្សិតោ ឱ្ឈយិយំ តទេឃ្យំ៉

ឲតោអហំ រក្ក យហត្តុតោយាឈត្តិ៉ ឲតោតិ បុក្កតលិ ចា តេយ ក្យុតិតឃា តត្តិ, ឆតយ្ខា ចា តេយ ក្យុតិតឃា តត្តិ, ឃំ ចា បុក្កុលំ តិស្សាឃ ឆយុំ ចា តិស្សាឃ យហត្តិ កាតយាឈំ កតចាឈំ ជិតដ្ឋាឈំ អចិតខ្ញាឈំ តទេឃ្យំ ដ្ឋត្តទេឃ្យំ បតទេឃ្យំ រយតិក្កតយឃ្យំ ឌីតិចតត្តឃ្យត្តិ៉ រក្កាតិ រតក្កា៉ កកចា រក្យុក្យុលិ បត្តុឌិតតាតិបិ រតក្កា៉ អឆ ចា, អតដ្ឋា យហដ្ឋតោ ឆតចាតិបិ រតក្កា៉ តស្សិយាតិ ឆតាតិ, តរឃ្យចិជំ – រដ្ឋាឆតំ ឃិលឆតំ ហិរិឆតំ ឱ្ឈត្តប្បឆតំ ស្យុតឆតំ ចាកឆតំ បញ្ញាឆតំ រតិបដ្ឋាតឆតំ…តប… តិក្ខាតឆតំ៉ ព្ពតយហិ អតតតាហិ ឆតតតតតហិ អតដ្ឋា យហដ្ឋតោ ឆតចាតិបិ រតក្កា៉ អឆ ចា, រតក្កា បហ្យុ ចិរចិ អលយតត្តា ស្សុតោ ចិតោ ចិក្កុតត្តា អកិទ្ធ អលខ្ឆ្ញី អត្យុព្រាឃិ អបលិឃិ បហិតកឃតកទតចា ចិកាតលិយហំតឃាតិបិ រតក្កាតិ – ឲតោ អហំ រក្ក យហត្តុតោយាឈំ៉

ព្ពុធ្វាឃស្ខា ដ្ឋបឃឹតចាតិ៉ ព្ពុធ្វាតិ បតរត្ថិ…តប…៉ អាឃស្ខាតិ បិឃចចតំ…តប…៉ ដ្ឋបឃឹតចាតិ តស្ស ទ្រាហុលាស្ស តាយំ…តប… អកិលិតបិតិ – ព្ពុធ្វាឃស្ខា ដ្ឋបឃឹតចា៉

អតិស្សិតោតោ ចិរហាយិ តាទិត្យុត្តិ៉ អតិស្សិតោតិ បុក្កុលំ ចា អតិស្សិតោ ឆយុំ ចា អតិស្សិតោ តោ ចិរហាយិ ត ដ្ឋស្យហាយិ ត រតក្កាយិ ត បជិតតលិ យហត្តិ កាតយាឈំ កតចាឈំ ជិតដ្ឋាឈំ អចិតខ្ញាឈំ តទិតំ ដ្ឋត្តទិតំ បតទិតំ រយតិក្កយិតំ ឌីតិចត្តិត្យុត្តិ – អតិស្សិតោ តោ ចិរហាយិ តាទិតំ៉

អារម្ម៉ណំ ទ្វាហិ រយត្តចក្ខុតិ អារម្ម៉ណំ អាលម្ពណំ តិស្សឃំ ដ្ឋបតិស្សឃំ ទ្វាហិ អាចិក្ខាហិ តតតហិ បញ្ញុតបហិ បដ្ឋតបហិ ចិចទាហិ ចិកឌាហិ ដ្ឋត្តាតឹកតទាហិ បកាតរហិ៉ រយត្តចក្ខុតិ រយត្តចក្ខុ ចុទ្ធុតិ រញ្ញាញ្ញុតតាណំ៉ កកចា តតត រញ្ញាញ្ញុតតាតណាត ដ្ឋតបតតា រយុតបតតា ដ្ឋបិកតតា រយុបិកតតា ដ្ឋបបតត្ថា រយុបបតត្ថា រយត្ថាកតតា៉

ត តស្ស អតិដ្ឋយិឆត្តិ កិច្ចិ, អតចា អចិញ្ញាតយឌាតិតត្តុំ;

រត្តុំ អកិញ្ញាឃិ ឃឆត្តិ តតឃ្យំ, តចាកតតា តតត រយត្តចក្ខុតិ៉

អារម្ម៉ណំ ទ្វាហិ រយត្តចក្ខុ៉

ឃំតិស្សិតោ ឱ្ឈយិយំ តទេឃ្យុត្តិ៉ ឃំ តិស្សិតោតិ ឃំ បុក្កុលំ ចា តិស្សិតោ ឆយុំ ចា តិស្សិតោ យហត្តិ កាតយាឈំ កតចាឈំ ជិតដ្ឋាឈំ

អវិជ្ជោឃំ តរេយ្យំ ឧត្តរេយ្យំ បតរេយ្យំ សមតិក្កមេយ្យំ វីតិវត្តេយ្យន្តិ – យំ និស្សិតោ ឱឃមិមំ តរេយ្យំ ។ តេនាហ សោ ព្រាហ្មណោ –

“ឯកោ អហំ សក្ក មហន្តមោឃំ, [ឥច្ចាយស្មា ឧបសីវោ]

អនិស្សិតោ នោ វិសហាមិ តារិតុំ;

អារម្មណំ ព្រូហិ សមន្តចក្ខុ, យំ និស្សិតោ ឱឃមិមំ តរេយ្យ”ន្តិ។

១៨។

អាកិញ្ចញ្ញំ បេក្ខមានោ សតិមា, [ឧបសីវាតិ ភគវា]

នត្ថីតិ និស្សាយ តរស្សុ ឱឃំ;

កាមេ បហាយ វិរតោ កថាហិ, តណ្ហក្ខយំ នត្តមហាភិបស្ស[រត្តមហាភិបស្ស (ស្យា។) បស្ស អភិធានគន្ថេ អព្យយវគ្គេ]។

អាកិញ្ចញ្ញំ បេក្ខមានោ សតិមាតិ សោ ព្រាហ្មណោ បកតិយា អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិលាភីយេវ និស្សយំ ន ជានាតិ – “អយំ មេ និស្សយោ”តិ។ តស្ស ភគវា និស្សយញ្ច អាចិក្ខតិ ឧត្តរិញ្ច និយ្យានបថំ។ អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិំ សតោ សមាបជ្ជិត្វា តតោ វុដ្ឋហិត្វា តត្ថ ជាតេ ចិត្តចេតសិកេ ធម្មេ អនិច្ចតោ បេក្ខមានោ, ទុក្ខតោ...បេ... រោគតោ... គណ្ឌតោ... សល្លតោ... អឃតោ... អាពាធតោ... បរតោ... បលោកតោ... ឦតិតោ... ឧបទ្ទវតោ... ភយតោ... ឧបសគ្គតោ... ចលតោ... បភង្គុតោ... អទ្ធុវតោ... អតាណតោ... អលេណតោ... អសរណតោ... អសរណីភូតតោ... រិត្តតោ... តុច្ឆតោ... សុញ្ញតោ... អនត្តតោ... អាទីនវតោ... វិបរិណាមធម្មតោ... អសារកតោ... អឃមូលតោ... វធកតោ... វិភវតោ... សាសវតោ... សង្ខតតោ... មារាមិសតោ... ជាតិធម្មតោ... ជរាធម្មតោ... ព្យាធិធម្មតោ... មរណធម្មតោ... សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសធម្មតោ ... សមុទយធម្មតោ... អត្ថង្គមតោ... អស្សាទតោ... អាទីនវតោ... និស្សរណតោ បេក្ខមានោ ទក្ខមានោ ឱលោកយមានោ និជ្ឈាយមានោ ឧបបរិក្ខមានោ។

សតិមាតិ យា សតិ អនុស្សតិ បដិស្សតិ...បេ... សម្មាសតិ – អយំ វុច្ចតិ សតិ។ ឥមាយ សតិយា ឧបេតោ ហោតិ...បេ... សមន្នាគតោ, សោ វុច្ចតិ សតិមាតិ – អាកិញ្ចញ្ញំ បេក្ខមានោ សតិមា។

ឧបសីវាតិ ភគវាតិ។ ឧបសីវាតិ ភគវា តំ ព្រាហ្មណំ នាមេន អាលបតិ។ ភគវាតិ គារវាធិវចនមេតំ...បេ... សច្ឆិកា បញ្ញត្តិ, យទិទំ

ຠຄວາຕິ – ອຸປສີວາຕິ ຠຄວາ.

ນຕ຺ຖີຕິ ນິສ຺ສາຍ ຕຣສ຺ສຸ ໂອຆນ຺ຕິ ນຕ຺ຖິ ກິຍ຺ຈີຕິ ອາກິຍ຺ຈັຍ຺ຍາຍຕນສມາປຕ຺ຕິ. ກິໍກາຣຓາ ນຕ຺ຖິ ກິຍ຺ຈີຕິ ອາກິຍ຺ຈັຍ຺ຍາຍຕນສມາປຕ຺ຕິ? ວິຍ຺ຍາຓັຍ຺ຈາຍຕນສມາປຕ຺ຕິໍ ສໂຕ ສມາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຕໂຕ ວຸຏ຺ຐຫິຕ຺ວາ ຕັຍ຺ເຍວ ວິຍ຺ຍາຓໍ ອຠາເວຕິ, ວິຠາເວຕິ, ອນ຺ຕຣຘາເປຕິ, ນຕ຺ຖິ ກິຍ຺ຈີຕິ ປສ຺ສຕິ. ຕໍກາຣຓາ ນຕ຺ຖິ ກິຍ຺ຈີຕິ ອາກິຍ຺ຈັຍ຺ຍາຍຕນສມາປຕ຺ຕິ ນິສ຺ສາຍ ອຸປນິສ຺ສາຍ ອາຣມ຺ມຓໍ ກຣິຕ຺ວາ ກາໂມຆໍ ຠໂວຆໍ ທິຏ຺ໂຐຆໍ ອວິຊ຺ໂຊຆໍ ຕຣສ຺ສຸ ອຸຕ຺ຕຣສ຺ສຸ ປຕຣສ຺ສຸ ສມຕິກ຺ກມສ຺ສຸ ວີຕິວຕ຺ຕສ຺ສູຕິ – ນຕ຺ຖີຕິ ນິສ຺ສາຍ ຕຣສ຺ສຸ ໂອຆໍ.

ກາເມ ປຫາຍ ວິຣໂຕ ກຖາຫີຕິ. ກາມາຕິ ອຸທ຺ທານໂຕ ເທ຺ວ ກາມາ – ວຕ຺ຖຸກາມາ ຈ ກິເລສກາມາ ຈ...ເປ... ອິເມ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ວຕ຺ຖຸກາມາ ...ເປ... ອິເມ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ກິເລສກາມາ. ກາເມ ປຫາຍາຕິ ວຕ຺ຖຸກາເມ ປຣິຊານິຕ຺ວາ ກິເລສກາເມ ປຫາຍ ປຊຫິຕ຺ວາ ວິໂນເທຕ຺ວາ ພ຺ຍນ຺ຕີກຣິຕ຺ວາ ອນຠາວໍ ຄເມຕ຺ວາຕິ – ກາເມ ປຫາຍ. ວິຣໂຕ ກຖາຫີຕິ ກຖໍກຖາ ວຸຈ຺ຈຕິ ວິຈິກິຈ຺ຉາ. ທຸກ຺ເຂ ກງ຺ຂາ...ເປ... ຉມ຺ຠິຕຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ມໂນວິເລໂຂ. ກຖໍກຖາຍ ອາຣໂຕ ວິຣໂຕ ປຏິວິຣໂຕ ນິກ຺ຂນ຺ໂຕ ນິສ຺ສໂຏ ວິປ຺ປມຸຕ຺ໂຕ ວິສຍ຺ຍຸຕ຺ໂຕ ວິມຣິຍາທິກເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕີຕິ – ເອວມ຺ປິ ວິຣໂຕ ກຖາຫິ...ເປ... ອຖ ວາ, ທ຺ວຕ຺ຕິໍສາຍ ຕິຣຈ຺ຉານກຖາຍ ອາຣໂຕ ວິຣໂຕ ປຏິວິຣໂຕ ນິກ຺ຂນ຺ໂຕ ນິສ຺ສໂຏ ວິປ຺ປມຸຕ຺ໂຕ ວິສຍ຺ຍຸຕ຺ໂຕ ວິມຣິຍາທິກເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕີຕິ ເອວມ຺ປິ ວິຣໂຕ ກຖາຫີຕິ – ກາເມ ປຫາຍ ວິຣໂຕ ກຖາຫິ.

ຕຓ຺ຫກ຺ຂຍໍ ນຕ຺ຕມຫາຠິປສ຺ສາຕິ. ຕຓ຺ຫາຕິ ຣູປຕຓ຺ຫາ...ເປ... ຘມ຺ມຕຓ຺ຫາ. ນຕ຺ຕນ຺ຕິ ຣຕ຺ຕິໍ. ອໂຫຕິ ທິວາ. ຣຕ຺ຕິຍ຺ຈ ທິວາ ຈ ຕຓ຺ຫກ຺ຂຍໍ ຣາຄກ຺ຂຍໍ ໂທສກ຺ຂຍໍ ໂມຫກ຺ຂຍໍ ຄຕິກ຺ຂຍໍ ອຸປປຕ຺ຕິກ຺ຂຍໍ ປຏິສນ຺ຘິກ຺ຂຍໍ ຠວກ຺ຂຍໍ ສໍສາຣກ຺ຂຍໍ ວຏ຺ຏກ຺ຂຍໍ ປສ຺ສ ອຠິປສ຺ສ ທກ຺ຂ ໂອໂລກຍ ນິຊ຺ຌາຍ ອຸປປຣິກ຺ຂາຕິ – ຕຓ຺ຫກ຺ຂຍໍ ນຕ຺ຕມຫາຠິປສ຺ສ. ເຕນາຫ ຠຄວາ –

“ອາກິຍ຺ຈັຍ຺ຍໍ ເປກ຺ຂມາໂນ ສຕິມາ, [ອຸປສີວາຕິ ຠຄວາ]

ນຕ຺ຖີຕິ ນິສ຺ສາຍ ຕຣສ຺ສຸ ໂອຆໍ;

ກາເມ ປຫາຍ ວິຣໂຕ ກຖາຫິ, ຕຓ຺ຫກ຺ຂຍໍ ນຕ຺ຕມຫາຠິປສ຺ສາ”ຕິ.

໓໐.

ສພ຺ເພສຸ ກາເມສຸ ໂຍ ວີຕຣາໂຄ, [ອິຈ຺ຈາຍສ຺ມາ ອຸປສີໂວ]

ອາກິຍ຺ຈັຍ຺ຍໍ ນິສ຺ສິໂຕ ຫິຕ຺ວາ ມັຍ຺ຍໍ;

សញ្ញាវិមោក្ខេ បរមេវិមុត្តោ, តិដ្ឋេ នុ សោ តត្ថ អនានុយាយី។

សព្ពេសុ កាមេសុ យោ វីតរាគោតិ។ សព្ពេសូតិ សព្ពេន សព្ពំ សព្ពថា សព្ពំ អសេសំ និស្សេសំ បរិយាទិយនវចនមេតំ សព្ពេសូតិ។ កាមេសូតិ ឧទ្ទានតោ ទ្វេ កាមា – វត្ថុកាមា ច កិលេសកាមា ច…បេ… ឥមេ វុច្ចន្តិ វត្ថុកាមា…បេ… ឥមេ វុច្ចន្តិ កិលេសកាមា។ សព្ពេសុ កាមេសុ យោ វីតរាគោតិ។ សព្ពេសុ កាមេសុ យោ វីតរាគោ វិគតរាគោ ចត្តរាគោ វន្តរាគោ មុត្តរាគោ បហីនរាគោ បដិនិស្សដ្ឋរាគោ វិក្ខម្ភនតោតិ – សព្ពេសុ កាមេសុ យោ វីតរាគោ។

ឥច្ចាយស្មា ឧបសីវោតិ។ ឥច្ចាតិ បទសន្ធិ…បេ…។ អាយស្មាតិ បិយវចនំ…បេ…។ ឧបសីវោតិ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស នាមំ…បេ… អភិលាបោតិ – ឥច្ចាយស្មា ឧបសីវោ។

អាកិញ្ចញ្ញំ និស្សិតោ ហិត្វា មញ្ញន្តិ។ ហេដ្ឋិមា ឆ សមាបត្តិយោ ហិត្វា ចជិត្វា បរិច្ចជិត្វា អតិក្កមិត្វា សមតិក្កមិត្វា វីតិវត្តិត្វា អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិំ និស្សិតោ អល្លីនោ ឧបគតោ សមុបគតោ អជ្ឈោសិតោ អធិមុត្តោតិ – អាកិញ្ចញ្ញំ និស្សិតោ ហិត្វា មញ្ញំ។

សញ្ញាវិមោក្ខេ បរមេវិមុត្តោតិ សញ្ញាវិមោក្ខា វុច្ចន្តិ សត្ត សញ្ញាសមាបត្តិយោ។ តាសំ សញ្ញាសមាបត្តីនំ អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិវិមោក្ខោ [វិមោក្ខោ (ក។) ឧបមេញ្ញាសុ បទេសុ ពហុវចនេន] អគ្គោ ច សេដ្ឋោ ច វិសេដ្ឋោ ច បាមោក្ខោ ច ឧត្តមោ ច បវរោ ច, បរមេ អគ្គេ សេដ្ឋេ វិសេដ្ឋេ បាមោក្ខេ ឧត្តមេ បវរេ អធិមុត្តិវិមោក្ខេន អធិមុត្តោ តត្រាធិមុត្តោ តទធិមុត្តោ តច្ចរិតោ តព្ពហុលោ តគ្គរុកោ តន្និន្នោ តប្បោណោ តប្បព្ភារោ តទធិមុត្តោ តទធិបតេយ្យោតិ – សញ្ញាវិមោក្ខេ បរមេវិមុត្តោ។

តិដ្ឋេ នុ សោ តត្ថ អនានុយាយីតិ។ តិដ្ឋេ នូតិ សំសយបុច្ឆា វិមតិបុច្ឆា ទ្វេឡ្ហកបុច្ឆា អនេកំសបុច្ឆា , “ឯវំ នុ ខោ, ននុ ខោ, កិំ នុ ខោ, កថំ នុ ខោ”តិ – តិដ្ឋេ នុ។ តត្ថាតិ អាកិញ្ចញ្ញាយតនេ។ អនានុយាយីតិ អនានុយាយី អវិច្ចមានោ [អវេច្ចមានោ (ស្យា.)] អវិគច្ឆមានោ អនន្តរធាយមានោ អបរិហាយមានោ…បេ…។ អថ វា, អរជ្ជមានោ អទុស្សមានោ អមុយ្ហមានោ អកិលិស្សមានោតិ – តិដ្ឋេ នុ សោ តត្ថ អនានុយាយី។ តេនាហ សោ ព្រាហ្មណោ –

“សព្ពេសុ កាមេសុ យោ វីតរាគោ, [ឥច្ចាយស្មា ឧបសីវោ]

អាកិញ្ចញ្ញំ និស្សិតោ ហិត្វា មញ្ញំ;

សញ្ញាវិមោក្ខេ បរមេវិមុត្តោ, តិដ្ឋេ នុ សោ តត្ថ អនានុយាយី”តិ។

៣៨។

សព្ពេសុកាមេសុ យោ វីតរាគោ, [ឧបសីវាតិ ភគវា]

អាកិញ្ចញ្ញំ និស្សិតោ ហិត្វា មញ្ញំ;

សញ្ញាវិមោក្ខេ បរមេវិមុត្តោ, តិដ្ឋេយ្យ សោ តត្ថ អនានុយាយី។

សព្ពេសុ កាមេសុ យោ វីតរាគោតិ។ សព្ពេសូតិ សព្ពេន សព្ពំ សព្ពថា សព្ពំ អសេសំ និស្សេសំ បរិយាទិយនវចនមេតំ សព្ពេសូតិ។ កាមេសូតិ កាមាតិ ឧទ្ទានតោ ទ្វេ កាមា – វត្ថុកាមា ច កិលេសកាមា ច…បេ… ឥមេ វុច្ចន្តិ វត្ថុកាមា…បេ… ឥមេ វុច្ចន្តិ កិលេសកាមា។ សព្ពេសុ កាមេសុ យោ វីតរាគោតិ សព្ពេសុ កាមេសុ យោ វីតរាគោ…បេ… បដិនិស្សដ្ឋរាគោ វិក្ខម្ភនតោតិ – សព្ពេសុ កាមេសុ យោ វីតរាគោ។

ឧបសីវាតិ ភគវាតិ។ ឧបសីវាតិ ភគវា តំ ព្រាហ្មណំ នាមេន អាលបតិ។ ភគវាតិ គារវាធិវចនមេតំ…បេ… សច្ឆិកា បញ្ញត្តិ, យទិទំ ភគវាតិ – ឧបសីវាតិ ភគវា។

អាកិញ្ចញ្ញំនិស្សិតោ ហិត្វា មញ្ញន្តិ។ ហេដ្ឋិមា ឆ សមាបត្តិយោ ហិត្វា ចជិត្វា បរិច្ចជិត្វា អតិក្កមិត្វា សមតិក្កមិត្វា វីតិវត្តិត្វា អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិំ និស្សិតោ អល្លីនោ ឧបគតោ សមុបគតោ អជ្ឈោសិតោ អធិមុត្តោតិ – អាកិញ្ចញ្ញំ និស្សិតោ ហិត្វា មញ្ញំ។

សញ្ញាវិមោក្ខេ បរមេវិមុត្តោតិ សញ្ញាវិមោក្ខា វុច្ចន្តិ សត្ត សញ្ញាសមាបត្តិយោ។ តាសំ សញ្ញាសមាបត្តីនំ អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិវិមោក្ខោ អគ្គោ ច សេដ្ឋោ ច វិសេដ្ឋោ ច បាមោក្ខោ ច ឧត្តមោ ច បវរោ ច, បរមេ អគ្គេ សេដ្ឋេ វិសេដ្ឋេ បាមោក្ខេ ឧត្តមេ បវរេ អធិមុត្តិវិមោក្ខេន អធិមុត្តោ តត្រាធិមុត្តោ តទធិមុត្តោ…បេ… តទាធិបតេយ្យោតិ – សញ្ញាវិមោក្ខេ បរមេវិមុត្តោ។

តិដ្ឋេយ្យ សោ តត្ថ អនានុយាយីតិ។ តិដ្ឋេយ្យាតិ តិដ្ឋេយ្យ សដ្ឋិកប្បសហស្សានិ។ តត្ថាតិ អាកិញ្ចញ្ញាយតនេ។ អនានុយាយីតិ អនានុយាយី អវិច្ចមានោ អវិគច្ឆមានោ អនន្តរធាយមានោ អបរិហាយមានោ។ អថ វា, អរជ្ជមានោ អទុស្សមានោ អមុយ្ហមានោ អកិលិស្សមានោតិ – តិដ្ឋេយ្យ សោ តត្ថ អនានុយាយី។ តេនាហ ភគវា –

“សព្ពេសុ កាមេសុ យោ វីតរាគោ, [ឧបសីវាតិ ភគវា]

អាកិញ្ចញ្ញំ និស្សិតោ ហិត្វា មញ្ញំ;

សញ្ញាវិមោក្ខេ បរមេធិមុត្តោ, តិដ្ឋេយ្យ សោ តត្ថ អនានុយាយី”តិ។

៣១។

តិដ្ឋេ ចេ សោ តត្ថ អនានុយាយី, បូគម្បិ វស្សានិ[វស្សានំ (ស្យា។ ក។)]សមន្តចក្ខុ;

តត្ថេវ សោ សីតិសិយា វិមុត្តោ, ចវេថវិញ្ញាណំ តថាវិធស្ស។

តិដ្ឋេ ចេ សោ តត្ថ អនានុយាយីតិ សចេ សោ តិដ្ឋេយ្យ សដ្ឋិកប្បសហស្សានិ។ តត្ថាតិ អាកិញ្ចញ្ញាយតនេ។ អនានុយាយីតិ អនានុយាយី អវិច្ចមានោ អវិគច្ឆមានោ អនន្តរធាយមានោ អបរិហាយមានោ។ អថ វា, អរជ្ជមានោ អទុស្សមានោ អមុយ្ហមានោ អកិលិស្សមានោតិ – តិដ្ឋេ ចេ សោ តត្ថ អនានុយាយី។

បូគម្បិវស្សានិ សមន្តចក្ខូតិ។ បូគម្បិ វស្សានីតិ បូគម្បិ វស្សានិ ពហូនិ វស្សានិ [ពហុន្នំ វស្សានំ (ស្យា។)] ពហូនិ វស្សសតានិ ពហូនិ វស្សសហស្សានិ ពហូនិ វស្សសតសហស្សានិ ពហូនិ កប្បានិ ពហូនិ កប្បសតានិ ពហូនិ កប្បសហស្សានិ ពហូនិ កប្បសតសហស្សានិ។ សមន្តចក្ខូតិ សមន្តចក្ខុ វុច្ចតិ សព្ពញ្ញុតញាណំ...បេ... តថាគតោ តេន សមន្តចក្ខូតិ – បូគម្បិ វស្សានិ សមន្តចក្ខុ។

តត្ថេវ សោ សីតិសិយា វិមុត្តោ, ចវេថ វិញ្ញាណំ តថាវិធស្សាតិ តត្ថេវ សោ សីតិភាវមនុប្បត្តោ និច្ចោ ធុវោ សស្សតោ អវិបរិណាមធម្មោ សស្សតិសមំ តថេវ តិដ្ឋេយ្យ។ អថ វា, តស្ស វិញ្ញាណំ ចវេយ្យ ឧច្ឆិជ្ជេយ្យ វិនស្សេយ្យ ន ភវេយ្យាតិ បុនប្បដិសន្ធិវិញ្ញាណំ និព្ពត្តេយ្យ កាមធាតុយា វា រូបធាតុយា វា អរូបធាតុយា វាតិ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ សមាបន្នស្ស សស្សតញ្ច ឧច្ឆេទញ្ច បុច្ឆតិ។ ឧទាហុ តត្ថេវ អនុបាទិសេសាយ និព្ពានធាតុយា បរិនិព្ពាយេយ្យ។ អថ វា, តស្ស វិញ្ញាណំ ចវេយ្យ បុន បដិសន្ធិវិញ្ញាណំ និព្ពត្តេយ្យ កាមធាតុយា វា រូបធាតុយា វា អរូបធាតុយា វាតិ, អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ ឧបបន្នស្ស បរិនិព្ពានញ្ច បដិសន្ធិញ្ច បុច្ឆតិ។ តថាវិធស្សាតិ តថាវិធស្ស តាទិសស្ស តស្សណ្ឋិតស្ស តប្បការស្ស តប្បដិភាគស្ស អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ ឧបបន្នស្សាតិ – តត្ថេវ សោ សីតិសិយា វិមុត្តោ, ចវេថ វិញ្ញាណំ តថាវិធស្ស។ តេនាហ សោ ព្រាហ្មណោ –

"តិដ្ឋេ ចេ សោ តត្ថ អនានុយាយី, បូគម្បិ វស្សានិ សមន្តចក្ខុ;

តត្ថេវ សោ សីតិសិយា វិមុត្តោ, ចវេថ វិញ្ញាណំ តថាវិធស្ស"តិ។

៣៩។

អច្ចិ យថា វាតវេគេន ខិត្តា, [ឧបសីវាតិ ភគវា]

អត្ថំ បលេតិ ន ឧបេតិ សង្ខំ;

ឯវំ មុនី នាមកាយា វិមុត្តោ, អត្ថំ បលេតិ ន ឧបេតិ សង្ខំ។

អច្ចិ យថា វាតវេគេន ខិត្តាតិ អច្ចិ វុច្ចតិ ជាលសិខា។ វាតាតិ បុរត្ថិមា វាតា បច្ឆិមា វាតា ឧត្តរា វាតា ទក្ខិណា វាតា សរជា វាតា អរជា វាតា សីតា វាតា ឧណ្ហា វាតា បរិត្តា វាតា អធិមត្តា វាតា [កាឡវាតា (ក.)] វេរម្ភវាតា បក្ខវាតា សុបណ្ណវាតា តាលបណ្ណវាតា វិធូបនវាតា។ វាតវេគេន ខិត្តាតិ វាតវេគេន ខិត្តា [ខិត្តំ (ស្យា.) ឯវមញ្ញេសុ បទេសុ និគ្គហិតត្តវសេន] ឧក្ខិត្តា នុន្នា បណុន្នា ខម្ភិតា វិក្ខម្ភិតាតិ – អច្ចិ យថា វាតវេគេន ខិត្តា។ ឧបសីវាតិ ភគវាតិ។ ឧបសីវាតិ ភគវា តំ ព្រាហ្មណំ នាមេន អាលបតិ។ ភគវាតិ គារវាធិវចនមេតំ…បេ… សច្ឆិកា បញ្ញត្តិ, យទិទំ ភគវាតិ – ឧបសីវាតិ ភគវា។

អត្ថំ បលេតិ ន ឧបេតិ សង្ខន្តិ។ អត្ថំ បលេតីតិ អត្ថំ បលេតិ, អត្ថំ គមេតិ, អត្ថំ គច្ឆតិ និរុជ្ឈតិ វូបសមតិ បដិប្បស្សម្ភតិ។ ន ឧបេតិ សង្ខន្តិ សង្ខំ [អមុកោ នាម ទិសំ គតោតិ សង្ខំ (ស្យា.)] ន ឧបេតិ, ឧទ្ទេសំ ន ឧបេតិ, គណនំ ន ឧបេតិ, បណ្ណត្តិំ ន ឧបេតិ, "បុរត្ថិមំ វា ទិសំ គតា, បច្ឆិមំ វា ទិសំ គតា, ឧត្តរំ វា ទិសំ គតា, ទក្ខិណំ វា ទិសំ គតា ឧទ្ធំ វា គតា, អធោ វា គតា, តិរិយំ វា គតា, វិទិសំ វា គតា"តិ, សោ ហេតុ នត្ថិ, បច្ចយោ នត្ថិ, ការណំ នត្ថិ, យេន សង្ខំ គច្ឆេយ្យាតិ – អត្ថំ បលេតិ ន ឧបេតិ សង្ខំ។

ឯវំ មុនី នាមកាយា វិមុត្តោតិ។ ឯវន្តិ ឱបម្មសម្បដិបាទនំ។ មុនីតិ មោនំ វុច្ចតិ ញាណំ …បេ… សង្គជាលមតិច្ច សោ មុនិ។ នាមកាយា វិមុត្តោតិ សោ មុនិ បកតិយា បុព្ពេវ រូបកាយា វិមុត្តោ។ តទង្គំ សមតិក្កមា [តទង្គំ សមតិក្កមោ (ក.)] វិក្ខម្ភនប្បហានេន បហីនោ។ តស្ស មុនិនោ ភវត្តំ អាគម្ម ចត្តារោ អរិយមគ្គា បដិលទ្ធា ហោន្តិ។ ចតុន្នំ អរិយមគ្គានំ បដិលទ្ធត្តា នាមកាយោ ច រូបកាយោ ច បរិញ្ញាតា ហោន្តិ។ នាមកាយស្ស ច រូបកាយស្ស ច បរិញ្ញាតត្តា នាមកាយា ច រូបកាយា ច មុត្តោ វិមុត្តោ សុវិមុត្តោ អច្ចន្តអនុបាទាវិមោក្ខេនាតិ – ឯវំ មុនី នាមកាយា វិមុត្តោ។

អត្ថំ បលេតិ ន ឧបេតិ សង្ខន្តិ។ អត្ថំ បលេតីតិ អនុបាទិសេសាយ និព្វានធាតុយា បរិនិព្វាយតិ។ ន ឧបេតិ សង្ខន្តិ អនុបាទិសេសាយ និព្វានធាតុយា បរិនិព្វុតោ សង្ខំ ន ឧបេតិ, ឧទ្ទេសំ ន ឧបេតិ, គណនំ ន ឧបេតិ, បណ្ណត្តិំ ន ឧបេតិ – ខត្តិយោតិ វា ព្រាហ្មណោតិ វា វេស្សោតិ វា សុទ្ទោតិ វា គហដ្ឋោតិ វា បព្ពជិតោតិ វា ទេវោតិ វា មនុស្សោតិ វា រូបីតិ វា អរូបីតិ វា សញ្ញីតិ វា អសញ្ញីតិ វា នេវសញ្ញីនាសញ្ញីតិ វា។ សោ ហេតុ នត្ថិ បច្ចយោ នត្ថិ ការណំ នត្ថិ យេន សង្ខំ គច្ឆេយ្យាតិ – អត្ថំ បលេតិ ន ឧបេតិ សង្ខំ។ តេនាហ ភគវា –

"អច្ចិ យថា វាតវេគេន ខិត្តា, [ឧបសីវាតិ ភគវា]

អត្ថំ បលេតិ ន ឧបេតិ សង្ខំ;

ឯវំ មុនី នាមកាយា វិមុត្តោ, អត្ថំ បលេតិ ន ឧបេតិ សង្ខ"ន្តិ។

៣៣។

អត្ថង្គតោ សោ ឧទ វា សោ នត្ថិ, ឧទាហុ វេ សស្សតិយា អរោគោ;

តំ មេ មុនី សាធុ វិយាករោហិ, តថា ហិ តេ វិទិតោ ឯស ធម្មោ។

អត្ថង្គតោ សោ ឧទ វា សោ នត្ថីតិ សោ អត្ថង្គតោ ឧទាហុ នត្ថិ សោ និរុទ្ធោ ឧច្ឆិន្នោ វិនដ្ឋោតិ – អត្ថង្គតោ សោ ឧទ វា សោ នត្ថិ។

ឧទាហុ វេ សស្សតិយា អរោគោតិ ឧទាហុ និច្ចោ ធុវោ សស្សតោ អវិបរិណាមធម្មោ សស្សតិសមំ តថេវ ឋិតេយ្យាតិ – ឧទាហុ វេ សស្សតិយា អរោគោ។

តំ មេ មុនី សាធុ វិយាករោហីតិ។ តន្តិ យំ បុច្ឆាមិ យំ យាចាមិ យំ អជ្ឈេសាមិ យំ បសាទេមិ។ មុនីតិ មោនំ វុច្ចតិ ញាណំ…បេ… សង្គជាលមតិច្ច សោ មុនិ។ សាធុ វិយាករោហីតិ សាធុ អាចិក្ខាហិ ទេសេហិ បញ្ញបេហិ បដ្ឋបេហិ វិវរាហិ វិភជាហិ ឧត្តានីករោហិ បកាសេហីតិ – តំ មេ មុនី សាធុ វិយាករោហិ។

តថា ហិ តេ វិទិតោ ឯស ធម្មោតិ តថា ហិ តេ វិទិតោ តុលិតោ តីរិតោ វិភូតោ វិភាវិតោ ឯស ធម្មោតិ – តថា ហិ តេ វិទិតោ ឯស ធម្មោ។ តេនាហ សោ ព្រាហ្មណោ –

“អត្ថក្កេតោ សេ ស្ហ ចា សេ តត្ថិ, ស្ហេកាហ្ សេចេ សយ្យតិឃា អនេនេកា;

ពំ សេ យុត្តិ សាស្ទ ចិឃាពនេោហិ, ពឆា ហិ សេព ចិឌិសេតា ឲស ឆសេយ្ខា”តិៈ

៣៥ៈ

អត្ថក្កតយ្យត បយាលាយត្ថិ, [ស្ហបឹចាតិ កកចា]

សេឃត តំ ចឌ្ឌុ ពំ ពយ្យ តត្ថិ;

សេក្ខាយុ ឆសេ្យខុ សម្ពុហសេពយុ, សម្ពុហតា ចាឆបឆាបិ សេក្ខាៈ

អត្ថក្កតយ្យ ត បយាលាយត្ថីតិ អត្ថក្កតយ្យ អត្យបិឌិសេសាឃ តិក្ខាតឆាតុឃា បរិតិក្ខតយ្យ ទ្ធបបយាលំ តត្ថិ, សេចឆតាបយាលំ តត្ថិ, សក្ខាបយាលំ តត្ថិ, សក្ខារបយាលំ តត្ថិ, ចិក្ខាលបយាលំ តត្ថិ, ត អត្ថិ ត សំចិជ្ជតិ ត្យបលព្ភតិ បហឹតំ សយុធ្ធិត្តំ ច្ចុបសត្តំ បដិប្យយ្យេទ្ធិ អកត្ថប្យត្តិកំ ពោលាក្កិតា ឆឆ្នត្តិ – អត្ថក្កតយ្យ ត បយាលាយត្ថិៈ ស្ហបឹចាតិ កកចាតិ ស្ហបឹចាតិ កកចា ពំ ទ្រាហុលំ តាសេត អាលបតិៈ កកចាតិ ការចាឆិចចតសេពំ...សេប... សន្ធិកា បក្ខាត្តិ, ឃឌិជំ កកចាតិ – ស្ហបឹចាតិ កកចាៈ

សេឃត តំ ចឌ្ឌុ ពំ ពយ្យ តត្ថីតិ សេឃត ពំ ទោសេកត [សេឃត ទោសេកត (ស្យាៈ ពៈ) យហាតិៈ ៤៣] ចសេឆយ្យុ, សេឃត សេកាសេសត ចសេឆយ្យុ, សេឃត សេយាសេហត ចសេឆយ្យុ, សេឃត យាសេតត ចសេឆយ្យុ, ឃាឃ ជិជ្ជិឃា ចសេឆយ្យុ, សេឃត ស្ហុទ្ធសេច្ឆត ចសេឆយ្យុ, ឃាឃ ចិចិកិច្ឆាឃ ចសេឆយ្យុ, សេឃហិ អត្យសេឃហិ ចសេឆយ្យុ – ទសេក្ខាតិ ចា ត្យសេដ្ឋាតិ ចា ឫត្យសេហាតិ ចា ចិតិពសេទ្ធាតិ ចា បទាយសេដ្ឋាតិ ចា ចិសេក្ខបកសេតាតិ ចា អតិដ្ឋក្កសេតាតិ [អតិដ្ឋាកសេតាតិ (ពៈ)] ចា ឆាយកសេតាតិ ចា, សេព អភិសក្ខារា បហឹតាៈ អភិសក្ខារាតំ បហឹតត្តា ពតិឃា សេឃត ពំ ចសេឆយ្យុ – តេទឃិសេកាតិ ចា ពិរច្ឆាតសេឃាតិសេកាតិ ចា សេបត្តិចិសឃិសេកាតិ ចា យត្យសេយ្យាតិ ចា សេឆសេចាតិ ចា ទ្ធបិតិ ចា អទ្ធបិតិ ចា សក្ខឹតិ ចា អសក្ខឹតិ ចា តេចសក្ខឹតាសក្ខឹតិ ចា, សេ សេហតុ តត្ថិ បច្ចសេឃា តត្ថិ ពារលំ តត្ថិ សេឃត ចសេឆយ្យុ ពសេឆយ្យុ កសេលាយ្យុ ឌឹសេបយ្យុ សេចាហសេទយ្យុត្តិ – សេឃត តំ ចឌ្ឌុ ពំ ពយ្យ តត្ថិៈ

សេក្ខាយុឆសេ្យខុ សម្ពុហសេពយ្ខុតិ សេក្ខាយុ ឆសេ្យខុ សេក្ខាយុ ពសេទ្ធយុ សេក្ខាយុ អាឃពតេយុ សក្ខាយុ ឆាតុយុ សក្ខាយុ ពតឹយុ សក្ខាយុ ស្ហបបត្តឹយុ សក្ខាយុ បដិសត្តិយុ សេក្ខាយុ កសេចយុ សេក្ខាយុ សំសាសេទយុ សេក្ខាយុ ចសេដ្ឋយុ ស្ហាហសេពយុ សម្ពុហសេពយុ ស្ហុទ្ធសេពយុ សម្ពុទ្ធសេពយុ ស្ហប្យាដិសេពយុ សម្ពុប្យាដិសេពយុ បហឹតេយុ សយុធ្ធិតេ្តយុ ច្ចុបសតេ្តយុ បដិប្យយ្យសេទ្ធយុ អកត្ថប្យត្តិសេកាយុ ពោលាក្កិតា ឆសេទ្ធយ្យុតិ – សេក្ខាយុ ឆសេ្យខុ សម្ពុហសេពយុៈ

ᩈᨾᩪᩉᨲᩣᩅᩣᨴᨷᨳᩣᨷᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨲᩥ ᩅᩣᨴᨷᨳᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩥᩃᩮᩈᩣ ᨧ ᨡᨶ᩠ᨵᩣ ᨧ ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᨧ᪨ ᨲᩔ ᩅᩣᨴᩣ ᨧ ᩅᩣᨴᨷᨳᩣ ᨧ ᩋᨵᩥᩅᨧᨶᩣᨶᩥ ᨧ ᩋᨵᩥᩅᨧᨶᨷᨳᩣ ᨧ ᨶᩥᩁᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨧ ᨶᩥᩁᩩᨲ᩠ᨲᩥᨷᨳᩣ ᨧ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ ᨧ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨷᨳᩣ ᨧ ᩐᩉᨲᩣ ᩈᨾᩪᩉᨲᩣ ᩏᨴ᩠ᨵᨲᩣ ᩈᨾᩩᨴ᩠ᨵᨲᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨭᩥᨲᩣ ᩈᨾᩩᨷ᩠ᨷᩣᨭᩥᨲᩣ ᨷᩉᩦᨶᩣ ᩈᨾᩩᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᩅᩪᨷᩈᨶ᩠ᨲᩣ ᨷᨭᩥᨷ᩠ᨷᩔᨴ᩠ᨵᩣ ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᨬᩣᨱᨣ᩠ᨣᩥᨶᩣ ᨴᨯ᩠ᨰᩣᨲᩥ – ᩈᨾᩪᩉᨲᩣ ᩅᩣᨴᨷᨳᩣᨷᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨽᨣᩅᩣ –

“ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨲᩔ ᨶ ᨷᨾᩣᨱᨾᨲ᩠ᨳᩥ, [ᩏᨷᩈᩦᩅᩣᨲᩥ ᨽᨣᩅᩣ]

ᨿᩮᨶ ᨶᩴ ᩅᨩ᩠ᨩᩩᩴ ᨲᩴ ᨲᩔ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ;

ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᩈᨾᩪᩉᨲᩮᩈᩩ, ᩈᨾᩪᩉᨲᩣ ᩅᩣᨴᨷᨳᩣᨷᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ”ᨲᩥ᪨

ᩈᩉ ᨣᩣᨳᩣᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩣ ᨿᩮ ᨲᩮ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ...ᨷᩮ... ᨷᨬ᩠ᨩᩃᩥᨠᩮᩣ ᨶᨾᩔᨾᩣᨶᩮᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ – ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᨽᨣᩅᩣ, ᩈᩣᩅᨠᩮᩣᩉᨾᩈ᩠ᨾᩦᨲᩥ᪨

ᩏᨷᩈᩦᩅᨾᩣᨱᩅᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᨨᨭ᩠ᨮᩮᩣ᪨

᪗᪨ ᨶᨶ᩠ᨴᨾᩣᨱᩅᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ

᪓᪙᪨

ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᨾᩩᨶᨿᩮᩣ, [ᩍᨧ᩠ᨧᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ]

ᨩᨶᩣ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨿᩥᨴᩴ ᨠᨳᩴᩈᩩ;

ᨬᩣᨱᩪᨷᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᨾᩩᨶᩥ ᨶᩮᩣ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨴᩣᩉᩩ ᩅᩮ ᨩᩦᩅᩥᨲᩮᨶᩪᨷᨷᨶ᩠ᨶᩴ[ᨩᩦᩅᩥᨠᩮᨶᩪᨷᨷᨶ᩠ᨶᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)]᪨

ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᨾᩩᨶᨿᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩴᩅᩥᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᩏᨷᩃᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩥ ᩋᨷᩣᨿᩃᩮᩣᨠᩮ...ᨷᩮ... ᩋᩣᨿᨲᨶᩃᩮᩣᨠᩮ᪨ ᨾᩩᨶᨿᩮᩣᨲᩥ ᨾᩩᨶᩥᨶᩣᨾᨠᩣ ᩋᩣᨩᩦᩅᨠᩣ ᨶᩥᨣᨱ᩠ᨮᩣ ᨩᨭᩥᩃᩣ ᨲᩣᨷᩈᩣ᪨ (ᨴᩮᩅᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᨾᩩᨶᨿᩮᩣᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨧ ᨲᩮ ᨾᩩᨶᨿᩮᩣ) [( ) ᩑᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᨷᩣᨮᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨷᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩮ] ᨲᩥ᪨ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᨾᩩᨶᨿᩮᩣ᪨ ᩍᨧ᩠ᨧᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩍᨧ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᨷᨴᩈᨶ᩠ᨵᩥ...ᨷᩮ...᪨ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᨷᩥᨿᩅᨧᨶᩴ...ᨷᩮ...᪨ ᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣᨲᩥ ᨲᩔ

ព្រាហ្មណស្ស នាបិ…បេ… អភិលាបោតិ – ឥច្ចាយស្មា នន្ទោ។

ជនាវទន្តិ តយិទំ កថំសូតិ។ ជនាតិ ខត្តិយា ច ព្រាហ្មណា ច វេស្សា ច សុទ្ទា ច គហដ្ឋា ច បព្ពជិតា ច ទេវា ច មនុស្សា ច។ វទន្តីតិ កថេន្តិ ភណន្តិ ទីបយន្តិ វោហរន្តិ។ តយិទំ កថំសូតិ សំសយបុច្ឆា វិមតិបុច្ឆា ទ្វេឡ្ហកបុច្ឆា អនេកំសបុច្ឆា “ឯវំ នុ ខោ, ន នុ ខោ, កិំ នុ ខោ, កថំ នុ ខោ”តិ – ជនា វទន្តិ តយិទំ កថំសុ។

ញាណូបបន្នំ មុនិំ នោ វទន្តីតិ ។ អដ្ឋសមាបត្តិញាណេន វា បញ្ចាភិញ្ញាញាណេន វា ឧបេតំ សមុបេតំ ឧបាគតំ សមុបាគតំ ឧបបន្នំ សមុបបន្នំ សមន្នាគតំ មុនិំ វទន្តិ កថេន្តិ ភណន្តិ ទីបយន្តិ វោហរន្តីតិ – ញាណូបបន្នំ មុនិំ នោ វទន្តិ។

ឧទាហុ វេ ជីវិតេនូបបន្នន្តិ ឧទាហុ អនេកវិវិធអតិបរមទុក្ករការិកលូខជីវិតានុយោគេន ឧបេតំ សមុបេតំ ឧបាគតំ សមុបាគតំ ឧបបន្នំ សមុបបន្នំ សមន្នាគតំ មុនិំ វទន្តិ កថេន្តិ ភណន្តិ ទីបយន្តិ វោហរន្តីតិ – ឧទាហុ វេ ជីវិតេនូបបន្នំ។ តេនាហ សោ ព្រាហ្មណោ –

“សន្តិ លោកេ មុនយោ, [ឥច្ចាយស្មា នន្ទោ]

ជនា វទន្តិ តយិទំ កថំសុ;

ញាណូបបន្នំ មុនិំ នោ វទន្តិ, ឧទាហុ វេ ជីវិតេនូបបន្ន”ន្តិ។

៣៤។

ន ទិដ្ឋិយា ន សុតិយា ន ញាណេន,

មុនីធ នន្ទ កុសលា វទន្តិ;

វិសេនិកត្វា[វិសេនីកត្វា (ក។) មហានិ។ ៩២]អនីឃា និរាសា, ចរន្តិ យេ តេ មុនយោតិ ព្រូមិ។

ន ទិដ្ឋិយា ន សុតិយា ន ញាណេនាតិ។ ន ទិដ្ឋិយាតិ ន ទិដ្ឋសុទ្ធិយា។ ន សុតិយាតិ ន សុតសុទ្ធិយា។ ន ញាណេនាតិ នបិ អដ្ឋសមាបត្តិញាណេន នបិ បញ្ចាភិញ្ញាញាណេន នបិ មិច្ឆាញាណេនាតិ – ន ទិដ្ឋិយា ន សុតិយា ន ញាណេន។

𑼪𑼸𑼥𑼷𑼤 𑼥𑼥𑽂𑼣 𑼒𑼸𑼱𑼭𑼴 𑼮𑼣𑼥𑽂𑼡𑼷𑼡𑼶. 𑼒𑼸𑼱𑼭𑼴𑼡𑼶 𑼫𑼾 𑼡𑼾 𑼓𑼥𑽂𑼤𑼒𑼸𑼱𑼭𑼴 𑼤𑼴𑼡𑼸𑼒𑼸𑼱𑼭𑼴 𑼅𑼫𑼡𑼥𑼒𑼸𑼱𑼭𑼴 𑼦𑼜𑼶𑼗𑽂𑼗𑼱𑼪𑼸𑼦𑽂𑼦𑼴𑼣𑼒𑼸𑼱𑼭𑼴 𑼱𑼡𑼶𑼦𑼜𑽂𑼝𑼴𑼥𑼒𑼸𑼱𑼭𑼴 𑼱𑼪𑽂𑼪𑼦𑽂𑼦𑼤𑼴𑼥𑼒𑼸𑼱𑼭𑼴 𑼆𑼣𑽂𑼤𑼶𑼦𑼴𑼣𑼒𑼸𑼱𑼭𑼴 𑼆𑼥𑽂𑼣𑽂𑼬𑼶𑼫𑼒𑼸𑼱𑼭𑼴 𑼨𑼭𑼒𑼸𑼱𑼭𑼴 𑼨𑼾𑼴𑼙𑽂𑼚𑼖𑽂𑼔𑼒𑼸𑼱𑼭𑼴 𑼪𑼔𑽂𑼔𑼒𑼸𑼱𑼭𑼴 𑼧𑼭𑼒𑼸𑼱𑼭𑼴 𑼥𑼶𑼨𑽂𑼨𑼴𑼥𑼒𑼸𑼱𑼭𑼴 𑼣𑼶𑼜𑽂𑼝𑼶𑼱𑼸𑼣𑽂𑼤𑼶𑼫𑼴 𑼮𑼴 𑼱𑼸𑼡𑼱𑼸𑼣𑽂𑼤𑼶𑼫𑼴 𑼮𑼴 𑼄𑼜𑽂𑼝𑼱𑼪𑼴𑼦𑼡𑽂𑼡𑼶𑼛𑼴𑼠𑼾𑼥 𑼮𑼴 𑼦𑼛𑽂𑼗𑼴𑼩𑼶𑼛𑽂𑼛𑼴𑼛𑼴𑼠𑼾𑼥 𑼮𑼴 𑼪𑼶𑼗𑽂𑼘𑼴𑼛𑼴𑼠𑼾𑼥 𑼮𑼴 𑼣𑼶𑼜𑽂𑼝𑼾𑼥 𑼮𑼴 𑼱𑼸𑼡𑼾𑼥 𑼮𑼴 𑼈𑼦𑼾𑼡𑼁 𑼱𑼪𑼸𑼦𑼾𑼡𑼁 𑼈𑼦𑼔𑼡𑼁 𑼱𑼪𑼸𑼦𑼔𑼡𑼁 𑼈𑼦𑼦𑼥𑽂𑼥𑼁 𑼱𑼪𑼸𑼦𑼦𑼥𑽂𑼥𑼁 𑼱𑼪𑼥𑽂𑼥𑼴𑼔𑼡𑼁 𑼪𑼸𑼥𑼶𑼁 𑼥 𑼮𑼣𑼥𑽂𑼡𑼶 𑼥 𑼒𑼢𑼾𑼥𑽂𑼡𑼶 𑼥 𑼩𑼠𑼥𑽂𑼡𑼶 𑼥 𑼣𑼷𑼦𑼫𑼥𑽂𑼡𑼶 𑼥 𑼮𑼾𑼴𑼲𑼬𑼥𑽂𑼡𑼷𑼡𑼶 – 𑼪𑼸𑼥𑼷𑼤 𑼥𑼥𑽂𑼣 𑼒𑼸𑼱𑼭𑼴 𑼮𑼣𑼥𑽂𑼡𑼶.

𑼮𑼶𑼱𑼾𑼥𑼶𑼒𑼡𑽂𑼮𑼴 𑼄𑼥𑼷𑼕𑼴 𑼥𑼶𑼬𑼴𑼱𑼴, 𑼗𑼬𑼥𑽂𑼡𑼶 𑼫𑼾 𑼡𑼾 𑼪𑼸𑼥𑼫𑼾𑼴𑼡𑼶 𑼨𑽂𑼬𑼹𑼪𑼷𑼡𑼶 𑼱𑼾𑼥𑼴 𑼮𑼸𑼗𑽂𑼗𑼡𑼶 𑼪𑼴𑼬𑼱𑼾𑼥𑼴, 𑼒𑼴𑼫𑼣𑼸𑼗𑽂𑼗𑼬𑼶𑼡𑼁 𑼪𑼴𑼬𑼱𑼾𑼥𑼴, 𑼮𑼗𑼷𑼣𑼸𑼗𑽂𑼗𑼬𑼶𑼡𑼁 𑼪𑼴𑼬𑼱𑼾𑼥𑼴, 𑼪𑼥𑼾𑼴𑼣𑼸𑼗𑽂𑼗𑼬𑼶𑼡𑼁 𑼪𑼴𑼬𑼱𑼾𑼥𑼴, 𑼬𑼴𑼔𑼾𑼴 𑼪𑼴𑼬𑼱𑼾𑼥𑼴, 𑼣𑼾𑼴𑼱𑼾𑼴 𑼪𑼴𑼬𑼱𑼾𑼥𑼴, 𑼪𑼾𑼴𑼲𑼾𑼴 𑼪𑼴𑼬𑼱𑼾𑼥𑼴, 𑼒𑼾𑼴𑼤𑼾𑼴...𑼦𑼾... 𑼈𑼦𑼥𑼴𑼲𑼾𑼴... 𑼪𑼒𑽂𑼓𑼾𑼴... 𑼦𑼭𑼴𑼱𑼾𑼴... 𑼆𑼱𑽂𑼱𑼴... 𑼪𑼗𑽂𑼘𑼬𑼶𑼫𑼁... 𑼪𑼴𑼫𑼴... 𑼱𑼴𑼝𑼾𑼫𑽂𑼫𑼁... 𑼢𑼪𑽂𑼩𑼾𑼴... 𑼱𑼴𑼬𑼪𑽂𑼩𑼾𑼴... 𑼪𑼴𑼥𑼾𑼴... 𑼄𑼡𑼶𑼪𑼴𑼥𑼾𑼴... 𑼪𑼣𑼾𑼴... 𑼦𑼪𑼴𑼣𑼾𑼴... 𑼱𑼨𑽂𑼨𑼾 𑼒𑼶𑼭𑼾𑼱𑼴 𑼱𑼨𑽂𑼨𑼾 𑼣𑼸𑼗𑽂𑼗𑼬𑼶𑼡𑼴 𑼱𑼨𑽂𑼨𑼾 𑼣𑼬𑼢𑼴 𑼱𑼨𑽂𑼨𑼾 𑼦𑼬𑼶𑼭𑼴𑼲𑼴 𑼱𑼨𑽂𑼨𑼾 𑼱𑼥𑽂𑼡𑼴𑼦𑼴 𑼱𑼨𑽂𑼨𑼴𑼒𑼸𑼱𑼭𑼴𑼩𑼶𑼱𑼖𑽂𑼓𑼴𑼬𑼴 𑼪𑼴𑼬𑼱𑼾𑼥𑼴. 𑼮𑼸𑼡𑽂𑼡𑼛𑽂𑼲𑼾𑼡𑼁 𑼩𑼔𑼮𑼡𑼴 –

"𑼒𑼴𑼪𑼴 𑼡𑼾 𑼦𑼝𑼪𑼴 𑼱𑼾𑼥𑼴, 𑼣𑼸𑼡𑼶𑼫𑼴 𑼄𑼬𑼡𑼶 𑼮𑼸𑼗𑽂𑼗𑼡𑼶;

𑼡𑼡𑼶𑼫𑼴 𑼓𑼸𑼦𑽂𑼦𑼶𑼦𑼴𑼱𑼴 𑼡𑼾, 𑼗𑼡𑼸𑼡𑽂𑼢𑼷 𑼡𑼠𑽂𑼲𑼴 𑼦𑼮𑼸𑼗𑽂𑼗𑼡𑼶.

"𑼦𑼛𑽂𑼗𑼪𑼁 𑼢𑼶𑼥𑼪𑼶𑼣𑽂𑼤𑼁 𑼡𑼾, 𑼘𑼜𑽂𑼝𑼴 𑼩𑼷𑼬𑼹 𑼦𑼮𑼸𑼗𑽂𑼗𑼡𑼶;

𑼱𑼡𑽂𑼡𑼪𑼷 𑼮𑼶𑼗𑼶𑼒𑼶𑼗𑽂𑼘𑼴 𑼡𑼾, 𑼪𑼒𑽂𑼓𑼾𑼴 𑼢𑼪𑽂𑼩𑼾𑼴 𑼡𑼾 𑼄𑼜𑽂𑼝𑼪𑼾𑼴;

𑼭𑼴𑼩𑼾𑼴 𑼱𑼶𑼭𑼾𑼴𑼒𑼾𑼴 𑼱𑼒𑽂𑼒𑼴𑼬𑼾𑼴, 𑼪𑼶𑼗𑽂𑼘𑼴𑼭𑼣𑽂𑼤𑼾𑼴 𑼗 𑼫𑼾𑼴 𑼫𑼱𑼾𑼴.

"𑼫𑼾𑼴 𑼗𑼡𑽂𑼡𑼴𑼥𑼁 𑼱𑼪𑼸𑼒𑽂𑼒𑼁𑼱𑼾, 𑼦𑼬𑼾 𑼗 𑼄𑼮𑼙𑼴𑼥𑼡𑼶;

𑼎𑼱𑼴 𑼥𑼪𑼸𑼗𑼶 𑼡𑼾 𑼱𑼾𑼥𑼴 [𑼎𑼱𑼴 𑼡𑼾 𑼥𑼪𑼸𑼗𑼷 𑼱𑼾𑼥𑼴 (𑼱𑽂𑼫𑼴. 𑼒.) 𑼱𑼸. 𑼥𑼶. 𑽔𑽓𑽘], 𑼒𑼠𑽂𑼲𑼱𑽂𑼱𑼴𑼩𑼶𑼦𑽂𑼦𑼲𑼴𑼬𑼶𑼥𑼷;

𑼥 𑼥𑼁 𑼄𑼱𑼹𑼬𑼾𑼴 𑼙𑼶𑼥𑼴𑼡𑼶, 𑼙𑼾𑼡𑽂𑼮𑼴 𑼗 𑼭𑼩𑼡𑼾 𑼱𑼸𑼓"𑼥𑽂𑼡𑼶.

𑼫𑼡𑼾𑼴 𑼗𑼡𑼹𑼲𑼶 𑼄𑼬𑼶𑼫𑼪𑼔𑽂𑼔𑼾𑼲𑼶 𑼱𑼨𑽂𑼨𑼴 𑼗 𑼪𑼴𑼬𑼱𑼾𑼥𑼴 𑼱𑼨𑽂𑼨𑼾 𑼗 𑼦𑼜𑼶𑼱𑼾𑼥𑼶𑼒𑼬𑼴 [𑼮𑼶𑼱𑼾𑼥𑼶𑼒𑼡𑽂𑼮𑼴 (𑼒.) 𑼪𑼲𑼴𑼥𑼶. 𑽙𑽐] 𑼒𑼶𑼭𑼾𑼱𑼴 𑼙𑼶𑼡𑼴 𑼗 𑼦𑼬𑼴𑼙𑼶𑼡𑼴 𑼗 𑼩𑼔𑽂𑼔𑼴 𑼮𑼶𑼦𑽂𑼦𑼭𑼸𑼔𑽂𑼔𑼴 [𑼮𑼶𑼦𑽂𑼦𑼭𑼸𑼔𑽂𑼔𑼡𑼴 (𑼱𑽂𑼫𑼴.) 𑼦𑼱𑽂𑼱 𑼪𑼲𑼴𑼥𑼶. 𑽗𑽐] 𑼦𑼬𑼪𑽂𑼪𑼸𑼓𑼴, 𑼡𑼾𑼥 𑼮𑼸𑼗𑽂𑼗𑼡𑼶 𑼮𑼶𑼱𑼾𑼥𑼶𑼒𑼡𑽂𑼮𑼴. 𑼄𑼥𑼷𑼕𑼴𑼡𑼶 𑼬𑼴𑼔𑼾𑼴 𑼥𑼷𑼕𑼾𑼴, 𑼣𑼾𑼴𑼱𑼾𑼴 𑼥𑼷𑼕𑼾𑼴, 𑼪𑼾𑼴𑼲𑼾𑼴 𑼥𑼷𑼕𑼾𑼴, 𑼒𑼾𑼴𑼤𑼾𑼴 𑼥𑼷𑼕𑼾𑼴, 𑼈𑼦𑼥𑼴𑼲𑼾𑼴 𑼥𑼷𑼕𑼾𑼴...𑼦𑼾... 𑼱𑼨𑽂𑼨𑼴𑼒𑼸𑼱𑼭𑼴𑼩𑼶𑼱𑼖𑽂𑼓𑼴𑼬𑼴 𑼥𑼷𑼕𑼴. 𑼫𑼾𑼱𑼁 𑼎𑼡𑼾 𑼥𑼷𑼕𑼴 𑼦𑼲𑼷𑼥𑼴

សម្ពន្ធិត្តា ចុបសត្តា បដិប្បស្សទ្ធា អកន្ទ្យប្បត្តិកា ឌាាលក្កិតា ឥន្ធា តេ ចុច្ចត្តិ អតឹឈា៍ ឥរាសាតិ អាសា ចុច្ចតិ តហ្យា៍ ឈោ ទាកោ សាទាកោ...បេ... អចិន្ទា លេិកោ អក្យុសលប្បូល៍ ឈេសំ ៩សា អាសា តហ្យា បហឹតា សម្ពន្ធិត្តា ចុបសត្តា បដិប្បស្សទ្ធា អកន្ទ្យប្បត្តិកា ឌាាលក្កិតា ឥន្ធា, តេ ចុច្ចត្តិ ឥរាសា អទហត្តោ លឹលាសចា៍ ចិសេតិកត្វា អតឹឈា ឥរាសា, ឆទត្តិ ឈេ តេ យុតឈោតិ ទ្រ្វាយឹតិ ឈេ តេ ចិសេតិកត្វាច អតឹឈា ច ឥរាសា ច ឆទត្តិ ចិហទត្តិ ញ្ចរិឃត្តិ ចតេត្តត្តិ បិលេត្តិ ឃបេត្តិ ឃាបេត្តិ, តេ លេិកោ យុតឈោតិ ទ្រ្វាយិ អាឌិក្លាយិ ឆេសេយិ បញ្ញាបេយិ បដ្ឋបេយិ ចិចទាយិ ចិកឌាយិ ឧត្តាតឹកទោយិ បកាសេយឹតិ – ចិសេតិកត្វា អតឹឈា ឥរាសា, ឆទត្តិ ឈេ តេ យុតឈោតិ ទ្រ្វាយិ៍ តេភាហ ភកចា –

“ត ជិទ្ធិយា ត សុតិយា ត ឌាាលោត, យុតឹឆ តត្ថ ក្យុសលិ ចគត្តិ;

ចិសេតិកត្វា អតឹឈា ឥរាសា, ឆទត្តិ ឈេ តេ យុតឈោតិ ទ្រ្វាយឹ”តិ៍

3ប៉

ឈេ កេចិយេ សយលត្រោហ្វលាសេ, [ញ្ចូច្ឆាឃស្វា តត្ថោ]

ជិទ្ធស្សុតេភាបិ ចគត្តិ សុទ្ធិំ;

សីលញ្ញុតេភាបិ ចគត្តិ សុទ្ធិំ, អតេកក្វបេត ចគត្តិ សុទ្ធិ៍

កច្ឆិស្សុ តេ ភកចា តត្ថ ឃតា ឆទត្តា, អតារុ ឌាតិច្ឆា ឌទច្ឆា យាទិស;

បុច្ឆាយិ តំ ភកចា ទ្រ្វាហិ បេតំ៍

ឈេ កេចិយេ សយលត្រោហ្វលាសេតិ៍ ឈេ កេឌឹតិ សតញ្ញុត សញ្ញុំ សញ្ញុឆា សញ្ញុំ អសេសំ តិស្សេសំ បរិឃាឌិយតចចតបេតំ – ឈេ កេឌឹតិ៍ សយលាតិ ឈេ កេចិ ញ្ចូតោ ឌាហិទ្ធា បញ្ញុជ្ជបកតា បរិញ្ញុាឌកសយាបត្តា៍ ត្រោហ្វលាតិ ឈេ កេចិ កោចាឌិកាតិ – ឈេ កេចិយេ សយលត្រោហ្វលាសេ៍ ញ្ចូច្ឆាឃស្វា តត្ថោតិ៍ ញ្ចូច្ឆាតិ បឥសត្តិ...បេ...៍ អាឃស្វាតិ បិឃចចតំ...បេ...៍ តត្ថោតិ៍ តស្ស ត្រោហ្វលស្ស ភាយំ... បេ... អកិលិបេតិ – ញ្ចូច្ឆាឃស្វា តត្ថោ៍

ជិទ្ធស្សុតេភាបិ ចគត្តិ សុទ្ធិត្តិ ជិទ្ធេតបិ សុទ្ធិំ ចិសុទ្ធិំ បរិសុទ្ធិំ យុត្តិំ ចិយុត្តិំ បរិយុត្តិំ ចគត្តិ កឆេត្តិ ភលត្តិ ឌឹបឃត្តិ ចោហទត្តិ ; សុតេតបិ សុទ្ធិំ

ចិឃុដ្ឋិ បរិឃុដ្ឋិ ឃុត្តិ ចិឃុត្តិ បរិឃុត្តិ ចតត្តិ ពនេឆត្តិ កលាត្តិ ឌីបឃត្តិ ខចាហនត្តិ; ឌិដ្ឋឃ្យុខេពតបិ ឃុដ្ឋិ ចិឃុដ្ឋិ បរិឃុដ្ឋិ ឃុត្តិ ចិឃុត្តិ បរិឃុត្តិ ចតត្តិ ពនេឆត្តិ កលាត្តិ ឌីបឃត្តិ ខចាហនត្តីតិ – ឌិដ្ឋឃ្យុខេពតាបិ ចតត្តិ ឃុដ្ឋិ៍

ឃឹលព្ពខេពតាបិ ចតត្តិ ឃុដ្ឋិត្តិ ឃឹលេតបិ ឃុដ្ឋិ ចិឃុដ្ឋិ បរិឃុដ្ឋិ ឃុត្តិ ចិឃុត្តិ បរិឃុត្តិ ចតត្តិ ពនេឆត្តិ កលាត្តិ ឌីបឃត្តិ ខចាហនត្តិ; ចខេពតបិ ឃុដ្ឋិ ចិឃុដ្ឋិ បរិឃុដ្ឋិ ឃុត្តិ ចិឃុត្តិ បរិឃុត្តិ ចតត្តិ ពនេឆត្តិ កលាត្តិ ឌីបឃត្តិ ខចាហនត្តិ; ឃឹលព្ពខេពតាបិ ឃុដ្ឋិ ចិឃុដ្ឋិ បរិឃុដ្ឋិ ឃុត្តិ ចិឃុត្តិ បរិឃុត្តិ ចតត្តិ ពនេឆត្តិ កលាត្តិ ឌីបឃត្តិ ខចាហនត្តីតិ – ឃឹលព្ពខេពតាបិ ចតត្តិ ឃុដ្ឋិ៍

អខេតពទ្ធុខេបត ចតត្តិ ឃុដ្ឋិត្តិ អខេតពចិតខេពាត្បុហលឃក្ខុលេត [អខេតពចិតចត្ត ព្យុត្បុហលឃក្ខុលេត (ឃ្យា៍)] ឃុដ្ឋិ ចិឃុដ្ឋិ បរិឃុដ្ឋិ ឃុត្តិ ចិឃុត្តិ បរិឃុត្តិ ចតត្តិ ពនេឆត្តិ កលាត្តិ ឌីបឃត្តិ ខចាហនត្តីតិ – អខេតពទ្ធុខេបត ចតត្តិ ឃុដ្ឋិ៍

ពដ្ឋិឃុ ខេព កកចា តត្ថ ឃតា ធខន្តាតិ៍ ពដ្ឋិឃ្យុតិ ឃឃឃបុដ្ឋា ចិបតិបុដ្ឋា ខេដ្ឋព្បហពបុដ្ឋា អខេតពំឃបុដ្ឋា, “ឲចំ តុ ខេលា, ត តុ ខេលា, ពិ តុ ខេលា, ពធំ តុ ខេលា”តិ – ពដ្ឋិឃ្យុ៍ ខេពតិ ឌិដ្ឋិពតិពា៍ កកចាតិ ពារចាឆិចចតខេបតំ...ខេប... ឃដ្ឋិពា បព្ពាត្តិ, ឃឌិធំ កកចាតិ – ពដ្ឋិឃ្យុ ខេព កកចា៍ តត្ថ ឃតា ធខន្តាតិ៍ តត្ថាតិ ឃពាឃ ឌិដ្ឋិឃា ឃពាឃ ពត្តិឃា ឃពាឃ ទុធិឃា ឃពាឃ លដ្ឋិឃា៍ ឃតាតិ ឃត្តា បឌិឃត្តា [ឃតា បឌិឃតា (ឃ្យា៍)] ព្យុត្តា ពោបិតា ខក្លិតា ឃធុតា៍ ធខន្តាតិ ធខន្តា ចិហខន្តា ព្ពុរិឃន្តា ធខេពត្តា បរិលេក្តា ឃខេបក្តា ឃាខេបក្តាតិ – ពដ្ឋិឃ្យុ ខេព កកចា តត្ថ ឃតា ធខន្តា៍

អតាទុ ឌាតិដ្ឋា ឌខេដ្ឋា ឃារិឃាតិ ឌាតិឌខាឃខលំ អតរិឃុ ដ្ឋត្តរិឃុ បតរិឃុ ឃបតិព្លិបិឃុ ឌីតិចត្តិឃុ៍ ឃារិឃាតិ បិឃចចតំ ពទុចចតំ ឃការចឃប្បតិឃ្យាឆិចចតខេបតំ – ឃារិឃាតិ – អតាទុ ឌាតិដ្ឋា ឌខេដ្ឋា ឃារិឃ៍

បុដ្ឋាឃិ តំ កកចា ដ្ឋាហិ ខេបតត្តិ៍ បុដ្ឋាឃិ តត្តិ បុដ្ឋាឃិ តំ ឃាចាឃិ តំ អដ្ឋេឃ្យាឃិ តំ, ពធឃឃ្យុ ខេបតិ បុដ្ឋាឃិ តំ៍ កកចាតិ...ខេប... ឃដ្ឋិពា បព្ពាត្តិ, ឃឌិធំ កកចាតិ៍ ដ្ឋាហិ ខេបតត្តិ ដ្ឋាហិ អាធិព្លាហិ ខេឌខេឃហិ បព្ពាខេបហិ បដ្ឋខេបហិ ចិចខាហិ ចិតឌាហិ ដ្ឋត្តាតិពខេទាហិ បពាខេឃហីតិ – បុដ្ឋាឃិ តំ កកចា ដ្ឋាហិ ខេបតំ៍ ខេពតាហ ខេឃា ព្ធាហុខេលា –

“ខេឃ ខេពធិខេប ឃបលព្ធាហុលាខេឃ, [ព្ពុដ្ឋាឃឃុា តខេន្តា]

ឌិដ្ឋឃ្យុខេពតាបិ ចតត្តិ ឃុដ្ឋិ;

ឃឹលព្ពខេពតាបិ ចតត្តិ ឃុដ្ឋិ, អខេតពទ្ធុខេបត ចតត្តិ ឃុដ្ឋិ៍

“กจฺจิสฺสุ เต ภควา ตตฺถ ยตา จรนฺตา,

อตารุ ชาติญฺจ ชรญฺจ มาริส;

ปุจฺฉามิ ตํ ภควา พฺรูหิ เมต”นฺติฯ

๓๘ฯ

เย เกจิเม สมณพฺราหฺมณาเส, [นนฺทาติ ภควา]

ทิฏฺฐสฺสุเตนาปิวทนฺติ สุทฺธึ;

สีลพฺพเตนาปิ วทนฺติ สุทฺธึ, อเนกรูเปน วทนฺติ สุทฺธึ;

กิญฺจาปิ เต ตตฺถ ยตา จรนฺติ, นาตรึสุ ชาติชรนฺติ พฺรูมิฯ

เย เกจิเม สมณพฺราหฺมณาเสติ เย เกจีติ สพฺเพน สพฺพํ สพฺพถา สพฺพํ อเสสํ นิสฺเสสํ ปริยาทิยนวจนเมตํ – เย เกจีติฯ สมณาติ เย เกจิ อิโต พหิทฺธา ปพฺพชฺชูปคตา ปริพฺพาชกสมาปนฺนาฯ พฺราหฺมณาติ เย เกจิ โภวาทิกาติ – เย เกจิเม สมณพฺราหฺมณาเสฯ นนฺทาติ ภควาติ นนฺทาติ ภควา ตํ พฺราหฺมณํ นาเมน อาลปติฯ ภควาติ คารวาธิวจนเมตํ…เป… สจฺฉิกา ปญฺญตฺติ, ยทิทํ ภควาติ – นนฺทาติ ภควาฯ

ทิฏฺฐสฺสุเตนาปิ วทนฺติ สุทฺธินฺติ ทิฏฺเฐนปิ สุทฺธึ วิสุทฺธึ ปริสุทฺธึ มุตฺตึ วิมุตฺตึ ปริมุตฺตึ วทนฺติ กเถนฺติ ภณนฺติ ทีปยนฺติ โวหรนฺติ; สุเตนปิ สุทฺธึ…เป… ทิฏฺฐสฺสุเตนปิ สุทฺธึ วิสุทฺธึ ปริสุทฺธึ มุตฺตึ วิมุตฺตึ ปริมุตฺตึ วทนฺติ กเถนฺติ ภณนฺติ ทีปยนฺติ โวหรนฺตีติ – ทิฏฺฐสฺสุเตนาปิ วทนฺติ สุทฺธึฯ

สีลพฺพเตนาปิ วทนฺติ สุทฺธินฺติ สีเลนปิ สุทฺธึ วิสุทฺธึ ปริสุทฺธึ มุตฺตึ วิมุตฺตึ ปริมุตฺตึ วทนฺติ กเถนฺติ ภณนฺติ ทีปยนฺติ โวหรนฺติ ; วเตนปิ สุทฺธึ…เป… โวหรนฺติ; สีลพฺพเตนปิ สุทฺธึ วิสุทฺธึ ปริสุทฺธึ มุตฺตึ วิมุตฺตึ ปริมุตฺตึ วทนฺติ กเถนฺติ ภณนฺติ ทีปยนฺติ โวหรนฺตีติ – สีลพฺพเตนาปิ วทนฺติ สุทฺธึฯ

อเนกรูเปน วทนฺติ สุทฺธินฺติ อเนกวิธโกตุหลมงฺคเลน สุทฺธึ วิสุทฺธึ ปริสุทฺธึ มุตฺตึ วิมุตฺตึ ปริมุตฺตึ วทนฺติ กเถนฺติ ภณนฺติ ทีปยนฺติ

វោហរន្តីតិ – អនេករូបេន វទន្តិ សុទ្ធិំ។

កិញ្ចាបិ តេ តត្ថ យតា ចរន្តីតិ។ កិញ្ចាបីតិ បទសន្ធិ បទសំសគ្គោ បទបារិបូរី អក្ខរសមវាយោ ព្យញ្ជនសិលិដ្ឋតា បទានុបុព្ពតាមេតំ – កិញ្ចាបីតិ។ តេតិ ទិដ្ឋិគតិកា។ តត្ថាតិ សកាយ ទិដ្ឋិយា សកាយ ខន្តិយា សកាយ រុចិយា សកាយ លទ្ធិយា។ យតាតិ យត្តា បដិយត្តា គុត្តា គោបិតា រក្ខិតា សំវុតា។ ចរន្តីតិ ចរន្តិ វិហរន្តិ ឥរិយន្តិ វត្តេន្តិ បាលេន្តិ យបេន្តិ យាបេន្តីតិ – កិញ្ចាបិ តេ តត្ថ យតា ចរន្តិ។

នាតរិំសុ ជាតិជរន្តិ ព្រូមីតិ ជាតិជរាមរណំ ន តរិំសុ ន ឧត្តរិំសុ ន បតរិំសុ ន សមតិក្កមិំសុ ន វីតិវត្តិំសុ, ជាតិជរាមរណា អនិក្ខន្តា អនិស្សដា អនតិក្កន្តា អសមតិក្កន្តា អវីតិវត្តា, អន្តោជាតិជរាមរណេ បរិវត្តេន្តិ, អន្តោសំសារបថេ បរិវត្តេន្តិ, ជាតិយា អនុគតា, ជរាយ អនុសដា, ព្យាធិនា អភិភូតា, មរណេន អព្ភាហតា អតាណា អលេណា អសរណា អសរណីភូតាតិ ព្រូមិ អាចិក្ខាមិ ទេសេមិ បញ្ញបេមិ បដ្ឋបេមិ វិវរាមិ វិភជាមិ ឧត្តានីករោមិ បកាសេមីតិ – នាតរិំសុ ជាតិជរន្តិ ព្រូមិ។ តេនាហ ភគវា –

“យេ កេចិមេ សមណព្រាហ្មណាសេ, [នន្ទាតិ ភគវា]

ទិដ្ឋស្សុតេនាបិ វទន្តិ សុទ្ធិំ;

សីលព្ពតេនាបិ វទន្តិ សុទ្ធិំ, អនេករូបេន វទន្តិ សុទ្ធិំ;

កិញ្ចាបិ តេ តត្ថ យតា ចរន្តិ, នាតរិំសុ ជាតិជរន្តិ ព្រូមី”តិ។

៦០។

យេ កេចិមេ សមណព្រាហ្មណាសេ, [ឥច្ចាយស្មា នន្ទោ]

ទិដ្ឋស្សុតេនាបិ វទន្តិ សុទ្ធិំ;

សីលព្ពតេនាបិ វទន្តិ សុទ្ធិំ, អនេករូបេន វទន្តិ សុទ្ធិំ។

តេចេ មុនី ព្រូសិ អនោឃតិណ្ណេ, អថ កោ ចរហិ ទេវមនុស្សលោកេ;

អថារិ ឧាតិញ្ញា ឧរញ្ញា យារិស, ប្ញុន្ធាមិ ថំ ករចា ទ្វាហិ ខេមត់

ថេយ ថេកចិថេម សយលោព្រាហ្មណាសេតិ ថេយ ថេកចិតិ សេព្ពត សព្ពំ សព្ពថា សព្ពំ អសេសំ និស្សេសំ បរិយាទិយតចចតមេតំ – ថេយ ថេកចិតិ សយណាតិ ថេយ ថេកចិ ឥតោ ពហិទ្ធា បព្ពជ្ជូបកតា បរិព្ពាជកសមាបន្នា ព្រាហ្មណាតិ ថេយ ថេកចិ ភោចាទិកាតិ – ថេយ ថេកចិថេម សយលោព្រាហ្មណាសេ ឮដ្ឋាយណ្ហុាតេក្ខាតិ ឮដ្ឋាតិ បផសន្តិ...ខេប... ឮដ្ឋាយណ្ហុា តេក្ខា

ឌិដ្ឋស្សុតេនាបិ ចទន្តិ សុទ្ធិន្តិ ឌិដ្ឋេនបិ សុទ្ធិំ ចិសុទ្ធិំ បរិសុទ្ធិំ មុត្តិំ ចិមុត្តិំ បរិមុត្តិំ ចទន្តិ កថេន្តិ ភណន្តិ ឌីបយន្តិ ថោហរន្តិ; សុតេនាបិ សុទ្ធិំ...ខេប... ឌិដ្ឋស្សុតេនាបិ សុទ្ធិំ ចិសុទ្ធិំ បរិសុទ្ធិំ មុត្តិំ ចិមុត្តិំ បរិមុត្តិំ ចទន្តិ កថេន្តិ ភណន្តិ ឌីបយន្តិ ថោហរន្តីតិ – ឌិដ្ឋស្សុតេនាបិ ចទន្តិ សុទ្ធិំ

សីលព្ពតេនាបិ ចទន្តិ សុទ្ធិន្តិ សីលេនាបិ សុទ្ធិំ ចិសុទ្ធិំ បរិសុទ្ធិំ មុត្តិំ ចិមុត្តិំ បរិមុត្តិំ ចទន្តិ កថេន្តិ ភណន្តិ ឌីបយន្តិ ថោហរន្តិ; ចតេនាបិ សុទ្ធិំ...ខេប... ថោហរន្តិ; សីលព្ពតេនាបិ សុទ្ធិំ ចិសុទ្ធិំ បរិសុទ្ធិំ មុត្តិំ ចិមុត្តិំ បរិមុត្តិំ ចទន្តិ កថេន្តិ ភណន្តិ ឌីបយន្តិ ថោហរន្តីតិ – សីលព្ពតេនាបិ ចទន្តិ សុទ្ធិំ

អនេកក្ខបេន ចទន្តិ សុទ្ធិន្តិ អនេកចិធកោតុហលមង្គលេន សុទ្ធិំ ចិសុទ្ធិំ បរិសុទ្ធិំ មុត្តិំ ចិមុត្តិំ បរិមុត្តិំ ចទន្តិ កថេន្តិ ភណន្តិ ឌីបយន្តិ ថោហរន្តីតិ – អនេកក្ខបេន ចទន្តិ សុទ្ធិំ

ថេត ចេ យុតិ ទ្វាសិ អនេកាឈតិថេណ្ហតិ ថេត ចេតិ ឌិដ្ឋិកតិថេក យុតិតិ ថេយាត់ ចុច្ឆតិ ឆាកាំ...ខេប... សង្កខាលយតិច្ឆ ថេសា យុតិ ទ្វាសិ អនេកាឈតិថេណ្ហតិ កាថេយាឈំ កថេចាឈំ ឌិថេដ្ឋាឈំ អចិថេឌ្ឍាឈំ អតិថេណ្ហ អតតិក្កថេត្ត អសមតិក្កថេត្ត អចីតិចថេត្ត អថេត្តាឧាតិឧរាយថេណ បរិចថេត្តថេត្ត អថេត្តាសំសារបថេឆ បរិចថេត្តថេត្ត ឧាតិឃា អតុកថេត ឧរាឃ អតុសថេដ ព្យាធិតា អភិភូថេត យថេណត អឃ្គាហថេត អតាថេណ អថេលថេណ អសថេណ អសថេណិភូថេត ទ្វាសិតិ ទ្វាសិ អាថិក្ខសិ ថេទសេសិ បញ្ញាថេបសិ បដ្ឋថេបសិ ចិចថេសិ ចិភឧសិ ឧត្តានីកថេរាសិ បកាថេសសិតិ – ថេត ចេ យុតិ ទ្វាសិ អនេកាឈតិថេណ្ហ

អថ ថេកា ចរហិ ថេទចមនុស្សថេលាថេក, អថារិ ឧាតិញ្ញា ឧរញ្ញា យារិសាតិ អថ ថេកា ខុថេសា សថេទចថេក ថេលាថេក សយារថេក សព្រាហ្មថេក សស្សមណព្រាហ្មណិឃា បឧាយ សថេទចមនុស្សាឃ ឧាតិឧរាយថេណំ អតរិ ឧត្តរិ បតរិ សមតិក្កមិ ចីតិចត្តឃិ យារិសាតិ បិឃចចត់ ករុចចត់ សការចសប្បតិស្សាធិចចតថេមតំ យារិសាតិ – អថ ថេកា ចរហិ ថេទចមនុស្សថេលាថេក, អថារិ ឧាតិញ្ញា ឧរញ្ញា យារិស

ប្ញុន្ធាមិ ថំ ករចា ទ្វាហិ ខេមតន្តិ ប្ញុន្ធាមិ តន្តិ ប្ញុន្ធាមិ ថំ ឃាចាមិ ថំ អថ្ឈេសាមិ ថំ បសាថេទមិ ថំ ករចាតិ កាវចាធិចចតថេមតំ...ខេប... សច្ឆិកា បញ្ញត្តិ, ឃទិទំ ករចាតិ ទ្វាហិ ខេមតន្តិ ទ្វាហិ អាថិក្ខាហិ ថេទថេសហិ បញ្ញាថេបហិ បដ្ឋថេបហិ ចិចរាហិ ចិភឧាហិ ឧត្តានីកថេរាហិ បកាថេសហីតិ – ប្ញុន្ធាមិ ថំ ករចា ទ្វាហិ ខេមត់ ថេតភាហ ថេសា ព្រាហ្មថេណា –

“យេ កេចិមេ សមណព្រាហ្មណាសេ, [ឥច្ចាយស្មា នន្ទោ]

ទិដ្ឋស្សុតេនាបិ វទន្តិ សុទ្ធិំ;

សីលព្ពតេនាបិ វទន្តិ សុទ្ធិំ, អនេករូបេន វទន្តិ សុទ្ធិំ។

តេ ចេ មុនី ព្រូសិ អនោឃតិណ្ណេ, អថ កោ ចរហិ ទេវមនុស្សលោកេ;

អតារិ ជាតិញ្ច ជរញ្ច មារិស, បុច្ឆាមិ តំ ភគវា ព្រូហិ មេត”ន្តិ។

៧១។

នាហំ សព្ពេ សមណព្រាហ្មណាសេ, [នន្ទាតិ ភគវា]

ជាតិជរាយ និវុតាតិ ព្រូមិ;

យេ សីធ ទិដ្ឋំ វ សុតំ មុតំ វា, សីលព្ពតំ វាបិ បហាយ សព្ពំ។

អនេករូបម្បិ បហាយ សព្ពំ, តណ្ហំ បរិញ្ញាយ អនាសវាសេ[អនាសវា យេ (ស្យា។ ក។)];

តេ វេ នរា ឱឃតិណ្ណាតិ ព្រូមិ។

នាហំ សព្ពេ សមណព្រាហ្មណាសេ, នន្ទាតិ ភគវា ជាតិជរាយ និវុតាតិ ព្រូមីតិ នាហំ, នន្ទ, សព្ពេ សមណព្រាហ្មណា ជាតិជរាយ អាវុតា និវុតា ឱវុតា បិហិតា បដិច្ឆន្នា បដិកុជ្ជិតាតិ វទាមិ។ អត្ថិ តេ សមណព្រាហ្មណា យេសំ ជាតិ ច ជរាមរណញ្ច បហីនា ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវំកតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មាតិ ព្រូមិ អាចិក្ខាមិ ទេសេមិ បញ្ញបេមិ បដ្ឋបេមិ វិវរាមិ វិភជាមិ ឧត្តានីករោមិ បកាសេមីតិ – នាហំ សព្ពេ សមណព្រាហ្មណាសេ នន្ទាតិ ភគវា ជាតិជរាយ និវុតាតិ ព្រូមិ។

យេ សីធ ទិដ្ឋំ វ សុតំ មុតំ វា, សីលព្ពតំ វាបិ បហាយ សព្ពន្តិ យេ សព្ពា ទិដ្ឋសុទ្ធិយោ បហាយ ជហិត្វា បជហិត្វា វិនោទេត្វា

ព្យន្តីករិត្វា អនភាវំ គមេត្វា។ យេ សត្តា សុតសុទ្ធិយោ បហាយ…បេ… យេ សត្តា មុតសុទ្ធិយោ បហាយ, យេ សត្តា ទិដ្ឋសុតមុតសុទ្ធិយោ បហាយ យេ សត្តា សីលសុទ្ធិយោ បហាយ, យេ សត្តា វតសុទ្ធិយោ បហាយ, យេ សត្តា សីលព្វតសុទ្ធិយោ បហាយ ជហិត្វា បជហិត្វា វិនោទេត្វា ព្យន្តីករិត្វា អនភាវំ គមេត្វាតិ – យេ សីធ ទិដ្ឋំវ សុតំ មុតំ វា, សីលព្វតំ វាបិ បហាយ សព្វំ។

អនេករូបម្បិ បហាយ សព្វន្តិ អនេកវិធកោតូហលមង្គលេន សុទ្ធិំ វិសុទ្ធិំ បរិសុទ្ធិំ មុត្តិំ វិមុត្តិំ បរិមុត្តិំ បហាយ ជហិត្វា បជហិត្វា វិនោទេត្វា ព្យន្តីករិត្វា អនភាវំ គមេត្វាតិ – អនេករូបម្បិ បហាយ សព្វំ។

តណ្ហំ បរិញ្ញាយ អនាសវាសេ, តេ វេ នរា ឱឃតិណ្ណាតិ ព្រូមីតិ។ តណ្ហាតិ រូបតណ្ហា សទ្ទតណ្ហា គន្ធតណ្ហា រសតណ្ហា ផោដ្ឋព្វតណ្ហា ធម្មតណ្ហា។ តណ្ហំ បរិញ្ញាយាតិ តណ្ហំ តីហិ បរិញ្ញាហិ បរិជានិត្វា – ញាតបរិញ្ញាយ, តីរណបរិញ្ញាយ, បហានបរិញ្ញាយ។ កតមា ញាតបរិញ្ញា? តណ្ហំ ជានាតិ [បជានាតិ (ស្យា។) បរិជានាតិ (ក។) មហានិ។ ១៣] “អយំ រូបតណ្ហា, អយំ សទ្ទតណ្ហា, អយំ គន្ធតណ្ហា, អយំ រសតណ្ហា, អយំ ផោដ្ឋព្វតណ្ហា, អយំ ធម្មតណ្ហា”តិ ជានាតិ បស្សតិ – អយំ ញាតបរិញ្ញា។

កតមា តីរណបរិញ្ញា? ឯវំ ញាតំ កត្វា តណ្ហំ តីរេតិ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ រោគតោ គណ្ឌតោ…បេ… និស្សរណតោ តីរេតិ – អយំ តីរណបរិញ្ញា។

កតមា បហានបរិញ្ញា? ឯវំ តីរយិត្វា តណ្ហំ បជហតិ វិនោទេតិ ព្យន្តីករោតិ អនភាវំ គមេតិ។ វុត្តម្បិ ហេតំ ភគវតា – “យោ, ភិក្ខវេ, តណ្ហាយ ឆន្ទរាគោ តំ បជហថ។ ឯវំ សា តណ្ហា បហីនា ភវិស្សតិ ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវង្កតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា”តិ។ អយំ បហានបរិញ្ញា។ តណ្ហំ បរិញ្ញាយាតិ តណ្ហំ ឥមាហិ តីហិ បរិញ្ញាហិ បរិជានិត្វា។ អនាសវាតិ ចត្តារោ អាសវា – កាមាសវោ, ភវាសវោ, ទិដ្ឋាសវោ, អវិជ្ជាសវោ។ យេសំ ឥមេ អាសវា បហីនា ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវង្កតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា, តេ វុច្ចន្តិ អនាសវា អរហន្តោ ខីណាសវា – តណ្ហំ បរិញ្ញាយ អនាសវា។

តេ វេ នរា ឱឃតិណ្ណាតិ ព្រូមីតិ យេ តណ្ហំ បរិញ្ញាយ អនាសវា, តេ កាមោឃំ តិណ្ណា ភវោឃំ តិណ្ណា ទិដ្ឋោឃំ តិណ្ណា អវិជ្ជោឃំ តិណ្ណា សព្វំ សំសារបថំ តិណ្ណា ឧត្តិណ្ណា និត្តិណ្ណា អតិក្កន្តា សមតិក្កន្តា វីតិវត្តាតិ ព្រូមិ អាចិក្ខាមិ ទេសេមិ បញ្ញបេមិ បដ្ឋបេមិ វិវរាមិ វិភជាមិ ឧត្តានីករោមិ បកាសេមីតិ – តណ្ហំ បរិញ្ញាយ អនាសវាសេ តេ វេ នរា ឱឃតិណ្ណាតិ ព្រូមិ។ តេនាហ ភគវា –

“នាហំ សព្វេ សមណព្រាហ្មណាសេ, [នន្ទាតិ ភគវា]

ជាតិជរាយ និវុតាតិ ព្រូមិ;

យេ សីធ ទិដ្ឋំ វ សុតំ មុតំ វា, សីលព្ពតំ វាបិ បហាយ សព្ពំ។

អនេករូបម្បិ បហាយ សព្ពំ, តណ្ហំ បរិញ្ញាយ អនាសវាសេ;

តេ វេ នរា ឱឃតិណ្ណាតិ ព្រូមី”តិ។

៦៧។

ឯតាភិនន្ទាមិ វចោ មហេសិនោ, សុកិត្តិតំ គោតមនូបធីកំ;

យេ សីធ ទិដ្ឋំ វ សុតំ មុតំ វា, សីលព្ពតំ វាបិ បហាយ សព្ពំ។

អនេករូបម្បិ បហាយ សព្ពំ, តណ្ហំ បរិញ្ញាយ អនាសវាសេ;

អហម្បិ តេ ឱឃតិណ្ណាតិ ព្រូមិ។

ឯតាភិនន្ទាមិ វចោ មហេសិនោតិ។ ឯតន្តិ តុយ្ហំ វចនំ ព្យប្បថំ ទេសនំ អនុសាសនំ អនុសិដ្ឋំ នន្ទាមិ អភិនន្ទាមិ មោទាមិ អនុមោទាមិ ឥច្ឆាមិ សាទិយាមិ បត្ថយាមិ បិហយាមិ អភិជប្បាមិ។ មហេសិនោតិ កិំ មហេសិ ភគវា? មហន្តំ សីលក្ខន្ធំ ឯសី គវេសី បរិយេសីតិ មហេសិ...បេ... កហំ នរាសភោតិ មហេសីតិ – ឯតាភិនន្ទាមិ វចោ មហេសិនោ។

សុកិត្តិតំ គោតមនូបធីកន្តិ។ សុកិត្តិតន្តិ សុកិត្តិតំ សុអាខ្យាតំ [ស្វាក្ខាតំ (ក។)] សុទេសិតំ សុបញ្ញាបិតំ សុបដ្ឋបិតំ សុវិវដំ សុវិភត្តំ សុឧត្តានីកតំ សុបកាសិតំ។ គោតមនូបធីកន្តិ ឧបធី វុច្ចន្តិ កិលេសា ច ខន្ធា ច អភិសង្ខារា ច។ ឧបធិប្បហានំ ឧបធិវូបសមំ ឧបធិនិស្សគ្គំ ឧបធិបដិប្បស្សទ្ធំ អមតំ និព្ពានន្តិ – សុកិត្តិតំ គោតមនូបធីកំ។

យេ សីធ ទិដ្ឋំ វ សុតំ មុតំ វា, សីលព្ពតំ វាបិ បហាយ សព្ពន្តិ យេ សព្ពា ទិដ្ឋិសុទ្ធិយោ បហាយ ជហិត្វា បជហិត្វា វិនោទេត្វា ព្យន្តីករិត្វា អនភាវំ គមេត្វា។ យេ សព្ពា សុតសុទ្ធិយោ...បេ... យេ សព្ពា មុតសុទ្ធិយោ... យេ សព្ពា ទិដ្ឋសុតមុតសុទ្ធិយោ... យេ សព្ពា សីលសុទ្ធិយោ... យេ សព្ពា វតសុទ្ធិយោ... យេ សព្ពា សីលព្ពតសុទ្ធិយោ បហាយ ជហិត្វា បជហិត្វា វិនោទេត្វា ព្យន្តីករិត្វា អនភាវំ គមេត្វាតិ – យេ សីធ ទិដ្ឋំ វ សុតំ មុតំ វា, សីលព្ពតំ វាបិ បហាយ សព្ពំ។

អនេកក្ទបយ្យិ បហាយ សន្តត្តិ អនេកចិធកោត្ឋាហលយទ្ធេលេភ សុទ្ធិ ចិសុទ្ធិ បរិសុទ្ធិ យុត្តិ ចិយុត្តិ បរិយុត្តិ បហាយ ជហិត្វា បជហិត្វា ចិនោទេត្វា ព្យន្តីកត្វា អភកាធំ កមេត្វាតិ – អនេកក្ទបយ្យិ បហាយ សន្តា។

តណ្ហាបរិញ្ញាយ អនាសវាសេ, អហម្បិ នេ ទូលតិណ្ណាតិ ឲ្វាមីតិ។ តណ្ហាតិ ទូបតណ្ហា សទ្ធតណ្ហា កន្ធតណ្ហា រសតណ្ហា ផោដ្ឋព្វតណ្ហា ធម្មតណ្ហា។ តណ្ហាបរិញ្ញាយាតិ តណ្ហាតីហិ បរិញ្ញាហិ បរិជានិត្វា – ញាតបរិញ្ញាយ, តីរណបរិញ្ញាយ [តិរណបរិញ្ញាយ (ស្យា។)], បហានបរិញ្ញាយ។ កតមា ញាតបរិញ្ញា ? តណ្ហាជានាតិ – អយំ ទូបតណ្ហា, អយំ សទ្ធតណ្ហា, អយំ កន្ធតណ្ហា, អយំ រសតណ្ហា, អយំ ផោដ្ឋព្វតណ្ហា, អយំ ធម្មតណ្ហាតិ ជានាតិ បស្សតិ – អយំ ញាតបរិញ្ញា។

កតមា តីរណបរិញ្ញា? ឯចំ ញាតំ កត្វា តណ្ហាតីរេតិ [តិរេតិ (ស្យា។)] អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ រោគតោ គណ្ឌតោ សល្លតោ អឃតោ អាពាធតោ បរតោ បលោកតោ ឦតិតោ ឧបទ្ទវតោ ភយតោ ឧបសគ្គតោ ចលតោ បភង្គុតោ អទ្ធុវតោ អតាណតោ អលេណតោ អសរណតោ អសរណីភូតតោ រិត្តតោ តុច្ឆតោ សុញ្ញតោ អនត្តតោ អាទីនវតោ ចិបរិណាមធម្មតោ អសារកតោ អឃមូលតោ វធកតោ ចិភវតោ សាសវតោ សង្ខតតោ មារាមិសតោ ជាតិធម្មតោ ជរាធម្មតោ ព្យាធិធម្មតោ មរណធម្មតោ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសធម្មតោ សំកិលេសធម្មតោ សមុទយតោ អត្ថង្គមតោ អស្សាទតោ អាទីនវតោ និស្សរណតោ តីរេតិ – អយំ តីរណបរិញ្ញា។

កតមា បហានបរិញ្ញា? ឯចំ តីរយិត្វា តណ្ហាបជហតិ ចិនោទេតិ ព្យន្តីករោតិ អភកាធំ កមេតិ – អយំ បហានបរិញ្ញា។

តណ្ហាបរិញ្ញាយាតិ តណ្ហាត្វយាហិ តីហិ បរិញ្ញាហិ បរិជានិត្វា។ អនាសវាតិ ចត្តារោ អាសវា – កាមាសវោ, ភវាសវោ, ទិដ្ឋាសវោ, អចិជ្ជាសវោ។ យេសំ ឥមេ អាសវា បហីនា ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អភកាធំកតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា, តេ វុច្ចន្តិ អនាសវា អរហន្តោ ខីណាសវា។ តណ្ហាបរិញ្ញាយ អនាសវាសេ, អហម្បិ នេ ទូលតិណ្ណាតិ។ ឲ្វាមីតិ យេ តណ្ហាបរិញ្ញាយ អនាសវា, អហម្បិ តេ កាមោឃំ តិណ្ណា ភវោឃំ តិណ្ណា ទិដ្ឋោឃំ តិណ្ណា អចិជ្ជោឃំ តិណ្ណា សព្វសំសារបថំ តិណ្ណា ឧត្តិណ្ណា និត្តិណ្ណា អតិក្កន្តា សមតិក្កន្តា វីតិវត្តាតិ ឲ្វាមិ វទាមិតិ – តណ្ហាបរិញ្ញាយ អនាសវាសេ, អហម្បិ នេ ទូលតិណ្ណាតិ ឲ្វាមិ។ តេនាហ ភគវា (ទោតកោ) –

“ឯតាភិនន្ទាមិ វចោ មហេសិនោ, សុកិត្តិតំ គោតមនូបធីកំ;

យេ សីធ ទិដ្ឋំ ច សុតំ មុតំ វា, សីលព្វតំ វាបិ បហាយ សព្វំ។

អនេកក្ទបយ្យិ បហាយ សព្វំ, តណ្ហាបរិញ្ញាយ អនាសវាសេ;

ᩋᩉᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᩮ ᩒᨥᨲᩥᨱ᩠ᨱᩣᨲᩥ ᨻᩕᩪᨾᩦ”ᨲᩥ᪨

ᨶᨶ᩠ᨴᨾᩣᨱᩅᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩮᩣ᪨

᪘᪨ ᩉᩮᨾᨠᨾᩣᨱᩅᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ

᪔᪙᪨

ᨿᩮ ᨾᩮ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩅᩥᨿᩣᨠᩴᩈᩩ, [ᩍᨧ᩠ᨧᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩉᩮᨾᨠᩮᩣ]

ᩉᩩᩁᩴ ᨣᩮᩣᨲᨾᩈᩣᩈᨶᩣ;

ᩍᨧ᩠ᨧᩣᩈᩥ ᩍᨲᩥ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᩴ ᩍᨲᩥᩉᩦᨲᩥᩉᩴ;

ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᩴ ᨲᨠ᩠ᨠᩅᨯ᩠ᨰᨶᩴ, ᨶᩣᩉᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨽᩥᩁᨾᩥᩴ᪨

ᨿᩮ ᨾᩮ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩅᩥᨿᩣᨠᩴᩈᩪᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᨧ ᨻᩣᩅᩁᩦ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨿᩮ ᨧᨬ᩠ᨬᩮ ᨲᩔ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩣ, ᨲᩮ ᩈᨠᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᩈᨠᩴ ᨡᨶ᩠ᨲᩥᩴ ᩈᨠᩴ ᩁᩩᨧᩥᩴ ᩈᨠᩴ ᩃᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᨠᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᩴ ᩈᨠᩴ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩴ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᩴᩈᩩ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥᩴᩈᩩ ᨴᩮᩈᩮᩈᩩᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᨸᩮᩈᩩᩴ ᨸᨭ᩠ᨮᨸᩮᩈᩩᩴ ᩅᩥᩅᩁᩥᩴᩈᩩ ᩅᩥᨽᨩᩥᩴᩈᩩ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦᩋᨠᩴᩈᩩ ᨸᨠᩣᩈᩮᩈᩩᨶ᩠ᨲᩥ – ᨿᩮ ᨾᩮ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩅᩥᨿᩣᨠᩴᩈᩩ᪨ ᩍᨧ᩠ᨧᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩉᩮᨾᨠᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩍᨧ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᨸᨴᩈᨶ᩠ᨵᩥ...ᨸᩮ... ᨸᨴᩣᨶᩩᨸᩩᨻ᩠ᨻᨲᩣᨸᩮᨲᩴ – ᩍᨧ᩠ᨧᩣᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᨸᩥᨿᩅᨧᨶᩴ...ᨸᩮ...᪨ ᩉᩮᨾᨠᩮᩣᨲᩥ ᨲᩔ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩔ ᨶᩣᨾᩴ...ᨸᩮ... ᩋᨽᩥᩃᩣᨸᩮᩣᨲᩥ – ᩍᨧ᩠ᨧᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩉᩮᨾᨠᩮᩣ᪨

ᩉᩩᩁᩴ ᨣᩮᩣᨲᨾᩈᩣᩈᨶᩣᨲᩥ ᩉᩩᩁᩴ ᨣᩮᩣᨲᨾᩈᩣᩈᨶᩣ ᨸᩁᩴ ᨣᩮᩣᨲᨾᩈᩣᩈᨶᩣ ᨸᩩᩁᩮ ᨣᩮᩣᨲᨾᩈᩣᩈᨶᩣ ᨸᨮᨾᨲᩁᩴ ᨣᩮᩣᨲᨾᩈᩣᩈᨶᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩣᩈᨶᩣ ᨩᩥᨶᩈᩣᩈᨶᩣ ᨲᨳᩣᨣᨲᩈᩣᩈᨶᩣ [ᨲᨳᩣᨣᨲᩈᩣᩈᨶᩣ ᨴᩮᩅᩈᩣᩈᨶᩣ (ᨠ᪨)] ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩈᩣᩈᨶᩣᨲᩥ – ᩉᩩᩁᩴ ᨣᩮᩣᨲᨾᩈᩣᩈᨶᩣ᪨

ᩍᨧ᩠ᨧᩣᩈᩥ ᩍᨲᩥ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨠᩥᩁ ᩋᩣᩈᩥ, ᩑᩅᩴ ᨠᩥᩁ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦᨲᩥ – ᩍᨧ᩠ᨧᩣᩈᩥ ᩍᨲᩥ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ᪨

ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᩴ ᩍᨲᩥᩉᩦᨲᩥᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᩴ ᩍᨲᩥᩉᩦᨲᩥᩉᩴ ᩍᨲᩥᨠᩥᩁᩣᨿ ᨸᩁᨾ᩠ᨸᩁᩣᨿ ᨸᩥᨭᨠᩈᨾ᩠ᨸᨴᩣᨿ ᨲᨠ᩠ᨠᩉᩮᨲᩩ ᨶᨿᩉᩮᨲᩩ ᩋᩣᨠᩣᩁᨸᩁᩥᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᨶ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨶᩥᨩ᩠ᨫᩣᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨶ ᩈᩣᨾᩴ ᩈᨿᨾᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨸᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨳᨿᩥᩴᩈᩪᨲᩥ – ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᩴ ᩍᨲᩥᩉᩦᨲᩥᩉᩴ᪨

សព្ពំ តំ តក្កវឌ្ឍនន្តិ សព្ពំ តំ តក្កវឌ្ឍនំ វិតក្កវឌ្ឍនំ សង្កប្បវឌ្ឍនំ កាមវិតក្កវឌ្ឍនំ ព្យាបាទវិតក្កវឌ្ឍនំ វិហិំសាវិតក្កវឌ្ឍនំ ញាតិវិតក្កវឌ្ឍនំ ជនបទវិតក្កវឌ្ឍនំ អមរាវិតក្កវឌ្ឍនំ បរានុទ្ទយតាបដិសំយុត្តវិតក្កវឌ្ឍនំ លាភសក្ការសិលោកបដិសំយុត្តវិតក្កវឌ្ឍនំ អនវញ្ញត្តិបដិសំយុត្តវិតក្កវឌ្ឍនន្តិ – សព្ពំ តំ តក្កវឌ្ឍនំ។

នាហំតត្ថ អភិរមិន្តិ នាហំ តត្ថ អភិរមិំ ន ធិតិំ នាធិគច្ឆិំ ន បដិលភិន្តិ – នាហំ តត្ថ អភិរមិំ។ តេនាហ សោ ព្រាហ្មណោ –

“យេ មេ បុព្វេ វិយាកំសុ, [ឥច្ចាយស្មា ហេមកោ]

ហុរំ គោតមសាសនា;

ឥច្ចាសិ ឥតិ ភវិស្សតិ, សព្ពំ តំ ឥតិហីតិហំ;

សព្ពំ តំ តក្កវឌ្ឍនំ, នាហំ តត្ថ អភិរមិ”ន្តិ។

៣៣។

ត្វញ្ច មេ ធម្មមក្ខាហិ, តណ្ហានិគ្ឃាតនំ មុនិ;

យំវិទិត្វា សតោ ចរំ, តរេ លោកេ វិសត្តិកំ។

ត្វញ្ច មេ ធម្មមក្ខាហីតិ។ ត្វន្តិ ភគវន្តំ ភណតិ។ ធម្មមក្ខាហីតិ។ ធម្មន្តិ អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ, ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ ចត្តារោ សម្មប្បធានេ ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ បញ្ច ពលានិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ និព្ពានញ្ច និព្ពានគាមិនិញ្ច បដិបទំ អក្ខាហិ អាចិក្ខាហិ ទេសេហិ បញ្ញបេហិ បដ្ឋបេហិ វិវរាហិ វិភជាហិ ឧត្តានីករោហិ បកាសេហីតិ – ត្វញ្ច មេ ធម្មមក្ខាហិ។

តណ្ហានិគ្ឃាតនំ មុនីតិ។ តណ្ហាតិ – រូបតណ្ហា…បេ… ធម្មតណ្ហា។ តណ្ហានិគ្ឃាតនំ តណ្ហាបហានំ តណ្ហាវូបសមំ តណ្ហាបដិនិស្សគ្គំ តណ្ហាបដិប្បស្សទ្ធិំ អមតំ និព្ពានំ។ មុនីតិ មោនំ វុច្ចតិ ញាណំ…បេ… សង្គជាលមតិច្ច សោ មុនីតិ – តណ្ហានិគ្ឃាតនំ មុនិ។

យំ វិទិត្វា សតោ ចរន្តិ យំ វិទិតំ កត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វា។ “សព្ពេ សង្ខារា អនិច្ចា”តិ វិទិតំ កត្វា តុលយិត្វា

ຕີຣຍິຕ຺ວາ ວິພາວຍິຕ຺ວາ ວິພູຕໍ ກຕ຺ວາ, “ສພ຺ເພ ສງ຺ຂາຣາ ອນິຈ຺ຈາ”ຕິ...ເປ... “ສພ຺ເພ ຘມ຺ມາ ອນຕ຺ຕາ”ຕິ...ເປ... “ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ສມຸທຍຘມ຺ມໍ ສພ຺ພໍ ຕໍ ນິເຣາຘຘມ຺ມ”ນ຺ຕິ ວິທິຕໍ ກຕ຺ວາ ຕຸລຍິຕ຺ວາ ຕີຣຍິຕ຺ວາ ວິພາວຍິຕ຺ວາ ວິພູຕໍ ກຕ຺ວາ. ສເຕາຕິ ຈຕູຫິ ກາຣເຓຫິ ສເຕາ – ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສນາສຕິປຏ຺ຐານໍ ພາເວນ຺ເຕາ ສເຕາ...ເປ... ເສາ ວຸຈ຺ຈຕິ ສເຕາ. ຈຣນ຺ຕິ ຈຣນ຺ເຕາ ວິຫຣນ຺ເຕາ ອິຣິຍນ຺ເຕາ ວຕ຺ເຕນ຺ເຕາ ປາເລນ຺ເຕາ ຍເປນ຺ເຕາ ຍາເປນ຺ເຕາຕິ – ຍໍ ວິທິຕ຺ວາ ສເຕາ ຈຣໍ.

ຕເຣ ເລາເກ ວິສຕ຺ຕິກນ຺ຕິ ວິສຕ຺ຕິກາ ວຸຈ຺ຈຕິ ຕຓ຺ຫາ. ເຍາ ຣາເຄາ ສາຣາເຄາ...ເປ... ອພິຊ຺ຌາ ເລາເພາ ອກຸສລມູລໍ. ວິສຕ຺ຕິກາຕິ ເກນຏ຺ເຐນ ວິສຕ຺ຕິກາ...ເປ... ວິສຕາ ວິຕ຺ຖຕາຕິ ວິສຕ຺ຕິກາ. ເລາເກຕິ ອປາຍເລາເກ ມນຸສ຺ສເລາເກ ເທວເລາເກ ຂນ຺ຘເລາເກ ຘາຕຸເລາເກ ອາຍຕນເລາເກ. ຕເຣ ເລາເກ ວິສຕ຺ຕິກນ຺ຕິ ເລາເກ ເວສາ ວິສຕ຺ຕິກາ, ເລາເກ ເວຕໍ ວິສຕ຺ຕິກໍ ສເຕາ ຕເຣຍ຺ຍໍ ອຸຕ຺ຕເຣຍ຺ຍໍ ປຕເຣຍ຺ຍໍ ສມຕິກ຺ກເມຍ຺ຍໍ ວີຕິວເຕ຺ຕຍ຺ຍນ຺ຕິ – ຕເຣ ເລາເກ ວິສຕ຺ຕິກໍ. ເຕນາຫ ເສາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓາ –

“ຕ຺ວຎ຺ຈ ເມ ຘມ຺ມມກ຺ຂາຫິ, ຕຓ຺ຫານິຄ຺ຆາຕນໍ ມຸນິ;

ຍໍ ວິທິຕ຺ວາ ສເຕາ ຈຣໍ, ຕເຣ ເລາເກ ວິສຕ຺ຕິກ”ນ຺ຕິ.

໕໕.

ອິຘ ທິຏ຺ຐສຸຕມຸຕວິຎ຺ຎາເຕສຸ, ປິຍຣູເປສຸ ເຫມກ;

ຉນ຺ທຣາຄວິເນາທນໍ, ນິພ຺ພານປທມຈ຺ຈຸຕໍ.

ອິຘ ທິຏ຺ຐສຸຕມຸຕວິຎ຺ຎາເຕສູຕິ ທິຏ຺ຐນ຺ຕິ ຈກ຺ຂຸນາ ທິຏ຺ຐໍ; ສຸຕນ຺ຕິ ເສາເຕນ ສຸຕໍ; ມຸຕນ຺ຕິ ຆາເນນ ຆາຍິຕໍ ຊິວ຺ຫາຍ ສາຍິຕໍ ກາເຍນ ຜຸຏ຺ຐໍ; ວິຎ຺ຎາຕນ຺ຕິ ມນສາ ວິຎ຺ຎາຕນ຺ຕິ – ອິຘ ທິຏ຺ຐສຸຕມຸຕວິຎ຺ຎາເຕສຸ.

ປິຍຣູເປສຸ ເຫມກາຕິ ກິຍ຺ຈ ເລາເກ ປິຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ? ຈກ຺ຂຸ [ຈກ຺ຂຸ (ສ຺ຍາ. ກ.)] ເລາເກ ປິຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ, ເສາຕໍ ເລາເກ...ເປ... ຆານໍ ເລາເກ... ຊິວ຺ຫາ ເລາເກ... ກາເຍາ ເລາເກ... ມເນາ ເລາເກ ປິຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ; ຣູປາ ເລາເກ ປິຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ, ສທ຺ທາ ເລາເກ... ຄນ຺ຘາ ເລາເກ... ຣສາ ເລາເກ... ເຜາຏ຺ຐພ຺ພາ ເລາເກ... ຘມ຺ມາ ເລາເກ ປິຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ; ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓໍ ເລາເກ ປິຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ, ເສາຕວິຎ຺ຎາຓໍ ເລາເກ... ຆານວິຎ຺ຎາຓໍ ເລາເກ... ຊິວ຺ຫາວິຎ຺ຎາຓໍ ເລາເກ... ກາຍວິຎ຺ຎາຓໍ ເລາເກ... ມເນາວິຎ຺ຎາຓໍ ເລາເກ ປິຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ, ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜເສ຺ສາ ເລາເກ... ເສາຕສມ຺ຜເສ຺ສາ ເລາເກ... ຆານສມ຺ຜເສ຺ສາ ເລາເກ... ຊິວ຺ຫາສມ຺ຜເສ຺ສາ ເລາເກ... ກາຍສມ຺ຜເສ຺ສາ ເລາເກ... ມເນາສມ຺ຜເສ຺ສາ ເລາເກ ປິຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ; ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສຊາ ເວທນາ ເລາເກ ປິຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ... ເສາຕສມ຺ຜສ຺ສຊາ ເວທນາ...

ឃានសម្ផស្សជា ចេតនា... ជិវ្ហាសម្ផស្សជា ចេតនា... កាយសម្ផស្សជា ចេតនា... មនោសម្ផស្សជា ចេតនា លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ; រូបសញ្ញា លោកេ... សទ្ទសញ្ញា លោកេ... គន្ធសញ្ញា លោកេ... រសសញ្ញា លោកេ... ផោដ្ឋព្ពសញ្ញា លោកេ... ធម្មសញ្ញា លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ, រូបសញ្ចេតនា លោកេ... សទ្ទសញ្ចេតនា លោកេ... គន្ធសញ្ចេតនា លោកេ... រសសញ្ចេតនា លោកេ... ផោដ្ឋព្ពសញ្ចេតនា លោកេ... ធម្មសញ្ចេតនា លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ; រូបតណ្ហា លោកេ... សទ្ទតណ្ហា លោកេ... គន្ធតណ្ហា លោកេ... រសតណ្ហា លោកេ ... ផោដ្ឋព្ពតណ្ហា លោកេ... ធម្មតណ្ហា លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ; រូបវិតក្កោ លោកេ... សទ្ទវិតក្កោ លោកេ... គន្ធវិតក្កោ លោកេ... រសវិតក្កោ លោកេ... ផោដ្ឋព្ពវិតក្កោ លោកេ... ធម្មវិតក្កោ លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ; រូបវិចារោ លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ, សទ្ទវិចារោ លោកេ... គន្ធវិចារោ លោកេ... រសវិចារោ លោកេ... ផោដ្ឋព្ពវិចារោ លោកេ... ធម្មវិចារោ លោកេ បិយរូបំ សាតរូបន្តិ – បិយរូបេសុ ហេមក។

ឆន្ទរាគវិនោទនន្តិ។ ឆន្ទរាគោតិ យោ កាមេសុ កាមច្ឆន្ទោ កាមរាគោ កាមនន្ទី កាមតណ្ហា កាមសិនេហោ កាមបរិឡាហោ កាមមុច្ឆា កាមជ្ឈោសានំ កាមោឃោ កាមយោគោ កាមុបាទានំ កាមច្ឆន្ទនីវរណំ។ ឆន្ទរាគវិនោទនន្តិ ឆន្ទរាគប្បហានំ ឆន្ទរាគវូបសមំ ឆន្ទរាគបដិនិស្សគ្គំ ឆន្ទរាគបដិប្បស្សទ្ធិំ អមតំ និព្ពានន្តិ – ឆន្ទរាគវិនោទនំ។

និព្ពានបទមច្ចុតន្តិ និព្ពានបទំ តាណបទំ លេណបទំ សរណបទំ អភយបទំ។ អច្ចុតន្តិ និច្ចំ ធុវំ សស្សតំ អវិបរិណាមធម្មន្តិ – និព្ពានបទមច្ចុតំ។ តេនាហ ភគវា –

“ឥធ ទិដ្ឋសុតមុតវិញ្ញាតេសុ, បិយរូបេសុ ហេមក;

ឆន្ទរាគវិនោទនំ, និព្ពានបទមច្ចុត”ន្តិ។

៥៧។

ឯតទញ្ញាយ យេ សតា, ទិដ្ឋធម្មាភិនិព្ពុតា;

ឧបសន្តា ច តេ សទា, តិណ្ណា លោកេ វិសត្តិកំ។

ឯតទញ្ញាយ យេ សតាតិ។ ឯតន្តិ អមតំ និព្ពានំ។ យោ សោ សព្ពសង្ខារសមថោ សព្ពូបធិបដិនិស្សគ្គោ តណ្ហក្ខយោ វិរាគោ និរោធោ និព្ពានំ។ អញ្ញាយាតិ អញ្ញាយ ជានិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វា “សព្ពេ សង្ខារា អនិច្ចា”តិ អញ្ញាយ ជានិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វា “សព្ពេ សង្ខារា ទុក្ខា”តិ... “សព្ពេ ធម្មា អនត្តា”តិ...បេ... “យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្ពំ តំ

និរោធធម្ម”ន្តិ អញ្ញាយ ជានិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វា។ យេតិ អរហន្តោ ខីណាសវា។ សតាតិ ចតូហិ ការណេហិ សតា – កាយេ កាយានុបស្សនាសតិបដ្ឋានំ ភាវិតត្តា សតា...បេ... តេ វុច្ចន្តិ សតាតិ – ឯតទញ្ញាយ យេ សតា។

ទិដ្ឋធម្មាភិនិព្ពុតាតិ។ ទិដ្ឋធម្មាតិ ទិដ្ឋធម្មា ញាតធម្មា តុលិតធម្មា តីរិតធម្មា វិភូតធម្មា វិភាវិតធម្មា។ “សព្ពេ សង្ខារា អនិច្ចា”តិ ទិដ្ឋធម្មា...បេ... “យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្ពំ តំ និរោធធម្ម”ន្តិ ទិដ្ឋធម្មា ញាតធម្មា តុលិតធម្មា តីរិតធម្មា វិភូតធម្មា វិភាវិតធម្មា។ អភិនិព្ពុតាតិ រាគស្ស និព្ពាបិតត្តា និព្ពុតា, ទោសស្ស និព្ពាបិតត្តា និព្ពុតា, មោហស្ស និព្ពាបិតត្តា និព្ពុតា, កោធស្ស...បេ... ឧបនាហស្ស... សព្ពាកុសលាភិសង្ខារានំ សន្តត្តា សមិតត្តា វូបសមិតត្តា វិជ្ឈាតត្តា និព្ពុតត្តា វិគតត្តា បដិប្បស្សទ្ធត្តា សន្តា ឧបសន្តា វូបសន្តា និព្ពុតា បដិប្បស្សទ្ធាតិ – ទិដ្ឋធម្មាភិនិព្ពុតា។

ឧបសន្តា ច តេ សទាតិ។ ឧបសន្តាតិ រាគស្ស ឧបសមិតត្តា និព្ពាបិតត្តា ឧបសន្តា...បេ... ទោសស្ស... មោហស្ស... កោធស្ស... ឧបនាហស្ស... បេ... សព្ពាកុសលាភិសង្ខារានំ សន្តត្តា សមិតត្តា វូបសមិតត្តា វិជ្ឈាតត្តា និព្ពុតត្តា វិគតត្តា បដិប្បស្សទ្ធត្តា សន្តា ឧបសន្តា វូបសន្តា និព្ពុតា បដិប្បស្សទ្ធាតិ ឧបសន្តា។ តេតិ អរហន្តោ ខីណាសវា។ សទាតិ សទា សព្ពទា សព្ពកាលំ និច្ចកាលំ ធុវកាលំ សតតំ សមិតំ អព្ពោកិណ្ណំ បោង្ខានុបោង្ខំ ឧទកូមិកជាតំ អវីចិសន្តតិសហិតំ ផស្សិតំ បុរេភត្តំ បច្ឆាភត្តំ បុរិមំ យាមំ មជ្ឈិមំ យាមំ បច្ឆិមំ យាមំ កាឡេ ជុណ្ហេ វស្សេ ហេមន្តេ គិម្ហេ បុរិមេ វយោខន្ធេ មជ្ឈិមេ វយោខន្ធេ បច្ឆិមេ វយោខន្ធេតិ – ឧបសន្តា ច តេ សទា។

តិណ្ណា លោកេ វិសត្តិកន្តិ។ វិសត្តិកា វុច្ចតិ តណ្ហា។ យោ រាគោ សារាគោ...បេ... អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ។ វិសត្តិកាតិ កេនដ្ឋេន វិសត្តិកា...បេ... វិសដា វិត្ថតាតិ វិសត្តិកា។ លោកេតិ អបាយលោកេ...បេ... អាយតនលោកេ។ តិណ្ណា លោកេ វិសត្តិកន្តិ លោកេ វេសា វិសត្តិកា, ឥមំ លោកេ វិសត្តិកំ តិណ្ណា ឧត្តិណ្ណា និត្តិណ្ណា អតិក្កន្តា សមតិក្កន្តា វីតិវត្តាតិ – តិណ្ណា លោកេ វិសត្តិកំ។ តេនាហ ភគវា –

“ឯតទញ្ញាយ យេ សតា, ទិដ្ឋធម្មាភិនិព្ពុតា;

ឧបសន្តា ច តេ សទា, តិណ្ណា លោកេ វិសត្តិក”ន្តិ។

សហ គាថាបរិយោសានា...បេ... សត្ថា មេ, សាវកោហមស្មីតិ។

ហេមកមាណវបុច្ឆានិទ្ទេសោ អដ្ឋមោ។

៩. តោទេយ្យមាណវបុច្ឆានិទ្ទេសោ

៣៥។

យស្មិំកាមា ន វសន្តិ, [ឥច្ចាយស្មា តោទេយ្យោ]

តណ្ហា យស្ស ន វិជ្ជតិ;

កថំកថា ច យោ តិណ្ណោ, វិមោក្ខោ តស្ស កីទិសោ។

យស្មិំ កាមា ន វសន្តីតិ យស្មិំ កាមា ន វសន្តិ ន សំវសន្តិ ន អាវសន្តិ ន បរិវសន្តីតិ – យស្មិំ កាមា ន វសន្តិ។ ឥច្ចាយស្មា តោទេយ្យោតិ។ ឥច្ចាតិ បទសន្ធិ…បេ… បទានុបុព្វតាបេតំ – ឥច្ចាតិ។ អាយស្មាតិ បិយវចនំ…បេ…។ តោទេយ្យោតិ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស នាមំ…បេ… អភិលាបោតិ – ឥច្ចាយស្មា តោទេយ្យោ។

តណ្ហា យស្ស ន វិជ្ជតីតិ តណ្ហា យស្ស នត្ថិ ន សតិ ន សំវិជ្ជតិ នុបលព្ភតិ ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍាតិ – តណ្ហា យស្ស ន វិជ្ជតិ។

កថំកថា ច យោ តិណ្ណោតិ កថំកថា ច យោ តិណ្ណោ ឧត្តិណ្ណោ និត្តិណ្ណោ អតិក្កន្តោ សមតិក្កន្តោ វីតិវត្តោតិ – កថំកថា ច យោ តិណ្ណោ។

វិមោក្ខោ តស្ស កីទិសោតិ វិមោក្ខោ តស្ស កីទិសោ កិំសណ្ឋិតោ កិំបការោ កិំបដិភាគោ ឥច្ឆិតព្វោតិ វិមោក្ខំ បុច្ឆតីតិ – វិមោក្ខោ តស្ស កីទិសោ។ តេនាហ សោ ព្រាហ្មណោ –

“យស្មិំ កាមា ន វសន្តិ, [ឥច្ចាយស្មា តោទេយ្យោ]

តណ្ហា យស្ស ន វិជ្ជតិ;

កថំកថា ច យោ តិណ្ណោ, វិមោក្ខោ តស្ស កីទិសោ”តិ។

៣៦។

យស្មិំកាមា ន វសន្តិ, [តោទេយ្យាតិ ភគវា]

តណ្ហា យស្ស ន វិជ្ជតិ;

កថំកថា ច យោ តិណ្ណោ, វិមោក្ខោ តស្ស នាបរោ។

យស្មិំ កាមា ន វសន្តីតិ។ យស្មិន្តិ យស្មិំ បុគ្គលេ អរហន្តេ ខីណាសវេ។ កាមាតិ ឧទ្ទានតោ ទ្វេ កាមា – វត្ថុកាមា ច កិលេសកាមា ច...បេ... ឥមេ វុច្ចន្តិ វត្ថុកាមា...បេ... ឥមេ វុច្ចន្តិ កិលេសកាមា។ យស្មិំ កាមា ន វសន្តីតិ យស្មិំ កាមា ន វសន្តិ ន សំវសន្តិ ន អាវសន្តិ ន បរិវសន្តីតិ – យស្មិំ កាមា ន វសន្តិ។

តោទេយ្យាតិ ភគវាតិ។ តោទេយ្យាតិ ភគវា តំ ព្រាហ្មណំ នាមេន អាលបតិ។ ភគវាតិ គារវាធិវចនមេតំ...បេ... សច្ឆិកា បញ្ញត្តិ, យទិទំ ភគវាតិ – តោទេយ្យាតិ ភគវា។

តណ្ហា យស្ស ន វិជ្ជតីតិ។ តណ្ហាតិ រូបតណ្ហា សទ្ទតណ្ហា គន្ធតណ្ហា រសតណ្ហា ផោដ្ឋព្វតណ្ហា ធម្មតណ្ហា។ យស្សាតិ អរហតោ ខីណាសវស្ស។ តណ្ហា យស្ស ន វិជ្ជតីតិ តណ្ហា យស្ស នត្ថិ ន សតិ ន សំវិជ្ជតិ នុបលព្ភតិ, បហីនា សមុច្ឆិន្នា វូបសន្តា បដិប្បស្សទ្ធា អភព្ពុប្បត្តិកា ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍាតិ – តណ្ហា យស្ស ន វិជ្ជតិ។

កថំកថា ច យោ តិណ្ណោតិ កថំកថា វុច្ចតិ វិចិកិច្ឆា។ ទុក្ខេ កង្ខា...បេ... ឆម្ភិតត្តំ ចិត្តស្ស មនោវិលេខោ។ យោតិ យោ សោ អរហំ ខីណាសវោ។ កថំកថា ច យោ តិណ្ណោតិ កថំកថា ច យោ តិណ្ណោ ឧត្តិណ្ណោ និត្តិណ្ណោ អតិក្កន្តោ សមតិក្កន្តោ វីតិវត្តោតិ – កថំកថា ច យោ តិណ្ណោ។

វិមោក្ខោ តស្ស នាបរោតិ នត្ថិ តស្ស អបរោ វិមោក្ខោ។ យេន វិមោក្ខេន វិមុច្ចេយ្យ វិមុត្តោ សោ។ កតំ តស្ស វិមោក្ខេន ករណីយន្តិ – វិមោក្ខោ តស្ស នាបរោ។ តេនាហ ភគវា –

“យស្មិំ កាមា ន វសន្តិ, [តោទេយ្យាតិ ភគវា]

តណ្ហា យស្ស ន វិជ្ជតិ;

កថំកថា ច យោ តិណ្ណោ, វិមោក្ខោ តស្ស នាបរោ”តិ។

៣៨។

និរាសសោសោ ឧទ អាសសានោ, បញ្ញាណវា សោ ឧទ បញ្ញកប្បី;

មុនិំ អហំ សក្ក យថា វិជញ្ញំ, តំ មេ វិយាចិក្ខ សមន្តចក្ខុ។

និរាសសោ សោ ឧទ អាសសានោតិ និត្តណ្ហោ សោ, ឧទាហុ សតណ្ហោ រូបេ អាសីសតិ [អាសិំសតិ (ស្យា.)], សទ្ទេ…បេ… គន្ធេ… រសេ… ផោដ្ឋព្ពេ… កុលំ… គណំ… អាវាសំ… លាភំ… យសំ… បសំសំ… សុខំ… ចីវរំ… បិណ្ឌបាតំ… សេនាសនំ… គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ… កាមធាតុំ … រូបធាតុំ… អរូបធាតុំ… កាមភវំ… រូបភវំ… អរូបភវំ… សញ្ញាភវំ… អសញ្ញាភវំ… នេវសញ្ញានាសញ្ញាភវំ… ឯកវោការភវំ… ចតុវោការភវំ… បញ្ចវោការភវំ… អតីតំ… អនាគតំ… បច្ចុប្បន្នំ… ទិដ្ឋសុតមុតវិញ្ញាតព្ពេ ធម្មេ អាសីសតិ សាទិយតិ បត្ថេតិ បិហេតិ អភិជប្បតីតិ – និរាសសោ សោ ឧទ អាសសានោ។

បញ្ញាណវា សោ ឧទ បញ្ញកប្បីតិ។ បញ្ញាណវា សោតិ បណ្ឌិតោ បញ្ញវា ពុទ្ធិមា ញាណី វិភាវី មេធាវី។ ឧទ បញ្ញកប្បីតិ ឧទាហុ អដ្ឋសមាបត្តិញាណេន វា បញ្ចាភិញ្ញាញាណេន វា មិច្ឆាញាណេន វា តណ្ហាកប្បំ វា ទិដ្ឋិកប្បំ វា កប្បេតិ ជនេតិ សញ្ជនេតិ និព្ពត្តេតិ អភិនិព្ពត្តេតីតិ – បញ្ញាណវា សោ ឧទ បញ្ញកប្បី។

មុនិំ អហំ សក្ក យថា វិជញ្ញន្តិ។ សក្កាតិ សក្កោ ភគវា។ សក្យកុលា បព្ពជិតោតិបិ សក្កោ។ អថ វា, អឌ្ឍោ មហទ្ធនោ ធនវាតិបិ សក្កោ។ តស្សិមានិ ធនានិ, សេយ្យថិទំ – សទ្ធាធនំ សីលធនំ ហិរិធនំ ឱត្តប្បធនំ សុតធនំ ចាគធនំ បញ្ញាធនំ សតិបដ្ឋានធនំ សម្មប្បធានធនំ ឥទ្ធិបាទធនំ ឥន្ទ្រិយធនំ ពលធនំ ពោជ្ឈង្គធនំ មគ្គធនំ ផលធនំ និព្ពានធនន្តិ។ តេហិ អនេកវិធេហិ ធនរតនេហិ អឌ្ឍោ មហទ្ធនោ ធនវាតិបិ សក្កោ។ អថ វា, បហុ វិសវី អលមត្តោ សូរោ វីរោ វិក្កន្តោ អភីរូ អច្ឆម្ភី អនុត្រាសី អបលាយី បហីនភយភេរវោ វិគតលោមហំសោតិបិ សក្កោ។ មុនិំ អហំ សក្ក យថា វិជញ្ញន្តិ សក្ក យថាហំ មុនិំ ជានេយ្យំ អាជានេយ្យំ វិជានេយ្យំ បដិវិជានេយ្យំ បដិវិជ្ឈេយ្យន្តិ – មុនិំ អហំ សក្ក យថា វិជញ្ញំ។

តំមេ វិយាចិក្ខ សមន្តចក្ខូតិ។ តន្តិ យំ បុច្ឆាមិ យំ យាចាមិ យំ អជ្ឈេសាមិ យំ បសាទេមិ។ វិយាចិក្ខាតិ អាចិក្ខាហិ ទេសេហិ បញ្ញបេហិ បដ្ឋបេហិ វិវរាហិ វិភជាហិ ឧត្តានីករោហិ បកាសេហិ។ សមន្តចក្ខូតិ សមន្តចក្ខុ វុច្ចតិ សព្ពញ្ញុតញាណំ…បេ… តថាគតោ តេន សមន្តចក្ខូតិ – តំ មេ វិយាចិក្ខ សមន្តចក្ខុ។ តេនាហ សោ ព្រាហ្មណោ –

“និរាសសោ សោ ឧទ អាសសានោ, បញ្ញាណវា សោ ឧទ បញ្ញកប្បី;

មុនិំ អហំ សក្ក យថា វិជញ្ញំ, តំ មេ វិយាចិក្ខ សមន្តចក្ខុ”តិ។

១០។

និរាសសោ សោ ន ច អាសសានោ, បញ្ញាណវា សោ ន ច បញ្ញកប្បី;

ឯវម្បិ តោទេយ្យ មុនិំ វិជាន, អកិញ្ចនំ កាមភវេ អសត្តំ។

និរាសសោសោ ន ច អាសសានោតិ និត្តណ្ហោ សោ។ ន សោ សតណ្ហោ រូបេ អាសីសតិ។ សទ្ទេ…បេ… គន្ធេ… ទិដ្ឋសុតមុតវិញ្ញាតព្ពេ ធម្មេ អាសីសតិ ន ឥច្ឆតិ ន សាទិយតិ ន បត្ថេតិ ន បិហេតិ នាភិជប្បតីតិ – និរាសសោ សោ ន ច អាសសានោ។

បញ្ញាណវា សោ ន ច បញ្ញកប្បីតិ។ បញ្ញាណវាតិ បណ្ឌិតោ បញ្ញវា ពុទ្ធិមា ញាណី វិភាវី មេធាវី។ ន ច បញ្ញកប្បីតិ អដ្ឋសមាបត្តិញាណេន វា បញ្ចាភិញ្ញាញាណេន វា មិច្ឆាញាណេន វា តណ្ហាកប្បំ វា ន កប្បេតិ ទិដ្ឋិកប្បំ វា ន កប្បេតិ ន ជនេតិ ន សញ្ជនេតិ ន និព្ពត្តេតិ នាភិនិព្ពត្តេតីតិ – បញ្ញាណវា សោ ន ច បញ្ញកប្បី។

ឯវម្បិ តោទេយ្យ មុនិំ វិជានាតិ។ មុនីតិ មោនំ វុច្ចតិ ញាណំ…បេ… សង្គជាលមតិច្ច សោ មុនិ។ ឯវម្បិ តោទេយ្យ មុនិំ វិជានាតិ តោទេយ្យ, ឯវំ មុនិំ ជាន បដិជាន បដិវិជាន បដិវិជ្ឈាតិ – ឯវម្បិ តោទេយ្យ មុនិំ វិជាន។

អកិញ្ចនំ កាមភវេ អសត្តន្តិ។ អកិញ្ចនន្តិ រាគកិញ្ចនំ ទោសកិញ្ចនំ មោហកិញ្ចនំ មានកិញ្ចនំ ទិដ្ឋិកិញ្ចនំ កិលេសកិញ្ចនំ ទុច្ចរិតកិញ្ចនំ។ យស្សេតានិ [យស្សេតេ (ស្យា។)] កិញ្ចនានិ [កិញ្ចនា (ស្យា។)] បហីនានិ សមុច្ឆិន្នានិ វូបសន្តានិ បដិប្បស្សទ្ធានិ អភព្ពុប្បត្តិកានិ ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍានិ, សោ វុច្ចតិ អកិញ្ចនោ។ កាមាតិ ឧទ្ទានតោ ទ្វេ កាមា – វត្ថុកាមា ច កិលេសកាមា ច…បេ… ឥមេ វុច្ចន្តិ វត្ថុកាមា…បេ… ឥមេ វុច្ចន្តិ កិលេសកាមា។ ភវាតិ ទ្វេ ភវា – កម្មភវោ ច បដិសន្ធិកោ ច បុនព្ភវោ…បេ… អយំ បដិសន្ធិកោ បុនព្ភវោ។

អកិញ្ចនំ កាមភវេ អសត្តន្តិ អកិញ្ចនំ បុគ្គលំ កាមេ ច ភវេ ច អសត្តំ អលគ្គំ អលគ្គិតំ អបលិពុទ្ធំ និក្ខន្តំ និស្សដំ វិប្បមុត្តំ វិសញ្ញុត្តំ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរន្តន្តិ – អកិញ្ចនំ កាមភវេ អសត្តំ។ តេនាហ ភគវា –

“និរាសសោ សោ ន ច អាសសានោ, បញ្ញាណវា សោ ន ច បញ្ញកប្បី;

ᩑᩅᨾ᩠ᨷᩥ ᨲᩮᩣᨴᩮᨿ᩠ᨿ ᨾᩩᨶᩥᩴ ᩅᩥᨩᩣᨶ, ᩋᨠᩥᨬ᩠ᨧᨶᩴ ᨠᩣᨾᨽᩅᩮ ᩋᩈᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩈᩉ ᨣᩣᨳᩣᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩣ...ᨷᩮ... ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨾᩮ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᨽᨣᩅᩣ, ᩈᩣᩅᨠᩮᩣᩉᨾᩈ᩠ᨾᩦᨲᩥ᪨

ᨲᩮᩣᨴᩮᨿ᩠ᨿᨾᩣᨱᩅᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᨶᩅᨾᩮᩣ᪨

᪁᪀᪨ ᨠᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩅᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ

᪙᪑᪨

ᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᩈᩁᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩴ, [ᩍᨧ᩠ᨧᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨠᨷ᩠ᨷᩮᩣ]

ᩒᨥᩮ ᨩᩣᨲᩮ ᨾᩉᨻ᩠ᨽᨿᩮ;

ᨩᩁᩣᨾᨧ᩠ᨧᩩᨷᩁᩮᨲᩣᨶᩴ, ᨴᩦᨷᩴ ᨷᨻ᩠ᩁᩪᩉᩥ ᨾᩣᩁᩥᩈ;

ᨲ᩠ᩅᨬ᩠ᨧ ᨾᩮ ᨴᩦᨷᨾᨠ᩠ᨡᩣᩉᩥ, ᨿᨳᩣᨿᩥᨴᩴ ᨶᩣᨷᩁᩴ ᩈᩥᨿᩣ᪨

ᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᩈᩁᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩁᩮᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩈᩴᩈᩣᩁᩮᩣ ᩋᩣᨣᨾᨶᩴ ᨣᨾᨶᩴ ᨣᨾᨶᩣᨣᨾᨶᩴ ᨠᩣᩃᩴ ᨣᨲᩥ ᨽᩅᩣᨽᩅᩮᩣ ᨧᩩᨲᩥ ᨧ ᩏᨷᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨧ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ ᨧ ᨽᩮᨴᩮᩣ ᨧ ᨩᩣᨲᩥ ᨧ ᨩᩁᩣ ᨧ ᨾᩁᨱᨬ᩠ᨧ᪨ ᩈᩴᩈᩣᩁᩔ ᨷᩩᩁᩥᨾᩣᨷᩥ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ, ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᩣᨷᩥ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ; ᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᨧ ᩈᩴᩈᩣᩁᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨮᩥᨲᩣ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ ᩋᩃ᩠ᩃᩦᨶᩣ ᩏᨷᨣᨲᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩈᩥᨲᩣ ᩋᨵᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨

ᨠᨳᩴ ᩈᩴᩈᩣᩁᩔ ᨷᩩᩁᩥᨾᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ? ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ ᩉᩮᩅᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩑᩅᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᩴᩈᩣᩁᩔ ᨷᩩᩁᩥᨾᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ ᨩᩣᨲᩥᩈᨲᩣᨶᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ ᩉᩮᩅᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩑᩅᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᩴᩈᩣᩁᩔ ᨷᩩᩁᩥᨾᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ ᨩᩣᨲᩥᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ ᩉᩮᩅᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩑᩅᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᩴᩈᩣᩁᩔ ᨷᩩᩁᩥᨾᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ ᨩᩣᨲᩥᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩥ , ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ ᩉᩮᩅᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩑᩅᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᩴᩈᩣᩁᩔ ᨷᩩᩁᩥᨾᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨩᩣᨲᩥᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩮᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ ᩉᩮᩅᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩑᩅᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᩴᩈᩣᩁᩔ ᨷᩩᩁᩥᨾᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ ᨩᩣᨲᩥᨠᩮᩣᨭᩥᩈᨲᩣᨶᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ ᩉᩮᩅᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩑᩅᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᩴᩈᩣᩁᩔ ᨷᩩᩁᩥᨾᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ ᨩᩣᨲᩥᨠᩮᩣᨭᩥᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ, ᩉᩮᩅᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᩑᩅᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᩴᩈᩣᩁᩔ ᨷᩩᩁᩥᨾᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ ᨩᩣᨲᩥᨠᩮᩣᨭᩥᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ

ᩉᩮᨲᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩴᩈᩣᩁᩔ ᨷᩩᩁᩥᨾᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨

ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ ᩅᩔᩣᨶᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ ᩉᩮᨲᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩴᩈᩣᩁᩔ ᨷᩩᩁᩥᨾᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ ᩅᩔᩈᨲᩣᨶᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ ᩉᩮᨲᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩴᩈᩣᩁᩔ ᨷᩩᩁᩥᨾᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ ᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ ᩉᩮᨲᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩴᩈᩣᩁᩔ ᨷᩩᩁᩥᨾᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ ᩅᩔᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ ᩉᩮᨲᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩴᩈᩣᩁᩔ ᨷᩩᩁᩥᨾᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᩅᩔᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩮᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ ᩉᩮᨲᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩴᩈᩣᩁᩔ ᨷᩩᩁᩥᨾᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ ᩅᩔᨠᩮᩣᨭᩥᩈᨲᩣᨶᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ ᩉᩮᨲᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩴᩈᩣᩁᩔ ᨷᩩᩁᩥᨾᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ ᩅᩔᨠᩮᩣᨭᩥᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ ᩉᩮᨲᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩴᩈᩣᩁᩔ ᨷᩩᩁᩥᨾᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ ᩅᩔᨠᩮᩣᨭᩥᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ ᩉᩮᨲᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩴᩈᩣᩁᩔ ᨷᩩᩁᩥᨾᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨

ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ ᨠᨷ᩠ᨷᩣᨶᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ ᩉᩮᨲᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩴᩈᩣᩁᩔ ᨷᩩᩁᩥᨾᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ ᨠᨷ᩠ᨷᩈᨲᩣᨶᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ ᩉᩮᨲᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩴᩈᩣᩁᩔ ᨷᩩᩁᩥᨾᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ ᨠᨷ᩠ᨷᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ ᩉᩮᨲᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩴᩈᩣᩁᩔ ᨷᩩᩁᩥᨾᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ ᨠᨷ᩠ᨷᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ ᩉᩮᨲᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩴᩈᩣᩁᩔ ᨷᩩᩁᩥᨾᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨠᨷ᩠ᨷᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩮᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ ᩉᩮᨲᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩴᩈᩣᩁᩔ ᨷᩩᩁᩥᨾᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ ᨠᨷ᩠ᨷᨠᩮᩣᨭᩥᩈᨲᩣᨶᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ ᩉᩮᨲᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩴᩈᩣᩁᩔ ᨷᩩᩁᩥᨾᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ ᨠᨷ᩠ᨷᨠᩮᩣᨭᩥᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ ᩉᩮᨲᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩴᩈᩣᩁᩔ ᨷᩩᩁᩥᨾᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ ᨠᨷ᩠ᨷᨠᩮᩣᨭᩥᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ ᩉᩮᨲᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩴᩈᩣᩁᩔ ᨷᩩᩁᩥᨾᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨

ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ – “ᩋᨶᨾᨲᨣ᩠ᨣᩮᩣᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᩴᩈᩣᩁᩮᩣ, ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨶᩦᩅᩁᨱᩣᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᩅᨲᩴ ᩈᩴᩈᩁᨲᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᨴᩦᨥᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨶᩩᨽᩪᨲᩴ ᨲᩥᨻ᩠ᨻᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨶᩩᨽᩪᨲᩴ ᨻ᩠ᨿᩈᨶᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨶᩩᨽᩪᨲᩴ, ᨠᨭᩈᩦ ᩅᨯ᩠ᨰᩥᨲᩣ [ᨠᨭᩈᩦᩅᨯ᩠ᨰᩥᨲᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨) ᨷᩔ ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪒᪨᪑᪒᪔]᪨ ᨿᩣᩅᨬ᩠ᨧᩥᨴᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩃᨾᩮᩅ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩈᩩ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲᩩᩴ ᩋᩃᩴ ᩅᩥᩁᨩ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᩋᩃᩴ ᩅᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᩥᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩴᩈᩣᩁᩔ ᨷᩩᩁᩥᨾᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨

ᨠᨳᩴ ᩈᩴᩈᩣᩁᩔ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ? ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩥᩔᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᩥᩔᨲᩦᨲᩥ ᩉᩮᨲᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩴᩈᩣᩁᩔ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ ᨩᩣᨲᩥᩈᨲᩣᨶᩥ, ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ ᨩᩣᨲᩥᩈᩉᩔᩣᨶᩥ, ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ ᨩᩣᨲᩥᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨶᩥ, ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨩᩣᨲᩥᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩮᩣ, ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ ᨩᩣᨲᩥᨠᩮᩣᨭᩥᩈᨲᩣᨶᩥ, ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ ᨩᩣᨲᩥᨠᩮᩣᨭᩥᩈᩉᩔᩣᨶᩥ, ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ ᨩᩣᨲᩥᨠᩮᩣᨭᩥᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨶᩥ, ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ ᩅᩔᩣᨶᩥ, ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ ᩅᩔᩈᨲᩣᨶᩥ, ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ ᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨶᩥ, ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ ᩅᩔᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨶᩥ, ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᩅᩔᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩮᩣ, ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ ᩅᩔᨠᩮᩣᨭᩥᩈᨲᩣᨶᩥ, ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ

ចឃ្សុកោដិសហស្សានិ, ឲត្តកានិ ចឃ្សុកោដិសតសហស្សានិ, ឲត្តកានិ កប្បានិ, ឲត្តកានិ កប្បសតានិ, ឲត្តកានិ កប្បសហស្សានិ, ឲត្តកានិ កប្បសតសហស្សានិ, ឲត្តកា កប្បកោដិយោ, ឲត្តកានិ កប្បកោដិសតានិ , ឲត្តកានិ កប្បកោដិសហស្សានិ, ឲត្តកានិ កប្បកោដិសតសហស្សានិ ចដ្ឋិ ចត្តិស្សុតិ, តទេតា បទំ ត ចត្តិស្សុតីតិ ទេហិ តត្តិ, ឲចយ្យិ សំសារស្ស បន្ទិយា កោដិ ត បញ្ញាយតិ។ ឲចយ្យិ សំសារស្ស បុរិមាបិ កោដិ ត បញ្ញាយតិ, បន្ទិមាបិ កោដិ ត បញ្ញាយតិ, មជ្ឈេ សំសារេ សត្តា ឋិតា បតិដ្ឋិតា អល្លីតា ក្ខុបកតា អជ្ឈោសិតា អធិមុត្តាតិ – មជ្ឈោសរស្មិំ តិដ្ឋតំ។ ឱឃស្មិ ជាតេ សុមហព្ភយេតិ។ ឱឃោតិ បតសត្តិ...បេ...។ អាយត្យាតិ បិយចចតំ...បេ...។ កប្បាតិ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស តាមំ...បេ... អភិលាបោតិ – ឱឃស្មិ ជាតេ សុមហព្ភយេ។

ជរមច្ចុបរេតានន្តិ ជរាយ បុដ្ឋានំ បរេតានំ សមោហិតានំ សមន្នាគតានំ។ មច្ចុនា បុដ្ឋានំ បរេតានំ សមោហិតានំ សមន្នាគតានំ, ជាតិយា អនុគតានំ ជរាយ អនុសដានំ ព្យាធិនា អភិភូតានំ មរណេន អព្ភាហតានំ អតាណានំ អលេណានំ អសរណានំ អសរណីភូតានន្តិ – ជរមច្ចុបរេតានំ។

ទីបំ បព្រូហិ មារិសាតិ ទីបំ តាណំ លេណំ សរណំ គតិំ បរាយនំ [គតិបរាយនំ (ស្យា។) ឲចមុបរិបិ] ព្រូហិ អាចិក្ខាហិ ទេសេហិ បញ្ញបេហិ បដ្ឋបេហិ ចិចរាហិ ចិភជាហិ ឧត្តានីករោហិ បកាសេហិ។ មារិសាតិ បិយចចតំ គរុចចតំ សគារចសប្បតិស្សាធិចចតមេតំ មារិសាតិ – ទីបំ បព្រូហិ មារិស។

ត្វញ្ច មេ ទីបមក្ខាហីតិ។ ត្វន្តិ ភគចន្តំ ភណតិ។ ទីបមក្ខាហីតិ ទីបំ តាណំ លេណំ សរណំ គតិំ បរាយនំ អក្ខាហិ អាចិក្ខាហិ ទេសេហិ បញ្ញបេហិ បដ្ឋបេហិ ចិចរាហិ ចិភជាហិ ឧត្តានីករោហិ បកាសេហីតិ – ត្វញ្ច មេ ទីបមក្ខាហិ។

យថាយិទំ តាបរំ សិយាតិ យថយិទំ ទុក្ខំ ឥធេច និរុជ្ឈេយ្យ ចូបសមេយ្យ អត្ថំ គច្ឆេយ្យ បដិប្បស្សម្ភេយ្យ បុនបដិសន្ធិកំ ទុក្ខំ ត និព្ពត្តេយ្យ, កាមធាតុយា ចា រូបធាតុយា ចា អរូបធាតុយា ចា កាមភចេ ចា រូបភចេ ចា អរូបភចេ ចា សញ្ញាភចេ ចា អសញ្ញាភចេ ចា នេចសញ្ញានាសញ្ញាភចេ ចា ឯកចោការភចេ ចា ចតុចោការភចេ ចា បញ្ចចោការភចេ ចា បុនគតិយា ចា ឧបបត្តិយា ចា បដិសន្ធិយា ចា ភចេ ចា សំសារេ ចា ចដ្ដេ ចា ត ជនេយ្យ ត សញ្ជនេយ្យ ត និព្ពត្តេយ្យ តាភិនិព្ពត្តេយ្យ។ ឥធេច និរុជ្ឈេយ្យ ចូបសមេយ្យ អត្ថំ គច្ឆេយ្យ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាតិ – យថាយិទំ តាបរំ សិយា។ តេតាហ សោ ព្រាហ្មណោ –

“មជ្ឈោសរស្មិំ តិដ្ឋតំ, [ឱឃស្មិ ជាតេ សុមហព្ភយេ]

ឆ្លឈេ ឌាពេ យហឡ្កយេ;

ឌរាយឆ្ងបរេតាតំ, ឌឹបំ បឡ្ទ្រាហិ យារិឃ;

ពួឡ្ហា យេ ឌឹបយក្លាហិ, ឃឆាឃិឆំ តាបរិ ឃិឃា”តិ៍

៩៦៍

យឡ្ញ្យឃរស្ពិ តិង្គពំ, [ពហ្យាតិ ភពចា]

ឆ្លឈេ ឌាពេ យហឡ្កយេ;

ឌរាយឆ្ងបរេតាតំ, ឌឹបំ បឡ្ទ្រាយិ ពហ្យ ពេ៍

យឡ្ញ្យឃរស្ពិ តិង្គពត្តិ ឃរេរា ចុច្ចតិ ឃំឃារេរា អាពយតំ ពយតំ ពយតាពយតំ ពាលំ ពតិ ភចាភចេរា, ចុតិ ច ង្គបបត្តិ ច តិញ្ញត្តិ ច ភេចេភា ច

ឌាតិ ច ឌរា ច យរណញ្ចា៍ ឃំឃារឃ្ស ប្ងរិយាបិ ពោងិ ត បញ្ញាឃតិ, បន្ធិយាបិ ពោងិ ត បញ្ញាឃតិ៍ យឡ្ញ្ច ឃំឃារេរ ឃត្តា ឌិតា

បតិង្គិតា អល្លីតា ង្គបពតា អឡ្ញ្យឃិតា អឆិយុត្តា៍

ពឆំ ឃំឃារឃ្ស ប្ងរិយា ពោងិ ត បញ្ញាឃតិ...បេ... ឡុចំ ឃំឃារឃ្ស ប្ងរិយា ពោងិ ត បញ្ញាឃតិ៍ ពឆំ ឃំឃារឃ្ស បន្ធិយា ពោងិ ត

បញ្ញាឃតិ...បេ... ឡុចំ ឃំឃារឃ្ស បន្ធិយា ពោងិ ត បញ្ញាឃតិ៍ ឡុចំ ឃំឃារឃ្ស ប្ងរិយាបិ ពោងិ ត បញ្ញាឃតិ, បន្ធិយាបិ ពោងិ ត

បញ្ញាឃតិ៍ យឡ្ញ្ច ឃំឃារេរ ឃត្តា ឌិតា បតិង្គិតា អល្លីតា ង្គបពតា អឡ្ញ្យឃិតា អឆិយុត្តាតិ – យឡ្ញ្យឃរស្ពិ តិង្គពំ៍ ពហ្យាតិ ភពចាតិ៍

ពហ្យាតិ ភពចា ពំ ច្រាហ្វពំ តារេយត អាលបតិ៍ ភពចាតិ ពារចាឆិចចតរេយពំ...បេ... ឃន្ធិពា បញ្ញាត្តិ, ឃឆិឆំ ភពចាតិ – ពហ្យាតិ

ភពចា៍

ឆ្លឈេឌាពេ យហឡ្កយេតិ ពាយេរាឈេ ភចេរាឈេ ឌិង្គេរាឈេ អចិឡ្ញោរាឈេ ឌាពេ ឃញ្ញារពេ តិញ្ញត្តេ អកិតិញ្ញត្តេ បិតុក្ខេពេ៍ យហឡ្កយេតិ

ឌាតិភយេ ឌរាភយេ ព្យាធិភយេ យរណភយេតិ – ឆ្លឈេ ឌាពេ យហឡ្កយេ៍

ឌរាយឆ្ងបរេតាតត្តិ ឌរាឃ ចុង្គាតំ បរេតាតំ ឃរេយាហិតាតំ ឃយត្មាពតាតំ, យឆ្ងតា ចុង្គាតំ បរេតាតំ ឃរេយាហិតាតំ ឃយត្មាពតាតំ

ឌាតិឃា អត្យពតាតំ ឌរាឃ អត្យឃជ៊ាតំ ព្យាធិតា អកិក្ខុតាតំ យរេណត អឡ្កាហតាតំ អតាណាតំ អលេណាតំ អឃរណាតំ អឃរណឹក្ខុតាតត្តិ

– ឧទាយព្ភបទេតាត៌

ឌីប៉ំ បព្ទាមិ កប្ប តេតិ ឌីប៉ំ តាលំ លេលំ ឋទលំ ពតិ បទាឃត៌ ទ្វាមិ អាឌិក្លាមិ ឌេឌេឋមិ បត្ថាបេមិ បដ្ឋបេមិ ចិចទាមិ ចិកឌាមិ ក្តូាតឹកទោមិ បកាសេឋមិ៍តិ – ឌីប៉ំ បព្ទាមិ កប្ប តេ៑ តេតាហ កពចា –

“មន្តេ្យឋទម៉ូ តិដ្ឋតំ, [កប្បាតិ កពចា]

ឌូឈេ ឌាតេ មហត្ថុមេ;

ឧទាយព្ភបទេតាត៌, ឌីប៉ំ បព្ទាមិ កប្ប តេ”តិ៑

៤១៑

អកិច្ចាត៌ អតាឌាត៌, ឲតំ ឌីប៉ំ អតាបទ៌;

តិគ្គាត៌ ឌ្កតិ ត៌ ទ្វាមិ, ឧទាយព្ភបទិក្លឃ៑

អកិច្ចាត៌អតាឌាតត្តិ៑ កិច្ចាតត្តិ – ទាពកិច្ចាត៌ ឌោឋកិច្ចាត៌ មោហកិច្ចាត៌ មាតកិច្ចាត៌ ឌិដ្ឋិកិច្ចាត៌ កិលេឋកិច្ចាត៌ ឌុច្ចទិតកិច្ចាត៌; កិច្ចាតប្បហាត៌ កិច្ចាតចូបឋមំ [កិច្ចាតចូបឋមោ (ឃ្យា៑) ឲចមីឌិឋេឋុ ផាតេឋុ] កិច្ចាតបដិតិឃ្សក្កំ [កិច្ចាតបដិតិឃ្សេក្កា (ឃ្យា៑)] កិច្ចាតបដិប្បឃ្សទ្ធិ អមតំ តិគ្គាតត្តិ – អកិច្ចាត៌ អតាឌាតត្តិ អាឌាត៌ ចុច្ចតិ តណ្ហា៑ មោ ទាគោ ឋាទាគោ...បេ... អភិជ្ឈា លោភោ អកុឋលមូល៑ អាឌាតប្បហាត៌ អាឌាតចូបឋមំ អាឌាតបដិតិឃ្សក្កំ អាឌាតបដិប្បឃ្សទ្ធិ អមតំ តិគ្គាតត្តិ – អកិច្ចាត៌ អតាឌាត៌

ឲតំ ឌីប៉ំ អតាបទត្តិ ឲតំ ឌីប៉ំ តាលំ លេលំ ឋទលំ ពតិ បទាឃត៌ អតាបទត្តិ តមា្យបទោ អឌេត្តា ឌីបេបិ តត្តិ៑ អធ តោ ឋោ ឲចំ ឌីបេបិ អក្កោ ច ឋេដ្ឋោ ច ចិឋេដ្ឋោ ច បាមោក្លោ ច ក្តូមោ ច បចទោ ចាតិ – ឲតំ ឌីប៉ំ អតាបទ៑

តិគ្គាត៌ឌ្កតិ ត៌ ទ្វាមីតិ ចាត៌ ចុច្ចតិ តណ្ហា៑ មោ ទាគោ ឋាទាគោ...បេ... អភិជ្ឈា លោភោ អកុឋលមូល៑ ចាតប្បហាត៌ ចាតចូបឋមំ ចាតបដិតិឃ្សក្កំ ចាតបដិប្បឃ្សទ្ធិ អមតំ តិគ្គាត៑ ឌ្កតីតិ បឌឋត្តិ បឌឋេក្កា បឌបរិទិបូទី អក្លទឋមចារោ ញ្ញ្ហាតឃិលិដ្ឋតា បជាតុបុត្តាតាបេតំ – ឌ្កតីតិ៑ ទ្វាមីតិ ទ្វាមិ អាឌិក្លាមិ ឌេឌេឋមិ បត្ថាបេមិ បដ្ឋបេមិ ចិចទាមិ ចិកឌាមិ ក្តូាតឹកទោមិ បកាសេឋមិ៍តិ – តិគ្គាត៌ ឌ្កតិ ត៌ ទ្វាមិ៑

ជរាមច្ចុបរិក្ខយន្តិ ជរាមរណស្ស បហានំ វូបសមំ បដិនិស្សគ្គំ បដិប្បស្សទ្ធិំ អមតំ និព្ពានន្តិ – ជរាមច្ចុបរិក្ខយំ. តេនាហ ភគវា –

“អកិញ្ចនំ អនាទានំ, ឯតំ ទីបំ អនាបរំ;

និព្ពានំ ឥតិ នំ ព្រូមិ, ជរាមច្ចុបរិក្ខយ”ន្តិ.

៩៣.

ឯតទញ្ញាយ យេ សតា, ទិដ្ឋធម្មាភិនិព្ពុតា;

ន តេ មារវសានុគា, ន តេ មារស្ស បទ្ធគូ[បដ្ឋគូ (ស្យា. ក.)].

ឯតទញ្ញាយ យេ សតាតិ. ឯតន្តិ អមតំ និព្ពានំ. យោ សោ សព្ពសង្ខារសមថោ សព្ពូបធិបដិនិស្សគ្គោ តណ្ហក្ខយោ វិរាគោ និរោធោ និព្ពានំ. អញ្ញាយាតិ អញ្ញាយ ជានិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វា, “សព្ពេ សង្ខារា អនិច្ចា”តិ…បេ… “យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ, សព្ពំ តំ និរោធធម្ម”ន្តិ អញ្ញាយ ជានិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វា. យេតិ អរហន្តោ ខីណាសវា. សតាតិ ចតូហិ ការណេហិ សតា – កាយេ កាយានុបស្សនាសតិបដ្ឋានំ ភាវេន្តា [ភាវិតត្តា (ក.)] សតា…បេ… តេ វុច្ចន្តិ សតាតិ – ឯតទញ្ញាយ យេ សតា.

ទិដ្ឋធម្មាភិនិព្ពុតាតិ. ទិដ្ឋធម្មាតិ ទិដ្ឋធម្មា ញាតធម្មា តុលិតធម្មា តីរិតធម្មា វិភូតធម្មា វិភាវិតធម្មា. អភិនិព្ពុតាតិ រាគស្ស និព្ពាបិតត្តា និព្ពុតា, ទោសស្ស…បេ… សព្ពាកុសលាភិសង្ខារានំ សន្តត្តា សមិតត្តា វូបសមិតត្តា វិជ្ឈាតត្តា និព្ពុតត្តា បដិប្បស្សទ្ធត្តា សន្តា ឧបសន្តា វូបសន្តា និព្ពុតា បដិប្បស្សទ្ធាតិ – ទិដ្ឋធម្មាភិនិព្ពុតា.

ន តេ មារវសានុគាតិ. មារោតិ យោ សោ មារោ កណ្ហោ អធិបតិ អន្តគូ នមុចិ បមត្តពន្ធុ. ន តេ មារវសានុគាតិ ន តេ មារស្ស វសេ វត្តន្តិ, នាបិ មារោ តេសុ វសំ វត្តេតិ. តេ មារញ្ច មារបក្ខញ្ច មារបាសញ្ច មារពឡិសញ្ច [មារពលិសញ្ច (ក.)] មារាមិសញ្ច មារវិសយញ្ច មារនិវាសញ្ច មារគោចរញ្ច មារពន្ធនញ្ច អភិភុយ្យ អភិភវិត្វា អជ្ឈោត្ថរិត្វា បរិយាទិយិត្វា មទ្ទិត្វា ចរន្តិ វិហរន្តិ ឥរិយន្តិ វត្តេន្តិ បាលេន្តិ យបេន្តិ យាបេន្តីតិ – ន តេ មារវសានុគា.

ន តេ មារស្ស បទ្ធគូតិ ន តេ មារស្ស បទ្ធា បទ្ធចរា [បដ្ឋា បដ្ឋចរា (ស្យា. ក.)] បរិចារិកា សិស្សា; ពុទ្ធស្ស តេ ភគវតោ បទ្ធា បទ្ធចរា

បរិចារិកា និឃាតិ – ត មេ យានស្ស បច្ចក្ខំ មេតាហ ភគចា –

“ឧតចញ្ញាយ មេ សតា, ជិង្គ្ឍឆយ្ខាកិតិញ្ញតា;

ត មេ យានចសាត្យកា, ត មេ យានស្ស បច្ចក្ខំ”តិ។

សហ កាឆាបរិមេឃាសាតា…បេ… សត្ថា មេ ភមេត្ត ភគចា, សាចមោហយិ្ខតិ។

កប្យយាឍចបុច្ឆាតិទ្ទេសា ឝសមេយា។

១០។ ឌត្យកល្លិយាឍចបុច្ឆាតិទ្ទេសា

៩៥។

សុត្តាតហំចិន អកាយកាយិំ, [ត្តច្ឆាឃឃ្ខា ឌត្យកល្លិ]

ឆ្លឈាតិកំ បុង្ឍយកាយយាកយំ;

សត្ថិបឆំ ត្រ្វាហិ សហឌមតត្ត, ឃឆាតឆ្ឋំ ភគចា ត្រ្វាហិ មេយតំ។

សុត្តាតហំ ចិន អកាយកាយិត្តិ សុត្តា សុលិត្តា ស្ត្រួមេហត្តា ស្តបឆាមេទត្តា ស្តបលគ្គលិឃិត្តា។ ត្តតិបិ មេសា ភគចា អនហំ…បេ… ត្យទ្ធា ភគចាតិ – សុត្តាតហំ។ ចិនាតិ ចិមេនា ភគចា។ ចិរិឃចាតិ ចិមេនា, បហ្វតិ ចិមេនា, ចិសចិតិ ចិមេនា, អលយមេត្តាតិ ចិមេនា, ស្វមេនាតិ ចិមេនា, ចិគ្គមេត្តា អគិន្ទុ អច្ឆម្ពិ អត្យៀតាឃិ អបលិឃិ បហិតភយមេភនមេចា ចិកតមេលិយហំមេសាតិ ចិមេនា។

ចិនមេតា ត្តឆ សត្ថបិបមេកហិ, តិនឃគ្ក្លូ អតិច្ឆ ចិរិឃចា [ចិរិឃចា (ស្យា។) សុ។ តិ។ ៥៦៩] មេសា;

មេសា ចិរិឃចា បឆាតចា, ចិមេនា តាតិ បច្ឆមេត តឆត្តាតិ។

សុត្តាតហំ ចិន។ អកាយកាយិត្តិ។ កាយាតិ ស្វ្គាតមេតា មេទ្វ កាយា – ចត្វកាយា ច កិមេលសកាយា ច…បេ… ត្តមេយ ចុច្ឆត្តិ ចត្វកាយា…បេ… ត្តមេយ

ວຸຕ຺ຕຫິ ກິເລສກາຍາ. ພຸທ຺ທສ຺ສ ຠຄວເຕາ ວິຕ຺ຕກາຍາ ປຣິຌ຺ຌາຕາ, ກິເລສກາຍາ ປຫີນາ. ວິຕ຺ຕກາຍານັ ປຣິຌ຺ຌາຕຕ຺ຕາ ກິເລສກາຍານັ ປຫີນຕ຺ຕາ ຠຄວາ ນ ກາເຍນ ກາເຍຕິ, ນ ກາເຍນ ປເຣ຺ຕິ, ນ ກາເຍນ ປິເຫຕິ, ນ ກາເຍນ ອຠິຊປ຺ປຕິ. ເຍ ກາເຍນ ກາເຍນ຺ຕິ, ກາເຍນ ປເຣ຺ນ຺ຕິ, ກາເຍນ ປິເຫນ຺ຕິ, ກາເຍນ ອຠິຊປ຺ປນ຺ຕິ, ເຕ ກາຍກາຍິເນາ ຣາຄຣາຄິເນາ ສຌ຺ຌາສຌ຺ຌິເນາ. ຠຄວາ ນ ກາເຍນ ກາເຍຕິ, ນ ກາເຍນ ປເຣ຺ຕິ, ນ ກາເຍນ ປິເຫຕິ, ນ ກາເຍນ ອຠິຊປ຺ປຕິ. ຕສ຺ມາ ພຸທ຺ເທາ ອກາເຍາ ນິກ຺ກາເຍາ ວນ຺ຕກາເຍາ ຈຕ຺ຕກາເຍາ ມຸຕ຺ຕກາເຍາ ປຫີນກາເຍາ ປຕິນິສ຺ສຏ຺ຐກາເຍາ ວີຕຣາເຄາ ວິຄຕຣາເຄາ ວນ຺ຕຣາເຄາ ຈຕ຺ຕຣາເຄາ ມຸຕ຺ຕຣາເຄາ ປຫີນຣາເຄາ ປຕິນິສ຺ສຏ຺ຐຣາເຄາ ນິຈ຺ຈາເຕາ ນິພ຺ພຸເຕາ ສີຕິຠູເຕາ ສຸຂປ຺ປຕິສັເວທີ ພ຺ຣຫ຺ມຠູເຕນ ອຕ຺ຕນາ ວິຫຣຕີຕິ – ສຸຕ຺ວານັ ວີຣ ອມກາຍກາມິນັ.

ຄຸທ຺ທາຍສ຺ສາ ຊຕຸກ຺ຄິຕີຕິ. ຄຸທ຺ທາຕິ ປສສຕິ...ເປ... ປສາຕຸປຸຌ຺ຌາຕາເປຕັ – ຄຸທ຺ທາຕິ. ອາສຍສ຺ສາຕິ ປິສເຈສັ ສກາຣເຈສປ຺ປຕິສ຺ສາສິເຈສເຍຕັ ອາສຍສ຺ສາຕິ. ຊຕຸກ຺ຄິຕິ ຕສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຫສ຺ສ ເກາຕ຺ຕັ ສຌ຺ຌາ ສມຌ຺ຌາ ປຌ຺ຌຕ຺ຕິ ເວາຫາເຣາຕິ – ຄຸທ຺ທາຍສ຺ສາ ຊຕຸກ຺ຄິ.

ອຸລຸກາຕິກັ ປຸຖຸມກາມມາກມນ຺ຕິ. ອຸລຸກາຕິກນ຺ຕິ ອຸລຸກາຕິກັ ອຸລຸສັ ອຕິກ຺ກນ຺ຕັ ສມຕິກ຺ກນ຺ຕັ ວີຕິວຕ຺ຕນ຺ຕິ – ອຸລຸກາຕິກັ. ປຸຖຸນ຺ຕິ ປຸຖຸ ປຸຖຸລັ ມາຫິຕັ ອເວຌ຺ຌສິຕັ ປຕາເຣຕັ. ອກາມມາກມນ຺ຕິ ອກາມັ ປຸຖຸ ນິກ຺ກາມັ ວຕ຺ຕກາມັ ຈຕ຺ຕກາມັ ມຸຕ຺ຕກາມັ ປຫີນກາມັ ປຕິນິສ຺ສຏ຺ຐກາມັ ວີຕຣາຄັ ວິຄຕຣາຄັ ວຕ຺ຕຣາຄັ ຈຕ຺ຕຣາຄັ ມຸຕ຺ຕຣາຄັ ປຫີນຣາຄັ ປຕິນິສ຺ສຏ຺ຐຣາຄັ ອາກມ຺ມອາກຕມ຺ມຄຸປິກຕມ຺ມສມ຺ມຕ຺ຕມ຺ມຕຍາ ສທ຺ທິ ສມາກຕມ຺ມຕິ – ອຸລຸກາຕິກັ ປຸຖຸມກາມມາກມັ.

ສຕ຺ຕປທັ ພ຺ຣູຫິ ສຫຊເນຕ຺ຕາຕິ. ສຕ຺ຕີຕິ ລເກນ ອາກາເຣນ ສຕ຺ຕປິ ສຕ຺ຕປເທຍ຺ຍ [ສຕ຺ຕປເທຕ຺ຕີ (ກ.)] ທັເສຍ຺ຍ ອມຕັ ນິພ຺ພານັ. ເຍາ ເສາ ສພ຺ພສງ຺ຂາຣສມເຖາ ສພ຺ພູປທິປຕິນິສ຺ສເຄ຺ຄາ ຕຫ຺ນກ຺ຂເຍາ ວິຣາເຄາ ນິເຣາເທາ ນິພ຺ພານັ. ວຸຕ຺ຕເມ຺ຕັ ຠຄວຕາ – "ສນ຺ຕເມຕັ ປທັ, ປນີຕເມຕັ ປທັ, ຍທິທັ ສພ຺ພສງ຺ຂາຣສມເຖາ ສພ຺ພູປທິປຕິນິສ຺ສເຄ຺ຄາ ຕຫ຺ນກ຺ຂເຍາ ວິຣາເຄາ ນິເຣາເທາ ນິພ຺ພານ"ນ຺ຕິ. ອເຖາປເຣນາກາເຣນ ເຍ ທມ຺ມາ ສຕ຺ຕາທິກາມາ ສຕ຺ຕິປຸສຕາມ ສຕ຺ຕິສຸນ຺ທຣິກິຣິມາມ ສັວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖິທັ – ຈຕ຺ຕາເຣາ ສຕິປຏ຺ຐານາ ຈຕ຺ຕາເຣາ ສມ຺ມປ຺ປທານາ ຈຕ຺ຕາເຣາ ອິທ຺ທິປາທາ ປຌ຺ຈິນ຺ຓຣິຍານິ ປຌ຺ຈ ພລານິ ສຕ຺ຕ ເພາຊ຺ຌງ຺ຄາ ອຣິເຍາ ອຏ຺ຐງ຺ຄິເກາ ມເຄ຺ຄາ – ຄຸເຍ ວຸຕ຺ຕິ ສຕ຺ຕປທາ. ສຕ຺ຕປທັ ຕາຫປທັ ເລຫປທັ ສເຣຫປທັ ອຄມປທັ ອຕ຺ຕຸຕປທັ ອມຕປທັ ນິພ຺ພານປທັ ພ຺ຣູຫິ ອາຈິກ຺ຂາຫິ ເທເສຫິ ປຌ຺ຌເປຫິ ປຏ຺ຐເປຫິ ວິວຣາຫິ ວິຠຊາຫິ ອຸຕ຺ຕານີກເຣາຫິ ປກາເສຫີ. ສຫຊເນຕ຺ຕາຕິ ເນຕ຺ຕັ ວຸຈ຺ຈຕິ ສຕ຺ຕຌ຺ຌຸຕເສາກຍັ. ພຸທ຺ທສ຺ສ ຠຄວເຕາ ເນຕ຺ຕຌ຺ຌັ ຂີຕກາເຣາ ຈ ເທາສິມາ ມູເລ ອປຸທ຺ທັ ອຈຣິຍັ ລກ຺ຂິຕັ ຫເຕາ ຄູປເນ຺ຕາ, ຕສ຺ມາ ພຸທ຺ເທາ ສຫຊເນເຕ຺ຕາຕິ – ສຕ຺ຕປທັ ພ຺ຣູຫິ ສຫຊເນຕ຺ຕາ.

ມເຫາຕນ຺ທັ ຫຄວາ ພ຺ຣູຫີຕິ ເປຕຸຕ຺ຕິ ມເຫາຕນ຺ທັ ວຸຈ຺ຈຕິ ອມຕັ ນິພ຺ພານັ...ເປ... ນິເຣາເທາ ນິພ຺ພານັ. ຫຄວາຕິ ຄາຣວາທິວຈນັ...ເປ... ສຈ຺ຈິກາ ປຌ຺ຌຕ຺ຕິ, ຍທິທັ ຫຄວາຕິ. ພ຺ຣູຫີຕິ ພ຺ຣູຫິ ອາຈິກ຺ຂາຫິ...ເປ... ປກາເສຫີຕິ – ມເຫາຕນ຺ທັ ຫຄວາ ພ຺ຣູຫິ ເປຕັ. ເຕນາຫ ເສາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຫາ –

"ສຸຕ຺ວານັ ວີຣ ອກາມກາມິ, [ຄຸທ຺ທາຍສ຺ສາ ຊຕຸກ຺ຄິ]

ໂອຆາຕິຄໍ ປຸຏ຺ຐຸມກາມມາຄມໍ;

ສນ຺ຕິປທໍ ພ຺ຣູຫິ ສຫຊເນຕ຺ຕ, ຍຖາຕຈ຺ຉໍ ຠຄວາ ພ຺ຣູຫິ ເມ ຕ”ນ຺ຕິ.

໙໙.

ຠຄວາ ຫິ ກາເມ ອພິຠຸຍ຺ຍ ອິຣິຍຕິ, ອາທິຈ຺ໂຈວ ປຖວິໍ ເຕຊີ ເຕຊສາ;

ປຣິຕ຺ຕປຎ຺ຎສ຺ສ ເມ ຠູຣິປຎ຺ໂຎ, ອາຈິກ຺ຂ ທມ຺ມໍ ຍມຫໍ ວິຊຎ຺ຎໍ;

ຊາຕິຊຣາຍ ອິທ ວິປ຺ປຫານໍ.

ຠຄວາ ຫິ ກາເມ ອພິຠຸຍ຺ຍ ອິຣິຍຕີຕິ. ຠຄວາຕິ ຄາຣວາຘິວຈນໍ…ເປ… ສຈ຺ຉິກາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິ, ຍທິທໍ ຠຄວາຕິ. ກາມາຕິ ອຸທ຺ທານໂຕ ເທ຺ວ ກາມາ – ວຕ຺ຖຸກາມາ ຈ ກິເລສກາມາ ຈ…ເປ… ອິເມ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ວຕ຺ຖຸກາມາ…ເປ… ອິເມ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ກິເລສກາມາ. ຠຄວາ ວຕ຺ຖຸກາເມ ປຣິຊານິຕ຺ວາ ກິເລສກາເມ ປຫາຍ ອພິຠຸຍ຺ຍ ອພິຠວິຕ຺ວາ ອຊ຺ໂຌຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ປຣິຍາທິຍິຕ຺ວາ ຈຣຕິ ວິຫຣຕິ ອິຣິຍຕິ ວຕ຺ຕຕິ ປາເລຕິ ຍເປຕິ ຍາເປຕີຕິ – ຠຄວາ ຫິ ກາເມ ອພິຠຸຍ຺ຍ ອິຣິຍຕິ.

ອາທິຈ຺ໂຈວ ປຖວິໍ ເຕຊີ ເຕຊສາຕິ ອາທິຈ຺ໂຈ ວຸຈ຺ຈຕິ ສູຣິໂຍ [ສຸຣິໂຍ (ສ຺ຍາ.)]. ປຖວີ ວຸຈ຺ຈຕິ ຊຄຕີ [ຊຣາ (ສ຺ຍາ.)]. ຍຖາ ສູຣິໂຍ ເຕຊີ ເຕເຊນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປຖວິໍ ອພິຠຸຍ຺ຍ ອພິຠວິຕ຺ວາ ອຊ຺ໂຌຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ປຣິຍາທິຍິຕ຺ວາ ສນ຺ຕາປຍິຕ຺ວາ ສພ຺ພໍ ອາກາສຄຕໍ ຕມຄຕໍ ອພິວິຫຈ຺ຈ ອນ຺ຘກາຣໍ ວິຘມິຕ຺ວາ ອາໂລກໍ ທສ຺ສຍິຕ຺ວາ ອາກາເສ ອນ຺ຕລິກ຺ເຂ ຄຄນປເຖ [ຄມນປເຖ (ສ຺ຍາ.) ອຏ຺ຐກຖາ ໂອໂລເກຕພ຺ພາ] ຄຈ຺ຉຕິ, ເອວເມວ ຠຄວາ ຎາຓເຕຊີ ຎາຓເຕເຊນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ສພ຺ພໍ ອພິສງ຺ຂາຣສມຸທຍໍ…ເປ… ກິເລສຕມໍ ອວິຊ຺ຊນ຺ຘກາຣໍ ວິຘມິຕ຺ວາ ຎາຓາໂລກໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ວຕ຺ຖຸກາເມ ປຣິຊານິຕ຺ວາ ກິເລສກາເມ ປຫາຍ ອພິຠຸຍ຺ຍ ອພິຠວິຕ຺ວາ ອຊ຺ໂຌຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ປຣິຍາທິຍິຕ຺ວາ ມທ຺ທິຕ຺ວາ ຈຣຕິ ວິຫຣຕິ ອິຣິຍຕິ ວຕ຺ຕຕິ ປາເລຕິ ຍເປຕິ ຍາເປຕີຕິ – ອາທິຈ຺ໂຈວ ປຖວິໍ ເຕຊີ ເຕຊສາ.

ປຣິຕ຺ຕປຎ຺ຎສ຺ສ ເມ ຠູຣິປຎ຺ໂຎຕິ ອຫມສ຺ມິ ປຣິຕ຺ຕປຎ຺ໂຎ ໂອມກປຎ຺ໂຎ ລາມກປຎ຺ໂຎ ຊຕຸກ຺ກປຎ຺ໂຎ. ຕ຺ວໍສິ ມຫາປຎ຺ໂຎ ປຸຖຸປຎ຺ໂຎ ຫາສປຎ຺ໂຎ ຊວນປຎ຺ໂຎ ຕິກ຺ຂປຎ຺ໂຎ ນິພ຺ເພທິກປຎ຺ໂຎ. ຠູຣິ ວຸຈ຺ຈຕິ ປຖວີ. ຠຄວາ ຕາຍ ປຖວິສມາຍ ປຎ຺ຎາຍ ວິປຸລາຍ ວິຕ຺ຖຕາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕຕິ – ປຣິຕ຺ຕປຎ຺ຎສ຺ສ ເມ ຠູຣິປຎ຺ໂຎ.

អាចិក្ខ ធម្មំ យមហំ វិជញ្ញន្តិ។ ធម្មន្តិ អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ, ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ...បេ... និព្វានញ្ច និព្វានគាមិនិញ្ច បដិបទំ អាចិក្ខាហិ ទេសេហិ បញ្ញបេហិ បដ្ឋបេហិ វិវរាហិ វិភជាហិ ឧត្តានីករោហិ បកាសេហិ។ យមហំ វិជញ្ញន្តិ យមហំ ជានេយ្យំ អាជានេយ្យំ វិជានេយ្យំ បដិវិជានេយ្យំ បដិវិជ្ឈេយ្យំ អធិគច្ឆេយ្យំ ផស្សេយ្យំ សច្ឆិករេយ្យន្តិ – អាចិក្ខ ធម្មំ យមហំ វិជញ្ញំ។

ជាតិជរាយ ឥធ វិប្បហានន្តិ ឥធេវ ជាតិជរាយ មរណស្ស បហានំ វូបសមំ បដិនិស្សគ្គំ បដិប្បស្សទ្ធិំ អមតំ និព្វានន្តិ – ជាតិជរាយ ឥធ វិប្បហានំ។ តេនាហ សោ ព្រាហ្មណោ –

“ភគវា ហិ កាមេ អភិភុយ្យ ឦរិយតិ, អាទិច្ចោវ បថវិំ តេជី តេជសា;

បរិត្តបញ្ញស្ស មេ ភូរិបញ្ញ, អាចិក្ខ ធម្មំ យមហំ វិជញ្ញំ;

ជាតិជរាយ ឥធ វិប្បហាន”ន្តិ។

៦៧.

កាមេសុ វិនយ គេធំ, [ជតុកណ្ណីតិ ភគវា]

នេក្ខម្មំ ទដ្ឋុ ខេមតោ;

ឧគ្គហីតំ និរត្តំ វា, មា តេ វិជ្ជិត្ថ កិញ្ចនំ។

កាមេសុ វិនយ គេធន្តិ។ កាមាតិ ឧទ្ទានតោ ទ្វេ កាមា – វត្ថុកាមា ច កិលេសកាមា ច...បេ... ឥមេ វុច្ចន្តិ វត្ថុកាមា...បេ... ឥមេ វុច្ចន្តិ កិលេសកាមា។ គេធោ វុច្ចតិ តណ្ហា។ យោ រាគោ សារាគោ...បេ... អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ។ កាមេសុ វិនយ គេធន្តិ កាមេសុ គេធំ វិនយ បដិវិនយ បជហ វិនោទេហិ ព្យន្តិំ ករោហីតិ – កាមេសុ វិនយ គេធំ។ ជតុកណ្ណីតិ ភគវា តំ ព្រាហ្មណំ គោត្តេន អាលបតិ។ ភគវាតិ គារវាធិវចនមេតំ...បេ... សច្ឆិកា បញ្ញត្តិ, យទិទំ ភគវាតិ – ជតុកណ្ណីតិ ភគវា។

នេក្ខម្មំ ទដ្ឋុ ខេមតោតិ។ នេក្ខម្មន្តិ សម្មាបដិបទំ អនុលោមបដិបទំ អបច្ចនីកបដិបទំ អន្វត្ថបដិបទំ ធម្មានុធម្មបដិបទំ សីលេសុ បរិបូរការិតំ ឥន្ទ្រិយេសុ គុត្តទ្វារតំ ភោជនេ មត្តញ្ញុតំ ជាគរិយានុយោគំ សតិសម្បជញ្ញំ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ ចត្តារោ សម្មប្បធានេ

ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ បញ្ច ពលានិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ និព្ពានញ្ច និព្ពានគាមិនិញ្ច បដិបទំ ខេមតោ តាណតោ លេណតោ សរណតោ សរណីភូតតោ អភយតោ អច្ចុតតោ អមតតោ និព្ពានតោ ទដ្ឋុំ បស្សិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វាតិ – នេក្ខម្មំ ទដ្ឋុ ខេមតោ។

ឧគ្គហិតំ និរត្តំ វាតិ។ ឧគ្គហិតន្តិ តណ្ហាវសេន ទិដ្ឋិវសេន គហិតំ បរាមដ្ឋំ អភិនិវិដ្ឋំ អជ្ឈោសិតំ អធិមុត្តំ។ និរត្តំ វាតិ និរត្តំ វា មុញ្ចិតព្ពំ វិជហិតព្ពំ វិនោទេតព្ពំ ព្យន្តីកាតព្ពំ អនភាវំ គមេតព្ពន្តិ – ឧគ្គហិតំ និរត្តំ វា។

មា តេ វិជ្ជិត្ថ កិញ្ចនន្តិ រាគកិញ្ចនំ ទោសកិញ្ចនំ មោហកិញ្ចនំ មានកិញ្ចនំ ទិដ្ឋិកិញ្ចនំ កិលេសកិញ្ចនំ ទុច្ចរិតកិញ្ចនំ។ ឥទំ កិញ្ចនំ [ឥទំ កិញ្ចនា (ក។)] តុយ្ហំ មា វិជ្ជិត្ថ មា បវិជ្ជិត្ថ មា សំវិជ្ជិត្ថ បជហ វិនោទេហិ ព្យន្តីករោហិ អនភាវំ គមេហីតិ – មា តេ វិជ្ជិត្ថ កិញ្ចនំ។ តេនាហ ភគវា –

“កាមេសុ វិនយ គេធំ, [ជតុកណ្ណីតិ ភគវា]

នេក្ខម្មំ ទដ្ឋុ ខេមតោ;

ឧគ្គហិតំ និរត្តំ វា, មា តេ វិជ្ជិត្ថ កិញ្ចន”ន្តិ។

៩២។

យំ បុព្ពេ តំ វិសោសេហិ, បច្ឆា តេ មាហុ កិញ្ចនំ;

មជ្ឈេ ចេ នោ គហេស្សសិ, ឧបសន្តោ ចរិស្សសិ។

យំ បុព្ពេ តំ វិសោសេហីតិ អតីតេ សង្ខារេ អារព្ភ យេ កិលេសា ឧប្បជ្ជេយ្យុំ តេ កិលេសេ សោសេហិ វិសោសេហិ សុក្ខាបេហិ វិសុក្ខាបេហិ អពីជំ ករោហិ បជហ វិនោទេហិ ព្យន្តីករោហិ អនភាវំ គមេហីតិ – ឯវម្បិ យំ បុព្ពេ តំ វិសោសេហិ។ អថ វា, យេ អតីតា កម្មាភិសង្ខារា អវិបក្កវិបាកា តេ កម្មាភិសង្ខារេ សោសេហិ វិសោសេហិ សុក្ខាបេហិ វិសុក្ខាបេហិ អពីជំ [អវីជំ (ស្យា។)] ករោហិ បជហ វិនោទេហិ ព្យន្តីករោហិ អនភាវំ គមេហីតិ – ឯវម្បិ យំ បុព្ពេ តំ វិសោសេហិ។

បច្ឆា តេ មាហុ កិញ្ចនន្តិ បច្ឆា វុច្ចតិ អនាគតេ សង្ខារេ អារព្ភ រាគកិញ្ចនំ ទោសកិញ្ចនំ មោហកិញ្ចនំ មានកិញ្ចនំ ទិដ្ឋិកិញ្ចនំ

កិលេសកិញ្ចនំ ទុច្ចរិតកិញ្ចនំ។ យំ កិញ្ចនំ តុយ្ហមា អហុ មា អហោសិ មា ជនេសិ [មា ជនេហិ (ស្យា។) តថាវសេសេសុ ទ្វីសុ បទេសុបិ] មា សញ្ជនេសិ មាភិនិព្ពត្តេសិ បជហ វិនោទេហិ ព្យន្តីករោហិ អនភាវំ គមេហីតិ – បច្ឆា តេ មាហុ កិញ្ចនំ។

មជ្ឈេ ចេ នោ គហេស្សសីតិ មជ្ឈេ វុច្ចតិ បច្ចុប្បន្នំ រូបំ វេទនា សញ្ញា សង្ខារា វិញ្ញាណំ។ បច្ចុប្បន្នេ សង្ខារេ តណ្ហាវសេន ទិដ្ឋិវសេន ន គហេស្សសិ ន ឧគ្គណ្ហិស្សសិ ន បរាមសិស្សសិ ន នន្ទិស្សសិ នាភិនន្ទិស្សសិ ន អជ្ឈោសិស្សសិ។ អភិនន្ទំ អភិវទំ អជ្ឈោសានំ គាហំ បរាមាសំ អភិនិវេសំ បជហិស្សសិ វិនោទេស្សសិ ព្យន្តីករិស្សសិ អនភាវំ គមេស្សសីតិ – មជ្ឈេ ចេ នោ គហេស្សសិ។

ឧបសន្តោ ចរិស្សសីតិ រាគស្ស ឧបសមិតត្តា ឧបសន្តោ ចរិស្សសិ, ទោសស្ស…បេ… សព្ពាកុសលាភិសង្ខារានំ សន្តត្តា សមិតត្តា វូបសមិតត្តា វូបសមិតត្តា និជ្ឈាតត្តា និព្ពុតត្តា វិគតត្តា បដិប្បស្សទ្ធត្តា សន្តោ ឧបសន្តោ វូបសន្តោ និព្ពុតោ បដិប្បស្សទ្ធោ ចរិស្សសិ វិហរិស្សសិ ឥរិយិស្សសិ វត្តិស្សសិ បាលេស្សសិ យបេស្សសិ យាបេស្សសីតិ – ឧបសន្តោ ចរិស្សសិ។ តេនាហ ភគវា –

“យំ បុព្ពេ តំ វិសោសេហិ, បច្ឆា តេ មាហុ កិញ្ចនំ;

មជ្ឈេ ចេ នោ គហេស្សសិ, ឧបសន្តោ ចរិស្សសី”តិ។

១៥។

សព្ពសោ នាមរូបស្មិំ, វីតគេធស្ស ព្រាហ្មណ;

អាសវាស្ស ន វិជ្ជន្តិ, យេហិ មច្ចុវសំ វជេ។

សព្ពសោ នាមរូបស្មិំ វីតគេធស្ស ព្រាហ្មណាតិ។ សព្ពសោតិ សព្ពេន សព្ពំ សព្ពថា សព្ពំ អសេសំ និស្សេសំ បរិយាទិយនវចនមេតំ – សព្ពសោតិ។ នាមន្តិ ចត្តារោ អរូបិនោ ខន្ធា។ រូបន្តិ ចត្តារោ ច មហាភូតា ចតុន្នញ្ច មហាភូតានំ ឧបាទាយ រូបំ។ គេធោ វុច្ចតិ តណ្ហា។ យោ រាគោ សារាគោ…បេ… អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ។ សព្ពសោ នាមរូបស្មិំ វីតគេធស្ស ព្រាហ្មណាតិ សព្ពសោ នាមរូបស្មិំ វីតគេធស្ស វិគតគេធស្ស ចត្តគេធស្ស វន្តគេធស្ស មុត្តគេធស្ស បហីនគេធស្ស បដិនិស្សដ្ឋគេធស្ស វីតរាគស្ស វិគតរាគស្ស ចត្តរាគស្ស វន្តរាគស្ស មុត្តរាគស្ស បហីនរាគស្ស បដិនិស្សដ្ឋរាគស្សាតិ – សព្ពសោ នាមរូបស្មិំ វីតគេធស្ស ព្រាហ្មណ។

អាសវាស្ស ន វិជ្ជន្តីតិ។ អាសវាតិ ចត្តារោ អាសវា – កាមាសវោ, ភវាសវោ, ទិដ្ឋាសវោ, អវិជ្ជាសវោ។ អស្សាតិ អរហតោ ខីណាសវស្ស។ ន វិជ្ជន្តីតិ ឥមេ អាសវា តស្ស នត្ថិ ន សន្តិ ន សំវិជ្ជន្តិ នុបលព្ភន្តិ បហីនា សមុច្ឆិន្នា វូបសន្តា បដិប្បស្សទ្ធា អភព្ពុប្បត្តិកា

ចោលក្កិតា ឥន្ទាតិ – អាសចាស្ស ត ចិន្ជត្តិ៍

េឃហិ យច្ងចសំ ចេឌតិ េឃហិ អាសេចហិ យច្ងេតា ចា ចសំ គេច្ឆឃ្យ, យេលាស្ស ចា ចសំ គេច្ឆឃ្យ, យារេបក្លស្ស ចា ចសំ គេច្ឆឃ្យ; េពា អាសចា តស្ស តត្តិ ត សត្តិ ត សំចិន្ជត្តិ ត្បលញ្ជត្តិ បហឹតា សយ្ឆិត្វា ច្ញបសត្តា បដិប្បស្សទ្ធា អកញ្ញប្បត្តិកា ចោលក្កិតា ឥន្ទាតិ – េឃហិ យច្ងចសំ ចេឌ៍ េពតាហ ភគចា –

“សព្ញេសា តាយទ្វបស្ថិ, ឱតេគឆស្ស ទ្រោហ្ថល;

អាសចាស្ស ត ចិន្ជត្តិ, េឃហិ យច្ងចសំ ចេឌ”តិ៍

សហ គាឆាបរិេឃាសាតា...េប... សត្ថា េយ ភេត្ត ភគចា, សាចេកាហយស្មិតិ៍

ឌត្យកញ្ញិយាលចប្ញ្ឆាតិេទ្ទេសា ទុកាគសេយា៍

១៧៍ កទ្រោត្វឆយាលចប្ញ្ឆាតិេទ្ទេសា

៤០៍

ឆ្កកញ្ចូហំតលញ្ញ្ឈិង់ អេតង់, [ព្ញគ្វាឃុ្ញា កទ្រោត្វេឆា]

តត្តិញ្ចូហំ ឆ្កឈតិញ្ញ្ញ ចិយុត្តំ;

គប្យញ្ចូហំ អកិឃាេច ស្បេយឆំ, ស្បត្វាត តាគស្ស អបតយិស្សត្តិ[អបគយិស្សត្តិ (ក៍)]ព្ញេតា៍

ឆ្កកញ្ចូហំ តលញ្ញ្ឈិង់ អេតងត្តិ៍ ឆ្កកញ្ចូហត្តិ ទ្វបឆាត្យឃា េឃា លេទ្ទា េឃា រាេគា ឃា តត្តិ ឃា តល្យា េឃ ខ្លបិឃុបិដាតា [ខ្លបឃុបិដាតា (ក៍)] េចតេសា អឆិដ្ឋាតាកិតិេចសាត្យឃា, េព ព្យុទ្ធស្ស គភេចតា បហឹតា ខ្លឆ្ឆិត្តុលិ តាលិចត្ថុកតា អតភាចំកតា អាឃតិ អត្បុប្បាគឆម្មា៍ តស្មា ព្យុទ្ធា ឆ្កកញ្ចូេហា៍ េចឥតាឆាត្យឃា...េប... សញ្ញាឆាត្យឃា... សង្ខារឆាត្យឃា... ចិញ្ញាលឆាត្យឃា េឃា លេទ្ទា េឃា រាេគា ឃា តត្តិ ឃា តល្យា េឃ ខ្លបិឃុបិដាតា េចតេសា អឆិដ្ឋាតាកិតិេចសាត្យឃា, េព ព្យុទ្ធស្ស គភេចតា បហឹតា ខ្លឆ្ឆិត្តុលិ តាលិចត្ថុកតា អតភាចំកតា អាឃតិ អត្បុប្បាគឆម្មា៍ តស្មា ព្យុទ្ធា ឆ្កកញ្ចូេហា៍

តណ្ហច្ឆិទន្តិ។ តណ្ហាតិ រូបតណ្ហា...បេ... ធម្មតណ្ហា។ សា តណ្ហា ពុទ្ធស្ស ភគវតោ ឆិន្នា ឧច្ឆិន្នា សមុច្ឆិន្នា វូបសន្តា បដិប្បស្សទ្ធា អភព្វុប្បត្តិកា ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍា។ តស្មា ពុទ្ធោ តណ្ហច្ឆិទោ។ អនេជោតិ ឯជា វុច្ចតិ តណ្ហា។ យោ រាគោ សារាគោ ...បេ... អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ។ សា ឯជា តណ្ហា ពុទ្ធស្ស ភគវតោ បហីនា ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវំកតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា។ តស្មា ពុទ្ធោ អនេជោ។ ឯជាយ បហីនត្តា អនេជោ។ ភគវា លាភេបិ ន ឥញ្ជតិ, អលាភេបិ ន ឥញ្ជតិ, យសេបិ ន ឥញ្ជតិ, អយសេបិ ន ឥញ្ជតិ, បសំសាយបិ ន ឥញ្ជតិ, និន្ទាយបិ ន ឥញ្ជតិ, សុខេបិ ន ឥញ្ជតិ, ទុក្ខេបិ ន ឥញ្ជតិ ន ចលតិ ន វេធតិ ន បវេធតិ ន សម្បវេធតីតិ។ តស្មា ពុទ្ធោ អនេជោតិ – ឱកញ្ជហំ តណ្ហច្ឆិទំ អនេជំ។ ឥច្ចាយស្មា ភទ្រាវុធោតិ។ ឥច្ចាតិ បទសន្ធិ...បេ... អាយស្មាតិ, បិយវចនំ...បេ... ភទ្រាវុធោតិ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស នាមំ...បេ... អភិលាបោតិ – ឥច្ចាយស្មា ភទ្រាវុធោ។

នន្ទិញ្ជហំ ឱឃតិណ្ណំ វិមុត្តន្តិ នន្ទី វុច្ចតិ តណ្ហា។ យោ រាគោ សារាគោ...បេ... អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ។ សា នន្ទី សា តណ្ហា ពុទ្ធស្ស ភគវតោ បហីនា ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវំកតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា។ តស្មា ពុទ្ធោ នន្ទិញ្ជហោ។ ឱឃតិណ្ណន្តិ ភគវា កាមោឃំ តិណ្ណោ ភវោឃំ តិណ្ណោ ទិដ្ឋោឃំ តិណ្ណោ អវិជ្ជោឃំ តិណ្ណោ សព្វសំសារបថំ តិណ្ណោ ឧត្តិណ្ណោ និត្តិណ្ណោ អតិក្កន្តោ សមតិក្កន្តោ វីតិវត្តោ។ សោ វុដ្ឋវាសោ ចិណ្ណចរណោ...បេ... ជាតិមរណសំសារោ នត្ថិ តស្ស បុនព្ភវោតិ – នន្ទិញ្ជហំ ឱឃតិណ្ណំ។ វិមុត្តន្តិ ភគវតោ រាគា ចិត្តំ មុត្តំ វិមុត្តំ សុវិមុត្តំ, ទោសា ចិត្តំ... មោហា ចិត្តំ...បេ... សព្វាកុសលាភិសង្ខារេហិ ចិត្តំ មុត្តំ វិមុត្តំ សុវិមុត្តន្តិ – នន្ទិញ្ជហំ ឱឃតិណ្ណំ វិមុត្តំ។

កប្បញ្ជហំ អភិយាចេ សុមេធន្តិ។ កប្បាតិ ទ្វេ កប្បា – តណ្ហាកប្បោ ច ទិដ្ឋិកប្បោ ច...បេ... អយំ តណ្ហាកប្បោ...បេ... អយំ ទិដ្ឋិកប្បោ។ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ តណ្ហាកប្បោ បហីនោ ទិដ្ឋិកប្បោ បដិនិស្សដ្ឋោ។ តណ្ហាកប្បស្ស បហីនត្តា ទិដ្ឋិកប្បស្ស បដិនិស្សដ្ឋត្តា តស្មា ពុទ្ធោ កប្បញ្ជហោ ។ អភិយាចេតិ យាចាមិ អភិយាចាមិ អជ្ឈេសាមិ សាទិយាមិ បត្ថយាមិ បិហយាមិ ជប្បាមិ អភិជប្បាមិ។ សុមេធា វុច្ចតិ បញ្ញា។ យា បញ្ញា បជានានា...បេ... អមោហោ ធម្មវិចយោ សម្មាទិដ្ឋិ។ ភគវា ឥមាយ មេធាយ បញ្ញាយ ឧបេតោ សមុបេតោ ឧបាគតោ សមុបាគតោ ឧបបន្នោ សមុបបន្នោ សមន្នាគតោ។ តស្មា ពុទ្ធោ សុមេធោតិ – កប្បញ្ជហំ អភិយាចេ សុមេធំ។

សុត្វាន នាគស្ស អបនមិស្សន្តិ ឥតោតិ។ នាគស្សាតិ នាគោ។ ភគវា អាគុំ ន ករោតីតិ នាគោ, ន គច្ឆតីតិ នាគោ, ន អាគច្ឆតីតិ នាគោ...បេ... ឯវំ ភគវា ន គច្ឆតីតិ នាគោ។ សុត្វាន នាគស្ស អបនមិស្សន្តិ ឥតោតិ តុយ្ហំ វចនំ ព្យប្បថំ ទេសនំ អនុសាសនំ អនុសិដ្ឋំ សុត្វា សុណិត្វា ឧគ្គហេត្វា ឧបធារយិត្វា ឧបលក្ខយិត្វា ឥតោ អបនមិស្សន្តិ វជិស្សន្តិ បក្កមិស្សន្តិ ទិសាវិទិសំ គមិស្សន្តីតិ – សុត្វាន នាគស្ស អបនមិស្សន្តិ ឥតោ។ តេនាហ សោ ព្រាហ្មណោ –

“ឱកញ្ជហំ តណ្ហច្ឆិទំ អនេជំ, [ឥច្ចាយស្មា ភទ្រាវុធោ]

នន្ទិញ្ជហំ ឱឃតិណ្ណំ វិមុត្តំ;

កប្បញ្ជហំ អភិយាចេ សុមេធំ, សុត្វាន នាគស្ស អបនមិស្សន្តិ ឥតោ”តិ។

៥១.

នានាជនា ជនបទេហិ សង្គតា, តវ វីរ វាក្យំ អភិកង្ខមានា;

តេសំ តុវំ សាធុ វិយាករោហិ, តថា ហិ តេ វិទិតោ ឯស ធម្មោ។

នានាជនា ជនបទេហិ សង្គតាតិ។ នានាជនាតិ ខត្តិយា ច ព្រាហ្មណា ច វេស្សា ច សុទ្ទា ច គហដ្ឋា ច បព្ពជិតា ច ទេវា ច មនុស្សា ច។ ជនបទេហិ សង្គតាតិ អង្គា ច មគធា ច កលិង្គា ច កាសិយា ច កោសលា ច វជ្ជិយា ច មល្លា ច ចេតិយម្យា ច [ចេតិយម្យា ច សាករម្យា ច (ស្យា.)] វំសា ច កុរុម្យា ច បញ្ចាលា ច មច្ឆា ច សូរសេនា ច អស្សកា ច អវន្តិយា ច យោនា [យោនកា (ក.) មហានិ. ៣៣] ច កម្ពោជា ច។ សង្គតាតិ សង្គតា សមាគតា សមោហិតា សន្និបតិតាតិ – នានាជនា ជនបទេហិ សង្គតា។

តវវីរ វាក្យំ អភិកង្ខមានាតិ។ វីរាតិ វីរោ។ ភគវា វីរិយវាតិ វីរោ, បហូតិ វីរោ, វិសវីតិ វីរោ, អលមត្តោតិ វីរោ, វិគតលោមហំសោតិបិ វីរោ។

វិរតោ ឥធ សព្ពបាបកេហិ, និរយទុក្ខំ អតិច្ច វីរិយវា សោ;

សោ វីរិយវា បធានវា, វីរោ តាទិ បវុច្ចតេ តថត្តាតិ។

តវវីរ វាក្យំ អភិកង្ខមានាតិ តុយ្ហំ វចនំ ព្យប្បថំ ទេសនំ អនុសាសនំ អនុសិដ្ឋំ។ អភិកង្ខមានាតិ អភិកង្ខមានា ឥច្ឆមានា សាទិយមានា បត្ថយមានា បិហយមានា អភិជប្បមានាតិ – តវ វីរ វាក្យំ អភិកង្ខមានា។

តេសំ តុវំ សាធុ វិយាករោហីតិ។ តេសន្តិ តេសំ ខត្តិយានំ ព្រាហ្មណានំ វេស្សានំ សុទ្ទានំ គហដ្ឋានំ បព្ពជិតានំ ទេវានំ មនុស្សានំ។ តុវន្តិ ភគវន្តំ ភណតិ។ សាធុ វិយាករោហីតិ សាធុ អាចិក្ខាហិ ទេសេហិ បញ្ញបេហិ បដ្ឋបេហិ វិវរាហិ វិភជាហិ ឧត្តានីករោហិ បកាសេហីតិ – តេសំ តុវំ សាធុ វិយាករោហិ។

តថា ហិ តេ វិទិតោ ឯស ធម្មោតិ តថា ហិ តេ វិទិតោ តុលិតោ តីរិតោ វិភូតោ វិភាវិតោ ឯស ធម្មោតិ – តថា ហិ តេ វិទិតោ ឯស ធម្មោ។ តេនាហ សោ ព្រាហ្មណោ –

“នានាជនា ជនបទេហិ សង្គតា, តវ វីរ វាក្យំ អភិកង្ខមានា;

តេសំ តុវំ សាធុ វិយាករោហិ, តថា ហិ តេ វិទិតោ ឯស ធម្មោ”តិ។

៧៤។

អាទានតណ្ហំ វិនយេថ សព្វំ, [ព្រាហ្មណាតិ ភគវា]

ឧទ្ធំ អធោ តិរិយញ្ចាបិ មជ្ឈេ

យំ យញ្ហិ លោកស្មិមុបាទិយន្តិ, តេនេវ មារោ អន្វេតិ ជន្តុំ។

អាទានតណ្ហំ វិនយេថ សព្វន្តិ អាទានតណ្ហា វុច្ចតិ រូបតណ្ហា...បេ... ធម្មតណ្ហា។ កិំការណា វុច្ចតិ អាទានតណ្ហា? តាយ តណ្ហាយ រូបំ អាទិយន្តិ ឧបាទិយន្តិ គណ្ហន្តិ បរាមសន្តិ អភិនិវិសន្តិ។ វេទនំ...បេ... សញ្ញំ... សង្ខារេ... វិញ្ញាណំ... គតិំ... ឧបបត្តិំ... បដិសន្ធិំ... ភវំ... សំសារំ... វដ្ដំ អាទិយន្តិ ឧបាទិយន្តិ គណ្ហន្តិ បរាមសន្តិ អភិនិវិសន្តិ។ តំការណា វុច្ចតិ អាទានតណ្ហា។ អាទានតណ្ហំ វិនយេថ សព្វន្តិ សព្វំ អាទានតណ្ហំ វិនេយ្យ បដិវិនេយ្យ បជហេយ្យ វិនោទេយ្យ ព្យន្តីករេយ្យ អនភាវំ គមេយ្យាតិ – អាទានតណ្ហំ វិនយេថ សព្វំ។ ព្រាហ្មណាតិ ភគវាតិ។ ព្រាហ្មណាតិ តំ ព្រាហ្មណំ អាលបតិ។ ភគវាតិ គារវាធិវចនមេតំ...បេ... សច្ឆិកា បញ្ញត្តិ, យទិទំ ភគវាតិ – ព្រាហ្មណាតិ ភគវា។

ឧទ្ធំ អធោ តិរិយញ្ចាបិ មជ្ឈេតិ។ ឧទ្ធន្តិ អនាគតំ; អធោតិ អតីតំ; តិរិយញ្ចាបិ មជ្ឈេតិ បច្ចុប្បន្នំ។ ឧទ្ធន្តិ ទេវលោកោ; អធោតិ និរយលោកោ; តិរិយញ្ចាបិ មជ្ឈេតិ មនុស្សលោកោ។ អថ វា, ឧទ្ធន្តិ កុសលា ធម្មា; អធោតិ អកុសលា ធម្មា; តិរិយញ្ចាបិ មជ្ឈេតិ អព្យាកតា ធម្មា។ ឧទ្ធន្តិ អរូបធាតុ; អធោតិ កាមធាតុ; តិរិយញ្ចាបិមជ្ឈេតិ រូបធាតុ។ ឧទ្ធន្តិ សុខា វេទនា; អធោតិ ទុក្ខា វេទនា; តិរិយញ្ចាបិ មជ្ឈេតិ អទុក្ខមសុខា វេទនា។ ឧទ្ធន្តិ ឧទ្ធំ បាទតលា; អធោតិ អធោ កេសមត្ថកា; តិរិយញ្ចាបិ មជ្ឈេតិ វេមជ្ឈេតិ – ឧទ្ធំ អធោ តិរិយញ្ចាបិ មជ្ឈេ។

យំ យញ្ហិ លោកស្មិមុបាទិយន្តីតិ យំ យំ រូបគតំ វេទនាគតំ សញ្ញាគតំ សង្ខារគតំ វិញ្ញាណគតំ អាទិយន្តិ ឧបាទិយន្តិ គណ្ហន្តិ បរាមសន្តិ

ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩈᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨸᩣᨿᩃᩮᩣᨠᩮ...ᨸᩮ... ᩋᩣᨿᨲᨶᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩥ – ᨿᩴ ᨿᨬ᩠ᩉᩥ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᨾᩩᨸᩣᨴᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨾᩣᩁᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᩅᩮᨲᩥ ᨩᨶ᩠ᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩅᩈᩮᨶ ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠᩮᩣ ᨡᨶ᩠ᨵᨾᩣᩁᩮᩣ ᨵᩣᨲᩩᨾᩣᩁᩮᩣ ᩋᩣᨿᨲᨶᨾᩣᩁᩮᩣ ᨣᨲᩥᨾᩣᩁᩮᩣ ᩏᨸᨸᨲ᩠ᨲᩥᨾᩣᩁᩮᩣ ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨾᩣᩁᩮᩣ ᨽᩅᨾᩣᩁᩮᩣ ᩈᩴᩈᩣᩁᨾᩣᩁᩮᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨾᩣᩁᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᩅᩮᨲᩥ ᩋᨶᩩᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᩅᩣᨿᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨩᨶ᩠ᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩁᩴ ᨾᩣᨱᩅᩴ [ᨾᩣᨶᩅᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᨸᩮᩣᩈᩴ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᨩᩦᩅᩴ ᨩᩣᨣᩩᩴ ᨩᨶ᩠ᨲᩩᩴ ᩍᨶ᩠ᨴᨣᩩᩴ ᨾᨶᩩᨩᨶ᩠ᨲᩥ – ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨾᩣᩁᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᩅᩮᨲᩥ ᨩᨶ᩠ᨲᩩᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨽᨣᩅᩣ –

“ᩋᩣᨴᩣᨶᨲᨱ᩠ᩉᩴ ᩅᩥᨶᨿᩮᨳ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ, [ᨽᨴ᩠ᩁᩣᩅᩩᨵᩣᨲᩥ ᨽᨣᩅᩣ]

ᩏᨴ᩠ᨵᩴ ᩋᨵᩮᩣ ᨲᩥᩁᩥᨿᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᨾᨩ᩠ᨫᩮ;

ᨿᩴ ᨿᨬ᩠ᩉᩥ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᨾᩩᨸᩣᨴᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨾᩣᩁᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᩅᩮᨲᩥ ᨩᨶ᩠ᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪆᪁᪨

ᨲᩈ᩠ᨾᩣᨸᨩᩣᨶᩴ ᨶ ᩏᨸᩣᨴᩥᨿᩮᨳ,ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨲᩮᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᨶᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩃᩮᩣᨠᩮ;

ᩋᩣᨴᩣᨶᩈᨲ᩠ᨲᩮ ᩍᨲᩥ ᨸᩮᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᩮᩣ, ᨸᨩᩴ ᩍᨾᩴ ᨾᨧ᩠ᨧᩩᨵᩮᨿ᩠ᨿᩮ ᩅᩥᩈᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨩᩣᨶᩴ ᨶ ᩏᨸᩣᨴᩥᨿᩮᨳᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩴᨠᩣᩁᨱᩣ ᨲᩴᩉᩮᨲᩩ ᨲᨸ᩠ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨲᩴᨶᩥᨴᩣᨶᩣ, ᩑᨲᩴ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᩔᨾᩣᨶᩮᩣ ᩋᩣᨴᩣᨶᨲᨱ᩠ᩉᩣᨿᩣᨲᩥ – ᨲᩈ᩠ᨾᩣ᪨ ᨸᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨭᩥᩅᩥᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ”ᨲᩥ...ᨸᩮ... “ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩈᨾᩩᨴᨿᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨭᩥᩅᩥᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨶ ᩏᨸᩣᨴᩥᨿᩮᨳᩣᨲᩥ ᩁᩪᨸᩴ ᨶᩣᨴᩥᨿᩮᨿ᩠ᨿ ᨶ ᩏᨸᩣᨴᩥᨿᩮᨿ᩠ᨿ ᨶ ᨣᨱ᩠ᩉᩮᨿ᩠ᨿ ᨶ ᨸᩁᩣᨾᩈᩮᨿ᩠ᨿ ᨶᩣᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᩮᨿ᩠ᨿ; ᩅᩮᨴᨶᩴ...ᨸᩮ... ᩈᨬ᩠ᨬᩴ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ... ᨣᨲᩥᩴ ... ᩏᨸᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ... ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᩴ... ᨽᩅᩴ... ᩈᩴᩈᩣᩁᩴ... ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᨶᩣᨴᩥᨿᩮᨿ᩠ᨿ ᨶ ᩏᨸᩣᨴᩥᨿᩮᨿ᩠ᨿ ᨶ ᨣᨱ᩠ᩉᩮᨿ᩠ᨿ ᨶ ᨸᩁᩣᨾᩈᩮᨿ᩠ᨿ ᨶᩣᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ – ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨩᩣᨶᩴ ᨶ ᩏᨸᩣᨴᩥᨿᩮᨳ᪨

ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨲᩮᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᨶᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩥ᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨲᩥ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᩈᩮᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ᪨ ᩈᨲᩮᩣᨲᩥ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨠᩣᩁᨱᩮᩉᩥ ᩈᨲᩮᩣ – ᨠᩣᨿᩮ ᨠᩣᨿᩣᨶᩩᨸᩔᨶᩣᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨽᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨲᩮᩣ...ᨸᩮ... ᩈᩮᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩈᨲᩮᩣᨲᩥ – ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨲᩮᩣ᪨ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩁᩪᨸᨣᨲᩴ ᩅᩮᨴᨶᩣᨣᨲᩴ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨣᨲᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨣᨲᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨣᨲᩴ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩋᨸᩣᨿᩃᩮᩣᨠᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᨾᨶᩩᩔᩃᩮᩣᨠᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩮᩅᩃᩮᩣᨠᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᨡᨶ᩠ᨵᩃᩮᩣᨠᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᨵᩣᨲᩩᩃᩮᩣᨠᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩋᩣᨿᨲᨶᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩥ – ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨲᩮᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᨶᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩃᩮᩣᨠᩮ᪨

អាគាតវេត្ត ត្ថតិ វេបក្ខយាវេតាតិ អាគាតវត្ថា ចុន្ទត្តិ វេយ ទ្វប់ អាឌិឃត្តិ ក្ខបិឌិឃត្តិ ពហ្មត្តិ បទាយវត្តិ អកិតិចិវត្តិ; វេចគត់...វេប... វេទ្ធា... វេឌ្ឋាវេទ... ចិឌ្ឍាហ៌... ពតិ... ក្ខបបត្តិ... បឌិវត្តិ... កចំ... វំវាទំ... ចដ្ឋិ អាឌិឃត្តិ ក្ខបិឌិឃត្តិ ពហ្មត្តិ បទាយវត្តិ អកិតិចិវត្តិ៉ ត្ថតិតិ បគវត្តិ...វេប... បគាតុបុត្តតាវេបត់ ត្ថតិតិ៉ វេបក្ខយាវេតាតិ វេបក្ខយាវេតា គក្ខយាវេតា ឌិឃ្សយាវេតា បឃ្សយាវេតា ឌ្ឋវេលិកឃយាវេតា តិឌ្ឍាឃយាវេតា ក្ខបបរិក្ខយាវេតាតិ – អាគាតវេត្ត ត្ថតិ វេបក្ខយាវេតា៉

បឌ់ ត្ថយំ យក្ខវេឆវេឃ្យ ចិវត្តត្តិ៉ បឌាតិ វត្តាឆិចចត់ យក្ខវេឆឃ្យា ចុន្ទត្តិ ពិវេលវា ច ពត្តា ច អកិវឌ្ឍាទា ច៉ បឌា យក្ខវេឆវេឃ្យ យាទវេឆវេឃ្យ យវេហវេឆវេឃ្យ វត្តា ចិវត្តា អាវត្តា លក្កា លក្កិតា បលិត្យុទ្ធា៉ ឃចា កិត្តិលិវេល ចា តាកវេត្ត ចា កណ្ឋ វត្តិ ចិវត្តិ អាវត្តិ លក្កិ លក្កិត់ បលិត្យុទ្ធិ, ឲចវេយច បឌា យក្ខវេឆវេឃ្យ យាទវេឆវេឃ្យ យវេហវេឆវេឃ្យ វត្តា ចិវត្តា អាវត្តា លក្កា លក្កិតា បលិត្យុទ្ធាតិ – បឌ់ ត្ថយំ យក្ខវេឆវេឃ្យ ចិវត្តិ៉ វេតតាហ កកចា –

“តប្ពា បឌាត់ ត ក្ខបិឌិវេឃច, កិក្ខុ វវេតា ពិច្ចាត់ វឌ្ឍវេលិវេក;

អាគាតវេត្ត ត្ថតិ វេបក្ខយាវេតា, បឌ់ ត្ថយំ យក្ខវេឆវេឃ្យ ចិវត្ត”ត្តិ៉

វហ ពាធាបរិវេយាវាតា...វេប... វត្ថា វេយ កវេត្ត កកចា, វាចវេកាហយប្ពិតិ៉

កប្រាចុឆយាហចបុច្ឆាតិឌ្ឋេវេសា ខ្វាគវវេយា៉

១៦៉ ក្ខគឃយាហចបុច្ឆាតិឌ្ឋេវេសា

លិ៎៉

ឍាឃិចិទេឌយាឝិត់, [ត្ថច្ចាឃប្ពា ក្ខគវេឃា]

ពតកិច្ចិ អតាវច់;

បិទេក្យ វឌ្ឍឆយ្យត់, អត្ថិ បវេញុត អាកយំ;

អញ្ញាវិមោក្ខំ បព្រូហិ[និព្រូហិ (ស្យា.)], អវិជ្ជាយ បភេទនំ.

ឈាយិំ វិរជមាសីនន្តិ. ឈាយីតិ ឈាយី ឯកចោ. បឋមេនបិ ឈានេន ឈាយី, ទុតិយេនបិ ឈានេន ឈាយី, តតិយេនបិ ឈានេន ឈាយី, ចតុត្ថេនបិ ឈានេន ឈាយី, សវិតក្កសវិចារេនបិ ឈានេន ឈាយី, អវិតក្កវិចារមត្តេនបិ ឈានេន ឈាយី, អវិតក្កអវិចារេនបិ ឈានេន ឈាយី, សប្បីតិកេនបិ ឈានេន ឈាយី, និប្បីតិកេនបិ ឈានេន ឈាយី, បីតិសហគតេនបិ ឈានេន ឈាយី, សុខសហគតេនបិ ឈានេន ឈាយី, ឧបេក្ខាសហគតេនបិ ឈានេន ឈាយី, សុញ្ញតេនបិ ឈានេន ឈាយី, អនិមិត្តេនបិ ឈានេន ឈាយី, អប្បណិហិតេនបិ ឈានេន ឈាយី, លោកិយេនបិ ឈានេន ឈាយី, លោកុត្តរេនបិ ឈានេន ឈាយី ឈានរតោ ឯកត្តមនុយុត្តោ សទត្ថគរុកោតិ – ឈាយិំ. វិរជន្តិ រាគោ រជោ, ទោសោ រជោ, មោហោ រជោ, កោធោ រជោ, ឧបនាហោ រជោ...បេ... សព្ពាកុសលាភិសង្ខារា រជា. តេ រជា ពុទ្ធស្ស ភគវតោ បហីនា ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវង្កតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា. តស្មា ពុទ្ធោ អរជោ វិរជោ និរជោ រជាបគតោ រជវិប្បហីនោ រជវិប្បមុត្តោ សព្ពរជវីតិវត្តោ.

រាគោ រជោ ន ច បន រេណុ វុច្ចតិ,

រាគស្សេតំ អធិវចនំ រជោតិ;

ឯតំ រជំ វិប្បជហិត្វា [បជហិត្វាន (ក.) មហានិ. ១០៨] ចក្ខុមា, តស្មា ជិនោ វិគតរជោតិ វុច្ចតិ.

ទោសោ រជោ ន ច បន រេណុ វុច្ចតិ, ទោសស្សេតំ អធិវចនំ រជោតិ;

ឯតំ រជំ វិប្បជហិត្វា ចក្ខុមា, តស្មា ជិនោ វិគតរជោតិ វុច្ចតិ.

មោហោ រជោ ន ច បន រេណុ វុច្ចតិ, មោហស្សេតំ អធិវចនំ រជោតិ;

ឯតំ រជំ វិប្បជហិត្វា ចក្ខុមា, តស្មា ជិនោ វិគតរជោតិ វុច្ចតីតិ –

វិរជំ ...បេ....

អាសីនន្តិ និសិន្នោ ភគវា បាសាណកេ ចេតិយេតិ – អាសីនំ.

តកស្ស [តករស្ស (ក៉)] បរស្ស អាឃីតំ, យុតិ៍ ទុក្ខស្ស បិរកុំ;

ឃាចកា បឃិទុបិឃត្តិ, ខេតចិឌ្ឍា យក្ខហាឃិខេតាតិ៍

ឲចយិ៍ ករចា អាឃីខេតា៉ អឆ ចា, ករចា ឃខេត្តាឃ្សុក្កបដិ៍បឃ្សុឃ្ឈត្តា អាឃីខេតា ចុត្តចាខេឃា ចិណ្ណចខេណា...ខេប... ឌាតិយខេលាឃំឃាខេរា តត្តិ តស្ស បុតត្តុខេចាតិ៍ ឲចយិ៍ ករចា អាឃីខេតាតិ – ខេឃាឃិ ចិខេឌយាឃីតំ ៉

ត្តក្ខាឃក្ខា ក្ខខេឃាតិ៍ ត្តក្ខាតិ បគឃត្ថិ...ខេប... អាឃក្ខាតិ បិឃចចតំ...ខេប... ក្ខខេឃាតិ តស្ស ខ្មោហុលាស្ស តាយំ...ខេប... អកិលិខេបិតិ – ត្តក្ខាឃក្ខា ក្ខខេឃា៉

កតកិច្ចំ អតាឃចត្តិ ត្យុឌ្ឍស្ស ករចខេតា កិច្ចាកិច្ចំ ករលិឃាករលិឃំ បហិតំ ក្ខត្ថិគ្គឃុលំ តាលិចត្តុកតំ អតកាចំកតំ អាឃតិ អគុប្បាគឆឃុំ៉ តក្ខា ត្យុឌ្ឍា កតកិខេក្ខា៉

ឃស្ស ច ចិឃតា [ឃស្ស បរិបតា (ឞ្យា៉) បស្ស យហាតិ៍ ១០១] តត្តិ, លិត្តខេឃាតស្ស កិក្ខខេតា;

កិក្ខាកិក្ខប្បហិតស្ស, បរិច្ឆអាខេហា ត ចិឌ្ឍតិតិ៍

កតកិច្ចំ អតាឃចត្តិ៍ អាឃចាតិ ចត្តាខេរា អាឃចា – កាយាឃខេចា, កចាឃខេចា, ឌិដ្ឋាឃខេចា, អចិឌ្ឍាឃខេចា៉ ខេត អាឃចា ត្យុឌ្ឍស្ស ករចខេតា បហិតា ក្ខត្ថិគ្គឃុលិ តាលិចត្តុកតា អតកាចំកតា អាឃតិ អគុប្បាគឆឃុា៉ តក្ខា ត្យុឌ្ឍា អតាឃខេចាតិ – កតកិច្ចំ អតាឃចំ៉

បិរកុំ ឃត្តាឆឃុាតត្តិ ករចា ឃត្តាឆឃុាតំ អកិត្តាបិរក្វ បរិត្តាបិរក្វ បហាតបិរក្វ កាចតាបិរក្វ ឃត្ថិកិរិឃាបិរក្វ ឃយាបត្តិបិរក្វ៉ អកិត្តាបិរក្វ ឃត្តាឆឃុាតំ, បរិត្តាបិរក្វ ឃត្តាទុក្ខាតំ, បហាតបិរក្វ ឃត្តាកិខេលឃាតំ, កាចតាបិរក្វ ចត្យុគំ យក្កាតំ, ឃត្ថិកិរិឃាបិរក្វ តិខេរាឆស្ស, ឃយាបត្តិបិរក្វ ឃត្តាឃយាបត្តិតំ៉ ខេឃា ចឃិប្បខេត្តា បិរយិប្បខេត្តា អរិឃក្ខំ ឃីលក្ខំ; ចឃិប្បខេត្តា បិរយិប្បខេត្តា អរិឃក្ខំ ឃយាឌិក្ខំ; ចឃិប្បខេត្តា បិរយិប្បខេត្តា អរិឃាឃ បត្តាឃ; ចឃិប្បខេត្តា បិរយិប្បខេត្តា អរិឃាឃ ចិយុត្តិឃា៉ ខេឃា បិរករខេតា បិរប្បខេត្តា អត្តករខេតា អត្តប្បខេត្តា ខេកាឌិករខេតា ខេកាឌិប្បខេត្តា បរិឃត្តករខេតា បរិឃត្តប្បខេត្តា ខេចាឃាតករខេតា ខេចាឃាតប្បខេត្តា តាលាករខេតា តាលាប្បខេត្តា ខេលលាករខេតា ខេលលាប្បខេត្តា ឃរលាករខេតា ឃរលាប្បខេត្តា អកឃករខេតា អកឃប្បខេត្តា អក្ខតករខេតា អក្ខតប្បខេត្តា អយតករខេតា អយតប្បខេត្តា តិត្តាតករខេតា តិត្តាតប្បខេត្តា៉ ខេឃា ចុត្តចាខេឃា ចិណ្ណចខេណា...ខេប... ឌាតិយខេលាឃំឃាខេរា តត្តិ តស្ស បុតត្តុខេចាតិ – បិរកុំ ឃត្តាឆឃុាតំ៉

អត្តិ បខេត្យាត អាកយត្តិ បខេត្យាត អត្តិខេកា អាករខេតាយិ,ត្យាបចំត្យាបុត្ថិតុកាខេយា អាករខេតាយិ,ត្យាបចំត្យាខេឃាតុកាខេយា អាករខេតាយិតុិ, ឲចយិ៍ អត្តិ

បរេញ្ញាត អាកាយ៌ អេឆ ចា, បញ្ញត្តិកាត បត្យាបុន្និត្យកាយាត បត្យារេឃាត្យកាយាត អាកាយត អកិក្កាយត ក្ខបឃក្កយត បឃិទ្ទបិឃត អត្ថីតិ, ឲចយ្បិ អត្ថិ បរេញ្ញាត អាកាយ៌ អេឆ ចា, បញ្ញាករេយា ត្យឃ្យាអត្ថិ, តួយ្បិ បហុ តួយឃិ អលយរេត្តា យឃា បុន្និតំ ករេឆតំ ចិឃរេឌ្ឋតំ, ចហរេឃ្យតំ ការន្តិ, ឲចយ្បិ អត្ថិ បរេញ្ញាត អាកាយ៌

អញ្ញាចិរេយាក្ខ បត្ទាហីតិ អញ្ញាចិរេយារេក្ខា ចុច្ចតិ អរហត្តចិរេយារេក្ខា៌ អរហត្តចិរេយាក្ខ បត្ទាហិ អាធិក្ខាហិ ឆេរេឃហិ បញ្ញារេបហិ បដ្ឋរេបហិ ចិចរាហិ ចិកឌាហិ ក្ខត្តាតឹករេរាហិ បការេឃហីតិ – អញ្ញាចិរេយាក្ខ បត្ទាហិ៌

អចិន្ថាឃបរេកឆតត្តិ អចិន្ថាឃ រេកឆត បរេកឆត បហាត ចុបឃយំ បដិតិឃ្យក្កុ បដិប្យឃ្យន្តិ អយតំ តិន្តាតត្តិ – អចិន្ថាឃ បរេកឆត៌ រេតតាហ រេឃា ច្រាហូរេលា –

“ឥសាឃិ ចិរេឌយាសីត, [ព្ទច្នាឃព្វា ក្ខឆរេឃា]

កតកិច្ចំ អតាឃចំ;

បិរេក្ញ ឃន្តាឆឲ្យាត, អត្ថិ បរេញ្ញាត អាកាយំ;

អញ្ញាចិរេយាក្ខ បត្ទាហិ, អចិន្ថាឃ បរេកឆត”ត្តិ៌

លិរ៌

បហាតកាយធ្លត្កាត, [ក្ខឆឃាតិ ករចា]

រេគាយតឃ្យាត ចុកឃំ;

ចិតឃ្យ[ចឹតឃ្យ (ឃ្យា៌)]ច បត្ទឆត, ក្យក្កច្នាត តិចារលំ៌

បហាត កាយធ្លត្កាតត្តិ៌ លរេត្កាតិ រេឃា ការេយរុ កាយធ្លរេត្កា កាយរារេកា កាយតត្កឹ កាយតល្យា កាយឃិរេតរេហា កាយបិបិឃា កាយបរិត្យអារេហា កាយយុន្ឋា កាយរេន្យាឃាត ការេយារេឈា កាយរេឃារេកា កាយុបិឆាត កាយធ្លតឹចរលំ៌ បហាត កាយធ្លត្កាតត្តិ កាយធ្លត្កាត បហាត ចុបឃយំ បដិតិឃ្យក្កុ បដិប្យឃ្យន្តិ អយតំ តិន្តាតត្តិ – បហាត កាយធ្លត្កាត៌ ក្ខឆឃាតិ ករចាតិ៌ ក្ខឆឃាតិ ករចា តំ

ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩴ ᨶᩣᨾᩮᨶ ᩋᩣᩃᨸᨲᩥ᪨ ᨽᨣᩅᩣᨲᩥ ᨣᩤᩁᩅᩣᨵᩥᩅᨧᨶᨾᩮᨲᩴ...ᨸᩮ... ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ, ᨿᨴᩥᨴᩴ ᨽᨣᩅᩣᨲᩥ – ᩏᨴᨿᩣᨲᩥ ᨽᨣᩅᩣ᪨

ᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩣᨶ ᨧᩪᨽᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩣᨲᩥ ᨿᩴ ᨧᩮᨲᩈᩥᨠᩴ ᩋᩈᩣᨲᩴ ᨧᩮᨲᩈᩥᨠᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨧᩮᨲᩮᩣᩈᨾ᩠ᨹᩔᨩᩴ ᩋᩈᩣᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩅᩮᨴᨿᩥᨲᩴ, ᨧᩮᨲᩮᩣᩈᨾ᩠ᨹᩔᨩᩣ ᩋᩈᩣᨲᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ᪨ ᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩣᨶ ᨧᩪᨽᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᨾᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩔ ᨧ ᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩔ ᨧ ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨸᩉᩣᨶᩴ ᩅᩪᨸᩈᨾᩴ ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩴ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩋᨾᨲᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ – ᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩣᨶ ᨧᩪᨽᨿᩴ᪨

ᨳᩥᨶᩔ ᨧ ᨸᨶᩪᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨳᩥᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨠᩃ᩠ᨿᨲᩣ ᩋᨠᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨬᨲᩣ ᩒᩃᩦᨿᨶᩣ ᩈᩃ᩠ᩃᩦᨿᨶᩣ ᩃᩦᨶᩣ ᩃᩦᨿᨶᩣ ᩃᩦᨿᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ ᨳᩥᨶᩴ ᨳᩥᨿᨶᩣ [ᨳᩦᨶᩴ ᨳᩦᨿᨶᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᨳᩥᨿᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ᪨ ᨸᨶᩪᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨳᩥᨶᩔ ᨧ ᨸᨶᩪᨴᨶᩴ ᨸᩉᩣᨶᩴ ᩅᩪᨸᩈᨾᩴ ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩴ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩋᨾᨲᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ – ᨳᩥᨶᩔ ᨧ ᨸᨶᩪᨴᨶᩴ᪨

ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩣᨶᩴ ᨶᩥᩅᩣᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ, ᨸᩣᨴᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ, ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᨴᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ᪨ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩮ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩈᨬ᩠ᨬᩥᨲᩣ, ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩮ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩈᨬ᩠ᨬᩥᨲᩣ...ᨸᩮ... ᩋᩅᨩ᩠ᨩᩮ ᩅᨩ᩠ᨩᩈᨬ᩠ᨬᩥᨲᩣ, ᩅᨩ᩠ᨩᩮ ᩋᩅᨩ᩠ᨩᩈᨬ᩠ᨬᩥᨲᩣ᪨ ᨿᩴ ᩑᩅᩁᩪᨸᩴ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩣᨿᨶᩣ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩣᨿᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᩣᩁᩮᩣ ᨾᨶᩮᩣᩅᩥᩃᩮᨡᩮᩣ, ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ᪨ ᩋᨸᩥ ᨧ, ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᨠᩣᩁᨱᩮᩉᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᩣᩁᩮᩣ ᨾᨶᩮᩣᩅᩥᩃᩮᨡᩮᩣ – ᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᩋᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ᪨ ᨠᨳᩴ ᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᩋᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᩣᩁᩮᩣ ᨾᨶᩮᩣᩅᩥᩃᩮᨡᩮᩣ? “ᨠᨲᩴ ᨾᩮ ᨠᩣᨿᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ, ᩋᨠᨲᩴ ᨾᩮ ᨠᩣᨿᩈᩩᨧᩁᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᩣᩁᩮᩣ ᨾᨶᩮᩣᩅᩥᩃᩮᨡᩮᩣ᪨ “ᨠᨲᩴ ᨾᩮ ᩅᨧᩦᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ, ᩋᨠᨲᩴ ᨾᩮ ᩅᨧᩦᩈᩩᨧᩁᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ...ᨸᩮ... “ᨠᨲᩴ ᨾᩮ ᨾᨶᩮᩣᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ, ᩋᨠᨲᩴ ᨾᩮ ᨾᨶᩮᩣᩈᩩᨧᩁᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ...ᨸᩮ... “ᨠᨲᩮᩣ ᨾᩮ ᨸᩣᨱᩣᨲᩥᨸᩣᨲᩮᩣ, ᩋᨠᨲᩣ ᨾᩮ ᨸᩣᨱᩣᨲᩥᨸᩣᨲᩣ ᩅᩮᩁᨾᨱᩦ”ᨲᩥ...ᨸᩮ... “ᨠᨲᩴ ᨾᩮ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨴᩣᨶᩴ, ᩋᨠᨲᩣ ᨾᩮ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨴᩣᨶᩣ ᩅᩮᩁᨾᨱᩦ”ᨲᩥ...ᨸᩮ... “ᨠᨲᩮᩣ ᨾᩮ ᨠᩣᨾᩮᩈᩩᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨧᩣᩁᩮᩣ, ᩋᨠᨲᩣ ᨾᩮ ᨠᩣᨾᩮᩈᩩᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨧᩣᩁᩣ ᩅᩮᩁᨾᨱᩦ”ᨲᩥ...ᨸᩮ... “ᨠᨲᩮᩣ ᨾᩮ ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩮᩣ, ᩋᨠᨲᩣ ᨾᩮ ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩣ ᩅᩮᩁᨾᨱᩦ”ᨲᩥ...ᨸᩮ... “ᨠᨲᩣ ᨾᩮ ᨸᩥᩈᩩᨱᩣ ᩅᩣᨧᩣ [ᨸᩥᩈᩩᨱᩅᩣᨧᩣ (ᨠ᪨)], ᩋᨠᨲᩣ ᨾᩮ ᨸᩥᩈᩩᨱᩣᨿ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᩅᩮᩁᨾᨱᩦ”ᨲᩥ...ᨸᩮ... “ᨠᨲᩣ ᨾᩮ ᨹᩁᩩᩈᩣ ᩅᩣᨧᩣ, ᩋᨠᨲᩣ ᨾᩮ ᨹᩁᩩᩈᩣᨿ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᩅᩮᩁᨾᨱᩦ”ᨲᩥ...ᨸᩮ... “ᨠᨲᩮᩣ ᨾᩮ ᩈᨾ᩠ᨹᨸ᩠ᨸᩃᩣᨸᩮᩣ, ᩋᨠᨲᩣ ᨾᩮ ᩈᨾ᩠ᨹᨸ᩠ᨸᩃᩣᨸᩣ ᩅᩮᩁᨾᨱᩦ”ᨲᩥ...ᨸᩮ... “ᨠᨲᩣ ᨾᩮ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣ, ᩋᨠᨲᩣ ᨾᩮ ᩋᨶᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣ”ᨲᩥ...ᨸᩮ... “ᨠᨲᩮᩣ ᨾᩮ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩮᩣ, ᩋᨠᨲᩮᩣ ᨾᩮ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩮᩣ”ᨲᩥ...ᨸᩮ... “ᨠᨲᩣ ᨾᩮ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ, ᩋᨠᨲᩣ ᨾᩮ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦ”ᨲᩥ , ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᩣᩁᩮᩣ ᨾᨶᩮᩣᩅᩥᩃᩮᨡᩮᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᩋᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᩣᩁᩮᩣ ᨾᨶᩮᩣᩅᩥᩃᩮᨡᩮᩣ᪨

ᩋᨳ ᩅᩣ, “ᩈᩦᩃᩮᩈᩩᨾ᩠ᩉᩥ ᨶ ᨸᩁᩥᨸᩪᩁᨠᩣᩁᩦ”ᨲᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᩣᩁᩮᩣ ᨾᨶᩮᩣᩅᩥᩃᩮᨡᩮᩣ; “ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩮᩈᩩᨾ᩠ᩉᩥ ᩋᨣᩩᨲ᩠ᨲᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮᩣ”ᨲᩥ...ᨸᩮ... “ᨽᩮᩣᨩᨶᩮ ᩋᨾᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨬᩩᨾ᩠ᩉᩦ”ᨲᩥ... “ᨩᩣᨣᩁᩥᨿᩴ ᩋᨶᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨾ᩠ᩉᩦ”ᨲᩥ... “ᨶ ᩈᨲᩥᩈᨾ᩠ᨸᨩᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣᨾ᩠ᩉᩦ”ᨲᩥ... “ᩋᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᨸ᩠ᨸᨵᩣᨶᩣᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨴᩣᨲᩥ, ᨸᨬ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩦᨲᩥ, ᨸᨬ᩠ᨧ ᨻᩃᩣᨶᩦᨲᩥ, ᩈᨲ᩠ᨲ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩣᨲᩥ, ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ”ᨲᩥ... “ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨾᩮ ᩋᨸᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ, ᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ ᨾᩮ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩦᨶᩮᩣ, ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨾᩮ ᩋᨽᩣᩅᩥᨲᩮᩣ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ ᨾᩮ ᩋᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᩣᩁᩮᩣ ᨾᨶᩮᩣᩅᩥᩃᩮᨡᩮᩣ᪨

ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩣᨶᩴ ᨶᩥᩅᩣᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩣᨶᩴ ᩋᩣᩅᩁᨱᩴ ᨶᩦᩅᩁᨱᩴ ᨸᩉᩣᨶᩴ ᩏᨸᩈᨾᩴ ᩅᩪᨸᩈᨾᩴ ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩴ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩋᨾᨲᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ – ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩣᨶᩴ ᨶᩥᩅᩣᩁᨱᩴ᪨

តេនាហ ភគវា –

“បហានំ កាមច្ឆន្ទានំ, [ឧទយាតិ ភគវា]

ទោមនស្សាន ចូភយំ;

ថិនស្ស ច បនូទនំ, កុក្កុច្ចានំ និវារណំ”ន្តិ។

៩៤។

ឧបេក្ខាសតិសំសុទ្ធំ, ធម្មតក្កបុរេជវំ;

អញ្ញាវិមោក្ខំ បព្រូមិ, អវិជ្ជាយ បភេទនំ។

ឧបេក្ខាសតិសំសុទ្ធន្តិ។ ឧបេក្ខាតិ យា ចតុត្ថេ ឈានេ ឧបេក្ខា ឧបេក្ខនា អជ្ឈុបេក្ខនា ចិត្តសមតា [ចិត្តសមថោ (ស្យា។) មហានិ។ ១០៩] ចិត្តប្បស្សទ្ធតា មជ្ឈត្តតា ចិត្តស្ស។ សតីតិ យា ចតុត្ថេ ឈានេ ឧបេក្ខំ អារព្ភ សតិ អនុស្សតិ...បេ... សម្មាសតិ។ ឧបេក្ខាសតិសំសុទ្ធន្តិ ចតុត្ថេ ឈានេ ឧបេក្ខា ច សតិ ច សុទ្ធា ហោន្តិ វិសុទ្ធា សំសុទ្ធា បរិសុទ្ធា បរិយោទាតា អនង្គណា វិគតូបក្កិលេសា មុទុភូតា កម្មនិយា ឋិតា អានេញ្ជប្បត្តាតិ – ឧបេក្ខាសតិសំសុទ្ធំ។

ធម្មតក្កបុរេជវន្តិ ធម្មតក្កោ វុច្ចតិ សម្មាសង្កប្បោ។ សោ អាទិតោ ហោតិ, បុរតោ ហោតិ, បុព្ពង្គមោ ហោតិ អញ្ញាវិមោក្ខស្សាតិ, ឯវម្បិ ធម្មតក្កបុរេជវំ។ អថ វា, ធម្មតក្កោ វុច្ចតិ សម្មាទិដ្ឋិ។ សា អាទិតោ ហោតិ, បុរតោ ហោតិ, បុព្ពង្គមា ហោតិ អញ្ញាវិមោក្ខស្សាតិ , ឯវម្បិ ធម្មតក្កបុរេជវំ។ អថ វា, ធម្មតក្កោ វុច្ចតិ ចតុន្នំ មគ្គានំ បុព្ពភាគវិបស្សនា។ សា អាទិតោ ហោតិ, បុរតោ ហោតិ, បុព្ពង្គមា ហោតិ អញ្ញាវិមោក្ខស្សាតិ – ឯវម្បិ ធម្មតក្កបុរេជវំ។

អញ្ញាវិមោក្ខំ បព្រូមីតិ អញ្ញាវិមោក្ខោ វុច្ចតិ អរហត្តវិមោក្ខោ។ អរហត្តវិមោក្ខំ បព្រូមិ អាចិក្ខាមិ ទេសេមិ បញ្ញបេមិ បដ្ឋបេមិ វិវរាមិ វិភជាមិ ឧត្តានីករោមិ បកាសេមីតិ – អញ្ញាវិមោក្ខំ បព្រូមិ។

អវិជ្ជាយ បភេទនន្តិ។ អវិជ្ជាតិ ទុក្ខេ អញ្ញាណំ...បេ... អវិជ្ជា មោហោ អកុសលមូលំ។ បភេទនន្តិ អវិជ្ជាយ បភេទនំ បហានំ វូបសមំ បដិនិស្សគ្គំ បដិប្បស្សទ្ធិំ អមតំ និព្ពានន្តិ – អវិជ្ជាយ បភេទនំ។ តេនាហ ភគវា –

“ឧបេក្ខាសតិសំសុទ្ធំ, ធម្មតក្កបុរេជវំ;

អញ្ញាវិមោក្ខំ បព្រូមិ, អវិជ្ជាយ បភេទន”ន្តិ។

៦៦។

កិំសុ សំយោជនោ លោកោ, កិំសុ តស្ស វិចារណំ;

កិស្សស្ស វិប្បហានេន, និព្ពានំ ឥតិ វុច្ចតិ។

កិំសុសំយោជនោ លោកោតិ លោកស្ស សំយោជនំ លគ្គនំ ពន្ធនំ ឧបក្កិលេសោ។ កេន លោកោ យុត្តោ បយុត្តោ អាយុត្តោ សមាយុត្តោ លគ្គោ លគ្គិតោ បលិពុទ្ធោតិ – កិំសុ សំយោជនោ លោកោ។

កិំសុ តស្ស វិចារណន្តិ កិំសុ តស្ស ចារណំ វិចារណំ បដិវិចារណំ។ កេន លោកោ ចរតិ វិចរតិ បដិវិចរតីតិ – កិំសុ តស្ស វិចារណំ។ កិស្សស្ស វិប្បហានេន និព្ពានំ ឥតិ វុច្ចតីតិ កិស្សស្ស វិប្បហានេន វូបសមេន បដិនិស្សគ្គេន បដិប្បស្សទ្ធិយា និព្ពានំ ឥតិ វុច្ចតិ បវុច្ចតិ កថីយតិ ភណីយតិ ទីបីយតិ វោហរីយតីតិ – កិស្សស្ស វិប្បហានេន និព្ពានំ ឥតិ វុច្ចតិ។ តេនាហ សោ ព្រាហ្មណោ –

“កិំសុ សំយោជនោ លោកោ, កិំសុ តស្ស វិចារណំ;

កិស្សស្ស វិប្បហានេន, និព្ពានំ ឥតិ វុច្ចតី”តិ។

៦៧។

នន្ទិសំយោជនោលោកោ, វិតក្កស្ស វិចារណា;

តណ្ហាយ វិប្បហានេន, និព្ពានំ ឥតិ វុច្ចតិ។

នន្ទិសំយោជនោ លោកោតិ នន្ទិ វុច្ចតិ តណ្ហា។ យោ រាគោ សារាគោ...បេ... អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ, អយំ វុច្ចតិ នន្ទិ។ យា នន្ទិ

លោកស្ស សំយោជនំ លគ្គនំ ពន្ធនំ ឧបក្កិលេសោ, យាយ នន្ទិយា លោកោ យុត្តោ បយុត្តោ អាយុត្តោ សមាយុត្តោ លគ្គោ លគ្គិតោ បលិពុទ្ធោតិ – នន្ទិសំយោជនោ លោកោ។

វិតក្កស្ស វិចារណាតិ។ វិតក្កាតិ នវ វិតក្កា – កាមវិតក្កោ, ព្យាបាទវិតក្កោ, វិហិំសាវិតក្កោ, ញាតិវិតក្កោ ជនបទវិតក្កោ , អមរាវិតក្កោ, បរានុទ្ទយតាបដិសំយុត្តោ វិតក្កោ, លាភសក្ការសិលោកបដិសំយុត្តោ វិតក្កោ, អនវញ្ញត្តិបដិសំយុត្តោ វិតក្កោ។ ឥមេ វុច្ចន្តិ នវ វិតក្កា។ ឥមេ នវ វិតក្កា លោកស្ស ចារណា វិចារណា បដិវិចារណា។ ឥមេហិ នវហិ វិតក្កេហិ លោកោ ចរតិ វិចរតិ បដិវិចរតីតិ – វិតក្កស្ស វិចារណា។

តណ្ហាយ វិប្បហានេន និព្ពានំ ឥតិ វុច្ចតីតិ។ តណ្ហាតិ រូបតណ្ហា…បេ… ធម្មតណ្ហា។ តណ្ហាយ វិប្បហានេន និព្ពានំ ឥតិ វុច្ចតីតិ តណ្ហាយ វិប្បហានេន វូបសមេន បដិនិស្សគ្គេន បដិប្បស្សទ្ធិយា និព្ពានំ ឥតិ វុច្ចតិ បវុច្ចតិ កថីយតិ ភណីយតិ ទីបីយតិ វោហរីយតីតិ – តណ្ហាយ វិប្បហានេន និព្ពានំ ឥតិ វុច្ចតិ។ តេនាហ ភគវា –

“នន្ទិសំយោជនោ លោកោ, វិតក្កស្ស វិចារណា;

តណ្ហាយ វិប្បហានេន, និព្ពានំ ឥតិ វុច្ចតី”តិ។

៦៨។

កថំ សតស្ស ចរតោ, វិញ្ញាណំ ឧបរុជ្ឈតិ;

ភគវន្តំ បុដ្ឋុមាគម្ម, តំ សុណោម វចោ តវ។

កថំ សតស្ស ចរតោតិ កថំ សតស្ស សម្បជានស្ស ចរតោ វិហរតោ ឥរិយតោ វត្តយតោ បាលយតោ យបយតោ យាបយតោតិ – កថំ សតស្ស ចរតោ។

វិញ្ញាណំ ឧបរុជ្ឈតីតិ វិញ្ញាណំ និរុជ្ឈតិ វូបសម្មតិ អត្ថង្គច្ឆតិ បដិប្បស្សម្ភតីតិ – វិញ្ញាណំ ឧបរុជ្ឈតិ។

ភគវន្តំ បុដ្ឋុមាគម្មាតិ ពុទ្ធំ ភគវន្តំ បុដ្ឋុំ បុច្ឆិតុំ យាចិតុំ អជ្ឈេសិតុំ បសាទេតុំ អាគម្ហា អាគតម្ហា ឧបាគតម្ហា សម្បត្តម្ហា “តយា សទ្ធិំ សមាគតម្ហា”តិ – ភគវន្តំ បុដ្ឋុមាគម្ម។

ត់ ឃុណោយ ចនចា តចាតិ៍ តត្តិ ញឃ្យោចចត់ ញ្ញប្បត់ នេសត់ អត្សាសត់ អត្សិដ្ឋ ឃុណោយ ុក្កាញ្ញាយ ឆានេរយ ុបឆានេរយ ុបលនក្ខយាតិ –

ត់ ឃុណោយ ចនចា តច៍ នតភាហ នសា ត្រាហូណោ –

“កាធ៌ សតស្ស ធននតា, ចិន្ណាណ៌ ុបនុន្ឋាតិ;

កកចត្តិ ឬដ្ឋយាកយា, ត់ ឃុណោយ ចនចា តចា”តិ៍

ប័០៍

អជ្ឈត្តញ្ចា ពាហិទ្ធា ច, នចតត់ ភាកិតត្តនតា;

ឲចំ សតស្ស ធននតា, ចិន្ណាណ៌ ុបនុន្ឋាតិ៍

អជ្ឈត្តញ្ចា ពាហិទ្ធា ច នចតត់ ភាកិតត្តនតាតិ អជ្ឈត្តំ នចតភាឃុ នចតភាត្សបស្សី ចិហននត្តា នចតត់ ភាកិតត្តតិ ភាកិចតតិ ត អន្លោនសតិ [ត អន្លោសាឃ តិដ្ឋតិ (ស្យា៍)], អកិតត្តត់ អកិចតត់ អន្លោសាត់ កាហំ បរាយាសំ អកិតិនចសំ បជហតិ ចិននាតេតិ ញ្ញត្តិកានទាតិ អតកាធ់ កនយតិ; ពាហិទ្ធា នចតភាឃុ នចតភាត្សបស្សី ចិហននត្តា នចតត់ ភាកិតត្តតិ ភាកិចតតិ ត អន្លោនសតិ, អកិតត្តត់ អកិចតត់ អន្លោសាត់ កាហំ បរាយាសំ អកិតិនចសំ បជហតិ ចិននាតេតិ ញ្ញត្តិកានទាតិ អតកាធ់ កនយតិ; អជ្ឈត្តពាហិទ្ធា នចតភាឃុ នចតភាត្សបស្សី ចិហននត្តា នចតត់ ភាកិតត្តតិ ភាកិចតតិ ត អន្លោនសតិ, អកិតត្តត់ អកិចតត់ អន្លោសាត់ កាហំ បរាយាសំ អកិតិនចសំ បជហតិ ចិននាតេតិ ញ្ញត្តិកានទាតិ អតកាធ់ កនយតិ៍ អជ្ឈត្តំ សឃុតឃឆយ្ហាត្សបស្សី នចតភាឃុ នចតភាត្សបស្សី [ព្លត់ បត់ តត្តិ ស្យា៍ នបិព្វពោ] ចិហននត្តា នចតត់ ភាកិតត្តតិ ភាកិចតតិ ត អន្លោនសតិ, អកិតត្តត់ អកិចតត់ អន្លោសាត់ កាហំ បរាយាសំ អកិតិនចសំ បជហតិ ចិននាតេតិ ញ្ញត្តិកានទាតិ អតកាធ់ កនយតិ; អជ្ឈត្តំ ចឃឆយ្ហាត្សបស្សី នចតភាឃុ នចតភាត្សបស្សី ចិហននត្តា...នប... អជ្ឈត្តំ សឃុតឃចឃឆយ្ហាត្សបស្សី នចតភាឃុ នចតភាត្សបស្សី ចិហននត្តា...នប... ពាហិទ្ធា សឃុតឃឆយ្ហាត្សបស្សី នចតភាឃុ នចតភាត្សបស្សី ចិហននត្តា នចតត់ ភាកិតត្តតិ ភាកិចតតិ ត អន្លោនសតិ, អកិតត្តត់ អកិចតត់ អន្លោសាត់ កាហំ បរាយាសំ អកិតិនចសំ បជហតិ ចិននាតេតិ ញ្ញត្តិកានទាតិ អតកាធ់ កនយតិ; ពាហិទ្ធា ចឃឆយ្ហាត្សបស្សី នចតភាឃុ នចតភាត្សបស្សី ចិហននត្តា...នប... ពាហិទ្ធា សឃុតឃចឃឆយ្ហាត្សបស្សី នចតភាឃុ នចតភាត្សបស្សី ចិហននត្តា...នប... អជ្ឈត្តពាហិទ្ធា សឃុតឃឆយ្ហាត្សបស្សី នចតភាឃុ នចតភាត្សបស្សី ចិហននត្តា...នប... អជ្ឈត្តពាហិទ្ធា ចឃឆយ្ហាត្សបស្សី នចតភាឃុ នចតភាត្សបស្សី ចិហននត្តា...នប... អជ្ឈត្តពាហិទ្ធា សឃុតឃចឃឆយ្ហាត្សបស្សី នចតភាឃុ នចតភាត្សបស្សី ចិហននត្តា នចតត់ ភាកិតត្តតិ ភាកិចតតិ ត អន្លោនសតិ, អកិតត្តត់ អកិចតត់ អន្លោសាត់ កាហំ បរាយាសំ អកិតិនចសំ បជហតិ ចិននាតេតិ ញ្ញត្តិកានទាតិ អតកាធ់ កនយតិ៍ ព្លនយហិ ដ្ឋាតសហិ អាកានទហិ នចតភាឃុ នចតភាត្សបស្សី ចិហននត្តា...នប... អតកាធ់ កនយតិ៍

អថ ចា, ចេចតំ អតិច្ចតោ បស្សន្តោ ចេចតំ តាកិតគ្គតិ តាកិចចតិ ត អន្លោសេតិ, អកិតគ្គតំ អកិចចតំ អន្លោសាតំ កាឋំ បរាយាសំ អកិតិចេសំ បឌហតិ ចិតេតាចេតិ ញត្តិកេរាតិ អតកាធិ កេយតិ៑ ចេចតំ ទុក្ខតោ ទោកេតោ កល្ឌតោ សល្លតោ អឈតោ អាពាធតោ...

ចេប... តិស្សរណតោ បស្សន្តោ ចេចតំ តាកិតគ្គតិ តាកិចចតិ ត អន្លោសេតិ, អកិតគ្គតំ អកិចចតំ អន្លោសាតំ កាឋំ បរាយាសំ អកិតិចេសំ បឌហតិ ចិតេតាចេតិ ញត្តិកេរាតិ អតកាធិ កេយតិ៑ ពួយេហិ ចត្តាលិសាឃ [ក្ខាចត្តាញច្រាសាឃ (ស្យា៑)] អាកាេរហិ ចេចតាសុ ចេចតាតុបស្សី ចិហរេន្តោ ចេចតំ តាកិតគ្គតិ តាកិចចតិ ត អន្លោសេតិ, អកិតគ្គតំ អកិចចតំ អន្លោសាតំ កាឋំ បរាយាសំ អកិតិចេសំ បឌហតិ ចិតេតាចេតិ ញត្តិកេរាតិ អតកាធិ កេយតីតិ – អព្ភាញ្ញា ពាហិន្ទា ច ចេចតំ តាកិតគ្គតោ៑

ឲចំសតស្ស ធរេតោតិ ឲចំ សតស្ស សព្យញាតស្ស ធរេតោ ចិហរេតោ ពួរិយតោ ចត្តយតោ បលយតោ ឃបយតោ ឃាបយតោតិ – ឲចំ សតស្ស ធរេតោ៑

ចិញ្ញាណំ ក្ខបរុន្ឌ្ឈិតិ បុញ្ញាកិសន្លារសហកតំ ចិញ្ញាណំ អបុញ្ញាកិសន្លារសហកតំ ចិញ្ញាណំ អានេតញ្ញាកិសន្លារសហកតំ ចិញ្ញាណំ តិរុន្ឌ្ឈិ ក្ខុបសម្ពតិ អត្ថំ កច្ឆតិ បដិប្យស្សុម្ពតីតិ – ចិញ្ញាណំ ក្ខបរុន្ឌ្ឈី៑ តេតាហ ភកចា –

“អព្ភាញ្ញា ពាហិន្ទា ច, ចេចតំ តាកិតគ្គតោ;

ឲចំ សតស្ស ធរេតោ, ចិញ្ញាណំ ក្ខបរុន្ឌ្ឈី”តិ៑

សហ កាធាបរិយោសាតា...ចេប... សត្ថា ចេ, ភន្តេ ភកចា, សាធកោហមស្មីតិ៑

ក្ខឌយាណចបុន្ឆាតិទ្ទេសោ តេរសមោ៑

១៣៑ បោសាលយាណចបុន្ឆាតិទ្ទេសោ

ប័១៑

យោអតីតំ អាឌិសតិ, [ពួច្ឆាឃស្មា បោសាលោ]

អតេជោ ឆិន្នសំសយោ;

បិរេក្យំ[បិរេក្យ (ឃ្យា៍ ៣៍)]សត្ថុឈព្វាត៌, អត្ថិ បពោ្យោភ អាកម៌៍

ឯហា អតីតំ អារ៉ិសតីតិ៍ ឯហាតិ ឯហា ឯសា ហកចា សឃព្ហ៍ អតាចទិឃពោ បុទ្ធោ អតត្យុស្សុពោសុ ឆពម្ពុសុ សាម៌ សច្ឆាតិ អភិសម្ពុទ្ធិ្យ ពត្ថ ច សត្ថុញ្ញាតំ បពេត្វា, ពាលេសុ ច ចសីកាចិ៍ អតីតំ អារ៉ិសតីតិ ហកចា អត្តនោ ច បពេសញ្ញា អតីតម្បិ អារ៉ិសតិ, អតាកាតម្បិ អារ៉ិសតិ, បច្ចុប្បន្នម្បិ អារ៉ិសតិ៍

ពន្ធិ ហកចា អត្តនោ អតីតំ អារ៉ិសតិ? ហកចា អត្តនោ អតីតំ ឧកាយម្បិ ខាតិ អារ៉ិសតិ, ខ្លួបិ ខាតិខេយា អារ៉ិសតិ, តិពេស្សាបិ ខាតិខេយា អារ៉ិសតិ, ចតពេស្សាបិ ខាតិខេយា អារ៉ិសតិ, បញ្ចាបិ ខាតិខេយា អារ៉ិសតិ, ឆសបិ ខាតិខេយា អារ៉ិសតិ, ឱសម្បិ ខាតិខេយា អារ៉ិសតិ, តិសម្បិ ខាតិខេយា អារ៉ិសតិ, ចត្តាលីសម្បិ ខាតិខេយា អារ៉ិសតិ , បញ្ញាសម្បិ ខាតិខេយា អារ៉ិសតិ, ខាតិសតម្បិ...ពេប... ខាតិសហស្សម្បិ... ខាតិសតសហស្សម្បិ... អពេតពេកបិ សំចដ្ដកពេប្ប... អពេតពេកបិ ចិចដ្ដកពេប្ប... អពេតពេកបិ សំចដ្ដចិចដ្ដកពេប្ប អារ៉ិសតិ – “អមុត្រាសិ ឧចំតាពេយា ឧចំពោកោពេត្តា ឧចំចពេណ្ណា ឧចយាហាពេរា ឧចំសុខទុក្ខប្បដិសំពេចឌី ឧចយាឃុបរិយពេន្តោ, ពេសា តពេតា ចុពេតា អមុត្រ ខ្ពុបាឌិ; តត្រាបាសិំ ឧចំតាពេយា ឧចំពោកោពេត្តា ឧចំចពេណ្ណា ឧចយាហាពេរា ឧចំសុខទុក្ខប្បដិសំពេចឌី ឧចយាឃុបរិយពេន្តោ, ពេសា តពេតា ចុពេតា ឥធូបបពេន្នោ”តិ៍ ឥតិ សាកាទំ សំសាពេទ្ទសំ អពេតកចិហិតំ បុពេន្នាតិចាសំ អារ៉ិសតិ៍ ឧចំ ហកចា អត្តនោ អតីតំ អារ៉ិសតិ៍

ពន្ធិ ហកចា បពេរសំ អតីតំ អារ៉ិសតិ? ហកចា បពេរសំ អតីតំ ឧកាយម្បិ ខាតិ អារ៉ិសតិ, ខ្លួបិ ខាតិខេយា អារ៉ិសតិ...ពេប... អពេតពេកបិ សំចដ្ដចិចដ្ដកពេប្ប អារ៉ិសតិ – “អមុត្រាសិ ឧចំតាពេយា ឧចំពោកោពេត្តា ឧចំចពេណ្ណា ឧចយាហាពេរា ឧចំសុខទុក្ខប្បដិសំពេចឌី ឧចយាឃុបរិយពេន្តោ, ពេសា តពេតា ចុពេតា អមុត្រ ខ្ពុបាឌិ; តត្រាបាសិំ ឧចំតាពេយា ឧចំពោកោពេត្តា ឧចំចពេណ្ណា ឧចយាហាពេរា ឧចំសុខទុក្ខប្បដិសំពេចឌី ឧចយាឃុបរិយពេន្តោ, ពេសា តពេតា ចុពេតា ឥធូបបពេន្នោ”តិ៍ ឥតិ សាកាទំ សំសាពេទ្ទសំ អពេតកចិហិតំ បុពេន្នាតិចាសំ អារ៉ិសតិ៍ ឧចំ ហកចា បពេរសំ អតីតំ អារ៉ិសតិ៍

ហកចា បញ្ញា ខាតកសតាតិ ហាសពេន្តា អត្តនោ ច បពេរសញ្ញា អតីតំ អារ៉ិសតិ, យហាបឆាតិឃសុត្តន្តំ [យហាឆតិឃសុត្តំ (ឃ្យា៍)] ហាសពេន្តា អត្តនោ ច បពេរសញ្ញា អតីតំ អារ៉ិសតិ, យហាសុឆស្សតិឃសុត្តន្តំ ហាសពេន្តា អត្តនោ ច បពេរសញ្ញា អតីតំ អារ៉ិសតិ, យហាពេកាចិន្ទិយសុត្តន្តំ ហាសពេន្តា អត្តនោ ច បពេរសញ្ញា អតីតំ អារ៉ិសតិ, យឈពេឆចិឃសុត្តន្តំ ហាសពេន្តា អត្តនោ ច បពេរសញ្ញា អតីតំ អារ៉ិសតិ៍

ចុត្តពេញ្ញាតំ ហកចតា – “អតីតំ ពេលា, ចុក្ខ, អទ្ធាតំ អារព្ភ តឆាកាតស្ស សតាត្យុសារិញាណំ [សតាត្យុស្សរិឃញាណំ (៣៍) បស្ស ឌី៍ តិ៍ ១៍ ១ប័ល៊ិ] ពេហាតិ៍ ពេសា ឃាចតាកំ អាកដ្ខតិ តាចតាកំ អត្យុស្សរតិ៍ អតាកាតញ្ញា ពេលា, ចុក្ខ...ពេប... បច្ចុប្បន្នញ្ញា ពេលា, ចុក្ខ, អទ្ធាតំ អារព្ភ តឆាកាតស្ស ពេពាឌិឌំ ញាណំ ខ្ពប្បជ្ជតិ – ‘អយមន្តិមា ខាតិ, តត្ថិទាតិ បុតព្ភពេចា’”តិ៍

ឥន្ទ្រិយបរោបរិយត្តញាណំ [ឥន្ទ្រិយបរោបរិយត្តិញាណំ (ក.) អដ្ឋកថា ឱលោកេតព្ពា] តថាគតស្ស តថាគតពលំ, សត្តានំ អាសយានុសយញាណំ តថាគតស្ស តថាគតពលំ, យមកបាដិហីរេ ញាណំ [យមកបាដិហីរញាណំ (ស្យា.)] តថាគតស្ស តថាគតពលំ, មហាករុណាសមាបត្តិយា ញាណំ តថាគតស្ស តថាគតពលំ, សព្ពញ្ញុតញាណំ តថាគតស្ស តថាគតពលំ, អនាវរណញាណំ តថាគតស្ស តថាគតពលំ, សព្ពត្ថ អសង្គមប្បដិហតមនាវរណញាណំ តថាគតស្ស តថាគតពលំ។ ឯវំ ភគវា អត្តនោ ច បរេសញ្ច អតីតម្បិ អាទិសតិ អនាគតម្បិ អាទិសតិ បច្ចុប្បន្នម្បិ អាទិសតិ អាចិក្ខតិ ទេសេតិ បញ្ញបេតិ បដ្ឋបេតិ វិវរតិ វិភជតិ ឧត្តានីករោតិ បកាសេតីតិ – យោ អតីតំ អាទិសតិ។

ឥច្ចាយស្មា បោសាលោតិ។ ឥច្ចាតិ បទសន្ធិ...បេ... អាយស្មាតិ បិយវចនំ...បេ... បោសាលោតិ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស នាមំ...បេ... អភិលាបោតិ – ឥច្ចាយស្មា បោសាលោ។

អនេជោ ឆិន្នសំសយោតិ ឯជា វុច្ចតិ តណ្ហា។ យោ រាគោ សារាគោ...បេ... អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ។ សា ឯជា តណ្ហា ពុទ្ធស្ស ភគវតោ បហីនា ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវំកតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា។ តស្មា ពុទ្ធោ អនេជោ។ ឯជាយ បហីនត្តា អនេជោ។ ភគវា លាភេបិ ន ឥញ្ជតិ...បេ... ទុក្ខេបិ ន ឥញ្ជតិ ន ចលតិ ន វេធតិ នប្បវេធតីតិ អនេជោ។ ឆិន្នសំសយោតិ សំសយោ វុច្ចតិ វិចិកិច្ឆា។ ទុក្ខេ កង្ខា...បេ... ឆម្ភិតត្តំ ចិត្តស្ស មនោវិលេខោ។ សោ សំសយោ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ បហីនោ ឆិន្នោ សមុច្ឆិន្នោ វូបសន្តោ បដិប្បស្សទ្ធោ អភព្ពុប្បត្តិកោ ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍោ។ តស្មា ពុទ្ធោ ឆិន្នសំសយោតិ – អនេជោ ឆិន្នសំសយោ។

បារគុំ សព្ពធម្មានន្តិ ភគវា សព្ពធម្មានំ អភិញ្ញាបារគូ បរិញ្ញាបារគូ បហានបារគូ ភាវនាបារគូ សច្ឆិកិរិយាបារគូ សមាបត្តិបារគូ អភិញ្ញាបារគូ សព្ពធម្មានំ...បេ... ជាតិមរណសំសារោ នត្ថិ តស្ស បុនព្ភវោតិ – បារគុំ សព្ពធម្មានំ។

អត្ថិ បញ្ហេន អាគមន្តិ បញ្ហេន អត្ថិកោ អាគតោម្ហិ...បេ... “វហស្សេតំ ភារ”ន្តិ – អត្ថិ បញ្ហេន អាគមំ។ តេនាហ សោ ព្រាហ្មណោ –

“យោ អតីតំ អាទិសតិ, [ឥច្ចាយស្មា បោសាលោ]

អនេជោ ឆិន្នសំសយោ;

បារគុំ សព្ពធម្មានំ, អត្ថិ បញ្ហេន អាគម”ន្តិ។

ប័១។

វិភូតរូបសញ្ញិស្ស, សព្ពកាយប្បហាយិនោ;

អជ្ឈត្តញ្ច ពហិទ្ធា ច, នត្ថិ កិញ្ចីតិ បស្សតោ;

ញាណំ សក្កានុបុច្ឆាមិ, កថំ នេយ្យោ តថាវិធោ។

វិភូតរូបសញ្ញិស្សាតិ កតមា រូបសញ្ញា? រូបាវចរសមាបត្តិំ សមាបន្នស្ស វា ឧបបន្នស្ស វា ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារិស្ស វា សញ្ញា សញ្ជាននា សញ្ជានិតត្តំ – អយំ រូបសញ្ញា។ វិភូតរូបសញ្ញិស្សាតិ ចតស្សោ អរូបសមាបត្តិយោ បដិលទ្ធស្ស [លាភិស្ស (ស្យា។)] រូបសញ្ញា វិភូតា ហោន្តិ វិគតា អតិក្កន្តា សមតិក្កន្តា វីតិវត្តាតិ – វិភូតរូបសញ្ញិស្ស។

សព្ពកាយប្បហាយិនោតិ សព្ពា តស្ស បដិសន្ធិកា រូបកាយា បហីនា, តទង្គសមតិក្កមា វិក្ខម្ភនប្បហានេន បហីនា តស្ស រូបកាយាតិ – សព្ពកាយប្បហាយិនោ។

អជ្ឈត្តញ្ច ពហិទ្ធា ច, នត្ថិ កិញ្ចីតិ បស្សតោតិ។ នត្ថិ កិញ្ចីតិ អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិ។ កិំការណា? នត្ថិ កិញ្ចីតិ អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិ។ យំ វិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តិំ សតោ សមាបជ្ជិត្វា តតោ វុដ្ឋហិត្វា តញ្ញេវ វិញ្ញាណំ អភាវេតិ, វិភាវេតិ, អន្តរធាបេតិ, “នត្ថិ កិញ្ចី”តិ បស្សតិ – តំការណា នត្ថិ កិញ្ចីតិ អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តីតិ – អជ្ឈត្តញ្ច ពហិទ្ធា ច នត្ថិ កិញ្ចីតិ បស្សតោ។

ញាណំ សក្កានុបុច្ឆាមីតិ។ សក្កាតិ – សក្កោ។ ភគវា សក្យកុលា បព្ពជិតោតិបិ សក្កោ ...បេ... បហីនភយភេរវោ វិគតលោមហំសោតិបិ សក្កោ។ ញាណំ សក្កានុបុច្ឆាមីតិ តស្ស ញាណំ បុច្ឆាមិ, បញ្ញំ បុច្ឆាមិ, ពុទ្ធិំ បុច្ឆាមិ។ “កីទិសំ កិំសណ្ឋិតំ កិំបការំ កិំបដិភាគំ ញាណំ ឥច្ឆិតព្ព”ន្តិ – ញាណំ សក្កានុបុច្ឆាមិ។

កថំ នេយ្យោ តថាវិធោតិ កថំ សោ នេតព្ពោ វិនេតព្ពោ អនុនេតព្ពោ បញ្ញបេតព្ពោ និជ្ឈាបេតព្ពោ បេក្ខេតព្ពោ បសាទេតព្ពោ? កថំ តេន [កថមស្ស (ស្យា។)] ឧត្តរិ ញាណំ ឧប្បាទេតព្ពំ? តថាវិធោតិ តថាវិធោ តាទិសោ តស្សណ្ឋិតោ តប្បការោ តប្បដិភាគោ យោ សោ អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិលាភីតិ – កថំ នេយ្យោ តថាវិធោ។ តេនាហ សោ ព្រាហ្មណោ –

“វិភូតរូបសញ្ញិស្ស, សព្ពកាយប្បហាយិនោ;

អជ្ឈត្តញ្ច ពហិទ្ធា ច, នត្ថិ កិញ្ចីតិ បស្សតោ;

ញាណំ សក្កានុបុច្ឆាមិ, កថំ នេយ្យោ តថាវិធោ”តិ.

២៣.

វិញ្ញាណដ្ឋិតិយោ សត្តា, [បោសាលាតិ ភគវា]

អភិជានំ តថាគតោ;

តិដ្ឋន្តមេនំ ជានាតិ, ធិមុត្តំ តប្បរាយណំ;

វិញ្ញាណដ្ឋិតិយោ សត្តាតិ ភគវា អភិសង្ខារវសេន ចតស្សោ វិញ្ញាណដ្ឋិតិយោ ជានាតិ, បដិសន្ធិវសេន សត្ត វិញ្ញាណដ្ឋិតិយោ ជានាតិ. កថំ ភគវា អភិសង្ខារវសេន ចតស្សោ វិញ្ញាណដ្ឋិតិយោ ជានាតិ? វុត្តញ្ហិ ភគវតា – “រូបុបយំ [រូបូបាយំ (ស្យា. ក.) បស្ស សំ. និ. ៣.៥៣] វា, ភិក្ខវេ, វិញ្ញាណំ តិដ្ឋមានំ តិដ្ឋេយ្យ [តិដ្ឋតិ (ស្យា. ក.)], រូបារម្មណំ រូបប្បតិដ្ឋំ នន្ទូបសេចនំ វុឌ្ឍិំ វិរូឡ្ហិំ វេបុល្លំ អាបជ្ជេយ្យ. វេទនុបយំ វា, ភិក្ខវេ...បេ... សញ្ញុបយំ វា, ភិក្ខវេ...បេ... សង្ខារុបយំ វា, ភិក្ខវេ, វិញ្ញាណំ តិដ្ឋមានំ តិដ្ឋេយ្យ, សង្ខារារម្មណំ សង្ខារប្បតិដ្ឋំ នន្ទូបសេចនំ វុឌ្ឍិំ វិរូឡ្ហិំ វេបុល្លំ អាបជ្ជេយ្យា”តិ. ឯវំ ភគវា អភិសង្ខារវសេន ចតស្សោ វិញ្ញាណដ្ឋិតិយោ ជានាតិ.

កថំ ភគវា បដិសន្ធិវសេន សត្ត វិញ្ញាណដ្ឋិតិយោ ជានាតិ? វុត្តញ្ហិ ភគវតា – “សន្តិ, ភិក្ខវេ, សត្តា នានត្តកាយា នានត្តសញ្ញិនោ – សេយ្យថាបិ មនុស្សា ឯកច្ចេ ច ទេវា ឯកច្ចេ ច វិនិបាតិកា. អយំ បឋមា វិញ្ញាណដ្ឋិតិ.

“សន្តិ , ភិក្ខវេ, សត្តា នានត្តកាយា ឯកត្តសញ្ញិនោ, សេយ្យថាបិ ទេវា ព្រហ្មកាយិកា បឋមាភិនិព្វត្តា. អយំ ទុតិយា វិញ្ញាណដ្ឋិតិ.

“សន្តិ, ភិក្ខវេ, សត្តា ឯកត្តកាយា នានត្តសញ្ញិនោ, សេយ្យថាបិ ទេវា អាភស្សរា. អយំ តតិយា វិញ្ញាណដ្ឋិតិ.

“សន្តិ , ភិក្ខវេ, សត្តា ឯកត្តកាយា ឯកត្តសញ្ញិនោ, សេយ្យថាបិ ទេវា សុភកិណ្ហា. អយំ ចតុត្ថី [ចតុត្ថា (ស្យា.) បស្ស អ. និ. ៧.៤៤] វិញ្ញាណដ្ឋិតិ.

“សន្តិ, ភិក្ខវេ, សត្តា សព្ពសោ រូបសញ្ញានំ សមតិក្កមា បដិឃសញ្ញានំ អត្ថង្គមា នានត្តសញ្ញានំ អមនសិការា, អនន្តោ អាកាសោតិ អាកាសានញ្ចាយតនូបគា។ អយំ បញ្ចមី [បញ្ចមា (ស្យា។)] វិញ្ញាណដ្ឋិតិ។

“សន្តិ, ភិក្ខវេ, សត្តា សព្ពសោ អាកាសានញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម, អនន្តំ វិញ្ញាណន្តិ វិញ្ញាណញ្ចាយតនូបគា។ អយំ ឆដ្ឋី [ឆដ្ឋា (ស្យា។)] វិញ្ញាណដ្ឋិតិ។

“សន្តិ, ភិក្ខវេ, សត្តា សព្ពសោ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម, នត្ថិ កិញ្ចីតិ អាកិញ្ចញ្ញាយតនូបគា។ អយំ សត្តមី [សត្តមា (ស្យា។)] វិញ្ញាណដ្ឋិតី”តិ។ ឯវំ ភគវា បដិសន្ធិវសេន សត្ត វិញ្ញាណដ្ឋិតិយោ ជានាតីតិ – វិញ្ញាណដ្ឋិតិយោ សព្ពា។

បោសាលាតិ ភគវាតិ។ បោសាលាតិ ភគវា តំ ព្រាហ្មណំ នាមេន អាលបតិ។ ភគវាតិ គារវាធិវចនមេតំ…បេ… សច្ឆិកា បញ្ញត្តិ, យទិទំ ភគវាតិ – បោសាលាតិ ភគវា។

អភិជានំ តថាគតោតិ។ អភិជានន្តិ អភិជានន្តោ វិជានន្តោ បដិវិជានន្តោ បដិវិជ្ឈន្តោ តថាគតោ។ វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា – “អតីតំ ចេបិ ខោ, ចុន្ទ, ហោតិ អភូតំ អតច្ឆំ អនត្ថសំហិតំ, ន តំ តថាគតោ ព្យាករោតិ។ អតីតំ ចេបិ, ចុន្ទ, ហោតិ ភូតំ តច្ឆំ អនត្ថសំហិតំ, តម្បិ តថាគតោ ន ព្យាករោតិ។ អតីតំ ចេបិ ខោ, ចុន្ទ, ហោតិ ភូតំ តច្ឆំ អត្ថសំហិតំ, តត្រ កាលញ្ញូ តថាគតោ ហោតិ តស្សេវ បញ្ហស្ស វេយ្យាករណាយ។ អនាគតំ ចេបិ, ចុន្ទ, ហោតិ…បេ… បច្ចុប្បន្នំ ចេបិ, ចុន្ទ, ហោតិ អភូតំ អតច្ឆំ អនត្ថសំហិតំ, ន តំ តថាគតោ ព្យាករោតិ។ បច្ចុប្បន្នំ ចេបិ, ចុន្ទ, ហោតិ ភូតំ តច្ឆំ អនត្ថសំហិតំ, តម្បិ តថាគតោ ន ព្យាករោតិ។ បច្ចុប្បន្នំ ចេបិ, ចុន្ទ, ហោតិ ភូតំ តច្ឆំ អត្ថសំហិតំ, តត្រ កាលញ្ញូ តថាគតោ ហោតិ តស្ស បញ្ហស្ស វេយ្យាករណាយ។ ឥតិ ខោ, ចុន្ទ, អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ តថាគតោ កាលវាទី ភូតវាទី អត្ថវាទី ធម្មវាទី វិនយវាទី។ តស្មា តថាគតោតិ វុច្ចតិ។

“យំ ខោ, ចុន្ទ, សទេវកស្ស លោកស្ស សមារកស្ស សព្រហ្មកស្ស សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ ទិដ្ឋំ សុតំ មុតំ វិញ្ញាតំ បត្តំ បរិយេសិតំ អនុវិចរិតំ មនសា , សព្ពំ តំ តថាគតេន អភិសម្ពុទ្ធំ។ តស្មា តថាគតោតិ វុច្ចតិ។ យញ្ច, ចុន្ទ, រត្តិំ តថាគតោ អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុជ្ឈតិ, យញ្ច រត្តិំ អនុបាទិសេសាយ និព្ពានធាតុយា បរិនិព្ពាយតិ, យំ ឯតស្មិំ អន្តរេ ភាសតិ លបតិ និទ្ទិសតិ សព្ពំ តំ តថេវ ហោតិ នោ អញ្ញថា។ តស្មា តថាគតោតិ វុច្ចតិ។ យថាវាទី, ចុន្ទ, តថាគតោ តថាការី; យថាការី តថាវាទី។ ឥតិ យថាវាទី តថាការី, យថាការី តថាវាទី។ តស្មា តថាគតោតិ វុច្ចតិ។ សទេវកេ, ចុន្ទ, លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ តថាគតោ អភិភូ អនភិភូតោ អញ្ញទត្ថុទសោ វសវត្តី។ តស្មា តថាគតោតិ វុច្ចតី”តិ – អភិជានំ តថាគតោ។

តិដ្ឋន្តមេនំ ជានាតីតិ ភគវា ឥធដ្ឋញ្ញេវ [ឥធដ្ឋំយេវ (ស្យា។)] ជានាតិ កម្មាភិសង្ខារវសេន – “អយំ បុគ្គលោ កាយស្ស ភេទា បរំ

មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជិស្សតី”តិ។ ករចា ពូឌត្វេញ្ញាច ជានាតិ កយ្យាកិសប្លោរចេសត – “អយំ បុគ្គលោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា តិរច្ឆានយោនិំ ឧបបជ្ជិស្សតី”តិ។ ករចា ពូឌត្វេញ្ញាច ជានាតិ កយ្យាកិសប្លោរចេសត – “អយំ បុគ្គលោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា បេត្តិវិសយំ ឧបបជ្ជិស្សតី”តិ។ ករចា ពូឌត្វេញ្ញាច ជានាតិ កយ្យាកិសប្លោរចេសត – “អយំ បុគ្គលោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា មនុស្សេសុ ឧបបជ្ជិស្សតី”តិ។ ករចា ពូឌត្វេញ្ញាច ជានាតិ កយ្យាកិសប្លោរចេសត – “អយំ បុគ្គលោ សុប្បដិបន្នោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជិស្សតី”តិ។

វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា – “ឥធ បនាហំ, សារិបុត្ត, ឯកច្ចំ បុគ្គលំ ឯវំ ចេតសា ចេតោ បរិច្ច បជានាមិ – ‘តថាយំ បុគ្គលោ បដិបន្នោ, តថា ច ឥរិយតិ, តញ្ច មគ្គំ សមារូឡ្ហោ, យថា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជិស្សតី’តិ។

“ឥធ បនាហំ, សារិបុត្ត, ឯកច្ចំ បុគ្គលំ ឯវំ ចេតសា ចេតោ បរិច្ច បជានាមិ – ‘តថាយំ បុគ្គលោ បដិបន្នោ តថា ច ឥរិយតិ តញ្ច មគ្គំ សមារូឡ្ហោ, យថា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា តិរច្ឆានយោនិំ ឧបបជ្ជិស្សតី’តិ។

“ឥធ បនាហំ, សារិបុត្ត, ឯកច្ចំ បុគ្គលំ ឯវំ ចេតសា ចេតោ បរិច្ច បជានាមិ – ‘តថាយំ បុគ្គលោ បដិបន្នោ តថា ច ឥរិយតិ តញ្ច មគ្គំ សមារូឡ្ហោ, យថា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា បេត្តិវិសយំ ឧបបជ្ជិស្សតី’តិ។

“ឥធ បនាហំ, សារិបុត្ត, ឯកច្ចំ បុគ្គលំ ឯវំ ចេតសា ចេតោ បរិច្ច បជានាមិ – ‘តថាយំ បុគ្គលោ បដិបន្នោ តថា ច ឥរិយតិ តញ្ច មគ្គំ សមារូឡ្ហោ, យថា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា មនុស្សេសុ ឧបបជ្ជិស្សតី’តិ។

“ឥធ បនាហំ, សារិបុត្ត, ឯកច្ចំ បុគ្គលំ ឯវំ ចេតសា ចេតោ បរិច្ច បជានាមិ – ‘តថាយំ បុគ្គលោ បដិបន្នោ តថា ច ឥរិយតិ តញ្ច មគ្គំ សមារូឡ្ហោ, យថា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជិស្សតី’តិ។

“ឥធ បនាហំ, សារិបុត្ត, ឯកច្ចំ បុគ្គលំ ឯវំ ចេតសា ចេតោ បរិច្ច បជានាមិ – ‘តថាយំ បុគ្គលោ បដិបន្នោ តថា ច ឥរិយតិ តញ្ច មគ្គំ សមារូឡ្ហោ, យថា អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតី’”តិ – តិដ្ឋត្តរេយត ជានាតិ។

ធិមុត្តិ តប្បរាយណត្តិ។ ធិមុត្តត្តិ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ។ ធិមុត្តត្តិ ចិរេយាគ្គត ធិមុត្តិ តព្ភាធិមុត្តិ តងធិមុត្តិ តជាធិបតេយ្យំ។ អថ ចា, ករចា ជានាតិ – “អយំ បុគ្គលោ រូបាធិមុត្តោ សទ្ទាធិមុត្តោ គន្ធាធិមុត្តោ រសាធិមុត្តោ ផោដ្ឋព្ពាធិមុត្តោ កុលាធិមុត្តោ គណាធិមុត្តោ អាវាសាធិមុត្តោ លាភាធិមុត្តោ យសាធិមុត្តោ បសំសាធិមុត្តោ សុខាធិមុត្តោ ចីវរាធិមុត្តោ បិណ្ឌបាតាធិមុត្តោ សេនាសនាធិមុត្តោ គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារាធិមុត្តោ សុត្តន្តាធិមុត្តោ វិនយាធិមុត្តោ អភិធម្មាធិមុត្តោ អារញ្ញកង្គាធិមុត្តោ បិណ្ឌបាតិកង្គាធិមុត្តោ

ປໍສຸກູລິກງ຺ຄາຘິມຸຕ຺ຕາ ເຕຈີວຣິກງ຺ຄາຘິມຸຕ຺ຕາ ສປທານຈາຣິກງ຺ຄາຘິມຸຕ຺ຕາ ຂລຸປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕິກງ຺ຄາຘິມຸຕ຺ຕາ ເນສຊ຺ຊິກງ຺ຄາຘິມຸຕ຺ຕາ ຍຖາສນ຺ຖຕິກງ຺ຄາຘິມຸຕ຺ຕາ ປຐມຊ຺ຌານາຘິມຸຕ຺ຕາ ທຸຕິຍຊ຺ຌານາຘິມຸຕ຺ຕາ ຕຕິຍຊ຺ຌານາຘິມຸຕ຺ຕາ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຌານາຘິມຸຕ຺ຕາອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນສມາປຕ຺ຕາຘິມຸຕ຺ຕາ ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕນສມາປຕ຺ຕາຘິມຸຕ຺ຕາ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນສມາປຕ຺ຕາຘິມຸຕ຺ຕາ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນສມາປຕ຺ຕາຘິມຸຕ຺ຕາ”ຕິຘິມຸຕ຺ຕາ.

ຕປ຺ປຣາຍໂຓຕິ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນມຍໍ ຕປ຺ປຣາຍຓໍ ກມ຺ມປຣາຍຓໍ ວິປາກປຣາຍຓໍ ກມ຺ມຄຣຸກໍ ປຏິສນ຺ຘິຄຣຸກໍ. ອຖ ວາ, ຠຄວາ ຊານາຕິ – “ອຍໍ ປຸຄ຺ຄໂລ ຣູປປຣາຍໂຓ...ເປ... ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນປ຺ປຣາຍໂຓ”ຕິ – ຘິມຸຕ຺ຕໍ ຕປ຺ປຣາຍຓໍ. ເຕນາຫ ຠຄວາ –

“ວິຎ຺ຎາຓຏ຺ຐິຕິໂຍ ສພ຺ພາ, [ໂປສາລາຕິ ຠຄວາ]

ອຠິຊານໍ ຕຖາຄໂຕ;

ຕິຏ຺ຐນ຺ຕເມນໍ ຊານາຕິ, ອຘິມຸຕ຺ຕໍ ຕປ຺ປຣາຍຓ”ນ຺ຕິ.

ປັ໓.

ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາສມ຺ຠວໍ ຎຕ຺ວາ, ນນ຺ທີສໍໂຍຊນໍ ອິຕິ;

ເອວເມຕໍ ອຠິຎ຺ຎາຍ, ຕໂຕ ຕຕ຺ຖ ວິປສ຺ສຕິ;

ເອຕໍ ຎາຓໍ ຕຖໍ ຕສ຺ສ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ວຸສີມໂຕ.

ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາສມ຺ຠວໍ ຎຕ຺ວາຕິ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາສມ຺ຠໂວຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນສໍວຕ຺ຕນິກາ ກມ຺ມາຠິສງ຺ຂາເຣາ. ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນສໍວຕ຺ຕນິກໍ ກມ຺ມາຠິສງ຺ຂາຣໍ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາສມ຺ຠໂວຕິ ຎຕ຺ວາ, ລຄ຺ຄນ຺ຕິ ຎຕ຺ວາ, ພນ຺ຘນ຺ຕິ ຎຕ຺ວາ, ປລິໂພໂຘຕິ ຎຕ຺ວາ ຊານິຕ຺ວາ ຕຸລຍິຕ຺ວາ ຕີຣຍິຕ຺ວາ ວິຠາວຍິຕ຺ວາ ວິຠູຕໍ ກຕ຺ວາຕິ – ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາສມ຺ຠວໍ ຎຕ຺ວາ.

ນນ຺ທີສໍໂຍຊນໍ ອິຕີຕິ ນນ຺ທີສໍໂຍຊນໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ອຣູປຣາໂຄ. ອຣູປຣາເຄນ ຕໍ ກມ຺ມໍ ລຄ຺ຄໍ ລຄ຺ຄິຕໍ ປລິພຸທ຺ຘໍ ອຣູປຣາຄໍ ນນ຺ທີສໍໂຍຊນນ຺ຕິ ຎຕ຺ວາ, ລຄ຺ຄນ຺ຕິ ຎຕ຺ວາ, ພນ຺ຘນ຺ຕິ ຎຕ຺ວາ, ປລິໂພໂຘຕິ ຎຕ຺ວາ ຊານິຕ຺ວາ ຕຸລຍິຕ຺ວາ ຕີຣຍິຕ຺ວາ ວິຠາວຍິຕ຺ວາ ວິຠູຕໍ ກຕ຺ວາ. ອິຕີຕິ ປທສນ຺ຘິ ປທສໍສຄ຺ໂຄ ປທປາຣິປູຣີ ອກ຺ຂຣສມວາໂຍ ພ຺ຍຎ຺ຊນສິລິຏ຺ຐຕາ ປທານຸປຸພ຺ພຕາເມຕໍ ອິຕີຕິ – ນນ຺ທີສໍໂຍຊນໍ ອິຕິ.

ឧចយេតំ អកិញ្ញាយាតិ ឧចំ ឧតំ អកិញ្ញាយ ជាតិត្វា ឲុលយិត្វា ពីរយិត្វា ចិកាចយិត្វា ចិក្ខតំ កត្វាតិ – ឧចយេតំ អកិញ្ញាយ៍

តទោ តត្ថ ចិបស្សតីតិ៍ តត្វាតិ អាកិច្ចាញ្ញាយតនំ សមាបជ្ជិត្វា តទោ វុដ្ឋហិត្វា តត្ថ ជាទេ ចិត្តចេតសិកេ ឆមេ្ម អតិច្ចតោ ចិបស្សតិ, ទុក្ខតោ ចិបស្សតិ, ទោកតោ...បេ... តិស្សរណតោ ចិបស្សតិ ឥក្កតិ ខ្ចលិកេតិ តិញ្ញាយតិ វ្ហុបបរិក្កតីតិ – តទោ តត្ថ ចិបស្សតិ៍

ឧតំ ឌាណំ តថំ តស្សាតិ ឧតំ ឌាណំ តច្ឆំ ក្ខតំ យាថាចំ អចិបរីតំ តស្សាតិ – ឧតំ ឌាណំ តថំ តស្ស៍

ព្រាហ្មណស្សចុសិមទោតិ៍ ព្រាហ្មណោតិ សត្តន្ន ឆម្មានំ ពាហិតត្តា ព្រាហ្មណោ...បេ... អសិតោ តាទិ បចុច្ចតេ ស ព្រហ្មាតិ៍ ព្រាហ្មណស្ស ចុសិមទោតិ បុថុជ្ជកល្យាណំ វ្ហុបាទាយ សត្ត សេក្ខា អប្បត្តស្ស បត្តិយា អធិគតស្ស អធិគមាយ អសច្ឆិកតស្ស សច្ឆិកិរិយាយ ចសន្តិ សំចសន្តិ អាចសន្តិ បរិចសន្តិ; អរហា ចុសិតចា កតករណីយោ ខ្ចហិតភារោ អនុប្បត្តសទត្ថោ បរិក្ខីណភចសំយោជនោ សម្មទញ្ញា ចិមុត្តោ; សោ ចុត្ថចាសោ ចិណ្ណចរណោ...បេ... ជាតិមរណសំសារោ; នត្ថិ តស្ស បុនព្ភចោតិ – ព្រាហ្មណស្ស ចុសិមទោ៍ តេនាហ ភកចា –

“អាកិច្ចាញ្ញាសម្ភចំ ញាត្វា, នន្ទិសំយោជនំ ឥតិ;

ឧចយេតំ អកិញ្ញាយ, តទោ តត្ថ ចិបស្សតិ;

ឧតំ ឌាណំ តថំ តស្ស, ព្រាហ្មណស្ស ចុសិមទោ”តិ៍

សហ កាថាបរិយោសានា...បេ... សត្ថា មេ, ភន្តេ ភកចា, សាចកោហមស្មីតិ៍

បេាសាលមាណចបុច្ឆានិទ្ទេសោ ចុទ្ទសមោ៍

១៥៍ មោឃរាជមាណចបុច្ឆានិទ្ទេសោ

៤៥៍

ទ្វាហំ សក្កំ អបុច្ឆិស្សំ, [ឥច្ចាយស្មា មោឃរាជា]

น เม พฺยากาสิ จกฺขุมา;

ยาวตติยญฺจ เทวีสิ[เทวิสิ (สฺยา.)], พฺยากโรตีติ เม สุตํ.

ทฺวาหํ สกฺกํ อปุจฺฉิสฺสนฺติ โส พฺราหฺมโณ ทฺวิกฺขตฺตุํ พุทฺธํ ภควนฺตํ ปญฺหํอปุจฺฉิ. ตสฺส ภควา ปญฺหํ ปุฏฺโฐ น พฺยากาสิ – “ตทนฺตรา [จกฺขุสมนฺตรา (สฺยา.)] อิมสฺส พฺราหฺมณสฺส อินฺทฺริยปริปาโก ภวิสฺสตี”ติ. สกฺกนฺติ สกฺโก. ภควา สกฺยกุลา ปพฺพชิโตติปิ สกฺโก. อถ วา, อฑฺโฒ มหทฺธโน ธนวาติปิ สกฺโก. ตสฺสิมานิ ธนานิ, เสยฺยถิทํ – สทฺธาธนํ สีลธนํ หิริธนํ โอตฺตปฺปธนํ สุตธนํ จาคธนํ ปญฺญาธนํ สติปฏฺฐานธนํ สมฺมปฺปธานธนํ อิทฺธิปาทธนํ อินฺทฺริยธนํ พลธนํ โพชฺฌงฺคธนํ มคฺคธนํ ผลธนํ นิพฺพานธนํ. เตหิ อเนกวิเธหิ ธนรตเนหิ อฑฺโฒ มหทฺธโน ธนวาติปิ สกฺโก. อถ วา, สกฺโก ปหุ วิสวี อลมตฺโต สูโร วีโร วิกฺกนฺโต อภีรู อฉมฺภี อนุตฺราสี อปลายี ปหีนภยเภรโว วิคตโลมหํโสติปิ สกฺโก. ทฺวาหํ สกฺกํ อปุจฺฉิสฺสนฺติ ทฺวาหํ สกฺกํ อปุจฺฉิสฺสํ อยาจิสฺสํ อชฺเฌสิสฺสํ ปสาทยิสฺสนฺติ – ทฺวาหํ สกฺกํ อปุจฺฉิสฺสํ.

อิจฺจายสฺมา โมฆราชาติ. อิจฺจาติ ปทสนฺธิ...เป... อายสฺมาติ ปิยวจนํ...เป... โมฆราชาติ ตสฺส พฺราหฺมณสฺส นามํ...เป... อภิลาโปติ – อิจฺจายสฺมา โมฆราชา.

น เม พฺยากาสิ จกฺขุมาติ. น เม พฺยากาสีติ น เม พฺยากาสิ น อาจิกฺขิ น เทเสสิ น ปญฺญเปสิ น ปฏฺฐเปสิ น วิวริ น วิภชิ น อุตฺตานีอกาสิ น ปกาเสสิ. จกฺขุมาติ ภควา ปญฺจหิ จกฺขูหิ จกฺขุมา – มํสจกฺขุนาปิ จกฺขุมา, ทิพฺพจกฺขุนาปิ [ทิพฺเพน จกฺขุนาปิ (ก.)] จกฺขุมา, ปญฺญาจกฺขุนาปิ จกฺขุมา, พุทฺธจกฺขุนาปิ จกฺขุมา, สมนฺตจกฺขุนาปิ จกฺขุมา.

กถํ ภควา มํสจกฺขุนาปิ จกฺขุมา? มํสจกฺขุมฺหิ ภควโต ปญฺจ วณฺณา สํวิชฺชนฺติ – นีโล จ วณฺโณ, ปีตโก จ วณฺโณ, โลหิตโก จ วณฺโณ, กณฺโห จ วณฺโณ, โอทาโต จ วณฺโณ. ยตฺถ จ อกฺขิโลมานิ ปติฏฺฐิตานิ ตํ นีลํ โหติ สุนีลํ ปาสาทิกํ ทสฺสเนยฺยํ อุมาปุปฺผสมานํ [อุมฺมารปุปฺผสมานํ (สฺยา.) มหานิ. ๑๕๙]. ตสฺส ปรโต ปีตกํ โหติ สุปีตกํ สุวณฺณวณฺณํ ปาสาทิกํ ทสฺสเนยฺยํ กณิการปุปฺผสมานํ. อุภยโต จ อกฺขิกูฏานิ ภควโต โลหิตกานิ โหนฺติ สุโลหิตกานิ ปาสาทิกานิ ทสฺสเนยฺยานิ อินฺทโคปกสมานานิ. มชฺเฌ กณฺหํ โหติ สุกณฺหํ อลูขํ สินิทฺธํ ปาสาทิกํ ทสฺสเนยฺยํ อทฺทาริฏฺฐกสมานํ [อทฺทอาริฏฺฐกสมานํ (สฺยา.)]. ตสฺส ปรโต โอทาตํ โหติ สุโอทาตํ เสตํ ปณฺฑรํ ปาสาทิกํ ทสฺสเนยฺยํ โอสธิตารกสมานํ. เตน ภควา ปากติเกน มํสจกฺขุนา อตฺตภาวปริยาปนฺเนน ปุริมสุจริตกมฺมาภินิพฺพตฺเตน สมนฺตา โยชนํ ปสฺสติ ทิวา เจว รตฺติญฺจ. ยทา หิ จตุรงฺคสมนฺนาคโต อนฺธกาโร โหติ สุริโย จ อตฺถงฺคโต [อตฺถงฺคมิโต (สฺยา. ก.)] โหติ; กาฬปกฺโข จ อุโปสโถ โหติ, ติพฺโพ จ วนสณฺโฑ โหติ, มหา จ กาฬเมโฆ [อกาลเมโฆ (สฺยา. ก.) ปสฺส มหานิ. ๑๕๙] อพฺภุฏฺฐิโต โหติ. เอวรูเปปิ จตุรงฺคสมนฺนาคเต

អត្ថការេន នយត្តា ឃោនត៌ បស្សតិៈ តត្ថ នោ ក្យុដ្ឋា ចា គចាដ៌ ចា បិការោ ចា បត្តតោ ចា កន្ឋោ ចា លតា ចា អាចរលំ ទ្វបិតំ ឥស្សតាឃៈ ឲក៌ ឥច ពិលថលំ គិមិត្តំ កត្វា ពិលចារហ បក្ខិបេយ្យ, ពំឃេច ពិលថលំ ក្ខន្ធេយ្យៈ ឲចំ បរិសុទ្ធំ ករចតោ បិកពិក៌ ម៉ែនចក្ខុៈ ឲចំ ករចា ម៉ែនចក្ខុតាបិ ចក្ខុយាៈ

គចំ ករចា ជិទ្ធោត ចក្ខុតាបិ ចក្ខុយា? ករចា ជិទ្ធោត ចក្ខុតា ចិសុទ្ធេត អតិក្កត្តយាត្សនកោត នទត្តូ បស្សតិ ចចយាតេ ក្ខបបជ្ជយាតេ ហីតេ បហីតោ សុចណ្ណោ ទុត្តណ្ណោ; សុកតោ ទុក្កតោ ឃថាកម្មូបគេ នទត្តូ បជាតាតិ – “ឰមេ ចត កោតេត្តា នត្តា កាឃទុច្ចរិតេត នយត្តាកតា ចចីទុច្ចរិតេត នយត្តាកតា មនោទុច្ចរិតេត នយត្តាកតា អរិយាត៌ ក្ខបចាឥកា មិច្ឆាជិដ្ឋិកា មិច្ឆាជិដ្ឋិកម្មូនយាទាតា, តោ កាឃស្ស គេឥា បរំ មរណា អបិយំ ទុក្កតិំ ចិតិបិតំ គិរយំ ក្ខបបត្តា; ឰមេ ចា បត កោតេត្តា នត្តា កាឃសុចរិតេត នយត្តាកតា ចចីសុចរិតេត នយត្តាកតា មនោសុចរិតេត នយត្តាកតា អរិយាត៌ អត្សបចាឥកា នម្មាជិដ្ឋិកា នម្មាជិដ្ឋិកម្មូនយាទាតា, តោ កាឃស្ស គេឥា បរំ មរណា សុកតិំ នក្កំ លោកំ ក្ខបបត្តា”តិៈ ឰតិ ជិទ្ធោត ចក្ខុតា ចិសុទ្ធេត អតិក្កត្តយាត្សនកោត នទត្តូ បស្សតិ ចចយាតេ ក្ខបបជ្ជយាតេ ហីតេ បហីតោ សុចណ្ណោ ទុត្តណ្ណោ សុកតោ ទុក្កតោ, ឃថាកម្មូបគេ នទត្តូ បជាតាតិៈ អាកង្ខយាតោ ច ករចា ឲកម្បិ លោកធាតុំ បស្សេយ្យ, ទ្វេបិ លោកធាតុយោ បស្សេយ្យ, តិស្សោបិ លោកធាតុយោ បស្សេយ្យ, ចតស្សោបិ លោកធាតុយោ បស្សេយ្យ, បញ្ចបិ លោកធាតុយោ បស្សេយ្យ, ឥសបិ លោកធាតុយោ បស្សេយ្យ, ចីនម្បិ លោកធាតុយោ បស្សេយ្យ, តិំនម្បិ លោកធាតុយោ បស្សេយ្យ, ចត្តាលីនម្បិ លោកធាតុយោ បស្សេយ្យ, បញ្ញានម្បិ លោកធាតុយោ បស្សេយ្យ, នតម្បិ លោកធាតុយោ បស្សេយ្យ, នហស្សីម្បិ ចុទ្ធអតិកំ លោកធាតុំ បស្សេយ្យ, ទ្វិនហស្សីម្បិ មជ្ឈិមិកំ លោកធាតុំ បស្សេយ្យ, តិនហស្សីម្បិ លោកធាតុំ បស្សេយ្យ, មហានហស្សីម្បិ [តិនហស្សី មហានហស្សីម្បិ (ក)] លោកធាតុំ បស្សេយ្យ, ឃាចតកំ ចា [ឃាចតា (សីៈ កៈ)] បត អាកង្ខេយ្យ តាចតកំ បស្សេយ្យៈ ឲចំ បរិសុទ្ធំ ករចតោ ជិទ្ធចក្ខុៈ ឲចំ ករចា ជិទ្ធោត ចក្ខុតាបិ ចក្ខុយាៈ

គចំ ករចា បញ្ញាចក្ខុតាបិ ចក្ខុយា? ករចា មហាបញ្ញោ បុថុបញ្ញោ ជចតបញ្ញោ ហានបញ្ញោ តិក្ខបញ្ញោ គិព្ពេធិកបញ្ញោ បញ្ញាបភេទកុសលោ បភិត្តញាណោ អធិកតបដិនម្ភិទប្បត្តោ ចតុវេសារជ្ជប្បត្តោ ឥសពលធារី បុរិសាសភោ បុរិសសីហោ បុរិសតាគោ បុរិសាជញ្ញោ បុរិសធោរេយ្យោ អតត្តញាណោ អតត្តតេជោ អតត្តឃនោ អឌ្ឍោ មហទ្ធតោ ឆតចា តេតា ចិតេតា អតុតេតា បញ្ញាបេតា គិជ្ឈាបេតា បេក្ខេតា បនាទេតាៈ នោ ហិ ករចា អតុប្បត្តស្ស មគ្គស្ស ក្ខប្បាទេតា អនញ្ជាតស្ស មគ្គស្ស នញ្ជាតេតា អតក្ខាតស្ស មគ្គស្ស អក្ខាតា, មគ្គញ្ញូ មគ្គចិទូ មគ្គកោចិទោ មគ្គាតុកា ច បត ឲតរហិ នាចកា ចិហរត្តិ បច្ឆា នយត្តាកតាៈ

នោ ហិ ករចា ជាតំ ជាតាតិ, បស្សំ បស្សតិ, ចក្ខុភូតោ ញាណភូតោ ធម្មភូតោ ព្រហ្មភូតោ ចត្តា បចត្តា អត្ថស្ស គិត្តេតា អមតស្ស ទាតា ធម្មស្សាមី [ធម្មនាមិ (ស្យាៈ កៈ)] តថាគតោៈ តត្ថិ តស្ស ករចតោ អញ្ញាតំ អជិដ្ឋំ អចិជិតំ អនច្ឆិកតំ អផស្សិតំ [អផុសិតំ (ស្យាៈ កៈ)] បញ្ញាឃៈ អតីតំ អតាកតំ បច្ចុប្បត្តំ [អតីតាតាកតបច្ចុប្បត្តំ (ស្យាៈ)] ក្ខបាទាឃ នព្វេ ធម្មា នព្វាការេត ពុទ្ធស្ស ករចតោ ញាណមុខេ អាបាថំ អាកច្ឆត្តិៈ ឃំ កិញ្ចិ តេយ្យំ តាម អត្ថិ ជាតិតព្វំ [អត្ថិ ធម្មំ ជាតិតព្វំ (កៈ)] អត្តត្ថោ ចា បរត្ថោ ចា ក្ខភយត្ថោ ចា ជិដ្ឋធម្មិកោ ចា អត្ថោ នម្បរាឃិកោ ចា អត្ថោ ក្ខត្តាតោ ចា អត្ថោ កម្ភីរោ ចា អត្ថោ គូឡ្ហោ ចា អត្ថោ បដិច្ឆត្តោ ចា អត្ថោ

ទេតយ្យា ចា អនត្តា តឹទតា ចា អនត្តា អតចទេជ្ជា ចា អនត្តា តិក្កិទលទសា ចា អនត្តា ទចាតាទតា ចា អនត្តា បទេយត្តា ចា [បទេយត្តា ចា អនត្តា (ក)], សព្ពំ តំ អនត្តា ពុទ្ធញាណេណ បរិចត្តតិ។

សព្ពំ កាយកម្មំ ពុទ្ធស្ស ភគចតោ ញាណានុបរិចត្តិ, សព្ពំ ចចីកម្មំ ញាណានុបរិចត្តិ, សព្ពំ មនោកម្មំ ញាណានុបរិចត្តិ។ អតីតេ ពុទ្ធស្ស ភគចតោ អប្បដិហតំ ញាណំ, អនាគតេ អប្បដិហតំ ញាណំ, បច្ចុប្បន្នេ អប្បដិហតំ ញាណំ, យាចតកំ ទេយ្យំ តាចតកំ ញាណំ, យាចតកំ ញាណំ តាចតកំ ទេយ្យំ។ ទេយ្យបរិយន្តិកំ ញាណំ, ញាណបរិយន្តិកំ ទេយ្យំ, ទេយ្យំ អតិក្កមិត្វា ញាណំ តប្បចត្តតិ, ញាណំ អតិក្កមិត្វា ទេយ្យបថោ តត្ថិ។ អញ្ញមញ្ញបរិយន្តដ្ឋាយិនោ តេ ធម្មា។ យថា ទ្វិន្នំ សមុគ្គបដលានំ សម្មាផុសិតានំ ហេដ្ឋិមំ សមុគ្គបដលំ ឧបរិមំ តាតិចត្តតិ, ឧបរិមំ សមុគ្គបដលំ ហេដ្ឋិមំ តាតិចត្តតិ, អញ្ញមញ្ញបរិយន្តដ្ឋាយិនោ; ឯចមេច ពុទ្ធស្ស ភគចតោ ទេយ្យញ្ច ញាណញ្ច អញ្ញមញ្ញបរិយន្តដ្ឋាយិនោ។ យាចតកំ ទេយ្យំ តាចតកំ ញាណំ, យាចតកំ ញាណំ តាចតកំ ទេយ្យំ, ទេយ្យបរិយន្តិកំ ញាណំ, ញាណបរិយន្តិកំ ទេយ្យំ។ ទេយ្យំ អតិក្កមិត្វា ញាណំ តប្បចត្តតិ, ញាណំ អតិក្កមិត្វា ទេយ្យបថោ តត្ថិ។ អញ្ញមញ្ញបរិយន្តដ្ឋាយិនោ តេ ធម្មា។

សព្ពធម្មេសុ ពុទ្ធស្ស ភគចតោ ញាណំ បចត្តតិ។ សព្ពេ ធម្មា ពុទ្ធស្ស ភគចតោ អាចជ្ជនបដិពទ្ធា អាកង្ខបដិពទ្ធា មនសិការបដិពទ្ធា ចិត្តុប្បាទបដិពទ្ធា។ សព្ពសត្តេសុ ពុទ្ធស្ស ភគចតោ ញាណំ បចត្តតិ។ សព្ពេសញ្ច សត្តានំ ភគចា អាសយំ ជានាតិ, អនុសយំ ជានាតិ, ចរិតំ ជានាតិ, អធិមុត្តិំ ជានាតិ, អប្បរជក្ខេ មហារជក្ខេ តិក្ខិន្ទ្រិយេ មុទិន្ទ្រិយេ ស្វាការេ ទ្វាការេ សុចិញ្ញាបយេ ទុចិញ្ញាបយេ ភព្ពាភព្ពេ សត្តេ ជានាតិ។ សទេចកោ លោកោ សមារកោ សព្រហ្មកោ សស្សមណព្រាហ្មណី បជា សទេចមនុស្សា អន្តោពុទ្ធញាណេ បរិចត្តតិ។

យថា យេ កេចិ មច្ឆកច្ឆបា អន្តមសោ តិមិតិមិង្គលំ [តិមិតិមិង្គលំ (ក)] ឧបាទាយ អន្តោមហាសមុទ្ទេ បរិចត្តន្តិ, ឯចមេច សទេចកោ លោកោ សមារកោ លោកោ សព្រហ្មកោ លោកោ សស្សមណព្រាហ្មណី បជា សទេចមនុស្សា អន្តោពុទ្ធញាណេ បរិចត្តតិ។ យថា យេ កេចិ បក្ខី អន្តមសោ គរុឡំ ទេនតេយ្យំ ឧបាទាយ អាកាសស្ស បទេសេ បរិចត្តន្តិ, ឯចមេច យេបិ តេ សារិបុត្តសមា បញ្ញាយ តេបិ ពុទ្ធញាណស្ស បទេសេ បរិចត្តន្តិ; ពុទ្ធញាណំ ទេចមនុស្សានំ បញ្ញំ ផរិត្វា អភិភចិត្វា តិដ្ឋតិ។

យេបិ តេ ខត្តិយបណ្ឌិតា ព្រាហ្មណបណ្ឌិតា គហបតិបណ្ឌិតា សមណបណ្ឌិតា និបុណា កតបរប្បចាទា ចាលចេធិរូបា ទោភិន្ទន្តា [ចោភិន្ទន្តា (ស្យា ក)] មញ្ញេ ចរន្តិ បញ្ញាគតេន ទិដ្ឋិគតានិ, តេ បញ្ហំ អភិសង្ខរិត្វា អភិសង្ខរិត្វា តថាគតំ ឧបសង្កមិត្វា បុច្ឆន្តិ គូឡ្ហានិ ច បដិច្ឆន្នានិ។ កថិតា ចិសជ្ជិតា ច តេ បញ្ហា ភគចតា [ភគចតោ (ក)] ហោន្តិ និទ្ទិដ្ឋការណា។ ឧបក្ខិត្តកា ច តេ ភគចតោ សម្បជ្ជន្តិ។ អថ ខោ ភគចា តត្ថ អតិរោចតិ — យទិទំ បញ្ញាយាតិ។ ឯចំ ភគចា បញ្ញាចក្ខុនាបិ ចក្ខុមា។

កថំ ភគចា ពុទ្ធចក្ខុនាបិ ចក្ខុមា? ភគចា ពុទ្ធចក្ខុនា លោកំ ចោលោកេន្តោ [ចោលោកេន្តោ (ក)] អទ្ទស សត្តេ អប្បរជក្ខេ មហារជក្ខេ តិក្ខិន្ទ្រិយេ មុទិន្ទ្រិយេ ស្វាការេ ទ្វាការេ សុចិញ្ញាបយេ ទុចិញ្ញាបយេ អប្បេកច្ចេ បរលោកចជ្ជភយទស្សាចិនោ [បរ ... ទស្សាចិនេ

(ᨠ.)] ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮ. ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ ᨶᩣᨾ ᩏᨷ᩠ᨷᩃᩥᨶᩥᨿᩴ ᩅᩣ ᨷᨴᩩᨾᩥᨶᩥᨿᩴ ᩅᩣ ᨷᩩᨱ᩠ᨯᩁᩦᨠᩥᨶᩥᨿᩴ ᩅᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᩮᨠᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᩃᩣᨶᩥ ᩅᩣ ᨷᨴᩩᨾᩣᨶᩥ ᩅᩣ ᨷᩩᨱ᩠ᨯᩁᩦᨠᩣᨶᩥ ᩅᩣ ᩏᨴᨠᩮ ᨩᩣᨲᩣᨶᩥ ᩏᨴᨠᩮ ᩈᩴᩅᨯ᩠ᨰᩣᨶᩥ ᩏᨴᨠᩣᨶᩩᨣ᩠ᨣᨲᩣᨶᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨶᩥᨾᩩᨣ᩠ᨣᨷᩮᩣᩈᩦᨶᩥ [ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨶᩥᨾ᩠ᨾᩩᨣ᩠ᨣᨷᩮᩣᩈᩦᨶᩥ (ᨠ.)], ᩋᨷ᩠ᨷᩮᨠᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᩃᩣᨶᩥ ᩅᩣ ᨷᨴᩩᨾᩣᨶᩥ ᩅᩣ ᨷᩩᨱ᩠ᨯᩁᩦᨠᩣᨶᩥ ᩅᩣ ᩏᨴᨠᩮ ᨩᩣᨲᩣᨶᩥ ᩏᨴᨠᩮ ᩈᩴᩅᨯ᩠ᨰᩣᨶᩥ ᩈᨾᩮᩣᨴᨠᩴ ᨮᩥᨲᩣᨶᩥ, ᩋᨷ᩠ᨷᩮᨠᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᩃᩣᨶᩥ ᩅᩣ ᨷᨴᩩᨾᩣᨶᩥ ᩅᩣ ᨷᩩᨱ᩠ᨯᩁᩦᨠᩣᨶᩥ ᩅᩣ ᩏᨴᨠᩮ ᨩᩣᨲᩣᨶᩥ ᩏᨴᨠᩮ ᩈᩴᩅᨯ᩠ᨰᩣᨶᩥ ᩏᨴᨠᩣ ᩋᨧ᩠ᨧᩩᨣ᩠ᨣᨾ᩠ᨾ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩩᨷᩃᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩏᨴᨠᩮᨶ; ᩑᩅᨾᩮᩅᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩅᩮᩣᩃᩮᩣᨠᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨴ᩠ᨴᩈ ᩈᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨷ᩠ᨷᩁᨩᨠ᩠ᨡᩮ ᨾᩉᩣᩁᨩᨠ᩠ᨡᩮ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᩥᨶ᩠ᨴ᩠ᩁᩥᨿᩮ ᨾᩩᨴᩥᨶ᩠ᨴ᩠ᩁᩥᨿᩮ ᩈ᩠ᩅᩣᨠᩣᩁᩮ ᨴ᩠ᩅᩣᨠᩣᩁᩮ ᩈᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᨿᩮ ᨴᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᨿᩮ ᩋᨷ᩠ᨷᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᨷᩁᩃᩮᩣᨠᩅᨩ᩠ᨩᨽᨿᨴᩔᩣᩅᩥᨶᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮ. ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ ᨽᨣᩅᩣ – “ᩋᨿᩴ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩁᩣᨣᨧᩁᩥᨲᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᨴᩮᩣᩈᨧᩁᩥᨲᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᨾᩮᩣᩉᨧᩁᩥᨲᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᨧᩁᩥᨲᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨧᩁᩥᨲᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᨬᩣᨱᨧᩁᩥᨲᩮᩣ”ᨲᩥ. ᩁᩣᨣᨧᩁᩥᨲᩔ ᨽᨣᩅᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᩋᩈᩩᨽᨠᨳᩴ ᨠᨳᩮᨲᩥ; ᨴᩮᩣᩈᨧᩁᩥᨲᩔ ᨽᨣᩅᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨽᩣᩅᨶᩴ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᨲᩥ; ᨾᩮᩣᩉᨧᩁᩥᨲᩔ ᨽᨣᩅᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᩏᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮ ᨷᩁᩥᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᨠᩣᩃᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩔᩅᨶᩮ ᨠᩣᩃᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩈᩣᨠᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᨣᩁᩩᩈᩴᩅᩣᩈᩮ ᨶᩥᩅᩮᩈᩮᨲᩥ; ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᨧᩁᩥᨲᩔ ᨽᨣᩅᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᩋᩣᨶᩣᨷᩣᨶᩔᨲᩥᩴ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᨲᩥ; ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨧᩁᩥᨲᩔ ᨽᨣᩅᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᨷᩈᩣᨴᨶᩦᨿᩴ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᨲᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩩᨻᩮᩣᨵᩥᩴ [ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩩᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ (ᨠ.)] ᨵᨾ᩠ᨾᩈᩩᨵᨾ᩠ᨾᨲᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩈᩩᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩈᩦᩃᩣᨶᩥ ᨧ; ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨬᩣᨱᨧᩁᩥᨲᩔ ᨽᨣᩅᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᩅᩥᨷᩔᨶᩣᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᨲᩥ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣᨠᩣᩁᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨠᩣᩁᩴ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩣᨠᩣᩁᩴ.

“ᩈᩮᩃᩮ ᨿᨳᩣ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᨾᩩᨴ᩠ᨵᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᨿᨳᩣᨷᩥ ᨷᩔᩮ ᨩᨶᨲᩴ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣ;

ᨲᨳᩪᨷᨾᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨾᨿᩴ ᩈᩩᨾᩮᨵ, ᨷᩣᩈᩣᨴᨾᩣᩁᩩᨿ᩠ᩉ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨧᨠ᩠ᨡᩩ;

ᩈᩮᩣᨠᩣᩅᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ [ᩈᩮᩣᨠᩣᩅᨠᩥᨱ᩠ᨱᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ.)] ᨩᨶᨲᨾᨷᩮᨲᩈᩮᩣᨠᩮᩣ, ᩋᩅᩮᨠ᩠ᨡᩔᩩ ᨩᩣᨲᩥᨩᩁᩣᨽᩥᨽᩪᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ.

ᩑᩅᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣᨷᩥ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨾᩣ.

ᨠᨳᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣᨷᩥ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨾᩣ? ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨧᨠ᩠ᨡᩩ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨲᨬᩣᨱᩴ. ᨽᨣᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨲᨬᩣᨱᩮᨶ ᩏᨷᩮᨲᩮᩣ ᩈᨾᩩᨷᩮᨲᩮᩣ ᩏᨷᩣᨣᨲᩮᩣ ᩈᨾᩩᨷᩣᨣᨲᩮᩣ ᩏᨷᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩈᨾᩩᨷᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ.

“ᨶ ᨲᩔ ᩋᨴᩥᨭ᩠ᨮᨾᩥᨵᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ, ᩋᨳᩮᩣ ᩋᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᨾᨩᩣᨶᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ;

ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᩈᩥ ᨿᨴᨲ᩠ᨳᩥ ᨶᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᨲᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨧᨠ᩠ᨡᩪ”ᨲᩥ.

ᩑᩅᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣᨷᩥ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨾᩣᨲᩥ – ᨶ ᨾᩮ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᩣᩈᩥ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨾᩣ.

ຍາວຕຕິຍຎ຺ຈ ເທວີສິ, ພ຺ຍາກໂຣຕີຕິ ເມ ສຸຕນ຺ຕິ ຍາວຕຕິຍໍ ພຸທ຺ໂຘ ສຫຘມ຺ມິກໍ ປຎ຺ຫໍ ປຸຏ຺ໂຐ ພ຺ຍາກໂຣຕິ ໂນ ສໍສາເຣຕີຕິ [ສໍສາເທຕີຕິ (ສ຺ຍາ.)] – ເອວໍ ມຍາ ອຸຄ຺ຄຫິຕໍ, ເອວໍ ມຍາ ອຸປຘາຣິຕໍ, ເອວໍ ມຍາ ອຸປລກ຺ຂິຕໍ. ເທວີສີຕິ ພຄວາ ເທໂວ ຈ ອິສິ ຈາຕິ – ເທວີສິ. ຍຖາ ຣາຊາ ປພ຺ພຊິຕາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ຣາຊີສໂຍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ປພ຺ພຊິຕາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓີສໂຍ, ເອວເມວ ພຄວາ ເທໂວ ຈ ອິສິ ຈາຕິ – ເທວີສິ.

ອປິ ຈ, ພຄວາ ປພ຺ພຊິໂຕຕິປິ ອິສິ. ມຫນ຺ຕໍ ສີລກ຺ຂນ຺ທໍ ເອສີ ຄເວສີ ປຣິເຍສີຕິປິ ອິສິ. ມຫນ຺ຕໍ ສມາທິກ຺ຂນ຺ທໍ...ເປ... ມຫນ຺ຕໍ ປຎ຺ຎາກ຺ຂນ຺ທໍ... ມຫນ຺ຕໍ ວິມຸຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ທໍ... ມຫນ຺ຕໍ ວິມຸຕ຺ຕິຎາຓທສ຺ສນກ຺ຂນ຺ທໍ ເອສີ ຄເວສີ ປຣິເຍສີຕິປິ ອິສິ. ມຫໂຕ ຕໂມກາຍສ຺ສ ປທາລນໍ ເອສີ ຄເວສີ ປຣິເຍສີຕິປິ ອິສິ. ມຫໂຕ ວິປລ຺ລາສສ຺ສ ປເພທນໍ ເອສີ ຄເວສີ ປຣິເຍສີຕິປິ ອິສິ. ມຫໂຕ ຕຓ຺ຫາສລ຺ລສ຺ສ ອພ຺ພຫນໍ... ມຫໂຕ ທິຏ຺ຐິສງ຺ຆາຏສ຺ສ ວິນິເວຐນໍ... ມຫໂຕ ມານຘ຺ຊສ຺ສ ປປາຕນໍ... ມຫໂຕ ອພິສງ຺ຂາຣສ຺ສ ວູປສມໍ... ມຫໂຕ ໂອຆສ຺ສ ນິຕ຺ຖຣຓໍ... ມຫໂຕ ພາຣສ຺ສ ນິກ຺ເຂປນໍ... ມຫໂຕ ສໍສາຣວຏ຺ຏສ຺ສ ອຸປຈ຺ເຉທໍ... ມຫໂຕ ສນ຺ຕາປສ຺ສ ນິພ຺ພາປນໍ... ມຫໂຕ ປຣິຬາຫສ຺ສ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິໍ... ມຫໂຕ ຘມ຺ມຘ຺ຊສ຺ສ ອຸສ຺ສາປນໍ ເອສີ ຄເວສີ ປຣິເຍສີຕິປິ ອິສິ. ມຫນ຺ເຕ ສຕິປຏ຺ຐາເນ... ມຫນ຺ເຕ ສມ຺ມປ຺ປຘາເນ... ມຫນ຺ຕານິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ... ມຫນ຺ຕານິ ພລານິ... ມຫນ຺ເຕ ໂພຌ຺ຌງ຺ເຄ... ມຫນ຺ຕໍ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ... ມຫນ຺ຕໍ ປຣມຕ຺ຖໍ ອມຕໍ ນິພ຺ພານໍ ເອສີ ຄເວສີ ປຣິເຍສີຕິປິ ອິສິ. ມເຫສກ຺ເຂຫິ ວາ ສຕ຺ເຕຫິ ເອສິໂຕ ຄເວສິໂຕ ປຣິເຍສິໂຕ – “ກຫໍ ພຸທ຺ໂຘ, ກຫໍ ພຄວາ, ກຫໍ ເທວເທໂວ, ກຫໍ ນຣາສໂພ”ຕິປິ ອິສີຕິ – ຍາວຕຕິຍຎ຺ຈ ເທວີສິ ພ຺ຍາກໂຣຕີຕິ ເມ ສຸຕໍ. ເຕນາຫ ໂສ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ –

“ທ຺ວາຫໍ ສກ຺ກໍ ອປຸຈ຺ຉິສ຺ສໍ, [ອິຈ຺ຈາຍສ຺ມາ ໂມຆຣາຊາ]

ນ ເມ ພ຺ຍາກາສິ ຈກ຺ຂຸມາ;

ຍາວຕຕິຍຎ຺ຈ ເທວີສິ, ພ຺ຍາກໂຣຕີຕິ ເມ ສຸຕ”ນ຺ຕິ.

໖໙.

ອຍໍ ໂລໂກ ປໂຣ ໂລໂກ, ພ຺ຣຫ຺ມໂລໂກ ສເທວໂກ;

ທິຏ຺ຐິໍ ເຕ ນາພິຊານາຕິ, ໂຄຕມສ຺ສ ຍສສ຺ສິໂນ.

ອຍໍ ໂລໂກ ປໂຣ ໂລໂກຕິ. ອຍໍ ໂລໂກຕິ ມນຸສ຺ສໂລໂກ. ປໂຣ ໂລໂກຕິ ມນຸສ຺ສໂລກໍ ຐເປຕ຺ວາ ສພ຺ໂພ ປໂຣ ໂລໂກຕິ – ອຍໍ ໂລໂກ ປໂຣ ໂລໂກ.

ព្រហ្មលោកា សទេវកាតិ សទេវកា លោកា សមារកា សព្រហ្មកា សស្សមណព្រាហ្មណី បជា សទេវមនុស្សាតិ – ព្រហ្មលោកា សទេវកា។

ទិដ្ឋិំ តេ នាភិជានាតីតិ តុយ្ហំទិដ្ឋិំ ខន្តិំ រុចិំ លទ្ធិំ អជ្ឈាសយំ អធិប្បាយំ លោកា ន ជានាតិ – “អយំ ឯវំទិដ្ឋិកោ ឯវំខន្តិកោ ឯវំរុចិកោ ឯវំលទ្ធិកោ ឯវំអជ្ឈាសយោ ឯវំអធិប្បាយោ”តិ ន ជានាតិ ន បស្សតិ ន ទក្ខតិ នាធិគច្ឆតិ ន វិន្ទតិ ន បដិលភតីតិ – ទិដ្ឋិំ តេ នាភិជានាតិ។

គោតមស្ស យសស្សិនោតិ ភគវា យសប្បត្តោតិ យសស្សី។ អថ វា, ភគវា សក្កតោ គរុកតោ មានិតោ បូជិតោ អបចិតោ លាភី ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារានន្តិបិ យសស្សីតិ – គោតមស្ស យសស្សិនោ។ តេនាហ សោ ព្រាហ្មណោ –

“អយំ លោកោ បរោ លោកោ, ព្រហ្មលោកោ សទេវកោ;

ទិដ្ឋិំ តេ នាភិជានាតិ, គោតមស្ស យសស្សិនោ”តិ។

ប័សិ។

ឯវំអភិក្កន្តទស្សាវិំ, អត្ថិ បញ្ហេន អាគមំ;

កថំ លោកំ អវេក្ខន្តំ, មច្ចុរាជា ន បស្សតិ។

ឯវំ អភិក្កន្តទស្សាវិន្តិ ឯវំ អភិក្កន្តទស្សាវិំ អគ្គទស្សាវិំ សេដ្ឋទស្សាវិំ វិសេដ្ឋទស្សាវិំ បាមោក្ខទស្សាវិំ ឧត្តមទស្សាវិំ បវរទស្សាវិន្តិ – ឯវំ អភិក្កន្តទស្សាវិំ។

អត្ថិ បញ្ហេន អាគមន្តិ បញ្ហេន អត្ថិកោ អាគតោម្ហិ…បេ… វហស្សេតំ ភារន្តិ, ឯវម្បិ អត្ថិ បញ្ហេន អាគមំ។

កថំ លោកំ អវេក្ខន្តន្តិ កថំ លោកំ អវេក្ខន្តំ បច្ចវេក្ខន្តំ តុលយន្តំ តីរយន្តំ វិភាវយន្តំ វិភូតំ ករោន្តន្តិ – កថំ លោកំ អវេក្ខន្តំ។

មច្ចុរាជា ន បស្សតីតិ មច្ចុរាជា ន បស្សតិ ន ទក្ខតិ នាធិគច្ឆតិ ន វិន្ទតិ ន បដិលភតីតិ – មច្ចុរាជា ន បស្សតិ។ តេនាហ សោ

ព្រាហ្មណោ –

“ឯវំ អភិក្កន្តទស្សាវិំ, អត្ថិ បញ្ហេន អាគមំ;

កថំ លោកំ អវេក្ខន្តំ, មច្ចុរាជា ន បស្សតី”តិ។

៨៨។

សុញ្ញតោ លោកំ អវេក្ខស្សុ, មោឃរាជ សទា សតោ;

អត្តានុទិដ្ឋិំ ឩហច្ច, ឯវំ មច្ចុតរោ សិយា;

ឯវំ លោកំ អវេក្ខន្តំ, មច្ចុរាជា ន បស្សតិ។

សុញ្ញតោ លោកំ អវេក្ខស្សូតិ។ លោកោតិ និរយលោកោ តិរច្ឆានលោកោ បេត្តិវិសយលោកោ មនុស្សលោកោ ទេវលោកោ ខន្ធលោកោ ធាតុលោកោ អាយតនលោកោ អយំ លោកោ បរោ លោកោ ព្រហ្មលោកោ សទេវកោ [សទេវកោ លោកោ (ក។)]។ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “លោកោ លោកោតិ, ភន្តេ, វុច្ចតិ។ កិត្តាវតា នុ ខោ, ភន្តេ, លោកោតិ វុច្ចតី”តិ? “លុជ្ជតីតិ ខោ, ភិក្ខុ, តស្មា លោកោតិ វុច្ចតិ។ កិញ្ច លុជ្ជតិ? ចក្ខុ ខោ ភិក្ខុ លុជ្ជតិ, រូបា លុជ្ជន្តិ, ចក្ខុវិញ្ញាណំ លុជ្ជតិ, ចក្ខុសម្ផស្សោ លុជ្ជតិ, យម្បិទំ [យមិទំ (ក។) បស្ស សំ។ និ។ ៤។៨២] ចក្ខុសម្ផស្សបច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ វេទយិតំ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា តម្បិ លុជ្ជតិ; សោតំ លុជ្ជតិ, គន្ធា លុជ្ជន្តិ...បេ... កាយោ លុជ្ជតិ , ផោដ្ឋព្វា លុជ្ជន្តិ; មនោ លុជ្ជតិ, ធម្មា លុជ្ជន្តិ, មនោវិញ្ញាណំ លុជ្ជតិ, មនោសម្ផស្សោ លុជ្ជតិ; យម្បិទំ មនោសម្ផស្សបច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ វេទយិតំ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា តម្បិ លុជ្ជតិ។ លុជ្ជតីតិ ខោ, ភិក្ខុ, តស្មា លោកោតិ វុច្ចតី”តិ។

សុញ្ញតោ លោកំ អវេក្ខស្សូតិ ទ្វីហិ ការណេហិ សុញ្ញតោ លោកំ អវេក្ខតិ – អវសិយបវត្តសល្លក្ខណវសេន [អវស្សិយបវត្ត ... (ស្យា។)] វា តុច្ឆសង្ខារសមនុបស្សនាវសេន វា។ កថំ អវសិយបវត្តសល្លក្ខណវសេន សុញ្ញតោ លោកំ អវេក្ខតិ? រូបេ វសោ ន លព្ភតិ, វេទនាយ វសោ ន លព្ភតិ, សញ្ញាយ វសោ ន លព្ភតិ, សង្ខារេសុ វសោ ន លព្ភតិ, វិញ្ញាណេ វសោ ន លព្ភតិ។ វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា [បស្ស សំ។ និ។ ៣។៥៩] – “រូបំ, ភិក្ខវេ, អនត្តា។ រូបញ្ច ហិទំ, ភិក្ខវេ, អត្តា អភវិស្ស, នយិទំ រូបំ អាពាធាយ សំវត្តេយ្យ; លព្ភេថ ច រូបេ – ‘ឯវំ មេ រូបំ ហោតុ, ឯវំ មេ រូបំ មា អហោសី’តិ។ យស្មា ច ខោ, ភិក្ខវេ, រូបំ អនត្តា, តស្មា រូបំ អាពាធាយ សំវត្តតិ ន ច លព្ភតិ រូបេ – ‘ឯវំ មេ រូបំ ហោតុ, ឯវំ មេ រូបំ មា អហោសី’តិ។

“វេទនា អនត្តា។ វេទនា ច ហិទំ, ភិក្ខវេ, អត្តា អភវិស្ស, នយិទំ វេទនា អាពាធាយ សំវត្តេយ្យ; លព្ភេថ ច វេទនាយ – ‘ឯវំ មេ វេទនា ហោតុ, ឯវំ មេ វេទនា មា អហោសី’តិ។ យស្មា ច ខោ, ភិក្ខវេ, វេទនា អនត្តា, តស្មា វេទនា អាពាធាយ សំវត្តតិ, ន ច លព្ភតិ វេទនាយ – ‘ឯវំ មេ វេទនា ហោតុ, ឯវំ មេ វេទនា មា អហោសី’តិ។

“សញ្ញា អនត្តា។ សញ្ញា ច ហិទំ, ភិក្ខវេ, អត្តា អភវិស្ស, នយិទំ សញ្ញា អាពាធាយ សំវត្តេយ្យ; លព្ភេថ ច សញ្ញាយ – ‘ឯវំ មេ សញ្ញា ហោតុ, ឯវំ មេ សញ្ញា មា អហោសី’តិ។ យស្មា ច ខោ, ភិក្ខវេ, សញ្ញា អនត្តា, តស្មា សញ្ញា អាពាធាយ សំវត្តតិ, ន ច លព្ភតិ សញ្ញាយ – ‘ឯវំ មេ សញ្ញា ហោតុ, ឯវំ មេ សញ្ញា មា អហោសី’តិ។

“សង្ខារា អនត្តា។ សង្ខារា ច ហិទំ, ភិក្ខវេ, អត្តា អភវិស្សំសុ, នយិទំ សង្ខារា អាពាធាយ សំវត្តេយ្យុំ; លព្ភេថ ច សង្ខារេសុ – ‘ឯវំ មេ សង្ខារា ហោន្តុ, ឯវំ មេ សង្ខារា មា អហេសុ’ន្តិ។ យស្មា ច ខោ, ភិក្ខវេ , សង្ខារា អនត្តា, តស្មា សង្ខារា អាពាធាយ សំវត្តន្តិ, ន ច លព្ភតិ សង្ខារេសុ – ‘ឯវំ មេ សង្ខារា ហោន្តុ, ឯវំ មេ សង្ខារា មា អហេសុ’ន្តិ។

“វិញ្ញាណំ អនត្តា។ វិញ្ញាណញ្ច ហិទំ, ភិក្ខវេ, អត្តា អភវិស្ស, នយិទំ វិញ្ញាណំ អាពាធាយ សំវត្តេយ្យ; លព្ភេថ ច វិញ្ញាណេ – ‘ឯវំ មេ វិញ្ញាណំ ហោតុ, ឯវំ មេ វិញ្ញាណំ មា អហោសី’តិ។ យស្មា ច ខោ, ភិក្ខវេ, វិញ្ញាណំ អនត្តា, តស្មា វិញ្ញាណំ អាពាធាយ សំវត្តតិ, ន ច លព្ភតិ វិញ្ញាណេ – ‘ឯវំ មេ វិញ្ញាណំ ហោតុ, ឯវំ មេ វិញ្ញាណំ មា អហោសី’”តិ។

វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា – “នាយំ, ភិក្ខវេ, កាយោ តុម្ហាកំ, នបិ អញ្ញេសំ [បរេសំ (ស្យា.) បស្ស សំ. និ. ២.៦១]។ បុរាណមិទំ, ភិក្ខវេ, កម្មំ អភិសង្ខតំ អភិសញ្ចេតយិតំ វេទនិយំ ទដ្ឋព្ពំ។ តត្រ ខោ, ភិក្ខវេ, សុតវា អរិយសាវកោ បដិច្ចសមុប្បាទំយេវ សាធុកំ យោនិសោ មនសិ ករោតិ – ‘ឥតិ ឥមស្មិំ សតិ ឥទំ ហោតិ, ឥមស្សុប្បាទា ឥទំ ឧប្បជ្ជតិ; ឥមស្មិំ អសតិ ឥទំ ន ហោតិ, ឥមស្ស និរោធា ឥទំ និរុជ្ឈតិ, យទិទំ – អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា, សង្ខារបច្ចយា វិញ្ញាណំ, វិញ្ញាណបច្ចយា នាមរូបំ, នាមរូបបច្ចយា សឡាយតនំ, សឡាយតនបច្ចយា ផស្សោ, ផស្សបច្ចយា វេទនា, វេទនាបច្ចយា តណ្ហា, តណ្ហាបច្ចយា ឧបាទានំ, ឧបាទានបច្ចយា ភវោ, ភវបច្ចយា ជាតិ, ជាតិបច្ចយា ជរាមរណំ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា សម្ភវន្តិ – ឯវមេតស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស សមុទយោ ហោតិ’”។

“អវិជ្ជាយ ត្វេវ អសេសវិរាគនិរោធា សង្ខារនិរោធោ, សង្ខារនិរោធា វិញ្ញាណនិរោធោ ...បេ... ជាតិនិរោធា ជរាមរណំ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា និរុជ្ឈន្តិ , ឯវមេតស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស និរោធោ ហោតី”តិ។ ឯវំ អវសិយបវត្តសល្លក្ខណវសេន សុញ្ញតោ លោកំ អវេក្ខតិ។

កថំ តុច្ឆសង្ខារសមនុបស្សនាវសេន សុញ្ញតោ លោកំ អវេក្ខតិ? រូបេ សារោ ន លព្ភតិ, វេទនាយ សារោ ន លព្ភតិ, សញ្ញាយ សារោ

ᨶ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩈᩩ ᩈᩣᩁᩮᩣ ᨶ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮ ᩈᩣᩁᩮᩣ ᨶ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ; ᩁᩪᨸᩴ ᩋᩔᩣᩁᩴ ᨶᩥᩔᩣᩁᩴ ᩈᩣᩁᩣᨸᨣᨲᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩈᩣᩁᩈᩣᩁᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩩᨡᩈᩣᩁᩈᩣᩁᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩈᩣᩁᩈᩣᩁᩮᨶ ᩅᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩮᨶ ᩅᩣ ᨵᩩᩅᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩔᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩅᩣ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩋᩔᩣᩁᩣ ᨶᩥᩔᩣᩁᩣ ᩈᩣᩁᩣᨸᨣᨲᩣ...ᨸᩮ... ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᩔᩣᩁᩣ ᨶᩥᩔᩣᩁᩣ ᩈᩣᩁᩣᨸᨣᨲᩣ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩋᩔᩣᩁᩣ ᨶᩥᩔᩣᩁᩣ ᩈᩣᩁᩣᨸᨣᨲᩣ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᩔᩣᩁᩴ ᨶᩥᩔᩣᩁᩴ ᩈᩣᩁᩣᨸᨣᨲᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩈᩣᩁᩈᩣᩁᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩩᨡᩈᩣᩁᩈᩣᩁᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩈᩣᩁᩈᩣᩁᩮᨶ ᩅᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩮᨶ ᩅᩣ ᨵᩩᩅᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩔᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩅᩣ᪨ ᨿᨳᩣ ᨶᩊᩮᩣ ᩋᩔᩣᩁᩮᩣ ᨶᩥᩔᩣᩁᩮᩣ ᩈᩣᩁᩣᨸᨣᨲᩮᩣ, ᨿᨳᩣ ᨧ ᩑᩁᨱ᩠ᨯᩮᩣ...ᨸᩮ... ᨿᨳᩣ ᨧ ᩏᨴᩩᨾ᩠ᨻᩁᩮᩣ ᩋᩔᩣᩁᩮᩣ ᨶᩥᩔᩣᩁᩮᩣ ᩈᩣᩁᩣᨸᨣᨲᩮᩣ, ᨿᨳᩣ ᨧ ᩈᩮᨲᨣᨧ᩠ᨨᩮᩣ [ᩈᩮᨲᩅᨧ᩠ᨨᩮᩣ (ᨠ᪨)] ᩋᩔᩣᩁᩮᩣ ᨶᩥᩔᩣᩁᩮᩣ ᩈᩣᩁᩣᨸᨣᨲᩮᩣ, ᨿᨳᩣ ᨧ ᨸᩣᩃᩥᨽᨴ᩠ᨴᨠᩮᩣ [ᨸᩣᩊᩥᨽᨴ᩠ᨴᨠᩮᩣ (ᨠ᪨)] ᩋᩔᩣᩁᩮᩣ ᨶᩥᩔᩣᩁᩮᩣ ᩈᩣᩁᩣᨸᨣᨲᩮᩣ, ᨿᨳᩣ ᨧ ᨹᩮᨱᨸᩥᨱ᩠ᨯᩮᩣ [ᨹᩮᨱᩩᨸᩥᨱ᩠ᨯᩮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᩋᩔᩣᩁᩮᩣ ᨶᩥᩔᩣᩁᩮᩣ ᩈᩣᩁᩣᨸᨣᨲᩮᩣ, ᨿᨳᩣ ᨧ ᩏᨴᨠᨸᩩᨻ᩠ᨻᩩᩊᩴ [ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩩᩊᨠᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᩋᩔᩣᩁᩴ ᨶᩥᩔᩣᩁᩴ ᩈᩣᩁᩣᨸᨣᨲᩴ, ᨿᨳᩣ ᨧ ᨾᩁᩦᨧᩥ ᩋᩔᩣᩁᩣ ᨶᩥᩔᩣᩁᩣ ᩈᩣᩁᩣᨸᨣᨲᩣ, ᨿᨳᩣ ᨠᨴᩃᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᩋᩔᩣᩁᩮᩣ ᨶᩥᩔᩣᩁᩮᩣ ᩈᩣᩁᩣᨸᨣᨲᩮᩣ, ᨿᨳᩣ ᨾᩣᨿᩣ ᩋᩔᩣᩁᩣ ᨶᩥᩔᩣᩁᩣ ᩈᩣᩁᩣᨸᨣᨲᩣ – ᩑᩅᨾᩮᩅ ᩁᩪᨸᩴ ᩋᩔᩣᩁᩴ ᨶᩥᩔᩣᩁᩴ ᩈᩣᩁᩣᨸᨣᨲᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩈᩣᩁᩈᩣᩁᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩩᨡᩈᩣᩁᩈᩣᩁᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩈᩣᩁᩈᩣᩁᩮᨶ ᩅᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩮᨶ ᩅᩣ ᨵᩩᩅᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩔᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩅᩣ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩋᩔᩣᩁᩣ ᨶᩥᩔᩣᩁᩣ ᩈᩣᩁᩣᨸᨣᨲᩣ...ᨸᩮ... ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᩔᩣᩁᩣ ᨶᩥᩔᩣᩁᩣ ᩈᩣᩁᩣᨸᨣᨲᩣ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩋᩔᩣᩁᩣ ᨶᩥᩔᩣᩁᩣ ᩈᩣᩁᩣᨸᨣᨲᩣ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᩔᩣᩁᩴ ᨶᩥᩔᩣᩁᩴ ᩈᩣᩁᩣᨸᨣᨲᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩈᩣᩁᩈᩣᩁᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩩᨡᩈᩣᩁᩈᩣᩁᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩈᩣᩁᩈᩣᩁᩮᨶ ᩅᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩮᨶ ᩅᩣ ᨵᩩᩅᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩔᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩅᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᨲᩩᨧ᩠ᨨᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᨶᩩᨸᩔᨶᩣᩅᩈᩮᨶ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩋᩅᩮᨠ᩠ᨡᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᨠᩣᩁᨱᩮᩉᩥ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩋᩅᩮᨠ᩠ᨡᨲᩥ᪨

ᩋᨸᩥ ᨧ, ᨨᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩋᩅᩮᨠ᩠ᨡᨲᩥ᪨ ᨧᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ [ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ... ᨸᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩮ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨮᩣᨶᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣ ᨴᩥᩔᨲᩥ] ᩋᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩥᨿᩮᨶ ᩅᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩮᨶ ᩅᩣ ᨵᩩᩅᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩔᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩅᩣ, ᩈᩮᩣᨲᩴ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ...ᨸᩮ... ᨥᩣᨶᩴ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ... ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣ... ᨠᩣᨿᩮᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩮᩣ... ᨾᨶᩮᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩥᨿᩮᨶ ᩅᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩮᨶ ᩅᩣ ᨵᩩᩅᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩔᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩅᩣ᪨ ᩁᩪᨸᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣ...ᨸᩮ... ᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣ... ᨣᨶ᩠ᨵᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣ... ᩁᩈᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣ... ᨹᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣ... ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩥᨿᩮᨶ ᩅᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩮᨶ ᩅᩣ ᨵᩩᩅᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩔᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩅᩣ ᪨ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ...ᨸᩮ... ᨾᨶᩮᩣᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ... ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩈᨾ᩠ᨹᩔᩮᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩮᩣ ... ᨾᨶᩮᩣᩈᨾ᩠ᨹᩔᩮᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩮᩣ... ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩈᨾ᩠ᨹᩔᨩᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣ... ᨾᨶᩮᩣᩈᨾ᩠ᨹᩔᨩᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣ... ᩁᩪᨸᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣ... ᨵᨾ᩠ᨾᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣ... ᩁᩪᨸᩈᨬ᩠ᨧᩮᨲᨶᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣ... ᨵᨾ᩠ᨾᩈᨬ᩠ᨧᩮᨲᨶᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣ... ᩁᩪᨸᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣ... ᩁᩪᨸᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩮᩣ... ᩁᩪᨸᩅᩥᨧᩣᩁᩮᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩮᩣ... ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨧᩣᩁᩮᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩥᨿᩮᨶ ᩅᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩮᨶ ᩅᩣ ᨵᩩᩅᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩔᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩅᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᨨᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩋᩅᩮᨠ᩠ᨡᨲᩥ᪨

ᩋᨸᩥ ᨧ, ᨴᩈᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩋᩅᩮᨠ᩠ᨡᨲᩥ᪨ ᩁᩪᨸᩴ ᩁᩥᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨲᩩᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩋᩈᩣᩁᨠᨲᩮᩣ ᩅᨵᨠᨲᩮᩣ ᩅᩥᨽᩅᨲᩮᩣ ᩋᨥᨾᩪᩃᨲᩮᩣ ᩈᩣᩈᩅᨲᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᨲᨲᩮᩣ; ᩅᩮᨴᨶᩴ...ᨸᩮ... ᩈᨬ᩠ᨬᩴ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ... ᨧᩩᨲᩥᩴ... ᩏᨸᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ... ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᩴ... ᨽᩅᩴ... ᩈᩴᩈᩣᩁᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᩁᩥᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨲᩩᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩋᩈᩣᩁᨠᨲᩮᩣ ᩅᨵᨠᨲᩮᩣ ᩅᩥᨽᩅᨲᩮᩣ ᩋᨥᨾᩪᩃᨲᩮᩣ ᩈᩣᩈᩅᨲᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᨲᨲᩮᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᨴᩈᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩋᩅᩮᨠ᩠ᨡᨲᩥ᪨

ᩋᨸᩥ ᨧ, ᨴ᩠ᩅᩣᨴᩈᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩋᩅᩮᨠ᩠ᨡᨲᩥ᪨ ᩁᩪᨸᩴ ᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶ ᨩᩦᩅᩮᩣ ᨶ ᨶᩁᩮᩣ ᨶ ᨾᩣᨱᩅᩮᩣ ᨶ ᩍᨲ᩠ᨳᩦ ᨶ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᨶ

អត្តនិយំ នាហំ ន មម ន កោចិ ន កស្សចិ; វេទនា…បេ… សញ្ញា… សង្ខារា… វិញ្ញាណំ ន សត្តោ ន ជីវោ ន នរោ ន មាណវោ ន ឥត្ថី ន បុរិសោ ន អត្តា ន អត្តនិយំ នាហំ ន មម ន កោចិ ន កស្សចិ។ ឯវំ ទ្វាទសហាការេហិ សុញ្ញតោ លោកំ អវេក្ខតិ។

វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា – “យំ, ភិក្ខវេ, ន តុម្ហាកំ តំ បជហថ។ តំ វោ បហីនំ ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយ ភវិស្សតិ។ កិញ្ច, ភិក្ខវេ, ន តុម្ហាកំ? រូបំ, ភិក្ខវេ, ន តុម្ហាកំ; តំ បជហថ។ តំ វោ បហីនំ ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយ ភវិស្សតិ។ វេទនា, ភិក្ខវេ, ន តុម្ហាកំ; តំ បជហថ។ សា វោ បហីនា ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយ ភវិស្សតិ។ សញ្ញា, ភិក្ខវេ, ន តុម្ហាកំ; តំ បជហថ។ សា វោ បហីនា ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយ ភវិស្សតិ។ សង្ខារា, ភិក្ខវេ, ន តុម្ហាកំ; តេ បជហថ។ តេ វោ បហីនា ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយ ភវិស្សន្តិ។ វិញ្ញាណំ, ភិក្ខវេ, ន តុម្ហាកំ; តំ បជហថ។ តំ វោ បហីនំ ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយ ភវិស្សតិ។ សេយ្យថាបិ [តំ កិំ មញ្ញថ (ស្យា។ ក។) បស្ស សំ។ និ។ ៣.៣៣], ភិក្ខវេ, យំ ឥមស្មិំ ជេតវនេ តិណកដ្ឋសាខាបលាសំ តំ ជនោ ហរេយ្យ វា ឌហេយ្យ វា យថាបច្ចយំ វា ករេយ្យ។ អបិ នុ តុម្ហាកំ ឯវមស្ស – ‘អម្ហេ ជនោ ហរតិ វា ឌហតិ វា យថាបច្ចយំ វា ករោតី’តិ? ‘នោ ហេតំ, ភន្តេ’។ ‘តំ កិស្ស ហេតុ’? ‘ន ហិ នោ ឯតំ, ភន្តេ, អត្តា វា អត្តនិយំ វា’តិ។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យំ ន តុម្ហាកំ តំ បជហថ; តំ វោ បហីនំ ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយ ភវិស្សតិ។ កិញ្ច, ភិក្ខវេ, ន តុម្ហាកំ? រូបំ, ភិក្ខវេ, ន តុម្ហាកំ; តំ បជហថ។ តំ វោ បហីនំ ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយ ភវិស្សតិ។ វេទនា…បេ… សញ្ញា… សង្ខារា… វិញ្ញាណំ, ភិក្ខវេ, ន តុម្ហាកំ; តំ បជហថ។ តំ វោ បហីនំ ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយ ភវិស្សតី”តិ។ ឯវម្បិ សុញ្ញតោ លោកំ អវេក្ខតិ។

អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “‘សុញ្ញោ [សុញ្ញតោ (ក។) បស្ស សំ។ និ។ ៤.៨៥] លោកោ, សុញ្ញោ លោកោ’តិ, ភន្តេ, វុច្ចតិ។ កិត្តាវតា នុ ខោ, ភន្តេ, សុញ្ញោ លោកោតិ វុច្ចតី”តិ? “យស្មា ច ខោ, អានន្ទ, សុញ្ញំ អត្តេន វា អត្តនិយេន វា, តស្មា សុញ្ញោ លោកោតិ វុច្ចតិ។ កិញ្ចានន្ទ, សុញ្ញំ អត្តេន វា អត្តនិយេន វា? ចក្ខុ ខោ, អានន្ទ, សុញ្ញំ អត្តេន វា អត្តនិយេន វា។ រូបា សុញ្ញា…បេ… ចក្ខុវិញ្ញាណំ សុញ្ញំ… ចក្ខុសម្ផស្សោ សុញ្ញោ… យម្បិទំ ចក្ខុសម្ផស្សបច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ វេទយិតំ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា តម្បិ សុញ្ញំ អត្តេន វា អត្តនិយេន វា។ សោតំ សុញ្ញំ… សទ្ទា សុញ្ញា… ឃានំ សុញ្ញំ… គន្ធា សុញ្ញា… ជិវ្ហា សុញ្ញា… រសា សុញ្ញា… កាយោ សុញ្ញោ … ផោដ្ឋព្ពា សុញ្ញា… មនោ សុញ្ញោ… ធម្មា សុញ្ញា… មនោវិញ្ញាណំ សុញ្ញំ… មនោសម្ផស្សោ សុញ្ញោ… យម្បិទំ មនោសម្ផស្សបច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ វេទយិតំ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា តម្បិ សុញ្ញំ អត្តេន វា អត្តនិយេន វា។ យស្មា ច ខោ, អានន្ទ, សុញ្ញំ អត្តេន វា អត្តនិយេន វា, តស្មា សុញ្ញោ លោកោតិ វុច្ចតី”តិ។ ឯវម្បិ សុញ្ញតោ លោកំ អវេក្ខតិ។

“សុទ្ធំ ធម្មសមុប្បាទំ, សុទ្ធសង្ខារសន្តតិំ;

បស្សន្តស្ស យថាភូតំ, ន ភយំ ហោតិ គាមណិ។

“តិណកដ្ឋសមំ លោកំ, យទា បញ្ញាយ បស្សតិ;

នាញ្ញា [ន អញ្ញា (សី· ស្យា· ក·)] បច្ចយតោ កិញ្ចិ, អញ្ញត្រប្បដិសន្ធិយា”តិ។

ឯវម្បិ សុញ្ញតោ លោកំ អវេក្ខស្សូតិ។

វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា [សំ· និ· ៤·២៤៦] – “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ រូបំ សមន្វេសតិ យាវតា រូបស្ស គតិ, វេទនំ សមន្វេសតិ យាវតា វេទនាយ គតិ, សញ្ញំ សមន្វេសតិ យាវតា សញ្ញាយ គតិ, សង្ខារេ សមន្វេសតិ យាវតា សង្ខារានំ គតិ, វិញ្ញាណំ សមន្វេសតិ យាវតា វិញ្ញាណស្ស គតិ។ តស្ស រូបំ [តស្ស ភិក្ខុនោ រូបំ (ស្យា·)] សមន្វេសតោ យាវតា រូបស្ស គតិ, វេទនំ…បេ… សញ្ញំ… សង្ខារេ… វិញ្ញាណំ សមន្វេសតោ យាវតា វិញ្ញាណស្ស គតិ, យម្បិស្ស តំ ហោតិ អហន្តិ វា មមន្តិ វា អស្មីតិ វា, តម្បិ តស្ស ន ហោតី”តិ។ ឯវម្បិ សុញ្ញតោ លោកំ អវេក្ខស្សូតិ។

សុញ្ញតោ លោកំ អវេក្ខស្សូតិ សុញ្ញតោ លោកំ អវេក្ខស្សុ បច្ចវេក្ខស្សុ ទក្ខស្សុ តុលេហិ តីរេហិ វិភាវេហិ វិភូតំ ករោហីតិ – សុញ្ញតោ លោកំ អវេក្ខស្សុ។

មោឃរាជ សទា សតោតិ។ មោឃរាជាតិ ភគវា តំ ព្រាហ្មណំ នាមេន អាលបតិ។ សទាតិ សព្ពកាលំ…បេ… បច្ឆិមេ វយោខន្ធេ។ សតោតិ ចតូហិ ការណេហិ សតោ – កាយេ កាយានុបស្សនាសតិបដ្ឋានំ ភាវេន្តោ សតោ…បេ… សោ វុច្ចតិ សតោតិ – មោឃរាជ សទា សតោ។

អត្តានុទិដ្ឋិំ ឩហច្ចាតិ អត្តានុទិដ្ឋិ វុច្ចតិ វីសតិវត្ថុកា សក្កាយទិដ្ឋិ។ ឥធ អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ អរិយានំ អទស្សាវី អរិយធម្មស្ស អកោវិទោ អរិយធម្មេ អវិនីតោ សប្បុរិសានំ អទស្សាវី សប្បុរិសធម្មស្ស អកោវិទោ សប្បុរិសធម្មេ អវិនីតោ រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ រូបវន្តំ វា អត្តានំ, អត្តនិ វា រូបំ, រូបស្មិំ វា អត្តានំ, វេទនំ…បេ… សញ្ញំ… សង្ខារេ… វិញ្ញាណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ វិញ្ញាណវន្តំ វា អត្តានំ, អត្តនិ វា វិញ្ញាណំ, វិញ្ញាណស្មិំ វា អត្តានំ។ យា ឯវរូបា ទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិគតំ ទិដ្ឋិគហនំ ទិដ្ឋិកន្តារោ ទិដ្ឋិវិសូកាយិកំ ទិដ្ឋិវិប្ផន្ទិតំ ទិដ្ឋិសំយោជនំ គាហោ បដិគ្គាហោ អភិនិវេសោ បរាមាសោ កុម្មគ្គោ មិច្ឆាបថោ មិច្ឆត្តំ តិត្ថាយតនំ វិបរិយេសគ្គាហោ វិបរីតគ្គាហោ វិបល្លាសគ្គាហោ មិច្ឆាគាហោ អយាថាវកស្មិំ យាថាវកន្តិ គាហោ យាវតា ទ្វាសដ្ឋិ ទិដ្ឋិគតានិ, អយំ អត្តានុទិដ្ឋិ។ អត្តានុទិដ្ឋិំ ឩហច្ចាតិ អត្តានុទិដ្ឋិំ ឩហច្ច សមូហច្ច [ឩហច្ច សមុហច្ច (ក·) សង្គីតិយា បន សមេតិ] ឧទ្ធរិត្វា សមុទ្ធរិត្វា ឧប្បាដយិត្វា សមុប្បាដយិត្វា បជហិត្វា វិនោទេត្វា ព្យន្តីករិត្វា អនភាវំ គមេត្វាតិ – អត្តានុទិដ្ឋិំ ឩហច្ច។

ឯវំ មច្ចុតរោ សិយាតិ ឯវំ មច្ចុម្បិ តរេយ្យាសិ, ជរម្បិ តរេយ្យាសិ, មរណម្បិ តរេយ្យាសិ ឧត្តរេយ្យាសិ បតរេយ្យាសិ សមតិក្កមេយ្យាសិ វីតិវត្តេយ្យាសីតិ – ឯវំ មច្ចុតរោ សិយា។

ៈចំ ៃលាកំ អៃចក្ខន្តន្តិ ៈចំ ៃលាកំ អៃចក្ខន្តំ បច្ចៃចក្ខន្តំ ឰលយន្តំ ពីរយន្តំ ចិភាចយន្តំ ចិភូតំ ករោន្តន្តិ – ៈចំ ៃលាកំ អៃចក្ខន្តំ៍

យន្ទ្រាជា ន បស្សតីតិ យន្តុបិ យន្ទ្រាជា, យាៃរាបិ យន្ទ្រាជា, យរណាបិ យន្ទ្រាជា៍ ន បស្សតីតិ យន្ទ្រាជា ន បស្សតិ ន ទក្ខតិ នាធិគច្ឆតិ ន ចិន្ទតិ ន បដិលភតិ៍ ចុត្តញ្ហេតំ ភគចតា – “ៃសយ្យថាបិ, ភិក្ខៃច, អារញ្ញិៃកា មិៃគា អរញ្ញេ បចៃន ចរមាៃនា ចិស្សត្ថោ គច្ឆតិ ចិស្សត្ថោ [ចិស្សដ្ឋោ (ក៍)] តិដ្ឋតិ ចិស្សត្ថោ និសីទតិ ចិស្សត្ថោ ៃសយ្យំ កប្បៃតិ៍ តំ កិស្ស ៃហតុ? អនាបាថគៃតា [អនាបាតគៃតា (ក៍)], ភិក្ខៃច, លុទ្ទស្ស៍ ៈចៃមៃច ៃខា, ភិក្ខៃច, ភិក្ខុ ចិចិច្ចៃចច កាមៃហិ ចិចិច្ច អកុសៃលហិ ធម្មៃហិ សចិតក្កំ សចិចារំ ចិៃចកជំ បីតិសុខំ បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ ចិហរតិ៍ អយំ ចុច្ចតិ, ភិក្ខៃច, ‘ភិក្ខុ អន្ធមកាសិ [អន្តមកាសិ (ក៍) បស្ស ម៍ និ៍ ១៍១លឹ១] មារំ, អបទំ ចធិត្វា មារចក្ខុំ អទស្សនំ គៃតា បាបិមៃតា’៍

“បុន ចបរំ, ភិក្ខៃច, ភិក្ខុ ចិតក្កចិចារានំ ចូបសមា អជ្ឈត្តំ សម្បសាទនំ ៃចតៃសា ឯៃកាទិភាចំ អចិតក្កំ អចិចារំ សមាធិជំ បីតិសុខំ ទុតិយំ ឈានំ…ៃប… តតិយំ ឈានំ… ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ ចិហរតិ៍ អយំ ចុច្ចតិ, ភិក្ខៃច, ‘ភិក្ខុ អន្ធមកាសិ មារំ, អបទំ ចធិត្វា មារចក្ខុំ អទស្សនំ គៃតា បាបិមៃតា’៍

“បុន ចបរំ, ភិក្ខៃច, ភិក្ខុ សព្ពៃសា រូបសញ្ញានំ សមតិក្កមា, បដិឃសញ្ញានំ អត្ថង្គមា, នានត្តសញ្ញានំ អមនសិការា, អនន្តោ អាកាៃសាតិ អាកាសានញ្ចាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ ចិហរតិ៍ អយំ ចុច្ចតិ, ភិក្ខៃច, ‘ភិក្ខុ អន្ធមកាសិ មារំ, អបទំ ចធិត្វា មារចក្ខុំ អទស្សនំ គៃតា បាបិមៃតា’៍

“បុន ចបរំ, ភិក្ខៃច, ភិក្ខុ សព្ពៃសា អាកាសានញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម អនន្តំ ចិញ្ញាណន្តិ ចិញ្ញាណញ្ចាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ ចិហរតិ…ៃប…៍

“បុន ចបរំ, ភិក្ខៃច, សព្ពៃសា ចិញ្ញាណញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម នត្ថិ កិញ្ចីតិ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ ចិហរតិ…ៃប…៍

“បុន ចបរំ, ភិក្ខៃច, សព្ពៃសា អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម ៃនចសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ ចិហរតិ…ៃប…៍

“បុន ចបរំ, ភិក្ខៃច, សព្ពៃសា ៃនចសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម សញ្ញាៃចទយិតនិៃរាធំ ឧបសម្បជ្ជ ចិហរតិ; បញ្ញាយ ចស្ស ទិស្វា អាសចា បរិក្ខីណា ៃហាន្តិ៍ អយំ ចុច្ចតិ, ភិក្ខៃច, ‘ភិក្ខុ អន្ធមកាសិ មារំ, អបទំ ចធិត្វា មារចក្ខុំ អទស្សនំ គៃតា បាបិមៃតា, តិណ្ណោ ៃលាៃក ចិសត្តិក’ន្តិ៍ ៃសា ចិស្សត្ថោ គច្ឆតិ ចិស្សត្ថោ តិដ្ឋតិ ចិស្សត្ថោ និសីទតិ ចិស្សត្ថោ ៃសយ្យំ កប្បៃតិ៍ តំ កិស្ស ៃហតុ? អនាបាថគៃតា ភិក្ខុ បាបិមៃតា”តិ – យន្ទ្រាជា ន បស្សតិ៍ ៃតនាហ ភគចា –

“សុញ្ញតោ ៃលាកំ អៃចក្ខស្សុ, ៃមាឃរាជ សទា សតោ;

អត្តានុទិដ្ឋិំ ឩហច្ច, ឯវំ មច្ចុតរោ សិយា;

ឯវំ លោកំ អវេក្ខន្តំ, មច្ចុរាជា ន បស្សតី”តិ។

សហ គាថាបរិយោសានា...បេ... សត្ថា មេ, ភន្តេ ភគវា, សាវកោហមស្មីតិ។

មោឃរាជមាណវបុច្ឆានិទ្ទេសោ បន្នរសមោ។

១៦។ បិង្គិយមាណវបុច្ឆានិទ្ទេសោ

៨៥។

ជិណ្ណោហមស្មិអពលោ វីតវណ្ណោ[វិវណ្ណោ (ស្យា។)], [ឥច្ចាយស្មា បិង្គិយោ]

នេត្តា ន សុទ្ធា សវនំ ន ផាសុ;

មាហំ នស្សំ មោមុហោ អន្តរាវ[អន្តរាយ (ស្យា។ ក។)], អាចិក្ខ ធម្មំ យមហំ វិជញ្ញំ;

ជាតិជរាយ ឥធ វិប្បហានំ។

ជិណ្ណោហមស្មិអពលោ វីតវណ្ណោតិ។ ជិណ្ណោហមស្មីតិ ជិណ្ណោ វុឌ្ឍោ មហល្លកោ អទ្ធគតោ វយោអនុប្បត្តោ វីសវស្សសតិកោ ជាតិយា។ អពលោតិ ទុព្ពលោ អប្បពលោ អប្បថាមោ។ វីតវណ្ណោតិ វីតវណ្ណោ វិគតវណ្ណោ វិគច្ឆិតវណ្ណោ។ យា សា បុរិមា សុភា វណ្ណនិភា សា អន្តរហិតា, អាទីនវោ បាតុភូតោតិ – ជិណ្ណោហមស្មិ អពលោ វីតវណ្ណោ។

ឥច្ចាយស្មា បិង្គិយោតិ។ ឥច្ចាតិ បទសន្ធិ...បេ...។ អាយស្មាតិ បិយវចនំ...បេ...។ បិង្គិយោតិ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស នាមំ...បេ... អភិលាបោតិ – ឥច្ចាយស្មា បិង្គិយោ។

នេត្តាន សុទ្ធា សវនំ ន ផាសូតិ នេត្តា អសុទ្ធា អវិសុទ្ធា អបរិសុទ្ធា អវោទាតា។ នោ តថា ចក្ខុនា រូបេ បស្សាមីតិ – នេត្តា ន សុទ្ធា។

សវនំ ន ផាសុតិ សោតំ អសុទ្ធំ អវិសុទ្ធំ អបរិសុទ្ធំ អវោទាតំ។ នោ តថា សោតេន សទ្ទំ សុណោមីតិ — នេត្តា ន សុទ្ធា សវនំ ន ផាសុ។

មាហំនស្សំ មោមុហោ អន្តរាវាតិ។ មាហំ នស្សន្តិ មាហំ នស្សំ មាហំ វិនស្សំ មាហំ បនស្សំ។ មោមុហោតិ មោហមុហោ អវិជ្ជាគតោ អញ្ញាណី អវិភាវី ទុប្បញ្ញោ។ អន្តរាវាតិ តុយ្ហធម្មំ ទិដ្ឋិំ បដិបទំ មគ្គំ អនញ្ញាយ អនធិគន្ត្វា អវិទិត្វា អប្បដិលភិត្វា អផស្សយិត្វា អសច្ឆិករិត្វា អន្តរាយេវ កាលង្ករេយ្យន្តិ — មាហំ នស្សំ មោមុហោ អន្តរាវ។

អាចិក្ខ ធម្មំ យមហំ វិជញ្ញន្តិ។ ធម្មន្តិ អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ, ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ, ចត្តារោ សម្មប្បធានេ, ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទេ, បញ្ចិន្ទ្រិយានិ, បញ្ច ពលានិ, សត្ត ពោជ្ឈង្គេ, អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ, និព្ពានញ្ច និព្ពានគាមិនិញ្ច បដិបទំ អាចិក្ខាហិ ទេសេហិ បញ្ញបេហិ បដ្ឋបេហិ វិវរាហិ វិភជាហិ ឧត្តានីករោហិ បកាសេហីតិ — អាចិក្ខ ធម្មំ។ យមហំ វិជញ្ញន្តិ យមហំ ជានេយ្យំ អាជានេយ្យំ វិជានេយ្យំ បដិវិជានេយ្យំ បដិវិជ្ឈេយ្យំ អធិគច្ឆេយ្យំ ផស្សេយ្យំ សច្ឆិករេយ្យន្តិ — អាចិក្ខ ធម្មំ យមហំ វិជញ្ញំ។

ជាតិជរាយ ឥធ វិប្បហានន្តិ ឥធេវ ជាតិជរាមរណស្ស បហានំ វូបសមំ បដិនិស្សគ្គំ បដិប្បស្សទ្ធិំ អមតំ និព្ពានន្តិ — ជាតិជរាយ ឥធ វិប្បហានំ។ តេនាហ សោ ព្រាហ្មណោ —

“ជិណ្ណោហមស្មិ អពលោ វីតវណ្ណោ, [ឥច្ចាយស្មា បិង្គិយោ]

នេត្តា ន សុទ្ធា សវនំ ន ផាសុ;

មាហំ នស្សំ មោមុហោ អន្តរាវ, អាចិក្ខ ធម្មំ យមហំ វិជញ្ញំ;

ជាតិជរាយ ឥធ វិប្បហាន”ន្តិ។

៥០។

ទិស្វាន រូបេសុ វិហញ្ញមានេ, [បិង្គិយាតិ ភគវា]

រុប្បន្តិ រូបេសុ ជនា បមត្តា;

តស្មា តុវំ បិង្គិយ អប្បមត្តោ, ជហស្សុ រូបំ អបុនព្ភវាយ។

ទិស្វាន រូបេសុ វិហញ្ញមានេតិ។ រូបន្តិ ចត្តារោ ច មហាភូតា ចតុន្នញ្ច មហាភូតានំ ឧបាទាយ រូបំ។ សត្តា រូបហេតុ រូបប្បច្ចយា រូបការណា ហញ្ញន្តិ វិហញ្ញន្តិ ឧបហញ្ញន្តិ ឧបឃាតិយន្តិ [ឧបឃាតយន្តិ (ស្យា។ ក។)]។ រូបេ សតិ វិវិធកម្មការណា [វិវិធកម្មករណានិ (ក។)] ការេន្តិ។ កសាហិបិ តាឡេន្តិ, វេត្តេហិបិ តាឡេន្តិ, អឌ្ឍទណ្ឌកេហិបិ តាឡេន្តិ, ហត្ថម្បិ ឆិន្ទន្តិ, បាទម្បិ ឆិន្ទន្តិ, ហត្ថបាទម្បិ ឆិន្ទន្តិ, កណ្ណម្បិ ឆិន្ទន្តិ, នាសម្បិ ឆិន្ទន្តិ, កណ្ណនាសម្បិ ឆិន្ទន្តិ, ពិលង្គថាលិកម្បិ ករោន្តិ, សង្ខមុណ្ឌិកម្បិ ករោន្តិ, រាហុមុខម្បិ ករោន្តិ, ជោតិមាលិកម្បិ ករោន្តិ, ហត្ថបជ្ជោតិកម្បិ ករោន្តិ, ឯរកវត្តិកម្បិ ករោន្តិ, ចីរកវាសិកម្បិ ករោន្តិ, ឯណេយ្យកម្បិ ករោន្តិ, ពឡិសមំសិកម្បិ ករោន្តិ, កហាបណិកម្បិ ករោន្តិ, ខារាបតច្ឆិកម្បិ [ខារាបដិច្ឆកម្បិ (ក។)] ករោន្តិ, បលិឃបរិវត្តិកម្បិ ករោន្តិ, បលាលបីឋកម្បិ ករោន្តិ, តត្តេនបិ តេលេន ឱសិញ្ចន្តិ, សុនខេហិបិ ខាទាបេន្តិ, ជីវន្តម្បិ សូលេ ឧត្តាសេន្តិ, អសិនាបិ សីសំ ឆិន្ទន្តិ។ ឯវំ សត្តា រូបហេតុ រូបប្បច្ចយា រូបការណា ហញ្ញន្តិ វិហញ្ញន្តិ ឧបហញ្ញន្តិ ឧបឃាតិយន្តិ។ ឯវំ ហញ្ញមានេ វិហញ្ញមានេ ឧបហញ្ញមានេ ឧបឃាតិយមានេ ទិស្វា បស្សិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វាតិ – ទិស្វាន រូបេសុ វិហញ្ញមានេ។

បិង្គិយាតិ ភគវាតិ។ បិង្គិយាតិ ភគវា តំ ព្រាហ្មណំ នាមេន អាលបតិ។ ភគវាតិ គារវាធិវចនំ...បេ... សច្ឆិកា បញ្ញត្តិ, យទិទំ ភគវាតិ – បិង្គិយាតិ ភគវា។

រុប្បន្តិរូបេសុ ជនា បមត្តាតិ។ រុប្បន្តីតិ រុប្បន្តិ កុប្បន្តិ បីឡយន្តិ [បីឡិយន្តិ (ស្យា។ ក។)] ឃដ្ដយន្តិ, ព្យាធិតា ទោមនស្សិតា ហោន្តិ។ ចក្ខុរោគេន រុប្បន្តិ កុប្បន្តិ បីឡយន្តិ ឃដ្ដយន្តិ, ព្យាធិតា ទោមនស្សិតា ហោន្តិ។ សោតរោគេន...បេ... កាយរោគេន...បេ... ឌំសមកសវាតាតបសរីសបសម្ផស្សេហិ រុប្បន្តិ កុប្បន្តិ បីឡយន្តិ ឃដ្ដយន្តិ, ព្យាធិតា ទោមនស្សិតា ហោន្តីតិ – រុប្បន្តិ រូបេសុ។

អថ វា, ចក្ខុស្មិំ ហីយមានេ ហាយមានេ បរិហាយមានេ វេមានេ [វិហាយមានេ (ក។)] វិគច្ឆមានេ អន្តរធាយមានេ រុប្បន្តិ...បេ... ទោមនស្សិតា ហោន្តិ។ សោតស្មិំ...បេ... ឃានស្មិំ... ជិវ្ហាយ... កាយស្មិំ... រូបស្មិំ... សទ្ទស្មិំ... គន្ធស្មិំ... រសស្មិំ... ផោដ្ឋព្ពស្មិំ... កុលស្មិំ... គណស្មិំ... អាវាសស្មិំ... លាភស្មិំ... យសស្មិំ... បសំសាយ... សុខស្មិំ... ចីវរស្មិំ... បិណ្ឌបាតស្មិំ... សេនាសនស្មិំ... គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារស្មិំ ហីយមានេ ហាយមានេ បរិហាយមានេ វេមានេ វិគច្ឆមានេ អន្តរធាយមានេ រុប្បន្តិ កុប្បន្តិ បីឡយន្តិ ឃដ្ដយន្តិ, ព្យាធិតា ទោមនស្សិតា ហោន្តីតិ – ឯវម្បិ រុប្បន្តិ រូបេសុ។

ជនាតិ ខត្តិយា ច ព្រាហ្មណា ច វេស្សា ច សុទ្ទា ច គហដ្ឋា ច បព្ពជិតា ច ទេវា ច មនុស្សា ច។ បមត្តាតិ បមាទោ វត្តព្វោ កាយទុច្ចរិតេន វា វចីទុច្ចរិតេន វា មនោទុច្ចរិតេន វា បញ្ចសុ កាមគុណេសុ ចិត្តស្ស វោស្សគ្គោ វោស្សគ្គានុប្បទានំ កុសលានំ វា ធម្មានំ ភាវនាយ អសក្កច្ចកិរិយតា អសាតច្ចកិរិយតា អនដ្ឋិតកិរិយតា ឱលីនវុត្តិតា និក្ខិត្តច្ឆន្ទតា និក្ខិត្តធុរតា អនាសេវនា អភាវនា អពហុលីកម្មំ [អពហុលិកម្មំ (ក។)] អនធិដ្ឋានំ អននុយោគោ បមាទោ។ យោ ឯវរូបោ បមាទោ បមជ្ជនា បមជ្ជិតត្តំ – អយំ វុច្ចតិ

បមាទោ។ ឥមិនា បមាទេន សមន្នាគតា ជនា បមត្តាតិ – រុប្បន្តិ រូបេសុ ជនា បមត្តា។

តស្មា តុវំ បិង្គិយ អប្បមត្តោតិ។ តស្មាតិ តស្មា តំការណា តំហេតុ តប្បច្ចយា តំនិទានា ឯវំ អាទីនវំ សម្បស្សមានោ រូបេសូតិ – តស្មា តុវំ បិង្គិយ។ អប្បមត្តោតិ សក្កច្ចការី សាតច្ចការី...បេ... អប្បមាទោ កុសលេសុ ធម្មេសូតិ – តស្មា តុវំ បិង្គិយ អប្បមត្តោ។

ជហស្សុ រូបំ អបុនព្ភវាយាតិ។ រូបន្តិ ចត្តារោ ច មហាភូតា ចតុន្នញ្ច មហាភូតានំ ឧបាទាយ រូបំ។ ជហស្សុ រូបន្តិ ជហស្សុ រូបំ, បជហស្សុ រូបំ, វិនោទេហិ រូបំ, ព្យន្តីករោហិ រូបំ, អនភាវំ គមេហិ រូបំ។ អបុនព្ភវាយាតិ យថា តេ រូបំ ឥធេវ និរុជ្ឈេយ្យ, បុនបដិសន្ធិកោ ភវោ ន និព្ពត្តេយ្យ កាមធាតុយា វា រូបធាតុយា វា អរូបធាតុយា វា, កាមភវេ វា រូបភវេ វា អរូបភវេ វា, សញ្ញាភវេ វា អសញ្ញាភវេ វា នេវសញ្ញានាសញ្ញាភវេ វា, ឯកវោការភវេ វា ចតុវោការភវេ វា បញ្ចវោការភវេ វា, បុន គតិយា វា ឧបបត្តិយា វា បដិសន្ធិយា វា ភវេ វា សំសារេ វា វដ្ដេ វា ន ជនេយ្យ ន សញ្ជនេយ្យ ន និព្ពត្តេយ្យ នាភិនិព្ពត្តេយ្យ, ឥធេវ និរុជ្ឈេយ្យ វូបសមេយ្យ អត្ថំ គច្ឆេយ្យ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាតិ – ជហស្សុ រូបំ អបុនព្ភវាយ។ តេនាហ ភគវា –

“ឌិស្វាន រូបេសុ វិហញ្ញមានេ, [បិង្គិយាតិ ភគវា]

រុប្បន្តិ រូបេសុ ជនា បមត្តា;

តស្មា តុវំ បិង្គិយ អប្បមត្តោ, ជហស្សុ រូបំ អបុនព្ភវាយា”តិ។

៥១។

ទិសា ចតស្សោ វិទិសា ចតស្សោ, ឧទ្ធំ អធោ ទស ទិសា ឥមាយោ;

ន តុយ្ហំអទិដ្ឋំ អស្សុតំ អមុតំ, អថោ អវិញ្ញាតំ កិញ្ចិ នមត្ថិ លោកេ;

អាចិក្ខ ធម្មំ យមហំ វិជញ្ញំ, ជាតិជរាយ ឥធ វិប្បហានំ។

ទិសា ចតស្សោ វិទិសា ចតស្សោ, ឧទ្ធំ អធោ ទស ទិសា ឥមាយោតិ ទស ទិសា។

ន តុយ្ហំអទិដ្ឋំ អស្សុតំ អមុតំ, អថោ អវិញ្ញាតំ កិញ្ចិ នមត្ថិ លោកេតិ ន តុយ្ហំអទិដ្ឋំ អស្សុតំ អមុតំ អវិញ្ញាតំ កិញ្ចិ អត្តត្ថោ វា បរត្ថោ

វា ឧភយត្ថោ វា ទិដ្ឋធម្មិកោ វា អត្ថោ សម្បរាយិកោ វា អត្ថោ ឧត្តានោ វា អត្ថោ គម្ភីរោ វា អត្ថោ គូឡ្ហោ វា អត្ថោ បដិច្ឆន្នោ វា អត្ថោ នេយ្យោ វា អត្ថោ នីតោ វា អត្ថោ អនវជ្ជោ វា អត្ថោ និក្កិលេសោ វា អត្ថោ វោទានោ វា អត្ថោ បរមត្ថោ វា នត្ថិ ន សតិ ន សំវិជ្ជតិ នុបលព្ភតីតិ – ន តុយ្ហំ អទិដ្ឋំ អស្សុតំ អមុតំ, អថោ អវិញ្ញាតំ កិញ្ចិ នមត្ថិ លោកេ.

អាចិក្ខ ធម្មំ យមហំ វិជញ្ញន្តិ. ធម្មន្តិ អាទិកល្យាណំ...បេ... និព្ពានញ្ច និព្ពានគាមិនិញ្ច បដិបទំ អាចិក្ខាហិ ទេសេហិ បញ្ញបេហិ បដ្ឋបេហិ វិវរាហិ វិភជាហិ ឧត្តានីករោហិ បកាសេហិ. យមហំ វិជញ្ញន្តិ យមហំ ជានេយ្យំ អាជានេយ្យំ វិជានេយ្យំ បដិវិជានេយ្យំ បដិវិជ្ឈេយ្យំ អធិគច្ឆេយ្យំ ផស្សេយ្យំ សច្ឆិករេយ្យន្តិ – អាចិក្ខ ធម្មំ យមហំ វិជញ្ញំ.

ជាតិជរាយ ឥធ វិប្បហានន្តិ ឥធេវ ជាតិជរាមរណស្ស បហានំ វូបសមំ បដិនិស្សគ្គំ បដិប្បស្សទ្ធិំ អមតំ និព្ពានន្តិ – ជាតិជរាយ ឥធ វិប្បហានំ. តេនាហ សោ ព្រាហ្មណោ –

“ទិសា ចតស្សោ វិទិសា ចតស្សោ, ឧទ្ធំ អធោ ទស ទិសា ឥមាយោ;

ន តុយ្ហំ អទិដ្ឋំ អស្សុតំ អមុតំ, អថោ អវិញ្ញាតំ កិញ្ចិ នមត្ថិ លោកេ;

អាចិក្ខ ធម្មំ យមហំ វិជញ្ញំ, ជាតិជរាយ ឥធ វិប្បហាន”ន្តិ.

៥៧.

តណ្ហាធិបន្នេ មនុជេ បេក្ខមានោ, [បិង្គិយាតិ ភគវា]

សន្តាបជាតេ ជរសា បរេតេ;

តស្មា តុវំ បិង្គិយ អប្បមត្តោ, ជហស្សុ តណ្ហំ អបុនព្ភវាយ.

តណ្ហាធិបន្នេ មនុជេ បេក្ខមានោតិ. តណ្ហាតិ រូបតណ្ហា...បេ... ធម្មតណ្ហា. តណ្ហាធិបន្នេតិ តណ្ហាធិបន្នេ [តណ្ហាយ អធិបន្នេ (ក.)] តណ្ហានុគេ តណ្ហានុគតេ តណ្ហានុសដេ តណ្ហាយ បន្នេ បដិបន្នេ អភិភូតេ បរិយាទិន្នចិត្តេ. មនុជេតិ សត្តាធិវចនំ. បេក្ខមានោតិ បេក្ខមានោ ទក្ខមានោ ឱលោកយមានោ និជ្ឈាយមានោ ឧបបរិក្ខមានោតិ – តណ្ហាធិបន្នេ មនុជេ បេក្ខមានោ. បិង្គិយាតិ ភគវាតិ. បិង្គិយាតិ ភគវា តំ ព្រាហ្មណំ នាមេន អាលបតិ. ភគវាតិ គារវាធិវចនមេតំ...បេ... សច្ឆិកា បញ្ញត្តិ, យទិទំ ភគវាតិ – បិង្គិយាតិ

សន្តាបជាតេ ជរសា បរេតេតិ។ សន្តាបជាតេតិ ជាតិយា សន្តាបជាតេ, ជរាយ សន្តាបជាតេ, ព្យាធិនា សន្តាបជាតេ, មរណេន សន្តាបជាតេ, សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសេហិ សន្តាបជាតេ, នេរយិកេន ទុក្ខេន សន្តាបជាតេ...បេ... ទិដ្ឋិព្យសនេន ទុក្ខេន សន្តាបជាតេ ឦតិជាតេ ឧបទ្ទវជាតេ ឧបសគ្គជាតេតិ – សន្តាបជាតេ។ ជរសា បរេតេតិ ជរាយ ផុដ្ឋេ បរេតេ សមោហិតេ សមន្នាគតេ។ ជាតិយា អនុគតេ ជរាយ អនុសដេ ព្យាធិនា អភិភូតេ មរណេន អព្ភាហតេ អតាណេ អលេណេ អសរណេ អសរណីភូតេតិ – សន្តាបជាតេ ជរសា បរេតេ។

តស្មា តុវំ បិង្គិយ អប្បមត្តោតិ។ តស្មាតិ តស្មា តំការណា តំហេតុ តប្បច្ចយា តំនិទានា ឯវំ អាទីនវំ សម្បស្សមានោ តណ្ហាយាតិ – តស្មា តុវំ បិង្គិយ។ អប្បមត្តោតិ សក្កច្ចការី...បេ... អប្បមាទោ កុសលេសុ ធម្មេសូតិ – តស្មា តុវំ បិង្គិយ អប្បមត្តោ។

ជហស្សុ តណ្ហំអបុនព្ភវាយាតិ។ តណ្ហាតិ រូបតណ្ហា...បេ... ធម្មតណ្ហា។ ជហស្សុ តណ្ហន្តិ ជហស្សុ តណ្ហំបជហស្សុ តណ្ហំវិនោទេហិ តណ្ហំ ព្យន្តីករោហិ តណ្ហំអនភាវំ គមេហិ តណ្ហំអបុនព្ភវាយាតិ យថា តេ...បេ... បុនបដិសន្ធិកា ខន្ធា ន និព្ពត្តេយ្យុំ កាមធាតុយា វា រូបធាតុយា វា អរូបធាតុយា វា, កាមភវេ វា រូបភវេ វា អរូបភវេ វា, សញ្ញាភវេ វា អសញ្ញាភវេ វា នេវសញ្ញានាសញ្ញាភវេ វា, ឯកវោការភវេ វា ចតុវោការភវេ វា បញ្ចវោការភវេ វា, បុនគតិយា វា ឧបបត្តិយា វា បដិសន្ធិយា វា ភវេ វា សំសារេ វា វដ្ដេ វា ន ជនេយ្យ ន សញ្ជនេយ្យ ន និព្ពត្តេយ្យ នាភិនិព្ពត្តេយ្យ, ឥធេវ និរុជ្ឈេយ្យ វូបសមេយ្យ អត្ថំ គច្ឆេយ្យ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាតិ – ជហស្សុ តណ្ហំអបុនព្ភវាយ។ តេនាហ ភគវា –

“តណ្ហាធិបន្នេ មនុជេ បេក្ខមានោ, [បិង្គិយាតិ ភគវា]

សន្តាបជាតេ ជរសា បរេតេ;

តស្មា តុវំ បិង្គិយ អប្បមត្តោ, ជហស្សុ តណ្ហំអបុនព្ភវាយា”តិ។

សហ គាថាបរិយោសានា យេ តេ ព្រាហ្មណេន សទ្ធឹ ឯកច្ឆន្ទា ឯកបយោគា ឯកាធិប្បាយា ឯកវាសនវាសិតា, តេសំ អនេកបាណសហស្សានំ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ – “យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្ពំ តំ និរោធធម្ម”ន្តិ។ តស្ស ច ព្រាហ្មណស្ស វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ – “យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្ពំ តំ និរោធធម្ម”ន្តិ។ សហ ធម្មចក្ខុស្ស បដិលាភា អជិនជដាវាកចីរតិទណ្ឌកមណ្ឌលុកេសា ច មស្សុ ច អន្តរហិតា ភណ្ឌុកាសាយវត្ថវសនោ សង្ឃាដិបត្តចីវរធរោ អន្វត្ថបដិបត្តិយា បញ្ជលិកោ ភគវន្តំ នមស្សមានោ និសិន្នោ ហោតិ – “សត្ថា មេ ភន្តេ ភគវា, សាវកោហមស្មី”តិ។

បិដ្កឃយាលចបុន្ឋាតិដ្ឌេសា [សិដ្កឃបញ្ញា(ក៍)] សោឡអសសេយា៍

១៩៍ បិរាឃតត្ថុតិកាឆាតិដ្ឌេសា

៥៩៍ ព្ទឆយចោឆកកចា យកឆេស្ម ចិហទេត្តា បិសាលេក ចេតិសេឃ, បរិធារកសោឡអសាត់[បរិធារិតសោឡអសត្តំ (ស្យា៍ ក៍)](ទាហ្វូលាត់ អន្លឹដ្ឋេដ្ឋា បុដ្ឋេដ្ឋា បុដ្ឋេដ្ឋា បញ៉្ញាញ្យាកាសិ៍

ព្ទឆយចោឆ កកចាតិ ព្ទឆំ បិរាឃត់ អចោឆ៍ កកចាតិ ការចាឆិចចតយេត់...ប... សន្ធិកា បញ្ញត្តិ, ឃឆិំ កកចាតិ – ព្ទឆយចោឆ កកចា៍ យកឆេស្ម ចិហទេត្តាតិ យកឆតាយេក ឌតបឆេ ចិហទេត្តា ព្ទរិឃេត្តា ចេត្តត្តា បិលេត្តា ឃេបេត្តា ឃាបេត្តា៍ បិសាលេក ចេតិសេឃតិ បិសាលកចេតិឃំ ចុដ្ឋតិ ញុដ្ឋាសតត្តិ – យកឆេស្ម ចិហទេត្តា បិសាលេក ចេតិសេឃ៍ បរិធារកសោឡអសាត់ (ទាហ្វូលាតត្តិ បិដ្កឹសេឃា [សិដ្កឹសេឃា (ក៍)] (ទាហ្វូណា តាំចរិស្ស (ទាហ្វូលាស្ស បឆ្ដេ បឆ្ដចេរា បរិធារកា [បរិធារិកា (ស្យា៍ ក៍)] សិស្សា៍ បិដ្កឹសេឃត [តេត (ក៍)] តេ សោឡអសាតិ – ឲចយ្យិ បរិធារកសោឡអសាត់ (ទាហ្វូលាត៍ អឆ ចា, តេ សោឡអស (ទាហ្វូលា ញុដ្ឋស្ស កកចតេតា បឆ្ដ បឆ្ដចេរា បរិធារកា សិស្សាតិ – ឲចយ្យិ បរិធារកសោឡអសាត់ (ទាហ្វូលាត៍

អន្លឹដ្ឋេដ្ឋា បុដ្ឋេដ្ឋា បុដ្ឋេដ្ឋា បញ៉្ញាញ្យាកាសីតិ៍ អន្លឹដ្ឋេដ្ឋាតិ អន្លឹដ្ឋេដ្ឋា អន្លេស្ឋិតេតា៍ បុដ្ឋេដ្ឋា បុដ្ឋេដ្ឋាតិ បុដ្ឋេដ្ឋា បុដ្ឋេដ្ឋា បុន្ឋិតេតា បុន្ឋិតេតា ឃាធិតេតា ឃាធិតេតា អន្លេស្ឋិតេតា អន្លេស្ឋិតេតា បសាឌិតេតា បសាឌិតេតា៍ បញ៉្ញាញ្យាកាសីតិ បញ៉្ញាញ្យាកាសិ អាចិក្ខិ ឆេសេសិ បញ្ញាបេសិ បដ្ឋេបេសិ ចិចរិ ចិកឌិ ង្គុត្តាតិអាកាសិ បកាសេសីតិ – អន្លឹដ្ឋេដ្ឋា បុដ្ឋេដ្ឋា បុដ្ឋេដ្ឋា បញ៉្ញាញ្យាកាសិ៍ តេតេតំ ចុដ្ឋតិ –

“ព្ទឆយចោឆ កកចា យកឆេស្ម ចិហទេត្តា បិសាលេក ចេតិសេឃ, បរិធារកសោឡអសាត់ (ទាហ្វូលាត់ អន្លឹដ្ឋេដ្ឋា បុដ្ឋេដ្ឋា បុដ្ឋេដ្ឋា បញ៉្ញា ញ្យាកាសី”តិ៍

៥៩៍ ឲកសេយកស្សចេបិ បញ្ញស្ស អត្ថុយញ្ញាឃ ឆយូយញ្ញាឃ ឆយ្ញាតុឆយុំ បដិបឌ្ឋេឃ្យ, កឆ្ឋេឃ្យច ឌរាយរលាស្ស បិរទំ៍ បិរក្កុយតិឃា ព្ទរេយ ឆយូាតិ៍ តស្មា ព្ទយស្ស ឆយូបរិឃាឃស្ស “បិរាឃត”ត្តេច អឆិចចត៍

ឲកសេយកស្ស ចេបិ បញ្ញស្សាតិ ឲកសេយកស្ស ចេបិ អឌិតបញ្ញស្ស, ឲកសេយកស្ស ចេបិ តិស្សយេត្តឃ្យបញ្ញស្ស, ឲកសេយកស្ស ចេបិ បុណ្ណកបញ្ញស្ស, ឲកសេយកស្ស ចេបិ យេត្តក្ឋបញ្ញស្ស, ឲកសេយកស្ស ចេបិ ឆោតកបញ្ញស្ស, ឲកសេយកស្ស ចេបិ ង្គបសីចបញ្ញស្ស, ឲកសេយកស្ស ចេបិ តន្ត្រកបញ្ញស្ស, ឲកសេយកស្ស ចេបិ ហេយកបញ្ញស្ស, ឲកសេយកស្ស ចេបិ តោឆឃ្យបញ្ញស្ស, ឲកសេយកស្ស ចេបិ កប្យបញ្ញស្ស, ឲកសេយកស្ស ចេបិ ឌតុកណ្ណិបញ្ញស្ស, ឲកសេយកស្ស ចេបិ ក(ទ្រាចុឆបញ្ញស្ស, ឲកសេយកស្ស ចេបិ ង្គឆឃបញ្ញស្ស, ឲកសេយកស្ស ចេបិ

បេិសាលបញ្ញស្ស, ឯកេយកស្ស ចេបិ យោឈរាជបញ្ញស្ស, ឯកេយកស្ស ចេបិ បិក្ខិយបញ្ញស្សាតិ – ឯកេយកស្ស ចេបិ បញ្ញស្ស.

អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយាតិ សេវ្វច បទេញ្ញា ធេម្មា, ចិរន្តត [ចិស្សូត (ក.)] អទេត្ថាតិ អត្ថំ អញ្ញាយ ជាតិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា ចិភាចយិត្វា ចិភូតំ កត្វាតិ – អត្ថមញ្ញាយ. ធម្មមញ្ញាយាតិ ធម្មំ អញ្ញាយ ជាតិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា ចិភាចយិត្វា ចិភូតំ កត្វាតិ – ធម្មមញ្ញាយាតិ – អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ. ធម្មានុធម្មំ បដិបជ្ជេយ្យាតិ សម្មាបដិបទំ អនុលោមបដិបទំ អបច្ចនីកបដិបទំ អន្វត្ថបដិបទំ ធម្មានុធម្មបដិបទំ បដិបជ្ជេយ្យាតិ – ធម្មានុធម្មំ បដិបជ្ជេយ្យ. កង្ខេយ្យេវ ជរាយមរណស្ស បិរត្តិ ជរាយមរណស្ស បិរំ ទុក្ខតិ អមតំ តិព្វាតំ. យោ សោ សព្វសង្ខារសមថោ សព្វូបធិប្បដិតិស្សេគ្គោ តណ្ហក្ខយោ ចិរាគោ តិរោធោ តិព្វាតំ. កង្ខេយ្យេវ ជរាយមរណស្ស បិរត្តិ ជរាយមរណស្ស បិរំ កង្ខេយ្យ, បិរំ អធិកង្ខេយ្យ, បិរំ អធិមុច្ចេយ្យ, បិរំ សង្កប្បេយ្យាតិ – កង្ខេយ្យេវ ជរាយមរណស្ស បិរំ. បិរគ្គុយតីយា ពុទ្ធេ ធម្មាតិ ពុទ្ធេ ធម្មា បិរគ្គុយតីយា. បិរំ បិរេបត្តិ បិរំ សម្បារេបត្តិ បិរំ សមតុបិរេបត្តិ, ជរាយណស្ស តរណាយ [តារណាយ (ស្យា.)] ឯចត្តត្តីតិ – បិរគ្គុយតីយា ពុទ្ធេ ធម្មាតិ.

តស្មា ពុទ្ធស្ស ធម្មបរិយាយស្សាតិ. តស្មាតិ តស្មា តំការណា តំហេតុ តប្បច្ចយា តំនិទានាតិ – តស្មា. ពុទ្ធស្ស ធម្មបរិយាយស្សាតិ ពុទ្ធស្ស បិរាយនស្សាតិ – តស្មា ពុទ្ធស្ស ធម្មបរិយាយស្ស. បិរាយនត្តេច អធិចនត្តិ បិរំ ទុក្ខតិ អមតំ តិព្វាតំ...បេ... តិរោធោ តិព្វាតំ. អយនំ ទុក្ខតិ យគ្គោ, សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ...បេ... សម្មាសមាធិ. អធិចនត្តិ សង្ខា សមញ្ញា បញ្ញត្តិ ចោហារោ នាមំ នាមកម្មំ នាមធេយ្យំ តិរុត្តិ ព្យញ្ជនំ អភិលាបោតិ – បិរាយនត្តេច អធិចនំ. ខេតេតំ ទុក្ខតិ –

“ឯកេយកស្ស ចេបិ បញ្ញស្ស អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុធម្មំ បដិបជ្ជេយ្យ, កង្ខេយ្យេវ ជរាយមរណស្ស បិរំ. បិរគ្គុយតីយា ពុទ្ធេ ធម្មាតិ. តស្មា ពុទ្ធស្ស ធម្មបរិយាយស្ស ‘បិរាយន’ត្តេច អធិចនន”ត្តិ.

៨៣.

អខិតោ តិស្សមេត្តេយ្យា, បុណ្ណកោ អថ មេត្តគូ;

ធោតកោ ឧបសីវោ ច, នន្ទោ ច អថ ហេមកោ.

៨៤.

តោទេយ្យកប្បា ទុភយោ, ជតុកណ្ណី ច បណ្ឌិតោ;

ᨽᨴᩕᩣᩅᩩᨵᩮᩣ ᩏᨴᨿᩮᩣ ᨧ, ᨷᩮᩣᩈᩣᩃᩮᩣ ᨧᩣᨷᩥ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ;

ᨾᩮᩣᨥᩁᩣᨩᩣ ᨧ ᨾᩮᨵᩣᩅᩦ, ᨷᩥᨦ᩠ᨣᩥᨿᩮᩣ ᨧ ᨾᩉᩣᩍᩈᩥ᪨

ᩍᩈᩥ᪨

ᩑᨲᩮ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩏᨷᩣᨣᨧ᩠ᨨᩩᩴ, ᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᨧᩁᨱᩴ ᩍᩈᩥᩴ;

ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩣ ᨶᩥᨷᩩᨱᩮ ᨷᨬ᩠ᩉᩮ, ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩮᨭ᩠ᨮᩴ ᩏᨷᩣᨣᨾᩩᩴ᪨

ᩑᨲᩮ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩏᨷᩣᨣᨧ᩠ᨨᩩᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᨲᩮᨲᩥ ᩈᩮᩣᩊᩈ ᨷᩣᩁᩣᨿᨶᩥᨿᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᩈᨿᨾ᩠ᨽᩪ ᩋᨶᩣᨧᩁᩥᨿᨠᩮᩣ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᨶᨶᩩᩔᩩᨲᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᩈᩣᨾᩴ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨩ᩠ᨫᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧ ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨲᩴ ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨻᩃᩮᩈᩩ ᨧ ᩅᩈᩦᨽᩣᩅᩴ᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥ ᨠᩮᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ? ᨻᩩᨩ᩠ᨫᩥᨲᩣ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩦᨲᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᨻᩮᩣᨵᩮᨲᩣ ᨷᨩᩣᨿᩣᨲᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨲᩣᨿ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩔᩣᩅᩥᨲᩣᨿ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩋᨶᨬ᩠ᨬᨶᩮᨿ᩠ᨿᨲᩣᨿ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩅᩥᩈᩅᩥᨲᩣᨿ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩮᨶ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᨶᩥᩁᩩᨷᩃᩮᨷᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩮᨶ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩑᨠᨶ᩠ᨲᩅᩦᨲᩁᩣᨣᩮᩣᨲᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩑᨠᨶ᩠ᨲᩅᩦᨲᨴᩮᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩑᨠᨶ᩠ᨲᩅᩦᨲᨾᩮᩣᩉᩮᩣᨲᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩑᨠᨶ᩠ᨲᨶᩥᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩣᨲᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩑᨠᩣᨿᨶᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩑᨠᩮᩣ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᩴ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩋᨻᩩᨴ᩠ᨵᩥᩅᩥᩉᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩥᨷᨭᩥᩃᩣᨽᩣᨲᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥ ᨶᩮᨲᩴ ᨶᩣᨾᩴ ᨾᩣᨲᩁᩣ ᨠᨲᩴ ᨶ ᨷᩥᨲᩁᩣ ᨠᨲᩴ ᨶ ᨽᩣᨲᩁᩣ ᨠᨲᩴ ᨶ ᨽᨣᩥᨶᩥᨿᩣ ᨠᨲᩴ ᨶ ᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨾᨧ᩠ᨧᩮᩉᩥ ᨠᨲᩴ ᨶ ᨬᩣᨲᩥᩈᩣᩃᩮᩣᩉᩥᨲᩮᩉᩥ ᨠᨲᩴ ᨶ ᩈᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩉᩥ ᨠᨲᩴ ᨶ ᨴᩮᩅᨲᩣᩉᩥ ᨠᨲᩴ᪨ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥᨠᨾᩮᨲᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨻᩮᩣᨵᩥᨿᩣ ᨾᩪᩃᩮ ᩈᩉ ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨲᨬᩣᨱᩔ ᨷᨭᩥᩃᩣᨽᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ, ᨿᨴᩥᨴᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᨲᩮ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩏᨷᩣᨣᨧ᩠ᨨᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲᩮ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩏᨷᩣᨣᨾᩥᩴᩈᩩ ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᩴᩈᩩ ᨷᨿᩥᩁᩩᨷᩣᩈᩥᩴᩈᩩ ᨷᩁᩥᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᩴᩈᩩ ᨷᩁᩥᨷᨬ᩠ᩉᩥᩴᩈᩪᨲᩥ – ᩑᨲᩮ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩏᨷᩣᨣᨧ᩠ᨨᩩᩴ᪨

ᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᨧᩁᨱᩴ ᩍᩈᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩁᨱᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩈᩦᩃᩣᨧᩣᩁᨶᩥᨷ᩠ᨹᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩦᩃᩈᩴᩅᩁᩮᩣᨷᩥ ᨧᩁᨱᩴ, ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩈᩴᩅᩁᩮᩣᨷᩥ ᨧᩁᨱᩴ, ᨽᩮᩣᨩᨶᩮ ᨾᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨬᩩᨲᩣᨷᩥ ᨧᩁᨱᩴ, ᨩᩣᨣᩁᩥᨿᩣᨶᩩᨿᩮᩣᨣᩮᩣᨷᩥ ᨧᩁᨱᩴ, ᩈᨲ᩠ᨲᨷᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨧᩁᨱᩴ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥᨷᩥ ᨫᩣᨶᩣᨶᩥ ᨧᩁᨱᩴ᪨ ᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᨧᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᨧᩁᨱᩴ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᨧᩁᨱᩴ ᩅᩥᩈᩮᨭ᩠ᨮᨧᩁᨱᩴ [ᩅᩥᩈᩥᨭ᩠ᨮᨧᩁᨱᩴ (ᨠ᪨)] ᨷᩣᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᨧᩁᨱᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᨧᩁᨱᩴ ᨷᩅᩁᨧᩁᨱᩴ᪨ ᩍᩈᩦᨲᩥ ᩍᩈᩥ ᨽᨣᩅᩣ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩴ ᩈᩦᩃᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩴ ᩑᩈᩦ ᨣᩅᩮᩈᩦ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᩦᨲᩥ ᩍᩈᩥ...ᨷᩮ... ᨾᩉᩮᩈᨠ᩠ᨡᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩑᩈᩥᨲᩮᩣ ᨣᩅᩮᩈᩥᨲᩮᩣ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᩥᨲᩮᩣ – “ᨠᩉᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᨠᩉᩴ ᨽᨣᩅᩣ, ᨠᩉᩴ ᨴᩮᩅᨴᩮᩅᩮᩣ, ᨠᩉᩴ ᨶᩁᩣᩈᨽᩮᩣ”ᨲᩥ – ᩍᩈᩦᨲᩥ – ᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᨧᩁᨱᩴ ᩍᩈᩥᩴ᪨

ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩣ ᨶᩥᨷᩩᨱᩮ ᨷᨬ᩠ᩉᩮᨲᩥ᪨ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩣ ᨿᩣᨧᨶ᩠ᨲᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩈᨶ᩠ᨲᩣ ᨷᩈᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩣ᪨ ᨶᩥᨷᩩᨱᩮ ᨷᨬ᩠ᩉᩮᨲᩥ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩮ ᨴᩩᨴ᩠ᨴᩈᩮ ᨴᩩᩁᨶᩩᨻᩮᩣᨵᩮ ᩈᨶ᩠ᨲᩮ ᨷᨱᩦᨲᩮ ᩋᨲᨠ᩠ᨠᩣᩅᨧᩁᩮ ᨶᩥᨷᩩᨱᩮ ᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᩅᩮᨴᨶᩦᨿᩮ ᨷᨬ᩠ᩉᩮᨲᩥ – ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩣ ᨶᩥᨷᩩᨱᩮ ᨷᨬ᩠ᩉᩮ

ពុទ្ធសេដ្ឋំ ឧបាគមុន្តិ។ ពុទ្ធោតិ យោ សោ ភគវា...បេ... សច្ឆិកា បញ្ញត្តិ, យទិទំ ពុទ្ធោតិ។ សេដ្ឋន្តិ អគ្គំ សេដ្ឋំ វិសេដ្ឋំ បាមោក្ខំ ឧត្តមំ បវរំ ពុទ្ធំ ឧបាគមុំ ឧបាគមិំសុ ឧបសង្កមិំសុ បយិរុបាសិំសុ បរិបុច្ឆិំសុ បរិបញ្ហិំសូតិ – ពុទ្ធសេដ្ឋំ ឧបាគមុំ។ តេនេតំ វុច្ចតិ –

“ឯតេ ពុទ្ធំ ឧបាគច្ឆុំ, សម្បន្នចរណំ ឥសិំ;

បុច្ឆន្តា និបុណេ បញ្ហេ, ពុទ្ធសេដ្ឋំ ឧបាគមុំ”ន្តិ។

ងប៉។

តេសំ ពុទ្ធោ ព្យាកាសិ, បញ្ហាបុដ្ឋោ យថាតថំ;

បញ្ហានំ វេយ្យាករណេន, តោសេសិ ព្រាហ្មណេ មុនិ។

តេសំ ពុទ្ធោ ព្យាកាសីតិ។ តេសន្តិ សោឡសន្នំ បារាយនិកព្រាហ្មណានំ។ ពុទ្ធោតិ យោ សោ ភគវា...បេ... សច្ឆិកា បញ្ញត្តិ, យទិទំ ពុទ្ធោតិ។ ព្យាកាសីតិ តេសំ ពុទ្ធោ ព្យាកាសិ អាចិក្ខិ ទេសេសិ បញ្ញបេសិ បដ្ឋបេសិ វិវរិ វិភជិ ឧត្តានីអកាសិ បកាសេសីតិ – តេសំ ពុទ្ធោ ព្យាកាសិ។

បញ្ហាបុដ្ឋោ យថាតថន្តិ។ បញ្ហាបុដ្ឋោតិ បញ្ហាបុដ្ឋោ បុច្ឆិតោ យាចិតោ អជ្ឈេសិតោ បសាទិតោ។ យថាតថន្តិ យថា អាចិក្ខិតព្ពំ តថា អាចិក្ខិ, យថា ទេសេតព្ពំ តថា ទេសេសិ, យថា បញ្ញបេតព្ពំ តថា បញ្ញបេសិ, យថា បដ្ឋបេតព្ពំ តថា បដ្ឋបេសិ, យថា វិវរិតព្ពំ តថា វិវរិ, យថា វិភជិតព្ពំ តថា វិភជិ, យថា ឧត្តានីកាតព្ពំ តថា ឧត្តានីអកាសិ, យថា បកាសិតព្ពំ តថា បកាសេសីតិ – បញ្ហាបុដ្ឋោ យថាតថំ។

បញ្ហានំ វេយ្យាករណេនាតិ បញ្ហានំ វេយ្យាករណេន អាចិក្ខនេន ទេសនេន បញ្ញបនេន បដ្ឋបនេន វិវរណេន វិភជនេន ឧត្តានីកម្មេន បកាសនេនាតិ – បញ្ហានំ វេយ្យាករណេន។

តោសេសិ ព្រាហ្មណេ មុនីតិ។ តោសេសីតិ តោសេសិ វិតោសេសិ បសាទេសិ អារាធេសិ អត្តមនេ អកាសិ។ ព្រាហ្មណេតិ សោឡស បារាយនិកេ ព្រាហ្មណេ។ មុនីតិ មោនំ វុច្ចតិ ញាណំ...បេ... សង្គជាលមតិច្ច សោ មុនីតិ – តោសេសិ ព្រាហ្មណេ មុនិ។ តេនេតំ វុច្ចតិ –

“តេសំ ពុទ្ធោ ព្យាកាសិ, បញ្ហាបុដ្ឋោ យថាតថំ;

បញ្ហានំ វេយ្យាករណេន, តោសេសិ ព្រាហ្មណេ វិភូ”តិ។

៨៨។

តេ តោសិតា ចក្ខុមតា, ពុទ្ធេនាទិច្ចពន្ធុនា;

ព្រហ្មចរិយមចរិំសុ, វរបញ្ញស្ស សន្តិកេ។

តេ តោសិតា ចក្ខុមតាតិ។ តេតិ សោឡស បារាយនិកា ព្រាហ្មណា។ តោសិតាតិ តោសិតា វិតោសិតា បសាទិតា អារាធិតា អត្តមនា កតាតិ – តេ តោសិតា។ ចក្ខុមតាតិ ភគវា បញ្ចហិ ចក្ខូហិ ចក្ខុមា – មំសចក្ខុនាបិ ចក្ខុមា, ទិព្ពចក្ខុនាបិ ចក្ខុមា, បញ្ញាចក្ខុនាបិ ចក្ខុមា, ពុទ្ធចក្ខុនាបិ ចក្ខុមា, សមន្តចក្ខុនាបិ ចក្ខុមា។ កថំ ភគវា មំសចក្ខុនាបិ ចក្ខុមា...បេ... ឥទំ ភគវា សមន្តចក្ខុនាបិ ចក្ខុមាតិ – តេ តោសិតា ចក្ខុមតា។

ពុទ្ធេនាទិច្ចពន្ធុនាតិ។ ពុទ្ធោតិ យោ សោ ភគវា...បេ... សច្ឆិកា បញ្ញត្តិ, យទិទំ ពុទ្ធោតិ។ អាទិច្ចពន្ធុនាតិ អាទិច្ចោ វុច្ចតិ សូរិយោ។ សោ គោតមោ គោត្តេន, ភគវាបិ គោតមោ គោត្តេន, ភគវា សូរិយស្ស គោត្តញាតកោ គោត្តពន្ធុ។ តស្មា ពុទ្ធោ អាទិច្ចពន្ធូតិ – ពុទ្ធេនាទិច្ចពន្ធុនា។

ព្រហ្មចរិយមចរិំសូតិ ព្រហ្មចរិយំ វុច្ចតិ អសទ្ធម្មសមាបត្តិយា អារតិ វិរតិ បដិវិរតិ វេរមណី វិរមណំ អកិរិយា អករណំ អនជ្ឈាបត្តិ វេលាអនតិក្កមោ សេតុឃាតោ។ អបិ ច, និប្បរិយាយេន ព្រហ្មចរិយំ វុច្ចតិ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ, សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ, សម្មាសង្កប្បោ, សម្មាវាចា, សម្មាកម្មន្តោ, សម្មាអាជីវោ, សម្មាវាយាមោ, សម្មាសតិ, សម្មាសមាធិ។ ព្រហ្មចរិយមចរិំសូតិ ព្រហ្មចរិយំ ចរិំសុ អចរិំសុ សមាទាយ វត្តិំសូតិ – ព្រហ្មចរិយមចរិំសុ។

វរបញ្ញស្ស សន្តិកេតិ វរបញ្ញស្ស អគ្គបញ្ញស្ស សេដ្ឋបញ្ញស្ស វិសេដ្ឋបញ្ញស្ស បាមោក្ខបញ្ញស្ស ឧត្តមបញ្ញស្ស បវរបញ្ញស្ស។ សន្តិកេតិ សន្តិកេ សាមន្តា អាសន្នេ អវិទូរេ ឧបកដ្ឋេតិ – វរបញ្ញស្ស សន្តិកេ។ តេនាហ ភគវា –

“តេ តោសិតា ចក្ខុមតា, ពុទ្ធេនាទិច្ចពន្ធុនា;

ព្រហ្មចរិយមចរិំសុ, វរបញ្ញស្ស សន្តិកេ”តិ។

໑໐໐.

ເອກເມກສ຺ສ ປຎ຺ຫສ຺ສ, ຍຖາ ພຸທ຺ເທນ ເທສິຕໍ;

ຕຖາ ເຍາ ປຏິປເຊ຺ຊຍ຺ຍ, ຄເຈ຺ຉ ປາຣໍ ອປາຣເຕາ.

ເອກເມກສ຺ສ ປຎ຺ຫສ຺ສາຕິ ເອກເມກສ຺ສ ອຊິຕປຎ຺ຫສ຺ສ, ເອກເມກສ຺ສ ຕິສ຺ສເມຕ຺ເຕຍ຺ຍປຎ຺ຫສ຺ສ...ເປ... ເອກເມກສ຺ສ ປິງ຺ຄິຍປຎ຺ຫສ຺ສາຕິ – ເອກເມກສ຺ສ ປຎ຺ຫສ຺ສ.

ຍຖາ ພຸທ຺ເທນ ເທສິຕນ຺ຕິ. ພຸທ຺ເທາຕິ ເຍາ ເສາ ພຄວາ ສຍມ຺ພູ...ເປ... ສຈ຺ຉິກາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິ, ຍທິທໍ ພຸທ຺ເທາຕິ. ຍຖາ ພຸທ຺ເທນ ເທສິຕນ຺ຕິ ຍຖາ ພຸທ຺ເທນ ອາທິກ຺ຂິຕໍ ເທສິຕໍ ປຎ຺ຎປິຕໍ ປຏ຺ຐປິຕໍ ວິວຣິຕໍ ວິພຊິຕໍ [ວິພຕ຺ຕໍ (ສ຺ຍາ.)] ອຸຕ຺ຕານີກຕໍ ປກາສິຕນ຺ຕິ – ຍຖາ ພຸທ຺ເທນ ເທສິຕໍ.

ຕຖາ ເຍາ ປຏິປເຊ຺ຊຍ຺ຍາຕິ ສມ຺ມາປຏິປທໍ ອນຸເລາມປຏິປທໍ ອປຈ຺ຈນີກປຏິປທໍ ອນ຺ວຕ຺ຖປຏິປທໍ ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປຏິປທໍ ປຏິປເຊ຺ຊຍ຺ຍາຕິ – ຕຖາ ເຍາ ປຏິປເຊ຺ຊຍ຺ຍ.

ຄເຈ຺ຉ ປາຣໍ ອປາຣເຕາຕິ ປາຣໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ອມຕໍ ນິພ຺ພານໍ...ເປ... ນິເຣາເຘາ ນິພ຺ພານໍ; ອປາຣໍ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ກິເລສາ ຈ ຂນ຺ຘາ ຈ ອຠິສງ຺ຂາຣາ ຈ. ຄເຈ຺ຉ ປາຣໍ ອປາຣເຕາຕິ ອປາຣເຕາ ປາຣໍ ຄເຈ຺ຉຍ຺ຍ, ປາຣໍ ອຘິຄເຈ຺ຉຍ຺ຍ, ປາຣໍ ຜຸສ຺ເສຍ຺ຍ, ປາຣໍ ສຈ຺ຉິກເຣຍ຺ຍາຕິ – ຄເຈ຺ຉ ປາຣໍ ອປາຣເຕາ. ເຕນາຫ ພຄວາ –

“ເອກເມກສ຺ສ ປຎ຺ຫສ຺ສ, ຍຖາ ພຸທ຺ເທນ ເທສິຕໍ;

ຕຖາ ເຍາ ປຏິປເຊ຺ຊຍ຺ຍ, ຄເຈ຺ຉ ປາຣໍ ອປາຣເຕາ”ຕິ.

໑໐໑.

ອປາຣາ ປາຣໍ ຄເຈ຺ຉຍ຺ຍ, ຠາເວນ຺ເຕາ ມຄ຺ຄມຸຕ຺ຕມໍ;

ມເຄ຺ຄາເສາ ປາຣໍ ຄມນາຍ, ຕສ຺ມາ ປາຣາຍນໍ ອິຕິ.

អបារា បារំ គច្ឆេយ្យាតិ អបារំ វុច្ចន្តិ កិលេសា ច ខន្ធា ច អភិសង្ខារា ច; បារំ វុច្ចតិ អមតំ និព្ពានំ...បេ... តណ្ហក្ខយោ វិរាគោ និរោធោ និព្ពានំ។ អបារា បារំ គច្ឆេយ្យាតិ អបារា បារំ គច្ឆេយ្យ, បារំ អធិគច្ឆេយ្យ, បារំ ផស្សេយ្យ, បារំ សច្ឆិករេយ្យាតិ – អបារា បារំ គច្ឆេយ្យ។

ភាវេន្តោ មគ្គមុត្តមន្តិ មគ្គមុត្តមំ វុច្ចតិ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ, សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ...បេ... សម្មាសមាធិ។ មគ្គមុត្តមន្តិ មគ្គំ អគ្គំ សេដ្ឋំ វិសេដ្ឋំ បាមោក្ខំ ឧត្តមំ បវរំ។ ភាវេន្តោតិ ភាវេន្តោ អាសេវន្តោ ពហុលីករោន្តោតិ – ភាវេន្តោ មគ្គមុត្តមំ។

មគ្គោ សោ បារំ គមនាយាតិ –

មគ្គោ បន្ថោ បថោ បជ្ជោ [អទ្ធោ (ក។)], អញ្ជសំ វដុមាយនំ;

នាវា ឧត្តរសេតុ ច, កុល្លោ ច ភិសិ សង្កមោ [សង្កមោ (ស្យា។ ក។) បស្ស-ធាតុមាលិយំ មគ្គធាតុវណ្ណនាយំ]។

បារំ គមនាយាតិ បារំ គមនាយ បារំ សម្បាបនាយ បារំ សមនុបាបនាយ ជរាមរណស្ស តរណាយាតិ – មគ្គោ សោ បារំ គមនាយ។

តស្មា បារាយនំ ឥតីតិ។ តស្មាតិ តស្មា តំការណា តំហេតុ តប្បច្ចយា តំនិទានា។ បារំ វុច្ចតិ អមតំ និព្ពានំ...បេ... និរោធោ និព្ពានំ។ អយនំ វុច្ចតិ មគ្គោ។ ឥតីតិ បទសន្ធិ...បេ... បទានុបុព្ពតាបេតំ ឥតីតិ – តស្មា បារាយនំ ឥតិ។ តេនេតំ វុច្ចតិ –

“អបារា បារំ គច្ឆេយ្យ, ភាវេន្តោ មគ្គមុត្តមំ;

មគ្គោ សោ បារំ គមនាយ, តស្មា បារាយនំ ឥតី”តិ។

បារាយនត្ថុតិគាថានិទ្ទេសោ សត្តរសមោ។

១៨។ បារាយនានុគីតិគាថានិទ្ទេសោ

១០៧។

បារាយនមនុគាយិស្សំ, [ឥច្ចាយស្មា បិង្គិយោ]

ຍຖທ຺ທກ຺ຂິ ຕຖກ຺ຂາສິ, ວິມເລາ ຠູຣິເມທເສາ;

ນິກ຺ກາເມາ ນິພ຺ພເນາ ນາເຄາ, ກິສ຺ສ ເຫຕຸ ມຸສາ ຠເຓ.

ປາຣາຍນມນຸຄາຍິສ຺ສນ຺ຕິ ຄີຕມນຸຄາຍິສ຺ສໍ ກຖິຕມນຸກຖຍິສ຺ສໍ [ກຖິຕມນຸຄາຍິສ຺ສໍ (ສ຺ຍາ.) ເອວໍ ສພ຺ພປເທສຸ ອນຸຄາຍິສ຺ສນ຺ຕິ ອາຄຕໍ] ຠຓິຕມນຸຠຓິສ຺ສໍ ລປິຕມນຸລປິສ຺ສໍ ຠາສິຕມນຸຠາສິສ຺ສນ຺ຕິ – ປາຣາຍນມນຸຄາຍິສ຺ສໍ. ອິຈ຺ຈາຍສ຺ມາ ປິງ຺ຄິເຍາຕິ. ອິຈ຺ຈາຕິ ປທສນ຺ຘິ...ເປ... ປທານຸປຸພ຺ພຕາເປຕໍ – ອິຈ຺ຈາຕິ. ອາຍສ຺ມາຕິ ປິຍວຈນໍ ຄຣຸວຈນໍ ສຄາຣວສປ຺ປຕິສ຺ສາຘິວຈນເມຕໍ – ອາຍສ຺ມາຕິ. ປິງ຺ຄິເຍາຕິ ຕສ຺ສ ເຖຣສ຺ສ ນາມໍ ສງ຺ຂາ ສມຎ຺ຎາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ເວາຫາເຣາ ນາມໍ ນາມກມ຺ມໍ ນາມເຘຍ຺ຍໍ ນິຣຸຕ຺ຕິ ພ຺ຍຎ຺ຊນໍ ອຠິລາເປາຕິ – ອິຈ຺ຈາຍສ຺ມາ ປິງ຺ຄິເຍາ.

ຍຖທ຺ທກ຺ຂິ ຕຖກ຺ຂາສີຕິ ຍຖາ ອທ຺ທກ຺ຂິ ຕຖາ ອກ຺ຂາສິ ອາຈິກ຺ຂິ ເທເສສິ ປຎ຺ຎເປສິ ປຐ຺ຐເປສິ ວິວຣິ ວິຠຊິ ອຸຕ຺ຕານີອກາສິ ປກາເສສິ. “ສພ຺ເພ ສງ຺ຂາຣາ ອນິຈ຺ຈາ”ຕິ ຍຖາ ອທ຺ທກ຺ຂິ ຕຖາ ອກ຺ຂາສິ ອາຈິກ຺ຂິ ເທເສສິ ປຎ຺ຎເປສິ ປຐ຺ຐເປສິ ວິວຣິ ວິຠຊິ ອຸຕ຺ຕານີອກາສິ ປກາເສສິ. “ສພ຺ເພ ສງ຺ຂາຣາ ທຸກ຺ຂາ”ຕິ...ເປ... “ສພ຺ເພ ຘມ຺ມາ ອນຕ຺ຕາ”ຕິ... “ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ສມຸທຍຘມ຺ມໍ ສພ຺ພໍ ຕໍ ນິເຣາຘຘມ຺ມນ຺”ຕິ ຍຖາ ອທ຺ທກ຺ຂິ ຕຖາ ອກ຺ຂາສິ ອາຈິກ຺ຂິ ເທເສສິ ປຎ຺ຎເປສິ ປຐ຺ຐເປສິ ວິວຣິ ວິຠຊິ ອຸຕ຺ຕານີອກາສິ ປກາເສສີຕິ – ຍຖທ຺ທກ຺ຂິ ຕຖກ຺ຂາສິ.

ວິມເລາ ຠູຣິເມທເສາຕິ. ວິມເລາຕິ ຣາເຄາ ມລໍ, ເທາເສາ ມລໍ, ເມາເຫາ ມລໍ, ເກາເຘາ... ອຸປນາເຫາ...ເປ... ສພ຺ພາກຸສລາຠິສງ຺ຂາຣາ ມລາ. ເຕ ມລາ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຠຄວເຕາ ປຫີນາ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູລາ ຕາລາວຕ຺ຖຸກຕາ ອນຠາວໍກຕາ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ມາ. ອມເລາ ພຸທ຺ເຘາ ວິມເລາ ນິມ຺ມເລາ ມລາປຄເຕາ ມລວິປ຺ປຫີເນາ ມລວິມຸຕ຺ເຕາ ສພ຺ພມລວີຕິວຕ຺ເຕາ. ຠູຣິ ວຸຈ຺ຈຕິ ປຐວີ. ຠຄວາ ຕາຍ [ຠຄວາ ອິມາຍ (ສ຺ຍາ.)] ປຐວີສມາຍ ປຎ຺ຎາຍ ວິປຸລາຍ ວິຕ຺ຖຕາຍ ສມນ຺ນາຄເຕາ. ເມທາ ວຸຈ຺ຈຕິ ປຎ຺ຎາ. ຍາ ປຎ຺ຎາ ປຊານນາ...ເປ... ອເມາເຫາ ຘມ຺ມວິຈເຍາ ສມ຺ມາທິຐ຺ຐິ. ຠຄວາ ອິມາຍ ເມທາຍ ປຎ຺ຎາຍ ອຸເປເຕາ ສມຸເປເຕາ ອຸປາຄເຕາ ສມຸປາຄເຕາ ອຸປປນ຺ເນາ ສມຸປປນ຺ເນາ ສມນ຺ນາຄເຕາ, ຕສ຺ມາ ພຸທ຺ເຘາ ສຸເມທເສາຕິ – ວິມເລາ ຠູຣິເມທເສາ.

ນິກ຺ກາເມານິພ຺ພເນາ ນາເຄາຕິ. ກາມາຕິ ອຸທ຺ທານເຕາ ທ຺ເວ ກາມາ – ວຕ຺ຖຸກາມາ ຈ ກິເລສກາມາ ຈ...ເປ... ອິເມ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ວຕ຺ຖຸກາມາ...ເປ... ອິເມ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ກິເລສກາມາ. ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຠຄວເຕາ ວຕ຺ຖຸກາມາ ປຣິຎ຺ຎາຕາ ກິເລສກາມາ ປຫີນາ ວຕ຺ຖຸກາມານໍ ປຣິຎ຺ຎາຕຕ຺ຕາ ກິເລສກາມານໍ ປຫີນຕ຺ຕາ. ຠຄວາ ນ ກາເມ ກາເມຕິ ນ ກາເມ ອິຈ຺ຉຕິ ນ ກາເມ ປຕ຺ເຖຕິ ນ ກາເມ ປິເຫຕິ ນ ກາເມ ອຠິຊປ຺ປຕິ. ເຍ ກາເມ ກາເມນ຺ຕິ ກາເມ ອິຈ຺ຉນ຺ຕິ ກາເມ ປຕ຺ເຖນ຺ຕິ ກາເມ ປິເຫນ຺ຕິ ກາເມ ອຠິຊປ຺ປນ຺ຕິ ເຕ ກາມກາມິເນາ ຣາຄຣາຄິເນາ ສຎ຺ຎສຎ຺ຎິເນາ. ຠຄວາ ນ ກາເມ ກາເມຕິ ນ ກາເມ ອິຈ຺ຉຕິ ນ ກາເມ ປຕ຺ເຖຕິ ນ ກາເມ ປິເຫຕິ ນ ກາເມ ອຠິຊປ຺ປຕິ. ຕສ຺ມາ ພຸທ຺ເຘາ ອກາເມາ ນິກ຺ກາເມາ ຈຕ຺ຕກາເມາ ວນ຺ຕກາເມາ ມຸຕ຺ຕກາເມາ ປຫີນກາເມາ ປຐິນິສ຺ສຐ຺ຐກາເມາ ວີຕຣາເຄາ ວິຄຕຣາເຄາ ຈຕ຺ຕຣາເຄາ ວນ຺ຕຣາເຄາ ມຸຕ຺ຕຣາເຄາ ປຫີນຣາເຄາ ປຐິນິສ຺ສຐ຺ຐຣາເຄາ ນິຈ຺ຉາເຕາ ນິພ຺ພຸເຕາ ສີຕິຠູເຕາ ສຸຂປ຺ປຐິສໍເວທີ ພ຺ຣຫ຺ມຠູເຕນ ອຕ຺ຕນາ ວິຫຣຕີຕິ – ນິກ຺ກາເມາ.

តិណ្ណតោតិ រាគោ ចតិ, ទោសោ ចតិ, មោហោ ចតិ, កោធោ ចតិ, ឧបនាហោ ចតិ…បេ… សព្វាកុសលាភិសង្ខារា ចតា។ តេ ច ចតា ញាណស្ស កតចេតា បហីនា ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវំកតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា។ តស្មា ញាណេន អចតោ ចិចតោ តិណ្ណតោ ចតាបកតោ ចតចិប្បហីនតោ ចតចិមុត្តោ សព្វចតចិតិចត្តោតិ – តិណ្ណតោ។ តារកោតិ តារកោ; កថំ អាក៌ ន ករោតីតិ តារកោ, ន គណ្ហាតីតិ តារកោ, ន អាគណ្ហាតីតិ តារកោ…បេ… ឯវំ កថំ ន អាគណ្ហាតីតិ តារកោតិ – តិក្ការោយា តិណ្ណតោ តារកោ។

កិស្ស ហេតុ មុសា ភណេតិ។ កិស្ស ហេតូតិ កិស្ស ហេតុ កិំហេតុ កិំការណា កិំនិទានា កិំបច្ចយាតិ – កិស្ស ហេតុ។ មុសា ភណេតិ មុសា ភណេយ្យ កថេយ្យ ទីបេយ្យ វោហរេយ្យ; មុសា ភណេតិ មោសវជ្ជំ ភណេយ្យ, មុសាវាទំ ភណេយ្យ, អនរិយវាទំ ភណេយ្យ។ ឥធេកច្ចោ សភាគតោ [សភគ្គតោ (ស្យា។)] វា បរិសាគតោ [បរិសគ្គតោ (ស្យា។)] វា ញាតិមជ្ឈគតោ វា បូគមជ្ឈគតោ វា រាជកុលមជ្ឈគតោ វា អភិនីតោ សក្ខិបុដ្ឋោ – “ឯហម្ភោ [ឯហិ ភោ (ស្យា។) បស្ស ម។ និ។ ១។៤៤០] បុរិស, យំ ជានាសិ តំ វទេហី”តិ, សោ អជានំ វា អាហ – “ជានាមី”តិ , ជានំ វា អាហ – “ន ជានាមី”តិ, អបស្សំ វា អាហ – “បស្សាមី”តិ, បស្សំ វា អាហ – “ន បស្សាមី”តិ។ ឥតិ អត្តហេតុ វា បរហេតុ វា អាមិសកិញ្ចិក្ខហេតុ វា សម្បជានមុសា ភាសតិ, ឥទំ វុច្ចតិ មោសវជ្ជំ។

អបិ ច, តីហាការេហិ មុសាវាទោ ហោតិ។ បុព្ពេវស្ស ហោតិ – “មុសា ភណិស្ស”ន្តិ, ភណន្តស្ស ហោតិ – “មុសា ភណាមី”តិ, ភណិតស្ស ហោតិ – “មុសា មយា ភណិត”ន្តិ – ឥមេហិ តីហាការេហិ មុសាវាទោ ហោតិ។ អបិ ច, ចតូហាការេហិ មុសាវាទោ ហោតិ។ បុព្ពេវស្ស ហោតិ – “មុសា ភណិស្ស”ន្តិ, ភណន្តស្ស ហោតិ – “មុសា ភណាមី”តិ, ភណិតស្ស ហោតិ – “មុសា មយា ភណិត”ន្តិ, វិនិធាយ ទិដ្ឋិំ – ឥមេហិ ចតូហាការេហិ មុសាវាទោ ហោតិ។ អបិ ច, បញ្ចហាការេហិ…បេ… ឆហាការេហិ… សត្តហាការេហិ… អដ្ឋហាការេហិ មុសាវាទោ ហោតិ។ បុព្ពេវស្ស ហោតិ – “មុសា ភណិស្ស”ន្តិ, ភណន្តស្ស ហោតិ – “មុសា ភណាមី”តិ, ភណិតស្ស ហោតិ – “មុសា មយា ភណិត”ន្តិ, វិនិធាយ ទិដ្ឋិំ, វិនិធាយ ខន្តិំ, វិនិធាយ រុចិំ, វិនិធាយ សញ្ញំ, វិនិធាយ ភាវំ – ឥមេហិ អដ្ឋហាការេហិ មុសាវាទោ ហោតិ មោសវជ្ជំ។ កិស្ស ហេតុ មុសា ភណេយ្យ កថេយ្យ ទីបេយ្យ វោហរេយ្យាតិ – កិស្ស ហេតុ មុសា ភណេ។ តេនាហ ថេរោ បិង្គិយោ –

“បរិវារតមត្ថការិស្សំ, [ឥច្ចាយស្មា បិង្គិយោ]

យថាទ្ធក្ខិ វទាក្ខាសិ, វិមលោ ភូរិមេធសោ;

តិក្ការោយា តិណ្ណតោ តារកោ, កិស្ស ហេតុ មុសា ភណេ”តិ។

បហិតយលយោហស្ស, យាតយក្ខប្បហាឃិតោ;

ហត្កាហំ កិត្តឃិស្សាយិ, កិរំ ចល្ហុបសំហិតំ៍

បហិតយលយោហស្សាតិ ៍ យលត្តិ ទាគោ យល៌, ទោសោ យល៌, យោហោ យល៌, យាតោ យល៌, ឌិដ្ឋិ យល៌, កិលេសោ យល៌, សព្ពទុច្ចរិតំ យល៌, សព្ពភចកាយិកម្មំ យល៌៍

យោហោតិ ឃំ ទុក្ខេ អញ្ញាណំ...បេ... អចិជ្ជាលង្គី យោហោ អកុសលមូលំ៍ អឃំ ចុច្ចតិ យោហោ៍ យលញ្ច យោហោ ច ពុទ្ធស្ស ភគចតោ បហិតា ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាចត្ថុកតា អតភាចំកតា អាឃតិំ អតុប្បាទធម្មា៍ តស្មា ពុទ្ធោ បហិតយលយោហោតិ – បហិតយលយោហស្ស៍

យាតយក្ខប្បហាឃិតោតិ៍ យាតោតិ ឯកចិធេត យាតោ – ឃា ចិត្តស្ស ឧត្តតិ [ឧណ្ណតិ (ស្យា៍ ៣៍)]៍ ទុចិធេត យាតោ – អត្តុក្កំសតយាតោ, បរចម្ភតយាតោ៍ តិចិធេត យាតោ – សេយ្យោហយស្មីតិ យាតោ, សទិសោហយស្មីតិ យាតោ, ហីតោហយស្មីតិ យាតោ៍ ចតុព្ពិធេត យាតោ – លាភេត យាតំ ជតេតិ, ឃសេត យាតំ ជតេតិ, បសំសាឃ យាតំ ជតេតិ, សុខេត យាតំ ជតេតិ៍ បញ្ចចិធេត យាតោ – លាភិម្ហិ យតាបិកាតំ រូបិតត្តិ យាតំ ជតេតិ, លាភិម្ហិ យតាបិកាតំ សទ្ទាតំ...បេ... គន្ធាតំ... រសាតំ... ផោដ្ឋព្ពាតត្តិ យាតំ ជតេតិ៍ ឆព្ពិធេត យាតោ – ចក្ខុសម្បទាឃ យាតំ ជតេតិ, សោតសម្បទាឃ...បេ... ឃាតសម្បទាឃ... ជិច្ហាសម្បទាឃ... កាឃសម្បទាឃ... យតោសម្បទាឃ យាតំ ជតេតិ៍ សត្តចិធេត យាតោ – យាតោ, អតិយាតោ, យាតាតិយាតោ, ឱ្យយាតោ, អចយាតោ, អស្មិយាតោ, យិច្ឆាយាតោ៍ អដ្ឋចិធេត យាតោ – លាភេត យាតំ ជតេតិ, អលាភេត ឱ្យយាតំ ជតេតិ, ឃសេត យាតំ ជតេតិ, អឃសេត ឱ្យយាតំ ជតេតិ, បសំសាឃ យាតំ ជតេតិ, តិន្ទាឃ ឱ្យយាតំ ជតេតិ, សុខេត យាតំ ជតេតិ , ទុក្ខេត ឱ្យយាតំ ជតេតិ៍ តចចិធេត យាតោ – សេយ្យស្ស សេយ្យោហយស្មីតិ យាតោ, សេយ្យស្ស សទិសោហយស្មីតិ យាតោ, សេយ្យស្ស ហីតោហយស្មីតិ យាតោ, សទិសស្ស សេយ្យោហយស្មីតិ យាតោ, សទិសស្ស សទិសោហយស្មីតិ យាតោ, សទិសស្ស ហីតោហយស្មីតិ យាតោ, ហីតស្ស សេយ្យោហយស្មីតិ យាតោ, ហីតស្ស សទិសោហយស្មីតិ យាតោ, ហីតស្ស ហីតោហយស្មីតិ យាតោ៍ ទសចិធេត យាតោ – ឥធេកច្ចោ យាតំ ជតេតិ ជាតិឃា ចា គោត្តេត ចា កោលបុត្តិឃេត ចា ចណ្ណបោក្ខរតាឃ ចា ធតេត ចា អជ្ឈេតេត ចា កម្មាឃតតេត ចា សិប្បាឃតតេត ចា ចិជ្ជាដ្ឋាតេត [ចិជ្ជាជាតេត (៣៍)] ចា សុតេត ចា បដិភាតេត ចា អញ្ញតរញ្ញតរេត ចា ចត្ថុតា៍ ឃោ ឯចរូបោ យាតោ យញ្ញតា យញ្ញិតត្តំ ឧត្តតិ ឧត្តយោ ធជោ សម្បគ្គាហោ កេតុកម្យតា ចិត្តស្ស – អឃំ ចុច្ចតិ យាតោ៍

យក្ខោតិ ឃោ យក្ខោ យក្ខាឃតា យក្ខាឃិតត្តំ តិដ្ឋុរិឃំ តិដ្ឋុរិឃកម្មំ [តិត្ថុរិឃកម្មំ (៣៍) បស្ស ចិក៍ ប៉ដ៍១] – អឃំ ចុច្ចតិ យក្ខោ៍ ពុទ្ធស្ស ភគចតោ យាតោ ច យក្ខោ ច បហិតា ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាចត្ថុកតា អតភាចំកតា អាឃតិំ អតុប្បាទធម្មា៍ តស្មា ពុទ្ធោ យាតយក្ខប្បហាឃិតិ – យាតយក្ខប្បហាឃិតោ៍

ທຊ຺າທ໌ ກິຕ຺ຕຍິສ຺ສາມິ ກິນ໌ ຈກ຺ຂຸສໍຫິຕຕ຺ຕິ໌ ທຊ຺າທຕ຺ຕິ ປຣສ຺ຄິ ປຣສໍສເກ຺າ ປຣປີຣິປຸຈ຺ຈີ ອກ຺ຂຣສຍຈາເຍາ ຍຸຍ຺ຊາຕສີລິຣ຺ທາ ປຣາຖປຸຊ຺ທາເປທ໌ – ທຊ຺າທຕ຺ຕິ໌ ກິຕ຺ຕຍິສ຺ສາມິ ກິນ໌ ຈກ຺ຂຸສໍຫິຕຕ຺ຕິ ຈເລ຺ກ ຊ຺ເປທ໌ ສຍຸເປທ໌ ຊ຺ປີເກທ໌ ສຍຸປີເກທ໌ ຊ຺ປປຕ຺ ສຍຸປປຕ຺ ສຍຕ຺ຖາເກທ໌ ຈາຣ໌ ກິນ໌ ຍຸປຸຈ໌ ຊ຺ຂີຣທ໌ [ຍ຺ຂີຣທ໌ (ສ຺ຍາ)] ກິຕ຺ຕຍິສ຺ສາມິ ຣເຣສສ຺ສາມິ ປຊ຺ຊເປສ຺ສາມິ ປຊ຺ເປສ຺ສາມິ ຍິຈຣິສ຺ສາມິ ຍິກຂິສ຺ສາມິ ຊ຺ຕ຺ຕາຕິກຣິສ຺ສາມິ ປກາເສສ຺ສາມີຕິ – ທຊ຺າທ໌ ກິຕ຺ຕຍິສ຺ສາມິ ກິນ໌ ຈກ຺ຂຸສໍຫິຕໍ໌ ເຕຖາທ ເຣເຣາ ປິຊ຺ຊິເຍາ –

“ປຫີຕຍລເຍາທສ຺ສ, ຍາຕຍກ຺ຂຸປຸທາຍີເຕາ;

ທຊ຺າທ໌ ກິຕ຺ຕຍິສ຺ສາມິ, ກິນ໌ ຈກ຺ຂຸສໍຫິຕ”ຕ຺ຕີ໌

໑໐໓໌

ຕເຍາຖເຣາ ຍຸເຊ຺ລ ສຍຕ຺ຈກ຺ຂຸ, ເລີກຕ຺ຕຸ ສຊ຺ຊກຈາຕິຈເຣ຺າ;

ອຕາສເຈາ ສຊ຺ຊຖ຺ຂປຸຫີເຕາ, ສຈ຺ຈຍຸຍາ ຢາເທ໌ ຊ຺ປີສິເຕາ ເຍ໌

ຕເຍາຖເຣາຍຸເຊ຺ລ ສຍຕ຺ຈກ຺ຂຸຕິ໌ ຕເຍາຖເຣາຕິ ຣາກຕຍໍ ເຣາສຕຍໍ ເຍາທຕຍໍ ຍາຕຕຍໍ ຍິຊ຺ຕຍໍ ກິເລສຕຍໍ ຖຸຈ຺ຈຣິຕຕຍໍ ອຊ຺ຊກຣທ໌ ອຊ຺ຊາຕກຣທ໌ ປຊ຺ຊາຕິເຣາຍິກໍ ຍິຍາຕປກ຺ຂິກໍ ອຕິຊ຺ຊາຕສໍຈຕ຺ຕິກໍ ຖຸຍ໌ ປຖຸຍ໌ ປຣທີ ຍິເຕາເຣສິ ຍຸຕ຺ຕີອການິ ອຕກາຍ໌ ກເຍສິ໌ ຍຸເຊ຺ລຕິ ເຍາ ເສາ ກຕຈາ...ເປ... ສຊ຺ຊິກາ ປຊ຺ຊາຕິ; ຍຣິຍ໌ ຍຸເຊ຺ລຕິ໌ ສຍຕ຺ຈກ຺ຂຸ ຖຸຈ຺ຈຕິ ສຊ຺ຊຊ຺ຊຸຕຍາກທ໌...ເປ... ຕຈາເກຕາ ເຕາຕ ສຍຕ຺ຈກ຺ຂຸຕິ – ຕເຍາຖເຣາ ຍຸເຊ຺ລ ສຍຕ຺ຈກ຺ຂຸ໌

ເລີກຕ຺ຕຸ ສຊ຺ຊກຈາຕິຈເຣ຺າຕິ໌ ເລີເກາຕິ ໑ເກາ ເລີເກາ – ກຈເລີເກາ໌ ເຊ຺ ເລີກາ – ກຈເລີເກາ ຈ ສຍຸຈເລີເກາ ຈ; ສຍຸຕ຺ຕິກຈເລີເກາ ຈ ສຍຸຕ຺ຕິສຍຸຈເລີເກາ ຈ; ຍິປຕ຺ຕິກຈເລີເກາ ຈ ຍິປຕ຺ຕິສຍຸຈເລີເກາ ຈ [ເຊ຺ ເລີກາ ສຍຸຕ຺ຕິ ຈ ກຈເລີເກາ ຍິປຕ຺ຕິ ຈ ກຈເລີເກາ (ສ຺ຍາ)]໌ ຕເຍາ ເລີກາ – ຕິເສ຺ສາ ເຣຖຣາ໌ ຈຕ຺ຕາເຣາ ເລີກາ – ຈຕ຺ຕາເຣາ ອາທາຣາ໌ ປຊ຺ຈ ເລີກາ – ປຊ຺ຈຸປາຖາຕກ຺ຂຊ຺ຊາ໌ ໒ ເລີກາ – ໒ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິການິ ອາຍຕຕານິ໌ ສຕ຺ຕ ເລີກາ – ສຕ຺ຕຍິຊ຺ຊາຕຊ຺ຊິຕິເຍາ ໌ ອຊ຺ ເລີກາ – ອຊ຺ ເລີກຣຍຸາ໌ ຕຈ ເລີກາ – ຕຈ ສຕ຺ຕາຈາສາ໌ ຣສ ເລີກາ – ຣສ ອາຍຕຕານິ໌ ຊ຺າຣສ ເລີກາ – ຊ຺າຣສາຍຕຕານິ໌ ອຊ຺າຣສ ເລີກາ – ອຊ຺າຣສ ຣາຕຸເຍາ໌ ເລີກຕ຺ຕຸຕິ ກຕຈາ ເລີກສ຺ສ ອຕ຺ຖກເຕາ ອຕ຺ຖປຸເຕ຺າ ເກາຍິກເຕາ ເກາຍິປຸເຕ຺າ... ຕິຊ຺ຊາຕກເຕາ ຕິຊ຺ຊາຕປຸເຕ຺າ໌ ເສາ ຖຸຕ຺ຕຈາເສາ ຍິຊ຺ຊຈເຣເລາ... ຊາຕິປເຣາສໍສາເຣາ ຕຕ຺ຕິ ຕສ຺ສ ປຸຕຊ຺ຈເຈາຕິ – ເລີກຕ຺ຕຸ໌

ສຊ຺ຊກຈາຕິຈເຣ຺າຕິ໌ ກຈາຕິ ເຊ຺ ກຈາ – ກຍຸກເຈາ ຈ ປຊິສຊ຺ຊິເກາ ຈ ປຸຕຊ຺ຈເຈາ໌ ກຕເຍາ ກຍຸກເຈາ? ປຸຊ຺ຊາຄິສຊ຺ຊາເຣາ

ᩋᨸᩩᨬ᩠ᨬᩣᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩣ ᩋᩣᨶᩮᨬ᩠ᨩᩣᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩣ – ᩋᨿᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᨽᩅᩮᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮᩣ ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠᩮᩣ ᨸᩩᨶᨻ᩠ᨽᩅᩮᩣ? ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠᩣ ᩁᩪᨸᩤ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ – ᩋᨿᩴ ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠᩮᩣ ᨸᩩᨶᨻ᩠ᨽᩅᩮᩣ᪨ ᨽᨣᩅᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᨽᩅᨬ᩠ᨧ ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠᨬ᩠ᨧ ᨸᩩᨶᨻ᩠ᨽᩅᩴ ᩋᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᩣ [ᩁᩪᨸᩤᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᩣ (ᨠ᪨)] ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩦᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ – ᩃᩮᩣᨠᨶ᩠ᨲᨣᩪ ᩈᨻ᩠ᨻᨽᩅᩣᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨

ᩋᨶᩣᩈᩅᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩩᨠ᩠ᨡᨸ᩠ᨸᩉᩦᨶᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨶᩣᩈᩅᩮᩣᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩋᩣᩈᩅᩣ – ᨠᩣᨾᩣᩈᩅᩮᩣ, ᨽᩅᩣᩈᩅᩮᩣ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᩈᩅᩮᩣ, ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩈᩅᩮᩣ᪨ ᨲᩮ ᩋᩣᩈᩅᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨸᩉᩦᨶᩣ ᩏᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨾᩪᩃᩣ ᨲᩣᩃᩣᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨲᩣ ᩋᨶᨽᩣᩅᩴᨠᨲᩣ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᨵᨾ᩠ᨾᩣ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩋᨶᩣᩈᩅᩮᩣ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩩᨠ᩠ᨡᨸ᩠ᨸᩉᩦᨶᩮᩣᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᩔ ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠᩴ ᨩᩣᨲᩥᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨩᩁᩣᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨾᩁᨱᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩈᩮᩣᨠᨸᩁᩥᨴᩮᩅᨴᩩᨠ᩠ᨡᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩩᨸᩣᨿᩣᩈᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ...ᨸᩮ... ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨻ᩠ᨿᩈᨶᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨸᩉᩦᨶᩴ ᩈᨾᩩᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩪᨸᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨴ᩠ᨵᩴ ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᨬᩣᨱᨣ᩠ᨣᩥᨶᩣ ᨯᨯ᩠ᨰᩴ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩩᨠ᩠ᨡᨸ᩠ᨸᩉᩦᨶᩮᩣᨲᩥ – ᩋᨶᩣᩈᩅᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩩᨠ᩠ᨡᨸ᩠ᨸᩉᩦᨶᩮᩣ᪨

ᩈᨧ᩠ᨧᩅ᩠ᩉᨿᩣᨻᩕᩉ᩠ᨾᩮ ᩏᨸᩣᩈᩥᨲᩮᩣ ᨾᩮᨲᩥ᪨ ᩈᨧ᩠ᨧᩅ᩠ᩉᨿᩣᨲᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩅ᩠ᩉᨿᩣ ᩈᨴᩥᩈᨶᩣᨾᩮᩣ ᩈᨴᩥᩈᩅ᩠ᩉᨿᩣ ᩈᨧ᩠ᨧᩈᨴᩥᩈᩅ᩠ᩉᨿᩣ᪨ ᩅᩥᨸᩔᩦ ᨽᨣᩅᩣ, ᩈᩥᨡᩦ ᨽᨣᩅᩣ, ᩅᩮᩔᨽᩪ ᨽᨣᩅᩣ, ᨠᨠᩩᩈᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ, ᨠᩮᩣᨱᩣᨣᨾᨶᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ, ᨠᩔᨸᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ᪨ ᨲᩮ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨴᩥᩈᨶᩣᨾᩣ ᩈᨴᩥᩈᩅ᩠ᩉᨿᩣ᪨ ᨽᨣᩅᩣᨸᩥ ᩈᨠ᩠ᨿᨾᩩᨶᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᨴᩥᩈᨶᩣᨾᩮᩣ ᩈᨴᩥᩈᩅ᩠ᩉᨿᩣᨲᩥ – ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩈᨧ᩠ᨧᩅ᩠ᩉᨿᩣ᪨

ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩮ ᩏᨸᩣᩈᩥᨲᩮᩣ ᨾᩮᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᨾᨿᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩣᩈᩥᨲᩮᩣ ᩏᨸᩣᩈᩥᨲᩮᩣ ᨸᨿᩥᩁᩩᨸᩣᩈᩥᨲᩮᩣ ᨸᩁᩥᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩮᩣ ᨸᩁᩥᨸᨬ᩠ᩉᩥᨲᩮᩣᨲᩥ – ᩈᨧ᩠ᨧᩅ᩠ᩉᨿᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩮ ᩏᨸᩣᩈᩥᨲᩮᩣ ᨾᩮ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨸᩥᨦ᩠ᨣᩥᨿᩮᩣ –

“ᨲᨾᩮᩣᨶᩩᨴᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨧᨠ᩠ᨡᩩ, ᩃᩮᩣᨠᨶ᩠ᨲᨣᩪ ᩈᨻ᩠ᨻᨽᩅᩣᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᩣ;

ᩋᨶᩣᩈᩅᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩩᨠ᩠ᨡᨸ᩠ᨸᩉᩦᨶᩮᩣ, ᩈᨧ᩠ᨧᩅ᩠ᩉᨿᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩮ ᩏᨸᩣᩈᩥᨲᩮᩣ ᨾᩮ”ᨲᩥ᪨

᪑᪐᪕᪨

ᨴᩥᨩᩮᩣ ᨿᨳᩣ ᨠᩩᨻ᩠ᨻᨶᨠᩴ ᨸᩉᩣᨿ, ᨻᩉᩩᨸ᩠ᨹᩃᩴ ᨠᩣᨶᨶᨾᩣᩅᩈᩮᨿ᩠ᨿ;

ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩉᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨴᩔᩮ ᨸᩉᩣᨿ, ᨾᩉᩮᩣᨴᨵᩥᩴ ᩉᩴᩈᩮᩣᩁᩥᩅ ᩋᨩ᩠ᨫᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ[ᩋᨩ᩠ᨫ ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ (ᨠ᪨)]᪨

ᨴᩥᨩᩮᩣ ᨿᨳᩣ ᨠᩩᨻ᩠ᨻᨶᨠᩴ ᨸᩉᩣᨿ, ᨻᩉᩩᨸ᩠ᨹᩃᩴ ᨠᩣᨶᨶᨾᩣᩅᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᪨ ᨴᩥᨩᩮᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨸᨠ᩠ᨡᩦ᪨ ᨠᩥᩴᨠᩣᩁᨱᩣ ᨴᩥᨩᩮᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨸᨠ᩠ᨡᩦ? ᨴ᩠ᩅᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᨩᩣᨿᨲᩦᨲᩥ ᨴᩥᨩᩮᩣ, ᨾᩣᨲᩩᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨾ᩠ᩉᩣᨧ ᩋᨱ᩠ᨯᨠᩮᩣᩈᨾ᩠ᩉᩣᨧ᪨ ᨲᩴᨠᩣᩁᨱᩣ ᨴᩥᨩᩮᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨸᨠ᩠ᨡᩦᨲᩥ – ᨴᩥᨩᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣ ᨠᩩᨻ᩠ᨻᨶᨠᩴ ᨸᩉᩣᨿᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨴᩥᨩᩮᩣ ᨠᩩᨻ᩠ᨻᨶᨠᩴ ᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᩅᨶᨠᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨹᩃᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨽᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩮᩣᨴᨠᩴ ᨸᩉᩣᨿ ᨩᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩦᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨻᩉᩩᨸ᩠ᨹᩃᩴ ᨻᩉᩩᨽᨠ᩠ᨡᩴ ᨻᩉᩪᨴᨠᩴ

អជ្ឈាសយំ សកំ អធិប្បាយំ ព្យាកំសុ អាចិក្ខិំសុ ទេសយិំសុ បញ្ញបិំសុ បដ្ឋបិំសុ វិវរិំសុ វិភជិំសុ ឧត្តានីអកំសុ បកាសេសុន្តិ – យេ មេ បុព្ពេ វិយាកំសុ។

ហុរំ គោតមសាសនាតិ ហុរំ គោតមសាសនា, បរំ គោតមសាសនា, បុរេ គោតមសាសនា, បឋមតរំ គោតមសាសនា ពុទ្ធសាសនា ជិនសាសនា តថាគតសាសនា [តថាគតសាសនា ទេវសាសនា (ស្យា។ ក។)] អរហន្តសាសនាតិ – ហុរំ គោតមសាសនា។

ឥច្ចាសិ ឥតិ ភវិស្សតីតិ ឯវំ កិរ អាសិ, ឯវំ កិរ ភវិស្សតីតិ – ឥច្ចាសិ ឥតិ ភវិស្សតិ។

សព្ពំ តំ ឥតិហីតិហន្តិ សព្ពំ តំ ឥតិហីតិហំ ឥតិកិរាយ បរម្បរាយ បិដកសម្បទាយ តក្កហេតុ នយហេតុ អាការបរិវិតក្កេន ទិដ្ឋិនិជ្ឈានក្ខន្តិយា ន សាមំ សយមភិញ្ញាតំ ន អត្តបច្ចក្ខធម្មំ យំ កថយិំសូតិ – សព្ពំ តំ ឥតិហីតិហំ។

សព្ពំ តំ តក្កវឌ្ឍនន្តិ សព្ពំ តំ តក្កវឌ្ឍនំ វិតក្កវឌ្ឍនំ សង្កប្បវឌ្ឍនំ កាមវិតក្កវឌ្ឍនំ ព្យាបាទវិតក្កវឌ្ឍនំ វិហិំសាវិតក្កវឌ្ឍនំ ញាតិវិតក្កវឌ្ឍនំ ជនបទវិតក្កវឌ្ឍនំ អមរាវិតក្កវឌ្ឍនំ បរានុទ្ទយតាបដិសំយុត្តវិតក្កវឌ្ឍនំ លាភសក្ការសិលោកបដិសំយុត្តវិតក្កវឌ្ឍនំ អនវញ្ញត្តិបដិសំយុត្តវិតក្កវឌ្ឍនន្តិ – សព្ពំ តំ តក្កវឌ្ឍនំ។ តេនាហ ថេរោ បិង្គិយោ –

“យេ មេ បុព្ពេ វិយាកំសុ, ហុរំ គោតមសាសនា;

‘ឥច្ចាសិ ឥតិ ភវិស្ស’តិ;

សព្ពំ តំ ឥតិហីតិហំ, សព្ពំ តំ តក្កវឌ្ឍន”ន្តិ។

១០៩។

ឯកោ តមោនុទាសីនោ, ជុតិមា សោ បភង្ករោ;

គោតមោ ភូរិបញ្ញាណោ, គោតមោ ភូរិមេធសោ។

ឯកោ តមោនុទាសីនោតិ។ ឯកោតិ ភគវា បព្ពជ្ជាសង្ខាតេន ឯកោ, អទុតិយដ្ឋេន ឯកោ, តណ្ហាយ បហានដ្ឋេន ឯកោ, ឯកន្តវីតរាគោតិ ឯកោ, ឯកន្តវីតទោសោតិ ឯកោ, ឯកន្តវីតមោហោតិ ឯកោ, ឯកន្តនិក្កិលេសោតិ ឯកោ, ឯកាយនមគ្គំ គតោតិ

ឧកោ, ឧកោ អត្តនុំ សប្ងាសប្តោឆិ អភិសប្ប្ញដ្ឋោតិ ឧកោ·

ពង់ កបចា បញ្ញដ្ឋសន្លោតត ឧកោ? កបចា ឥហទោច សយាតោ ប្ដប្ដ កាច្យអកោសា កព្រេត ឃោព្ធតត សយ្គោកតា បឥយេត ចឃសា អកាយកាត់ យាតាបិត្ញត់ អស្ស្យុយុហាត់ ទោឥត្តាត់ ចិលបត្តាត់ ខាតិសង្ឃ្ឈសព្ធ ឈទាចាសបលិទៅឆំ លិត្ត្ខិត្វា បុត្តគារបលិទៅឆំ លិត្ត្ខិត្វា ខាតិបលិទៅឆំ លិត្ត្ខិត្វា មិត្តាមច្ចបលិទៅឆំ លិត្ត្ខិត្វា កោសមស្ស៊ូ ឱ្ហហារេត្វា កាសាយាតិ ចត្ថាតិ អច្ឆាទេត្វា អការស្មា អតការិយំ បព្ពជិត្វា អកិញ្ចនភាវំ ឧបកត្វា ឧកោ ចរតិ ចិហរតិ ឥរិយតិ ចត្តតិ បាលេតិ យបេតិ យាបេតិ· ឧចំ កបចា បញ្ញដ្ឋសន្លោតត ឧកោ·

ពង់ កបចា អត្តិយដ្ឋេត ឧកោ? ឧចំ បព្ពជិតោ សយាតោ ឧកោ អទព្ពាចតបត្តាតិ បត្តាតិ សេតាសតាតិ បជិសេចតិ អប្បសដ្ឋាតិ អប្បតិឡេស្សាតិ ចិឌតចាតាតិ យត្ស្សទាហស្សឃ្យកាតិ [យត្ស្សទាហសឃ្យកាតិ (ស្យា· ក·)] បជិសល្លាតសារុប្បាតិ [បជិសល្លាហសារុប្បាតិ (ក·)]· សោ ឧកោ កច្ឆតិ, ឧកោ តិដ្ឋតិ, ឧកោ តិសីឥតិ , ឧកោ សេយ្យំ កប្បេតិ, ឧកោ កាមំ បិណ្ឌាយ បចិសតិ, ឧកោ អភិក្កមតិ, ឧកោ បជិក្កមតិ, ឧកោ រហោ តិសីឥតិ, ឧកោ ចង្កមំ អធិដ្ឋាតិ, ឧកោ ចរតិ ចិហរតិ ឥរិយតិ ចត្តតិ បាលេតិ យបេតិ យាបេតិ· ឧចំ កបចា អត្តិយដ្ឋេត ឧកោ·

ពង់ កបចា តណ្ហាយ បហាតដ្ឋេត ឧកោ? សោ ឧចំ ឧកោ អត្តិយោ អប្បមត្តោ អាតាបី បហិតត្តោ ចិហរន្តោ តដ្ឋា តោទព្ពាទាយ តីសេ ទៅឆិទុក្ខម្មូលេ យហាបឆាត់ បឥហន្តោ យាទំ សសេត់ កណ្ហ៊ាតយុចិ បយត្តពាត្ថុ ចិឆយិត្វា តណ្ហាខាលិតិ [តណ្ហាខាលិតិ (ស្យា·)] ចិសជំ [សទិតំ (ស្យា·) យហាតិ· ១៥១] ចិសត្តិកំ បឌហិ ចិតោតោឥសិ ញ្ចុត្តិអកាសិ អតភាវំ កយេសិ·

“តណ្ហាត្ធិយោ បុទិសោ, ឌីឃមឌ្ឋាត សំសទំ;

ឥត្ថកាចព្ពាធាភាវំ, សំសារំ តាតិចត្តតិ·

“ឧតមាឌីតចំ [ឧចមាឌីតចំ (ក·) បស្ស ឥតិចុ· ១៤] ខាត្វា, តណ្ហំ[តណ្ហា (ស្យា· ក·) យហាតិ· ១៥១] ទុក្ខស្ស សម្ភចំ;

ចិតតណ្ហោ អតាឥាតោ, សតោ ភិក្ខុ បរិព្ពជេ”តិ·

ឧចំ កបចា តណ្ហាយ បហាតដ្ឋេត ឧកោ·

ពង់ កបចា ឧកត្តចិតរាកោតិ ឧកោ? រាកស្ស បហីតត្តា ឧកត្តចិតរាកោតិ ឧកោ, ឥាសស្ស បហីតត្តា ឧកត្តចិតឥាសោតិ ឧកោ,

មោហស្ស បហីនត្តា ឯកន្តវីតមោហោតិ ឯកោ, កិលេសានំ បហីនត្តា ឯកន្តនិក្កិលេសោតិ ឯកោ។

កថំ ភគវា ឯកាយនមគ្គំ គតោតិ ឯកោ? ឯកាយនមគ្គោ វុច្ចតិ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា…បេ… អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ។

“ឯកាយនំ ជាតិខយន្តទស្សី, មគ្គំ បជានាតិ ហិតានុកម្បី;

ឯតេន មគ្គេន តរឹសុ [អតរឹសុ (ក.) បស្ស សំ. និ. ៥.៣០៨; មហានិ. ១៨១] បុព្ពេ, តរិស្សន្តិ យេ ច តរន្តិ ឱឃ”ន្តិ។

ឯវំ ភគវា ឯកាយនមគ្គំ គតោតិ ឯកោ។

កថំ ភគវា ឯកោ អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធឹ អភិសម្ពុទ្ធោតិ ឯកោ។ ពោធិ វុច្ចតិ ចតូសុ មគ្គេសុ ញាណំ បញ្ញា បញ្ញិន្ទ្រិយំ បញ្ញាពលំ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ វីមំសា វិបស្សនា សម្មាទិដ្ឋិ។ ភគវា តេន ពោធិញាណេន “សព្ពេ សង្ខារា អនិច្ចា”តិ ពុជ្ឈិ “សព្ពេ សង្ខារា ទុក្ខា”តិ ពុជ្ឈិ “សព្ពេ ធម្មា អនត្តា”តិ ពុជ្ឈិ..បេ… “យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្ពំ តំ និរោធធម្ម”ន្តិ ពុជ្ឈិ អថ វា, យំ ពុជ្ឈិតព្ពំ អនុពុជ្ឈិតព្ពំ បដិពុជ្ឈិតព្ពំ សម្ពុជ្ឈិតព្ពំ អធិគន្តព្ពំ ផស្សិតព្ពំ សច្ឆិកាតព្ពំ សព្ពំ តំ តេន ពោធិញាណេន ពុជ្ឈិអនុពុជ្ឈិបដិពុជ្ឈិសម្ពុជ្ឈិអធិគច្ឆិ ផស្សេសិ សច្ឆាកាសិ។ ឯវំ ភគវា ឯកោ អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធឹ អភិសម្ពុទ្ធោតិ ឯកោ។

តមោនុទោតិ ភគវា រាគតមំ ទោសតមំ មោហតមំ ទិដ្ឋិតមំ កិលេសតមំ ទុច្ចរិតតមំ អន្ធករណំ អចក្ខុករណំ អញ្ញាណករណំ បញ្ញានិរោធិកំ វិឃាតបក្ខិកំ អនិព្ពានសំវត្តនិកំ នុទិ បនុទិ បជហិ វិនោទេសិ ព្យន្តីអកាសិ អនភាវំ គមេសិ។ អាសីនោតិ និសិន្នោ ភគវា បាសាណកេ ចេតិយេតិ – អាសីនោ [អាសិនោ (ក.)]។

នគស្ស បស្សេ អាសីនំ, មុនឹ ទុក្ខស្ស បារគុំ;

សាវកា បយិរុបាសន្តិ, តេវិជ្ជា មច្ចុហាយិនោតិ។

ឯវម្បិ ភគវា អាសីនោ…បេ… អថ វា, ភគវា សព្ពោស្សុក្កបដិប្បស្សទ្ធត្តា អាសីនោ វុសិតវាសោ ចិណ្ណចរណោ…បេ… ជាតិមរណសំសារោ នត្ថិ តស្ស បុនព្ភវោតិ, ឯវម្បិ ភគវា អាសីនោតិ – ឯកោ តមោនុទាសីនោ។

ជុតិមា សោ បភង្ករោតិ។ ជុតិមាតិ ជុតិមា មតិមា បណ្ឌិតោ បញ្ញវា ពុទ្ធិមា ញាណី វិភាវី មេធាវី។ បភង្ករោតិ បភង្ករោ អាលោកករោ ឱភាសករោ ទីបង្ករោ បទីបករោ ឧជ្ជោតករោ បជ្ជោតករោតិ – ជុតិមា សោ បភង្ករោ។

ເກາຕເຍາກ຺ຈິບຍ຺ຍາເຌາຕິ ເກາຕເຍາ ກ຺ຈິບຍ຺ຍາເຌາ ຂາຌບຍ຺ຍາເຌາ ບຍ຺ຍາຊເຂາ ບຍ຺ຍາເກຕຸ ບຍ຺ຍາຊິບເຕເຍ຺ຢາ ບິຣຍຍາຫຸເລີ ບບິຣຍຍາຫຸເລີ ຢກ຺ລາຍຄຍາຫຸເລີ ຮເຍາກ຺ລາຍຄຊເຍ຺ຍ ບິກ຺ຈຕບິທາຣີ ຕຊ຺ຣິເຕາ ຕຢ຺ລາຫຸເລີ ຕກ຺ກຸເກາ ຕກ຺ຕິເຕ຺ກາ ຕເປຢາເຌາ ຕປຢ຺ກາເຣາ ຕຊຊິຍຸເຕ຺ຕາ ຕຊຊິບເຕເຍ຺ຢາ຺

ຊເຂາ ຣຣຮ຺ຢ ບຍ຺ຍາຌໍ, ຊ຺ຈເຍາ [ຊ຺ຈເຍາ (ຮ຺ຢາ຺)] ບຍ຺ຍາຌຍກ຺ກິເຄາ;

ຣາຂາ ຣເຊ຺ຮ຺ຢ ບຍ຺ຍາຌໍ, ກຕ຺ຕາ ບຍ຺ຍາຌຍິຕ຺ຕິຍາຕິ຺

ໜຣເຍຣ ເກາຕເຍາ ກ຺ຈິບຍ຺ຍາເຌາ ຂາຌບຍ຺ຍາເຌາ ບຍ຺ຍາຊເຂາ ບຍ຺ຍາເກຕຸ ບຍ຺ຍາຊິບເຕເຍ຺ຢາ ບິຣຍຍາຫຸເລີ ບບິຣຍຍາຫຸເລີ ຢກ຺ລາຍຄຍາຫຸເລີ ຮເຍາກ຺ລາຍຄຊເຍ຺ຍ ບິກ຺ຈຕບິທາຣີ ຕຊ຺ຣິເຕາ ຕຢ຺ລາຫຸເລີ ຕກ຺ກຸເກາ ຕກ຺ຕິເຕ຺ກາ ຕເປຢາເຌາ ຕປຢ຺ກາເຣາ ຕຊຊິຍຸເຕ຺ຕາ ຕຊຊິບເຕເຍ຺ຢາຕິ – ເກາຕເຍາ ກ຺ຈິບຍ຺ຍາເຌາ຺

ເກາຕເຍາ ກ຺ຈິເຍຊເຮາຕິ ກ຺ຈິ ຈຸຊ຺ຕິ ບຣຊີ຺ ກກຣາ ຕາຍ ບຣບິຮຍາຍ ບຍ຺ຍາຍ ບິປຸລີຍ ບິຕ຺ຕາຍ ຮຍຕ຺ກາເຕາ຺ ເຍຊາ ຈຸຊ຺ຕິ ບຍ຺ຍາ຺ ຍາ ບຍ຺ຍາ ບຂາຄຄາ...ເບ... ອເຍາເທາ ຊຍຸບິຣເຍາ ຮຍຸາຊິຊ຺ຊີ຺ ກກຣາ ຕ຺ລຍາຍ ເຍຊາຍ ຊ຺ເບເຕາ ຮຍຸເບເຕາ ຊ຺ປິເກເຕາ ຮຍຸປິເກເຕາ ຊ຺ບບເຕ຺ກາ ຮຍຸບບເຕ຺ກາ ຮຍຕ຺ກາເຕາ, ຕຮ຺ຍາ ຕຸເຊ຺ຕາ ຮຸເຍຊເຮາຕິ [ກ຺ຈິເຍຊເຮາຕິ (ຮ຺ຢາ຺) ໜຣຍຸບຣິປິ] – ເກາຕເຍາ ກ຺ຈິເຍຊເຮາ຺ ເຕຄາທ ເຣເຣາ ປິຊ຺ກິເຍາ –

“ໜເກາ ຕເຍາກຸຊາຮີເຄາ, ຊຸຕິຍາ ເຮາ ບກຊ຺ກເຣາ;

ເກາຕເຍາ ກ຺ຈິບຍ຺ຍາເຌາ, ເກາຕເຍາ ກ຺ຈິເຍຊເຮາ”ຕິ຺

໑໐ປັ຺

ເຍາ ເຍ ຊຍຸເຍເຊເຮຮິ, ຮກ຺ຕິຊ຺ຊີເກຍກາລິກໍ;

ຕຌ຺ຍ຺ລາຍຍຄີຕິກໍ, ຍຮ຺ຢ ຄຕ຺ຕິ ຊ຺ບຍາ ກ຺ກບິ຺

ເຍາ ເຍ ຊຍຸເຊເຮຮີຕິ຺ ເຍາຕິ ເຍາ ເຮາ ກກຣາ ຮຍຸກ຺ຈ ອຄາຣິຍເກາ ບຸເຕ຺ຕາ ອຄຸຮ຺ຢເຕາຮຸ ຊເຍ຺ຍຸຮຸ ຮາຍໍ ຮຊ຺ຈາຄິ ອກິຮຍຸຊ຺ຢຸ ຕຕ຺ຕ ຣ

សព្ពញ្ញុតំ បត្តោ ពលេសុ ច វសីភាវំ។ ធម្មមទេសេសីតិ ធម្មន្តិ អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ, ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ...បេ... អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ និព្ពានញ្ច និព្ពានគាមិនិញ្ច បដិបទំ អាចិក្ខិ ទេសេសិ បញ្ញបេសិ បដ្ឋបេសិ វិវរិ វិភជិ ឧត្តានីអកាសិ បកាសេសីតិ – យោ មេ ធម្មមទេសេសិ។

សន្ទិដ្ឋិកមកាលិកន្តិ សន្ទិដ្ឋិកំ អកាលិកំ ឯហិបស្សិកំ ឱបនេយ្យិកំ បច្ចត្តំ វេទិតព្ពំ វិញ្ញូហីតិ – ឯវំ សន្ទិដ្ឋិកំ។ អថ វា, យោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ, តស្ស មគ្គស្ស អនន្តរា សមនន្តរា អធិគច្ឆតេវ ផលំ វិន្ទតិ បដិលភតីតិ, ឯវម្បិ សន្ទិដ្ឋិកំ។ អកាលិកន្តិ យថា មនុស្សា កាលិកំ ធនំ ទត្វា អនន្តរា ន លភន្តិ កាលំ អាគមេន្តិ, នេវាយំ ធម្មោ។ យោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ, តស្ស មគ្គស្ស អនន្តរា សមនន្តរា អធិគច្ឆតេវ ផលំ វិន្ទតិ បដិលភតិ, ន បរត្ថ ន បរលោកេ, ឯវំ អកាលិកន្តិ – សន្ទិដ្ឋិកមកាលិកំ។

តណ្ហក្ខយមនីតិកន្តិ តណ្ហាតិ រូបតណ្ហា...បេ... ធម្មតណ្ហា។ តណ្ហក្ខយន្តិ តណ្ហក្ខយំ រាគក្ខយំ ទោសក្ខយំ មោហក្ខយំ គតិក្ខយំ ឧបបត្តិក្ខយំ បដិសន្ធិក្ខយំ ភវក្ខយំ សំសារក្ខយំ វដ្ដក្ខយំ។ អនីតិកន្តិ ឦតី វុច្ចន្តិ កិលេសា ច ខន្ធា ច អភិសង្ខារា ច។ ឦតិប្បហានំ ឦតិវូបសមំ ឦតិបដិនិស្សគ្គំ ឦតិបដិប្បស្សទ្ធិំ អមតំ និព្ពានន្តិ – តណ្ហក្ខយមនីតិកំ។

យស្ស នត្ថិ ឧបមា ក្វចីតិ។ យស្សាតិ និព្ពានស្ស។ នត្ថិ ឧបមាតិ ឧបមា នត្ថិ, ឧបនិធា នត្ថិ, សទិសំ នត្ថិ, បដិភាគោ នត្ថិ ន សតិ ន សំវិជ្ជតិ នុបលព្ភតិ។ ក្វចីតិ ក្វចិ កិម្ហិចិ កត្ថចិ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា អជ្ឈត្តពហិទ្ធា វាតិ – យស្ស នត្ថិ ឧបមា ក្វចិ។ តេនាហ ថេរោ បិង្គិយោ –

“យោ មេ ធម្មមទេសេសិ, សន្ទិដ្ឋិកមកាលិកំ;

តណ្ហក្ខយមនីតិកំ, យស្ស នត្ថិ ឧបមា ក្វចី”តិ។

១០៥។

កិំ នុ តម្ហា វិប្បវសិ, មុហុត្តមបិ បិង្គិយ;

គោតមា ភូរិបញ្ញាណា, គោតមា ភូរិមេធសា។

កិំ នុ តម្ហា វិប្បវសីតិ កិំ នុ តម្ហា ពុទ្ធម្ហា វិប្បវសសិ អបេសិ អបគច្ឆិ [អបគច្ឆសិ (ស្យា។ ក។)] វិនា ហោសីតិ – កិំ នុ តម្ហា វិប្បវសិ។

មុហុត្តមបិ បិង្គិយាតិ មុហុត្តម្បិ ខណម្បិ លយម្បិ វយម្បិ អទ្ធម្បីតិ – មុហុត្តមបិ។ បិង្គិយាតិ ពាវរី តំ នត្តារំ នាមេន អាលបតិ។

គោតមាភូរិបញ្ញាណាតិ គោតមា ភូរិបញ្ញាណា ញាណបញ្ញាណា បញ្ញាធជា បញ្ញាកេតុ បញ្ញាធិបតេយ្យា វិចយពហុលា បវិចយពហុលា ឱក្ខាយនពហុលា សមោក្ខាយនធម្មា វិភូតវិហារី តច្ចរិតា តព្ពហុលា តគ្គរុកា តន្និន្នា តប្បោណា តប្បព្ភារា តទធិមុត្តា តទធិបតេយ្យាតិ – គោតមា ភូរិបញ្ញាណា។

គោតមា ភូរិមេធសាតិ ភូរិ វុច្ចតិ បថវី។ ភគវា តាយ បថវិសមាយ បញ្ញាយ វិបុលាយ វិត្ថតាយ សមន្នាគតោ។ មេធា វុច្ចតិ បញ្ញា។ យា បញ្ញា បជានានា...បេ... អមោហោ ធម្មវិចយោ សម្មាទិដ្ឋិ។ ភគវា ឥមាយ មេធាយ បញ្ញាយ ឧបេតោ សមុបេតោ ឧបាគតោ សមុបាគតោ ឧបបន្នោ សមុបបន្នោ សមន្នាគតោ, តស្មា ពុទ្ធោ សុមេធសោតិ – គោតមា ភូរិមេធសា។ តេនាហ ថេរោ បិង្គិយោ –

“កិន្នុ តម្ហា វិប្បវសិ, មុហុត្តមបិ បិង្គិយ;

គោតមា ភូរិបញ្ញាណា, គោតមា ភូរិមេធសា”តិ។

១១០។

យោ មេ ធម្មមទេសេសិ, សន្ទិដ្ឋិកមកាលិកំ;

តណ្ហក្ខយមនីតិកំ, យស្ស នត្ថិ ឧបមា ក្វចិ។

យោ មេ ធម្មមទេសេសីតិ យោ សោ ភគវា...បេ... តត្ថ ច សព្ពញ្ញុតំ បត្តោ ពលេសុ ច វសីភាវំ។ ធម្មមទេសេសីតិ ធម្មំ អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ...បេ... និព្ពានញ្ច និព្ពានគាមិនិញ្ច បដិបទំ អាចិក្ខិ ទេសេសិ បញ្ញបេសិ បដ្ឋបេសិ វិវរិ វិភជិ ឧត្តានីអកាសិ បកាសេសីតិ – យោ មេ ធម្មមទេសេសិ។

សន្ទិដ្ឋិកមកាលិកន្តិ សន្ទិដ្ឋិកំ អកាលិកំ ឯហិបស្សិកំ ឱបនេយ្យិកំ បច្ចត្តំ វេទិតព្ពំ វិញ្ញូហីតិ – ឯវំ សន្ទិដ្ឋិកំ។ អថ វា, យោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ, តស្ស មគ្គស្ស អនន្តរា សមនន្តរា អធិគច្ឆតេវ ផលំ វិន្ទតិ បដិលភតីតិ – ឯវម្បិ សន្ទិដ្ឋិកំ។ អកាលិកន្តិ យថា មនុស្សា កាលិកំ ធនំ ទត្វា អនន្តរា ន លភន្តិ, កាលំ អាគមេន្តិ, នេវាយំ ធម្មោ។ យោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ; តស្ស មគ្គស្ស អនន្តរា សមនន្តរា អធិគច្ឆតេវ ផលំ វិន្ទតិ បដិលភតិ, ន បរត្ថ ន បរលោកេ, ឯវំ អកាលិកន្តិ – សន្ទិដ្ឋិកមកាលិកំ។

តណ្ហក្ខយមនីតិកន្តិ ។ តណ្ហាតិ រូបតណ្ហា...បេ... ធម្មតណ្ហា។ តណ្ហក្ខយន្តិ តណ្ហក្ខយំ រាគក្ខយំ ទោសក្ខយំ មោហក្ខយំ គតិក្ខយំ ឧបបត្តិក្ខយំ

បជិសន្តិក្លូឃំ កចក្លូឃំ សំសារក្លូឃំ ចុក្លូឃំ៉ អតីតិកត្តិ ច្រាតិ ចុច្ចត្តិ កិលេសា ច ឧត្តា ច អភិសន្លារា ច៉ ច្រាតិប្យហាត់ ច្រាតិច្នូបសេ ច្រាតិបជិតិស្សក្កុ ច្រាតិបជិប្យស្សន្ធិ អបត់ តិន្លាភត្តិ – តញ្ញាក្លូឃបតីតិកំ៉

ឃស្សតត្តិ ក្តូបយា កួឌីតិ៉ ឃស្សាតិ តិន្លាតស្ស៉ តត្តិ ក្តូបយាតិ ក្តូបយា តត្តិ, ក្តូបតិឆា តត្តិ, សជិសំ តត្តិ, បជិភារកោ តត្តិ ត សតិ ត សំចិឌ្ឍតិ តុបលត្តតិ៉ កួឌីតិ កួឌិ កិបិត្តិ កតួឌិ អន្តុញ្ញា ចា ពាហិន្ធា ចា អន្តុញ្ញពាហិន្ធា ចាតិ – ឃស្ស តត្តិ ក្តូបយា កួឌិ៉ តេតាហ សោ ច្រោហុណោ –

“ឃោ តេ ឆបូបឆេសិ, សត្តិជ្ជិកយកាលិកំ;

តញ្ញាក្លូឃបតីតិកំ, ឃស្ស តត្តិ ក្តូបយា កួឌី”តិ៉

១១១៉

តាហំតបញ្ញាចិប្យចសាបិ, បុហុត្តុបបិ ច្រោហុណា;

កោតយា ក្នុទិបដ្ឋាណា, កោតយា ក្នុទិបេឆសា៉

តាហំ តបញ្ញាចិប្យចសាបីតិ តាហំ ពុន្ធបញ្ញាចិប្យចសាបិ អបេបិ អបកន្ធាបិ ចិតា ហោបីតិ – តាហំ តបញ្ញាចិប្យចសាបិ៉

បុហុត្តុបបិ ច្រោហុណាតិ បុហុត្តុបបិ ឧណាបិ លឃបិ ចឃបិ អន្ធបីតិ បុហុត្តុបបិ៉ ច្រោហុណាតិ ការេចត បាតុស់ អាលបតិ៉

កោតយា ក្នុទិបដ្ឋាណាតិ កោតយា ក្នុទិបដ្ឋាណា ចាកាណបដ្ឋាណា បដ្ឋាឆខា បដ្ឋាកេតុបញ្ញាបដ្ឋាឆិបតេឃ្យបញ្ញាចិចឃពាហុលិ បចិចឃពាហុលិ ឌូក្លាឃតពាហុលិ សេយាក្លាឃតឆបូា ចិក្នុតចិហារិបញ្ញាតច្ចុទិតា តន្តាហុលិ តក្កុរុកា តត្តិត្ថា តបេប្យាណា តប្យត្តុរា តឆឆិបុត្តា តឆឆិបតេឃ្យបញ្ញតិ – កោតយា ក្នុទិបដ្ឋាណា៉

កោតយា ក្នុទិបេឆសាតិ ក្នុទិ ចុច្ចតិ បឆឌី៉ ភកចា តាឃ បឆចិសបាឃ បដ្ឋាឃ ចិបុលិឃ ចិត្តតាឃ សបត្តាកេតា៉ បេឆា ចុច្ចតិ បដ្ឋា៉ ឃា បដ្ឋា បខាតតា...បេ... អបេយាហោ ឆបូចិចឃោ សប្តូាឌិជ្ជិ៉ ភកចា ពូបាឃ បេឆាឃ បដ្ឋាឃ ក្តូបេតា សបុបេតា ក្តូបិកេតា សបុបិកេតា ក្តូបបន្តោ សបុបបន្តោ សបត្តាកេតា៉ តស្មា ពុន្ធោ ស្នុបេឆសោតិ – កោតយា ក្នុទិបេឆសា៉ តេតាហ ឆេនោ បិង្គិឃោ –

“តាហំ តបញ្ញាចិប្យចសាបិ, បុហុត្តុបបិ ច្រោហុណា;

គោតមា ភូរិបញ្ញាណា, គោតមា ភូរិមេធសា”តិ។

១១៧។

យោ មេ ធម្មមទេសេសិ, សន្ទិដ្ឋិកមកាលិកំ;

តណ្ហក្ខយមនីតិកំ, យស្ស នត្ថិ ឧបមា ក្វចិ។

យោ មេ ធម្មមទេសេសីតិ យោ សោ ភគវា សយម្ភូ អនាចរិយកោ បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ សាមំ សច្ចានិ អភិសម្ពុជ្ឈិ តត្ថ ច សព្ពញ្ញុតំ បត្តោ ពលេសុ ច វសីភាវំ។ ធម្មមទេសេសីតិ។ ធម្មន្តិ អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ, ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ ចត្តារោ សម្មប្បធានេ ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ បញ្ច ពលានិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ និព្ពានញ្ច និព្ពានគាមិនិញ្ច បដិបទំ អាចិក្ខិ ទេសេសិ បញ្ញាបេសិ បដ្ឋបេសិ វិវរិ វិភជិ ឧត្តានីអកាសិ បកាសេសីតិ – យោ មេ ធម្មមទេសេសិ។

សន្ទិដ្ឋិកមកាលិកន្តិ សន្ទិដ្ឋិកំ អកាលិកំ ឯហិបស្សិកំ ឱបនេយ្យិកំ បច្ចត្តំ វេទិតព្ពំ វិញ្ញូហីតិ, ឯវំ សន្ទិដ្ឋិកំ។ អថ វា, យោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ, តស្ស មគ្គស្ស អនន្តរា សមនន្តរា អធិគច្ឆតេវ ផលំ វិន្ទតិ បដិលភតីតិ, ឯវម្បិ សន្ទិដ្ឋិកំ។ អកាលិកន្តិ យថា មនុស្សា កាលិកំ ធនំ ទត្វា អនន្តរា ន លភន្តិ, កាលំ អាគមេន្តិ, នេវាយំ ធម្មោ។ យោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ, តស្ស មគ្គស្ស អនន្តរា សមនន្តរា អធិគច្ឆតេវ ផលំ វិន្ទតិ បដិលភតិ, ន បរត្ថ ន បរលោកេ, ឯវំ អកាលិកន្តិ – សន្ទិដ្ឋិកមកាលិកំ។

តណ្ហក្ខយមនីតិកន្តិ។ តណ្ហាតិ រូបតណ្ហា…បេ… ធម្មតណ្ហា។ តណ្ហក្ខយន្តិ តណ្ហក្ខយំ រាគក្ខយំ ទោសក្ខយំ មោហក្ខយំ គតិក្ខយំ ឧបបត្តិក្ខយំ បដិសន្ធិក្ខយំ ភវក្ខយំ សំសារក្ខយំ វដ្ដក្ខយំ។ អនីតិកន្តិ ឦតិ វុច្ចន្តិ កិលេសា ច ខន្ធា ច អភិសង្ខារា ច។ ឦតិប្បហានំ ឦតិវូបសមំ ឦតិបដិប្បស្សទ្ធិំ អមតំ និព្ពានន្តិ – តណ្ហក្ខយមនីតិកំ។

យស្ស នត្ថិ ឧបមា ក្វចីតិ។ យស្សាតិ និព្ពានស្ស។ នត្ថិ ឧបមាតិ ឧបមា នត្ថិ, ឧបនិធា នត្ថិ, សទិសំ នត្ថិ, បដិភាគោ នត្ថិ ន អត្ថិ ន សំវិជ្ជតិ នុបលព្ភតិ។ ក្វចីតិ ក្វចិ កិម្ហិចិ កត្ថចិ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា អជ្ឈត្តពហិទ្ធា វាតិ – យស្ស នត្ថិ ឧបមា ក្វចិ។ តេនាហ ថេរោ បិង្គិយោ –

“យោ មេ ធម្មមទេសេសិ, សន្ទិដ្ឋិកមកាលិកំ;

ពហញ្ញាឃមតីតិកំ, ឃស្ស តត្ថិ ឧបមា ក្វចិ”តិ។

១១២។

បស្សាមិ តំ មតសា ចក្ខុតាច, រត្តិន្ទិចំ ព្រាហ្មណ អប្បមត្តោ;

តមស្សមាតោ ចិចសេមិ[តមស្សមាតោច ចសេមិ (សី។ អដ្ឋ។) ... ចិចសាមិ (ស្យា។)]រត្តិំ, តេតេច មញ្ញាមិ អចិប្បចាសំ។

បស្សាមិ តំ មតសា ចក្ខុតាចាតិ ឃថា ចក្ខុមា បុរិសោ អាលោកេ រូបគតាតិ បស្សេយ្យ ឥក្ខេយ្យ ឱលោកេយ្យ តិជ្ឈាយេយ្យ ឧបបរិក្ខេយ្យ, ឯចមេចាហំ ពុទ្ធំ ភគចត្តំ មតសា បស្សាមិ ឥក្ខាមិ ឱលោកេមិ តិជ្ឈាយាមិ ឧបបរិក្ខាមីតិ – បស្សាមិ តំ មតសា ចក្ខុតាច។

រត្តិន្ទិចំ ព្រាហ្មណ អប្បមត្តោតិ រត្តិញ្ច ទិចា ច ពុទ្ធាតុស្សតិំ មតសា ភាចេត្តោ អប្បមត្តោតិ – រត្តិន្ទិចំ ព្រាហ្មណ អប្បមត្តោ។

តមស្សមាតោ ចិចសេមិ រត្តិន្តិ តមស្សមាតោតិ កាឃេត ចា តមស្សមាតោ, ចាចាឃ ចា តមស្សមាតោ, ចិត្តេត ចា តមស្សមាតោ, អត្ថប្បដិបត្តិឃា ចា តមស្សមាតោ, ធម្មាតុធម្មប្បដិបត្តិឃា ចា តមស្សមាតោ សក្ការមាតោ គរុការមាតោ មាតឃមាតោ បូជឃមាតោ រត្តិន្តិ ចិចសេមិ អតិតាមេមិ អតិក្កាមេមីតិ – តមស្សមាតោ ចិចសេមិ រត្តិំ។

តេតេច មញ្ញាមិ អចិប្បចាសន្តិ តាឃ ពុទ្ធាតុស្សតិឃា ភាចេត្តោ អចិប្បចាសោតិ តំ មញ្ញាមិ, អចិប្បចុត្ថោតិ តំ មញ្ញាមិ ឌាតាមិ។ ឯចំ ឌាតាមិ ឯចំ អាឌាតាមិ ឯចំ ចិឌាតាមិ ឯចំ បដិចិឌាតាមិ ឯចំ បដិចិជ្ឈាមីតិ – តេតេច មញ្ញាមិ អចិប្បចាសំ។ តេតាហ ថេរោ បិង្គិឃោ –

“បស្សាមិ តំ មតសា ចក្ខុតាច, រត្តិន្ទិចំ ព្រាហ្មណ អប្បមត្តោ;

តមស្សមាតោ ចិចសេមិ រត្តិំ, តេតេច មញ្ញាមិ អចិប្បចាស”ន្តិ។

១១៣។

សទ្ធា ច បីតិ ច មតោ សតិ ច,តាមបត្តិមេតោតមសាសតម្យា

យំ យំ ទិសំ វជតិ ភូរិបញ្ញោ, ស តេន តេនេវ នតោហមស្មិ។

សទ្ធា ច បីតិ ច មនោ សតិ ចាតិ។ សទ្ធាតិ យា ច ភគវន្តំ អារព្ភ សទ្ធា សទ្ទហនា [សទ្ធហនា (ក.)] ឱកប្បនា អភិប្បសាទោ សទ្ធា សទ្ធិន្ទ្រិយំ សទ្ធាពលំ។ បីតីតិ យា ភគវន្តំ អារព្ភ បីតិ បាមោជ្ជំ [បមុជ្ជំ (ស្យា.)] មោទនា អាមោទនា បមោទនា ហាសោ បហាសោ វិត្តិ តុដ្ឋិ ឱទគ្យំ អត្តមនតា ចិត្តស្ស។ មនោតិ យញ្ច ភគវន្តំ អារព្ភ ចិត្តំ មនោ មានសំ ហទយំ បណ្ឌរំ មនោ មនាយតនំ មនិន្ទ្រិយំ វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណក្ខន្ធោ តជ្ជា មនោវិញ្ញាណធាតុ។ សតីតិ យា ភគវន្តំ អារព្ភ សតិ អនុស្សតិ សម្មាសតីតិ – សទ្ធា ច បីតិ ច មនោ សតិ ច។

នាបេន្តិមេ គោតមសាសនម្ហាតិ ឥមេ ចត្តារោ ធម្មា គោតមសាសនា ពុទ្ធសាសនា ជិនសាសនា តថាគតសាសនា អរហន្តសាសនា នាបេន្តិ ន គច្ឆន្តិ ន វិជហន្តិ ន វិនាសេន្តីតិ – នាបេន្តិមេ គោតមសាសនម្ហា។

យំ យំ ទិសំ វជតិ ភូរិបញ្ញោតិ យំ យំ ទិសន្តិ បុរត្ថិមំ វា ទិសំ បច្ឆិមំ វា ទិសំ ទក្ខិណំ វា ទិសំ ឧត្តរំ វា ទិសំ វជតិ គច្ឆតិ កមតិ អភិក្កមតិ។ ភូរិបញ្ញោតិ ភូរិបញ្ញោ មហាបញ្ញោ តិក្ខបញ្ញោ បុថុបញ្ញោ ហាសបញ្ញោ ជវនបញ្ញោ និព្វេធិកបញ្ញោ។ ភូរិ វុច្ចតិ បថវី។ ភគវា តាយ បថវិសមាយ បញ្ញាយ វិបុលាយ វិត្ថតាយ សមន្នាគតោតិ – យំ យំ ទិសំ វជតិ ភូរិបញ្ញោ។

ស តេន តេនេវ នតោហមស្មីតិ សោ យេន ពុទ្ធោ តេន តេនេវ នតោ តន្និន្នោ តប្បោណោ តប្បព្ភារោ តទធិមុត្តោ តទធិបតេយ្យោតិ – ស តេន តេនេវ នតោហមស្មិ។ តេនាហ ថេរោ បិង្គិយោ –

“សទ្ធា ច បីតិ ច មនោ សតិ ច, នាបេន្តិមេ គោតមសាសនម្ហា។

យំ យំ ទិសំ វជតិ ភូរិបញ្ញោ, ស តេន តេនេវ នតោហមស្មី”តិ។

១១៥។

ជិណ្ណស្ស មេ ទុព្ពលថាមកស្ស,តេនេវ កាយោ ន បលេតិ តត្ថ;

សង្កប្បយន្តាយ វជាមិ និច្ចំ, មនោ ហិ មេ ព្រាហ្មណ តេន យុត្តោ។

ជិណ្ណស្ស មេ ទុព្ពលថាមកស្សាតិ ជិណ្ណស្ស វុឌ្ឍស្ស មហល្លកស្ស អទ្ធគតស្ស វយោអនុប្បត្តស្ស។ ទុព្ពលថាមកស្សាតិ ទុព្ពលថាមកស្ស អប្បថាមកស្ស បរិត្តថាមកស្សាតិ – ជិណ្ណស្ស មេ ទុព្ពលថាមកស្ស។

តេនេវកាយោ ន បលេតិ តត្ថាតិ កាយោ យេន ពុទ្ធោ តេន ន បលេតិ ន វជតិ ន គច្ឆតិ នាភិក្កមតីតិ – តេនេវ កាយោ ន បលេតិ តត្ថ។

សង្កប្បយត្តាយវជាមិ និច្ចន្តិ សង្កប្បគមនេន វិតក្កគមនេន ញាណគមនេន បញ្ញាគមនេន ពុទ្ធិគមនេន វជាមិ គច្ឆាមិ អភិក្កមាមីតិ – សង្កប្បយត្តាយ វជាមិ និច្ចំ។

មនោ ហិ មេ ព្រាហ្មណ តេន យុត្តោតិ។ មនោតិ យំ ចិត្តំ មនោ មានសំ…បេ… តជ្ជា មនោវិញ្ញាណធាតុ។ មនោ ហិ មេ ព្រាហ្មណ តេន យុត្តោតិ មនោ យេន ពុទ្ធោ តេន យុត្តោ បយុត្តោ សំយុត្តោតិ – មនោ ហិ មេ ព្រាហ្មណ តេន យុត្តោ។ តេនាហ ថេរោ បិង្គិយោ –

“ជិណ្ណស្ស មេ ទុព្ពលថាមកស្ស, តេនេវ កាយោ ន បលេតិ តត្ថ;

សង្កប្បយត្តាយ វជាមិ និច្ចំ, មនោ ហិ មេ ព្រាហ្មណ តេន យុត្តោ”តិ។

១១៩។

បង្កេ សយានោ បរិផន្ទមានោ, ទីបា ទីបំ ឧបល្លវិំ;

អថទ្ទសាសិំ សម្ពុទ្ធំ, ឱឃតិណ្ណមនាសវំ។

បង្កេ សយានោ បរិផន្ទមានោតិ។ បង្កេ សយានោតិ កាមបង្កេ កាមកទ្ទមេ កាមកិលេសេ កាមបលិបេ កាមបរិឡាហេ កាមបលិពោធេ សេមានោ សយមានោ វសមានោ អាវសមានោ បរិវសមានោ [អាសេមានោ បរិសេមានោ (ស្យា។)] តិ – បង្កេ សយានោ។ បរិផន្ទមានោតិ តណ្ហាផន្ទនាយ ផន្ទមានោ, ទិដ្ឋិផន្ទនាយ ផន្ទមានោ , កិលេសផន្ទនាយ ផន្ទមានោ, បយោគផន្ទនាយ ផន្ទមានោ, វិបាកផន្ទនាយ ផន្ទមានោ, មនោទុច្ចរិតផន្ទនាយ ផន្ទមានោ, រត្តោ រាគេន ផន្ទមានោ, ទុដ្ឋោ ទោសេន ផន្ទមានោ, មូឡ្ហោ មោហេន ផន្ទមានោ, វិនិពទ្ធោ មានេន ផន្ទមានោ, បរាមដ្ឋោ ទិដ្ឋិយា ផន្ទមានោ, វិក្ខេបគតោ ឧទ្ធច្ចេន ផន្ទមានោ, អនិដ្ឋង្គតោ វិចិកិច្ឆាយ ផន្ទមានោ, ថាមគតោ អនុសយេហិ ផន្ទមានោ, លាភេន ផន្ទមានោ, អលាភេន ផន្ទមានោ, យសេន ផន្ទមានោ, អយសេន ផន្ទមានោ, បសំសាយ ផន្ទមានោ, និន្ទាយ ផន្ទមានោ, សុខេន ផន្ទមានោ, ទុក្ខេន ផន្ទមានោ, ជាតិយា ផន្ទមានោ, ជរាយ ផន្ទមានោ, ព្យាធិនា ផន្ទមានោ, មរណេន ផន្ទមានោ, សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសេហិ ផន្ទមានោ, នេរយិកេន ទុក្ខេន ផន្ទមានោ, តិរច្ឆានយោនិកេន ទុក្ខេន ផន្ទមានោ, បេត្តិវិសយិកេន ទុក្ខេន ផន្ទមានោ, មានុសិកេន ទុក្ខេន…

បេ... គព្ភោក្កន្តិមូលកេន ទុក្ខេន... គព្ភេឋិតិមូលកេន ទុក្ខេន... គព្ភវុដ្ឋានមូលកេន ទុក្ខេន... ជាតស្សូបនិពន្ធកេន ទុក្ខេន... ជាតស្ស បរាធេយ្យកេន ទុក្ខេន... អត្តូបក្កមេន ទុក្ខេន... បរូបក្កមេន ទុក្ខេន... សង្ខារទុក្ខេន... វិបរិណាមទុក្ខេន... ចក្ខុរោគេន ទុក្ខេន... សោតរោគេន ទុក្ខេន... ឃានរោគេន ទុក្ខេន... ជិវ្ហារោគេន ទុក្ខេន... កាយរោគេន ទុក្ខេន... សីសរោគេន ទុក្ខេន... កណ្ណរោគេន ទុក្ខេន... មុខរោគេន ទុក្ខេន... ទន្តរោគេន ទុក្ខេន... ឱដ្ឋរោគេន ទុក្ខេន... កាសេន... សាសេន... បិនាសេន... ឌាហេន [ទាហេន (ក.) មហានិ. ១១] ... ជរេន... កុច្ឆិរោគេន... មុច្ឆាយ... បក្ខន្ទិកាយ... សូលាយ... វិសូចិកាយ... កុដ្ឋេន... គណ្ឌេន... កិលាសេន... សោសេន... អបមារេន ... ទទ្ទុយា... កណ្ឌុយា... កច្ឆុយា... រខសាយ... វិតច្ឆិកាយ... លោហិតបិត្តេន [លោហិតេន បិត្តេន (ស្យា. ក.)] ... មធុមេហេន... អំសាយ... បិឡកាយ... ភគន្ទលេន [ភគន្ទលាយ (ស្យា.)] ... បិត្តសមុដ្ឋានេន អាពាធេន... សេម្ហសមុដ្ឋានេន អាពាធេន... វាតសមុដ្ឋានេន អាពាធេន... សន្និបាតិកេន អាពាធេន... ឧតុបរិណាមជេន អាពាធេន... វិសមបរិហារជេន អាពាធេន... ឱបក្កមិកេន អាពាធេន... កម្មវិបាកជេន អាពាធេន... សីតេន... ឧណ្ហេន... ជិឃច្ឆាយ ... បិបាសាយ... ឧច្ចារេន... បស្សាវេន... ឌំសមកសវាតាតបសរីសបសម្ផស្សេន ទុក្ខេន... មាតុមរណេន ទុក្ខេន... បិតុមរណេន ទុក្ខេន... បុត្តមរណេន ទុក្ខេន... ធីតុមរណេន ទុក្ខេន... ញាតិព្យសនេន ទុក្ខេន... ភោគព្យសនេន ទុក្ខេន... រោគព្យសនេន ទុក្ខេន... សីលព្យសនេន ទុក្ខេន... ទិដ្ឋិព្យសនេន ទុក្ខេន ផន្ទមានោ បរិផន្ទមានោ បវេធមានោ សម្បវេធមានោតិ – បង្កេ សយានោ បរិផន្ទមានោ.

ទីបា ទីបំ ឧបល្លវិន្តិ សត្ថារតោ សត្ថារំ ធម្មក្ខានតោ ធម្មក្ខានំ គណតោ គណំ ទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិំ បដិបទាយ បដិបទំ មគ្គតោ មគ្គំ បល្លវិំ ឧបល្លវិំ សមុបល្លវិន្តិ – ទីបា ទីបំ ឧបល្លវិំ.

អថទ្ទសាសិំ សម្ពុទ្ធន្តិ. អថាតិ បទសន្ធិ បទសំសគ្គោ បទបារិបូរី អក្ខរសមវាយោ ព្យញ្ជនសិលិដ្ឋតា បទានុបុព្ពតាមេតំ – អថាតិ. អទ្ទសាសិន្តិ អទ្ទសំ អទ្ទក្ខិំ អបស្សិំ បដិវិជ្ឈិំ. ពុទ្ធោតិ យោ សោ ភគវា សយម្ភូ អនាចរិយកោ...បេ... សច្ឆិកា បញ្ញត្តិ, យទិទំ ពុទ្ធោតិ – អថទ្ទសាសិំ សម្ពុទ្ធំ.

ឱឃតិណ្ណមនាសវន្តិ. ឱឃតិណ្ណន្តិ ភគវា កាមោឃំ តិណ្ណោ, ភវោឃំ តិណ្ណោ, ទិដ្ឋោឃំ តិណ្ណោ, អវិជ្ជោឃំ តិណ្ណោ, សព្ពសំសារបថំ តិណ្ណោ ឧត្តិណ្ណោ និត្តិណ្ណោ អតិក្កន្តោ សមតិក្កន្តោ វីតិវត្តោ, សោ វុដ្ឋវាសោ ចិណ្ណចរណោ...បេ... ជាតិមរណសំសារោ, នត្ថិ តស្ស បុនព្ភវោតិ – ឱឃតិណ្ណំ. អនាសវន្តិ ចត្តារោ អាសវា – កាមាសវោ, ភវាសវោ, ទិដ្ឋាសវោ, អវិជ្ជាសវោ. តេ អាសវា ពុទ្ធស្ស ភគវតោ បហីនា ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវំកតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា. តស្មា ពុទ្ធោ អនាសវោតិ – ឱឃតិណ្ណមនាសវំ. តេនាហ ថេរោ បិង្គិយោ –

“បង្កេ សយានោ បរិផន្ទមានោ, ទីបា ទីបំ ឧបល្លវិំ;

អថទ្ទសាសិំ សម្ពុទ្ធំ, ឱឃតិណ្ណមនាសវ”ន្តិ.

១១លិ៑

ឃឆា អហុ ចក្កលិ ឫត្តឋេន្ត្ត,ក(ត្រាច្ចេឆា អាត្យអចិរេកាតរេយា ឆ;

ឲចរេបច ត្វយ្បិ បយុត្ថាឃ្សុ ឋេន្ត្ត, កយិឃ្សុឋិ ត្វំ បិក្ខិយ បត្ថុឆេឃ្សុឃ្សុ បិរៈ៑

ឃឆាអហុ ចក្កលិ ឫត្តឋេន្ត្ត, ក(ត្រាច្ចេឆា អាត្យអចិរេកាតរេយា ឆាតិ ឃឆា ចក្កលិរេត្វេនា [ចក្កលិ (ឃ្សា៑)] ឋេន្ត្ត ឋេន្ត្តាកទ្រេកា ឋេន្ត្តាបុត្តាក្ខេយា ឋេន្ត្តាឆិយុរេត្តា ឋេន្ត្តាឆិបរេតរេឃ្សា អទហត្តាបរេត្តា, ឃឆា ក(ត្រាច្ចេឆា រេឆរេនា ឋេន្ត្ត ឋេន្ត្តាកទ្រេកា ឋេន្ត្តាបុត្តាក្ខេយា ឋេន្ត្តាឆិយុរេត្តា ឋេន្ត្តាឆិបរេតរេឃ្សា អទហត្តាបរេត្តា, ឃឆា អាត្យអចិរេកាតរេយា រេឆរេនា ឋេន្ត្ត ឋេន្ត្តាកទ្រេកា ឋេន្ត្តាបុត្តាក្ខេយា ឋេន្ត្តាឆិយុរេត្តា ឋេន្ត្តាឆិបរេតរេឃ្សា អទហត្តាបរេត្តាតិ – ឃឆា អហុ ចក្កលិ ឫត្តឋេន្ត្ត ក(ត្រាច្ចេឆា អាត្យអចិរេកាតរេយា ឆ៑

ឲចរេបច ត្វយ្បិ បយុត្ថាឃ្សុ ឋេន្ត្តិ ឲចរេបច ត្វំ ឋេន្ត្ត ឫត្ថាឃ្សុ បយុត្ថាឃ្សុ ឋេឃ្សុត្ថាឃ្សុ អឆិយុត្ថាឃ្សុ ឲ្យាកបេហិ៑ “ឋេន្ត្ត ឋេន្ត្តានា អតិច្ចា”តិ ឋេន្ត្ត ឫត្ថាឃ្សុ បយុត្ថាឃ្សុ ឋេឃ្សុត្ថាឃ្សុ អឆិយុត្ថាឃ្សុ ឲ្យាកបេហិ៑ “ឋេន្ត្ត ឋេន្ត្តានា ទុក្ខា”តិ…បេ… “ឋេន្ត្ត ធម្មា អនត្តា”តិ ឋេន្ត្ត ឫត្ថាឃ្សុ បយុត្ថាឃ្សុ ឋេឃ្សុត្ថាឃ្សុ អឆិយុត្ថាឃ្សុ ឲ្យាកបេហិ… “ឃំ កិញ្ចិ ឋេយុឌឃធម្មំ ឋេន្ត្តំ តំ តិរេនាធម្ម”ន្តិ ឋេន្ត្ត ឫត្ថាឃ្សុ បយុត្ថាឃ្សុ, ឋេឃ្សុត្ថាឃ្សុ អឆិយុត្ថាឃ្សុ ឲ្យាកបេហីតិ – ឲចរេបច ត្វយ្បិ បយុត្ថាឃ្សុ ឋេន្ត្ត៑

កយិឃ្សុឋិ ត្វំ បិក្ខិយ បត្ថុឆេឃ្សុឃ្សុ បិរន្តិ បត្ថុឆេឃ្សុំ ទុច្ចន្តិ កិលេសា ច ឧន្ត្តា ច អភិសន្ត្តានា ច៑ បត្ថុឆេឃ្សុឃ្សុ បិរំ ទុច្ចតិ អមតំ តិន្ត្តានំ, រេឃា រេសា ឋេន្ត្តឋេន្ត្តានឋេបរេឆា ឋេន្ត្តុបឆិបដិតិឃ្សុរេក្កា តណ្ហាក្ខយោ ចិនាគោ តិរេនាធា តិន្ត្តានំ៑ កយិឃ្សុឋិ ត្វំ បិក្ខិយ បត្ថុឆេឃ្សុឃ្សុ បិរន្តិ ត្វំ បិរំ កយិឃ្សុឋិ, បិរំ អធិកយិឃ្សុឋិ, បិរំ ចឃ្សុឃ្សុឋិ, បិរំ ឋេច្ឆិកទិឃ្សុឋីតិ – កយិឃ្សុឋិ ត្វំ បិក្ខិយ បត្ថុឆេឃ្សុឃ្សុ បិរំ៑ រេតភាហ ភកចា –

“ឃឆា អហុ ចក្កលិ ឫត្តឋេន្ត្ត, ក(ត្រាច្ចេឆា អាត្យអចិរេកាតរេយា ឆ;

ឲចរេបច ត្វយ្បិ បយុត្ថាឃ្សុ ឋេន្ត្ត,

កយិឃ្សុឋិ ត្វំ បិក្ខិយ បត្ថុឆេឃ្សុឃ្សុ បិរ”ន្តិ៑

១១ប៉៑

ᩑᩈ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨸᩈᩦᨴᩣᨾᩥ, ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨾᩩᨶᩥᨶᩮᩣ ᩅᨧᩮᩣ;

ᩅᩥᩅᨭᨧ᩠ᨨᨴᩮᩣ[ᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨧ᩠ᨨᨴᩮᩣ (ᨠ᪨) ᩈᨴ᩠ᨴᨶᩦᨲᩥᨸᨴᨾᩣᩃᩣ ᩒᩃᩮᩣᨠᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ]ᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩋᨡᩥᩃᩮᩣ ᨸᨭᩥᨽᩣᨶᩅᩣ[ᨸᨭᩥᨽᩣᨱᩅᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)]᪨

ᩑᩈ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨸᩈᩦᨴᩣᨾᩦᨲᩥ ᩑᩈ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨸᩈᩦᨴᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᩈᨴ᩠ᨴᩉᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᩒᨠᨸ᩠ᨸᩮᨾᩥ, ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᩋᨵᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᩣᨾᩥ; “ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᩘᨡᩣᩁᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ”ᨲᩥ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨸᩈᩦᨴᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᩈᨴ᩠ᨴᩉᩣᨾᩥ , ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᩒᨠᨸ᩠ᨸᩮᨾᩥ, ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᩋᨵᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᩣᨾᩥ; “ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᩘᨡᩣᩁᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ”ᨲᩥ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨸᩈᩦᨴᩣᨾᩥ...ᨸᩮ... “ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨸᩈᩦᨴᩣᨾᩥ...ᨸᩮ... “ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩈᨾᩩᨴᨿᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨸᩈᩦᨴᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᩈᨴ᩠ᨴᩉᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᩒᨠᨸ᩠ᨸᩮᨾᩥ, ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᩋᨵᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᩣᨾᩦᨲᩥ – ᩑᩈ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨸᩈᩦᨴᩣᨾᩥ᪨

ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨾᩩᨶᩥᨶᩮᩣ ᩅᨧᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨾᩩᨶᩦᨲᩥ ᨾᩮᩣᨶᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨬᩣᨱᩴ...ᨸᩮ... ᩈᩘᨣᨩᩣᩃᨾᨲᩥᨧ᩠ᨧ ᩈᩮᩣ ᨾᩩᨶᩥ᪨ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨾᩩᨶᩥᨶᩮᩣ ᩅᨧᩮᩣᨲᩥ ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩴ ᩅᨧᨶᩴ ᨻ᩠ᨿᨸ᩠ᨸᨳᩴ ᨴᩮᩈᨶᩴ ᩋᨶᩩᩈᩣᩈᨶᩴ ᩋᨶᩩᩈᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨸᨵᩣᩁᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨸᩃᨠ᩠ᨡᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ – ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨾᩩᨶᩥᨶᩮᩣ ᩅᨧᩮᩣ᪨

ᩅᩥᩅᨭᨧ᩠ᨨᨴᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨨᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨧ ᨨᨴᨶᩣᨶᩥ – ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨨᨴᨶᩴ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨨᨴᨶᩴ, ᨠᩥᩃᩮᩈᨨᨴᨶᩴ, ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᨨᨴᨶᩴ, ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨨᨴᨶᩴ᪨ ᨲᩣᨶᩥ ᨨᨴᨶᩣᨶᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩅᩥᩅᨭᩣᨶᩥ ᩅᩥᨴ᩠ᨵᩴᩈᩥᨲᩣᨶᩥ ᩈᨾᩩᨣ᩠ᨥᩣᨲᩥᨲᩣᨶᩥ ᨸᩉᩦᨶᩣᨶᩥ ᩈᨾᩩᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩣᨶᩥ ᩅᩪᨸᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨴ᩠ᨵᩣᨶᩥ ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨶᩥ ᨬᩣᨱᨣ᩠ᨣᩥᨶᩣ ᨴᨯ᩠ᨰᩣᨶᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩅᩥᩅᨭᨧ᩠ᨨᨴᩮᩣ᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ...ᨸᩮ... ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ, ᨿᨴᩥᨴᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥ – ᩅᩥᩅᨭᨧ᩠ᨨᨴᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ᪨

ᩋᨡᩥᩃᩮᩣ ᨸᨭᩥᨽᩣᨶᩅᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨡᩥᩃᩮᩣᨲᩥ ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨡᩥᩃᩮᩣ, ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᨡᩥᩃᩮᩣ, ᨾᩮᩣᩉᩮᩣ ᨡᩥᩃᩮᩣ, ᨠᩮᩣᨵᩮᩣ ᨡᩥᩃᩮᩣ, ᩏᨸᨶᩣᩉᩮᩣ...ᨸᩮ... ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨠᩩᩈᩃᩣᨽᩥᩈᩘᨡᩣᩁᩣ ᨡᩥᩃᩣ᪨ ᨲᩮ ᨡᩥᩃᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨸᩉᩦᨶᩣ ᩏᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨾᩪᩃᩣ ᨲᩣᩃᩣᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨲᩣ ᩋᨶᨽᩣᩅᩴᨠᨲᩣ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᨵᨾ᩠ᨾᩣ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩋᨡᩥᩃᩮᩣ᪨

ᨸᨭᩥᨽᩣᨶᩅᩣᨲᩥ ᨲᨿᩮᩣ ᨸᨭᩥᨽᩣᨶᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ – ᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᨭᩥᨽᩣᨶᩅᩣ, ᨸᩁᩥᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨸᨭᩥᨽᩣᨶᩅᩣ, ᩋᨵᩥᨣᨾᨸᨭᩥᨽᩣᨶᩅᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮᩣ ᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᨸᨭᩥᨽᩣᨶᩅᩣ? ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩔ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᨧᨶᩴ [ᨸᨠᨲᩥᨿᩣ (ᨠ᪨)] ᨸᩁᩥᨿᩣᨸᩩᨲᩴ [ᨸᩁᩥᨿᩣᨸᩩᨭᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)] ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣᨠᩁᨱᩴ ᨣᩣᨳᩣ ᩏᨴᩣᨶᩴ ᩍᨲᩥᩅᩩᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨩᩣᨲᨠᩴ ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨲᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩅᩮᨴᩃ᩠ᩃᩴ᪨ ᨲᩔ ᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᨸᨭᩥᨽᩣᨲᩥ [ᨸᨭᩥᨽᩣᨿᨲᩥ (ᨠ᪨)] – ᩋᨿᩴ ᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᨸᨭᩥᨽᩣᨶᩅᩣ᪨

ᨠᨲᨾᩮᩣ ᨸᩁᩥᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨸᨭᩥᨽᩣᨶᩅᩣ? ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨸᩁᩥᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮ ᨧ ᨬᩣᨿᩮ ᨧ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨧ ᨠᩣᩁᨱᩮ ᨧ ᨮᩣᨶᩣᨮᩣᨶᩮ ᨧ᪨ ᨲᩔ ᨸᩁᩥᨸᩩᨧ᩠ᨨᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᨸᨭᩥᨽᩣᨲᩥ – ᩋᨿᩴ ᨸᩁᩥᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨸᨭᩥᨽᩣᨶᩅᩣ᪨

ᨠᨲᨾᩮᩣ ᩋᨵᩥᨣᨾᨸᨭᩥᨽᩣᨶᩅᩣ? ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩔ ᩋᨵᩥᨣᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᨸ᩠ᨸᨵᩣᨶᩣ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨴᩣ,

បញ្ចិន្ទ្រិយានិ, បញ្ច ពលានិ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា, អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ, ចត្តារោ អរិយមគ្គា, ចត្តារិ សាមញ្ញផលានិ, ចតស្សោ បដិសម្ភិទាយោ, ឆ អភិញ្ញាយោ។ តស្ស អត្ថោ ញាតោ, ធម្មោ ញាតោ, និរុត្តិ ញាតា។ អត្ថេ ញាតេ អត្ថោ បដិភាតិ, ធម្មេ ញាតេ ធម្មោ បដិភាតិ, និរុត្តិយា ញាតាយ និរុត្តិ បដិភាតិ។ ឥមេសុ តីសុ ញាណេសុ ញាណំ បដិភានបដិសម្ភិទា។ ភគវា ឥមាយ បដិភានបដិសម្ភិទាយ ឧបេតោ សមុបេតោ ឧបាគតោ សមុបាគតោ ឧបបន្នោ សមុបបន្នោ សមន្នាគតោ។ តស្មា ពុទ្ធោ បដិភានវា។ យស្ស បរិយត្តិ នត្ថិ, បរិបុច្ឆា នត្ថិ, អធិគមោ នត្ថិ, កិំ តស្ស បដិភាយិស្សតីតិ – អខិលោ បដិភានវា ។ តេនាហ ថេរោ បិង្គិយោ –

“ឯស ភិយ្យោ បសីទាមិ, សុត្វាន មុនិនោ វចោ;

វិវដច្ឆទោ សម្ពុទ្ធោ, អខិលោ បដិភានវា”តិ។

១១៨។

អធិទេវេ[អភិទេវេ (ក។)]អភិញ្ញាយ, សព្វំ វេទិ បរោបរំ[បរោវរំ (សី។ អដ្ឋ។)];

បញ្ហានន្តករោ សត្ថា, កង្ខីនំ បដិជានតំ។

អធិទេវេ អភិញ្ញាយាតិ។ ទេវាតិ តយោ ទេវា – សម្មុតិទេវា [សម្មតិទេវា (ស្យា។)], ឧបបត្តិទេវា, វិសុទ្ធិទេវា។ កតមេ សម្មុតិទេវា? សម្មុតិទេវា វុច្ចន្តិ រាជានោ [កតមេ សម្មុតិទេវា រាជានោ (ស្យា។) ឯវមុបរិបិ] ច រាជកុមារា ច ទេវិយោ ច។ ឥមេ វុច្ចន្តិ សម្មុតិទេវា។ កតមេ ឧបបត្តិទេវា? ឧបបត្តិទេវា វុច្ចន្តិ ចាតុមហារាជិកា ទេវា តាវតិំសា ទេវា...បេ... ព្រហ្មកាយិកា ទេវា, យេ ច ទេវា តទុត្តរិ។ ឥមេ វុច្ចន្តិ ឧបបត្តិទេវា។ កតមេ វិសុទ្ធិទេវា? វិសុទ្ធិទេវា វុច្ចន្តិ តថាគតា តថាគតសាវកា អរហន្តោ ខីណាសវា, យេ ច បច្ចេកសម្ពុទ្ធា។ ឥមេ វុច្ចន្តិ វិសុទ្ធិទេវា។ ភគវា សម្មុតិទេវេ អធិទេវាតិ អភិញ្ញាយ ឧបបត្តិទេវេ អធិទេវាតិ អភិញ្ញាយ, វិសុទ្ធិទេវេ អធិទេវាតិ អភិញ្ញាយ ជានិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វាតិ – អធិទេវេ អភិញ្ញាយ។

សព្វំ វេទិ បរោបរន្តិ ភគវា អត្តនោ ច បរេសញ្ច អធិទេវករេ ធម្មេ អញ្ញាសិ អវេទិ បដិវិជ្ឈិ។ កតមេ អត្តនោ អធិទេវករា ធម្មា? សម្មាបដិបទា អនុលោមបដិបទា អបច្ចនីកបដិបទា អន្វត្ថបដិបទា ធម្មានុធម្មបដិបទា សីលេសុ បរិបូរការិតា ឥន្ទ្រិយេសុ គុត្តទ្វារតា ភោជនេ មត្តញ្ញុតា ជាគរិយានុយោគោ សតិសម្បជញ្ញំ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា...បេ... អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ។ ឥមេ វុច្ចន្តិ អត្តនោ អធិទេវករា ធម្មា។

កតមេ បរេសំ អធិទេវករា ធម្មា? សម្មាបដិបទា...បេ... អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ។ ឥមេ វុច្ចន្តិ បរេសំ អធិទេវករា ធម្មា។ ឯវំ

ករចា អត្តទេតា ច បទេវសង្ខា អដិទេចកទេវ ឆទេ្ឍ ទេចខិ អញ្ញាសិ អចឃ្សិ បដិចិឌ្ឍិ – សង្ខា ទេចខិ បទេវាបទិ៍

បញ្ញាតត្តកទេវា សត្វាតិ ករចា បិវាយតិកបញ្ញាត់ អត្តកទេវា បរិយត្តកទេវា បរិទេឆ្នងកទេវា បរិចដ្យកទេវា; សកិយបញ្ញាត់ [បរិសបញ្ញាត់ (ស្យា៍), បិដ្កិយបញ្ញាត់ (ក៍)] អត្តកទេវា បរិយត្តកទេវា បរិទេឆ្នងកទេវា បរិចដ្យកទេវា; សក្កបញ្ញាត់...ទេប... ស្យាយបញ្ញាត់... កិក្លុបញ្ញាត់... កិក្លុតីបញ្ញាត់... ្គបិសកបញ្ញាត់... ្គបិសិកាបញ្ញាត់... វាឌបញ្ញាត់... លត្តិយបញ្ញាត់... (ទាហ្វលបញ្ញាត់... ទេចស្សបញ្ញាត់... ស្ទុ្គបញ្ញាត់... ទេងចបញ្ញាត់... (ទាហ្វបញ្ញាត់ អត្តកទេវា បរិយត្តកទេវា បរិទេឆ្នងកទេវា បរិចដ្យកទេវាតិ – បញ្ញាតត្តកទេវា៍ សត្វាតិ ករចា សត្វចាទេហា៍ យធា សត្វចាទេហា សទេត្វ កត្តាទិ៍ តាទេវតិ, ទេចាវកត្តាទិ៍ តាទេវតិ, ចាឡអកត្តាទិ៍ តាទេវតិ, ទ្បិក្លុកត្តាទិ៍ តាទេវតិ, តិវ្ងកកត្តាទិ៍ តាទេវតិ ្គត្តាទេវតិ តិត្វាទេវតិ [តិត្តាទេវតិ (ស្យា៍ ក៍)] បតាទេវតិ, ទេលយត្តក្សិ៍ សយ្យាទេបតិ; ឲចទេយច ករចា សត្វចាទេហា សទេត្ត កត្តាទិ៍ តាទេវតិ, ឌាតិកត្តាទិ៍ តាទេវតិ, ឌវាកត្តាទិ៍...ទេប... ឡ្យាឌិកត្តាទិ៍... យទេលាកត្តាទិ៍... ទេសាកបរិទេងចទ្យក្លទេងាយតស្សុបិយាសកត្តាទិ៍ តាទេវតិ, វាកកត្តាទិ៍ តាទេវតិ, ទេងាសកត្តាទិ៍... ទេយាហកត្តាទិ៍... យាតកត្តាទិ៍... ឌិដ្ឋិកត្តាទិ៍... កិទេលសកត្តាទិ៍... ទ្ធិចរិតកត្តាទិ៍ តាទេវតិ, វាកកហត់ តាទេវតិ, ទេងាសកហត់ តាទេវតិ, ទេយាហកហត់... ឌិដ្ឋិកហត់... កិទេលសកហត់... ទ្ធិចរិតកហត់ តាទេវតិ ្គត្តាទេវតិ តិត្វាទេវតិ បតាទេវតិ; ទេលយត្តិ អយតិ តិត្តាត់ សយ្យាទេបតីតិ – ឲចយ្យិ ករចា សត្វចាទេហា៍

អធ ចា, ករចា ទេតតា ចិទេតតា អត្យទេតតា បញ្ញាទេបតា តិញ្ញាទេបតា ទេបក្លុតា បសាទេងតាតិ, ឲចំ ករចា សត្វចាទេហា៍ អធ ចា, ករចា អត្យប្បត្តស្ស យក្កស្ស ្គប្បាទេងតា, អសញ្ញាតស្ស យក្កស្ស សញ្ញាទេតតា, អតក្លាតស្ស យក្កស្ស អក្លាតា, យក្កញ្ញ យក្កចិទ្ធ យក្កទេកាចិទេងា យក្កាត្យកា ច បត ឲតាទេហិ សាចកា ចិហទេត្តិ បន្ធា សយត្តាកតាតិ, ឲចយ្យិ ករចា សត្វចាទេហាតិ – បញ្ញាតត្តកទេវា សត្វា៍

កឌ្លិត់ បដិឌាតតត្តិ សកឌ្លា អាកត្វា តិក្កឌ្លា សយ្យឌ្ឍត្តិ, សទេល្លតា អាកត្វា តិទេល្លតា សយ្យឌ្ឍត្តិ, សទេធ្ឆ្យហកា អាកត្វា តិទេធ្ឆ្យអហកា សយ្យឌ្ឍត្តិ, សចិចិកិច្ឆា អាកត្វា តិត្តិចិកិច្ឆា សយ្យឌ្ឍត្តិ, សវាកា អាកត្វា ចិតវាកា សយ្យឌ្ឍត្តិ, សទេងាសា អាកត្វា ចិតទេងាសា សយ្យឌ្ឍត្តិ, សទេយាហា អាកត្វា ចិតទេយាហា សយ្យឌ្ឍត្តិ, សកិទេលសា អាកត្វា តិក្កិទេលសា សយ្យឌ្ឍត្តិតិ – កឌ្លិត់ បដិឌាតតិ៍ ទេតតាហ ទេធទេវា បិដ្កិទេយា –

“អដិទេចទេច អភិញ្ញាយ, សង្ខា ទេចខិ បទេវាបទិ;

បញ្ញាតត្តកទេវា សត្វា, កឌ្លិត់ បដិឌាតត”ត្តិ៍

អសំហិទិ អសំក្យបំ,យស្ស តត្តិ ្គបយា ក្វចិ;

ອທ຺ຘາ ຄມິສ຺ສາມິ ນ ເມຕ຺ຖ ກງ຺ຂາ, ເອວໍ ມໍ ຘາເຣຫິ ອທິມຸຕ຺ຕຈິຕ຺ຕໍ.

ອສໍຫີຣໍ ອສງ຺ກຸປ຺ປນ຺ຕິ ອສໍຫີຣໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ອມຕໍ ນິພ຺ພານໍ. ໂຍ ໂສ ສພ຺ພສງ຺ຂາຣສມໂຖ ສພ຺ພູປຘິປຏິນິສ຺ສຄ຺ໂຄ ຕຓ຺ຫກ຺ຂໂຍ ວິຣາໂຄ ນິໂຣໂຘ ນິພ຺ພານໍ. ອສໍຫີຣນ຺ຕິ ຣາເຄນ ໂທເສນ ໂມເຫນ ໂກເຘນ ອຸປນາເຫນ ມເກ຺ເຂນ ປຬາເສນ ອິສ຺ສາຍ ມຈ຺ເຉຣິເຍນ ມາຍາຍ ສາເຐຍ຺ເຍນ ຖມ຺ເຠນ ສາຣມ຺ເຠນ ມາເນນ ອຕິມາເນນ ມເທນ ປມາເທນ ສພ຺ພກິເລເສຫິ ສພ຺ພທຸຈ຺ຈຣິເຕຫິ ສພ຺ພປຣິຬາເຫຫິ ສພ຺ພທເຣເຖຫິ ສພ຺ພສນ຺ຕາເປຫິ ສພ຺ພາກຸສລາພິສງ຺ຂາເຣຫິ ອສໍຫາຣິຍໍ ນິຈ຺ຈໍ ຘຸວໍ ສສ຺ສຕໍ ອວິປຣິຓາມທມ຺ມນ຺ຕິ – ອສໍຫີຣໍ.

ອສງ຺ກຸປ຺ປນ຺ຕິ ອສງ຺ກຸປ຺ປໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ອມຕໍ ນິພ຺ພານໍ. ໂຍ ໂສ ສພ຺ພສງ຺ຂາຣສມໂຖ...ເປ... ນິໂຣໂຘ ນິພ຺ພານໍ. ນິພ຺ພານສ຺ສ [ຍສ຺ສ (ສ຺ຍາ.)] ນ ອຸປ຺ປາໂທ ປັຎ຺ຎາຍຕິ, ວໂຍ ນຕ຺ຖິ, ນ ຕສ຺ສ ອັຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ [ຕສ຺ສ ອັຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ (ສ຺ຍາ.)] ປັຎ຺ຎາຍຕິ. ນິພ຺ພານໍ ນິຈ຺ຈໍ ຘຸວໍ ສສ຺ສຕໍ ອວິປຣິຓາມທມ຺ມນ຺ຕິ – ອສໍຫີຣໍ ອສງ຺ກຸປ຺ປໍ.

ຍສ຺ສນຕ຺ຖິ ອຸປມາ ກ຺ວຈີຕິ. ຍສ຺ສາຕິ ນິພ຺ພານສ຺ສ. ນຕ຺ຖິ ອຸປມາຕິ ອຸປມາ ນຕ຺ຖິ, ອຸປນິຘາ ນຕ຺ຖິ, ສທິສໍ ນຕ຺ຖິ, ປຏິພາໂຄ ນຕ຺ຖິ, ນ ສນ຺ຕິ ນ ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕິ ນຸປລພ຺ພນ຺ຕິ. ກ຺ວຈີຕິ ກ຺ວຈິ ກິມ຺ຫິຈິ ກຕ຺ຖຈິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວາ ພຫິທ຺ຘາ ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕພຫິທ຺ຘາ ວາຕິ – ຍສ຺ສ ນຕ຺ຖິ ອຸປມາ ກ຺ວຈິ.

ອທ຺ຘາ ຄມິສ຺ສາມິ ນ ເມຕ຺ຖ ກງ຺ຂາຕິ. ອທ຺ຘາຕິ ເອກໍສວຈນໍ ນິສ຺ສໍສຍວຈນໍ ນິກ຺ກງ຺ຂວຈນໍ ອເທ຺ວຊ຺ຌວຈນໍ ອເທ຺ວຬ຺ຫກວຈນໍ ນິໂຍຄວຈນໍ ອປຓ຺ຓກວຈນໍ ອວຕ຺ຖາປນວຈນເມຕໍ – ອທ຺ຘາຕິ. ຄມິສ຺ສາມີຕິ ຄມິສ຺ສາມິ ອທິຄມິສ຺ສາມິ ຜຸສ຺ສິສ຺ສາມິ ສຈ຺ຉິກຣິສ຺ສາມີຕິ – ອທ຺ຘາ ຄມິສ຺ສາມິ. ນ ເມຕ຺ຖ ກງ຺ຂາຕິ. ເອຕ຺ຖາຕິ ນິພ຺ພາເນ ກງ຺ຂາ ນຕ຺ຖິ, ວິຈິກິຈ຺ຉາ ນຕ຺ຖິ, ເທ຺ວຬ຺ຫກໍ ນຕ຺ຖິ, ສໍສໂຍ ນຕ຺ຖິ, ນ ສນ຺ຕິ ນ ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕິ ນຸປລພ຺ພນ຺ຕິ, ປຫີໂນ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ໂນ ວູປສນ຺ໂຕ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ໂຘ ອພພ຺ພຸປ຺ປຕ຺ຕິໂກ ຎາຓຄ຺ຄິນາ ທຑ຺ໂຒຕິ – ອທ຺ຘາ ຄມິສ຺ສາມິ ນ ເມຕ຺ຖ ກງ຺ຂາ.

ເອວໍ ມໍ ຘາເຣຫິ ອທິມຸຕ຺ຕຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ. ເອວໍ ມໍ ຘາເຣຫີຕິ ເອວໍ ມໍ ອຸປລເກ຺ເຂຫິ. ອທິມຸຕ຺ຕຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ນິພ຺ພານນິນ຺ນໍ ນິພ຺ພານໂປຓໍ ນິພ຺ພານປພ຺ຠາຣໍ ນິພ຺ພານາທິມຸຕ຺ຕນ຺ຕິ – ເອວໍ ມໍ ຘາເຣຫິ ອທິມຸຕ຺ຕຈິຕ຺ຕໍ. ເຕນາຫ ເຖໂຣ ປິງ຺ຄິໂຍ –

“ອສໍຫີຣໍ ອສງ຺ກຸປ຺ປໍ, ຍສ຺ສ ນຕ຺ຖິ ອຸປມາ ກ຺ວຈິ;

ອທ຺ຘາ ຄມິສ຺ສາມິ ນ ເມຕ຺ຖ ກງ຺ຂາ, ເອວໍ ມໍ ຘາເຣຫິ ອທິມຸຕ຺ຕຈິຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ.

ປາຣາຍນານຸຄີຕິຄາຖານິທ຺ເທໂສ ອັຏ຺ຐາຣສໂມ.

ປາຣາຍນວຄ຺ໂຄ ສມຕ຺ໂຕ.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ᨡᨣ᩠ᨣᩅᩥᩈᩣᨱᩈᩩᨲ᩠ᨲ

ᨡᨣ᩠ᨣᩅᩥᩈᩣᨱᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ

ᨸᨮᨾᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪁᪂᪁᪨

ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩩ ᨽᩪᨲᩮᩈᩩ ᨶᩥᨵᩣᨿ ᨴᨱ᩠ᨯᩴ,ᩋᩅᩥᩉᩮᨮᨿᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᩮᩈᩴ;

ᨶ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᨾᩥᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿ ᨠᩩᨲᩮᩣ ᩈᩉᩣᨿᩴ, ᩑᨠᩮᩣ ᨧᩁᩮ ᨡᨣ᩠ᨣᩅᩥᩈᩣᨱᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ᪨

ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩩ ᨽᩪᨲᩮᩈᩩ ᨶᩥᨵᩣᨿ ᨴᨱ᩠ᨯᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩪᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨳᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩋᩈᩮᩈᩴ ᨶᩥᩔᩮᩈᩴ ᨸᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨿᨶᩅᨧᨶᨾᩮᨲᩴ – ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩪᨲᩥ᪨ ᨽᩪᨲᩮᩈᩪᨲᩥ ᨽᩪᨲᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩈᩣ ᨧ ᨳᩣᩅᩁᩣ ᨧ᪨ ᨲᩈᩣᨲᩥ ᨿᩮᩈᩴ ᨲᩈᩥᨲᨲᩈᩥᨱ᩠ᩉᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩦᨶᩣ, ᨿᩮᩈᩴ ᨽᨿᨽᩮᩁᩅᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩦᨶᩣ᪨ ᨠᩥᩴᨠᩣᩁᨱᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩈᩣ? ᨲᩮ ᨲᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩁᩥᨲᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨲᩣᩈᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴᨠᩣᩁᨱᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩈᩣ᪨ ᨳᩣᩅᩁᩣᨲᩥ ᨿᩮᩈᩴ ᨲᩈᩥᨲᨲᩈᩥᨱ᩠ᩉᩣ ᨸᩉᩦᨶᩣ, ᨿᩮᩈᩴ ᨽᨿᨽᩮᩁᩅᩣ ᨸᩉᩦᨶᩣ᪨ ᨠᩥᩴᨠᩣᩁᨱᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨳᩣᩅᩁᩣ? ᨲᩮ ᨶ ᨲᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩏᨲ᩠ᨲᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᨸᩁᩥᨲᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᨽᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩈᨶ᩠ᨲᩣᩈᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴᨠᩣᩁᨱᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨳᩣᩅᩁᩣ᪨ ᨴᨱ᩠ᨯᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨿᩮᩣ ᨴᨱ᩠ᨯᩣ – ᨠᩣᨿᨴᨱ᩠ᨯᩮᩣ ᩅᨧᩦᨴᨱ᩠ᨯᩮᩣ ᨾᨶᩮᩣᨴᨱ᩠ᨯᩮᩣ᪨ ᨲᩥᩅᩥᨵᩴ ᨠᩣᨿᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨠᩣᨿᨴᨱ᩠ᨯᩮᩣ, ᨧᨲᩩᨻ᩠ᨻᩥᨵᩴ ᩅᨧᩦᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᩅᨧᩦᨴᨱ᩠ᨯᩮᩣ, ᨲᩥᩅᩥᨵᩴ ᨾᨶᩮᩣᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨾᨶᩮᩣᨴᨱ᩠ᨯᩮᩣ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩩ ᨽᩪᨲᩮᩈᩩ ᨶᩥᨵᩣᨿ ᨴᨱ᩠ᨯᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩩ ᨽᩪᨲᩮᩈᩩ ᨴᨱ᩠ᨯᩴ ᨶᩥᨵᩣᨿ ᨶᩥᨴᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨

ᩋᩅᩥᩉᩮᨮᨿᩴᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᩮᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨠᨾᩮᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩣᨱᩥᨶᩣ ᩅᩣ ᩃᩮᨯ᩠ᨯᩩᨶᩣ ᩅᩣ ᨴᨱ᩠ᨯᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨴᩩᨿᩣ [ᩋᨴᩩᨿᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨), ᩋᨶ᩠ᨴᩩᨿᩣ (ᨠ᪨)] ᩅᩣ ᩁᨩ᩠ᨩᩩᨿᩣ ᩅᩣ ᩋᩅᩥᩉᩮᨮᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨸᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩮ ᨸᩣᨱᩥᨶᩣ ᩅᩣ ᩃᩮᨯ᩠ᨯᩩᨶᩣ ᩅᩣ ᨴᨱ᩠ᨯᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨴᩩᨿᩣ ᩅᩣ ᩁᨩ᩠ᨩᩩᨿᩣ ᩅᩣ ᩋᩅᩥᩉᩮᨮᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ – ᩋᩅᩥᩉᩮᨮᨿᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᩮᩈᩴ᪨

ᨶ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᨾᩥᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿ ᨠᩩᨲᩮᩣ ᩈᩉᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨶᩣᨲᩥ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮᩣ; ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣ – ᩋᨲ᩠ᨲᨩᩮᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨡᩮᨲ᩠ᨲᨩᩮᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨠᩮᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩮᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩉᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩉᩣᨿᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩉᩥ ᩈᩉ ᩋᩣᨣᨾᨶᩴ ᨹᩣᩈᩩ, ᨣᨾᨶᩴ ᨹᩣᩈᩩ, ᨣᨾᨶᩣᨣᨾᨶᩴ ᨹᩣᩈᩩ, ᨮᩣᨶᩴ ᨹᩣᩈᩩ, ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᨶᩴ ᨹᩣᩈᩩ, ᩈᨿᨶᩴ [ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᨶᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᨹᩣᩈᩩ, ᩋᩣᩃᨸᨶᩴ ᨹᩣᩈᩩ, ᩈᩃ᩠ᩃᨸᨶᩴ ᨹᩣᩈᩩ, ᩏᩃ᩠ᩃᨸᨶᩴ ᨹᩣᩈᩩ, ᩈᨾᩩᩃ᩠ᩃᨸᨶᩴ ᨹᩣᩈᩩ ᪨ ᨶ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᨾᩥᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿ ᨠᩩᨲᩮᩣᩈᩉᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᩍᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿ ᨶ ᩈᩣᨴᩥᨿᩮᨿ᩠ᨿ ᨶ ᨸᨲ᩠ᨳᩮᨿ᩠ᨿ ᨶ ᨸᩥᩉᩮᨿ᩠ᨿ ᨶᩣᨽᩥᨩᨸ᩠ᨸᩮᨿ᩠ᨿ, ᨠᩩᨲᩮᩣ ᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᩈᨶ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᩈᩉᩣᨿᩴ ᩅᩣ ᩍᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿ [ᩍᨧ᩠ᨨᩥᩔᨲᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨) ᩑᩅᨾᩩᨸᩁᩥᨸᩥ ᨸᨴᩮᩈᩩ ᩋᨲᩦᨲᨠᩣᩃᩅᩈᩮᨶ] ᩈᩣᨴᩥᨿᩮᨿ᩠ᨿ ᨸᨲ᩠ᨳᩮᨿ᩠ᨿ ᨸᩥᩉᩮᨿ᩠ᨿ ᩋᨽᩥᨩᨸ᩠ᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ

– ន បុត្តមិច្ឆេយ្យ កុតោ សហាយំ។

ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោតិ។ ឯកោតិ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ បព្ពជ្ជាសង្ខាតេន ឯកោ, អទុតិយដ្ឋេន ឯកោ, តណ្ហាយ បហានដ្ឋេន ឯកោ [តណ្ហាបហានដ្ឋេន (ស្យា.) មហានិ. ១៥១] ឯកោ, ឯកន្តវីតរាគោតិ ឯកោ, ឯកន្តវីតទោសោតិ ឯកោ, ឯកន្តវីតមោហោតិ ឯកោ, ឯកន្តនិក្កិលេសោតិ ឯកោ, ឯកាយនមគ្គំ គតោតិ ឯកោ, ឯកោ អនុត្តរំ បច្ចេកសម្ពោធិំ អភិសម្ពុទ្ធោតិ ឯកោ។

កថំ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ បព្ពជ្ជាសង្ខាតេន ឯកោ? សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ សព្ពំ ឃរាវាសបលិពោធំ ឆិន្ទិត្វា បុត្តទារបលិពោធំ ឆិន្ទិត្វា ញាតិបលិពោធំ ឆិន្ទិត្វា សន្និធិបលិពោធំ ឆិន្ទិត្វា កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិត្វា អកិញ្ចនភាវំ ឧបគន្ត្វា ឯកោ ចរតិ វិហរតិ ឥរិយតិ វត្តេតិ បាលេតិ យបេតិ យាបេតីតិ – ឯវំ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ បព្ពជ្ជាសង្ខាតេន ឯកោ។

កថំ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ អទុតិយដ្ឋេន ឯកោ? សោ ឯវំ បព្ពជិតោ សមានោ ឯកោ អរញ្ញវនបត្ថានិ បន្តានិ សេនាសនានិ បដិសេវតិ អប្បសទ្ទានិ អប្បនិគ្ឃោសានិ វិជនវាតានិ មនុស្សរាហស្សេយ្យកានិ បដិសល្លានសារុប្បានិ។ សោ ឯកោ គច្ឆតិ, ឯកោ តិដ្ឋតិ, ឯកោ និសីទតិ, ឯកោ សេយ្យំ កប្បេតិ, ឯកោ គាមំ បិណ្ឌាយ បវិសតិ, ឯកោ អភិក្កមតិ, ឯកោ បដិក្កមតិ, ឯកោ រហោ និសីទតិ, ឯកោ ចង្កមំ អធិដ្ឋាតិ, ឯកោ ចរតិ វិហរតិ ឥរិយតិ វត្តេតិ បាលេតិ យបេតិ យាបេតីតិ – ឯវំ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ អទុតិយដ្ឋេន ឯកោ។

កថំ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ តណ្ហាយ បហានដ្ឋេន ឯកោ? សោ ឯវំ ឯកោ អទុតិយោ អប្បមត្តោ អាតាបី បហិតត្តោ វិហរន្តោ មហាបធានំ បទហន្តោ មារំ សសេនកំ នមុចិំ កណ្ហំ បមត្តពន្ធុំ វិធមេត្វា ច តណ្ហាជាលិនិំ វិសរិតំ វិសត្តិកំ បជហិ វិនោទេសិ ព្យន្តីអកាសិ អនភាវំគមេសិ។

“តណ្ហាទុតិយោ បុរិសោ, ទីឃមទ្ធាន សំសរំ;

ឥត្ថភាវញ្ញថាភាវំ, សំសារំ នាតិវត្តតិ។

“ឯតមាទីនវំ ញត្វា, តណ្ហំទុក្ខស្ស សម្ភវំ;

វីតតណ្ហោ អនាទានោ, សតោ ភិក្ខុ បរិព្វជេ”តិ។

ឯវំ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ តណ្ហាយ បហានដ្ឋេន ឯកោ។

កថំ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ ឯកន្តវីតរាគោតិ ឯកោ? រាគស្ស បហីនត្តា ឯកន្តវីតរាគោតិ ឯកោ, ទោសស្ស បហីនត្តា ឯកន្តវីតទោសោតិ ឯកោ, មោហស្ស បហីនត្តា ឯកន្តវីតមោហោតិ ឯកោ, កិលេសានំ បហីនត្តា ឯកន្តនិក្កិលេសោតិ ឯកោ។ ឯវំ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ ឯកន្តវីតរាគោតិ ឯកោ។

កថំ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ ឯកាយនមគ្គំ គតោតិ ឯកោ? ឯកាយនមគ្គោ វុច្ចតិ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា, ចត្តារោ សម្មប្បធានា, ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា, បញ្ចិន្ទ្រិយានិ, បញ្ច ពលានិ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា, អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ។

“ឯកាយនំ ជាតិខយន្តទស្សី, មគ្គំ បជានាតិ ហិតានុកម្បី;

ឯតេន មគ្គេន តរិំសុ បុព្វេ, តរិស្សន្តិ យេ ច តរន្តិ ឱឃ”ន្តិ។

ឯវំ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ ឯកាយនមគ្គំ គតោតិ ឯកោ។

កថំ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ ឯកោ អនុត្តរំ បច្ចេកសម្ពោធិំ អភិសម្ពុទ្ធោតិ ឯកោ? ពោធិ វុច្ចតិ ចតូសុ មគ្គេសុ ញាណំ។ បញ្ញា បញ្ញិន្ទ្រិយំ បញ្ញាពលំ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ វីមំសា វិបស្សនា សម្មាទិដ្ឋិ។ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ មគ្គបច្ចេកសម្ពុទ្ធោ ញាណបច្ចេកសម្ពុទ្ធោ “សព្វេ សង្ខារា អនិច្ចា”តិ ពុជ្ឈិ “សព្វេ សង្ខារា ទុក្ខា”តិ ពុជ្ឈិ “សព្វេ ធម្មា អនត្តា”តិ ពុជ្ឈិ “អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា”តិ ពុជ្ឈិ “សង្ខារបច្ចយា វិញ្ញាណ”ន្តិ ពុជ្ឈិ “វិញ្ញាណបច្ចយា នាមរូប”ន្តិ ពុជ្ឈិ “នាមរូបបច្ចយា សឡាយតន”ន្តិ ពុជ្ឈិ “សឡាយតនបច្ចយា ផស្សោ”តិ ពុជ្ឈិ “ផស្សបច្ចយា វេទនា”តិ ពុជ្ឈិ “វេទនាបច្ចយា តណ្ហា”តិ ពុជ្ឈិ “តណ្ហាបច្ចយា ឧបាទាន”ន្តិ ពុជ្ឈិ “ឧបាទានបច្ចយា ភវោ”តិ ពុជ្ឈិ “ភវបច្ចយា ជាតី”តិ ពុជ្ឈិ “ជាតិបច្ចយា ជរាមរណ”ន្តិ ពុជ្ឈិ “អវិជ្ជានិរោធា សង្ខារនិរោធោ”តិ ពុជ្ឈិ “សង្ខារនិរោធា វិញ្ញាណនិរោធោ”តិ ពុជ្ឈិ “វិញ្ញាណនិរោធា នាមរូបនិរោធោ”តិ ពុជ្ឈិ “នាមរូបនិរោធា សឡាយតននិរោធោ”តិ ពុជ្ឈិ “សឡាយតននិរោធា ផស្សនិរោធោ”តិ ពុជ្ឈិ “ផស្សនិរោធា វេទនានិរោធោ”តិ ពុជ្ឈិ “វេទនានិរោធា តណ្ហានិរោធោ”តិ ពុជ្ឈិ “តណ្ហានិរោធា ឧបាទាននិរោធោ”តិ ពុជ្ឈិ “ឧបាទាននិរោធា ភវនិរោធោ”តិ ពុជ្ឈិ “ភវនិរោធា ជាតិនិរោធោ”តិ ពុជ្ឈិ “ជាតិនិរោធា ជរាមរណនិរោធោ”តិ ពុជ្ឈិ “ឥទំ ទុក្ខ”ន្តិ ពុជ្ឈិ “អយំ ទុក្ខសមុទយោ”តិ ពុជ្ឈិ “អយំ ទុក្ខនិរោធោ”តិ ពុជ្ឈិ “អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា”តិ ពុជ្ឈិ “ឥមេ អាសវា”តិ ពុជ្ឈិ “អយំ អាសវសមុទយោ”តិ ពុជ្ឈិ..បេ... “អយំ អាសវនិរោធគាមិនី បដិបទា”តិ ពុជ្ឈិ “ឥមេ ធម្មា អភិញ្ញេយ្យា”តិ ពុជ្ឈិ “ឥមេ ធម្មា បហាតព្វា”តិ ពុជ្ឈិ “ឥមេ ធម្មា សច្ឆិកាតព្វា”តិ ពុជ្ឈិ “ឥមេ ធម្មា ភាវេតព្វា”តិ ពុជ្ឈិ ឆន្នំ ផស្សាយតនានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច ពុជ្ឈិ បញ្ចន្នំ ឧបាទានក្ខន្ធានំ សមុទយញ្ច...បេ... និស្សរណញ្ច ពុជ្ឈិ ចតុន្នំ មហាភូតានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច ពុជ្ឈិ “យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វំ តំ និរោធធម្ម”ន្តិ ពុជ្ឈិ

អថ ចា, ឃំ ញ្ញ្ញាណ្ណំ អត្ថញ្ញ្ញាណ្ណំ បដិញ្ញ្ញាណ្ណំ នប្ផ្ញ្ញាណ្ណំ អតិកត្តំ ឋប្បិតត្តំ នត្ថិកាតត្តំ, នត្តំ ចំ ខេតឥ បខេច្ចកខេធិឆិតាខេលាត ញ្ញ្ញ្យ អត្ថញ្ញ្ញ្យបដិញ្ញ្ញ្យនប្ផ្ញ្ញ្យអតិកន្ថំ ឋប្បេបិ នត្ថាកាឃឹតិ ឲចំ ខេរា បខេច្ចកនព្ទុខ្ធោ ឲខេកា អត្តនំ បខេច្ចកនព្ទាធិ អភិនព្ទុខ្ធោតិ – ឲខេកា។

ចខេរតិ អដ្ឋ ចរិយាខេយា – ញ្ញរិយាបថចរិយា, អាយតតចរិយា, នតិចរិយា, នមាធិចរិយា, ញាណចរិយា, មក្គចរិយា, បត្តិចរិយា, ខេលាកត្ថចរិយា។ ញ្ញរិយាបថចរិយាតិ ចតូនុ ញ្ញរិយាបថេនុ។ អាយតតចរិយាតិ ឆនុ អជ្ឈត្តិកពាហិខេរនុ អាយតតេនុ។ នតិចរិយាតិ ចតូនុ នតិបដ្ឋាខេតនុ។ នមាធិចរិយាតិ ចតូនុ ឈាខេតនុ។ ញាណចរិយាតិ ចតូនុ អរិយនខ្ចេនុ។ មក្គចរិយាតិ ចតូនុ អរិយមគ្គេនុ។ បត្តិចរិយាតិ ចតូនុ នាមញ្ញផលេនុ។ ខេលាកត្ថចរិយាតិ តថាគខេតនុ អរហខេត្តនុ នព្វានព្ទុខ្ធេនុ បខេទខេនខេតា បខេច្ចកនព្ទុខ្ធេនុ បខេទខេនខេតា នាវខេកនុ។ ញ្ញរិយាបថចរិយា ច បណិធិនម្បន្នាតំ, អាយតតចរិយា ច ញ្ញន្ទ្រិខេយនុ គុត្តទ្វារាតំ, នតិចរិយា ច អប្បមាទវិហារីតំ, នមាធិចរិយា ច អធិចិត្តមនុយុត្តាតំ, ញាណចរិយា ច ពុទ្ធិនម្បន្នាតំ, មក្គចរិយា ច នព្វាបដិបន្នាតំ, បត្តិចរិយា ច អធិគតផលាតំ, ខេលាកត្ថចរិយា ច តថាគតាតំ អរហន្តាតំ នព្វានព្ទុខ្ធាតំ បខេទខេនខេតា បខេច្ចកពុទ្ធាតំ បខេទខេនខេតា នាវកាតំ។ ញ្ញមា អដ្ឋ ចរិយាខេយា។

អបរាបិ អដ្ឋ ចរិយាខេយា – អធិមុច្ចខេន្តា នទ្ធាយ ចខេរតិ, បគ្គណ្ហន្តា វីរិខេយត ចខេរតិ, ឧបដ្ឋខេបខេន្តា នតិយា ចខេរតិ, អវិខេក្ខបំ ករខេរាខេន្តា នមាធិតា ចខេរតិ, បជាតខេន្តា បញ្ញាយ ចខេរតិ, វិជាតខេន្តា វិញ្ញាណចរិយាយ ចខេរតិ។ ឲចំ បដិបន្នន្ស ក្ញនលា ធម្មា អាយាខេបន្តីតិ – អាយតតចរិយាយ ចខេរតិ។ ឲចំ បដិបខេន្តា វិខេនខេនមធិកច្ឆតីតិ – វិខេនខេនចរិយាយ ចខេរតិ។ ញ្ញមា អដ្ឋ ចរិយាខេយា។

អបរាបិ អដ្ឋ ចរិយាខេយា – ទន្សនចរិយា ច នម្មាទិដ្ឋិយា, អភិខេរាបតចរិយា ច នម្មានង្កប្បន្ស, បរិគ្គហចរិយា ច នម្មាវាចាយ, នមុដ្ឋាតចរិយា ច នម្មាកម្មន្តន្ស, ខេវាទាតចរិយា ច នម្មាអាជីវន្ស, បគ្គហចរិយា ច នម្មាវាយាមន្ស, ឧបដ្ឋាតចរិយា ច នម្មានតិយា, អវិខេក្ខបចរិយា ច នម្មានមាធិន្ស។ ញ្ញមា អដ្ឋ ចរិយាខេយា។

ពក្គវិនាណកប្បាតិ យថា ពក្គន្ស តាម វិនាណំ ឲកំ ខេហាតិ អទុតិយំ, ឲចខេមខេច ខេរា បខេច្ចកនព្ទុខ្ធោ តក្កប្បោ តន្សទិខេរា តប្បដិភាខេគា។ យថា អតិខេលាណំ ចុច្ចតិ ខេលាណកប្បោ, អតិតិត្តកំ ចុច្ចតិ តិត្តកប្បោ, អតិមធុរំ ចុច្ចតិ មធុរកប្បោ, អតិឧណ្ហំ ចុច្ចតិ អគ្គិកប្បោ, អតិនីតលំ ចុច្ចតិ ហិមកប្បោ, មហាឧទកក្ខខេន្ធា ចុច្ចតិ នមុទ្ទកប្បោ, មហាភិញ្ញាពលប្បខេត្តា នាវខេកា ចុច្ចតិ នត្ថុកប្បោតិ; ឲចខេមខេច ខេរា បខេច្ចកនព្ទុខ្ធោ តត្ថ តក្កប្បោ តន្សទិខេរា តប្បដិភាខេគា ឲខេកា អទុតិខេយា មុត្តពន្ធខេតា នម្មា ខេលាខេក ចខេរតិ វិហរតិ ញ្ញរិយតិ ចវត្តតិ បាខេលតិ យខេបតិ យាខេបតីតិ – ឲខេកា ចខេរ ពក្គវិនាណកប្បោ។ ខេតតាហ ខេរា បខេច្ចកនព្ទុខ្ធោ –

“នព្វោនុ ភូខេតនុ តិធាយ ទណ្ឌំ, អវិខេហឋយំ អញ្ញតរម្បិ ខេតនំ;

ត បុត្តមិខេច្ឆយ្យ កុខេតា នហាយំ, ឲខេកា ចខេរ ពក្គវិនាណកប្បោ”តិ។

១១១។

សំសគ្គជាតស្ស ភវន្តិ ស្នេហា, ស្នេហន្វយំ ទុក្ខមិទំ បហោតិ;

អាទីនវំ ស្នេហជំ បេក្ខមានោ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។

សំសគ្គជាតស្ស ភវន្តិ ស្នេហាតិ។ សំសគ្គាតិ ទ្វេ សំសគ្គា – ទស្សនសំសគ្គោ ច សវនសំសគ្គោ ច។ កតមោ ទស្សនសំសគ្គោ? ឥធេកច្ចោ បស្សតិ ឥត្ថិំ វា កុមារិំ វា អភិរូបំ ទស្សនីយំ បាសាទិកំ បរមាយ វណ្ណបោក្ខរតាយ សមន្នាគតំ។ ទិស្វា បស្សិត្វា អនុព្យញ្ជនសោ និមិត្តំ គណ្ហាតិ – កេសា វា សោភនា [សោភណា (ស្យា.)] មុខំ វា សោភនំ អក្ខី វា សោភនា កណ្ណា វា សោភនា នាសា វា សោភនា ឱដ្ឋា វា សោភនា ទន្តា វា សោភនា មុខំ វា សោភនំ គីវា វា សោភនា ថនា វា សោភនា ឧរំ វា សោភនំ ឧទរំ វា សោភនំ កដិ វា សោភនា ឩរូ វា សោភនា ជង្ឃា វា សោភនា ហត្ថា វា សោភនា បាទា វា សោភនា អង្គុលិយោ វា សោភនា នខា វា សោភនាតិ។ ទិស្វា បស្សិត្វា អភិនន្ទតិ អភិវទតិ អភិបត្ថេតិ អនុប្បាទេតិ [អនុស្សរតិ (ក.)] អនុពន្ធតិ រាគពន្ធនំ – អយំ ទស្សនសំសគ្គោ។

កតមោ សវនសំសគ្គោ? ឥធេកច្ចោ សុណាតិ – “អសុកស្មិំ គាមេ វា និគមេ វា ឥត្ថី វា កុមារី វា អភិរូបា ទស្សនីយា បាសាទិកា បរមាយ វណ្ណបោក្ខរតាយ សមន្នាគតា”តិ។ សុត្វា សុណិត្វា អភិនន្ទតិ អភិវទតិ អភិបត្ថេតិ អនុប្បាទេតិ អនុពន្ធតិ រាគពន្ធនំ – អយំ សវនសំសគ្គោ។

ស្នេហាតិ ទ្វេ ស្នេហា – តណ្ហាស្នេហោ ច ទិដ្ឋិស្នេហោ ច។ កតមោ តណ្ហាស្នេហោ? យាវតា តណ្ហាសង្ខាតេន សីមកតំ [សីមកតំ មរិយាទិកតំ (ស្យា.)] ឱធិកតំ បរិយន្តកតំ បរិគ្គហិតំ មមាយិតំ – “ឥទំ មម, ឯតំ មម, ឯត្តកំ មម, ឯត្តាវតា មម”។ រូបា សទ្ទា គន្ធា រសា ផោដ្ឋព្ពា អត្ថរណា បាវុរណា ទាសិទាសា អជេឡកា កុក្កុដសូករា ហត្ថិគវាស្សវឡវា ខេត្តំ វត្ថុ ហិរញ្ញំ សុវណ្ណំ គាមនិគមរាជធានិយោ រដ្ឋញ្ច ជនបទោ ច កោសោ ច កោដ្ឋាគារញ្ច, កេវលម្បិ មហាបថវិំ តណ្ហាវសេន មមាយតិ, យាវតា អដ្ឋសតតណ្ហាវិចរិតំ – អយំ តណ្ហាស្នេហោ។

កតមោ ទិដ្ឋិស្នេហោ? វីសតិវត្ថុកា សក្កាយទិដ្ឋិ, ទសវត្ថុកា មិច្ឆាទិដ្ឋិ, ទសវត្ថុកា អន្តគ្គាហិកាទិដ្ឋិ។ យា ឯវរូបា ទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិគតំ ទិដ្ឋិគហនំ ទិដ្ឋិកន្តារោ ទិដ្ឋិវិសូកាយិកំ ទិដ្ឋិវិប្ផន្ទិតំ ទិដ្ឋិសំយោជនំ គាហោ បដិគ្គាហោ [បតិដ្ឋាហោ (ក.)] អភិនិវេសោ បរាមាសោ កុម្មគ្គោ មិច្ឆាបថោ មិច្ឆត្តំ តិត្ថាយតនំ វិបរិយាសគ្គាហោ វិបរីតគ្គាហោ វិបល្លាសគ្គាហោ មិច្ឆាគាហោ អយាថាវកស្មិំ យាថាវកន្តិ គាហោ, យាវតា ទ្វាសដ្ឋិ ទិដ្ឋិគតានិ – អយំ ទិដ្ឋិស្នេហោ។

សំសគ្គជាតស្ស ភវន្តិ ស្នេហាតិ ទស្សនសំសគ្គបច្ចយា ច សវនសំសគ្គបច្ចយា ច តណ្ហាស្នេហោ ច ទិដ្ឋិស្នេហោ ច ភវន្តិ សម្ភវន្តិ ជាយន្តិ

សញ្ជាយន្តិ និព្ពត្តន្តិ អភិនិព្ពត្តន្តិ បាតុភវន្តីតិ – សំសគ្គជាតស្ស ភវន្តិ ស្នេហា។

ស្នេហន្វយំ ទុក្ខមិទំ បហោតីតិ។ ស្នេហោតិ ទ្វេ ស្នេហា – តណ្ហាស្នេហោ ច ទិដ្ឋិស្នេហោ ច…បេ… អយំ តណ្ហាស្នេហោ…បេ… អយំ ទិដ្ឋិស្នេហោ។ ទុក្ខមិទំ បហោតីតិ ឥធេកច្ចោ កាយេន ទុច្ចរិតំ ចរតិ, វាចាយ ទុច្ចរិតំ ចរតិ, មនសា ទុច្ចរិតំ ចរតិ, បាណម្បិ ហនតិ, អទិន្នម្បិ អាទិយតិ, សន្ធិម្បិ ឆិន្ទតិ, និល្លោបម្បិ [វិលោបម្បិ (ស្យា។) បស្ស មហានិ។ ១៧០] ហរតិ, ឯកាគារិកម្បិ ករោតិ, បរិបន្ថេបិ តិដ្ឋតិ, បរទារម្បិ គច្ឆតិ, មុសាបិ ភណតិ។ តមេនំ គហេត្វា រញ្ញោ ទស្សេន្តិ – “អយំ, ទេវ, ចោរោ អាគុចារី។ ឥមស្ស យំ ឥច្ឆសិ តំ ទណ្ឌំ បណេហី”តិ។ តមេនំ រាជា តំ បរិភាសតិ។ សោ បរិភាសបច្ចយាបិ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ [ទុក្ខទោមនស្សំ (ស្យា។)] បដិសំវេទេតិ។ ឯតំ កថំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ កុតោ ជាតំ? តស្ស ស្នេហបច្ចយា ច នន្ទិបច្ចយា ច រាគបច្ចយា ច នន្ទិរាគបច្ចយា ច ជាតំ។

ឯត្តកេនបិ រាជា ន តុស្សតិ។ តមេនំ រាជា ពន្ធាបេតិ – អន្ទុពន្ធនេន វា រជ្ជុពន្ធនេន វា សង្ខលិកពន្ធនេន វា វេត្តពន្ធនេន វា លតាពន្ធនេន វា បក្ខេបពន្ធនេន វា បរិក្ខេបពន្ធនេន វា គាមពន្ធនេន វា និគមពន្ធនេន វា រដ្ឋពន្ធនេន វា ជនបទពន្ធនេន វា, អន្តមសោ សវចនីយម្បិ ករោតិ – “ន តេ លព្ភា ឥតោ បក្កមិតុ”ន្តិ។ សោ ពន្ធនបច្ចយាបិ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ។ ឯតំ កថំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ កុតោ ជាតំ? តស្ស ស្នេហបច្ចយា ច នន្ទិបច្ចយា ច រាគបច្ចយា ច នន្ទិរាគបច្ចយា ច ជាតំ។

ឯត្តកេនបិ រាជា ន តុស្សតិ។ តមេនំ រាជា តស្សេវ [តស្ស (ស្យា។)] ធនំ អាហរាបេតិ – សតំ វា សហស្សំ វា សតសហស្សំ វា។ សោ ធនជានិបច្ចយាបិ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ។ ឯតំ កថំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ កុតោ ជាតំ? តស្ស ស្នេហបច្ចយា ច នន្ទិបច្ចយា ច រាគបច្ចយា ច នន្ទិរាគបច្ចយា ច ជាតំ។

ឯត្តកេនបិ រាជា ន តុស្សតិ។ តមេនំ រាជា វិវិធា កម្មការណា [វិវិធានិ កម្មករណានិ (ក។)] ការាបេតិ – កសាហិបិ តាឡេតិ, វេត្តេហិបិ តាឡេតិ, អឌ្ឍទណ្ឌកេហិបិ តាឡេតិ, ហត្ថម្បិ ឆិន្ទតិ, បាទម្បិ ឆិន្ទតិ, ហត្ថបាទម្បិ ឆិន្ទតិ, កណ្ណម្បិ ឆិន្ទតិ, នាសម្បិ ឆិន្ទតិ, កណ្ណនាសម្បិ ឆិន្ទតិ, ពិលង្គថាលិកម្បិ ករោតិ, សង្ខមុណ្ឌិកម្បិ ករោតិ , រាហុមុខម្បិ ករោតិ, ជោតិមាលិកម្បិ ករោតិ, ហត្ថបជ្ជោតិកម្បិ ករោតិ, ឯរកវត្តិកម្បិ [ឯរកវដ្ដិកម្បិ (ស្យា។ ក។) បស្ស ម។ និ។ ១។១៦៩] ករោតិ, ចីរកវាសិកម្បិ ករោតិ, ឯណេយ្យកម្បិ ករោតិ, ពឡិសមំសិកម្បិ ករោតិ, កហាបណិកម្បិ ករោតិ, ខារាបតច្ឆិកម្បិ [ខារាបដិច្ឆិកម្បិ (ក។)] ករោតិ, បលិឃបរិវត្តិកម្បិ ករោតិ, បលាលបីឋកម្បិ ករោតិ, តត្តេនបិ តេលេន ឱសិញ្ចតិ, សុនខេហិបិ ខាទាបេតិ, ជីវន្តម្បិ សូលេ ឧត្តាសេតិ, អសិនាបិ សីសំ ឆិន្ទតិ។ សោ កម្មការណបច្ចយាបិ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ។ ឯតំ កថំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ កុតោ ជាតំ? តស្ស ស្នេហបច្ចយា ច នន្ទិបច្ចយា ច រាគបច្ចយា ច នន្ទិរាគបច្ចយា ច ជាតំ។ រាជា ឥមេសំ ចតុន្នំ ទណ្ឌានំ ឥស្សរោ។

សោ សកេន កម្មេន កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជតិ។ តមេនំ និរយបាលា បញ្ចវិធពន្ធនំ នាម កម្មការណំ ករោន្តិ [ការេន្តិ (ស្យា។ ក។) បស្ស ម។ និ។ ៣។២៦៧] – តត្តំ អយោខិលំ ហត្ថេ គមេន្តិ, តត្តំ អយោខិលំ ទុតិយេ ហត្ថេ

ກເຍຕ຺ຕິ, ຕຕ຺ຕິ ອເຍາກິລ ປິເຂ ກເຍຕ຺ຕິ, ຕຕ຺ຕິ ອເຍາກິລ ຊຕິເຍ ປິເຂ ກເຍຕ຺ຕິ, ຕຕ຺ຕິ ອເຍາກິລ ຍເຊ຺ຍ຺ຊຣສ຺ປິ ກເຍຕ຺ຕິˋ ເສາ ຕຕ຺ວ ຊກ຺ລາ ຕິຊ຺ຊາ [ຕິປຍ຺າ (ສ຺ຍ຺າˋ)] ຫຣາ ກຊກາ ເຕຂຄາ ເຕເຂຕິ; ຄ ຂ ຕາຕ ກາລ ກເຣາຕິ ຍາຕ ຄ ຕໍ ປິປກຍ຺ ຍຸຄ຺ຄິເຫາຕິˋ ຊຕໍ ກຍໍ ຊກ຺ລ ເຂາຍຄສ຺ສ຺ ກຸເຕາ ຂາຕໍ? ຕສ຺ສ຺ ເສ຺ກຫປຊ຺ຍາ ຂ ຄຄ຺ຄິປຊ຺ຍາ ຂ ຣາກປຊ຺ຍາ ຂ ຄຄ຺ຄິຣາກປຊ຺ຍາ ຂ ຂາຕໍˋ

ຕເຍຕ ຄິຣຍປິລິ ນໍເຕເສຕ຺ວາ [ນໍເຕສິຕ຺ວາ (ສ຺ຍ຺າˋ ກˋ) ປສ຺ສ຺ ຍˋ ຄິˋ ໑ˋ໑໙ລິ] ກຸຂາຣີຫິ [ກຸຂາຣີຫິ (ສ຺ຍ຺າˋ ກˋ)] ຕຂ຺ຂ຺ຕິ...ເປ... ຕເຍຕ ຄິຣຍປິລິ ຊຂ຺ຂ຺ປິຂໍ ອເຂາສິຣ ກເທຕ຺ວາ ຂາສີຫິ ຕຂ຺ຂ຺ຕິˋ ຕເຍຕ ຄິຣຍປິລິ ຣເຂ ເຍາເຂຕ຺ວາ ອາຂິຕ຺ຕາຍ ປຂຂິຍາ ສຍ຺ຍຂ຺ລິຕາຍ ສເຂາຕິກ຺ຍຕາຍ [ສເຂ຺ລາຕິກ຺ຍຕາຍ (ສ຺ຍ຺າˋ)] ສາເຣຄ຺ຄິປິ ປຊ຺ຍາສາເຣຄ຺ຄິປິˋ ຕເຍຕ ຄິຣຍປິລິ ຍຫຄ຺ຄ ອກ຺ກາຣປຂ຺ຂາຕໍ ອາຂິຕ຺ຕ ສຍ຺ຍຂ຺ລິຕໍ ສເຂາຕິກ຺ຍຕໍ ອາເຣາເຣປຄ຺ຄິປິ ຂຸເຣາເຣປຄ຺ຄິປິˋ ຕເຍຕ ຄິຣຍປິລິ ຊຂ຺ຂ຺ປິຂໍ ອເຂາສິຣ ກເທຕ຺ວາ ຕຕ຺ຕາຍ ເລິທກຸຍ຺ຍາ ປກ຺ລປຄ຺ຄິ ອາຂິຕ຺ຕາຍ ສຍ຺ຍຂ຺ລິຕາຍ ສເຂາຕິກ຺ຍຕາຍˋ ເສາ ຕຕ຺ວ ເຍທຸເຂ຺ຫກໍ ປຂ຺ຕິˋ ເສາ ຕຕ຺ວ ເຍທຸເຂ຺ຫກໍ ປຂ຺ຍາເຄາ ສກິຍ຺ ຊຂ຺ຂ຺ ກຂ຺ຕິ, ສກິຍ຺ ອເຂາ ກຂ຺ຕິ, ສກິຍ຺ ຕິຣິຍໍ ກຂ຺ຕິˋ ເສາ ຕຕ຺ວ ຊກ຺ລາ ຕິຊ຺ຊາ ຫຣາ ກຊກາ ເຕຂຄາ ເຕເຂຕິ; ຄ ຂ ຕາຕ ກາລຂ຺ກເຣາຕິ ຍາຕ ຄ ຕໍ ປິປກຍ຺ ຍຸຄ຺ຄິເຫາຕິˋ ຊຕໍ ກຍໍ ຊກ຺ລ ເຂາຍຄສ຺ສ຺ ກຸເຕາ ຂາຕໍ? ຕສ຺ສ຺ ເສ຺ກຫປຊ຺ຍາ ຂ ຄຄ຺ຄິປຊ຺ຍາ ຂ ຣາກປຊ຺ຍາ ຂ ຄຄ຺ຄິຣາກປຊ຺ຍາ ຂ ຂາຕໍˋ

ຕເຍຕ ຄິຣຍປິລິ ຍຫາຄິຣເຍ ປກ຺ລປຄ຺ຄິˋ ເສາ ເທາ ປຄ ຍຫາຄິຣເຍາ –

ຂຕຸກ຺ກເຂ຺ລາ ຂຕຸຊ຺ຊາເຣາ, ຂິກເຕ຺ຕາ ກາກເສາ ຍິເຕາ;

ອເຍາປິການປຣິຍເຄ຺ຕາ, ອຍສາ ປຂິກຸຂ຺ຂິເຕາˋ

ຕສ຺ສ຺ ອເຍາຍຍາ ກຸຍິ, ຂລິຕາ ເຕຂສາ ຍຸຕາ;

ສຍຄ຺ຕາ ເຍາຂຄສຕໍ, ຫຣິຕ຺ວາ ຕິຂ຺ຂຕິ ສຂ຺ຂາˋ

ກຂຣິຍາຕປຄາ [ກຂຣິຍາ ຕາປຄາ (ກˋ) ຍຫາຄິˋ ໑ລິ໐] ເຍາເຣາ, ອຊ຺ຊ຺ຍເຄ຺ຕາ ຊຣາສຂາ;

ເລິຍທໍສຄ຺ຍປິ ຂ, ເກສ຺ວາ ປຂິກຍາ ຊຫາˋ

ປຸເຣຄ຺ຕິຍາຍ ຂ ຄິຄ຺ຕິຍາ, ອຊ຺ຊິກ຺ລເຂ຺ຄາ ສຍຂ຺ຂິເຕາ;

ຂທເຄ຺ຕາ ປິປກຍ຺ເຄ຺ຕ, ປຊ຺ຊີຍາຍ ປຂິຫຂ຺ຂາຕິˋ

បច្ឆិមាយ ច ទិត្តិយា, អដ្ឋិក្ខន្តា សមុដ្ឋិតា;

តេហន្តា បាបកម្មន្តា, បុរិមាយ បតិដ្ឋាតិ។

ទក្ខិណាយ ច ទិត្តិយា, អដ្ឋិក្ខន្តា សមុដ្ឋិតា;

តេហន្តា បាបកម្មន្តា, ឧត្តរាយ បតិដ្ឋាតិ។

ឧត្តរាយ ច ទិត្តិយា, អដ្ឋិក្ខន្តា សមុដ្ឋិតា;

តេហន្តា បាបកម្មន្តា, ទក្ខិណាយ បតិដ្ឋាតិ។

ហេដ្ឋេតា ច សមុដ្ឋាយ, អដ្ឋិក្ខន្តា កយាគតោ;

តេហន្តា បាបកម្មន្តា, លេតស្មិំ បតិដ្ឋាតិ។

លេតម្ហា សមុដ្ឋាយ, អដ្ឋិក្ខន្តា កយាគតោ;

តេហន្តា បាបកម្មន្តា, ភូមិំ បតិដ្ឋាតិ។

អនេកបាបមយាទិត្តំ, សត្តត្តំ ជលិតំ យថា;

ឯវំ អធិជិតិនេយា, ហេដ្ឋា ឧបរិ បស្សតោ។

តត្ថ សត្តា មហាលុទ្ធា, មហាកិព្ពិសការិនោ;

អដ្ឋកបាបកម្មន្តា, បចន្តិ តេ ច មិច្ឆេន [មីឃនេ (ក។)]។

ជាតវេទសមោ កាយោ, តេសំ និរយវាសិនំ;

បស្ស កម្មានំ ទឡ្ហត្តំ, ន ភស្មា ហោតិ នបិ មសិ។

បុរត្ថិមេនបិ ធាវន្តិ, តតោ ធាវន្តិ បច្ឆិមំ;

ឧត្តរេនបិ ធាវន្តិ, តតោ ធាវន្តិ ទក្ខិណំ។

យំ យំ ទិសំ បធាវន្តិ, តំ តំ ខ្មាទំ បិឡីយតិ;

អភិនិក្ខមិនាសា តេ, សត្តា មោក្ខគវេសិនោ។

ន តេ តតោ និក្ខមិត្វា, លភន្តិ កម្មបច្ចយា;

តេសច្ចា បិបកម្បន្តិ, អវិបក្កំ កតំ ជហុន្តិ។

ឯតំ ភយំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ កុតោ ជាតំ? តស្ស ស្នេហបច្ចយា ច នន្ទិបច្ចយា ច រាគបច្ចយា ច នន្ទិរាគបច្ចយា ច ជាតំ។

យានិ ច នេរយិកានិ ទុក្ខានិ យានិ ច តិរច្ឆានយោនិកានិ ទុក្ខានិ យានិ ច បេត្តិវិសយិកានិ ទុក្ខានិ យានិ ច មានុសិកានិ ទុក្ខានិ, តានិ កុតោ ជាតានិ កុតោ សញ្ជាតានិ កុតោ និព្ពត្តានិ កុតោ អភិនិព្ពត្តានិ កុតោ បាតុភូតានិ? តស្ស ស្នេហបច្ចយា ច នន្ទិបច្ចយា ច រាគបច្ចយា ច នន្ទិរាគបច្ចយា ច ភវន្តិ សម្ភវន្តិ ជាយន្តិ សញ្ជាយន្តិ និព្ពត្តន្តិ អភិនិព្ពត្តន្តិ បាតុភវន្តីតិ – ស្នេហន្វយំ ទុក្ខមិទំ បហោតិ។

អាទីនវំ ស្នេហជំ បេក្ខមានោតិ។ ស្នេហោតិ ទ្វេ ស្នេហា – តណ្ហាស្នេហោ ច ទិដ្ឋិស្នេហោ ច…បេ… អយំ តណ្ហាស្នេហោ…បេ… អយំ ទិដ្ឋិស្នេហោ។ អាទីនវំ ស្នេហជំ បេក្ខមានោតិ តណ្ហាស្នេហោ ច ទិដ្ឋិស្នេហោ ច អាទីនវំ ស្នេហជំ បេក្ខមានោ ទក្ខមានោ ឱលោកយមានោ និជ្ឈាយមានោ ឧបបរិក្ខមានោតិ – អាទីនវំ ស្នេហជំ បេក្ខមានោ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។ តេនាហ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ –

“សំសគ្គជាតស្ស ភវន្តិ ស្នេហា, ស្នេហន្វយំ ទុក្ខមិទំ បហោតិ;

អាទីនវំ ស្នេហជំ បេក្ខមានោ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ”តិ។

១២៣.

មិត្តេ សុហជ្ជេ អនុកម្បមានោ, ហាបេតិ អត្ថំ បដិពទ្ធចិត្តោ[បដិពន្ធចិត្តោ (ក.)];

ឯតំ ភយំ សន្ថវេ[សន្ធវេ (ក.)]បេក្ខមានោ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។

មិត្តេ សុហជ្ជេ អនុកម្បមានោ, ហាបេតិ អត្ថំ បដិពទ្ធចិត្តោតិ។ មិត្តាតិ ទ្វេ មិត្តា – អគារិកមិត្តោ ច អនាគារិកមិត្តោ ច [បព្ពជិតមិត្តោ (ក.) ឯវមុបរិបិ] ។ កតមោ អគារិកមិត្តោ? ឥធេកច្ចោ ទុទ្ទទំ ទទាតិ, ទុច្ចជំ ចជតិ, ទុក្ករំ ករោតិ, ទុក្ខមំ ខមតិ, គុយ្ហមស្ស អាចិក្ខតិ, គុយ្ហមស្ស បរិគូហតិ [បរិគុយ្ហតិ (ស្យា. ក.)], អាបទាសុ ន វិជហតិ, ជីវិតម្បិស្ស អត្ថាយ បរិច្ចត្តំ ហោតិ, ខីណេ នាតិមញ្ញតិ – អយំ អគារិកមិត្តោ។

កតមោ អនាគារិកមិត្តោ? ឥធ ភិក្ខុ បិយោ ច ហោតិ មនាបោ ច គរុ ច ភាវនីយោ ច វត្តា ច វចនក្ខមោ ច គម្ភីរញ្ច កថំ កត្តា, នោ ច អដ្ឋានេ និយោជេតិ អធិសីលេ សមាទបេតិ, ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ ភាវនានុយោគេ សមាទបេតិ, ចតុន្នំ សម្មប្បធានានំ...បេ... ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ... បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ... បញ្ចន្នំ ពលានំ... សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ... អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស ភាវនានុយោគេ សមាទបេតិ – អយំ អនាគារិកមិត្តោ។

សុហជ្ជា វុច្ចន្តិ យេហិ សហ អាគមនំ ផាសុ គមនំ ផាសុ ឋានំ ផាសុ និសជ្ជនំ [និសជ្ជា (ក.)] ផាសុ សយនំ ផាសុ អាលបនំ ផាសុ សល្លបនំ ផាសុ ឧល្លបនំ ផាសុ សមុល្លបនំ ផាសុ។ មិត្តេ សុហជ្ជេ អនុកម្បមានោ ហាបេតិ អត្ថន្តិ មិត្តេ ច សុហជ្ជេ ច សន្ទិដ្ឋេ ច សម្ភត្តេ ច សហាយេ ច អនុកម្បមានោ អនុបេក្ខមានោ អនុគ្គណ្ហមានោ អត្តត្ថម្បិ បរត្ថម្បិ ឧភយត្ថម្បិ ហាបេតិ, ទិដ្ឋធម្មិកម្បិ អត្ថំ ហាបេតិ, សម្បរាយិកម្បិ អត្ថំ ហាបេតិ, បរមត្ថម្បិ ហាបេតិ បហាបេតិ បរិហាបេតិ បរិធំសេតិ បរិចជ្ជេតិ [បរិវជ្ជេតិ (ស្យា.)] អន្តរធាបេតីតិ – មិត្តេ សុហជ្ជេ អនុកម្បមានោ ហាបេតិ អត្ថំ។

បដិពទ្ធចិត្តោតិ ទ្វីហិ ការណេហិ បដិពទ្ធចិត្តោ ហោតិ – អត្តានំ វា នីចំ ឋបេន្តោ បរំ ឧច្ចំ ឋបេន្តោ បដិពទ្ធចិត្តោ ហោតិ, អត្តានំ វា ឧច្ចំ ឋបេន្តោ បរំ នីចំ ឋបេន្តោ បដិពទ្ធចិត្តោ ហោតិ។ កថំ អត្តានំ នីចំ ឋបេន្តោ បរំ ឧច្ចំ ឋបេន្តោ បដិពទ្ធចិត្តោ ហោតិ? តុម្ហេ មេ ពហូបការា, អហំ តុម្ហេ និស្សាយ លភាមិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ។ យេបិ [យេបិ (ក.) ឯវំ មហានិ. ខគ្គវិសាណសុត្តនិទ្ទេស ១៤១] មេ អញ្ញេ ទាតុំ វា កាតុំ វា មញ្ញន្តិ តុម្ហេ និស្សាយ តុម្ហេ សម្បស្សន្តា។ យម្បិ មេ បោរាណំ មាតាបេត្តិកំ នាមគោត្តំ, តម្បិ មេ អន្តរហិតំ។ តុម្ហេហិ អហំ ញាយាមិ – អសុកស្ស កុលុបកោ, អសុកាយ កុលុបកោតិ ។ ឯវំ អត្តានំ នីចំ ឋបេន្តោ បរំ

ឧច្ចំ ឋបេន្តោ បដិពទ្ធចិត្តោ ហោតិ។

កថំ អត្តានំ ឧច្ចំ ឋបេន្តោ បរំ នីចំ ឋបេន្តោ បដិពទ្ធចិត្តោ ហោតិ? អហំ តុម្ហាកំ ពហូបការោ, តុម្ហេ មំ អាគម្ម ពុទ្ធំ សរណំ គតា, ធម្មំ សរណំ គតា, សង្ឃំ សរណំ គតា, បាណាតិបាតា បដិវិរតា, អទិន្នាទានា បដិវិរតា, កាមេសុមិច្ឆាចារា បដិវិរតា, មុសាវាទា បដិវិរតា, សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា បដិវិរតា; អហំ តុម្ហាកំ ឧទ្ទេសំ ទេមិ, បរិបុច្ឆំ ទេមិ, ឧបោសថំ អាចិក្ខាមិ, នវកម្មំ អធិដ្ឋាមិ។ អថ ច បន តុម្ហេ មំ ឧជ្ឈិត្វា [បរិច្ចជិត្វា (ស្យា.)] អញ្ញេ សក្ករោថ គរុំ ករោថ មានេថ បូជេថាតិ។ ឯវំ អត្តានំ ឧច្ចំ ឋបេន្តោ បរំ នីចំ ឋបេន្តោ បដិពទ្ធចិត្តោ ហោតីតិ – មិត្តេ សុហជ្ជេ អនុកម្បមានោ, ហាបេតិ អត្ថំ បដិពទ្ធចិត្តោ។

ឯតំ ភយំ សន្ថវេ បេក្ខមានោតិ។ ភយន្តិ ជាតិភយំ ជរាភយំ ព្យាធិភយំ មរណភយំ រាជភយំ ចោរភយំ អគ្គិភយំ ឧទកភយំ អត្តានុវាទភយំ បរានុវាទភយំ ទណ្ឌភយំ ទុគ្គតិភយំ ឩមិភយំ កុម្ភីលភយំ អាវដ្ដភយំ សុសុមារភយំ [សុំសុមារភយំ (ស្យា.)] អាជីវិកភយំ អសិលោកភយំ បរិសសារជ្ជភយំ មទនភយំ ភយានកំ ឆម្ភិតត្តំ លោមហំសោ ចេតសោ ឧព្ពេគោ ឧត្រាសោ។ សន្ថវេតិ ទ្វេ សន្ថវា – តណ្ហាសន្ថវោ ច ទិដ្ឋិសន្ថវោ ច…បេ… អយំ តណ្ហាសន្ថវោ…បេ… អយំ ទិដ្ឋិសន្ថវោ។ ឯតំ ភយំ សន្ថវេ បេក្ខមានោតិ ឯតំ ភយំ សន្ថវេ បេក្ខមានោ ទក្ខមានោ ឱលោកយមានោ និជ្ឈាយមានោ ឧបបរិក្ខមានោតិ – ឯតំ ភយំ សន្ថវេ បេក្ខមានោ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។ តេនាហ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ –

“មិត្តេ សុហជ្ជេ អនុកម្បមានោ, ហាបេតិ អត្ថំ បដិពទ្ធចិត្តោ;

ឯតំ ភយំ សន្ថវេ បេក្ខមានោ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ”តិ។

១៦៣។

វំសោ វិសាលោវ យថា វិសត្តោ,បុត្តេសុ ទារេសុ ច យា អបេក្ខា;

វំសក្កឡីរោវ[វំសេ កឡីរោវ (ក.)]អសជ្ជមានោ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។

វំសោ វិសាលោវ យថា វិសត្តោតិ វំសោ វុច្ចតិ វេឡុគុម្ពោ។ យថា វេឡុគុម្ពស្មិំ បេរាណកា វំសា សត្តា [វេឡុគុម្ពស្មិំ កណ្ឌកា ជដិតា សំសិព្វិតា (ស្យា.)] វិសត្តា អាសត្តា លគ្គា លគ្គិតា បលិពុទ្ធា, ឯវមេវ វិសត្តិកា វុច្ចតិ តណ្ហា។ យោ រាគោ សារាគោ អនុនយោ អនុរោធោ នន្ទី នន្ទីរាគោ ចិត្តស្ស សារាគោ ឥច្ឆា មុច្ឆា អជ្ឈោសានំ គេធោ បលិគេធោ សង្គោ បង្កោ ឯជា មាយា ជនិកា សញ្ជននី សិព្វិនី ជាលិនី សរិតា វិសត្តិកា សុត្តំ វិសដា អាយូហិនី ទុតិយា បណិធិ ភវនេត្តិ វនំ វនថោ សន្ថវោ សិនេហោ

អបេក្ខា បដិពន្ធុ អាសា អាសឹសនា អាសឹសិតត្តំ រូបាសា សទ្ទាសា គន្ធាសា រសាសា ផោដ្ឋព្ពាសា លាភាសា ធនាសា បុត្តាសា ជីវិតាសា ជប្បា បជប្បា អភិជប្បា ជប្បនា ជប្បិតត្តំ លោលុប្បំ លោលុប្បាយនា លោលុប្បាយិតត្តំ បុច្ឆញ្ជិកតា សាធុកម្យតា អធម្មរាគោ វិសមលោភោ និកន្តិ និកាមនា បត្ថនា បិហនា សម្បត្ថនា កាមតណ្ហា ភវតណ្ហា វិភវតណ្ហា រូបតណ្ហា អរូបតណ្ហា និរោធតណ្ហា រូបតណ្ហា សទ្ទតណ្ហា គន្ធតណ្ហា រសតណ្ហា ផោដ្ឋព្ពតណ្ហា ធម្មតណ្ហា ឱឃោ យោគោ គន្ថោ ឧបាទានំ អាវរណំ នីវរណំ ឆទនំ ពន្ធនំ ឧបក្កិលេសោ អនុសយោ បរិយុដ្ឋានំ លតា វេវិច្ឆំ ទុក្ខមូលំ ទុក្ខនិទានំ ទុក្ខប្បភវោ មារបាសោ មារពឡិសំ មារវិសយោ មារនិវាសោ មារពន្ធនំ តណ្ហានទី តណ្ហាជាលំ តណ្ហាគទ្ទុលំ តណ្ហាសមុទ្ទោ អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ។

វិសត្តិកាតិ កេនដ្ឋេន វិសត្តិកា? វិសាលាតិ វិសត្តិកា វិសតាតិ វិសត្តិកា, វិសដាតិ វិសត្តិកា, វិសមាតិ វិសត្តិកា, វិសក្កតីតិ វិសត្តិកា, វិសំហរតីតិ វិសត្តិកា, វិសំវាទិកាតិ វិសត្តិកា, វិសមូលាតិ វិសត្តិកា, វិសផលាតិ វិសត្តិកា, វិសបរិភោគាតិ វិសត្តិកា។ វិសាលា វា បន សា តណ្ហា រូបេ សទ្ទេ គន្ធេ រសេ ផោដ្ឋព្ពេ កុលេ គណេ អាវាសេ លាភេ យសេ បសំសាយ សុខេ ចីវរេ បិណ្ឌបាតេ សេនាសនេ គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេ កាមធាតុយា រូបធាតុយា អរូបធាតុយា កាមភវេ រូបភវេ អរូបភវេ សញ្ញាភវេ អសញ្ញាភវេ នេវសញ្ញានាសញ្ញាភវេ ឯកវោការភវេ ចតុវោការភវេ បញ្ចវោការភវេ អតីតេ អនាគតេ បច្ចុប្បន្នេ
ទិដ្ឋសុតមុតវិញ្ញាតព្ពេសុ ធម្មេសុ វិសដា វិត្ថតាតិ – វិសត្តិកាតិ – វំសោ វិសាលោវ យថា វិសត្តោ។

បុត្តេសុ ទារេសុ ច យា អបេក្ខាតិ។ បុត្តាតិ ចត្តារោ បុត្តា – អត្រជោ បុត្តោ, ខេត្តជោ បុត្តោ, ទិន្នកោ បុត្តោ, អន្តេវាសិកោ បុត្តោ។ ទារា វុច្ចន្តិ ភរិយាយោ។ អបេក្ខា វុច្ចតិ តណ្ហា។ យោ រាគោ សារាគោ...បេ... អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលន្តិ – បុត្តេសុ ទារេសុ ច យា អបេក្ខា។

វំសក្កឡីរោវ អសជ្ជមានោតិ វំសោ វុច្ចតិ វេឡុគុម្ពោ។ យថា វេឡុគុម្ពស្មិំ តរុណកា កឡីរកា [តរុណកឡីរា (ស្យា.)] អសត្តា អលគ្គា អគធិតា [អបលិវេឋិតា (ស្យា.)] អបលិពុទ្ធា និក្ខន្តា និស្សដា វិប្បមុត្តា ឯវមេវ។ សជ្ជាតិ ទ្វេ សជ្ជា – តណ្ហាសជ្ជា ច ទិដ្ឋិសជ្ជា ច...បេ... អយំ តណ្ហាសជ្ជា...បេ... អយំ ទិដ្ឋិសជ្ជា។ តស្ស បច្ចេកសម្ពុទ្ធស្ស តណ្ហាសជ្ជា បហីនា, ទិដ្ឋិសជ្ជា បដិនិស្សដ្ឋា។ តណ្ហាសជ្ជាយ បហីនត្តា ទិដ្ឋិសជ្ជាយ បដិនិស្សដ្ឋត្តា សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ រូបេ ន សជ្ជតិ សទ្ទេ ន សជ្ជតិ គន្ធេ ន សជ្ជតិ រសេ ន សជ្ជតិ ផោដ្ឋព្ពេ ន សជ្ជតិ កុលេ...បេ... គណេ... អាវាសេ... លាភេ... យសេ... បសំសាយ... សុខេ... ចីវរេ... បិណ្ឌបាតេ... សេនាសនេ... គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេ... កាមធាតុយា... រូបធាតុយា... អរូបធាតុយា... កាមភវេ... រូបភវេ... អរូបភវេ... សញ្ញាភវេ... អសញ្ញាភវេ... នេវសញ្ញានាសញ្ញាភវេ... ឯកវោការភវេ... ចតុវោការភវេ... បញ្ចវោការភវេ... អតីតេ... អនាគតេ... បច្ចុប្បន្នេ... ទិដ្ឋសុតមុតវិញ្ញាតព្ពេសុ ធម្មេសុ ន សជ្ជតិ ន គណ្ហាតិ ន ពជ្ឈតិ ន បលិពជ្ឈតិ ន មុច្ឆតិ; និក្ខន្តោ និស្សដោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរតីតិ – វំសក្កឡីរោវ អសជ្ជមានោ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។ តេនាហ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ –

“វំសោ វិសាលោវ យថា វិសត្តោ, បុត្តេសុ ទារេសុ ច យា អបេក្ខា;

វំសក្កឡីរោវ អសជ្ជមានោ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ”តិ។

១២៥។

មិគោ អរញ្ញម្ហិ យថា អពទ្ធោ[អពន្ធោ (ស្យា. ក.)], យេនិច្ឆកំ គច្ឆតិ គោចរាយ;

វិញ្ញូ នរោ សេរិតំ បេក្ខមានោ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។

មិគោ អរញ្ញម្ហិ យថា អពទ្ធោ, យេនិច្ឆកំ គច្ឆតិ គោចរាយាតិ។ មិគោតិ ទ្វេ មិគា – ឯណិមិគោ ច បសទមិគោ ច។ យថា អារញ្ញិកោ [អារញ្ញកោ (ស្យា. ក.)] មិគោ អរញ្ញេ បវនេ ចរមានោ [អរញ្ញេ វសមានោ (ស្យា.)] វិស្សត្ថោ គច្ឆតិ វិស្សត្ថោ តិដ្ឋតិ វិស្សត្ថោ និសីទតិ វិស្សត្ថោ សេយ្យំ កប្បេតិ។

វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា – “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, អារញ្ញិកោ មិគោ អរញ្ញេ បវនេ ចរមានោ វិស្សត្ថោ គច្ឆតិ វិស្សត្ថោ តិដ្ឋតិ វិស្សត្ថោ និសីទតិ វិស្សត្ថោ សេយ្យំ កប្បេតិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? អនាបាថគតោ, ភិក្ខវេ, លុទ្ទស្ស។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វិវិច្ចេវ កាមេហិ វិវិច្ច អកុសលេហិ ធម្មេហិ សវិតក្កំ សវិចារំ វិវេកជំ បីតិសុខំ បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ‘ភិក្ខុ អន្ធមកាសិ មារំ, អបទំ [បទំ (ក.) ម. និ. ១.២៧១] វធិត្វា មារចក្ខុំ អទស្សនំ គតោ បាបិមតោ’។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វិតក្កវិចារានំ វូបសមា អជ្ឈត្តំ សម្បសាទនំ ចេតសោ ឯកោទិភាវំ អវិតក្កំ អវិចារំ សមាធិជំ បីតិសុខំ ទុតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ‘ភិក្ខុ អន្ធមកាសិ មារំ, អបទំ វធិត្វា មារចក្ខុំ អទស្សនំ គតោ បាបិមតោ’។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បីតិយា ច វិរាគា ឧបេក្ខកោ ច វិហរតិ សតោ ច សម្បជានោ សុខញ្ច កាយេន បដិសំវេទេតិ, យំ តំ អរិយា អាចិក្ខន្តិ ‘ឧបេក្ខកោ សតិមា សុខវិហារី’តិ តតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ‘ភិក្ខុ អន្ធមកាសិ មារំ, អបទំ វធិត្វា មារចក្ខុំ អទស្សនំ គតោ បាបិមតោ’។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សុខស្ស ច បហានា ទុក្ខស្ស ច បហានា បុព្វេវ សោមនស្សទោមនស្សានំ អត្ថង្គមា អទុក្ខមសុខំ ឧបេក្ខាសតិបារិសុទ្ធិំ ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ‘ភិក្ខុ អន្ធមកាសិ មារំ, អបទំ វធិត្វា មារចក្ខុំ អទស្សនំ គតោ បាបិមតោ’។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សព្ពសោ រូបសញ្ញានំ សមតិក្កមា បដិឃសញ្ញានំ អត្ថង្គមា នានត្តសញ្ញានំ អមនសិការា ‘អនន្តោ អាកាសោ’តិ អាកាសានញ្ចាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ‘ភិក្ខុ អន្ធមកាសិ មារំ, អបទំ វធិត្វា មារចក្ខុំ អទស្សនំ គតោ បាបិមតោ’។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ , ភិក្ខុ សព្ពសោ អាកាសានញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម ‘អនន្តំ វិញ្ញាណ’ន្តិ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ…បេ…។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, សព្ពសោ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម ‘នត្ថិ កិញ្ចី’តិ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ…បេ…។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, សព្ពសោ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ…បេ…។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, សព្ពសោ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម សញ្ញាវេទយិតនិរោធំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ, បញ្ញាយ ចស្ស ទិស្វា អាសវា បរិក្ខីណា ហោន្តិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ‘ភិក្ខុ អន្ធមកាសិ មារំ, អបទំ វធិត្វា មារចក្ខុំ អទស្សនំ គតោ បាបិមតោ’, តិណ្ណោ លោកេ វិសត្តិកំ។ សោ វិស្សត្ថោ គច្ឆតិ វិស្សត្ថោ តិដ្ឋតិ វិស្សត្ថោ និសីទតិ វិស្សត្ថោ សេយ្យំ កប្បេតិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? អនាបាថគតោ, ភិក្ខវេ, បាបិមតោ”តិ – មិគោ អរញ្ញម្ហិ យថា អពន្ធោ, យេនិច្ឆកំ គច្ឆតិ គោចរាយ។

វិញ្ញូ នរោ សេរិតំ បេក្ខមានោតិ។ វិញ្ញូតិ បណ្ឌិតោ បញ្ញវា ពុទ្ធិមា ញាណី វិភាវី មេធាវី។ នរោតិ សត្តោ មាណវោ បោសោ បុគ្គលោ ជីវោ ជាគុ ជន្តុ ឥន្ទគុ មនុជោ។ សេរីតិ ទ្វេ សេរី – ធម្មោបិ សេរី បុគ្គលោបិ សេរី។ កតមោ ធម្មោ សេរី? ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា ចត្តារោ សម្មប្បធានា ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា បញ្ចិន្ទ្រិយានិ បញ្ច ពលានិ សត្ត ពោជ្ឈង្គា អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ – អយំ ធម្មោ សេរី។ កតមោ បុគ្គលោ សេរី? យោ ឥមិនា សេរិនា ធម្មេន សមន្នាគតោ, សោ វុច្ចតិ បុគ្គលោ សេរី។ វិញ្ញូ នរោ សេរិតំ បេក្ខមានោតិ វិញ្ញូ នរោ សេរិតំ ធម្មំ បេក្ខមានោ, ទក្ខមានោ ឱលោកយមានោ និជ្ឈាយមានោ ឧបបរិក្ខមានោតិ – វិញ្ញូ នរោ សេរិតំ បេក្ខមានោ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។ តេនាហ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ –

“មិគោ អរញ្ញម្ហិ យថា អពន្ធោ, យេនិច្ឆកំ គច្ឆតិ គោចរាយ;

វិញ្ញូ នរោ សេរិតំ បេក្ខមានោ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ”តិ។

អាយត្តតា ហោតិ មហាឃយន្ត្បេចារេម ផារេត កយរេត ចារិកាឃ;

អតកិ្ខ្លីញាំ រេមទិតំ រេបក្លូយារេតា, ខុរេកា ចរេទ ពក្កចិមាឈាកេរប្យា៍

អាយត្តតា ហោតិ មហាឃយន្ត្បេ ចារេម ផារេត កយរេត ចារិកាឃាតិ មហាឃា ចុច្ចត្តិ រេឃហិ មហ អាកយត់ ចាស្ស កយត់ ចាស្ស កយតាកយត់ ចាស្ស ផាត់ ចាស្ស តិមឌ្ឍត់ ចាស្ស មឃត់ ចាស្ស អាលបត់ ចាស្ស មល្លបត់ ចាស្ស ប្លល្លបត់ ចាស្ស មយុល្លបត់ ចាស្ស៍ អាយត្តតា ហោតិ មហាឃយន្ត្បេ ចារេម ផារេត កយរេត ចារិកាឃាតិ មហាឃយន្ត្បេចារេមបិ ផារេតបិ កយរេតបិ ចារិកាឃបិ អត្តត្វេយត្តតា បទត្វេយត្តតា ប្លកឃត្វេយត្តតា ជិដ្ឋេឆម្ចិកត្វេយត្តតា មយ្យទាឃិកត្វេយត្តតា បទយត្វេយត្តតា [ប្លកឃត្វេយត្តតា (ក៍)] តិ – អាយត្តតា ហោតិ មហាឃយន្ត្បេ ចារេម ផារេត កយរេត ចារិកាឃ៍

អតកិ្ខ្លីញាំ រេមទិតំ រេបក្លូយារេតាតិ អតកិ្ខ្លីញាំ ខុតំ ចត្វ ខាលិត់ អមប្បុទិមាត់ តិត្តិឃាត់ តិត្វេឃមាចកាត់, ឃជិជំ – កណ្ហូកាមាឃចត្វេចមតតា៍ អកិ្ខ្លីញាំ ខុតំ ចត្វ បល្លិតាត់ មប្បុទិមាត់ ញុដ្ឋមាចកាត់ បរេច្ចកញុដ្ឋាត់, ឃជិជំ – កណ្ហូកាមាឃចត្វេចមតតា៍ រេមទីតិ រេច្ច រេមទី – ឆរេមុ្ចាបិ រេមទី បុក្កុរេលិបិ រេមទី៍ កតរេយា ឆរេមុ្ចា រេមទី? ចត្តារេទា មតិបដ្ឋេតា ...រេប... អទិរេឃា អដ្ឋេក្តិរេកា យរេក្កា – អឃំ ឆរេមុ្ចា រេមទី៍ កតរេយា បុក្កុរេលិ រេមទី? រេឃា ត្លយិតា រេមទិតា ឆរេមុ្ចត មយត្កាករេតា, រេមា ចុច្ចតិ បុក្កុរេលិ រេមទី៍ អតកិ្ខ្លីញាំ រេមទិតំ រេបក្លូយារេតាតិ រេមទិតំ ឆម៉ុ រេបក្លូយារេតា ឥក្លូយារេតា ឱ្ពរេលិកឃយារេតា តិឌ្ឍាឃយារេតា ប្លបបទិក្លូយារេតាតិ – អតកិ្ខ្លីញាំ រេមទិតំ រេបក្លូយារេតា, ខុរេកា ចរេទ ពក្កចិមាឈាកេរប្យា៍ រេពតាហ រេមា បរេច្ចកមញ្ញុរេដ្ឋា –

“អាយត្តតា ហោតិ មហាឃយន្ត្បេ ចារេម ផារេត កយរេត ចារិកាឃ;

អតកិ្ខ្លីញាំ រេមទិតំ រេបក្លូយារេតា, ខុរេកា ចរេទ ពក្កចិមាឈាកេរប្យា”តិ៍

១៩លិ៍

ឥដ្ឋា[ឥដ្ឋា (ក៍)]ទតី ហោតិ មហាឃយន្ត្បេបុរេត្តស្ស ច ចិបុលំ ហោតិ រេបមំ;

បិឃចិប្យរេឃាក់[ចិប្យរេឃាកយ្យិ (ក៍)]ចិឌិក្យុដ្ឋយារេតា, ខុរេកាចរេទ ពក្កចិមាឈាកេរប្យា៍

ឥដ្ឋា ទតី ហោតិ មហាឃយន្ត្បេញ៍ ឥដ្ឋាតិ រេច្ច ឥដ្ឋា – កាឃិកា ច ឥដ្ឋា ចាចមិកា ច ឥដ្ឋា៍ កតយា កាឃិកា ឥដ្ឋា? ហត្ថីហិបិ កីឡអត្តិ, អរេម្បហិបិ កីឡអត្តិ, ទរេធហិបិ កីឡអត្តិ, ឆត្វហិបិ កីឡអត្តិ, ឆទ្វហិបិ កីឡអត្តិ, អដ្ឋបរេទហិបិ កីឡអត្តិ, ឥមបរេទហិបិ កីឡអត្តិ, អាកាសេមបិ

កីឡន្តិ, បរិហារបថេបិ កីឡន្តិ, សន្តិកាយបិ កីឡន្តិ, ខលិកាយបិ កីឡន្តិ, ឃដិកាយបិ កីឡន្តិ, សលាកហត្ថេនបិ កីឡន្តិ, អក្ខេនបិ កីឡន្តិ, បង្គចីរេនបិ កីឡន្តិ, វង្កកេនបិ កីឡន្តិ, មោក្ខចិកាយបិ កីឡន្តិ, ចិង្គុលកេនបិ កីឡន្តិ, បត្តាឡ្ហកេនបិ កីឡន្តិ, រថកេនបិ កីឡន្តិ, ធនុកេនបិ កីឡន្តិ, អក្ខរិកាយបិ កីឡន្តិ, មនេសិកាយបិ កីឡន្តិ, យថាវជ្ជេនបិ កីឡន្តិ។ អយំ កាយិកា ខិឌ្ឌា។

កតមា វាចសិកា ខិឌ្ឌា? មុខភេរិកំ មុខាលម្ពរំ មុខឌិណ្ឌិមកំ [មុខឌេណ្ឌិមកំ (ស្យា។), មុខដិណ្ឌិមកំ (ក។)] មុខវលិមកំ មុខភេរុលកំ [មុខភេរុឡកំ (ស្យា។)] មុខទេទ្ទរិកំ នាដកំ លាសំ គីតំ ទវកម្មំ។ អយំ វាចសិកា ខិឌ្ឌា។

រតីតិ អនុក្កណ្ឋិតាធិវចនមេតំ រតីតិ។ សហាយា វុច្ចន្តិ យេហិ សហ អាគមនំ ផាសុ គមនំ ផាសុ គមនាគមនំ ផាសុ ឋានំ ផាសុ និសជ្ជនំ ផាសុ សយនំ ផាសុ អាលបនំ ផាសុ សល្លបនំ ផាសុ ឧល្លបនំ ផាសុ សមុល្លបនំ ផាសុ។ ខិឌ្ឌា រតី ហោតិ សហាយមជ្ឈេតិ ខិឌ្ឌា ច រតិ ច សហាយមជ្ឈេ ហោតីតិ – ខិឌ្ឌា រតី ហោតិ សហាយមជ្ឈេ

បុត្តេសុច វិបុលំ ហោតិ បេមន្តិ។ បុត្តាតិ ចត្តារោ បុត្តា – អត្រជោ បុត្តោ, ខេត្តជោ បុត្តោ , ទិន្នកោ បុត្តោ, អន្តេវាសិកោ បុត្តោ។ បុត្តេសុ ច វិបុលំ ហោតិ បេមន្តិ បុត្តេសុ ច អធិមត្តំ ហោតិ បេមន្តិ – បុត្តេសុ ច វិបុលំ ហោតិ បេមំ។

បិយវិប្បយោគំ វិជិគុច្ឆមានោតិ ទ្វេ បិយា – សត្តា វា សង្ខារា វា។ កតមេ សត្តា បិយា? ឥធ យស្ស តេ ហោន្តិ អត្ថកាមា ហិតកាមា ផាសុកាមា យោគក្ខេមកាមា មាតា វា បិតា វា ភាតា វា ភគិនី វា បុត្តា វា ធីតា វា មិត្តា វា អមច្ចា វា ញាតី វា សាលោហិតា វា, ឥមេ សត្តា បិយា។

កតមេ សង្ខារា បិយា? មនាបិកា រូបា មនាបិកា សទ្ទា មនាបិកា គន្ធា មនាបិកា រសា មនាបិកា ផោដ្ឋព្វា, ឥមេ សង្ខារា បិយា។ បិយវិប្បយោគំ វិជិគុច្ឆមានោតិ បិយានំ វិប្បយោគំ វិជិគុច្ឆមានោ អដ្ដីយមានោ ហរាយមានោតិ – បិយវិប្បយោគំ វិជិគុច្ឆមានោ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។ តេនាហ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ –

“ខិឌ្ឌា រតី ហោតិ សហាយមជ្ឈេ បុត្តេសុ ច វិបុលំ ហោតិ បេមំ;

បិយវិប្បយោគំ វិជិគុច្ឆមានោ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ”តិ។

១២ប័។

ចាតុទ្ទិសោអប្បដិឃោ ច ហោតិ,សន្តុស្សមានោ ឥតរីតរេន;

បរិស្សយានំ សហិតា អឆម្ភី, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ.

ចាតុទ្ទិសោ អប្បដិឃោ ច ហោតីតិ. ចាតុទ្ទិសោតិ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ មេត្តាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរតិ, តថា ទុតិយំ, តថា តតិយំ, តថា ចតុត្ថំ. ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្ពធិ សព្ពត្តតាយ សព្ពាវន្តំ លោកំ មេត្តាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ជេន [អព្យាបជ្ឈេន (ស្យា.) បស្ស ទី. និ. ១.១០៥] ផរិត្វា វិហរតិ. ករុណាសហគតេន... បេ... មុទិតាសហគតេន...បេ... ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរតិ, តថា ទុតិយំ, តថា តតិយំ...បេ... អព្យាបជ្ជេន ផរិត្វា វិហរតិ. ចាតុទ្ទិសោ អប្បដិឃោ ច ហោតីតិ មេត្តាយ ភាវិតត្តា យេ បុរត្ថិមាយ ទិសាយ សត្តា តេ អប្បដិកូលា [អប្បដិកុលា (ពហូសុ)] ហោន្តិ, យេ ទក្ខិណាយ ទិសាយ សត្តា តេ អប្បដិកូលា ហោន្តិ , យេ បច្ឆិមាយ ទិសាយ សត្តា តេ អប្បដិកូលា ហោន្តិ, យេ ឧត្តរាយ ទិសាយ សត្តា តេ អប្បដិកូលា ហោន្តិ, យេ បុរត្ថិមាយ អនុទិសាយ សត្តា តេ អប្បដិកូលា ហោន្តិ, យេ ទក្ខិណាយ អនុទិសាយ សត្តា តេ អប្បដិកូលា ហោន្តិ, យេ បច្ឆិមាយ អនុទិសាយ សត្តា តេ អប្បដិកូលា ហោន្តិ, យេ ឧត្តរាយ អនុទិសាយ សត្តា តេ អប្បដិកូលា ហោន្តិ, យេ ហេដ្ឋិមាយ ទិសាយ សត្តា តេ អប្បដិកូលា ហោន្តិ, យេ ឧបរិមាយ ទិសាយ សត្តា តេ អប្បដិកូលា ហោន្តិ, យេ ទិសាសុ វិទិសាសុ សត្តា តេ អប្បដិកូលា ហោន្តិ; ករុណាយ ភាវិតត្តា មុទិតាយ ភាវិតត្តា ឧបេក្ខាយ ភាវិតត្តា យេ បុរត្ថិមាយ ទិសាយ សត្តា តេ អប្បដិកូលា ហោន្តិ...បេ... យេ ទិសាសុ វិទិសាសុ សត្តា តេ អប្បដិកូលា ហោន្តីតិ – ចាតុទ្ទិសោ អប្បដិឃោ ច ហោតិ.

សន្តុស្សមានោឥតរីតរេនាតិ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ សន្តុដ្ឋោ ហោតិ ឥតរីតរេន ចីវរេន, ឥតរីតរចីវរសន្តុដ្ឋិយា ច វណ្ណវាទី, ន ច ចីវរហេតុ អនេសនំ អប្បតិរូបំ [អប្បដិរូបំ (ស្យា.)] អាបជ្ជតិ. អលទ្ធា ច ចីវរំ ន បរិតស្សតិ, លទ្ធា ច ចីវរំ អគធិតោ អមុច្ឆិតោ អនជ្ឈាបន្នោ [អនជ្ឈោបន្នោ (ស្យា.)] អាទីនវទស្សាវី និស្សរណបញ្ញោ បរិភុញ្ជតិ. តាយ ច បន ឥតរីតរចីវរសន្តុដ្ឋិយា នេវត្តានុក្កំសេតិ ន បរំ វម្ភេតិ. យោ ហិ តត្ថ ទក្ខោ អនលសោ សម្បជានោ បតិស្សតោ, អយំ វុច្ចតិ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ បោរាណេ អគ្គញ្ញេ អរិយវំសេ ឋិតោ. សន្តុដ្ឋោ ហោតិ ឥតរីតរេន បិណ្ឌបាតេន...បេ...

សន្តុដ្ឋោ ហោតិ ឥតរីតរេន សេនាសនេន...បេ... សន្តុដ្ឋោ ហោតិ ឥតរីតរេន គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេន, ឥតរីតរគិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារសន្តុដ្ឋិយា ច វណ្ណវាទី, ន ច គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារហេតុ អនេសនំ អប្បតិរូបំ អាបជ្ជតិ. អលទ្ធា ច គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារានំ ន បរិតស្សតិ. លទ្ធា ច គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ អគធិតោ អមុច្ឆិតោ អនជ្ឈាបន្នោ អាទីនវទស្សាវី និស្សរណបញ្ញោ បរិភុញ្ជតិ. តាយ ច ឥតរីតរគិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារសន្តុដ្ឋិយា នេវត្តានុក្កំសេតិ ន បរំ វម្ភេតិ. យោ ហិ តត្ថ ទក្ខោ អនលសោ សម្បជានោ បតិស្សតោ, អយំ វុច្ចតិ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ បោរាណេ អគ្គញ្ញេ អរិយវំសេ ឋិតោតិ – សន្តុស្សមានោ ឥតរីតរេន.

បរិស្សយានំសហិតា អឆម្ភីតិ. បរិស្សយាតិ ទ្វេ បរិស្សយា – បាកដបរិស្សយា ច បដិច្ឆន្នបរិស្សយា ច. កតមេ បាកដបរិស្សយា? សីហា

ᨻ᩠ᨿᨣ᩠ᨥᩣ ᨴᩦᨸᩦ ᩋᨧ᩠ᨨᩣ ᨲᩁᨧ᩠ᨨᩣ ᨠᩮᩣᨠᩣ ᨾᩉᩥᩴᩈᩣ [ᨣᩮᩣᨾᩉᩥᩴᩈᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᩺) ᨾᩉᩣᨶᩥ᩺ [illegible]] ᩉᨲ᩠ᨳᩦ ᩋᩉᩦ ᩅᩥᨧ᩠ᨨᩥᨠᩣ ᩈᨲᨸᨴᩦ, ᨧᩮᩣᩁᩣ ᩅᩣ ᩋᩔᩩ ᨾᩣᨱᩅᩣ ᩅᩣ ᨠᨲᨠᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᩣ ᩋᨠᨲᨠᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᩣ, ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᩈᩮᩣᨲᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨥᩣᨶᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨠᩣᨿᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᩈᩦᩈᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨠᨱ᩠ᨱᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨾᩩᨡᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨴᨶ᩠ᨲᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨠᩣᩈᩮᩣ ᩈᩣᩈᩮᩣ ᨸᩥᨶᩣᩈᩮᩣ ᨯᩣᩉᩮᩣ ᨩᩁᩮᩣ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨾᩩᨧ᩠ᨨᩣ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᩥᨠᩣ ᩈᩪᩃᩣ ᩅᩥᩈᩪᨧᩥᨠᩣ ᨠᩩᨭ᩠ᨮᩴ ᨣᨱ᩠ᨯᩮᩣ ᨠᩥᩃᩣᩈᩮᩣ ᩈᩮᩣᩈᩮᩣ ᩋᨸᨾᩣᩁᩮᩣ ᨴᨴ᩠ᨴᩩ ᨠᨱ᩠ᨯᩩ ᨠᨧ᩠ᨨᩩ ᩁᨡᩈᩣ ᩅᩥᨲᨧ᩠ᨨᩥᨠᩣ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᨸᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨾᨵᩩᨾᩮᩉᩮᩣ ᩋᩴᩈᩣ ᨸᩥᩊᨠᩣ ᨽᨣᨶ᩠ᨴᩃᩣ, ᨸᩥᨲ᩠ᨲᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᩋᩣᨻᩣᨵᩣ ᩈᩮᨾ᩠ᩉᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᩋᩣᨻᩣᨵᩣ ᩅᩣᨲᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᩋᩣᨻᩣᨵᩣ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨸᩣᨲᩥᨠᩣ ᩋᩣᨻᩣᨵᩣ ᩏᨲᩩᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨩᩣ ᩋᩣᨻᩣᨵᩣ ᩅᩥᩈᨾᨸᩁᩥᩉᩣᩁᨩᩣ ᩋᩣᨻᩣᨵᩣ ᩒᨸᨠ᩠ᨠᨾᩥᨠᩣ ᩋᩣᨻᩣᨵᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩥᨸᩣᨠᨩᩣ ᩋᩣᨻᩣᨵᩣ, ᩈᩦᨲᩴ ᩏᨱ᩠ᩉᩴ ᨩᩥᨥᨧ᩠ᨨᩣ ᨸᩥᨸᩣᩈᩣ ᩏᨧ᩠ᨧᩣᩁᩮᩣ ᨸᩔᩣᩅᩮᩣ ᨯᩴᩈᨾᨠᩈᩅᩣᨲᩣᨲᨸᩈᩁᩦᩈᨸᩈᨾ᩠ᨹᩔᩣ ᩍᨲᩥ ᩅᩣ᪨ ᩍᨾᩮ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩣᨠᨭᨸᩁᩥᩔᨿᩣ᪨

ᨠᨲᨾᩮ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᨸᩁᩥᩔᨿᩣ? ᨠᩣᨿᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᩅᨧᩦᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨾᨶᩮᩣᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨠᩣᨾᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᨶᩦᩅᩁᨱᩴ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᨶᩦᩅᩁᨱᩴ ᨳᩥᨶᨾᩥᨴ᩠ᨵᨶᩦᩅᩁᨱᩴ ᩏᨴ᩠ᨵᨧ᩠ᨧᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᨶᩦᩅᩁᨱᩴ ᩅᩥᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩣᨶᩦᩅᩁᨱᩴ ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᨾᩮᩣᩉᩮᩣ ᨠᩮᩣᨵᩮᩣ ᩏᨸᨶᩣᩉᩮᩣ ᨾᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨸᩊᩣᩈᩮᩣ ᩍᩔᩣ ᨾᨧ᩠ᨨᩁᩥᨿᩴ ᨾᩣᨿᩣ ᩈᩣᨮᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨳᨾ᩠ᨽᩮᩣ ᩈᩣᩁᨾ᩠ᨽᩮᩣ ᨾᩣᨶᩮᩣ ᩋᨲᩥᨾᩣᨶᩮᩣ ᨾᨴᩮᩣ ᨸᨾᩣᨴᩮᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨠᩥᩃᩮᩈᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨴᩁᨳᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨸᩁᩥᩊᩣᩉᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᨶ᩠ᨲᩣᨸᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨠᩩᩈᩃᩣᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ᪨ ᩍᨾᩮ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᨸᩁᩥᩔᨿᩣ᪨

ᨸᩁᩥᩔᨿᩣᨲᩥ ᨠᩮᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨸᩁᩥᩔᨿᩣ? ᨸᩁᩥᩈᩉᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨸᩁᩥᩔᨿᩣ, ᨸᩁᩥᩉᩣᨶᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨸᩁᩥᩔᨿᩣ, ᨲᨲ᩠ᩁᩣᩈᨿᩣᨲᩥ ᨸᩁᩥᩔᨿᩣ᪨ ᨠᨳᩴ ᨸᩁᩥᩈᩉᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨸᩁᩥᩔᨿᩣ? ᨲᩮ ᨸᩁᩥᩔᨿᩣ ᨲᩴ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᩈᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩁᩥᩈᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨽᩥᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᨲ᩠ᨳᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨴ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨸᩁᩥᩈᩉᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ – ᨸᩁᩥᩔᨿᩣ᪨

ᨠᨳᩴ ᨸᩁᩥᩉᩣᨶᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨸᩁᩥᩔᨿᩣ? ᨲᩮ ᨸᩁᩥᩔᨿᩣ ᨠᩩᩈᩃᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩣᨿ ᨸᩁᩥᩉᩣᨶᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩮᩈᩴ ᨠᩩᩈᩃᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ? ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨸᨭᩥᨸᨴᩣᨿ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᨸᨭᩥᨸᨴᩣᨿ ᩋᨸᨧ᩠ᨧᨶᩦᨠᨸᨭᩥᨸᨴᩣᨿ ᩋᨶ᩠ᩅᨲ᩠ᨳᨸᨭᩥᨸᨴᩣᨿ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨸᨭᩥᨸᨴᩣᨿ ᩈᩦᩃᩮᩈᩩ ᨸᩁᩥᨸᩪᩁᨠᩣᩁᩥᨲᩣᨿ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩮᩈᩩ ᨣᩩᨲ᩠ᨲᨴ᩠ᩅᩣᩁᨲᩣᨿ ᨽᩮᩣᨩᨶᩮ ᨾᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨬᩩᨲᩣᨿ ᨩᩣᨣᩁᩥᨿᩣᨶᩩᨿᩮᩣᨣᩔ ᩈᨲᩥᩈᨾ᩠ᨸᨩᨬ᩠ᨬᩔ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩴ ᨽᩣᩅᨶᩣᨶᩩᨿᩮᩣᨣᩔ, ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᨸ᩠ᨸᨵᩣᨶᩣᨶᩴ... ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨴᩣᨶᩴ... ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩴ... ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᨻᩃᩣᨶᩴ... ᩈᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨶᩴ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩣᨶᩴ... ᩋᩁᩥᨿᩔ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩔ ᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᨽᩣᩅᨶᩣᨶᩩᨿᩮᩣᨣᩔ – ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨠᩩᩈᩃᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩣᨿ ᨸᩁᩥᩉᩣᨶᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨸᩁᩥᩉᩣᨶᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ – ᨸᩁᩥᩔᨿᩣ᪨

ᨠᨳᩴ ᨲᨲ᩠ᩁᩣᩈᨿᩣᨲᩥ ᨸᩁᩥᩔᨿᩣ? ᨲᨲ᩠ᨳᩮᨲᩮ [ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩮ (ᨠ᩺)] ᨸᩣᨸᨠᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩈᨶ᩠ᨶᩥᩔᨿᩣ᪨ ᨿᨳᩣ ᨻᩥᩃᩮ ᨻᩥᩃᩣᩈᨿᩣ ᨸᩣᨱᩣ ᩈᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨴᨠᩮ ᨴᨠᩣᩈᨿᩣ [ᩒᨴᨠᩮ ᩒᨴᨠᩣᩈᨿᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᩺)] ᨸᩣᨱᩣ ᩈᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᨶᩮ ᩅᨶᩣᩈᨿᩣ ᨸᩣᨱᩣ ᩈᨿᨶ᩠ᨲᩥ , ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩣᩈᨿᩣ ᨸᩣᨱᩣ ᩈᨿᨶ᩠ᨲᩥ; ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᨲᩮ ᨸᩣᨸᨠᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩈᨶ᩠ᨶᩥᩔᨿᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᨲ᩠ᩁᩣᩈᨿᩣᨲᩥ – ᨸᩁᩥᩔᨿᩣ᪨

ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ – "ᩈᩣᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩣᨧᩁᩥᨿᨠᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨶ ᨹᩣᩈᩩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩣᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩮᩣ ᩈᩣᨧᩁᩥᨿᨠᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨶ ᨹᩣᩈᩩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩁᩪᨸᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮ ᨸᩣᨸᨠᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ, ᩈᩁᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩣ

សំយោជនីយា [សំយោជនិកា (ក.)], ត្យស្ស អន្តោ វសន្តិ អន្វាស្សវន្តិ បាបកា អកុសលា ធម្មាតិ។ តស្មា សន្តេវាសិកោ វុច្ចតិ។ តេ នំ សមុទាចរន្តិ សមុទាចរន្តិ នំ បាបកា អកុសលា ធម្មាតិ។ តស្មា សាចរិយកោតិ វុច្ចតិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ សោតេន សទ្ទំ សុត្វា…បេ… ឃានេន គន្ធំ ឃាយិត្វា…បេ… ជិវ្ហាយ រសំ សាយិត្វា…បេ… កាយេន ផោដ្ឋព្ពំ ផុសិត្វា…បេ… មនសា ធម្មំ វិញ្ញាយ ឧប្បជ្ជន្តិ យេ បាបកា អកុសលា ធម្មា សរសង្កប្បា សំយោជនីយា, ត្យស្ស អន្តោ វសន្តិ អន្វាស្សវន្តិ បាបកា អកុសលា ធម្មាតិ។ តស្មា សន្តេវាសិកោតិ វុច្ចតិ។ តេ នំ សមុទាចរន្តិ សមុទាចរន្តិ នំ បាបកា អកុសលា ធម្មាតិ។ តស្មា សាចរិយកោតិ វុច្ចតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សន្តេវាសិកោ សាចរិយកោ ទុក្ខំ ន ផាសុ វិហរតី”តិ។ ឯវម្បិ, តត្រាសយាតិ – បរិស្សយា។

វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា – “តយោមេ, ភិក្ខវេ, អន្តរាមលា អន្តរាអមិត្តា អន្តរាសបត្តា អន្តរាវធកា អន្តរាបច្ចត្ថិកា។ កតមេ តយោ? លោភោ, ភិក្ខវេ, អន្តរាមលោ [អន្តរាមលំ (ស្យា. ក.) [illegible]] អន្តរាអមិត្តោ អន្តរាសបត្តោ អន្តរាវធកោ អន្តរាបច្ចត្ថិកោ, ទោសោ, ភិក្ខវេ…បេ… មោហោ, ភិក្ខវេ, អន្តរាមលោ អន្តរាអមិត្តោ អន្តរាសបត្តោ អន្តរាវធកោ អន្តរាបច្ចត្ថិកោ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, តយោ អន្តរាមលា អន្តរាអមិត្តា អន្តរាសបត្តា អន្តរាវធកា អន្តរាបច្ចត្ថិកា”តិ។

អនត្ថជននោ លោភោ, លោភោ ចិត្តប្បកោបនោ;

ភយមន្តរតោ ជាតំ, តំ ជនោ នាវពុជ្ឈតិ។

លុទ្ធោ អត្ថំ ន ជានាតិ, លុទ្ធោ ធម្មំ ន បស្សតិ;

អន្ធតមំ តទា ហោតិ, យំ លោភោ សហតេ នរំ។

អនត្ថជននោ ទោសោ, ទោសោ ចិត្តប្បកោបនោ;

ភយមន្តរតោ ជាតំ, តំ ជនោ នាវពុជ្ឈតិ។

ទុដ្ឋោ អត្ថំ ន ជានាតិ, ទុដ្ឋោ ធម្មំ ន បស្សតិ;

អន្ធតមំ តទា ហោតិ, យំ ទោសោ សហតេ នរំ។

អនត្ថជននោ លោភោ, លោភោ ចិត្តប្បកោបនោ;

ភយមន្តរតោ ជាតំ, តំ ជនោ នាវពុជ្ឈតិ។

លុទ្ធោ អត្ថំ ន ជានាតិ, លុទ្ធោ ធម្មំ ន បស្សតិ;

អន្ធតមំ តទា ហោតិ, យំ លោភោ សហតេ នរំ។

ឥទម្បិ, តត្រាសយាតិ – បរិស្សយា។

វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា – “តយោ ខោ, មហារាជ, បុរិសស្ស ធម្មា អជ្ឈត្តំ ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជន្តិ អហិតាយ ទុក្ខាយ អផាសុវិហារាយ។ កតមេ តយោ? លោភោ ខោ, មហារាជ, បុរិសស្ស ធម្មោ អជ្ឈត្តំ ឧប្បជ្ជមានោ ឧប្បជ្ជតិ អហិតាយ ទុក្ខាយ អផាសុវិហារាយ; ទោសោ ខោ, មហារាជ...បេ... មោហោ ខោ, មហារាជ, បុរិសស្ស ធម្មោ អជ្ឈត្តំ ឧប្បជ្ជមានោ ឧប្បជ្ជតិ អហិតាយ ទុក្ខាយ អផាសុវិហារាយ។ ឥមេ ខោ, មហារាជ, តយោ បុរិសស្ស ធម្មា អជ្ឈត្តំ ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជន្តិ អហិតាយ ទុក្ខាយ អផាសុវិហារាយ។

“លោភោ ទោសោ ច មោហោ ច, បុរិសំ បាបចេតសំ;

ហិំសន្តិ អត្តសម្ភូតា, តចសារំវ សម្ផល”ន្តិ [សផលន្តិ (ក.) បស្ស ឥតិវុ. ៥០]។

ឥទម្បិ, តត្រាសយាតិ – បរិស្សយា។

វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា –

“រាគោ ច ទោសោ ច ឥតោនិទានា, អរតី រតី លោមហំសោ ឥតោជា;

ឥតោ សមុដ្ឋាយ មនោវិតក្កា, កុមារកា ធង្កមិវោស្សជន្តី”តិ [វង្កមិវោស្សជន្តីតិ (ស្យា. ក.) បស្ស សុ. និ. ២៧១-២៧៣]។

ឥទម្បិ, តត្រាសយាតិ – បរិស្សយា។

បរិស្សយានំ សហិតាតិ បរិស្សយេ សហិតា អារាធិតា អជ្ឈោត្ថរិតា បរិយាទិតា បដិនិស្សតាតិ – បរិស្សយានំ សហិតា។ អឆម្ភីតិ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ អភីរុ អច្ឆម្ភី អនុត្រាសី អបលាយី បហីនភយភេរវោ វិគតលោមហំសោ វិហរតីតិ – បរិស្សយានំ សហិតា អច្ឆម្ភី, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។ តេនាហ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ –

“ចាតុទ្ទិសោ អប្បដិឃោ ច ហោតិ, សន្តុស្សមានោ ឥតរីតរេន;

បរិស្សយានំ សហិតា អឆម្ភី, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ”តិ។

១១៥។

ទុស្សង្គហា បព្ពជិតាបិ ឯកេ, អថោ គហដ្ឋា ឃរមាវសន្តា;

អប្បោស្សុក្កោ បរបុត្តេសុ ហុត្វា, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។

ទុស្សង្គហា បព្ពជិតាបិ ឯកេតិ បព្ពជិតាបិ ឯកច្ចេ និស្សយេបិ ទិយ្យមានេ ឧទ្ទេសេបិ ទិយ្យមានេ បរិបុច្ឆាយបិ [បរិបុច្ឆេបិ (ក.)] ទិយ្យមានេ ចីវរេបិ ទិយ្យមានេ បត្តេបិ ទិយ្យមានេ លោហថាលកេបិ ទិយ្យមានេ ធម្មករណេបិ [ធម្មករកេបិ (ស្យា.)] ទិយ្យមានេ បរិស្សាវនេបិ ទិយ្យមានេ ថវិកេបិ ទិយ្យមានេ ឧបាហនេបិ ទិយ្យមានេ កាយពន្ធនេបិ ទិយ្យមានេ ន សុស្សូសន្តិ ន សោតំ ឱទហន្តិ ន អញ្ញាចិត្តំ ឧបដ្ឋបេន្តិ, អនស្សវា អវចនករា បដិលោមវុត្តិនោ អញ្ញេនេវ មុខំ ករោន្តីតិ – ទុស្សង្គហា បព្ពជិតាបិ ឯកេ។

អថោ គហដ្ឋា ឃរមាវសន្តាតិ គហដ្ឋាបិ ឯកច្ចេ ហត្ថិស្មិំ ទិយ្យមានេ...បេ... រថេបិ ខេត្តេបិ វត្ថុស្មិំ ហិរញ្ញេបិ សុវណ្ណេបិ ទិយ្យមានេ គាមេបិ...បេ... និគមេបិ នគរេបិ... រដ្ឋេបិ... ជនបទេបិ ទិយ្យមានេ ន សុស្សូសន្តិ ន សោតំ ឱទហន្តិ ន អញ្ញាចិត្តំ ឧបដ្ឋបេន្តិ, អនស្សវា អវចនករា បដិលោមវុត្តិនោ អញ្ញេនេវ មុខំ ករោន្តីតិ – អថោ គហដ្ឋា ឃរមាវសន្តា។

អប្បោស្សុក្កោ បរបុត្តេសុ ហុត្វាតិ អត្តានំ ឋបេត្វា សព្ពេ ឥមស្មិំ អញ្ញេ បរបុត្តា។ តេសុ បរបុត្តេសុ អប្បោស្សុក្កោ ហុត្វា អព្យាវដោ ហុត្វា អនបេក្ខោ ហុត្វាតិ – អប្បោស្សុក្កោ បរបុត្តេសុ ហុត្វា, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។ តេនាហ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ –

“ទុស្សង្គហា បព្ពជិតាបិ ឯកេ, អថោ គហដ្ឋា ឃរមាវសន្តា;

អប្បោស្សុក្កោ បរបុត្តេសុ ហុត្វា, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ”តិ.

១៣០.

ឱហារយិត្វា[ឱរោបយិត្វា (ស្យា.)]គិហិព្យញ្ជនានិ,សញ្ឆិន្នបត្តោ[សំសីនបត្តោ (សី. អដ្ឋ.)]យថា កោវិឡារោ;

ឆេត្វាន វីរោ គិហិពន្ធនានិ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ.

ឱហារយិត្វា គិហិព្យញ្ជនានីតិ គិហិព្យញ្ជនានិ វុច្ចន្តិ កេសា ច មស្សូ ច មាលា ច គន្ធា ច វិលេបនា ច អាភរណា ច បិលន្ធនា ច វត្ថញ្ច បារុបនញ្ច វេឋនញ្ច ឧច្ឆាទនំ បរិមទ្ទនំ ន្ហាបនំ [នហាបនំ (ស្យា.)] សម្ពាហនំ អាទាសំ អញ្ជនំ មាលាគន្ធវិលេបនំ មុខចុណ្ណំ មុខលេបនំ ហត្ថពន្ធំ សិខាពន្ធំ ទណ្ឌំ នាឡិកំ [នាលិកំ (ក.) បស្ស ទី. និ. ១.១៩] ខគ្គំ ឆត្តំ ចិត្រុបាហនំ ឧណ្ហីសំ មណឹ វាលពីជនឹ ឱទាតានិ វត្ថានិ ទីឃទសានិ [ទីឃទស្សានិ (ស្យា.)] ឥតិ វា. ឱហារយិត្វា គិហិព្យញ្ជនានីតិ គិហិព្យញ្ជនានិ ឱហារយិត្វា ឱរោបយិត្វា និក្ខិបិត្វា បដិប្បស្សម្ភយិត្វាតិ – ឱហារយិត្វា គិហិព្យញ្ជនានិ.

សញ្ឆិន្នបត្តោ យថា កោវិឡារោតិ យថា កោវិឡារស្ស បត្តានិ ឆិន្នានិ សញ្ឆិន្នានិ បតិតានិ បរិបតិតានិ, ឯវមេវ តស្ស បច្ចេកសម្ពុទ្ធស្ស គិហិព្យញ្ជនានិ ឆិន្នានិ សញ្ឆិន្នានិ បតិតានីតិ – សញ្ឆិន្នបត្តោ យថា កោវិឡារោ.

ឆេត្វាន វីរោ គិហិពន្ធនានីតិ. វីរោតិ វីរិយវាតិ វីរោ, បហូតិ វីរោ, វិសវីតិ វីរោ, អលមត្តោតិ វីរោ, សូរោតិ វីរោ, វិក្កន្តោ អភីរុ អច្ឆម្ភី អនុត្រាសី អបលាយី បហីនភយភេរវោ វិគតលោមហំសោតិ វីរោ.

វិរតោ ឥធ [អារតោ ឥធ (ស្យា.) បស្ស សុ. និ. ៥៣៩] សព្ពបាបកេហិ, និរយទុក្ខំ អតិច្ច វីរិយវា សោ;

សោ វីរិយវា បធានវា, ធីរោ [វីរោ (ស្យា. ក.) បស្ស សុ. និ. ៥៣៩] តាទិ បវុច្ចតេ តថត្តា.

គិហិពន្ធនានីតិ គិហិពន្ធនានិ វុច្ចន្តិ បុត្តា ច ទាសី ច ទាសា ច អជេឡកា ច កុក្កុដសូករា ច ហត្ថិគវាស្សវឡវា ច ខេត្តញ្ច វត្ថុ ច ហិរញ្ញញ្ច សុវណ្ណញ្ច គាមនិគមរាជធានិយោ ច រដ្ឋញ្ច ជនបទោ ច កោសោ ច កោដ្ឋាគារញ្ច, យំ កិញ្ចិ រជនីយវត្ថុ.

ឆេត្វាន វីរោ គិហិពន្ធនានីតិ វីរោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ គិហិពន្ធនានិ ឆេត្វា ឧច្ឆិន្ទិត្វា សមុច្ឆិន្ទិត្វា បជហិត្វា វិនោទេត្វា ព្យន្តីករិត្វា អនភាវំ គមេត្វាតិ – ឆេត្វាន វីរោ គិហិពន្ធនានិ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ. តេនាហ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ –

“ឱហារយិត្វា គិហិព្យញ្ជនានិ, សញ្ឆិន្នបត្តោ យថា កោវិឡារោ,

ឆេត្វាន វីរោ គិហិពន្ធនានិ;

ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ”តិ។

បឋមោ វគ្គោ។

ទុតិយវគ្គោ

១២១។

សចេ លភេថ និបកំ សហាយំ, សទ្ធិំ ចរំ សាធុវិហារិ ធីរំ;

អភិភុយ្យ សព្វានិ បរិស្សយានិ, ចរេយ្យ តេនត្តមនោ សតីមា។

សចេ លភេថ និបកំ សហាយន្តិ សចេ និបកំ បណ្ឌិតំ បញ្ញវន្តំ ពុទ្ធិមន្តំ ញាណិំ វិភាវិំ មេធាវិំ សហាយំ លភេយ្យ បដិលភេយ្យ អធិគច្ឆេយ្យ វិន្ទេយ្យាតិ – សចេ លភេថ និបកំ សហាយំ។

សទ្ធិំ ចរំ សាធុវិហារិ ធីរន្តិ។ សទ្ធិំ ចរន្តិ ឯកតោ ចរំ។ សាធុវិហារិន្តិ បឋមេនបិ ឈានេន សាធុវិហារិំ, ទុតិយេនបិ ឈានេន... តតិយេនបិ ឈានេន... ចតុត្ថេនបិ ឈានេន សាធុវិហារិំ, មេត្តាយបិ ចេតោវិមុត្តិយា សាធុវិហារិំ, ករុណាយបិ...បេ... មុទិតាយបិ... ឧបេក្ខាយបិ ចេតោវិមុត្តិយា សាធុវិហារិំ, អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិយាបិ សាធុវិហារិំ , វិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តិយាបិ...បេ... អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិយាបិ...បេ... នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិយាបិ សាធុវិហារិំ, និរោធសមាបត្តិយាបិ សាធុវិហារិំ, ផលសមាបត្តិយាបិ សាធុវិហារិំ។ ធីរន្តិ ធីរំ បណ្ឌិតំ បញ្ញវន្តំ ពុទ្ធិមន្តំ ញាណិំ វិភាវិំ មេធាវិន្តិ – សទ្ធិំ ចរំ សាធុវិហារិ ធីរំ។

អភិភុយ្យ សព្វានិ បរិស្សយានីតិ។ បរិស្សយាតិ ទ្វេ បរិស្សយា – បាកដបរិស្សយា ច បដិច្ឆន្នបរិស្សយា ច...បេ... ឥមេ វុច្ចន្តិ បាកដបរិស្សយា...បេ... ឥមេ វុច្ចន្តិ បដិច្ឆន្នបរិស្សយា...បេ... ឯវម្បិ, តត្រាសយាតិ – បរិស្សយា។ អភិភុយ្យ សព្វានិ បរិស្សយានីតិ សព្វេ

បរិយ្សេយ អភិក្ខេយ្យ អភិកចិត្វា អវេឌ្ឍោត្តរិត្វា បរិយាទិយិត្វា យត្ថិត្វាតិ – អភិក្ខេយ្យ សជ្ជាតិ បរិយ្សយាតិ៍

ឆទេយ្យ ទេតភត្តយទោ សតីយាតិ ទេសា បទេច្ចកសម្ពុទ្ធោ ទេតត តិបទេកត បណ្ឌិទេតត បញ្ញាចទេត្តត ញុទ្ធិយទេត្តត ឆាលិភា ចិកាចិភា ទេយឆាចិភា សហាទេឃត សទ្ធិ អត្តយទោ ញុឌ្ឍយទោ ហឌ្ឍយទោ បហឌ្ឍយទោ ខ្សកក្កយទោ យុទិតយទោ ឆទេយ្យ ចិហទេយ្យ ក្តទិទេយយ្យ ចទេត្តយ្យ បរិទេលយ្យ ឃទេបយ្យ ឃាទេបយ្យាតិ – ឆទេយ្យ ទេតភត្តយទោ៍ សតីយាតិ ទេសា បទេច្ចកសម្ពុទ្ធោ សតិយា ទេហាតិ បទេយត សតិទេតបក្កត សយត្ថាកទេតា, ចិទកតយិ ចិទកាសិតយិ សរិតា អត្សុរិតាតិ – ឆទេយ្យ ទេតភត្តយទោ សតីយា៍ ទេតភាហ ទេសា បទេច្ចកសម្ពុទ្ធោ –

“សទេឆ លទេកឆ តិបក៌ សហាយំ, សទ្ធិ ឆទំ សាធុចិហារិ ធិទំ;

អភិក្ខេយ្យ សជ្ជាតិ បរិយ្សយាតិ, ឆទេយ្យ ទេតភត្តយទោ សតីយា”តិ៍

១១១៍

ទេភា ទេឆ លទេកឆ តិបក៌ សហាយំ,សទ្ធិ ឆទំ សាធុចិហារិ ធិទំ;

ទាឌាច ទដ្ឋំ ចិឌិតំ បហាយ, ឲទេកា ឆទេទ តក្កចិសាលាកទេប្បា៍

ទេភា ទេឆ លទេកឆ តិបក៌ សហាយត្តិ ទេភា ទេឆ តិបក៌ បណ្ឌិតំ បញ្ញាចត្តំ ញុទ្ធិយត្តំ ឆាលិំ ចិកាចិំ ទេយឆាចិំ សហាយំ លទេកយ្យ បដិលទេកយ្យ អធិកទេច្ឆយ្យ ចិទេត្ថយ្យាតិ – ទេភា ទេឆ លទេកឆ តិបក៌ សហាយំ៍

សទ្ធិ ឆទំសាធុចិហារិ ធិទត្តិ៍ សទ្ធិ ឆទត្តិ ឲកទេតា ឆទំ៍ សាធុចិហារិត្តិ បឋទេយតបិ ឈាទេតត សាធុចិហារិំ...ទេប... តិទោធសយាបត្តិយាបិ សាធុចិហារិំ, ផលសយាបត្តិយាបិ សាធុចិហារិំ៍ ធិទត្តិ ធិទំ បណ្ឌិតំ បញ្ញាចត្តំ ញុទ្ធិយត្តំ ឆាលិំ ចិកាចិំ ទេយឆាចិត្តិ – សទ្ធិ ឆទំ សាធុចិហារិ ធិទំ៍

ទាឌាច ទដ្ឋំ ចិឌិតំ បហាយាតិ ទាឌា ពត្តិទេយា យុទ្ធាភិសិទេត្តា ចិឌិតសង្គាទេយា តិហតបច្ចាមិទេត្តា លទ្ធាធិប្បាទេយា បរិបុណ្ណកោសកោដ្ឋាគាទេរា ទដ្ឋញ្ច ឌតបឥញ្ច កោសញ្ច កោដ្ឋាគារញ្ច បហូតហិរញ្ញសុចណ្ណំ ភកទញ្ច បរិច្ចជិត្វា កោសយស្ស ឆ្ពហាទេទត្វា កាសាយាតិ ចត្ថាតិ អច្ឆាទេត្វា អការស្មា អតការិយំ បព្ពជិត្វា អកិញ្ចនភាចំ ខ្សបកត្វា ឲទេកា ឆទតិ ចិហទតិ ក្តទិយតិ ចទេត្តតិ បរិទេលតិ ឃទេបតិ ឃាទេបតិ៍ ឲចំ បទេច្ចកសម្ពុទ្ធោបិ សត្តំ ឈទោចារសបលិទោធំ ឆិត្ថិត្វា បុត្តតារបលិទោធំ ឆិត្ថិត្វា ញាតិបលិទោធំ ឆិត្ថិត្វា មិត្តាមច្ចបលិទោធំ ឆិត្ថិត្វា កោសយស្ស ឆ្ពហាទេទត្វា កាសាយាតិ ចត្ថាតិ អច្ឆាទេត្វា អការស្មា អតការិយំ បព្ពជិត្វា អកិញ្ចនភាចំ ខ្សបកត្វា

ឯកោ ចរតិ វិចរតិ ឥរិយតិ វត្តតិ បាលេតិ យបេតិ យាបេតីតិ – រាជាវ រដ្ឋំ វិជិតំ បហាយ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។

តេនាហ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ –

“នោ ចេ លភេថ និបកំ សហាយំ, សទ្ធិំ ចរំ សាធុវិហារិ ធីរំ;

រាជាវ រដ្ឋំ វិជិតំ បហាយ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ”តិ។

១២២។

អទ្ធា បសំសាម សហាយសម្បទំ,សេដ្ឋា សមា សេវិតព្វា សហាយា;

ឯតេ អលទ្ធា អនវជ្ជភោជី, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។

អទ្ធា បសំសាម សហាយសម្បទន្តិ អទ្ធាតិ ឯកំសវចនំ និស្សំសយវចនំ និក្កង្ខវចនំ អទ្វេជ្ឈវចនំ អទ្វេឡ្ហកវចនំ និយោគវចនំ អបណ្ណកវចនំ អវត្ថាបនវចនមេតំ – អទ្ធាតិ។ សហាយសម្បទន្តិ សហាយសម្បទា វុច្ចតិ យោ សោ សហាយោ អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន... អសេក្ខេន បញ្ញាក្ខន្ធេន ... អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន... អសេក្ខេន វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ។ អទ្ធា បសំសាម សហាយសម្បទន្តិ សហាយសម្បទំ បសំសាម ថោមេម កិត្តេម វណ្ណេមាតិ – អទ្ធា បសំសាម សហាយសម្បទំ។

សេដ្ឋា សមា សេវិតព្វា សហាយាតិ សេដ្ឋា ហោន្តិ សហាយា សីលេន សមាធិនា បញ្ញាយ វិមុត្តិយា វិមុត្តិញាណទស្សនេន; សមា សទិសា ហោន្តិ សហាយា សីលេន សមាធិនា បញ្ញាយ វិមុត្តិយា វិមុត្តិញាណទស្សនេន។ សេដ្ឋា វា សហាយា សមា វា សហាយា សេវិតព្វា ភជិតព្វា បយិរុបាសិតព្វា បរិបុច្ឆិតព្វា បរិបញ្ហិតព្វាតិ – សេដ្ឋា សមា សេវិតព្វា សហាយា។

ឯតេ អលទ្ធា អនវជ្ជភោជីតិ អត្ថិ បុគ្គលោ សាវជ្ជភោជី អត្ថិ បុគ្គលោ អនវជ្ជភោជីតិ។ កតមោ ច បុគ្គលោ សាវជ្ជភោជី? ឥធេកច្ចោ បុគ្គលោ កុហនាយ លបនាយ នេមិត្តិកតាយ និប្បេសិកតាយ លាភេន លាភំ និជិគីសនតាយ [និជិគិំសនតាយ (ស្យា។)] ទារុទានេន វេឡុទានេន បត្តទានេន បុប្ផទានេន ផលទានេន សិនានទានេន ចុណ្ណទានេន មត្តិកាទានេន ទន្តកដ្ឋទានេន មុខោទកទានេន ចាតុកម្យតាយ [បាតុកម្យតាយ (ស្យា។) មហានិ។ ៨៧] មុគ្គសូប្យតាយ [មុគ្គសូបតាយ (ស្យា។)] បារិភដ្យតាយ បីឋមទ្ទិកតាយ វត្ថុវិជ្ជាយ តិរច្ឆានវិជ្ជាយ អង្គវិជ្ជាយ នក្ខត្តវិជ្ជាយ ទូតគមនេន បហិណគមនេន ជង្ឃបេសនិយេន វេជ្ជកម្មេន នវកម្មេន [ទូតកម្មេន (ស្យា។ ក។) មហានិ។ ៨៧] បិណ្ឌបដិបិណ្ឌកេន ទានានុប្បទានេន , អធម្មេន វិសមេន លទ្ធា លភិត្វា អធិគន្ត្វា វិន្ទិត្វា

បដិលភិត្វា ជីវិកំ [ជីវិតំ (ក។)] កប្បេតិ។ អយំ វុច្ចតិ បុគ្គលោ សាវជ្ជភោជី។

កតមោ ច បុគ្គលោ អនវជ្ជភោជី? ឥធេកច្ចោ បុគ្គលោ ន កុហនាយ ន លបនាយ ន នេមិត្តិកតាយ ន និប្បេសិកតាយ ន លាភេន លាភំ និជិគីសនតាយ ន ទារុទានេន ន វេឡុទានេន ន បត្តទានេន ន បុប្ផទានេន ន ផលទានេន ន សិនានទានេន ន ចុណ្ណទានេន ន មត្តិកាទានេន ន ទន្តកដ្ឋទានេន ន មុខោទកទានេន ន ចាដុកម្យតាយ ន មុគ្គសូប្យតាយ ន បារិភដ្យតាយ ន បីឋមទ្ទិកតាយ ន វត្ថុវិជ្ជាយ ន តិរច្ឆានវិជ្ជាយ ន អង្គវិជ្ជាយ ន នក្ខត្តវិជ្ជាយ ន ទូតគមនេន ន បហិណគមនេន ន ជង្ឃបេសនិកេន ន វេជ្ជកម្មេន ន នវកម្មេន ន បិណ្ឌបដិបិណ្ឌកេន ន ទានានុប្បទានេន, ធម្មេន សមេន លទ្ធា លភិត្វា អធិគន្ត្វា វិន្ទិត្វា បដិលភិត្វា ជីវិកំ កប្បេតិ។ អយំ វុច្ចតិ បុគ្គលោ អនវជ្ជភោជី។

ឯតេ អលទ្ធា អនវជ្ជភោជីតិ ឯតេ អនវជ្ជភោជី អលទ្ធា អលភិត្វា អនធិគន្ត្វា អវិន្ទិត្វា អប្បដិលភិត្វាតិ – ឯតេ អលទ្ធា អនវជ្ជភោជី, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។ តេនាហ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ –

“អទ្ធា បសំសាម សហាយសម្បទំ, សេដ្ឋា សមា សេវិតព្វា សហាយា;

ឯតេ អលទ្ធា អនវជ្ជភោជី, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ”តិ។

១២៣។

ទិស្វា សុវណ្ណស្ស បភស្សរានិ,កម្មារបុត្តេន សុនិដ្ឋិតានិ;

សង្ឃដ្ដយន្តានិ[សំឃដ្ដមានានិ (សុ។ និ។ ៤៨)]ទុវេ ភុជស្មិំ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។

ទិស្វា សុវណ្ណស្ស បភស្សរានីតិ ទិស្វា បស្សិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វា។ សុវណ្ណស្សាតិ ជាតរូបស្ស។ បភស្សរានីតិ បរិសុទ្ធានិ បរិយោទាតានីតិ – ទិស្វា សុវណ្ណស្ស បភស្សរានិ។

កម្មារបុត្តេន សុនិដ្ឋិតានីតិ កម្មារបុត្តា វុច្ចន្តិ សុវណ្ណការា។ កម្មារបុត្តេន សុនិដ្ឋិតានីតិ កម្មារបុត្តេន សុនិដ្ឋិតានិ សុកតានិ សុបរិកម្មកតានីតិ – កម្មារបុត្តេន សុនិដ្ឋិតានិ។

សង្ឃដ្ដយន្តានិ ទុវេ ភុជស្មិន្តិ ភុជោ វុច្ចតិ ហត្ថោ។ យថា ឯកស្មិំ ហត្ថេ ទ្វេ នូបុរានិ [នូបរានិ (ស្យា។)] ឃដ្ដេន្តិ [ឃដេន្តិ (ស្យា។)];

ᩑᩅᨾᩮᩅ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩅᩈᩮᨶ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩅᩈᩮᨶ ᨶᩥᩁᨿᩮ ᨥᨭ᩠ᨭᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨿᩮᩣᨶᩥᨿᩴ ᨥᨭ᩠ᨭᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨸᩮᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩈᨿᩮ ᨥᨭ᩠ᨭᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᨶᩩᩔᩃᩮᩣᨠᩮ ᨥᨭ᩠ᨭᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨴᩮᩅᩃᩮᩣᨠᩮ ᨥᨭ᩠ᨭᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨣᨲᩥᨿᩣ ᨣᨲᩥᩴ ᩏᨸᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩏᨸᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᩴ ᨽᩅᩮᨶ ᨽᩅᩴ ᩈᩴᩈᩣᩁᩮᨶ ᩈᩴᩈᩣᩁᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᩮᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᨥᨭ᩠ᨭᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᨭ᩠ᨭᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᨭ᩠ᨭᩮᨶ᩠ᨲᩣ ᨧᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩣᩃᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ – ᩈᨦ᩠ᨥᨭ᩠ᨭᨿᨶ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨴᩩᩅᩮ ᨽᩩᨩᩈ᩠ᨾᩥᩴ, ᩑᨠᩮᩣ ᨧᩁᩮ ᨡᨣ᩠ᨣᩅᩥᩈᩣᨱᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ. ᨲᩮᨶᩣᩉ ᩈᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ –

“ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩔ ᨸᨽᩔᩁᩣᨶᩥ, ᨠᨾ᩠ᨾᩣᩁᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩈᩩᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣᨶᩥ;

ᩈᨦ᩠ᨥᨭ᩠ᨭᨿᨶ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨴᩩᩅᩮ ᨽᩩᨩᩈ᩠ᨾᩥᩴ, ᩑᨠᩮᩣ ᨧᩁᩮ ᨡᨣ᩠ᨣᩅᩥᩈᩣᨱᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ”.

᪑᪓᪕.

ᩑᨠᩴ ᨴᩩᨲᩦᨿᩮᨶ ᩈᩉᩣ ᨾᨾᩔ,ᩅᩣᨧᩣᨽᩥᩃᩣᨸᩮᩣ ᩋᨽᩥᩈᨩ᩠ᨩᨶᩣ ᩅᩣ;

ᩑᨲᩴ ᨽᨿᩴ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᨸᩮᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᩮᩣ, ᩑᨠᩮᩣ ᨧᩁᩮ ᨡᨣ᩠ᨣᩅᩥᩈᩣᨱᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ.

ᩑᨠᩴ ᨴᩩᨲᩦᨿᩮᨶ ᩈᩉᩣ ᨾᨾᩔᩣᨲᩥ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨴᩩᨲᩥᨿᩮᨶ ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᨴᩩᨲᩥᨿᩮᨶ ᩅᩣ. ᨠᨳᩴ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨴᩩᨲᩥᨿᩮᨶ ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ? ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ ᩁᩪᨸᨲᨱ᩠ᩉᩣ...ᨸᩮ... ᨵᨾ᩠ᨾᨲᨱ᩠ᩉᩣ. ᨿᩔᩮᩈᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩦᨶᩣ, ᩈᩮᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ.

ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ, ᨴᩦᨥᨾᨴ᩠ᨵᩣᨶ ᩈᩴᩈᩁᩴ;

ᩍᨲ᩠ᨳᨽᩣᩅᨬ᩠ᨬᨳᩣᨽᩣᩅᩴ, ᩈᩴᩈᩣᩁᩴ ᨶᩣᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ.

ᩑᩅᩴ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨴᩩᨲᩥᨿᩮᨶ ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ.

ᨠᨳᩴ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᨴᩩᨲᩥᨿᩮᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ? ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩉᩮᨲᩩ [ᩋᨲ᩠ᨲᩉᩮᨲᩩ (ᩈ᩠ᨿᩣ.)] ᨶ ᨠᩣᩁᨱᩉᩮᨲᩩ ᩏᨴ᩠ᨵᨲᩮᩣ ᩋᩅᩪᨸᩈᨶ᩠ᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᨠᩔ ᩅᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩣ ᨲᨲᩥᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᩅᩣ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᨻᩉᩩᩴ ᩈᨾ᩠ᨹᨸ᩠ᨸᩃᩣᨸᩴ ᨸᩃᨸᨲᩥ; ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᩁᩣᨩᨠᨳᩴ ᨧᩮᩣᩁᨠᨳᩴ ᨾᩉᩣᨾᨲ᩠ᨲᨠᨳᩴ ᩈᩮᨶᩣᨠᨳᩴ ᨽᨿᨠᨳᩴ ᨿᩩᨴ᩠ᨵᨠᨳᩴ ᩋᨶ᩠ᨶᨠᨳᩴ ᨸᩣᨶᨠᨳᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᨠᨳᩴ ᩈᨿᨶᨠᨳᩴ ᨾᩣᩃᩣᨠᨳᩴ ᨣᨶ᩠ᨵᨠᨳᩴ ᨬᩣᨲᩥᨠᨳᩴ ᨿᩣᨶᨠᨳᩴ ᨣᩣᨾᨠᨳᩴ ᨶᩥᨣᨾᨠᨳᩴ ᨶᨣᩁᨠᨳᩴ ᨩᨶᨸᨴᨠᨳᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨠᨳᩴ [ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨠᨳᩴ ᨸᩩᩁᩥᩈᨠᨳᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ. ᨠ.) ᨴᩦ. ᨶᩥ. ᪑.᪑᪗, ᪓᪐᪑; ᩈᩴ. ᨶᩥ. ᪕.᪑᪐᪘᪐ ᨸᩔᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ] ᩈᩪᩁᨠᨳᩴ ᩅᩥᩈᩥᨡᩣᨠᨳᩴ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᨭ᩠ᨮᩣᨶᨠᨳᩴ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨸᩮᨲᨠᨳᩴ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᨠᨳᩴ ᩃᩮᩣᨠᨠ᩠ᨡᩣᨿᩥᨠᩴ ᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᨠ᩠ᨡᩣᨿᩥᨠᩴ ᩍᨲᩥᨽᩅᩣᨽᩅᨠᨳᩴ ᨠᨳᩮᩈᩥ. ᩑᩅᩴ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᨴᩩᨲᩥᨿᩮᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ –

ຊຸຈິ ດຸກີເຍກ ສຫາ ຍຍສ຺ຸຍ໌

ຈາຈາກິລິເປີ ອກິສຕ຺ຕາ ຈາຕິ ຈາຈາກິລິເປີ ດຸກ຺ຄຕິ ຄາຕິ຺ສ ຕິຣ຺ຄາກກຈາ, ເສຍ຺ຍຖິຈ – ຣາຍກຈ…ເປ… ຕ຺ລຕິກຈາກຈກຈ໌ ອກິສຕ຺ຕາ ຈາຕິ ເຕ຺ສ ສຕ຺ຕາ – ຕຫ຺ຍສຕ຺ຕາ ຈ ຕິຕ຺ຕິ ສຕ຺ຕາ ຈ…ເປ… ອຍໍ ຕຫ຺ຍສຕ຺ຕາ…ເປ… ອຍໍ ຕິຕ຺ຕິ ສຕ຺ຕາຕິ – ຈາຈາກິລິເປີ ອກິສຕ຺ຕາ ຈາ໌

ຊຸຕໍກຍໍ ອາຍຕິ ເປກ຺ລຍາເກາຕິ໌ ກຍຕ຺ຕິ ຂາຕິກຍໍ ຂຣາກຍໍ ຕ຺ຍາຄິກຍໍ ຍຣຫກຍໍ ຣາຂກຍໍ ເຈາຣກຍໍ ອກ຺ກິກຍໍ ຕ຺ຄກກຍໍ ອຕ຺ຕາກຸຈາຄກຍໍ ປຣາກຸຈາຄກຍໍ ຄຫ຺ຖກຍໍ ກຸກ຺ກຕິກຍໍ ຕ຺ລຍິກຍໍ ກຸຍ຺ກິລກຍໍ ອາຈຕ຺ຄກຍໍ ສຸສຸຍາຣກຍໍ ອາຂີຈກກຍໍ ອສິເລິກກຍໍ ປຣິສສາຣຕ຺ຕກຍໍ ຍຄກກຍໍ ກຍາກກໍ ຫຍ຺ກິຕຕ຺ຕ ເລິຍທໍເສາ ເຈຕເສາ ຕ຺ເຕ຺ຕເກາ ຕ຺ຕາເສາ໌ ຊຸຕໍ ກຍໍ ອາຍຕິ ເປກ຺ລຍາເກາຕິ ຊຸຕໍ ກຍໍ ອາຍຕິ ເປກ຺ລຍາເກາ ຄກ຺ລຍາເກາ ຕ຺ຕເລິກຍຍາເກາ ກິຕ຺ຕ຺ຍຍາເກາ ຕ຺ປປຣິກ຺ລຍາເກາຕິ – ຊຸຕໍ ກຍໍ ອາຍຕິ ເປກ຺ລຍາເກາ, ຊຸເກາ ຈເຣ ຫກ຺ກຈິສາຫກເປ຺ຍາ໌ ເຕກາຫ ເສາ ປເຕ຺ຄກສຕ຺ຕເຕ຺ຖາ –

“ຊຸຈິ ດຸກີເຍກ ສຫາ ຍຍສ຺ຸຍ, ຈາຈາກິລິເປີ ອກິສຕ຺ຕາ ຈາ;

ຊຸຕໍ ກຍໍ ອາຍຕິ ເປກ຺ລຍາເກາ, ຊຸເກາ ຈເຣ ຫກ຺ກຈິສາຫກເປ຺ຍາ”໌

໑໑໙໌

ກາຍາ ຫິ ຈິຕ຺ຣາ ຍຄຸຣາ ຍເກາຣຍາ,ຈິຣຸປຣຸເປກ ຍເຈຕ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕ;

ອາຂີກຈ ກາຍກຸເຫສຸ ຕິສ຺ວາ, ຊຸເກາ ຈເຣ ຫກ຺ກຈິສາຫກເປ຺ຍາ໌

ກາຍາ ຫິ ຈິຕ຺ຣາ ຍຄຸຣາ ຍເກາຣຍາຕິ໌ ກາຍາຕິ ຕ຺ຕ຺ຄາກເຕາ ເຕ຺ສ ກາຍາ – ຈຕ຺ຕຸກາຍາ ຈ ກິເລສກາຍາ ຈ…ເປ… ຕ຺ລເຍ ດຸກ຺ຄຕ຺ຕິ ຈຕ຺ຕຸກາຍາ…ເປ… ຕ຺ລເຍ ດຸກ຺ຄຕ຺ຕິ ກິເລສກາຍາ໌ ຈິຕ຺ຣາຕິ ກາກາຈຫ຺ຫາ ຣຸປີ ກາກາຈຫ຺ຫາ ສຕ຺ຕາ ກາກາຈຫ຺ຫາ ກຕ຺ຖາ ກາກາຈຫ຺ຫາ ເສາ ກາກາຈຫ຺ຫາ ເຜາຕ຺ຕ຺ຕາ ຕ຺ລຕ຺ຕາ ກຕ຺ຕາ ຍກາປິ ປິຍຣຸປີ ກາຍຸປສໍຫິຕາ ຣຂຄີຍາ໌ ຍຄຸຣາຕິ ດຸຕ຺ຕເຕຍ຺ຍໍ ກກຈຕາ [ຍ໌ ກິ໌ ໑໌໑໙ລິ ປສ຺ຍິຕຕ຺ຕ] – “ປຕ຺ຕິເຍ , ກິກ຺ລເຈ, ກາຍກຸຫາ໌ ກຕເຍ ປຕ຺ຕາ? ຈກ຺ຂຸຈິເຕ຺ຕ຺ຍຍ຺ຍາ ຣຸປີ ຕ຺ລຕ຺ຕາ ກຕ຺ຕາ ຍກາປິ ປິຍຣຸປີ ກາຍຸປສໍຫິຕາ ຣຂຄີຍາ, ເສາຕຈິເຕ຺ຕ຺ຍຍ຺ຍາ ສຕ຺ຕາ…ເປ… ຍາກຈິເຕ຺ຕ຺ຍຍ຺ຍາ ກຕ຺ຖາ… ຂິວ຺ຫາຈິເຕ຺ຕ຺ຍຍ຺ຍາ ເສາ… ກາຍຈິເຕ຺ຕ຺ຍຍ຺ຍາ ເຜາຕ຺ຕ຺ຕາ ຕ຺ລຕ຺ຕາ ກຕ຺ຕາ ຍກາປິ ປິຍຣຸປີ ກາຍຸປສໍຫິຕາ ຣຂຄີຍາ໌ ຕ຺ລເຍ ເຫາ, ກິກ຺ລເຈ, ປຕ຺ຕາ ກາຍກຸຫາ໌ ຍໍ ເຫາ, ກິກ຺ລເຈ, ຕ຺ລເຍ ປຕ຺ຕາ ກາຍກຸເຫ ປຕິຕ຺ຄ ຕ຺ປຍ຺ຕຕິ ສຸຂໍ ເສາຍກສ຺ສ, ຕ຺ລຂໍ ດຸກ຺ຄຕິ ກາຍສຸຂໍ ຍິຕ຺ຍຫສຸຂໍ [ຍີຕ຺ຍຫສຸຂໍ (ປສ຺ຍ ຍ໌ ກິ໌ ໑໌໑໑ປ໌)] ປຸຖຸຕ຺ຕກສຸຂໍ ອກຣິຍສຸຂໍ, ກ ເສປິຕຕ຺ຕໍ ກ ກາເວຕຕ຺ຕໍ ກ ຄາຫຸລີກາຕຕ຺ຕໍ, ‘ກາຍິຕຕ຺ຕໍ ຊຸຕສ຺ສ ສຸຫສ຺ສາ’ຕິ ຈຄາຍີ”ຕິ – ກາຍາ ຫິ ຈິຕ຺ຣາ ຍຄຸຣາ ຍເກາຣຍາຕິ໌ ຍເກາຕິ ຍໍ ຈິຕ຺ຕ…ເປ… ຕຕ຺ຕາ ຍເກາຈິຕ຺ຕາຫຄາຕຸ໌ ຍເກາ ຣເຍຕ຺ຕິ ເຈາເຣຍຕ຺ຕິ

ໂມເທນ຺ຕິ ປໂມເທນ຺ຕີຕິ – ກາມາ ຫິ ຈິຕ຺ຣາ ມທຸຣາ ມໂນຣມາ.

ວິຣູປຣູເປນ ມເຖນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ນານາວເຓ຺ຓຫິ ຣູເປຫິ...ເປ... ນານາວເຓ຺ຓຫິ ໂຜຏ຺ເຐ຺ພຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ມເຖນ຺ຕິ ໂມເທນ຺ຕິ ປໂມເທນ຺ຕີຕິ – ວິຣູປຣູເປນ ມເຖນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕໍ.

ອາທີນວໍກາມຄຸເຓສຸ ທິສ຺ວາຕິ. ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ພຄວຕາ – "ໂກ ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ກາມານໍ ອາທີນໂວ? ອິທ, ພິກ຺ຂເວ, ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ເຍນ ສິປ຺ເປນ ຊີວິກໍ ກເປ຺ຕິ, ຍທິ ມຸທ຺ທາຍ ຍທິ ຄຓນາຍ ຍທິ ສງ຺ຂາເນນ ຍທິ ກສິຍາ ຍທິ ວຓິຊ຺ຊາຍ ຍທິ ໂຄຣກ຺ເຂນ ຍທິ ອິສ຺ສຕ຺ເຖນ [ອິສ຺ສຕ຺ເຕນ (ສ຺ຍາ.), ອິສ຺ສຕ຺ເຖນ (ກ.) ປສ຺ສ ມ. ນິ. ໑.໑໖໗] ຍທິ ຣາຊໂປຣິເສນ ຍທິ ສິປ຺ປຎ຺ຎຕເຣນ, ສີຕສ຺ສ ປຸຣກ຺ຂໂຕ ອຸຓ຺ຫສ຺ສ ປຸຣກ຺ຂໂຕ ຑໍສມກສວາຕາຕປສຣີສປສມ຺ຜ຺ເສ຺ຫິ ສມ຺ຜ຺ສ຺ສມາໂນ [ຣິສ຺ສມາໂນ (ມ. ນິ. ໑.໑໖໗)] ຂຸປ຺ປິປາສາຍ ມີຍມາໂນ; ອຍໍ, ພິກ຺ຂເວ, ກາມານໍ ອາທີນໂວ ສນ຺ທິຏ຺ຐິໂກ ທຸກ຺ຂກ຺ຂນ຺ໂທ ກາມເຫຕຸ ກາມນິທານໍ ກາມາທິກຣຓໍ ກາມານເມວ ເຫຕຸ.

"ຕສ຺ສ ເຈ, ພິກ຺ຂເວ, ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ເອວໍ ອຸຏ຺ຐຫໂຕ ຆຏໂຕ ວາຍມໂຕ ເຕ ໂພຄາ ນາພິນິປ຺ຜຊ຺ຊນ຺ຕິ, ໂສ ໂສຈຕິ ກິລມຕິ ປຣິເທວຕິ ອຸຣຕ຺ຕາຬິໍ ກນ຺ທຕິ, ສມ຺ໂມຫໍ ອາປຊ຺ຊຕິ – 'ໂມຄໍ ວຕ ເມ ອຸຏ຺ຐານໍ, ອຜໂລ ວຕ ເມ ວາຍາໂມ'ຕິ. ອຍມ຺ປິ, ພິກ຺ຂເວ, ກາມານໍ ອາທີນໂວ ສນ຺ທິຏ຺ຐິໂກ ທຸກ຺ຂກ຺ຂນ຺ໂທ ກາມເຫຕຸ ກາມນິທານໍ ກາມາທິກຣຓໍ ກາມານເມວ ເຫຕຸ.

"ຕສ຺ສ ເຈ, ພິກ຺ຂເວ, ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ເອວໍ ອຸຏ຺ຐຫໂຕ ຆຏໂຕ ວາຍມໂຕ ເຕ ໂພຄາ ອພິນິປ຺ຜຊ຺ຊນ຺ຕິ, ໂສ ເຕສໍ ໂພຄານໍ ອາຣກ຺ຂາທິກຣຓໍ ທຸກ຺ຂໍ ໂທມນສ຺ສໍ [ທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສໍ (ສ຺ຍາ. ກ.)] ປຏິສໍເວເທຕິ – 'ກິນ຺ຕິ ເມ ໂພເຄ ເນວ ຣາຊາໂນ ຫເຣຍ຺ຍຸໍ, ນ ໂຈຣາ ຫເຣຍ຺ຍຸໍ, ນ ອຄ຺ຄິ ຑເຫຍ຺ຍ, ນ ອຸທກໍ ວເຫຍ຺ຍ, ນ ອປ຺ປິຍາ ທາຍາທາ ຫເຣຍ຺ຍຸນ'ຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ອາຣກ຺ຂໂຕ ໂຄປຍໂຕ ເຕ ໂພເຄ ຣາຊາໂນ ວາ ຫຣນ຺ຕິ ໂຈຣາ ວາ ຫຣນ຺ຕິ ອຄ຺ຄິ ວາ ຑຫຕິ ອຸທກໍ ວາ ວຫຕິ ອປ຺ປິຍາ ວາ ທາຍາທາ ຫຣນ຺ຕິ. ໂສ ໂສຈຕິ...ເປ... ສມ຺ໂມຫໍ ອາປຊ຺ຊຕິ – 'ຍມ຺ປິ ເມ ອໂຫສິ ຕມ຺ປິ ໂນ ນຕ຺ຖີ'ຕິ. ອຍມ຺ປິ, ພິກ຺ຂເວ, ກາມານໍ ອາທີນໂວ ສນ຺ທິຏ຺ຐິໂກ ທຸກ຺ຂກ຺ຂນ຺ໂທ ກາມເຫຕຸ ກາມນິທານໍ ກາມາທິກຣຓໍ ກາມານເມວ ເຫຕຸ.

"ປຸນ ຈປຣໍ, ພິກ຺ຂເວ, ກາມເຫຕຸ ກາມນິທານໍ ກາມາທິກຣຓໍ ກາມານເມວ ເຫຕຸ ຣາຊາໂນປິ ຣາຊູຫິ ວິວທນ຺ຕິ, ຂຕ຺ຕິຍາປິ ຂຕ຺ຕິເຍຫິ ວິວທນ຺ຕິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາປິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ວິວທນ຺ຕິ, ຄຫປຕີປິ ຄຫປຕີຫິ ວິວທນ຺ຕິ, ມາຕາປິ ປຸຕ຺ເຕນ ວິວທຕິ, ປຸຕ຺ໂຕປິ ມາຕຣາ ວິວທຕິ, ປິຕາປິ ປຸຕ຺ເຕນ ວິວທຕິ, ປຸຕ຺ໂຕປິ ປິຕຣາ ວິວທຕິ, ພາຕາປິ ພຄິນິຍາ ວິວທຕິ, ພຄິນີປິ ພາຕຣາ ວິວທຕິ, ສຫາໂຍປິ ສຫາເຍນ ວິວທຕິ. ເຕ ຕຕ຺ຖ ກລຫວິຄ຺ຄຫວິວາທາປນ຺ນາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ປາຓີຫິປິ ອຸປກ຺ກມນ຺ຕິ ເລຑ຺ຑູຫິປິ ອຸປກ຺ກມນ຺ຕິ ທເຓ຺ຑຫິປິ ອຸປກ຺ກມນ຺ຕິ ສຕ຺ເຖຫິປິ ອຸປກ຺ກມນ຺ຕິ. ເຕ ຕຕ຺ຖ ມຣຓມ຺ປິ ນິຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ມຣຓມຕ຺ຕມ຺ປິ ທຸກ຺ຂໍ. ອຍມ຺ປິ, ພິກ຺ຂເວ, ກາມານໍ ອາທີນໂວ ສນ຺ທິຏ຺ຐິໂກ ທຸກ຺ຂກ຺ຂນ຺ໂທ ກາມເຫຕຸ ກາມນິທານໍ ກາມາທິກຣຓໍ ກາມານເມວ ເຫຕຸ.

“ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ກາມເຫຕຸ ກາມນິທານໍ ກາມາຘິກຣຓໍ ກາມານເມວ ເຫຕຸ ອສິຈມ຺ມໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຘນຸກລາປໍ ສນ຺ນຍ຺ຫິຕ຺ວາ ອຸຠເຕາພ຺ຍູຬ຺ຫໍ [ອຸຠເຕາວິຍູຬ຺ຫໍ (ສ຺ຍາ·) ປສ຺ສ ມ· ນິ· ໑·໑໗໘] ສງ຺ຄາມໍ ປກ຺ຂນ຺ທນ຺ຕິ, ອຸສູສຸປິ ຂິປ຺ປມາເນສຸ ສຕ຺ຕີສຸປິ ຂິປ຺ປມານາສຸ ອສີສຸປິ ວິຊ຺ເຊາຕລນ຺ເຕສຸ· ເຕ ຕຕ຺ຖ ອຸສູຫິປິ ວິຊ຺ຌນ຺ຕິ ສຕ຺ຕິຍາປິ [ສຕ຺ຕິຍາປິ (ມ· ນິ· ໑·໑໗໘, ໑໗໙)] ວິຊ຺ຌນ຺ຕິ ອສິນາປິ ສີສໍ ຉິນ຺ທນ຺ຕິ· ເຕ ຕຕ຺ຖ ມຣຓມ຺ປິ ນິຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ມຣຓມຕ຺ຕມ຺ປິ ທຸກ຺ຂໍ· ອຍມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ກາມານໍ ອາທີນເວາ ສນ຺ທິຏ຺ຐິເກາ ທຸກ຺ຂກ຺ຂນ຺ເຘາ ກາມເຫຕຸ ກາມນິທານໍ ກາມາຘິກຣຓໍ ກາມານເມວ ເຫຕຸ·

“ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ກາມເຫຕຸ ກາມນິທານໍ ກາມາຘິກຣຓໍ ກາມານເມວ ເຫຕຸ ອສິຈມ຺ມໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຘນຸກລາປໍ ສນ຺ນຍ຺ຫິຕ຺ວາ ອທ຺ທາວເລປນາ [ອຏ຺ຏາວເລປນາ (ສ຺ຍາ·)] ອຸປກາຣິເຍາ ປກ຺ຂນ຺ທນ຺ຕິ, ອຸສູສຸປິ ຂິປ຺ປມາເນສຸ ສຕ຺ຕີສຸປິ ຂິປ຺ປມານາສຸ, ອສີສຸປິ ວິຊ຺ເຊາຕລນ຺ເຕສຸ· ເຕ ຕຕ຺ຖ ອຸສູຫິປິ ວິຊ຺ຌນ຺ຕິ ສຕ຺ຕິຍາປິ ວິຊ຺ຌນ຺ຕິ ຉກຓກາຍປິ [ຉກຓິຍາປິ (ສ຺ຍາ·), ປກ຺ກຏ຺ຐິຍາ (ສີ· ອຏ຺ຐ·) ປສ຺ສ ມ· ນິ· ໑·໑໗໘] ເອາສິຍ຺ຈນ຺ຕິ ອຠິວຄ຺ເຄນປິ ເອາມທ຺ທນ຺ຕິ ອສິນາປິ ສີສໍ ຉິນ຺ທນ຺ຕິ· ເຕ ຕຕ຺ຖ ມຣຓມ຺ປິ ນິຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ມຣຓມຕ຺ຕມ຺ປິ ທຸກ຺ຂໍ· ອຍມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ກາມານໍ ອາທີນເວາ ສນ຺ທິຏ຺ຐິເກາ ທຸກ຺ຂກ຺ຂນ຺ເຘາ ກາມເຫຕຸ ກາມນິທານໍ ກາມາຘິກຣຓໍ ກາມານເມວ ເຫຕຸ·

“ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ກາມເຫຕຸ ກາມນິທານໍ ກາມາຘິກຣຓໍ ກາມານເມວ ເຫຕຸ ສນ຺ຘິມ຺ປິ ຉິນ຺ທນ຺ຕິ ນິລ຺ເລາປມ຺ປິ ຫຣນ຺ຕິ ເອກາຄາຣິກມ຺ປິ ກເຣານ຺ຕິ ປຣິປນ຺ເຖປິ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ ປຣທາຣມ຺ປິ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ· ຕເມນໍ ຣາຊາເນາ ຄເຫຕ຺ວາ ວິວິຘາ ກມ຺ມກາຣຓາ ກາເຣນ຺ຕິ – ກສາຫິປິ ຕາເຬນ຺ຕິ, ເວຕ຺ເຕຫິປິ ຕາເຬນ຺ຕິ, ອທ຺ຘທຓ຺ຑເກຫິປິ ຕາເຬນ຺ຕິ, ຫຕ຺ຖມ຺ປິ ຉິນ຺ທນ຺ຕິ...ເປ... ອສິນາປິ ສີສໍ ຉິນ຺ທນ຺ຕິ· ເຕ ຕຕ຺ຖ ມຣຓມ຺ປິ ນິຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ມຣຓມຕ຺ຕມ຺ປິ ທຸກ຺ຂໍ· ອຍມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ກາມານໍ ອາທີນເວາ ສນ຺ທິຏ຺ຐິເກາ ທຸກ຺ຂກ຺ຂນ຺ເຘາ ກາມເຫຕຸ ກາມນິທານໍ ກາມາຘິກຣຓໍ ກາມານເມວ ເຫຕຸ·

“ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ກາມເຫຕຸ ກາມນິທານໍ ກາມາຘິກຣຓໍ ກາມານເມວ ເຫຕຸ ກາເຍນ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣນ຺ຕິ ວາຈາຍ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣນ຺ຕິ ມນສາ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣນ຺ຕິ· ເຕ ກາເຍນ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ ວາຈາຍ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ ມນສາ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊນ຺ຕິ· ອຍມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ກາມານໍ ອາທີນເວາ ສມ຺ປຣາຍິເກາ ທຸກ຺ຂກ຺ຂນ຺ເຘາ ກາມເຫຕຸ ກາມນິທານໍ ກາມາຘິກຣຓໍ ກາມານເມວ ເຫຕູ”ຕິ·

ອາທີນວໍ ກາມຄຸເຓສຸ ທິສ຺ວາຕິ ກາມຄຸເຓສຸ ອາທີນວໍ ທິສ຺ວາ ປສ຺ສິຕ຺ວາ ຕຸລຍິຕ຺ວາ ຕີຣຍິຕ຺ວາ ວິຠາວຍິຕ຺ວາ ວິຠູຕໍ ກຕ຺ວາຕິ – ອາທີນວໍ ກາມຄຸເຓສຸ ທິສ຺ວາ, ເອເກາ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓກປ຺ເປາ· ເຕນາຫ ເສາ ປຈ຺ເຈກສມ຺ພຸທ຺ເຘາ –

“ກາມາ ຫິ ຈິຕ຺ຣາ ມຘຸຣາ ມເນາຣມາ, ວິຣູປຣູເປນ ມເຖນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕໍ;

ອາທີນວໍ ກາມຄຸເຓສຸ ທິສ຺ວາ, ເອເກາ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓກປ຺ເປາ”ຕິ·

໑໖·

ជ្រាតីឥ ករេណ្ឌា ច វូបគ្គទោ ច, ទោទោកា ច ឃល្លដ្ឋា កឃដ្ឋា ទេយតំ;

ឯតំ កឃំ កាយគុហាសុ ជិដ្ឋា, ឯកោ ធនេ ពក្កចិឃាហាកទេប្យា។

ជ្រាតី ច ករេណ្ឌា ច វូបគ្គទោ ច, ទោទោកា ច ឃល្លដ្ឋា កឃដ្ឋាទេយតន្តិ ចុត្តទោញ្ញតំ កកចតា – “កឃន្តិ, ភិក្ខវេ, កាយាតនេយតំ អនិច្ចន្តិ។ ជុល្លន្តិ, ភិក្ខវេ, កាយាតនេយតំ អនិច្ចន្តិ។ ទោទោកាតិ, ភិក្ខវេ, កាយាតនេយតំ អនិច្ចន្តិ។ ករេណ្ឌាតិ, ភិក្ខវេ, កាយាតនេយតំ អនិច្ចន្តិ។ ឃល្លន្តិ, ភិក្ខវេ, កាយាតនេយតំ អនិច្ចន្តិ។ ឃទេក្កាតិ, ភិក្ខវេ, កាយាតនេយតំ អនិច្ចន្តិ។ បទេក្កាតិ, ភិក្ខវេ, កាយាតនេយតំ អនិច្ចន្តិ។ កក្ខទាតិ, ភិក្ខវេ, កាយាតនេយតំ អនិច្ចន្តិ។ កឋ្ឋា ច, ភិក្ខវេ, កឃន្តិ កាយាតនេយតំ អនិច្ចន្តិ? ឃឋ្ឋា ច កាយទាកទត្តាឃំ, ភិក្ខវេ, លក្ខទាកចិតិពទេណ្ឌា [លក្ខទាកចិតិពទេណ្ឌា (ស្យា. ក.) បស្ស អ. តិ. ប័.៥៩] ជិដ្ឋឆយ្ហិកាបិ កឃា ត បរិយុដ្ឋតិ, ឃយ្យទាឃិកាបិ កឃា ត បរិយុដ្ឋតិ, តឋ្ឋា កឃន្តិ កាយាតនេយតំ អនិច្ចន្តិ។ កឋ្ឋា ច, ភិក្ខវេ, ជុល្លន្តិ...បេ... ទោទោកាតិ... ករេណ្ឌាតិ... ឃល្លន្តិ... ឃទេក្កាតិ... បទេក្កាតិ... កក្ខទាតិ កាយាតនេយតំ អនិច្ចន្តិ? ឃឋ្ឋា ច កាយទាកទត្តាឃំ, ភិក្ខវេ, លក្ខទាកចិតិពទេណ្ឌា ជិដ្ឋឆយ្ហិកាបិ កក្ខា ត បរិយុដ្ឋតិ, ឃយ្យទាឃិកាបិ កក្ខា ត បរិយុដ្ឋតិ, តឋ្ឋា កក្ខទាតិ កាយាតនេយតំ អនិច្ចន”ន្តិ។

កឃំ ជុល្លដ្ឋា ទោទោកា ច, ករេណ្ឌា ឃល្លដ្ឋា ឃទេក្កា ច;

បទេក្កា កក្ខទា ច វូកឃំ, ឯតេ កាយា បចុដ្ឋន្តិ;

ឃត្ត ឃទេត្តា បុគ្គជ្ជនោ។

ជួតិទេណ្ណា ឃាតក្ខុទេបត, បុត កក្ខាឃ កដ្ឋតិ;

យតោ ច ភិក្ខុ អាតាបី, សម្បជញ្ញំ ន រិញ្ចតិ [ន រិច្ចតិ (ស្យា. ក.) សំ. និ. ៤.២៥១];

សោ ឥមំ បលិបថំ ទុគ្គំ, អតិក្កម្ម តធាចិនោ;

បរំ ជាតិជរូបេតំ, ចក្ខុមាតិ អនេជ្ជតីតិ។

ជ្រាតី ច ករេណ្ឌា ច វូបគ្គទោ ច, ទោទោកា ច ឃល្លដ្ឋា កឃដ្ឋា ទេយតំ។

ឯតំ ភយំ កាមគុណេសុ ទិស្វាតិ ឯតំ ភយំ កាមគុណេសុ ទិស្វា បស្សិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វាតិ – ឯតំ ភយំ កាមគុណេសុ ទិស្វា, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។ តេនាហ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ –

“ឦតី ច គណ្ឌោ ច ឧបទ្ទវោ ច, រោគោ ច សល្លញ្ច ភយញ្ច មេតំ;

ឯតំ ភយំ កាមគុណេសុ ទិស្វា, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ”តិ។

១៦៥។

សីតញ្ច ឧណ្ហញ្ច ខុទំ បិបាសំ, វាតាតបេ ឌំសសរីសបេ[ឌំសសិរិំសបេ (ស្យា។), ឌំសមកសសរីសបេ (ក។)]ច;

សព្ពានិបេតានិ អភិសម្ភវិត្វា, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។

សីតញ្ច ឧណ្ហញ្ច ខុទំ បិបាសន្តិ។ សីតន្តិ ទ្វីហិ ការណេហិ សីតំ ហោតិ – អព្ភន្តរធាតុប្បកោបវសេន វា សីតំ ហោតិ ពហិទ្ធា ឧតុវសេន វា សីតំ ហោតិ។ ឧណ្ហន្តិ ទ្វីហិ ការណេហិ ឧណ្ហំ ហោតិ – អព្ភន្តរធាតុប្បកោបវសេន វា ឧណ្ហំ ហោតិ ពហិទ្ធា ឧតុវសេន វា ឧណ្ហំ ហោតិ។ ខុទា [ខុទ្ទា (ស្យា។ ក។)] វុច្ចតិ ឆាតកោ។ បិបាសា វុច្ចតិ ឧទកបិបាសាតិ – សីតញ្ច ឧណ្ហញ្ច ខុទំ បិបាសំ។

វាតាតបេ ឌំសសរីសបេ ចាតិ។ វាតាតិ បុរត្ថិមា វាតា បច្ឆិមា វាតា ឧត្តរា វាតា ទក្ខិណា វាតា សរជា វាតា អរជា វាតា សីតា វាតា ឧណ្ហា វាតា បរិត្តា វាតា អធិមត្តា វាតា វេរម្ភវាតា បក្ខវាតា សុបណ្ណវាតា តាលបណ្ណវាតា [តាលវណ្ដវាតា (ក។) ចូឡនិ។ ឧបសីវមាណវបុច្ឆានិទ្ទេស ៣៦] វិធូបនវាតា។ អាតបោបិ វុច្ចតិ សូរិយសន្តាបោបិ។ ឌំសា វុច្ចន្តិ បិង្គលមក្ខិកា។ សរីសបា វុច្ចន្តិ អហីតិ – វាតាតបេ ឌំសសរីសបេ ច។

សព្ពានិបេតានិ អភិសម្ភវិត្វាតិ អភិភវិត្វា អជ្ឈោត្ថរិត្វា បរិយាទិយិត្វា មទ្ទិត្វាតិ – សព្ពានិបេតានិ អភិសម្ភវិត្វា, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។ តេនាហ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ –

“សីតញ្ច ឧណ្ហញ្ច ខុទំ បិបាសំ, វាតាតបេ ឌំសសរីសបេ ច;

សព្ពានិបេតានិ អភិសម្ភវិត្វា, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ”តិ។

ນາເຄາວ ຍູຖານິ ວິວຊ຺ຊຍິຕ຺ວາ, ສຊ຺ຊາຕຂນ຺ເຘາ ປທຸມີ ອຸຬາເຣາ;

ຍຖາພິຣນ຺ຕໍ ວິຫເຣ[ວິຫາເຣ (ສີ. ກໍ. ປີ.)]ອຣເຍ຺ຍ, ເອເກາ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓກປ຺ໂປ.

ນາເຄາວຍູຖານິ ວິວຊ຺ຊຍິຕ຺ວາຕິ ນາເຄາ ວຸຈ຺ຈຕິ ຫຕ຺ຖິນາເຄາ. ປເຈ຺ຈກສມ຺ພຸທ຺ເຘາປິ ນາເຄາ. ກິງ຺ກາຣຓາ ປເຈ຺ຈກສມ຺ພຸທ຺ເຘາ ນາເຄາ? ອາຄຸໍ ນ ກເຣາຕີຕິ ນາເຄາ; ນ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ນາເຄາ; ນ ອາຄຈ຺ຉຕີຕິ ນາເຄາ. ກຖໍ ເສາ ປເຈ຺ຈກສມ຺ພຸທ຺ເຘາ ອາຄຸໍ ນ ກເຣາຕີຕິ ນາເຄາ? ອາຄຸ ວຸຈ຺ຈຕິ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ສໍກິເລສິກາ ເປາເນາພວິກາ ສທຣາ ທຸກ຺ຂວິປາກາ ອາຍຕິໍ ຊາຕິຊຣາມຣຓີຍາ.

ອາຄຸໍ ນ ກເຣາຕິ ກິຎ຺ຈິ ເລາເກ, ສພ຺ພສໍເຍາເຄ ວິສຊ຺ຊ ພນ຺ຘນານິ;

ສພ຺ພຕ຺ຖ ນ ສຊ຺ຊຕິ ວິມຸຕ຺ໂຕ, ນາເຄາ ຕາທິ ປວຸຈ຺ຈເຕ ຕຖຕ຺ຕາ.

ເອວໍ ເສາ ປເຈ຺ຈກສມ຺ພຸທ຺ເຘາ ອາຄຸໍ ນ ກເຣາຕີຕິ ນາເຄາ.

ກຖໍ ເສາ ປເຈ຺ຈກສມ຺ພຸທ຺ເຘາ ນ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ນາເຄາ? ເສາ ປເຈ຺ຈກສມ຺ພຸທ຺ເຘາ ນ ຉນ຺ທາຄຕິໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ນ ເທາສາຄຕິໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ນ ເມາຫາຄຕິໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ນ ພຍາຄຕິໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ນ ຣາຄວເສນ ຄຈ຺ຉຕິ, ນ ເທາສວເສນ ຄຈ຺ຉຕິ, ນ ເມາຫວເສນ ຄຈ຺ຉຕິ, ນ ມານວເສນ ຄຈ຺ຉຕິ, ນ ທິຏ຺ຐິວເສນ ຄຈ຺ຉຕິ, ນ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈວເສນ ຄຈ຺ຉຕິ, ນ ວິຈິກິຈ຺ຉາວເສນ ຄຈ຺ຉຕິ, ນ ອນຸສຍວເສນ ຄຈ຺ຉຕິ, ນ ວຄ຺ເຄຫິ ຘມ຺ເມຫິ ຍາຍຕິ ນີຍຕິ [ນິຍ຺ຍຕິ (ສ຺ຍາ. ກ.)] ວຸຍ຺ຫຕິ ສໍຫຣີຍຕິ. ເອວໍ ເສາ ປເຈ຺ຈກສມ຺ພຸທ຺ເຘາ ນ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ນາເຄາ.

ກຖໍ ເສາ ປເຈ຺ຈກສມ຺ພຸທ຺ເຘາ ນ ອາຄຈ຺ຉຕີຕິ ນາເຄາ? ເສາຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ເຄນ ເຍ ກິເລສາ ປຫີນາ ເຕ ກິເລເສ ນ ປຸເນຕິ ນ ປເຈ຺ຈຕິ ນ ປຈ຺ຈາຄຈ຺ຉຕິ, ສກທາຄາມິມຄ຺ເຄນ…ເປ… ອນາຄາມິມຄ຺ເຄນ…ເປ… ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ເຄນ ເຍ ກິເລສາ ປຫີນາ ເຕ ກິເລເສ ນ ປຸເນຕິ ນ ປເຈ຺ຈຕິ ນ ປຈ຺ຈາຄຈ຺ຉຕິ. ເອວໍ ເສາ ປເຈ຺ຈກສມ຺ພຸທ຺ເຘາ ນ ອາຄຈ຺ຉຕີຕິ ນາເຄາ.

ນາເຄາວ ຍູຖານິ ວິວຊ຺ຊຍິຕ຺ວາຕິ ຍຖາ ເສາ ຫຕ຺ຖິນາເຄາ ຍູຖານິ ວິວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ປຣິວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອພິນິວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ເອເກາວ ອຣເຍ຺ຍວນມຊ຺ໂຊຄາເຫຕ຺ວາ [ອຣເຍ຺ຍ ວນມຊ຺ຊໍ ອຊ຺ໂຊຄາເຫຕ຺ວາ (ສ຺ຍາ.)] ຈຣຕິ ວິຫຣຕິ ອິຣີຍຕິ ວຕ຺ຕຕິ ປາເລຕິ ຍເປຕິ ຍາເປຕິ, ປເຈ຺ຈກສມ຺ພຸທ຺ເຘາປິ ຄຓໍ ວິວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ປຣິວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອພິນິວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ເອເກາ [ເອເກາ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓກປ຺ໂປ (ສ຺ຍາ.)] ອຣເຍ຺ຍວນປຕ຺ຖານິ ປນ຺ຕານິ

សេនាសនានិ បដិសេវតិ អប្បសទ្ទានិ អប្បនិគ្ឃោសានិ វិជនវាតានិ មនុស្សរាហស្សេយ្យកានិ បដិសល្លានសារុប្បានិ។ សោ ឯកោ គច្ឆតិ ឯកោ តិដ្ឋតិ ឯកោ និសីទតិ ឯកោ សេយ្យំ កប្បេតិ ឯកោ គាមំ បិណ្ឌាយ បវិសតិ ឯកោ បដិក្កមតិ ឯកោ រហោ និសីទតិ ឯកោ ចង្កមំ អធិដ្ឋាតិ ឯកោ ចរតិ វិហរតិ ឥរិយតិ វត្តតិ បាលេតិ យបេតិ យាបេតីតិ – នាគោវ យូថានិ វិវជ្ជយិត្វា។

សញ្ជាតក្ខន្ធោ បទុមី ឧឡារោតិ យថា សោ ហត្ថិនាគោ សញ្ជាតក្ខន្ធោ សត្តរតនោ វា ហោតិ អដ្ឋរតនោ វា, បច្ចេកសម្ពុទ្ធោបិ សញ្ជាតក្ខន្ធោ អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន អសេក្ខេន បញ្ញាក្ខន្ធេន អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន អសេក្ខេន វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេន។ យថា សោ ហត្ថិនាគោ បទុមី, បច្ចេកសម្ពុទ្ធោបិ សត្តហិ ពោជ្ឈង្គបុប្ផេហិ បទុមី, សតិសម្ពោជ្ឈង្គបុប្ផេន ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គបុប្ផេន វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គបុប្ផេន បីតិសម្ពោជ្ឈង្គបុប្ផេន, បីតិសម្ពោជ្ឈង្គបុប្ផេន បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គបុប្ផេន សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គបុប្ផេន ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គបុប្ផេន។ យថា សោ ហត្ថិនាគោ ឧឡារោ ថាមេន ពលេន ជវេន សូរេន, បច្ចេកសម្ពុទ្ធោបិ ឧឡារោ សីលេន សមាធិនា បញ្ញាយ វិមុត្តិយា វិមុត្តិញាណទស្សនេនាតិ – សញ្ជាតក្ខន្ធោ បទុមី ឧឡារោ។

យថាភិរន្តំ វិហរេ អរញ្ញេតិ យថា សោ ហត្ថិនាគោ យថាភិរន្តំ អរញ្ញេ វិហរតិ, បច្ចេកសម្ពុទ្ធោបិ យថាភិរន្តំ អរញ្ញេ វិហរតិ។ បឋមេនបិ ឈានេន យថាភិរន្តំ អរញ្ញេ វិហរតិ, ទុតិយេនបិ ឈានេន...បេ... តតិយេនបិ ឈានេន... ចតុត្ថេនបិ ឈានេន យថាភិរន្តំ អរញ្ញេ វិហរតិ; មេត្តាយបិ ចេតោវិមុត្តិយា យថាភិរន្តំ អរញ្ញេ វិហរតិ, ករុណាយបិ ចេតោវិមុត្តិយា... មុទិតាយបិ ចេតោវិមុត្តិយា... ឧបេក្ខាយបិ ចេតោវិមុត្តិយា យថាភិរន្តំ អរញ្ញេ វិហរតិ; អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិយាបិ យថាភិរន្តំ អរញ្ញេ វិហរតិ, វិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តិយាបិ... អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិយាបិ... នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិយាបិ... និរោធសមាបត្តិយាបិ... ផលសមាបត្តិយាបិ យថាភិរន្តំ អរញ្ញេ វិហរតីតិ – យថាភិរន្តំ វិហរេ អរញ្ញេ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។ តេនាហ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ –

“នាគោវ យូថានិ វិវជ្ជយិត្វា, សញ្ជាតក្ខន្ធោ បទុមី ឧឡារោ;

យថាភិរន្តំ វិហរេ អរញ្ញេ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ”តិ។

១៣០។

អដ្ឋានតំ សង្គណិការតស្ស,យំ ផស្សយេ[ផុស្សយេ (ស្យា॰ ក॰)]សាមយិកំ[អាសាមាយិកំ (ក॰)]វិមុត្តិំ;

អាទិច្ចពន្ធុស្ស វចោ និសម្ម, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។

អដ្ឋានតំសង្គណិការតស្ស, យំ ផស្សយេ សាមាយិកំ វិមុត្តិន្តិ វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា – “សោ វតានន្ទ [សោ វត អានន្ទ (ម. និ. ៣.១៨៦)], ភិក្ខុ សង្គណិការាមោ សង្គណិករតោ សង្គណិការាមតំ អនុយុត្តោ, គណារាមោ គណរតោ គណសម្មុទិតោ (គណារាមតំ អនុយុត្តោ) [( ) នត្ថិ ម. និ. ៣.១៨៦], យំ តំ នេក្ខម្មសុខំ បវិវេកសុខំ ឧបសមសុខំ សម្ពោធិសុខំ, តស្ស សុខស្ស និកាមលាភី ភវិស្សតិ អកិច្ឆលាភី អកសិរលាភីតិ – នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ. យោ ច ខោ សោ, អានន្ទ, ភិក្ខុ ឯកោ គណស្មា វូបកដ្ឋោ វិហរតិ, តស្សេតំ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ. យំ តំ នេក្ខម្មសុខំ បវិវេកសុខំ ឧបសមសុខំ សម្ពោធិសុខំ, តស្ស សុខស្ស និកាមលាភី ភវិស្សតិ អកិច្ឆលាភី អកសិរលាភីតិ – ឋានមេតំ វិជ្ជតិ. សោ វតានន្ទ, ភិក្ខុ សង្គណិការាមោ សង្គណិករតោ សង្គណិការាមតំ អនុយុត្តោ, គណារាមោ គណរតោ គណសម្មុទិតោ (គណារាមតំ អនុយុត្តោ,) សាមាយិកំ [សាមយិកំ (ស្យា. ក.)] វា កន្តំ ចេតោវិមុត្តិំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរិស្សតិ, អសាមាយិកំ វា អកុប្បន្តិ – នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ. យោ ច ខោ សោ, អានន្ទ, ភិក្ខុ ឯកោ គណស្មា វូបកដ្ឋោ វិហរតិ, តស្សេតំ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ សាមាយិកំ វា កន្តំ ចេតោវិមុត្តិំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរិស្សតិ, អសាមាយិកំ វា អកុប្បន្តិ, ឋានមេតំ វិជ្ជតី”តិ – អដ្ឋានតំ សង្គណិការតស្ស, យំ ផស្សយេ សាមាយិកំ វិមុត្តិំ.

អាទិច្ចពន្ធុស្ស វចោ និសម្មាតិ អាទិច្ចោ វុច្ចតិ សូរិយោ. សូរិយោ គោតមោ គោត្តេន, ភគវាបិ គោតមោ គោត្តេន, ភគវា សូរិយស្ស គោត្តញាតកោ គោត្តពន្ធុ, តស្មា ភគវា អាទិច្ចពន្ធុ. អាទិច្ចពន្ធុស្ស វចោ និសម្មាតិ អាទិច្ចពន្ធុស្ស វចនំ ព្យប្បថំ ទេសនំ អនុសាសនំ អនុសិដ្ឋំ សុត្វា សុណិត្វា ឧគ្គហេត្វា ឧបធារយិត្វា ឧបលក្ខយិត្វាតិ – អាទិច្ចពន្ធុស្ស វចោ និសម្ម, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ. តេនាហ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ –

“អដ្ឋានតំ សង្គណិការតស្ស, យំ ផស្សយេ សាមាយិកំ វិមុត្តិំ;

អាទិច្ចពន្ធុស្ស វចោ និសម្ម, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ”តិ.

ទុតិយោ វគ្គោ.

តតិយវគ្គោ

១៣៨.

ទិដ្ឋីវិសូកានិ ឧបាតិវត្តោ, បត្តោ និយាមំ បដិលទ្ធមគ្គោ;

ឧប្បន្នញាណោម្ហិ អនញ្ញនេយ្យោ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ.

ទិដ្ឋិវិសូកានិ ឧបាតិវត្តោតិ ទិដ្ឋិវិសូកានិ វុច្ចន្តិ វីសតិវត្ថុកា សក្កាយទិដ្ឋិ។ ឥធ អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ អរិយានំ អទស្សាវី អរិយធម្មស្ស អកោវិទោ អរិយធម្មេ អវិនីតោ សប្បុរិសានំ អទស្សាវី សប្បុរិសធម្មស្ស អកោវិទោ សប្បុរិសធម្មេ អវិនីតោ រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ រូបវន្តំ វា អត្តានំ អត្តនិ វា រូបំ រូបស្មិំ វា អត្តានំ, វេទនំ…បេ… សញ្ញំ… សង្ខារេ… វិញ្ញាណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ វិញ្ញាណវន្តំ វា អត្តានំ អត្តនិ វា វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណស្មិំ វា អត្តានំ។ យា ឯវរូបា ទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិគតំ ទិដ្ឋិគហនំ ទិដ្ឋិកន្តារោ ទិដ្ឋិវិសូកាយិកំ ទិដ្ឋិវិប្ផន្ទិតំ ទិដ្ឋិសំយោជនំ គាហោ បដិគ្គាហោ អភិនិវេសោ បរាមាសោ កុម្មគ្គោ មិច្ឆាបថោ មិច្ឆត្តំ តិត្ថាយតនំ វិបរិយេសគ្គាហោ វិបរីតគ្គាហោ វិបល្លាសគ្គាហោ មិច្ឆាគាហោ, អយាថាវកស្មិំ យាថាវកន្តិ គាហោ, យាវតា ទ្វាសដ្ឋិ ទិដ្ឋិគតានិ – ឥមានិ ទិដ្ឋិវិសូកានិ។ ទិដ្ឋិវិសូកានិ ឧបាតិវត្តោតិ ទិដ្ឋិវិសូកានិ ឧបាតិវត្តោ អតិក្កន្តោ សមតិក្កន្តោ វីតិវត្តោតិ – ទិដ្ឋិវិសូកានិ ឧបាតិវត្តោ។

បត្តោ និយាមំ បដិលទ្ធមគ្គោតិ និយាមា វុច្ចន្តិ ចត្តារោ មគ្គា; អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ, សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ សម្មាសង្កប្បោ សម្មាវាចា សម្មាកម្មន្តោ សម្មាអាជីវោ សម្មាវាយាមោ សម្មាសតិ សម្មាសមាធិ។ ចតូហិ អរិយមគ្គេហិ សមន្នាគតោ និយាមំ បត្តោ សម្បត្តោ អធិគតោ ផស្សិតោ សច្ឆិកតោតិ – បត្តោ និយាមំ។ បដិលទ្ធមគ្គោតិ លទ្ធមគ្គោ បដិលទ្ធមគ្គោ អធិគតមគ្គោ ផស្សិតមគ្គោ សច្ឆិកតមគ្គោតិ – បត្តោ និយាមំ បដិលទ្ធមគ្គោ។

ឧប្បន្នញាណោម្ហិ អនញ្ញនេយ្យោតិ តស្ស បច្ចេកសម្ពុទ្ធស្ស ញាណំ ឧប្បន្នំ សមុប្បន្នំ និព្ពត្តំ អភិនិព្ពត្តំ បាតុភូតំ។ “សព្ពេ សង្ខារា អនិច្ចា”តិ ញាណំ ឧប្បន្នំ សមុប្បន្នំ និព្ពត្តំ អភិនិព្ពត្តំ បាតុភូតំ, “សព្ពេ សង្ខារា ទុក្ខា”តិ…បេ… “សព្ពេ ធម្មា អនត្តា”តិ… “យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្ពំ តំ និរោធធម្ម”ន្តិ ញាណំ ឧប្បន្នំ សមុប្បន្នំ និព្ពត្តំ អភិនិព្ពត្តំ បាតុភូតន្តិ – ឧប្បន្នញាណោម្ហិ។ អនញ្ញនេយ្យោតិ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ ន បរនេយ្យោ

ន បរប្បត្តិយោ ន បរប្បច្ចយោ ន បរបដិពទ្ធគូ, យថាភូតំ [តំ (ក។)] ជានាតិ បស្សតិ អសម្មូឡ្ហោ សម្បជានោ បដិស្សតោ។ “សព្ពេ សង្ខារា អនិច្ចា”តិ ន បរនេយ្យោ ន បរប្បត្តិយោ ន បរប្បច្ចយោ ន បរបដិពទ្ធគូ, យថាភូតំ ជានាតិ បស្សតិ អសម្មូឡ្ហោ សម្បជានោ បដិស្សតោ។ “សព្ពេ សង្ខារា ទុក្ខា”តិ…បេ… “សព្ពេ ធម្មា អនត្តា”តិ…បេ… “យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្ពំ តំ និរោធធម្ម”ន្តិ ន បរនេយ្យោ ន បរប្បត្តិយោ ន បរប្បច្ចយោ ន បរបដិពទ្ធគូ, យថាភូតំ ជានាតិ បស្សតិ អសម្មូឡ្ហោ សម្បជានោ បដិស្សតោតិ – ឧប្បន្នញាណោម្ហិ អនញ្ញនេយ្យោ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។ តេនាហ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ –

“ទិដ្ឋីវិសូកានិ ឧបាតិវត្តោ, បត្តោ និយាមំ បដិលទ្ធមគ្គោ;

ឧប្បន្នញាណោម្ហិ អនញ្ញនេយ្យោ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ”តិ។

និល្លោលុប្បោ និក្កុហោ និប្បិបាសោ,និម្មក្ខោ និទ្ធន្តកសាវមោហោ;

និរាសសោ[និរាសយោ (សី។ អដ្ឋ។) ស្យា។ កំ។ បី។]សព្ពលោកេ ភវិត្វា, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។

និល្លោលុប្បោ និក្កុហោ និប្បិបាសោតិ លោលុប្បំ វុច្ចតិ តណ្ហា។ យោ រាគោ សារាគោ...បេ... អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ។ សា លោលុប្បា តណ្ហា តស្ស បច្ចេកសម្ពុទ្ធស្ស បហីនា ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវំកតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា។ តស្មា បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ និល្លោលុប្បោ។

និក្កុហោតិ តីណិ កុហនវត្ថូនិ – បច្ចយបដិសេវនសង្ខាតំ កុហនវត្ថុ, ឥរិយាបថសង្ខាតំ កុហនវត្ថុ, សាមន្តជប្បនសង្ខាតំ កុហនវត្ថុ។

កតមំ បច្ចយបដិសេវនសង្ខាតំ កុហនវត្ថុ? ឥធ គហបតិកា ភិក្ខុំ [ភិក្ខូ (ក។) មហានិ។ ៨៧] និមន្តេន្តិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេហិ, សោ បាបិច្ឆោ ឥច្ឆាបកតោ អត្ថិកោ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារានំ ភិយ្យោកម្យតំ ឧបាទាយ ចីវរំ បច្ចក្ខាតិ, បិណ្ឌបាតំ បច្ចក្ខាតិ, សេនាសនំ បច្ចក្ខាតិ, គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ បច្ចក្ខាតិ។ សោ ឯវមាហ – “កិំ សមណស្ស មហគ្ឃេន ចីវរេន! ឯតំ សារុប្បំ យំ សមណោ សុសានា វា សង្ការកូដា វា បាបណិកា វា នន្តកានិ ឧច្ចិនិត្វា សង្ឃាដិំ ករិត្វា ធារេយ្យ។ កិំ សមណស្ស មហគ្ឃេន បិណ្ឌបាតេន! ឯតំ សារុប្បំ យំ សមណោ ឧញ្ឆាចរិយាយ បិណ្ឌិយាលោបេន ជីវិកំ កប្បេយ្យ។ កិំ សមណស្ស មហគ្ឃេន សេនាសនេន! ឯតំ សារុប្បំ យំ សមណោ រុក្ខមូលិកោ វា អស្ស សោសានិកោ វា អព្ភោកាសិកោ វា។ កិំ សមណស្ស មហគ្ឃេន គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេន! ឯតំ សារុប្បំ យំ សមណោ បូតិមុត្តេន វា ហរិតកីខណ្ឌេន វា ឱសធំ ករេយ្យា”តិ។ តទុបាទាយ លូខំ ចីវរំ ធារេតិ លូខំ បិណ្ឌបាតំ បរិភុញ្ជតិ លូខំ សេនាសនំ បដិសេវតិ លូខំ គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ បដិសេវតិ។ តមេនំ គហបតិកា ឯវំ ជានន្តិ – “អយំ សមណោ អប្បិច្ឆោ សន្តុដ្ឋោ បវិវិត្តោ អសំសដ្ឋោ អារទ្ធវីរិយោ ធុតវាទោ”តិ។ ភិយ្យោ ភិយ្យោ និមន្តេន្តិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេហិ។ សោ ឯវមាហ – “តិណ្ណំ សម្មុខីភាវា សទ្ធោ កុលបុត្តោ ពហុំ បុញ្ញំ បសវតិ, សទ្ធាយ សម្មុខីភាវា សទ្ធោ កុលបុត្តោ ពហុំ បុញ្ញំ បសវតិ, ទេយ្យធម្មស្ស សម្មុខីភាវា សទ្ធោ កុលបុត្តោ ពហុំ បុញ្ញំ បសវតិ, ទក្ខិណេយ្យានំ សម្មុខីភាវា សទ្ធោ កុលបុត្តោ ពហុំ បុញ្ញំ បសវតិ។ តុម្ហាកញ្ចេវាយំ សទ្ធា អត្ថិ, ទេយ្យធម្មោ ច សំវិជ្ជតិ, អហញ្ច បដិគ្គាហកោ។ សចេហំ ន បដិគ្គហេស្សាមិ, ឯវំ តុម្ហេ បុញ្ញេន បរិពាហិរា ភវិស្សថ [ភវិស្សន្តិ (មហានិ។ ៨៧)]។ ន មយ្ហំ ឥមិនា អត្ថោ។ អបិ ច, តុម្ហាកំយេវ អនុកម្បាយ បដិគ្គណ្ហាមី”តិ។ តទុបាទាយ ពហុម្បិ ចីវរំ បដិគ្គណ្ហាតិ, ពហុម្បិ បិណ្ឌបាតំ បដិគ្គណ្ហាតិ, ពហុម្បិ សេនាសនំ បដិគ្គណ្ហាតិ, ពហុម្បិ គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ បដិគ្គណ្ហាតិ។ យា ឯវរូបា ភាកុដិកា ភាកុដិយំ កុហនា កុហាយនា កុហិតត្តំ – ឥទំ បច្ចយបដិសេវនសង្ខាតំ កុហនវត្ថុ។

កតមំ ឦរិយាបថសង្ខាតំ ក្យហតចត្ថុ? ឦរេឆកេច្ឆា បិបិរេឆ្នា ឦឆ្នាបកេតា សម្ភាចតានិប្បានយោ “ឲចំ យំ ឌេតា សម្ភារេចស្សតី”តិ កយតំ សណ្ដូរេបតិ ផាតំ សណ្ដូរេបតិ តិសដ្ឋំ [តិសដ្ឋតំ (ក៝)] សណ្ដូរេបតិ សឃតំ សណ្ដូរេបតិ, បលិឆាយ កច្ឆតិ បលិឆាយ តិដ្ឋតិ បលិឆាយ តិសីឆតិ បលិឆាយ សេឃ្យំ កេប្បតិ សយាហិតោ ចិឃ កច្ឆតិ សយាហិតោ ចិឃ តិដ្ឋតិ សយាហិតោ ចិឃ តិសីឆតិ សយាហិតោ ចិឃ សេឃ្យំ កេប្បតិ, អាបិឆកញ្ញាឃិច [អាបិតកញ្ញាឃិ ច (ក៝)] ហោតិ៝ ឃា ឲចទ្វបិ ឦរិយាបឆស្ស អាផបតា ផបតា សណ្ដបតា កាក្យឌិកា កាក្យឌិឃំ ក្យហតា ក្យហាឃតា ក្យហិតត្តំ [ក្យហាឃិតត្តំ (ស្យា៝ ក៝), ចិស្វទ្ធិយក្កដ្ឋកឆា ខ្ញរេលិកេតន្តា] – ឦគំ ឦរិយាបឆសង្ខាតំ ក្យហតចត្ថុ៝

កតមំ សាយត្តឌបា្យតសង្ខាតំ ក្យហតចត្ថុ? ឦរេឆកេច្ឆា បិបិរេឆ្នា ឦឆ្នាបកេតា សម្ភាចតានិប្បានយោ “ឲចំ យំ ឌេតា សម្ភារេចស្សតី”តិ អទិឃឆេឲ្យ សត្ថិស្សិតចាធំ ការសតិ៝ “ឃោ ឲចទ្វបំ ឌឹចទំ ឆាទេតិ សោ សយណោ យហេសក្លោ”តិ កណតិ; ឃោ ឲចទ្វបំ បត្តំ ឆាទេតិ…ប…េ លិហឆាលក់ ឆាទេតិ… ឆឲ្យកេណ៍ ឆាទេតិ… បទិស្សាចតំ ឆាទេតិ… ក្យច្នាក់ ឆាទេតិ… ក្ថបិហតំ ឆាទេតិ… កាឃពាគ្គតំ ឆាទេតិ… អាឃោក៏ [អាឃោកពាគ្គតំ (ស្យា៝ ក៝) យហាតិ៝ ប័ស៊ី] ឆាទេតិ សោ សយណោ យហេសក្លោ”តិ កណតិ; “ឃស្ស ឲចទ្វបិ ក្ឋបញ្ញាឃោ សោ សយណោ យហេសក្លោ”តិ កណតិ; ឃស្ស ឲចទ្វេបិ អាចទិឃោ …ប… ឲចទ្វបិ សយាត្យបញ្ញាឃកា… សយាតាចទិឃកា… យិត្តា… សត្តិដ្ឋា… សម្ភត្តា… សហាឃា សោ សយណោ យហេសក្លោតិ កណតិ; ឃោ ឲចទ្វេប ចិហាទេ ចសតិ… អដ្ឋឃោក ចសតិ… បិសាឆ ចសតិ… ហឲ្យិឃ ចសតិ… ក្យហាឃំ ចសតិ… លេណ ចសតិ… ក្យឌិឃំ ចសតិ… ក្បឌិកាទេ ចសតិ… អដ្ឋ ចសតិ… យាឮឲ ចសតិ… ក្ថដ្ឋល្ង [ក្ថដ្ឋល្ង (ក៝)] ចសតិ… ក្ថបដ្ឋាតសាលិឃំ ចសតិ… យណ្ដបេ ចសតិ… ទ្យក្លម្លូល ចសតិ សោ សយណោ យហេសក្លោ”តិ កណតិ៝

អឆ ចា, កោទឌិកកោទឌិកោ កាក្យឌិកកាក្យឌិកោ ក្យហកក្យហកោ លបកលបកោ យុឲសម្ភាចិកោ “អឃំ សយណោ ឦយាសំ ឲចទ្វបិតំ សត្តាតំ ចិហាទសយាបត្តិតំ លិកឺ”តិ តាឌិសំ កឡីកំ ក្បឮហំ តិបុណំ បដិឆ្នត្តំ លិក្យត្តទំ ស្វញ្ញាតាបដិសញ្ញាត្តំ កធំ កេឆតិ៝ ឃា ឲចទ្វបិ កាក្យឌិកា កាក្យឌិឃំ ក្យហតា ក្យហាឃតា ក្យហិតត្តំ, ឦគំ សាយត្តឌបា្យតសង្ខាតំ ក្យហតចត្ថុ៝ តស្ស បច្ឆកេសព្វគ្គស្ស ឦយាតិ តឹលិ ក្យហតចត្ថុតិ បហឹតាតិ សយដ្ឋិត្តាតិ ច្ឋបសត្តាតិ បដិប្បស្សទ្ធាតិ អកព្វាប្បត្តិកាតិ ញាណក្កិតា ឌង្គាតិ៝ តស្មា សោ បច្ឆកេសព្វគ្គា តិក្កហោ៝

តិប្បិបិសោតិ បិបិសា ចុច្ឆតិ តណ្ហា៝ ឃោ ទាកោ សាទាកោ…ប… អភិញ្ញា លិកោ អក្យសលឲ្យល៝ សា បិបិសា តណ្ហា តស្ស បច្ឆកេសព្វគ្គស្ស បហឹតា ក្ឋដ្ឋិត្តឲ្យលិ តាលិចត្ថុកតា អតភាចំកតា អាឃតិំ អត្យប្បាឌឆឲ្យា៝ តស្មា បច្ឆកេសព្វគ្គា តិប្បិបិសោតិ – តិល្លោលុបេបិ តិក្កហោ តិប្បិបិសោ៝

តិឲ្យក្លោតិឌ្ឍាកសាចយោហោតិ៝ យក្លោតិ ឃោ យក្លោ យក្លាឃតា [យក្លិឃតា (ក៝) បស្ស ចិក៝ ប័ង៦] យក្លាឃិតត្តំ តិដ្ឋទិឃំ តិដ្ឋទិឃកឲ្យំ៝ កសាចោតិ ទាកោ កសាចោ, ឌោសោ កសាចោ, យោហោ កសាចោ, កោឆោ…ប… ក្ថបតាហោ… យក្លោ… បឮអាសោ… សព្វាក្យសលិកិសង្ខាទា កសាចា៝ យោហោតិ ទុក្លេ អញ្ញាណំ, ទុក្លសយុទេឃ អញ្ញាណំ, ទុក្លតិទោឆ អញ្ញាណំ, ទុក្លតិទោឆកាយិតិឃា បដិបទាឃ អញ្ញាណំ, បុព្វាទេត្ត អញ្ញាណំ, អបទេត្ត អញ្ញាណំ, បុព្វាត្តាបទេត្ត អញ្ញាណំ, ឦឌប្បច្ចឃតាបដិច្ចសយុប្បទ្ធេស្ស ឆឲ្យេស្ស អញ្ញាណំ៝ ឃំ ឲចទ្វបំ អញ្ញាណំ អឌស្សតំ អតភិសយោឃោ អតត្យពោធោ អប្បដិចេធោ អសំកាហតា អបទិឃោកាហតា អសយបេក្លតា អបច្ចចេក្លណា

អបច្ចក្ខកម្មំ ទុម្មេជ្ឈំ ពាល្យំ អសម្បជញ្ញំ មោហោ បមោហោ សម្មោហោ អវិជ្ជា អវិជ្ជោឃោ អវិជ្ជាយោគោ អវិជ្ជានុសយោ អវិជ្ជាបរិយុដ្ឋានំ អវិជ្ជាលង្គី មោហោ អកុសលមូលំ។ តស្ស បច្ចេកសម្ពុទ្ធស្ស មក្ខោ ច កសាវោ ច មោហោ ច វន្តា សំវន្តា និទ្ធន្តា បហីនា សមុច្ឆិន្នា វូបសន្តា បដិប្បស្សទ្ធា អភព្ពុប្បត្តិកា ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍាតិ។ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ និម្មក្ខោ និទ្ធន្តកសាវមោហោ។

និរាសសោ សព្ពលោកេ ភវិត្វាតិ អាសា វុច្ចតិ តណ្ហា។ យោ រាគោ សារាគោ...បេ... អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ។ សព្ពលោកេតិ សព្ពអបាយលោកេ សព្ពមនុស្សលោកេ សព្ពទេវលោកេ សព្ពខន្ធលោកេ សព្ពធាតុលោកេ សព្ពអាយតនលោកេ។ និរាសសោ សព្ពលោកេ ភវិត្វាតិ សព្ពលោកេ និរាសសោ ភវិត្វា និត្តណ្ហោ ភវិត្វា និប្បិបាសោ ភវិត្វាតិ – និរាសសោ សព្ពលោកេ ភវិត្វា, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។ តេនាហ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ –

“និល្លោលុបោ និក្កុហោ និប្បិបាសោ, និម្មក្ខោ និទ្ធន្តកសាវមោហោ;

និរាសសោ សព្ពលោកេ ភវិត្វា, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ”តិ។

១៣៧។

បាបំ សហាយំ បរិវជ្ជយេថ,អនត្ថទស្សឹ វិសមេ និវិដ្ឋំ;

សយំ ន សេវេ បសុតំ បមត្តំ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។

បាបំសហាយំ បរិវជ្ជយេថាតិ។ បាបសហាយោ វុច្ចតិ យោ សោ សហាយោ ទសវត្ថុកាយ មិច្ឆាទិដ្ឋិយា សមន្នាគតោ – នត្ថិ ទិន្នំ, នត្ថិ យិដ្ឋំ, នត្ថិ ហុតំ, នត្ថិ សុកតទុក្កដានំ កម្មានំ ផលំ វិបាកោ, នត្ថិ អយំ លោកោ, នត្ថិ បរោ លោកោ, នត្ថិ មាតា, នត្ថិ បិតា, នត្ថិ សត្តា ឱបបាតិកា, នត្ថិ លោកេ សមណព្រាហ្មណា សម្មគ្គតា សម្មាបដិបន្នា យេ ឥមញ្ច លោកំ បរញ្ច លោកំ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទេន្តីតិ។ អយំ បាបសហាយោ។ បាបំ សហាយំ បរិវជ្ជយេថាតិ។ បាបំ សហាយំ វជ្ជេយ្យ បរិវជ្ជេយ្យាតិ – បាបំ សហាយំ បរិវជ្ជយេថ។

អនត្ថទស្សឹ វិសមេ និវិដ្ឋន្តិ អនត្ថទស្សី វុច្ចតិ យោ សោ សហាយោ ទសវត្ថុកាយ មិច្ឆាទិដ្ឋិយា សមន្នាគតោ – នត្ថិ ទិន្នំ, នត្ថិ យិដ្ឋំ...បេ... យេ ឥមញ្ច លោកំ បរញ្ច លោកំ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទេន្តីតិ។ វិសមេ និវិដ្ឋន្តិ វិសមេ កាយកម្មេ និវិដ្ឋំ, វិសមេ វចីកម្មេ និវិដ្ឋំ, វិសមេ មនោកម្មេ និវិដ្ឋំ, វិសមេ បាណាតិបាតេ និវិដ្ឋំ, វិសមេ អទិន្នាទានេ និវិដ្ឋំ, វិសមេ កាមេសុមិច្ឆាចារេ និវិដ្ឋំ, វិសមេ មុសាវាទេ និវិដ្ឋំ, វិសមាយ បិសុណាយ វាចាយ [បិសុណវាចាយ (ក។)] និវិដ្ឋំ, វិសមាយ ផរុសាយ វាចាយ [ផរុសវាចាយ (ក។)]

តិចិច្ឆំ, ចិរយេ រយ្យប្យលិរេប តិចិច្ឆំ, ចិរយាឃ អកិឡ្លាឃ តិចិច្ឆំ, ចិរយេ ឡ្យាបិរេជ តិចិច្ឆំ, ចិរយាឃ យិច្ឆាឌិច្ឆិឃា តិចិច្ឆំ, ចិរយេយុ រច្ឆារេរុ តិចិច្ឆំ ចិរយេយុ បច្ចាយុ កាយកុរលាយុ តិចិច្ឆំ, ចិរយេយុ បច្ចាយុ តឹចរលាយុ តិចិច្ឆំ ចិតិចិច្ឆំ រត្តំ អល្ហិត ខ្ពបកាត់ អន្ឡោរិតាំ អសិយុត្តត្តិ – អកត្តួឌឃ្សិ ចិរយេ តិចិច្ឆំ៍

រយំ ត រេរេច បរុតំ បយត្តត្តិ៍ បរុតត្តិ ឃោបិ កាយេ ឲុរតិ កេចរតិ បរិរេឃរតិ តច្ចុរិតា តច្ចាហុលេរិ តក្កុរកា តត្តិរតា តរេប្យារណា តប្យញ្ញារទា តឌសិយុរេត្តា តឌសិបរេតរេឃ្យា, រោបិ កាយប្យុរតា៍ ឃោបិ តណ្យាចរេរត ទ្វុរេប បរិរេឃរតិ, រទ្ធេ...រេប... កេទ្ធេ... ទរេរ... រេចាដ្ឋរេទ្ធា បរិរេឃរតិ តច្ចុរិតា តច្ចាហុលេរិ តក្កុរកា តត្តិរត្តា តរេប្យារណា តប្យញ្ញារទា តឌសិយុរេត្តា តឌសិបរេតរេឃ្យា, រោបិ កាយប្យុរតា៍ ឃោបិ តណ្យាចរេរត ទ្វុរេប បជិលកតិ, រទ្ធេ...រេប... កេទ្ធេ... ទរេរ... រេចាដ្ឋរេទ្ធា បជិលកតិ តច្ចុរិតា តច្ចាហុលេរិ តក្កុរកា តត្តិរត្តា តរេប្យារណា តប្យញ្ញារទា តឌសិយុរេត្តា តឌសិបរេតរេឃ្យា, រោបិ កាយប្យុរតា៍ ឃោបិ តណ្យាចរេរត ទ្វុរេប បរិក្ខុញ្ញាតិ, រទ្ធេ...រេប... កេទ្ធេ... ទរេរ... រេចាដ្ឋរេទ្ធា បរិក្ខុញ្ញាតិ តច្ចុរិតា តច្ចាហុលេរិ តក្កុរកា តត្តិរត្តា តរេប្យារណា តប្យញ្ញារទា តឌសិយុរេត្តា តឌសិបរេតរេឃ្យា, រោបិ កាយប្យុរតា៍ ឃចា កលហការកា កលហប្យុរតា, កយុការកា កយុប្យុរតា, រកាចរេទ ចរេរត្តា រកាចរប្យុរតា, ឆរាឃិ ឆរាគប្យុរតា; ឲុចរេយច ឃោ កាយេ ឲុរតិ កេចរតិ បរិរេឃរតិ តច្ចុរិតា តច្ចាហុលេរិ តក្កុរកា តត្តិរត្តា តរេប្យារណា តប្យញ្ញារទា តឌសិយុរេត្តា តឌសិបរេតរេឃ្យា, រោបិ កាយប្យុរតា៍ ឃោបិ តណ្យាចរេរត ទ្វុរេប បរិរេឃរតិ...រេប... ឃោបិ តណ្យាចរេរត ទ្វុរេប បជិលកតិ...រេប... ឃោបិ តណ្យាចរេរត ទ្វុរេប បរិក្ខុញ្ញាតិ, រទ្ធេ...រេប... កេទ្ធេ... ទរេរ... រេចាដ្ឋរេទ្ធា បរិក្ខុញ្ញាតិ តច្ចុរិតា តច្ចាហុលេរិ តក្កុរកា តត្តិរត្តា តរេប្យារណា តប្យញ្ញារទា តឌសិយុរេត្តា តឌសិបរេតរេឃ្យា, រោបិ កាយប្យុរតា៍ បយត្តត្តិ៍ បយារេឌា ចត្តរេត្តា កាឃឌុច្ចុរិតេ ចា ចឌីឌុច្ចុរិតេ ចា យរតាឌុច្ចុរិតេ ចា បច្ចាយុ កាយកុរលាយុ ចា ចិត្តរ្សុ រេចារក្កោ រេចារក្កាគុប្យជាត់ កុរលិត់ ឆយ្វាត់ កាចតាឃ អរក្កច្ចកិរិឃតា អរាតច្ចកិរិឃតា អគដ្ឋិតកិរិឃតា ឌ្ហលិតឌុត្តិតា តិក្ខិត្តឆ្កន្ទតា តិក្ខិត្តឌុរតា អតារេរចតា អកាចតា អពាហុលិកយុំ អគសិដ្ឋាត់ អគតុរេឃារកា, ឃោ ឲុចទ្វុរេបិ បយារេឌា បយជ្ជតា បយជ្ជិតត្តំ – អឃំ ចុច្ចតិ បយារេឌា៍

រយំ ត រេរេច បរុតំ បយត្តត្តិ បរុតំ ត រេរេចឃ្យ បយត្តច្ចា រយំ ត រេរេចឃ្យ រាយំ ត រេរេចឃ្យ ត តិរេរេចឃ្យ ត រំរេរេចឃ្យ ត បរិរំរេរេចឃ្យ ត អាចរេរឃ្យ ត រយាចរេរឃ្យ ត រយាឌាឃ ចរេត្តឃ្យាតិ – រយំ ត រេរេច បរុតំ បយត្តំ, ឲុរេកា ចរេរ ពក្កុចិរាណាករេប្យា៍ រេតគាហ រោ បរេច្ចករព្វុទ្ធេ –

“បិបំ រហាឃំ បរិចជ្ជរេឃច, អគត្តួឌឃ្សិ ចិរយេ តិចិច្ឆំ;

រយំ ត រេរេច បរុតំ បយត្តំ, ឲុរេកា ចរេរ ពក្កុចិរាណាករេប្យា៍

ពាហុស្សុតំ ធម្មធរំ ភជេថ,មិត្តំ ឧឡារំ បដិភានវន្តំ;

អញ្ញាយ អត្ថានិ វិនេយ្យ កង្ខំ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។

ពាហុស្សុតំធម្មធរំ ភជេថាតិ ពាហុស្សុតោ ហោតិ មិត្តោ សុតធរោ សុតសន្និចយោ។ យេ តេ ធម្មា អាទិកល្យាណា មជ្ឈេកល្យាណា បរិយោសានកល្យាណា សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ [សាត្ថា សព្យញ្ជនា (ស្យា.) បស្ស ម. និ. ១.៥១] កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ អភិវទន្តិ, តថារូបាស្ស ធម្មា ពាហុស្សុតា ហោន្តិ ធាតា [ធតា (ស្យា.)] វចសា បរិចិតា មនសានុបេក្ខិតា ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវិទ្ធា។ ធម្មធរន្តិ ធម្មំ ធារេន្តំ [ធារេតិ (ក.)] – សុត្តំ គេយ្យំ វេយ្យាករណំ គាថំ ឧទានំ ឥតិវុត្តកំ ជាតកំ អព្ភុតធម្មំ វេទល្លំ។ ពាហុស្សុតំ ធម្មធរំ ភជេថាតិ ពាហុស្សុតញ្ច ធម្មធរញ្ច មិត្តំ ភជេយ្យ សំភជេយ្យ សេវេយ្យ និសេវេយ្យ សំសេវេយ្យ បដិសេវេយ្យាតិ – ពាហុស្សុតំ ធម្មធរំ ភជេថ។

មិត្តំ ឧឡារំ បដិភានវន្តន្តិ ឧឡារោ ហោតិ មិត្តោ សីលេន សមាធិនា បញ្ញាយ វិមុត្តិយា វិមុត្តិញាណទស្សនេន។ បដិភានវន្តន្តិ តយោ បដិភានវន្តោ – បរិយត្តិបដិភានវា, បរិបុច្ឆាបដិភានវា, អធិគមបដិភានវា។ កតមោ បរិយត្តិបដិភានវា? ឥធេកច្ចស្ស ពុទ្ធវចនំ បរិយាបុតំ [បរិយាបុដំ (ស្យា. ក.) បស្ស ទី. និ. ១.១៥១] ហោតិ សុត្តំ គេយ្យំ វេយ្យាករណំ គាថា ឧទានំ ឥតិវុត្តកំ ជាតកំ អព្ភុតធម្មំ វេទល្លំ។ តស្ស បរិយត្តិំ និស្សាយ បដិភាតិ – អយំ បរិយត្តិបដិភានវា។

កតមោ បរិបុច្ឆាបដិភានវា? ឥធេកច្ចោ បរិបុច្ឆិតោបិ ហោតិ អត្ថេ ច ញាយេ ច លក្ខណេ ច ការណេ ច ឋានាឋានេ ច។ តស្ស បរិបុច្ឆំ និស្សាយ បដិភាតិ – អយំ បរិបុច្ឆាបដិភានវា។

កតមោ អធិគមបដិភានវា? ឥធេកច្ចស្ស អធិគតា ហោន្តិ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា ចត្តារោ សម្មប្បធានា ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា បញ្ចិន្ទ្រិយានិ បញ្ច ពលានិ សត្ត ពោជ្ឈង្គា អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ចត្តារោ អរិយមគ្គា ចត្តារិ សាមញ្ញផលានិ ចតស្សោ បដិសម្ភិទាយោ ឆ អភិញ្ញាយោ [ឆឡភិញ្ញាយោ (ស្យា.)]។ តស្ស អត្ថោ ញាតោ ធម្មោ ញាតោ និរុត្តិ ញាតា។ អត្ថេ ញាតេ អត្ថោ បដិភាតិ, ធម្មេ ញាតេ ធម្មោ បដិភាតិ, និរុត្តិយា ញាតាយ និរុត្តិ បដិភាតិ។ ឥមេសុ តីសុ ញាណំ បដិភានបដិសម្ភិទា។ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ ឥមាយ បដិភានបដិសម្ភិទាយ ឧបេតោ សមុបេតោ ឧបាគតោ សមុបាគតោ ឧបបន្នោ សមុបបន្នោ សមន្នាគតោ។ តស្មា បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ បដិភានវា។ យស្ស បរិយត្តិ នត្ថិ បរិបុច្ឆា នត្ថិ អធិគមោ នត្ថិ, កិំ តស្ស បដិភាយិស្សតីតិ – មិត្តំ ឧឡារំ បដិភានវន្តំ។

អញ្ញាយ អត្ថានិ វិនេយ្យ កង្ខន្តិ អត្តត្ថំ អញ្ញាយ បរត្ថំ អញ្ញាយ ឧភយត្ថំ អញ្ញាយ ទិដ្ឋធម្មិកត្ថំ អញ្ញាយ សម្បរាយិកត្ថំ អញ្ញាយ បរមត្ថំ អញ្ញាយ អភិញ្ញាយ ជានិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វា កង្ខំ វិនេយ្យ បដិវិនេយ្យ បជហេយ្យ វិនោទេយ្យ ព្យន្តីករេយ្យ អនភាវំ គមេយ្យាតិ – អញ្ញាយ អត្ថានិ វិនេយ្យ កង្ខំ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។ តេនាហ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ –

“ពហុស្សុតំ ធម្មធរំ ភជេថ, មិត្តំ ឧឡារំ បដិភានវន្តំ;

អញ្ញាយ អត្ថានិ វិនេយ្យ កង្ខំ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ”តិ។

១៣៥។

ខិឌ្ឌំ រតិំ[រតី (ស្យា.)]កាមសុខញ្ច លោកេ,អនលង្ករិត្វា អនបេក្ខមានោ;

វិភូសដ្ឋានា[វិភូសនដ្ឋានា (ស្យា. ក.), វិភូសនាដ្ឋានា (សី. អដ្ឋ.)]វិរតោ សច្ចវាទី, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។

ខិឌ្ឌំ រតិំ កាមសុខញ្ច លោកេតិ។ ខិឌ្ឌាតិ ទ្វេ ខិឌ្ឌា – កាយិកា ខិឌ្ឌា ច វាចសិកា ខិឌ្ឌា ច…បេ… អយំ កាយិកា ខិឌ្ឌា…បេ… អយំ វាចសិកា ខិឌ្ឌា។ រតីតិ អនុក្កណ្ឋិតាធិវចនមេតំ – រតីតិ។ កាមសុខន្តិ វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា [បស្ស ម. និ. ១.១៦០] – “បញ្ចិមេ, ភិក្ខវេ, កាមគុណា។ កតមេ បញ្ច? ចក្ខុវិញ្ញេយ្យា រូបា ឥដ្ឋា កន្តា មនាបា បិយរូបា កាមូបសំហិតា រជនីយា, សោតវិញ្ញេយ្យា សទ្ទា…បេ… ឃានវិញ្ញេយ្យា គន្ធា… ជិវ្ហាវិញ្ញេយ្យា រសា… កាយវិញ្ញេយ្យា ផោដ្ឋព្ពា ឥដ្ឋា កន្តា មនាបា បិយរូបា កាមូបសំហិតា រជនីយា។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ច កាមគុណា។ យំ ខោ, ភិក្ខវេ, ឥមេ បញ្ច កាមគុណេ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សុខំ សោមនស្សំ, ឥទំ វុច្ចតិ កាមសុខំ”។ លោកេតិ មនុស្សលោកេតិ – ខិឌ្ឌំ រតិំ កាមសុខញ្ច លោកេ។

អនលង្ករិត្វាអនបេក្ខមានោតិ ខិឌ្ឌញ្ច រតិញ្ច កាមសុខញ្ច លោកេ អនលង្ករិត្វា អនបេក្ខោ ហុត្វា បជហិត្វា វិនោទេត្វា ព្យន្តីករិត្វា អនភាវំ គមេត្វាតិ – អនលង្ករិត្វា អនបេក្ខមានោ។

វិភូសដ្ឋានាវិរតោ សច្ចវាទីតិ។ វិភូសាតិ ទ្វេ វិភូសា – អត្ថិ អគារិកវិភូសា [អគារិកស្ស វិភូសា (ក.) ឯវមុបរិបិ] អត្ថិ អនគារិកវិភូសា។ កតមា អគារិកវិភូសា? កេសា ច មស្សូ ច មាលាគន្ធញ្ច វិលេបនញ្ច អាភរណញ្ច បិឡន្ធនញ្ច វត្ថញ្ច បារុបនញ្ច [បសាធនញ្ច (ស្យា.), សម្បាទនញ្ច (ក.) ឥធអន្តរេ ខគ្គវិសាណសុត្តនិទ្ទេស ១១០ នត្ថិ បាឋន្តរត្តា] វេឋនញ្ច ឧច្ឆាទនំ បរិមទ្ទនំ ន្ហាបនំ សម្ពាហនំ អាទាសំ អញ្ជនំ មាលាវិលេបនំ មុខចុណ្ណំ មុខលេបនំ ហត្ថពន្ធំ សិខាពន្ធំ ទណ្ឌំ នាឡិកំ ខគ្គំ ឆត្តំ ចិត្រុបាហនំ ឧណ្ហីសំ មណិំ វាលពីជនិំ ឱទាតានិ វត្ថានិ ទីឃទសានិ ឥតិ វា – អយំ អគារិកវិភូសា។

កតមា អនគារិកវិភូសា? ចីវរមណ្ឌនា បត្តមណ្ឌនា សេនាសនមណ្ឌនា ឥមស្ស វា បូតិកាយស្ស ពាហិរានំ វា បរិក្ខារានំ មណ្ឌនា វិភូសនា កេឡនា បរិកេឡនា គេធិតតា គេធិតត្តំ [គេធិកតា គេធិកត្តំ (ស្យា.) បស្ស វិភ. ៨៥៤] ចបលតា [ចាបលតា (ស្យា.)] ចាបល្យំ – អយំ អនគារិកវិភូសា។

ສຈ຺ຈວາທີຕິ ເຍາ ປພ຺ພຊິເຕາ ສຈ຺ຈວາທີ ສຈ຺ຈສເນ຺ຘາ ເຖເຕາ ປຈ຺ຈຍິເກາ ອວິສໍວາທເກາ ເລາກສ຺ສ, ວິຠູສຏ຺ຐານາ ອາຣເຕາ ວິຣເຕາ ປຏິວິຣເຕາ ນິກ຺ຂເນ຺ຕາ ນິສ຺ສເຏາ ວິປ຺ປມຸເຕ຺ຕາ ວິສຎ຺ຎຸເຕ຺ຕາ, ວິມຣິຍາທິກເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕີຕິ – ວິຠູສຏ຺ຐານາ ວິຣເຕາ ສຈ຺ຈວາທີ, ເອເກາ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓກເປ຺ປາ. ເຕນາຫ ເສາ ປເຈ຺ຈກສມ຺ພຸເທ຺ທາ –

“ຂິຑ຺ຑໍ ຣຕິໍ ກາມສຸຂຎ຺ຈ ເລາເກ, ອນລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ອນເປກ຺ຂມາເນາ;

ວິຠູສຏ຺ຐານາ ວິຣເຕາ ສຈ຺ຈວາທີ, ເອເກາ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓກເປ຺ປາ”ຕິ.

໑໓໙.

ປຸຕ຺ຕຎ຺ຈ ທາຣໍ ປິຕຣຎ຺ຈ ມາຕຣໍ, ຘນານິ ຘ຺ຎ຺ຎານິ ຈ ພນ຺ຘວານິ;

ຫິຕ຺ວານ ກາມານິ ຍເຘາຘິການິ, ເອເກາ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓກເປ຺ປາ.

ປຸຕ຺ຕຎ຺ຈທາຣໍ ປິຕຣຎ຺ຈ ມາຕຣນ຺ຕິ. ປຸຕ຺ຕາຕິ ຈຕ຺ຕາເຣາ ປຸຕ຺ຕາ – ອຕ຺ຣເຊາ ປຸເຕ຺ຕາ, ເຂຕ຺ຕເຊາ [ເຂຕ຺ຣເຊາ (ສ຺ຍາ. ກ.)] ປຸເຕ຺ຕາ, ທິນ຺ນເກາ ປຸເຕ຺ຕາ, ອເນ຺ຕວາສິເກາ ປຸເຕ຺ຕາ. ທາຣາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ຠຣິຍາເຍາ. ປິຕາຕິ ເຍາ ເສາ ຊນເກາ. ມາຕາຕິ ຍາ ສາ ຊນິກາຕິ – ປຸຕ຺ຕຎ຺ຈ ທາຣໍ ປິຕຣຎ຺ຈ ມາຕຣໍ.

ຘນານິ ຘຎ຺ຎານິ ຈ ພນ຺ຘວານີຕິ ຘນານິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ຫິຣຎ຺ຎໍ ສຸວຓ຺ຓໍ ມຸຕ຺ຕາ ມຓິ ເວຬຸຣິເຍາ ສເງ຺ຂາ ສິລາ ປວາຬໍ ຣຊຕໍ ຊາຕຣູປໍ ເລາຫິຕເງ຺ກາ [ເລາຫິຕເງ຺ຄາ (?)] ມສາຣຄລ຺ລໍ. ຘຎ຺ຎານິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ປຸພ຺ພຓ຺ຓໍ ອປຣຓ຺ຓໍ. ປຸພ຺ພຓ຺ຓໍ ນາມ ສາລິ ວີຫິ ຍເວາ ເຄາທຸເມາ ກງ຺ຄຸ ວຣເກາ ກຸທ຺ຣູສເກາ [ກຸທ຺ຣູສເກາ (ສ຺ຍາ.)]. ອປຣຓ຺ຓໍ ນາມ ສູເປຍ຺ຍໍ. ພນ຺ຘວານີຕິ ຈຕ຺ຕາເຣາ ພນ຺ຘວາ – ຎາຕິພນ຺ຘວາປິ ພນ຺ຘຸ, ເຄາຕ຺ຕພນ຺ຘວາປິ ພນ຺ຘ຺ຸ, ມິຕ຺ຕພນ຺ຘວາປິ ພນ຺ຘ຺ຸ, ສິປ຺ປພນ຺ຘວາປິ ພນ຺ຘູຕິ – ຘນານິ ຘຎ຺ຎານິ ຈ ພນ຺ຘວານິ.

ຫິຕ຺ວານ ກາມານິ ຍເຘາຘິການີຕິ. ກາມາຕິ ອຸທ຺ທານເຕາ ເທ຺ວ ກາມາ – ວຕ຺ຖຸກາມາ ຈ ກິເລສກາມາ ຈ...ເປ... ອິເມ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ວຕ຺ຖຸກາມາ...ເປ... ອິເມ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ກິເລສກາມາ. ຫິຕ຺ວານ ກາມານີຕິ ວຕ຺ຖຸກາເມ ປຣິຊານິຕ຺ວາ, ກິເລສກາເມ ປຫາຍ ປຊຫິຕ຺ວາ ວິເນາເທຕ຺ວາ ພ຺ຍນ຺ຕີກຣິຕ຺ວາ ອນຠາວໍ ຄເມຕ຺ວາ. ຫິຕ຺ວານ ກາມານິ ຍເຘາຘິການີຕິ ເສາຕາປຕ຺ຕິມເຄ຺ຄນ ເຍ ກິເລສາ ປຫີນາ, ເຕ ກິເລເສ ນ ປຸເນຕິ ນ ປເຈ຺ຈຕິ ນ ປຈ຺ຈາຄຈ຺ຉຕິ; ສກທາຄາມິມເຄ຺ຄນ ເຍ ກິເລສາ ປຫີນາ...ເປ... ອນາຄາມິມເຄ຺ຄນ ເຍ ກິເລສາ ປຫີນາ... ອຣຫຕ຺ຕມເຄ຺ຄນ ເຍ ກິເລສາ ປຫີນາ, ເຕ ກິເລເສ ນ ປຸເນຕິ ນ ປເຈ຺ຈຕິ ນ ປຈ຺ຈາຄຈ຺ຉຕີຕິ – ຫິຕ຺ວານ ກາມານິ ຍເຘາຘິການິ, ເອເກາ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓກເປ຺ປາ. ເຕນາຫ

សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ –

“បុត្តញ្ច ទារំ បិតរញ្ច មាតរំ, ធនានិ ធញ្ញានិ ច ពន្ធវានិ;

ហិត្វាន កាមានិ យថោធិកានិ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ”តិ។

១៤៥។

សង្គោ ឯសោ បរិត្តមេត្ថ សោខ្យំ, អប្បស្សាទោ ទុក្ខមេត្ថ ភិយ្យោ;

គឡោ ឯសោ ឥតិ ញត្វា មតិមា[មុតីមា (សុ។ និ។ ៦១)], ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។

សង្គោ ឯសោ បរិត្តមេត្ថ សោខ្យន្តិ សង្គោតិ វា ពឡិសន្តិ វា អាមិសន្តិ វា លគ្គនន្តិ វា បលិពោធោតិ វា, បញ្ចន្នេតំ កាមគុណានំ អធិវចនំ។ បរិត្តមេត្ថ សោខ្យន្តិ វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា – “បញ្ចិមេ, ភិក្ខវេ, កាមគុណា។ កតមេ បញ្ច? ចក្ខុវិញ្ញេយ្យា រូបា ឥដ្ឋា កន្តា មនាបា បិយរូបា កាមូបសំហិតា រជនីយា…បេ… កាយវិញ្ញេយ្យា ផោដ្ឋព្វា ឥដ្ឋា កន្តា មនាបា បិយរូបា កាមូបសំហិតា រជនីយា។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ច កាមគុណា។ យំ ខោ, ភិក្ខវេ, ឥមេ បញ្ច កាមគុណេ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សុខំ សោមនស្សំ, ឥទំ វុច្ចតិ កាមសុខំ។ អប្បកំ ឯតំ សុខំ , បរិត្តកំ ឯតំ សុខំ, ថោកកំ ឯតំ សុខំ, ឱមកំ ឯតំ សុខំ, លាមកំ ឯតំ សុខំ, ឆតុក្កំ ឯតំ សុខ”ន្តិ – សង្គោ ឯសោ បរិត្តមេត្ថ សោខ្យំ។

អប្បស្សាទោ ទុក្ខមេត្ថ ភិយ្យោតិ អប្បស្សាទា កាមា វុត្តា ភគវតា [បស្ស ម។ និ។ ១.២៣៥] ពហុទុក្ខា ពហុបាយាសា [ពហូបាយាសា (ស្យា។)]; អាទីនវោ ឯត្ថ ភិយ្យោ។ អដ្ឋិកង្កលូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា, មំសបេសូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា, តិណុក្កូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា, អង្គារកាសូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា , សុបិនកូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា, យាចិតកូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា, រុក្ខផលូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា, អសិសូនូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា, សត្តិសូលូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា, សប្បសិរូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា ពហុទុក្ខា ពហុបាយាសា, អាទីនវោ ឯត្ថ ភិយ្យោតិ – អប្បស្សាទោ ទុក្ខមេត្ថ ភិយ្យោ។

គឡោ ឯសោ ឥតិ ញត្វា មតិមាតិ គឡោតិ វា ពឡិសន្តិ វា អាមិសន្តិ វា លគ្គនន្តិ វា ពន្ធនន្តិ វា បលិពោធោតិ វា, បញ្ចន្នេតំ កាមគុណានំ អធិវចនំ។ ឥតីតិ បទសន្ធិ បទសំសគ្គោ បទបារិបូរី អក្ខរសមវាយោ ព្យញ្ជនសិលិដ្ឋតា បទានុបុព្ពតាមេតំ ឥតីតិ។ មតិមាតិ បណ្ឌិតោ បញ្ញវា ពុទ្ធិមា ញាណី វិភាវី មេធាវី។ គឡោ ឯសោ ឥតិ ញត្វា មតិមាតិ មតិមា គឡោតិ ញត្វា ពឡិសន្តិ ញត្វា អាមិសន្តិ ញត្វា លគ្គនន្តិ ញត្វា ពន្ធនន្តិ ញត្វា បលិពោធោតិ ញត្វា ជានិត្វា តុលយិត្វា តីរយិត្វា វិភាវយិត្វា វិភូតំ កត្វាតិ – គឡោ ឯសោ

ឋិតិ ញាត្វា យតិយា, ឲនោ ធនេ ឥក្កចិសាលាកេប្យា៉ ទោតាហ នេសា បនេច្ចកសម្ពុទ្ធោ –

“សនេក្កា ឲនេសា បរិត្តូនេយត្ត នេសាញ្ញ, អប្បស្សានេកា ទ្រក្លូនេយត្ត កិនេឃ្យា;

កញ្ឆ ឲនេសា ឋិតិ ញាត្វា យតិយា, ឲនោ ធនេ ឥក្កចិសាលាកេប្យា”តិ៉

១៣ប័៉

សន្តាលយិត្វាន និនេយាឌតានិ, ឌាលំច នេភត្វា សលិលម្ពុចារី;

អគ្គិច ឌឌ្ឍំ អនិចត្តុយានេតា, ឲនោ ធនេ ឥក្កចិសាលាកេប្យា៉

សន្តាលយិត្វាន និនេយាឌតានីតិ ឌស និនេយាឌតានិ – កាមរាគនិនេយាឌតំ, បដិឃនិនេយាឌតំ, មានសិនេយាឌតំ, ឌិដ្ឋិនិនេយាឌតំ, ចិចិកិច្ឆានិនេយាឌតំ, សីលព្វតបរាមាសនិនេយាឌតំ, ភចរាគនិនេយាឌតំ, ឥស្សានិនេយាឌតំ, មច្ឆរិយនិនេយាឌតំ, អចិជ្ជានិនេយាឌតំ៉ សន្តាលយិត្វាន និនេយាឌតានីតិ ឌស និនេយាឌតានិ តាលយិត្វា សន្តាលយិត្វា បឌហិត្វា ចិនោនេតត្វា ញន្តីករិត្វា អនភាចំ កនេមត្វាតិ – សន្តាលយិត្វាន និនេយាឌតានិ៉

ឌាលំច នេភត្វា សលិលម្ពុចារីតិ ឌាលំ ចុច្ចតិ សុត្តឌាលំ៉ សលិលំ ចុច្ចតិ ទ្ធកំ៉ អម្ពុចារី ចុច្ចតិ មនេច្ឆា៉ យថា មនេច្ឆា ឌាលំ ភិត្តិត្វា បភិត្តិត្វា តាលយិត្វា បតាលយិត្វា សម្បតាលយិត្វា ធនេតិ ចិហរតិ ឥរិយតិ ចនេត្តតិ បាំលេតិ យនេបតិ យាបេតិ, ឲចនេមច ទ្វេ ឌាលំ – តណ្ហាឌាលញ្ច ឌិដ្ឋិឌាលញ្ច…នេប… ឥតំ តណ្ហាឌាលំ…នេប… ឥតំ ឌិដ្ឋិឌាលំ៉ តស្ស បនេច្ចកសម្ពុទ្ធស្ស តណ្ហាឌាលំ បហីនំ, ឌិដ្ឋិឌាលំ បដិនិស្សដ្ឋំ៉ តណ្ហាឌាលស្ស បហីនត្តា ឌិដ្ឋិឌាលស្ស បដិនិស្សដ្ឋត្តា នេសា បនេច្ចកសម្ពុទ្ធោ រូនេប ន សជ្ជតិ សនេទ្ធ ន សជ្ជតិ កនេទ្ធ ន សជ្ជតិ… នេប… ឌិដ្ឋសុតមុតចិញ្ញាតនេព្វសុ ធនេម្មុសុ ន សជ្ជតិ ន កណ្ហាតិ ន ពជ្ឈតិ ន បលិពជ្ឈតិ, និក្ខនេន្តា និស្សនេដា ចិប្បមុនេត្តា ចិសញ្ញុនេត្តា ចិមរិយាឌិកនេតន នេចតសា ចិហរតីតិ – ឌាលំច នេភត្វា សលិលម្ពុចារី៉

អគ្គិចឌឌ្ឍំ អនិចត្តុយានេតាតិ យថា អគ្គិ តិណកដ្ឋុបាំទានំ ឌហនេន្តា កច្ឆតិ អនិចត្តនេន្តា, ឲចនេមច តស្ស បនេច្ចកសម្ពុទ្ធស្ស នេសាតាបត្តិមនេគ្គន នេយ កិនេលសា បហីនា នេត កិនេលនេស ន បុនេតតិ ន បនេច្ចតិ ន បច្ចាកច្ឆតិ, សកទាកាមិមនេគ្គន…នេប… អនាកាមិមនេគ្គន… អរហត្តមនេគ្គន នេយ កិនេលសា បហីនា នេត កិនេលនេស ន បុនេតតិ ន បនេច្ចតិ ន បច្ចាកច្ឆតីតិ – អគ្គិច ឌឌ្ឍំ អនិចត្តុយានេតា, ឲនោ ធនេ ឥក្កចិសាលាកេប្យា៉ ទោតាហ នេសា បនេច្ចកសម្ពុទ្ធោ –

“សន្ទាលយិត្វាន សំយោជនានិ, ជាលំវ ភេត្វា សលិលម្ពុចារី;

អគ្គីវ ទឌ្ឍំ អនិវត្តមានោ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ”តិ។

១៣៨។

ឱក្ខិត្តចក្ខុ ន ច បាទលោលោ, គុត្តិន្ទ្រិយោ រក្ខិតមានសានោ;

អនវស្សុតោ អបរិឌយ្ហមានោ[អបរិទយ្ហមានោ (ក.)], ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។

ឱក្ខិត្តចក្ខុ ន ច បាទលោលោតិ កថំ ខិត្តចក្ខុ ហោតិ? ឥធេកច្ចោ ភិក្ខុ [នត្ថិ ស្យា. បោត្ថកេ មហានិ. ១៣៦] ចក្ខុលោលោ ចក្ខុលោលិយេន សមន្នាគតោ ហោតិ។ អទិដ្ឋំ ទក្ខិតព្ពំ ទិដ្ឋំ សមតិក្កមិតព្ពន្តិ – អារាមេន អារាមំ ឧយ្យានេន ឧយ្យានំ គាមេន គាមំ និគមេន និគមំ នគរេន នគរំ រដ្ឋេន រដ្ឋំ ជនបទេន ជនបទំ ទីឃចារិកំ អនវដ្ឋិតចារិកំ [អនវត្ថចារិកំ (ស្យា.)] អនុយុត្តោ ហោតិ រូបទស្សនាយ។ ឯវំ ខិត្តចក្ខុ ហោតិ។

អថ វា, ភិក្ខុ អន្តរឃរំ បវិដ្ឋោ វីថឹ បដិបន្នោ អសំវុតោ គច្ឆតិ។ ហត្ថិំ ឱលោកេន្តោ អស្សំ ឱលោកេន្តោ រថំ ឱលោកេន្តោ បត្តិំ ឱលោកេន្តោ កុមារេ ឱលោកេន្តោ កុមារិកាយោ ឱលោកេន្តោ ឥត្ថិយោ ឱលោកេន្តោ បុរិសេ ឱលោកេន្តោ អន្តរាបណំ ឱលោកេន្តោ ឃរមុខានិ ឱលោកេន្តោ ឧទ្ធំ ឱលោកេន្តោ អធោ ឱលោកេន្តោ ទិសាវិទិសំ វិបេក្ខមានោ [បេក្ខមានោ (ស្យា. ក.)] គច្ឆតិ។ ឯវម្បិ ខិត្តចក្ខុ ហោតិ។

អថ វា, ភិក្ខុ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា និមិត្តគ្គាហី ហោតិ អនុព្យញ្ជនគ្គាហី។ យត្វាធិករណមេនំ ចក្ខុន្ទ្រិយំ អសំវុតំ វិហរន្តំ អភិជ្ឈាទោមនស្សា បាបកា អកុសលា ធម្មា អន្វាស្សវេយ្យុំ, តស្ស សំវរាយ ន បដិបជ្ជតិ, ន រក្ខតិ ចក្ខុន្ទ្រិយំ, ចក្ខុន្ទ្រិយេ ន សំវរំ អាបជ្ជតិ។ ឯវម្បិ ខិត្តចក្ខុ ហោតិ។

យថា វា បនេកេ ភោន្តោ សមណព្រាហ្មណា សទ្ធាទេយ្យានិ ភោជនានិ ភុញ្ជិត្វា តេ ឯវរូបំ វិសូកទស្សនំ អនុយុត្តា វិហរន្តិ, សេយ្យថិទំ – នច្ចំ គីតំ វាទិតំ បេក្ខំ អក្ខានំ បាណិស្សរំ វេតាឡំ កុម្ភថូណំ សោភនកំ [សោភនករកំ (ស្យា.), សោភនកករំ (ក.)] ចណ្ឌាលំ វំសំ ធោវនំ ហត្ថិយុទ្ធំ អស្សយុទ្ធំ មហិំសយុទ្ធំ [មហិសយុទ្ធំ (ស្យា.)] ឧសភយុទ្ធំ អជយុទ្ធំ មេណ្ឌយុទ្ធំ កុក្កុដយុទ្ធំ វដ្ដកយុទ្ធំ ទណ្ឌយុទ្ធំ មុដ្ឋិយុទ្ធំ និព្ពុទ្ធំ ឧយ្យោធិកំ ពលគ្គំ សេនាព្យូហំ អនីកទស្សនំ ឥតិ វា ឥតិ ឯវរូបំ វិសូកទស្សនំ អនុយុត្តោ ហោតិ។ ឯវម្បិ ខិត្តចក្ខុ ហោតិ។

កតមំ ឱក្ខិត្តចក្ខុ ហោតិ? ឥធេកច្ចោ ភិក្ខុ ន ចក្ខុលោលោ ន ចក្ខុលោលិយេន សមន្នាគតោ ហោតិ ។ អទិដ្ឋំ ទក្ខិតព្ពំ ទិដ្ឋំ សមតិក្កមិតព្ពន្តិ – ន អារាមេន អារាមំ ន ឧយ្យានេន ឧយ្យានំ ន គាមេន គាមំ ន និគមេន និគមំ ន នគរេន នគរំ ន រដ្ឋេន រដ្ឋំ ន ជនបទេន ជនបទំ ទីឃចារិកំ អនវដ្ឋិតចារិកំ អនុយុត្តោ ហោតិ រូបទស្សនាយ ។ ឯវំ ឱក្ខិត្តចក្ខុ ហោតិ ។

អថ វា, ភិក្ខុ អន្តរឃរំ បវិដ្ឋោ វីថិំ បដិបន្នោ សំវុតោ គច្ឆតិ ។ ន ហត្ថិំ ឱលោកេន្តោ ន អស្សំ ឱលោកេន្តោ ន រថំ ឱលោកេន្តោ ន បត្តិំ ឱលោកេន្តោ ន កុមារកេ ឱលោកេន្តោ ន កុមារិកាយោ ឱលោកេន្តោ ន ឥត្ថិយោ ឱលោកេន្តោ ន បុរិសេ ឱលោកេន្តោ ន អន្តរាបណំ ឱលោកេន្តោ ន ឃរមុខានិ ឱលោកេន្តោ ន ឧទ្ធំ ឱលោកេន្តោ ន អធោ ឱលោកេន្តោ ន ទិសាវិទិសំ វិបេក្ខមានោ គច្ឆតិ ។ ឯវម្បិ ឱក្ខិត្តចក្ខុ ហោតិ ។

អថ វា, ភិក្ខុ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា ន និមិត្តគ្គាហី ហោតិ នានុព្យញ្ជនគ្គាហី ។ យត្វាធិករណមេនំ ចក្ខុន្ទ្រិយំ អសំវុតំ វិហរន្តំ អភិជ្ឈាទោមនស្សា បាបកា អកុសលា ធម្មា អន្វាស្សវេយ្យុំ, តស្ស សំវរាយ បដិបជ្ជតិ, រក្ខតិ ចក្ខុន្ទ្រិយំ, ចក្ខុន្ទ្រិយេ សំវរំ អាបជ្ជតិ ។ ឯវម្បិ ឱក្ខិត្តចក្ខុ ហោតិ ។

យថា វា បនេកេ ភោន្តោ សមណព្រាហ្មណា សទ្ធាទេយ្យានិ ភោជនានិ ភុញ្ជិត្វា តេ ឯវរូបំ វិសូកទស្សនំ អនុយុត្តា វិហរន្តិ, សេយ្យថិទំ – នច្ចំ គីតំ វាទិតំ…បេ… អនីកទស្សនំ ឥតិ វា ។ ឥតិ ឯវរូបា វិសូកទស្សនា បដិវិរតោ ។ ឯវម្បិ ឱក្ខិត្តចក្ខុ ហោតិ ។

ន ច បាទលោលោតិ កតមំ បាទលោលោ ហោតិ? ឥធេកច្ចោ ភិក្ខុ បាទលោលោ បាទលោលិយេន សមន្នាគតោ ហោតិ – អារាមេន អារាមំ ឧយ្យានេន ឧយ្យានំ គាមេន គាមំ និគមេន និគមំ នគរេន នគរំ រដ្ឋេន រដ្ឋំ ជនបទេន ជនបទំ ទីឃចារិកំ អនវដ្ឋិតចារិកំ អនុយុត្តោ ហោតិ ។ ឯវម្បិ បាទលោលោ ហោតិ ។

អថ វា, ភិក្ខុ អន្តោសង្ឃារាមេ [អន្តោបិ សង្ឃារាមេ (ក.)] បាទលោលោ បាទលោលិយេន សមន្នាគតោ ហោតិ, ន អត្ថហេតុ ន ការណហេតុ ឧទ្ធតោ អវូបសន្តចិត្តោ បរិវេណតោ បរិវេណំ គច្ឆតិ, វិហារតោ វិហារំ គច្ឆតិ, អឌ្ឍយោគតោ អឌ្ឍយោគំ គច្ឆតិ, បាសាទតោ បាសាទំ គច្ឆតិ, ហម្មិយតោ ហម្មិយំ គច្ឆតិ, គុហតោ គុហំ គច្ឆតិ, លេណតោ លេណំ គច្ឆតិ, កុដិយា កុដិំ គច្ឆតិ, កូដាគារតោ កូដាគារំ គច្ឆតិ, អដ្ដតោ អដ្ដំ គច្ឆតិ, មាឡតោ មាឡំ គច្ឆតិ, ឧទ្ទណ្ឌតោ ឧទ្ទណ្ឌំ គច្ឆតិ [ឧទ្ទណ្ឌំ គច្ឆតិ, ឧបដ្ឋានសាលតោ ឧបដ្ឋានសាលំ គច្ឆតិ (ស្យា.) បស្ស មហានិ. ១៦៦], ឧបដ្ឋានសាលតោ ឧបដ្ឋានសាលំ គច្ឆតិ, មណ្ឌបតោ មណ្ឌបំ គច្ឆតិ, រុក្ខមូលតោ រុក្ខមូលំ គច្ឆតិ, យត្ថ វា បន ភិក្ខូ និសីទន្តិ វា គច្ឆន្តិ វា, តត្ថ ឯកស្ស វា ទុតិយោ ហោតិ, ទ្វិន្នំ វា តតិយោ ហោតិ, តិណ្ណំ វា ចតុត្ថោ ហោតិ ។ តត្ថ ពហុំ សម្ផប្បលាបំ បលបតិ, សេយ្យថិទំ – រាជកថំ ចោរកថំ…បេ… ឥតិ ភវាភវកថំ កថេតិ ។ ឯវម្បិ បាទលោលោ ហោតិ ។

ន ច បាទលោលោតិ ឯសា បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ បាទលោលិយា អារតោ វិរតោ បដិវិរតោ និក្ខន្តោ និស្សដោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា បដិសល្លានារាមោ ហោតិ បដិសល្លានរតោ អជ្ឈត្តំ ចេតោសមថមនុយុត្តោ អនិរាកតជ្ឈានោ វិបស្សនាយ

សមន្នាគតោ ព្រូហេតា សុញ្ញាគារំ ឈាយី ឈានរតោ ឯកត្តមនុយុត្តោ សទត្ថគរុកោតិ – ឱក្ខិត្តចក្ខុ ន ច បាទលោលោ.

គុត្តិន្ទ្រិយោ រក្ខិតមានសានោតិ. គុត្តិន្ទ្រិយោតិ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា ន និមិត្តគ្គាហី ហោតិ នានុព្យញ្ជនគ្គាហី. យត្វាធិករណមេនំ ចក្ខុន្ទ្រិយំ អសំវុតំ វិហរន្តំ អភិជ្ឈាទោមនស្សា បាបកា អកុសលា ធម្មា អន្វាស្សវេយ្យុំ, តស្ស សំវរាយ បដិបជ្ជតិ, រក្ខតិ ចក្ខុន្ទ្រិយំ, ចក្ខុន្ទ្រិយេ សំវរំ អាបជ្ជតិ. សោតេន សទ្ទំ សុត្វា…បេ… ឃានេន គន្ធំ ឃាយិត្វា… ជិវ្ហាយ រសំ សាយិត្វា… កាយេន ផោដ្ឋព្ពំ ផុសិត្វា… មនសា ធម្មំ វិញ្ញាយ ន និមិត្តគ្គាហី ហោតិ នានុព្យញ្ជនគ្គាហី. យត្វាធិករណមេនំ មនិន្ទ្រិយំ អសំវុតំ វិហរន្តំ អភិជ្ឈាទោមនស្សា បាបកា អកុសលា ធម្មា អន្វាស្សវេយ្យុំ, តស្ស សំវរាយ បដិបជ្ជតិ, រក្ខតិ មនិន្ទ្រិយំ, មនិន្ទ្រិយេ សំវរំ អាបជ្ជតីតិ – គុត្តិន្ទ្រិយោ. រក្ខិតមានសានោតិ គោបិតមានសានោតិ – គុត្តិន្ទ្រិយោ រក្ខិតមានសានោ.

អនវស្សុតោ បរិឌយ្ហមានោតិ វុត្តម្បិ ហេតំ អាយស្មតា មហាមោគ្គល្លានេន – “អវស្សុតបរិយាយញ្ច [បស្ស សំ. និ. ៤.២៤៣] វោ, អាវុសោ, ទេសេស្សាមិ អនវស្សុតបរិយាយញ្ច. តំ សុណាថ, សាធុកំ មនសិករោថ; ភាសិស្សាមី”តិ. “ឯវមាវុសោ”តិ ខោ តេ ភិក្ខូ អាយស្មតោ មហាមោគ្គល្លានស្ស បច្ចស្សោសុំ. អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ [មហាមោគ្គលានោ (ក.)] ឯតទវោច –

“កថញ្ច, អាវុសោ, អវស្សុតោ ហោតិ? ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា បិយរូបេ រូបេ អធិមុច្ចតិ, អប្បិយរូបេ រូបេ ព្យាបជ្ជតិ, អនុបដ្ឋិតកាយស្សតិ [អនុបដ្ឋិតកាយសតិ (ស្យា. ក.)] ច វិហរតិ បរិត្តចេតសោ. តញ្ច ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ យថាភូតំ នប្បជានាតិ, យត្ថស្ស [យត្ថ ចេ (ក.) បស្ស សំ. និ. ៤.២៤៣] តេ ឧប្បន្នា បាបកា អកុសលា ធម្មា អបរិសេសា និរុជ្ឈន្តិ. សោតេន សទ្ទំ សុត្វា…បេ… មនសា ធម្មំ វិញ្ញាយ បិយរូបេ ធម្មេ អធិមុច្ចតិ, អប្បិយរូបេ ធម្មេ ព្យាបជ្ជតិ, អនុបដ្ឋិតកាយស្សតិ ច វិហរតិ បរិត្តចេតសោ. តញ្ច ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ យថាភូតំ នប្បជានាតិ, យត្ថស្ស តេ ឧប្បន្នា បាបកា អកុសលា ធម្មា អបរិសេសា និរុជ្ឈន្តិ. អយំ វុច្ចតាវុសោ, ភិក្ខុ អវស្សុតោ ចក្ខុវិញ្ញេយ្យេសុ រូបេសុ…បេ… អវស្សុតោ មនោវិញ្ញេយ្យេសុ ធម្មេសុ. ឯវំវិហារិំ ចាវុសោ, ភិក្ខុំ ចក្ខុតោ ចេបិ នំ មារោ ឧបសង្កមតិ, លភេថេវ [លភតេវ (ស្យា. ក.) ឯវមុបរិបិ] មារោ ឱតារំ លភេថ [លភតិ (ស្យា. ក.) ឯវមុបរិបិ] មារោ អារម្មណំ, សោតតោ ចេបិ នំ…បេ… មនតោ ចេបិ នំ មារោ ឧបសង្កមតិ, លភេថេវ មារោ ឱតារំ លភេថ មារោ អារម្មណំ.

“សេយ្យថាបិ, អាវុសោ, នឡាគារំ វា តិណាគារំ វា សុក្ខំ កោឡាបំ [កោលាបំ (ស្យា.) សំ. និ. ៤.២៤៣] តេរោវស្សិកំ. បុរត្ថិមាយ ចេបិ នំ ទិសាយ បុរិសោ អាទិត្តាយ តិណុក្កាយ ឧបសង្កមេយ្យ, លភេថេវ អគ្គិ ឱតារំ លភេថ អគ្គិ អារម្មណំ; បច្ឆិមាយ ចេបិ នំ ទិសាយ…បេ… ឧត្តរាយ ចេបិ នំ ទិសាយ… ទក្ខិណាយ ចេបិ នំ ទិសាយ… ហេដ្ឋិមតោ [បច្ឆតោ (ស្យា.), ហេដ្ឋិមាយ (ក.)] ចេបិ នំ ទិសាយ… ឧបរិមតោ [ឧបរិតោ (ស្យា.), ឧបរិមាយ (ក.)] ចេបិ នំ ទិសាយ… យតោ កុតោចិ ចេបិ នំ បុរិសោ អាទិត្តាយ តិណុក្កាយ ឧបសង្កមេយ្យ, លភេថេវ អគ្គិ ឱតារំ លភេថ អគ្គិ អារម្មណំ. ឯវមេវ ខោ, អាវុសោ, ឯវំវិហារិំ ភិក្ខុំ ចក្ខុតោ ចេបិ នំ មារោ ឧបសង្កមតិ, លភេថេវ មារោ ឱតារំ លភេថ មារោ អារម្មណំ, សោតតោ ចេបិ នំ…បេ… មនតោ ចេបិ នំ មារោ ឧបសង្កមតិ,

ລເກເຂຄ ຍາເຣາ ຫຼຕາເຣ ລເກຂ ຍາເຣາ ອາເຣຍູທີ

“ເອຈັຈິຫາຣິ ພາກຸເນາ, ກິຄຼິ ຣູປີ ອເຄິກັນຸ [ອກິກຮິນຸ (ນຼາ), ອກິກັນຸ (ກ) ເອຈຍຸປຣິປິ], ຕ ກິຄຼິ ຣູເປ ອເຄິເກາສິ; ນຕ໊າ ກິຄຼິ ອເຄິກັນຸ, ຕ ກິຄຼິ ນເຕຸ໊ ອເຄິເກາສິ; ກຕ໊າ ກິຄຼິ ອເຄິກັນຸ, ຕ ກິຄຼິ ກເຕ໊ ອເຄິເກາສິ; ຣນາ ກິຄຼິ ອເຄິກັນຸ, ຕ ກິຄຼິ ຣເນ ອເຄິເກາສິ; ເຜາຕູຊາ ກິຄຼິ ອເຄິກັນຸ, ຕ ກິຄຼິ ເຜາຕູເຊ ອເຄິເກາສິ; ຂຍູາ ກິຄຼິ ອເຄິກັນຸ, ຕ ກິຄຼິ ຂເຍູ ອເຄິເກາສິ ອຝໍ ຕຸຕູຕາຕຸເນາ, ກິຄຼິ ຣູປີເຄິກູເຕາ ນຕ໊າເຄິກູເຕາ ກຕ໊າເຄິກູເຕາ ຣນາເຄິກູເຕາ ເຜາຕູຊາເຄິກູເຕາ ຂຍູາເຄິກູເຕາ ອເຄິກູ ອຕເຄິກູເຕາ ອເຄິກັນຸ ຕໍ ປີປກາ ອກຸນລີ ຂຍູາ ນໍກິເລນິກາ ເປີເຕາກຮິກາ ນເຂຣາ ຮຸຄຼຮິປີກາ ອາພຕີ ຂາຕີຂເຣາຍເຣິພາ ເອຈັ ເຕາ, ອາຕຸເນາ, ອຮນຸເຕາ ເຫາຕີ

“ກອໍ ພາຕຸເນາ, ອຕຮນຸເຕາ ເຫາຕີ? ຫຼຂາຕຸເນາ, ກິຄຼິ ຮຄຼຕາ ຣູປໍ ຂິນູາ ປິພຣູເປ ຣູເປ ຕາຂິຍຸຕູຕິ, ອປິຍຣູເປ ຣູເປ ຕ ຫຼາປຂູຕິ, ຊູປຊິ໊ຕກາພນຸຕິ ຮ ຮິຫເຣຕິ ອປຸຍາຫເຮຕເນາ ຕຕູາ ເຮເຕາຮິຍຸຕູິ ປຕູາຮິຍຸຕູິ ພຮາກູຕໍ ປຂາຕາຕິ, ພຕູນຸ ເຕ ຊູປຸຕູາ ປີປກາ ອກຸນລີ ຂຍູາ ອປຣິເນນາ ຕິຣູຊຸຕູິ; ເນາເຕຕຕ ນຕ໊ິ ນຸຕູາ...ເປ... ຍຕນາ ຂຍູ ຮິຕູາພ ປິພຣູເປ ຂເຍູ ຕາຂິຍຸຕູຕິ, ອປິຍຣູເປ ຂເຍູ ຕ ຫຼາປຂູຕິ, ຊູປຊິ໊ຕກາພນຸຕິ ຮ ຮິຫເຣຕິ ອປຸຍາຫເຮຕເນາ ຕຕູາ ເຮເຕາຮິຍຸຕູິ ປຕູາຮິຍຸຕູິ ພຮາກູຕໍ ປຂາຕາຕິ, ພຕູນຸ ເຕ ຊູປຸຕູາ ປີປກາ ອກຸນລີ ຂຍູາ ອປຣິເນນາ ຕິຣູຊຸຕູິ ອຝໍ ຕຸຕູຕາຕຸເນາ, ກິຄຼິ ອຕຮນຸເຕາ ຮຄຼຮິເຕູາເພູນຸ ຣູເປນຸ...ເປ... ອຕຮນຸເຕາ ຍເຕາຮິເຕູາເພູນຸ ຂເຍູນຸ ເອຈັຈິຫາຣິ ພາຕຸເນາ, ກິຄຼິ ຮຄຼເຕາ ເຮປິ ຕໍ ຍາເຣາ ຊູປນຕູຍຕິ, ເຕຮ ລເກຂ ຍາເຣາ ຫຼຕາເຣ, ຕ ລເກຂ ຍາເຣາ ອາເຣຍູທີ; ເນາຕເຕາ ເຮປິ ຕໍ...ເປ... ຍຕເຕາ ເຮປິ ຕໍ ຍາເຣາ ຊູປນຕູຍຕິ, ເຕຮ ລເກຂ ຍາເຣາ ຫຼຕາເຣ, ຕ ລເກຂ ຍາເຣາ ອາເຣຍູທີ

“ເນພູຮາປິ, ອາຕຸເນາ, ກຸຂີກາເຣາ ຮາ ກຸຂີກາເຣນາລີ [ນຕູາກາເຣນາລີ (ນຼາ) ປນຸ ນໍ ຕີ ຣ໑໑໑] ຮາ ຂຫລຍຕູິກາ ອຕ໊າຮເລປຕາ [ອລູາຮເລປຕາ (ນຼາ)] ປຸເຣຕູິຍາພ ເຮປິ ຕໍ ຂິນາພ ປຸຣິເນາ ອາຂິຕູາພ ຕິຫຼຸກູາພ ຊູປນຕູເຍພູ, ເຕຮ ລເກຂ ອກິ ຫຼຕາເຣ, ຕ ລເກຂ ອກິ ອາເຣຍູທີ; ປຂຼິຍາພ ເຮປິ ຕໍ ຂິນາພ... ຊູຕູເຣາພ ເຮປິ ຕໍ ຂິນາພ... ຮຄຼິຫາພ ເຮປິ ຕໍ ຂິນາພ... ເຫຊິ໊ຍເຕາ ເຮປິ ຕໍ ຂິນາພ... ຊູປຣິຍເຕາ ເຮປິ ຕໍ ຂິນາພ... ພເຕາ ກຸເຕາຂິ ເຮປິ ຕໍ ປຸຣິເນາ ອາຂິຕູາພ ຕິຫຼຸກູາພ ຊູປນຕູເຍພູ, ເຕຮ ລເກຂ ອກິ ຫຼຕາເຣ ຕ ລເກຂ ອກິ ອາເຣຍູທີ ເອຮເຍຮ ເຕາ, ອາຕຸເນາ, ເອຈັຈິຫາຣິ ກິຄຼິ ຮຄຼເຕາ ເຮປິ ຕໍ ຍາເຣາ ຊູປນຕູຍຕິ, ເຕຮ ລເກຂ ຍາເຣາ ຫຼຕາເຣ ຕ ລເກຂ ຍາເຣາ ອາເຣຍູທີ; ເນາຕເຕາ ເຮປິ ຕໍ...ເປ... ຍຕເຕາ ເຮປິ ຕໍ ຍາເຣາ ຊູປນຕູຍຕິ ເຕຮ ລເກຂ ຍາເຣາ ຫຼຕາເຣ ຕ ລເກຂ ຍາເຣາ ອາເຣຍູທີ

“ເອຈັຈິຫາຣີ ພາຕຸເນາ, ກິຄຼິ ຣູເປ ອເຄິເກາສິ [ອກິກຮິນຸ (ນຼາ), ອກິເກາສິ (ກ) ປນຸ ນໍ ຕີ ຣ໑໑໑], ຕ ຣູປີ ກິຄຼິ ອເຄິກັນຸ; ນເຕູ໊ ກິຄຼິ ອເຄິເກາສິ, ຕ ນຕ໊າ ກິຄຼິ ອເຄິກັນຸ; ກເຕ໊ ກິຄຼິ ອເຄິເກາສິ, ຕ ກຕ໊າ ກິຄຼິ ອເຄິກັນຸ; ຣເນ ກິຄຼິ ອເຄິເກາສິ, ຕ ຣນາ ກິຄຼິ ອເຄິກັນຸ; ເຜາຕູເຊ ກິຄຼິ ອເຄິເກາສິ, ຕ ເຜາຕູຊາ ກິຄຼິ ອເຄິກັນຸ; ຂເຍູ ກິຄຼິ ອເຄິເກາສິ, ຕ ຂຍູາ ກິຄຼິ ອເຄິກັນຸ ອຝໍ ຕຸຕູຕາຕຸເນາ , ກິຄຼິ ຣູປີເຄິກູ ນຕ໊າເຄິກູ ກຕ໊າເຄິກູ ຣນາເຄິກູ ເຜາຕູຊາເຄິກູ ຂຍູາເຄິກູ ອເຄິກູ ອຕເຄິກູເຕາ [ອຕກິກູເຕາ ເກຫິ ຂີ ກິເລເນຫິ (ກ) ປນຸ ນໍ ຕີ ຣ໑໑໑] ອເຄິເກາສິ ເຕ

ປາປເກ ອກຸສເລ ທມ຺ເມ ສງ຺ກິເລສິເກ ໂປໂນພ຺ພວິເກ ສທເຣ ທຸກ຺ຂວິປາເກ ອາຍຕິ ຊາຕິຊຣາມຣນິເຍ ເອວໍ ເຈຕາ, ອາຈຸເສາ,

ອຕຈສ຺ສຸເຕາ ໂຫຕີ”ຕິ – ອຕຈສ຺ສຸເຕາ.

ອປຣິຄຍຸສາເຣຕາຕິ ຣາຄເຊຕ ປຣິຍຸອາເຫຕ ອປຣິຄຍຸສາເຣຕາ, ເຊາສເຊຕ ປຣິຍຸອາເຫຕ ອປຣິຄຍຸສາເຣຕາ, ເມາຫເຊຕ ປຣິຍຸອາເຫຕ ອປຣິຄຍຸສາເຣຕາຕິ – ອຕຈສ຺ສຸເຕາ ອປຣິຄຍຸສາເຣຕາ, ວຸເຄາ ຄເຣ ຕກຸຈິສາລາຄເປຍາ. ເຕຕາຫ ເສາ ປເຈ຺ຈກສມ຺ພຸເທ຺ທາ –

“ອຸກ຺ກຶຕ຺ຕຈກ຺ກ ຕ ຈ ປິເຣເລິເລິ, ກຸຕ຺ຕິຕ຺ເຄຍາ ຣກ຺ກິຕຍາຕສາເຣຕາ;

ອຕຈສ຺ສຸເຕາ ອປຣິຄຍຸສາເຣຕາ, ວຸເຄາ ຄເຣ ຕກຸຈິສາລາຄເປຍາ”ຕິ.

໑໓໐.

ອຸຫາຣຍິຕ຺ວາ ກິຫິຍຸຊາຕາຕິ,ສຊ຺ຊາຕຸປເຕ຺ຕາ ຍຄາ ປາຣິຣຕ຺ຕເຄາ;

ກາສາຍຄເຕ຺ວາ ອຄິຕິກ຺ກຍິຕ຺ວາ, ວຸເຄາ ຄເຣ ຕກຸຈິສາລາຄເປຍາ.

ອຸຫາຣຍິຕ຺ວາ ກິຫິຍຸຊາຕາຕີຕິ ກິຫິຍຸຊາຕາຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ເກສາ ຈ ມສ຺ສຸ ຈ…ເປ… ຊີຍຄສາຕິ ຕຸຕິ ຄາ. ອຸຫາຣຍິຕ຺ວາ ກິຫິຍຸຊາຕາຕີຕິ ກິຫິຍຸຊາຕາຕິ ອຸເຣາປຍິຕ຺ວາ ສເມາເຣາປຍິຕ຺ວາ ຕິກ຺ກປິຕ຺ວາ ປຊິປສ຺ສຸມ຺ພິຕ຺ວາຕິ – ອຸຫາຣຍິຕ຺ວາ ກິຫິຍຸຊາຕາຕິ.

ສຊ຺ຊາຕຸປເຕ຺ຕາ ຍຄາ ປາຣິຣຕ຺ຕເຄາຕິ ຍຄາ ເສາ ປາຣິຣຕ຺ຕເຄາ ເຄາຈິຍຸອາເຣາ ຊຫລປຕ຺ຕປລິເສາ [ສາລປຕ຺ຕປລິເສາ (ກ.)] ສຄ຺ຄາເຍາ [ສຄ຺ຄາເຍາ (ສຸາ.), ສຕ຺ຄາເຍາ (ກ.) ປສ຺ສ ຍ. ຕິ. ໑.໑໓໒], ວຸຄເມຄ ເສາ ປເຈ຺ຈກສມ຺ພຸເທ຺ທາ ປຣິປຸຕ຺ຕປຕ຺ຕຊີຄເຣຄເຣາຕິ – ສຊ຺ຊາຕຸປເຕ຺ຕາ ຍຄາ ປາຣິຣຕ຺ຕເຄາ.

ກາສາຍຄເຕ຺ວາອຄິຕິກ຺ກຍິຕ຺ວາຕິ ເສາ ປເຈ຺ຈກສມ຺ພຸເທ຺ທາ ສຕ຺ຕ ຄເຣາຄາສປລິເຄາຄິ ຕິຕ຺ຕິຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕຊາເຣ ປລິເຄາຄິ ຕິຕ຺ຕິຕ຺ວາ ຊາຕິປລິເຄາຄິ ຕິຕ຺ຕິຕ຺ວາ ມິຕ຺ຕາຍຈ຺ຈປລິເຄາຄິ ຕິຕ຺ຕິຕ຺ວາ ສຕ຺ຕິຊີປລິເຄາຄິ ຕິຕ຺ຕິຕ຺ວາ ເກສມສ຺ສຸ ອຸຫາເຣຕ຺ວາ [ອຸຫາຣຍິຕ຺ວາ (ສຸາ. ກ.)] ກາສາຍາຕິ ຄຕ຺ຕາຕິ ອຊ຺ຊາເຊຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອຕຄາຣິຍໍ ປຕ຺ຕຊິຕ຺ວາ ອກິຊ຺ຊຕກາຈໍ ປຸປກຕ຺ຕາ ວຸເຄາ ຄເຣຕິ ອິຫເຣຕິ ຕຸຣິຍຕິ ຄເຕ຺ຕຕິ ປາເລຕິ ຍເປຕິ ຍາເປຕີຕິ – ກາສາຍຄເຕ຺ວາ ອຄິຕິກ຺ກຍິຕ຺ວາ, ວຸເຄາ ຄເຣ ຕກຸຈິສາລາຄເປຍາ. ເຕຕາຫ ເສາ ປເຈ຺ຈກສມ຺ພຸເທ຺ທາ –

“ອຸຫາຣຍິຕ຺ວາ ກິຫິຍຸຊາຕາຕິ, ສຊ຺ຊາຕຸປເຕ຺ຕາ ຍຄາ ປາຣິຣຕ຺ຕເຄາ;

កាសាយវត្ថោ អភិនិក្ខមិត្វា, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ”តិ។

ទុតិយោ វគ្គោ។

ចតុត្ថវគ្គោ

១៦៨។

រសេសុ គេធំ អករំ អលោលោ,អនញ្ញបោសី សបទានចារី;

កុលេ កុលេ អប្បដិពទ្ធចិត្តោ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។

រសេសុ គេធំ អករំ អលោលោតិ។ រសោតិ មូលរសោ ខន្ធរសោ តចរសោ បត្តរសោ បុប្ផរសោ ផលរសោ, អម្ពិលំ មធុរំ តិត្តកំ កដុកំ លោណិកំ ខារិកំ លម្ពិលំ [លម្ពិកំ (ស្យា។ ក។)] កសាវោ សាទុ អសាទុ សីតំ ឧណ្ហំ សន្តេកេ សមណព្រាហ្មណា រសគិទ្ធា។ តេ ជិវ្ហគ្គេន រសគ្គានិ បរិយេសន្តា អាហិណ្ឌន្តិ។ តេ អម្ពិលំ លភិត្វា អនម្ពិលំ បរិយេសន្តិ, អនម្ពិលំ លភិត្វា អម្ពិលំ បរិយេសន្តិ; មធុរំ លភិត្វា អមធុរំ បរិយេសន្តិ, អមធុរំ លភិត្វា មធុរំ បរិយេសន្តិ; តិត្តកំ លភិត្វា អតិត្តកំ បរិយេសន្តិ, អតិត្តកំ លភិត្វា តិត្តកំ បរិយេសន្តិ; កដុកំ លភិត្វា អកដុកំ បរិយេសន្តិ, អកដុកំ លភិត្វា កដុកំ បរិយេសន្តិ; លោណិកំ លភិត្វា អលោណិកំ បរិយេសន្តិ, អលោណិកំ លភិត្វា លោណិកំ បរិយេសន្តិ; ខារិកំ លភិត្វា អខារិកំ បរិយេសន្តិ, អខារិកំ លភិត្វា ខារិកំ បរិយេសន្តិ; កសាវំ លភិត្វា អកសាវំ បរិយេសន្តិ, អកសាវំ លភិត្វា កសាវំ បរិយេសន្តិ; លម្ពិលំ លភិត្វា អលម្ពិលំ បរិយេសន្តិ, អលម្ពិលំ លភិត្វា លម្ពិលំ បរិយេសន្តិ; សាទុំ លភិត្វា អសាទុំ បរិយេសន្តិ, អសាទុំ លភិត្វា សាទុំ បរិយេសន្តិ; សីតំ លភិត្វា ឧណ្ហំបរិយេសន្តិ, ឧណ្ហំលភិត្វា សីតំ បរិយេសន្តិ។ តេ យំ យំ លភន្តិ តេន តេន ន តុស្សន្តិ, អបរាបរំ បរិយេសន្តិ។ មនាបិកេសុ រសេសុ រត្តា គិទ្ធា គធិតា មុច្ឆិតា អជ្ឈោសន្នា លគ្គា លគ្គិតា បលិពុទ្ធា។ យស្ស រសតណ្ហា តស្ស បហីនា សមុច្ឆិន្នា វូបសន្តា បដិប្បស្សទ្ធា អភព្ពុប្បត្តិកា ញាណគ្គិនា ទឌ្ឍា សោ បដិសង្ខា យោនិសោ អាហារំ អាហារេតិ – “នេវ ទវាយ ន មទាយ ន មណ្ឌនាយ ន វិភូសនាយ; យាវទេវ ឥមស្ស កាយស្ស ឋិតិយា យាបនាយ វិហិំសូបរតិយា ព្រហ្មចរិយានុគ្គហាយ។ ឥតិ បុរាណញ្ច វេទនំ បដិហង្ខាមិ, នវញ្ច វេទនំ ន ឧប្បាទេស្សាមិ, យាត្រា ច មេ ភវិស្សតិ អនវជ្ជតា ច ផាសុវិហារោ ចា”តិ។

យថា វណំ អាលិម្បេយ្យ យាវទេវ រុហនត្ថាយ [រោបនត្ថាយ (ស្យា។)], យថា វា អក្ខំ អព្ភញ្ជេយ្យ យាវទេវ ភារស្ស និត្ថរណត្ថាយ, យថា បុត្តមំសំ អាហារំ អាហរេយ្យ យាវទេវ កន្តារស្ស និត្ថរណត្ថាយ; ឯវមេវ សោ បដិសង្ខា

យោនិសោ អាហារំ អាហារេតិ – "នេវ ទវាយ ន មទាយ ន មណ្ឌនាយ ន វិភូសនាយ; យាវទេវ ឥមស្ស កាយស្ស ឋិតិយា យាបនាយ វិហិំសូបរតិយា ព្រហ្មចរិយានុគ្គហាយ. ឥតិ បុរាណញ្ច វេទនំ បដិហង្ខាមិ, នវញ្ច វេទនំ ន ឧប្បាទេស្សាមិ, យាត្រា ច មេ ភវិស្សតិ អនវជ្ជតា ច ផាសុវិហារោ ចា"តិ. រសតណ្ហាយ អារតោ វិរតោ បដិវិរតោ និក្ខន្តោ និស្សដោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរតីតិ – រសេសុ គេធំ អករំ.

អលោលោតិ លោលុប្បំ វុច្ចតិ តណ្ហា. យោ រាគោ សារាគោ...បេ... អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ. សា លោលុប្បា តណ្ហា តស្ស បច្ចេកសម្ពុទ្ធស្ស បហីនា ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវំកតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា. តស្មា បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ អលោលោតិ – រសេសុ គេធំ អករំ អលោលោ.

អនញ្ញបោសី សបទានចារីតិ អនញ្ញបោសីតិ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ អត្តានញ្ញេវ បោសេតិ, ន បរន្តិ.

អនញ្ញបោសិមញ្ញាតំ, ទន្តំ សារេ បតិដ្ឋិតំ [សារេសុ សុបតិដ្ឋិតំ (ស្យា. ក.) បស្ស ឧទា. ៩];

ខីណាសវំ វន្តទោសំ, តមហំ ព្រូមិ ព្រាហ្មណន្តិ.

អនញ្ញបោសី សបទានចារីតិ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ បុព្វណ្ហសមយំ [បុព្វន្ហសមយំ (ក.)] និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ គាមំ វា និគមំ វា បិណ្ឌាយ បវិសតិ រក្ខិតេនេវ កាយេន រក្ខិតាយ វាចាយ រក្ខិតេន ចិត្តេន ឧបដ្ឋិតាយ សតិយា សំវុតេហិ ឥន្ទ្រិយេហិ. ឱក្ខិត្តចក្ខុ ឥរិយាបថសម្បន្នោ កុលា កុលំ អនតិក្កមន្តោ បិណ្ឌាយ ចរតីតិ – អនញ្ញបោសី សបទានចារី.

កុលេ កុលេ អប្បដិពទ្ធចិត្តោតិ ទ្វីហិ ការណេហិ បដិពទ្ធចិត្តោ ហោតិ – អត្តានំ វា នីចំ ឋបេន្តោ បរំ ឧច្ចំ ឋបេន្តោ បដិពទ្ធចិត្តោ ហោតិ, អត្តានំ វា ឧច្ចំ ឋបេន្តោ បរំ នីចំ ឋបេន្តោ បដិពទ្ធចិត្តោ ហោតិ. កថំ អត្តានំ នីចំ ឋបេន្តោ បរំ ឧច្ចំ ឋបេន្តោ បដិពទ្ធចិត្តោ ហោតិ? "តុម្ហេ មេ ពហុបការា, អហំ តុម្ហេ និស្សាយ លភាមិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ. យម្បិ មេ អញ្ញេ ទាតុំ វា កាតុំ វា មញ្ញន្តិ តុម្ហេ និស្សាយ តុម្ហេ បស្សន្តា. យម្បិ មេ បោរាណំ មាតាបេត្តិកំ នាមគោត្តំ តម្បិ មេ អន្តរហិតំ តុម្ហេហិ អហំ ញាយាមិ – 'អសុកស្ស កុលុបកោ, អសុកាយ កុលុបកោ'"តិ. ឯវំ អត្តានំ នីចំ ឋបេន្តោ បរំ ឧច្ចំ ឋបេន្តោ បដិពទ្ធចិត្តោ ហោតិ.

កថំ អត្តានំ ឧច្ចំ ឋបេន្តោ បរំ នីចំ ឋបេន្តោ បដិពទ្ធចិត្តោ ហោតិ? "អហំ តុម្ហាកំ ពហុបការោ, តុម្ហេ មំ អាគម្ម ពុទ្ធំ សរណំ គតា ធម្មំ សរណំ គតា សង្ឃំ សរណំ គតា, បាណាតិបាតា បដិវិរតា, អទិន្នាទានា បដិវិរតា, កាមេសុមិច្ឆាចារា បដិវិរតា, មុសាវាទា បដិវិរតា, សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា បដិវិរតា, តុម្ហាកំ អហំ ឧទ្ទេសំ ទេមិ បរិបុច្ឆំ ទេមិ ឧបោសថំ អាចិក្ខាមិ នវកម្មំ អធិដ្ឋាមិ; អថ ច បន តុម្ហេ មំ ឧជ្ឈិត្វា អញ្ញេ សក្ករោថ គរុំ ករោថ មានេថ បូជេថា"តិ. ឯវំ អត្តានំ ឧច្ចំ ឋបេន្តោ បរំ នីចំ ឋបេន្តោ បដិពទ្ធចិត្តោ

ហោតិ។

កុលេ កុលេ អប្បដិពទ្ធចិត្តោតិ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ កុលបលិពោធេន អប្បដិពទ្ធចិត្តោ ហោតិ, គណបលិពោធេន អប្បដិពទ្ធចិត្តោ ហោតិ, អាវាសបលិពោធេន អប្បដិពទ្ធចិត្តោ ហោតិ, ចីវរបលិពោធេន អប្បដិពទ្ធចិត្តោ ហោតិ, បិណ្ឌបាតបលិពោធេន អប្បដិពទ្ធចិត្តោ ហោតិ, សេនាសនបលិពោធេន អប្បដិពទ្ធចិត្តោ ហោតិ, គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារបលិពោធេន អប្បដិពទ្ធចិត្តោ ហោតីតិ – កុលេ កុលេ អប្បដិពទ្ធចិត្តោ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។ តេនាហ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ –

“រសេសុ គេធំ អករំ អលោលោ, អនញ្ញបោសី សបទានចារី;

កុលេ កុលេ អប្បដិពទ្ធចិត្តោ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ”តិ។

១៥៧។

បហាយ បញ្ចាវរណានិ ចេតសោ,ឧបក្កិលេសេ ព្យបនុជ្ជ សព្ពេ;

អនិស្សិតោ ឆេត្វ[ឆេត្វា (ស្យា។ ក។)]សិនេហទោសំ[ស្នេហទោសំ (ស្យា។ ក។)], ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។

បហាយ បញ្ចាវរណានិ ចេតសោតិ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ កាមច្ឆន្ទនីវរណំ បហាយ បជហិត្វា វិនោទេត្វា ព្យន្តីករិត្វា អនភាវំ គមេត្វា, ព្យាបាទនីវរណំ… ថិនមិទ្ធនីវរណំ… ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចនីវរណំ… វិចិកិច្ឆានីវរណំ បហាយ បជហិត្វា វិនោទេត្វា ព្យន្តីករិត្វា អនភាវំ គមេត្វា វិវិច្ចេវ កាមេហិ វិវិច្ច អកុសលេហិ ធម្មេហិ សវិតក្កំ សវិចារំ វិវេកជំ បីតិសុខំ បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតីតិ – បហាយ បញ្ចាវរណានិ ចេតសោ។

ឧបក្កិលេសេ ព្យបនុជ្ជ សព្ពេតិ រាគោ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសោ, ទោសោ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសោ, មោហោ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសោ, កោធោ… ឧបនាហោ…បេ… សព្ពាកុសលាភិសង្ខារា ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសា។ ឧបក្កិលេសេ ព្យបនុជ្ជ សព្ពេតិ សព្ពេ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសេ ព្យបនុជ្ជ បនុទិត្វា បជហិត្វា វិនោទេត្វា ព្យន្តីករិត្វា អនភាវំ គមេត្វាតិ – ឧបក្កិលេសេ ព្យបនុជ្ជ សព្ពេ។

អនិស្សិតោឆេត្វ សិនេហទោសន្តិ។ អនិស្សិតោតិ ទ្វេ និស្សយា – តណ្ហានិស្សយោ ច ទិដ្ឋិនិស្សយោ ច…បេ… អយំ តណ្ហានិស្សយោ…បេ… អយំ ទិដ្ឋិនិស្សយោ។ សិនេហោតិ ទ្វេ ស្នេហា – តណ្ហាស្នេហោ ច ទិដ្ឋិស្នេហោ ច…បេ… អយំ តណ្ហាស្នេហោ…បេ… អយំ ទិដ្ឋិស្នេហោ។ ទោសោតិ យោ ចិត្តស្ស អាឃាតោ បដិឃាតោ បដិឃំ បដិវិរោធោ កោបោ បកោបោ សម្បកោបោ ទោសោ បទោសោ

សម្បទោសោ ចិត្តស្ស ព្យាបត្តិ មនោបទោសោ កោធោ កុជ្ឈនា កុជ្ឈិតត្តំ ទោសោ ទុស្សនា ទុស្សិតត្តំ ព្យាបត្តិ ព្យាបជ្ជនា ព្យាបជ្ជិតត្តំ ចណ្ឌិក្កំ អសុរោបោ អនត្តមនតា ចិត្តស្ស។ អនិស្សិតោ ឆេត្វ សិនេហទោសន្តិ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ តណ្ហាស្នេហញ្ច ទិដ្ឋិស្នេហញ្ច ទោសញ្ច ឆេត្វា ឧច្ឆិន្ទិត្វា សមុច្ឆិន្ទិត្វា បជហិត្វា វិនោទេត្វា ព្យន្តីករិត្វា អនភាវំ គមេត្វា ចក្ខុំ អនិស្សិតោ, សោតំ អនិស្សិតោ...បេ... ទិដ្ឋសុតមុតវិញ្ញាតព្ពេ ធម្មេ អនិស្សិតោ អនល្លីនោ អនុបគតោ អនជ្ឈោសិតោ អនធិមុត្តោ និក្ខន្តោ និស្សដោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរតីតិ – អនិស្សិតោ ឆេត្វ សិនេហទោសំ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។ តេនាហ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ –

"បហាយ បញ្ចាវរណានិ ចេតសោ, ឧបក្កិលេសេ ព្យបនុជ្ជ សព្ពេ;

អនិស្សិតោ ឆេត្វ សិនេហទោសំ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ"តិ។

១៥១។

វិបិដ្ឋិកត្វាន សុខំ ទុខញ្ច,បុព្វេវ ច សោមនស្សទោមនស្សំ;

លទ្ធានុបេក្ខំ សមថំ វិសុទ្ធំ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។

វិបិដ្ឋិកត្វាន សុខំ ទុខញ្ច, បុព្វេវ ច សោមនស្សទោមនស្សន្តិ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ សុខស្ស ច បហានា ទុក្ខស្ស ច បហានា បុព្វេវ សោមនស្សទោមនស្សានំ អត្ថង្គមា អទុក្ខមសុខំ ឧបេក្ខាសតិបារិសុទ្ធិំ ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតីតិ – វិបិដ្ឋិកត្វាន សុខំ ទុខញ្ច, បុព្វេវ ច សោមនស្សទោមនស្សំ។

លទ្ធានុបេក្ខំសមថំ វិសុទ្ធន្តិ។ ឧបេក្ខាតិ យា ចតុត្ថជ្ឈានេ ឧបេក្ខា ឧបេក្ខនា អជ្ឈុបេក្ខនា ចិត្តសមតា ចិត្តប្បស្សទ្ធតា [ចិត្តវិសដតា (ក។) បស្ស មហានិ។ ១០៤] មជ្ឈត្តតា ចិត្តស្ស។ សមថោតិ យា ចិត្តស្ស ឋិតិ សណ្ឋិតិ អវដ្ឋិតិ អវិសាហារោ [អវិសំហារោ (ក។) បស្ស ធ។ ស។ ១១, ១៥] អវិក្ខេបោ អវិសាហដមានសតា [អវិសំហដមានសតា (ក។)] សមថោ សមាធិន្ទ្រិយំ សមាធិពលំ សម្មាសមាធិ; ចតុត្ថជ្ឈានេ ឧបេក្ខា ច សមថោ ច សុទ្ធា ហោន្តិ វិសុទ្ធា បរិយោទាតា អនង្គណា វិគតុបក្កិលេសា មុទុភូតា កម្មនិយា ឋិតា អានេញ្ជប្បត្តា។ លទ្ធានុបេក្ខំ សមថំ វិសុទ្ធន្តិ ចតុត្ថជ្ឈានេ ឧបេក្ខញ្ច សមថញ្ច លទ្ធា លភិត្វា វិន្ទិត្វា បដិលភិត្វាតិ – លទ្ធានុបេក្ខំ សមថំ វិសុទ្ធំ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។ តេនាហ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ –

"វិបិដ្ឋិកត្វាន សុខំ ទុខញ្ច, បុព្វេវ ច សោមនស្សទោមនស្សំ;

លទ្ធានុបេក្ខំ សមថំ វិសុទ្ធំ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ”តិ។

១៥៤។

អារទ្ធវីរិយោ បរមត្ថបត្តិយា,អលីនចិត្តោ អកុសីតវុត្តិ;

ទឡ្ហនិក្កមោ ថាមពលូបបន្នោ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។

អារទ្ធវីរិយោ បរមត្ថបត្តិយាតិ បរមត្ថំ វុច្ចតិ អមតំ និព្វានំ។ យោ សោ សព្វសង្ខារសមថោ សព្វូបធិបដិនិស្សគ្គោ តណ្ហាក្ខយោ វិរាគោ និរោធោ និព្វានំ។ បរមត្ថស្ស បត្តិយា លាភាយ បដិលាភាយ អធិគមាយ ផស្សនាយ សច្ឆិកិរិយាយ អារទ្ធវីរិយោ វិហរតិ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ កុសលានំ ធម្មានំ សម្បទាយ ថាមវា [ថាមសា (ក.)] ទឡ្ហបរក្កមោ អនិក្ខិត្តធុរោ កុសលេសុ ធម្មេសូតិ – អារទ្ធវីរិយោ បរមត្ថបត្តិយា។

អលីនចិត្តោ អកុសីតវុត្តីតិ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ អនុប្បន្នានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ អនុប្បាទាយ ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ, ឧប្បន្នានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ...បេ... អនុប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឧប្បាទាយ...បេ... ឧប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឋិតិយា អសម្មោសាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ភាវនាយ បារិបូរិយា [ភាវនាបារិបូរិយា (ស្យា.)] ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតីតិ – ឯវំ អលីនចិត្តោ អកុសីតវុត្តិ។

អថ វា, “កាមំ តចោ ច ន្ហារុ ច អដ្ឋិ ច អវសិស្សតុ [អវសុស្សតុ (ស្យា.) ម. និ. ២.១៨៤; សំ. និ. ២.២២ បស្សិតព្វំ], សរីរេ ឧបសុស្សតុ មំសលោហិតំ, យំ តំ បុរិសថាមេន បុរិសពលេន បុរិសវីរិយេន បុរិសបរក្កមេន បត្តព្វំ ន តំ អបាបុណិត្វា វីរិយស្ស សណ្ឋានំ [វីរិយស្ស ឋានំ (ស្យា.)] ភវិស្សតី”តិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ។ ឯវម្បិ អលីនចិត្តោ អកុសីតវុត្តិ។

នាសិស្សំ ន បិវិស្សាមិ, វិហារតោ ន និក្ខមេ;

នបិ បស្សំ និបាតេស្សំ, តណ្ហាសល្លេ អនូហតេតិ។

ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ។ ឯវម្បិ អលីនចិត្តោ អកុសីតវុត្តិ។

“ត តាចាឞំ ទ្ថយំ បល្លដ្ក កិត្តិឞ្សាយិ ឃាច ៩យ ត អត្យបិគាឃ អាឞ៩ចហិ ឌិត្ត្វ ចិយ្ជ្ជិឞ្សតី”តិ ឌិត្ត្វ បក្កល្យាតិ បគហតិ៍ ខុចយ្យិ អលឹតឌិ៩ត្ត្វា អក្យឹតចុត្តិ៍

“ត តាចាឞំ ទ្ថយយ្យាអាឞតា ចុដ្ឋហិឞ្សាយិ ឃាច ៩យ ត អត្យបិគាឃ អាឞ៩ចហិ ឌិត្ត្វ ចិយ្ជ្ជិឞ្សតី”តិ ឌិត្ត្វ បក្កល្យាតិ បគហតិ៍ ខុចយ្យិ អលឹតឌិ៩ត្ត្វា អក្យឹតចុត្តិ៍

“ត តាចាឞំ ទ្ថយយ្យាចក្កយា ឈ្ល៩ទាហិឞ្សាយិ...៩ប... ចិហារា តិក្លយិឞ្សាយិ... អឌ្ឍ៩ឃាកា តិក្លយិឞ្សាយិ... បិឞាគា តិក្លយិឞ្សាយិ... ហយ្ហិឃា តិក្លយិឞ្សាយិ... ក្យហាឃ តិក្លយិឞ្សាយិ... ៩លល្យា តិក្លយិឞ្សាយិ... ក្យដិឃា តិក្លយិឞ្សាយិ... ក្យដិកាកា តិក្លយិឞ្សាយិ... អដ្ឋា តិក្លយិឞ្សាយិ... យាឡអា តិក្លយិឞ្សាយិ... ដ្ឋល្លា តិក្លយិឞ្សាយិ ... ដ្ឋបដ្ឋាតឞាលិឃ តិក្លយិឞ្សាយិ... យល្ឍបិ តិក្លយិឞ្សាយិ... ទុក្ខយ្យលិ តិក្លយិឞ្សាយិ ឃាច ៩យ ត អត្យបិគាឃ អាឞ៩ចហិ ឌិត្ត្វ ចិយ្ជ្ជិឞ្សតី”តិ ឌិត្ត្វ បក្កល្យាតិ បគហតិ៍ ខុចយ្យិ អលឹតឌិ៩ត្ត្វា អក្យឹតចុត្តិ៍

“ទ្ថយឞ្ហិ៩ឃច បុក្ខល្យាឞយ៩ឃ [បុក្ខល្យាឞយធំ (៣៍) យហាតិ៍ ១លិ] អទិឃឆយ្ហ អាហទិឞ្សាយិ ឞយាហទិឞ្សាយិ អឆិកក្ខិឞ្សាយិ ចឞ្សឃិឞ្សាយិ ឞក្ខិកទិឞ្សាយី”តិ ឌិត្ត្វ បក្កល្យាតិ បគហតិ៍ ខុចយ្យិ អលឹតឌិ៩ត្ត្វា អក្យឹតចុត្តិ៍ ទ្ថយឞ្ហិ៩ឃច យឌ្ឍត្រិយាឞយ៩ឃ...៩ប... ឞាឃត្យាឞយ៩ឃ ...៩ប... បុ៩ទកត្តំ... បឆ្ខាកត្តំ... បុទិយឃាមំ... យឌ្ឍិយឃាមំ... បឆ្ខិយឃាមំ... កាឡខុ... ឌុ៩ល្យា. ចឞ្ស... ៩ហយ៩ត្ត ... កិ៩យ្យា បុទិ៩យ ច៩ឃាលតេ្ឍ... យឌ្ឍិ៩យ ច៩ឃាលតេ្ឍ... បឆ្ខិ៩យ ច៩ឃាលតេ្ឍ អទិឃឆយ្ហ អាហទិឞ្សាយិ ឞយាហទិឞ្សាយិ អឆិកក្ខិឞ្សាយិ ចឞ្សឃិឞ្សាយិ ឞក្ខិកទិឞ្សាយីតិ ឌិត្ត្វ បក្កល្យាតិ បគហតិ៍ ខុចយ្យិ អលឹតឌិ៩ត្ត្វា អក្យឹតចុត្តិ៍

គឡហតិក្ក៩យា ឆាយឆាល្យបប៩ត្ថាតិ ៩ឞា ប៩ច្ចកឞយ្យ៩ឌ្ឍា គឡហឞយាគា៩តា អ៩ហាឞិ ក្យឞ៩លឞុ ឆ៩យ្យឞុ អចដ្ឋិតឞយាគា៩តា កាឃឞុចទិ៩ត ចឌីឞុចទិ៩ត យ៩តាឞុចទិ៩ត ឌាតឞំចិកា៩ក ឞីលឞយាគា៩គ ដ្ឋ៩បិឞឌុបចា៩ឞ យ៩ត្ត្វឃ្យតាឃ [៩យ៩ត្ត្វឃ្យតាឃ (ឞ្យា៍ ៣៍) ៩យាក្កល្លាតឡាក៩៩ហ ៣៍ខុជ័ ឞុត្ត្វ ឈ្ល៩លិ៩កតត្ថ៉ា] ៩ប៩ត្ត្វឃ្យតាឃ ឞាយឌ្ឍាតាឃ ឡាហ្ថឌ្ឍាតាឃ ក្យ៩ល៩ឌដ្ឋាបចាឃិតាឃ អឌ្ឍាត៩ឌ្ឍាត៩ទុ អឆិក្យឞ៩លឞុ ឆ៩យ្យឞុតិ – គឡហតិក្ក៩យា៍ ឆាយឆាល្យបប៩ត្ថាតិ ៩ឞា ប៩ច្ចកឞយ្យ៩ឌ្ឍា ឆា៩យត ច ឆា៩លត ច ចិ៩ទិ៩ឃត ច ប៩ក្ក៩យត ច បឌ្ឍាឃ ច ដ្ឋ៩ប៩តា ៩ហាតិ ឞយុ៩ប៩តា ដ្ឋបិក៩តា ឞយុបិក៩តា ដ្ឋបប៩ត្ថា ឞយុបប៩ត្ថា ឞយ៩ត្ថាក៩តាតិ – គឡហតិក្ក៩យា ឆាយឆាល្យបប៩ត្ថា, ខុ៩កា ច៩៩ ឈក្កចិឞាល្យក៩បយ្យា៍ ៩តតាហ ៩ឞា ប៩ច្ចកឞយ្យ៩ឌ្ឍា –

“អា៩ទ្ឍចិទិ៩ឃា ប៩យត្តុបត្តិឃា, អលឹតឌិ៩ត្ត្វា អក្យឹតចុត្តិ;

គឡហតិក្ក៩យា ឆាយឆាល្យបប៩ត្ថា, ខុ៩កា ច៩៩ ឈក្កចិឞាល្យក៩បយ្យា”តិ៍

បដិសល្លាត៌ ឈាតយរិញ្ចយាតោ,ធម្មេសុ តិច្ចំ អតុធម្មចារី;

អាទីតចំសម្មសិតា ភវេសុ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ៍

បដិសល្លាត៌ ឈាតយរិញ្ចយាតោតិ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ បដិសល្លាតារាមោ ហោតិ បដិសល្លាតរតោ អជ្ឈត្តំ ចេតោសមថមតុយុត្តោ អតិរាកតជ្ឈាតោ វិបស្សតាយ សមន្នាគតោ ព្រូហេតា សុញ្ញាគារាតំ ឈាយី ឈាតរតោ ឯកត្តមតុយុត្តោ សទត្ថគរុកោតិ បដិសល្លាត៌៍ ឈាតយរិញ្ចយាតោតិ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ ទ្វីហិ ការណេហិ ឈាត៌ ត រិញ្ចតិ – អតុប្បន្នស្ស វា បឋមស្ស ឈាតស្ស ឧប្បាទាយ យុត្តោ បយុត្តោ សំយុត្តោ អាយុត្តោ សមាយុត្តោ, អតុប្បន្នស្ស វា ទុតិយស្ស ឈាតស្ស...បេ... អតុប្បន្នស្ស វា តតិយស្ស ឈាតស្ស... អតុប្បន្នស្ស វា ចតុត្ថស្ស ឈាតស្ស ឧប្បាទាយ យុត្តោ បយុត្តោ សំយុត្តោ អាយុត្តោ សមាយុត្តោតិ – ឯវម្បិ ឈាត៌ ត រិញ្ចតិ៍

អថ វា, ឧប្បន្នំ វា បឋមំ ឈាត៌ អាសេវតិ ភាវេតិ ពហុលីករោតិ, ឧប្បន្នំ វា ទុតិយំ ឈាត៌...បេ... ឧប្បន្នំ វា តតិយំ ឈាត៌... ឧប្បន្នំ វា ចតុត្ថំ ឈាត៌ អាសេវតិ ភាវេតិ ពហុលីករោតិ៍ ឯវម្បិ ឈាត៌ ត រិញ្ចតីតិ – បដិសល្លាត៌ ឈាតយរិញ្ចយាតោ៍

ធម្មេសុ តិច្ចំ អតុធម្មចារីតិ ធម្មា វុច្ចន្តិ ចត្តារោ សតិបដ្ឋាតា...បេ... អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ៍ កតមេ អតុធម្មា? សម្មាបដិបទា អបច្ចតីកបដិបទា អន្វត្ថបដិបទា ធម្មាតុធម្មបដិបទា សីលេសុ បរិបូរការិតា ឥន្ទ្រិយេសុ គុត្តទ្វារតា ភោជតេ មត្តញ្ញុតា ជាគរិយាតុយោគោ សតិសម្បជញ្ញំ – ឥមេ វុច្ចន្តិ អតុធម្មា៍ ធម្មេសុ តិច្ចំ អតុធម្មចារីតិ ធម្មេសុ តិច្ចកាលំ ធុវកាលំ សតតំ សមិតំ អវោកិណ្ណំ បោង្ខាតុបោង្ខំ ឧទកូមិកជាតំ [ឧទកូម្មិជាតំ (ស្យា៍), ឧទកុម្មិកជាតំ (ក៍)]

អវិចិសន្តតិសហិតំ ផស្សិតំ បុរេភត្តំ បច្ឆាភត្តំ បុរិមយាមំ មជ្ឈិមយាមំ បច្ឆិមយាមំ កាឡេ ជុណ្ហេ វស្សេ ហេមន្តេ គិម្ហេ បុរិមេ វយោខន្ធេ មជ្ឈិមេ វយោខន្ធេ បច្ឆិមេ វយោខន្ធេ ចរតិ វិហរតិ ឥរិយតិ វត្តេតិ បាលេតិ យបេតិ យាបេតីតិ – ធម្មេសុ តិច្ចំ អតុធម្មចារី៍

អាទីតចំ សម្មសិតា ភវេសូតិ “សព្ពេ សង្ខារា អតិច្ចា”តិ អាទីតចំ សម្មសិតា ភវេសុ, “សព្ពេ សង្ខារា ទុក្ខា”តិ...បេ... “សព្ពេ ធម្មា អតត្តា”តិ...បេ... “យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ, សព្ពំ តំ តិរោធធម្ម”ន្តិ អាទីតចំ សម្មសិតា ភវេសូតិ – អាទីតចំ សម្មសិតា ភវេសុ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ៍ តេតាហ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ –

“បដិសល្លាត៌ ឈាតយរិញ្ចយាតោ, ធម្មេសុ តិច្ចំ អតុធម្មចារី;

អាទីតចំ សម្មសិតា ភវេសុ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ”តិ៍

១៥៩.

តណ្ហក្ខយំ បត្ថយមប្បមត្តោ, អនេឡមូគោ [អនេលមូគោ (ស្យា. ក.)] សុតវា សតីមា;

សង្ខាតធម្មោ និយតោ បធានវា, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ.

តណ្ហក្ខយំ បត្ថយមប្បមត្តោតិ. តណ្ហាតិ រូបតណ្ហា…បេ… ធម្មតណ្ហា. តណ្ហក្ខយន្តិ រាគក្ខយំ ទោសក្ខយំ មោហក្ខយំ គតិក្ខយំ ឧបបត្តិក្ខយំ បដិសន្ធិក្ខយំ ភវក្ខយំ សំសារក្ខយំ វដ្ដក្ខយំ បត្ថយន្តោ ឥច្ឆន្តោ សាទិយន្តោ បិហយន្តោ អភិជប្បន្តោតិ – តណ្ហក្ខយំ បត្ថយំ. អប្បមត្តោតិ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ សក្កច្ចការី សាតច្ចការី…បេ… អប្បមាទោ កុសលេសុ ធម្មេសូតិ – តណ្ហក្ខយំ បត្ថយមប្បមត្តោ.

អនេឡមូគោ សុតវា សតីមាតិ. អនេឡមូគោតិ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ បណ្ឌិតោ បញ្ញវា ពុទ្ធិមា ញាណី វិភាវី មេធាវី. សុតវាតិ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ ពហុស្សុតោ ហោតិ សុតធរោ សុតសន្និចយោ. យេ តេ ធម្មា អាទិកល្យាណា មជ្ឈេកល្យាណា បរិយោសានកល្យាណា សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ អភិវទន្តិ, តថារូបាស្ស ធម្មា ពហុស្សុតា ហោន្តិ ធាតា វចសា បរិចិតា មនសានុបេក្ខិតា ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវិទ្ធា. សតីមាតិ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ សតិមា ហោតិ បរមេន សតិនេបក្កេន សមន្នាគតោ ចិរកតម្បិ ចិរភាសិតម្បិ សរិតា អនុស្សរិតាតិ – អនេឡមូគោ សុតវា សតីមា.

សង្ខាតធម្មោ និយតោ បធានវាតិ សង្ខាតធម្មោ វុច្ចតិ ញាណំ. យា បញ្ញា បជាននា…បេ… អមោហោ ធម្មវិចយោ សម្មាទិដ្ឋិ. សង្ខាតធម្មោតិ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ សង្ខាតធម្មោ ញាតធម្មោ តុលិតធម្មោ តីរិតធម្មោ វិភូតធម្មោ វិភាវិតធម្មោ. “សព្ពេ សង្ខារា អនិច្ចា”តិ សង្ខាតធម្មោ…បេ… “យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្ពំ តំ និរោធធម្ម”ន្តិ សង្ខាតធម្មោ ញាតធម្មោ តុលិតធម្មោ តីរិតធម្មោ វិភូតធម្មោ វិភាវិតធម្មោ. អថ វា, តស្ស បច្ចេកសម្ពុទ្ធស្ស ច ខន្ធា សង្ខាតា ធាតុយោ សង្ខាតា អាយតនានិ សង្ខាតានិ គតិយោ សង្ខាតា ឧបបត្តិយោ សង្ខាតា បដិសន្ធិយោ សង្ខាតា ភវា សង្ខាតា សំសារា សង្ខាតា វដ្ដា សង្ខាតា. អថ វា, សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ ខន្ធបរិយន្តេ ឋិតោ ធាតុបរិយន្តេ ឋិតោ អាយតនបរិយន្តេ ឋិតោ គតិបរិយន្តេ ឋិតោ ឧបបត្តិបរិយន្តេ ឋិតោ បដិសន្ធិបរិយន្តេ ឋិតោ ភវបរិយន្តេ ឋិតោ សំសារបរិយន្តេ ឋិតោ វដ្ដបរិយន្តេ ឋិតោ សង្ខារបរិយន្តេ ឋិតោ អន្តិមភវេ [អន្តិមេ ភវេ (ក.) [illegible]អតិ- មេត្តគូមាណវបុច្ឆានិទ្ទេស ១៦] ឋិតោ អន្តិមសមុស្សយេ ឋិតោ អន្តិមទេហធរោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ.

តស្សាយំ បច្ឆិមកោ ភវោ, ចរិមោយំ សមុស្សយោ;

ជាតិមរណសំសារោ [ជាតិជរាមរណសំសារោ (ស្យា.) ឯវមីទិសេសុ ឋានេសុ], នត្ថិ តស្ស បុនព្ភវោតិ.

ຕີກາຣຓາ ປເຈ຺ຈກສມ຺ພຸເທ຺ທາ ສງ຺ຂາຕຘເມ຺ມາ. ນິຍເຕາຕິ ນິຍາມາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ຈຕ຺ຕາເຣາ ອຣິຍມັຄ຺ຄາ. ຈຕູຫິ ອຣິຍມເຄ຺ຄຫິ ສມນ຺ນາຄເຕາຕິ ນິຍເຕາ. ນິຍາມໍ ປເຕ຺ຕາ ສມ຺ປເຕ຺ຕາ ອທິຄເຕາ ຜສ຺ສິເຕາ ສຈ຺ຉິກເຕາ ປເຕ຺ຕາ ນິຍາມໍ. ປທານວາຕິ ປທານໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ວີຣິຍໍ. ເສາ ເຈຕເສາ ວີຣິຍາຣມ຺ເພາ ນິກ຺ກເມາ ປຣກ຺ກເມາ ອຸຍ຺ຍາເມາ ວາຍາເມາ ອຸສ຺ສາເຫາ ອຸສ຺ເສາຬ຺ຫີ ຖາເມາ ຘິຕິ ອສິຖິລປຣກ຺ກມຕາ ອນິກ຺ຂິຕ຺ຕຉນ຺ທຕາ ອນິກ຺ຂິຕ຺ຕຘຸຣຕາ ຘຸຣສມ຺ປຄ຺ຄາເຫາ ວີຣິຍໍ ວີຣິຍິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ວີຣິຍພລໍ ສມ຺ມາວາຍາເມາ. ເສາ ປເຈ຺ຈກສມ຺ພຸເທ຺ທາ ອິມິນາ ປທາເນນ ອຸເປເຕາ ສມຸເປເຕາ ອຸປຄເຕາ ສມຸປຄເຕາ ອຸປປເນ຺ນາ ສມຸປປເນ຺ນາ ສມນ຺ນາຄເຕາ. ຕສ຺ມາ ເສາ ປເຈ຺ຈກສມ຺ພຸເທ຺ທາ ປທານວາຕິ – ສງ຺ຂາຕຘເມ຺ມາ ນິຍເຕາ ປທານວາ, ເອເກາ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓກປ຺ເປາ. ເຕນາຫ ເສາ ປເຈ຺ຈກສມ຺ພຸເທ຺ທາ –

“ຕຓ຺ຫກ຺ຂຍໍ ປຕ຺ຖຍມປ຺ປມເຕ຺ຕາ, ອເນຬມູເຄາ ສຸຕວາ ສຕີມາ;

ສງ຺ຂາຕຘເມ຺ມາ ນິຍເຕາ ປທານວາ, ເອເກາ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓກປ຺ເປາ”ຕິ.

໑໓໗.

ສີເຫາວ ສເທ຺ເທສຸ ອສນ຺ຕສນ຺ເຕາ,ວາເຕາວ ຊາລມ຺ຫິ ອສຊ຺ຊມາເນາ;

ປທຸມໍວ ເຕາເຍນ ອລິມ຺ປມາເນາ[ອລິປ຺ປມາເນາ, ສ຺ຍ. ກໍ. ໗໑], ເອເກາ ຈເຣ ຂຄ຺ຄວິສາຓກປ຺ເປາ.

ສີເຫາວ ສເທ຺ເທສຸ ອສນ຺ຕສນ຺ເຕາຕິ ຍຖາ ສີເຫາ ມິຄຣາຊາ ສເທ຺ເທສຸ ອສນ຺ຕາສີ ອປຣິສນ຺ຕາສີ ອນຸຕ຺ຣາສີ ອນຸພ຺ພິເຄ຺ຄາ ອນຸສ຺ສຸກີ [ອນຸສ຺ສຸງ຺ກີ (ສ຺ຍາ.)] ອນຸຕ຺ຣາເສາ ອພີຣູ ອຉມ຺ພີ ອນຸຕ຺ຣາສີ ອປລາຍີ, ປເຈ຺ຈກສມ຺ພຸເທ຺ທາປິ ສເທ຺ເທສຸ ອສນ຺ຕາສີ ອປຣິສນ຺ຕາສີ ອນຸຕ຺ຣາສີ ອນຸພ຺ພິເຄ຺ຄາ ອນຸສ຺ສຸກີ ອນຸຕ຺ຣາເສາ ອພີຣູ ອຉມ຺ພີ ອນຸຕ຺ຣາສີ ອປລາຍີ ປຫີນພຍເພຣເວາ ວິຄຕເລາມຫໍເສາ ວິຫຣຕີຕິ – ສີເຫາວ ສເທ຺ເທສຸ ອສນ຺ຕສນ຺ເຕາ.

ວາເຕາວ ຊາລມ຺ຫິ ອສຊ຺ຊມາເນາຕິ. ວາເຕາຕິ ປຸຣຕ຺ຖິມາ ວາຕາ ປຈ຺ຉິມາ ວາຕາ ອຸຕ຺ຕຣາ ວາຕາ ທກ຺ຂິຓາ ວາຕາ ສຣຊາ ວາຕາ ອຣຊາ ວາຕາ ສີຕາ ວາຕາ ອຸຓ຺ຫາ ວາຕາ ປຣິຕ຺ຕາ ວາຕາ ອທິມຕ຺ຕາ ວາຕາ ເວຣມ຺ພວາຕາ ປກ຺ຂວາຕາ [ປກ຺ຂິວາຕາ (ສ຺ຍາ.) ຂຸທ຺ທອຕ. ຣູປສີຍາລສຸຖາຕິເທ຺ເສ ໓໑, ຂຄ຺ຄວິສາຓສຸຕ຺ຕນິເທ຺ເສ ໑໑໓ ຕຖິ ປິຏກາຕ຺ຕໍ] ສຸປຓ຺ຓວາຕາ ຕາລປຓ຺ຓວາຕາ ວິທູປນວາຕາ. ຊາລໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ສຸຕ຺ຕຊາລໍ. ຍຖາ ວາເຕາ ຊາລມ຺ຫິ ນ ສຊ຺ຊຕິ ນ ຄຓ຺ຫາຕິ ນ ພຊ຺ຊ຺ຫຕິ ນ ປລິພຊ຺ຊ຺ຫຕິ, ເອວເມວ ເທ຺ວ ຊາລາ – ຕຓ຺ຫາຊາລຍ຺ຈ ທິຏ຺ຐິຊາລຍ຺ຈ...ເປ... ອິທໍ ຕຓ຺ຫາຊາລໍ...ເປ... ອິທໍ ທິຏ຺ຐິຊາລໍ. ຕສ຺ສ ປເຈ຺ຈກສມ຺ພຸທ຺ທສ຺ສ ຕຓ຺ຫາຊາລໍ ປຫີນໍ ທິຏ຺ຐິຊາລໍ ປຏິນິສ຺ສຏ຺ຐໍ, ຕຓ຺ຫາຊາລສ຺ສ ປຫີນຕ຺ຕາ ທິຏ຺ຐິຊາລສ຺ສ ປຏິນິສ຺ສຏ຺ຐຕ຺ຕາ ເສາ ປເຈ຺ຈກສມ຺ພຸເທ຺ທາ ຣູເປ ນ ສຊ຺ຊຕິ ສເທ຺ເທ ນ ສຊ຺ຊຕິ...ເປ... ທິຏ຺ຐສຸຕມຸຕວິຍ຺ຍາຕເພ຺ພສຸ ຘເມ຺ມສຸ ນ ສຊ຺ຊຕິ ນ ຄຓ຺ຫາຕິ ນ ພຊ຺ຊ຺ຫຕິ ນ ປລິພຊ຺ຊ຺ຫຕິ ນິກ຺ຂເນ຺ຕາ ນິສ຺ສເຏາ ວິປ຺ປມຸເຕ຺ຕາ ວິສຍ຺ຍຸເຕ຺ຕາ ວິມຣິຍາທີກເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣຕີຕິ –

វាតោវ ជាលម្ហិ អសជ្ជមានោ។

បទុមំវ តោយេន អលិប្បមានោតិ បទុមំ វុច្ចតិ បទុមបុប្ផំ។ តោយំ វុច្ចតិ ឧទកំ។ យថា បទុមបុប្ផំ តោយេន ន លិប្បតិ ន បលិប្បតិ ន ឧបលិប្បតិ, អលិត្តំ អបលិត្តំ អនុបលិត្តំ, ឯវមេវ ទ្វេ លេបា – តណ្ហាលេបោ ច ទិដ្ឋិលេបោ ច…បេ… អយំ តណ្ហាលេបោ…បេ… អយំ ទិដ្ឋិលេបោ។ តស្ស បច្ចេកសម្ពុទ្ធស្ស តណ្ហាលេបោ បហីនោ, ទិដ្ឋិលេបោ បដិនិស្សដ្ឋោ។ តណ្ហាលេបស្ស បហីនត្តា ទិដ្ឋិលេបស្ស បដិនិស្សដ្ឋត្តា សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ រូបេ ន លិប្បតិ សទ្ទេ ន លិប្បតិ…បេ… ទិដ្ឋសុតមុតវិញ្ញាតព្ពេសុ ធម្មេសុ ន លិប្បតិ ន បលិប្បតិ ន ឧបលិប្បតិ, អលិត្តោ អបលិត្តោ អនុបលិត្តោ និក្ខន្តោ និស្សដោ វិប្បមុត្តោ វិសញ្ញុត្តោ វិមរិយាទិកតេន ចេតសា វិហរតីតិ – បទុមំវ តោយេន អលិប្បមានោ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។ តេនាហ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ –

“សីហោវ សទ្ទេសុ អសន្តសន្តោ, វាតោវ ជាលម្ហិ អសជ្ជមានោ;

បទុមំវ តោយេន អលិប្បមានោ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ”តិ។

១៥៨.

សីហោ យថា ទាឋពលី បសយ្ហរាជា មិគានំ អភិភុយ្យ ចារី;

សេវេថ បន្តានិ សេនាសនានិ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។

សីហោ យថា ទាឋពលី បសយ្ហ រាជា មិគានំ អភិភុយ្យ ចារីតិ យថា សីហោ មិគរាជា ទាឋពលី ទាឋាវុធោ សព្ពេ តិរច្ឆានគតេ បាណេ អភិភុយ្យ អភិភវិត្វា អជ្ឈោត្ថរិត្វា បរិយាទិយិត្វា មទ្ទិត្វា ចរតិ វិហរតិ ឥរិយតិ វត្តតិ បាលេតិ យបេតិ យាបេតិ, បច្ចេកសម្ពុទ្ធោបិ បញ្ញាពលី បញ្ញាវុធោ សព្ពបាណភូតេ បុគ្គលេ បញ្ញាយ អភិភុយ្យ អភិភវិត្វា អជ្ឈោត្ថរិត្វា បរិយាទិយិត្វា មទ្ទិត្វា ចរតិ វិហរតិ ឥរិយតិ វត្តតិ បាលេតិ យបេតិ យាបេតីតិ – សីហោ យថា ទាឋពលី បសយ្ហ រាជា មិគានំ អភិភុយ្យ ចារី។

សេវេថ បន្តានិ សេនាសនានីតិ យថា សីហោ មិគរាជា អរញ្ញវនមជ្ឈោគាហេត្វា ចរតិ វិហរតិ ឥរិយតិ វត្តតិ បាលេតិ យបេតិ យាបេតិ, បច្ចេកសម្ពុទ្ធោបិ អរញ្ញវនបត្ថានិ បន្តានិ សេនាសនានិ បដិសេវតិ អប្បសទ្ទានិ អប្បនិគ្ឃោសានិ វិជនវាតានិ មនុស្សរាហស្សេយ្យកានិ បដិសល្លានសារុប្បានិ។ សោ ឯកោ គច្ឆតិ ឯកោ តិដ្ឋតិ ឯកោ និសីទតិ ឯកោ សេយ្យំ កប្បេតិ ឯកោ គាមំ បិណ្ឌាយ បវិសតិ ឯកោ បដិក្កមតិ ឯកោ រហោ និសីទតិ ឯកោ ចង្កមំ អធិដ្ឋាតិ ឯកោ ចរតិ វិហរតិ ឥរិយតិ វត្តតិ បាលេតិ យបេតិ យាបេតីតិ – សេវេថ បន្តានិ សេនាសនានិ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។ តេនាហ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ –

“សីហោ យថា ទាឋពលី បសយ្ហ រាជា មិគានំ អភិភុយ្យ ចារី;

សេវេថ បន្តានិ សេនាសនានិ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ”តិ។

១៣៨។

មេត្តំឧបេក្ខំ ករុណំ វិមុត្តឹ,អាសេវមានោ មុទិតញ្ច កាលេ;

សព្ពេន លោកេន អវិរុជ្ឈមានោ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។

មេត្តំ ឧបេក្ខំ ករុណំ វិមុត្តឹ, អាសេវមានោ មុទិតញ្ច កាលេតិ ឯកោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ មេត្តាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរតិ តថា ទុតិយំ តថា តតិយំ តថា ចតុត្ថំ, ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្ពធិ សព្ពត្តតាយ សព្ពាវន្តំ លោកំ មេត្តាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ជេន ផរិត្វា វិហរតិ; ករុណាសហគតេន ចេតសា…បេ… មុទិតាសហគតេន ចេតសា…បេ… ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ជេន ផរិត្វា វិហរតីតិ – មេត្តំ ឧបេក្ខំ ករុណំ វិមុត្តឹ, អាសេវមានោ មុទិតញ្ច កាលេ។

សព្ពេន លោកេន អវិរុជ្ឈមានោតិ មេត្តាយ ភាវិតត្តា យេ បុរត្ថិមាយ ទិសាយ សត្តា តេ អប្បដិកូលា ហោន្តិ, យេ បច្ឆិមាយ ទិសាយ សត្តា…បេ… យេ ឧត្តរាយ ទិសាយ សត្តា… យេ ទក្ខិណាយ ទិសាយ សត្តា… យេ បុរត្ថិមាយ អនុទិសាយ សត្តា… យេ បច្ឆិមាយ អនុទិសាយ សត្តា… យេ ឧត្តរាយ អនុទិសាយ សត្តា… យេ ទក្ខិណាយ អនុទិសាយ សត្តា… យេ ហេដ្ឋិមាយ [អធោកយាយ (ស្យា។)] ទិសាយ សត្តា… យេ ឧបរិមាយ ទិសាយ សត្តា… យេ ទសសុ ទិសាសុ សត្តា តេ អប្បដិកូលា ហោន្តិ។ ករុណាយ ភាវិតត្តា… មុទិតាយ ភាវិតត្តា… ឧបេក្ខាយ ភាវិតត្តា យេ បុរត្ថិមាយ ទិសាយ សត្តា…បេ… យេ ទសសុ ទិសាសុ សត្តា តេ អប្បដិកូលា ហោន្តិ។ សព្ពេន លោកេន អវិរុជ្ឈមានោតិ សព្ពេន លោកេន អវិរុជ្ឈមានោ, អប្បដិវិរុជ្ឈមានោ អនាឃាតិយមានោ [អឃដ្ដិយមានោ (ស្យា។)] អប្បដិហញ្ញមានោតិ – សព្ពេន លោកេន អវិរុជ្ឈមានោ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។ តេនាហ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ –

“មេត្តំ ឧបេក្ខំ ករុណំ វិមុត្តឹ, អាសេវមានោ មុទិតញ្ច កាលេ;

សព្ពេន លោកេន អវិរុជ្ឈមានោ, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ”តិ។

១៩០។

រាគញ្ចទោសញ្ច បហាយ មោហំ,សន្ទាលយិត្វាន សំយោជនានិ[សំយោជនានិ (ក។)];

អសន្តសំ ជីវិតសង្ខយម្ហិ,ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។

រាគញ្ច ទោសញ្ច បហាយ មោហន្តិ។ រាគោតិ យោ រាគោ សារាគោ...បេ... អភិជ្ឈា លោភោ អកុសលមូលំ។ ទោសោតិ យោ ចិត្តស្ស អាឃាតោ...បេ... ចណ្ឌិក្កំ អសុរោបោ អនត្តមនតា ចិត្តស្ស។ មោហោតិ ទុក្ខេ អញ្ញាណំ...បេ... អវិជ្ជាលង្គី មោហោ អកុសលមូលំ។ រាគញ្ច ទោសញ្ច បហាយ មោហន្តិ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ រាគញ្ច ទោសញ្ច មោហញ្ច បហាយ បជហិត្វា វិនោទេត្វា ព្យន្តីករិត្វា អនភាវំ គមេត្វាតិ – រាគញ្ច ទោសញ្ច បហាយ មោហំ។

សន្ទាលយិត្វាន សំយោជនានីតិ។ ទស សំយោជនានិ – កាមរាគសំយោជនំ បដិឃសំយោជនំ...បេ... អវិជ្ជាសំយោជនំ។ សន្ទាលយិត្វាន សំយោជនានីតិ ទស សំយោជនានិ សន្ទាលយិត្វា បទាលយិត្វា សម្បទាលយិត្វា បជហិត្វា វិនោទេត្វា ព្យន្តីករិត្វា អនភាវំ គមេត្វាតិ – សន្ទាលយិត្វាន សំយោជនានិ។

អសន្តសំជីវិតសង្ខយម្ហីតិ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ ជីវិតបរិយោសានេ អសន្តាសី អនុត្រាសី អនុព្ពិគ្គោ អនុស្សុក្កី អនុត្រាសោ អភីរូ អច្ឆម្ភី អនុត្រាសី អបលាយី បហីនភយភេរវោ វិគតលោមហំសោ វិហរតីតិ – អសន្តសំ ជីវិតសង្ខយម្ហិ,ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។ តេនាហ សោ បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ –

“រាគញ្ច ទោសញ្ច បហាយ មោហំ, សន្ទាលយិត្វាន សំយោជនានិ;

អសន្តសំ ជីវិតសង្ខយម្ហិ,ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ”តិ។

១៩១។

ភជន្តិ សេវន្តិ ច ការណត្ថា,និក្ការណា ទុល្លភា អជ្ជ មិត្តា;

អត្តត្ថបញ្ញា[អត្តដ្ឋបញ្ញា (ក។)]អសុចី មនុស្សា, ឯកោ ចរេ ខគ្គវិសាណកប្បោ។

កឌត្តិវេចត្តិ ច ការណត្វាតិ អត្តត្វការណា បទត្វការណា ក្កឃត្វការណា ឌិ្ឋឆ្យិកត្វការណា ឆយ្យទាឃិកត្វការណា បទយត្វការណា កឌត្តិ ឆប្ខឌត្តិ វេចត្តិ តិវេចត្តិ ឆំវេចត្តិ បឌិវេចត្តីតិ – កឌត្តិ វេចត្តិ ច ការណត្វា។

តិក្កាទណាទ្វល្លកា អឌ្ឍ យិត្តាតិ វេ្ធ យិត្តា – អកាទិកយិវេត្តា ច អតាកាទិកយិវេត្តា ច…វេប… អឃំ អកាទិកយិវេត្តា…វេប… អឃំ អតាកាទិកយិវេត្តា។ តិក្កាទណា ទ្វល្លកា អឌ្ឍ យិត្តាតិ ឌ្ឍវេយ វេ្ធ យិត្តា អការណា តិក្កាទណា អវេហត្ប អប្យដ្ឋឃា ទ្វល្លកា (ទ្វល្លដ្ឋា ឃ្វទ្វល្លដ្ឋា) [(
) តត្វិ ឃ្យា។ វេបិត្វវេក] តិ – តិក្កាទណា ទ្វល្លកា អឌ្ឍ យិត្តា។

អត្តត្វបញ្ញា អឃុឌី យត្យ្យាតិ។ អត្តត្វបញ្ញាតិ អត្តវេតា អត្វាឃ អត្តវេតា វេហត្យ អត្តវេតា បដ្ឋឃា អត្តវេតា ការណា កឌត្តិ ឆប្ខឌត្តិ វេចត្តិ តិវេចត្តិ ឆំវេចត្តិ បឌិវេចត្តិ អាចទត្តិ ឆយាចទត្តិ បឃិទ្យបិឆត្តិ បទិបុឆ្ឆត្តិ បទិបញ្ញត្តីតិ – អត្តត្វបញ្ញា។ អឃុឌី យត្យ្យាតិ អឃុឌិតា កាឃកវេម្យត ឆយត្កាកតាតិ អឃុឌី យត្យ្យា, អឃុឌិតា ចឌីកវេម្យត ឆយត្កាកតាតិ អឃុឌី យត្យ្យា, អឃុឌិតា យវេតាកវេម្យត ឆយត្កាកតាតិ អឃុឌី យត្យ្យា, អឃុឌិតា បិណាតិបិវេតត…វេប… អឃុឌិតា អឌិត្កាឌាវេតត… អឃុឌិតា កាវេយឃុយិឆ្ឋាចាវេទត… អឃុឌិតា យ្យឆាចាវេឌត… អឃុឌិឃា បិឃុណាឃ ចាចាឃ ឆយត្កាកតា… អឃុឌិឃា ឋទ្យឆាឃ ចាចាឃ ឆយត្កាកតា… អឃុឌិតា ឆយ្យប្យលិវេបត ឆយត្កាកតា… អឃុឌិឃា អកិត្លាឃ ឆយត្កាកតា… អឃុឌិតា ញ្យាបិវេឌត ឆយត្កាកតាតិ អឃុឌី យត្យ្យា, អឃុឌិឃា យិឆ្ឋាឌិ្ឋឃា ឆយត្កាកតាតិ អឃុឌី យត្យ្យា, អឃុឌិឃា វេចតតាឃ ឆយត្កាកតាតិ អឃុឌី យត្យ្យា, អឃុឌិឃា បត្វតាឃ ឆយត្កាកតាតិ អឃុឌី យត្យ្យា, អឃុឌិតា បណិឆិតា ឆយត្កាកតាតិ អឃុឌី យត្យ្យា, អឃុឌី ហីតា តិហីតា ឌ្លយកា លិយកា លត្យក្កា បទិត្តាតិ – អត្តត្វបញ្ញា អឃុឌី យត្យ្យា។

ឲវេកា ចវេទ លក្កុចិឆាណកវេប្យាតិ។ ឲវេកាតិ វេឆា បវេដ្ឋកឆញ្ឈេដ្ឋា បញ្ឈាឆញ្ញាវេតត ឲវេកា…វេប… ចវេទតិ អឌ្ឋ ចទិឃាវេឃា…វេប… លក្កុចិឆាណកវេប្យាតិ ឃចា លក្កុឃ្យ តាយ ចិឆាល់ា ឲក់ា វេហាតិ អត្យតិឃំ…វេប… ឲវេកា ចវេទ លក្កុចិឆាណកវេប្យា។ វេតតាហ វេឆា បវេដ្ឋកឆញ្ឈេដ្ឋា –

“កឌត្តិ វេចត្តិ ច ការណត្វា, តិក្កាទណា ទ្វល្លកា អឌ្ឍ យិត្តា;

អត្តត្វបញ្ញា អឃុឌី យត្យ្យា, ឲវេកា ចវេទ លក្កុចិឆាណកវេប្យា”តិ។

ចត្យវេត្វា ចវេក្កា។

លក្កុចិឆាណឃុត្តតិវេទ្ឋវេឆា តិឌ្ឋិវេតា។

អឌិវេតា តិឃ្យវេយវេត្តវេឃ្យា, ឃុណ្ណវេកា អឆ វេយត្តក្យ;

ឆោតកោ រូបសិខោ ច, ភទ្ទោ ច អថ ខេមកោ។

តោទេយ្យ-ពព្យោ ទុកខេយោ, ខត្តពត្ថិ ច បត្ថិតោ;

កទ្រោបុឆោ រូខខេយោ ច, ខេបិលរេសិ ធាបិ ទ្រោហូណោ;

ខេយាឈទាឌា ច ខេមឆាចី, បិក្កុខេយា ច មហាធ្ពសិ។

សោញអសាគំ [សោញអសត្ថំ (ស្យា។ ក។)] បខេតតេសំ, ទ្រោហូណាគំច សាសតំ;

បិទាឃភាគំ គិទ្ទេសា, តត្តកា ច កចត្តិ ហិ [ចោ (ក។)]។

លក្កចិសាណាសុត្តាគំ, គិទ្ទេសាបិ តខេចច ច;

គិទ្ទេសា ទុចិឆា ខោយ្យា, បរិបុណ្ណា សុលក្ខិតាតិ។

ទ្ធញអគិទ្ទេសបាញព្ព គិដ្ឋិតា។